شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 (维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۈتاش نومۇرى: CN 65 — 0002 /Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋاكالەت نومۇرى: 1 — 57)

1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 11 - كۈنى (پەيشەنبە) (بۇ سان ئالتە بەت)

ئاممىنى يەنىمۇ سەپەرۋەر قىلىپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداش ئۈچۈن تۆھپە قوشايلى

ئاپتونوم رايون جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ، ئىلغار شەخسلەرنى تەقدىرلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز خۇاڭ ۋېي خەۋەر قىلىدۇ: 7-ئاينىڭ 10-كۈنى ئاپتونوم رايون يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاپتونومىيىمىزنىڭ جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش سېپىدە بارلىققا كەلگەن بىر تۈركۈم ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەرنى داغدۇغىلىق تەقدىرلىدى. ئاپتونوم رايونلۇق سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى قاتارلىق 155 ئىلغار كوللېكتىپ، جياڭ جىفاڭ قاتارلىق 294 نەپەر ئىلغار شەخس شەرەپ تاختىسىدىن ئورۇن ئالدى.

تەقدىرلەش يىغىنىغا ئاپتونوم رايوننىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى ۋە ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۈەننىڭ رەھبەرلىرىدىن ئابلەت ئابدۇرېشىت، لى فېڭزى، ماسۇنلياڭ، يۈسۈپ ئەيسا، مجىت قۇربان، سۇلايمان، ۋاڭ خەنرۇ قاتارلىقلار قاتناشتى.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، سىياسىي - قانۇن كومىتېتىنىڭ شۇجىسى لى فېڭزى رىياسەتچىلىك قىلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ماسۇنلياڭ تەقدىرلەش قارارىنى ئوقۇپ ئۆتتى.

ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى يۈسۈپ ئەيسا سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەر ئۆز جايىنىڭ ئامانلىقىنى ساقلاش سىياسىي مەسئۇلىيىتىنى ھەقىقىي ئۈستىگە ئېلىشى لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ ئاساسىي مەسئۇللىرى بىۋاستە 1 - سەپكە چىقىپ قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنى تەشكىللىشى ۋە ئۇنىڭغا يېتەكچىلىك قىلىشى لازىم. جايلار، تارماقلار، ئورۇنلار، ج خ، تەپتىش، سوت، ئەدلىيە تارماقلىرى ئۆز ئارا زىچ ماسلىشىپ، بىردەك ئىتتىپاقلىشىپ، ھەر مىللەت خەلقى قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنى پائال قوللاپ، قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنىڭ تېخىمۇ زور غەلىبىگە ئېرىشىشكە كاپالەتلىك قىلىشى لازىم.

لى فېڭزى يىغىن ئاياغلاشقاندا سۆز قىلىپ مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش بويىچە ئاساسىي قاتلام ئۇل خىزمىتىنى كۈچەيتىش - نۆۋەتتىكى جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاشنىڭ جىددىي ۋەزىپىسى 1- ئاساسىي قاتلامارنىڭ ئومۇميۈزلۈك تۈزەش خىزمەت تورىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئاساسىي قاتلاملاردا ئومۇميۈزلۈك تۈزەش خىزمىتىنى تۇتىدىغان ئادەم بولماسلىق مەسىلىسىنى ھەقىقىي ھەل قىلىش لازىم. 2- ئاساسىي قاتلاملاردا رىغبەتلەندۈرۈش، چەكلەش مېخانىزمىنى ئورنىتىش، مۇكەممەللەشتۈرۈش لازىم. 3- باشقۇرۇش، ئالدىنى ئېلىش مېخانىزمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، ئادەم، ماددىي كۈچ، تېخنىكا جەھەتتىكى مۇداپىئە كۈرۈشىنى ياخشى تۇتۇش لازىم. 4- كوچىمە نوپۇسنى باشقۇرۇشنىڭ يېڭى يولى، يېڭى چارىسى ئۈستىدە ئىزدىنىش لازىم. 5- قانۇن - تۈزۈم ۋە ئەخلاق تەربىيىسى خىزمىتىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش لازىم.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى ئابدۇرېھىم ھامىد يېقىندا قىزىلسۇغا كېلىپ، كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىغان يېزا، كەنتلەردىكى ئاممىدىن سەممىي ھال سورىدى.

سۈرەتتە: ئابدۇرېھىم ھامىد سۇنتاغ يېزىسىنىڭ مەشەت كەنتىگە بېرىپ ئاپەت ئەھۋالىنى ئىگىلىمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇشۈكۈر قاۋۇل فوتوسى

ئاپتونوم رايون جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريول قۇرۇلۇشىغا سەپەرۋەر قىلىش يىغىنى ئاچتى

جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولى قۇرۇلۇشى پات ئارىدا باشلىنىدۇ

يىغىنغا ئاپتونوم رايوننىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە رەھبەرلىرى ۋە بىڭتۈەن رەھبەرلىرىدىن ھامىدىن نىياز، قېيۇم باھاۋۇدۇن، جاڭ يۈنچۈەن قاتارلىقلار قاتناشتى، ۋاڭ يۈسەن رىياسەتچىلىك قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇھەممەتئىمىن ئۇبۇل خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايون 7-ئاينىڭ 10-كۈنى كورلا شەھىرىدە جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريول قۇرۇلۇشىغا ياردەم بېرىشكە سەپەرۋەر قىلىش يىغىنى ئېچىپ، يول بويلىرىدىن يەر سېتىۋېلىش، كۆچۈرۈش ۋە تۆلەم بېرىش، ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمەتلىرىنىڭ ئومۇميۈزلۈك باشلانغانلىقىنى جاكارلىدى.

پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ تەستىقلىشى بىلەن ياسىلىدىغان جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولىنىڭ (كورلىنىڭ غەربىدىن قەشقەرگىچە بولغان قىسمىنىڭ) ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 974 كىلومېتىر. مۆلچەرلىنىشچە، 69 ۋوگزال سېلىنىدۇ، 87 مىڭ مو يەر ئىشلىتىلىدۇ. بۇ قۇرۇلۇش دۆلەتنىڭ مالىيىسىدە قىيىنچىلىق بولۇۋاتقان، تۆمۈريول قۇرۇلۇشىغا سېلىنىدىغان مەبلەغ قىس بولۇۋاتقان ئەھۋالدا، مەركەز 6 مىليارد يۈەن مەبلەغ سېلىپ ئاۋۋال ئورۇنلاشتۇرغان ستراتېگىيىلىك ئەھمىيەتكە ئىگە مۇھىم ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى، دۆلەت جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىگە ياساپ بېرىدىغان نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش يولى، بېيىش يولى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى يولى ۋە يېڭى ئەسىردىكى پولات «يىپەك يولى».

ھامىدىن نىياز، قېيۇم باھاۋۇدۇن، جاڭ يۈنچۈەن، ۋاڭ يۈسەن، جاڭ تۇڭجىن، دىڭ ۋېنبىن قاتارلىق ئاپتونوم رايوننىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە رەھبەرلىرى، بىڭتۈەن رەھبەرلىرى ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى، يول بويىدىكى ئىككى ۋىلايەت، ئىككى ئوبلاست، ناھىيە (شەھەر)، يېزا- بازار رەھبەرلىرى ۋە بىڭتۈەننىڭ شى، تۈەن - مەيدان رەھبەرلىرى سەپەرۋەر قىلىش يىغىنىغا قاتناشتى.

جاڭ يۈنچۈەن يىغىندا ئالدى بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالىتەن «شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلق پائال ھەرىكەتكە كېلىپ، جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريول قۇرۇلۇشىغا بارلىق كۈچىمىز بىلەن ياردەم بېرەيلى» دېگەن تېمىدا مۇھىم سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: ھازىرقى جىددىي ئىش - تۆمۈريول بويلىرىدىن يەر سېتىۋېلىش، كۆچۈرۈش، ۋە تۆلەم بېرىش، ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش، بۇ خىزمەتنىڭ قىيىنلىق دەرىجىسى چوڭ بولۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ قۇرۇلۇشقا يەر ئىشلىتىش تارىخىدا كۆرۈلۈپ باقمىغان. بۇ ئىشنى ھەم قانۇن بويىچە بېجىرىش، ھەم جايلارنىڭ ياردىمىنى گەۋدىلەندۈرۈپ، ئەقىلگە، قانۇنغا مۇۋاپىق بولۇشىنى ئىشقا ئاشۇرۇش، ھەم دۆلەتنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش، ھەم كۆچۈرۈلىدىغان ئاممىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇشىنى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇش لازىم. «دۆلەت پۇل چىقىرىش، يەرلىك ياردەم بېرىش» پرىنسىپىنى گەۋدىلەندۈرۈش ئۈچۈن، جايلار، تارماقلار ئورغۇن دېھقان، چارۋىچىنىڭ مەنپەئىتىگە

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ھەممىمىز بىر نىيەتتە جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولى قۇرۇلۇشىغا ياردەم بېرەيلى

باش ماقالە

ئاپتونوم رايون كورلىدا جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولى قۇرۇلۇشىغا ياردەم بېرىش بويىچە سەپەرۋەرلىك يىغىنى ئېچىپ، يەر سېتىۋېلىش، چۇۋۇش، كۆچۈرۈش، تۆلەم بېرىش، ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنىڭ ئومۇميۈزلۈك باشلانغانلىقىنى، جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولى قۇرۇلۇشىنىڭ پات ئارىدا باشلىنىدىغانلىقىنى جاكارلىدى. بۇ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىدىكى چوڭ ئىش، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقى سىياسىي ھاياتىدا ئۇزاقتىن بۇيان ئىنتىزار بولۇپ كېلىۋاتقان كىشىنى ھاياجانلاندۇرىدىغان چوڭ خۇشاللىق.

1000 كىلومېتىرچە كېلىدىغان جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولى

ئەھمىيەتكە ئىگە.

پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولىنى ياساشقا ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلدى. پارتىيە ۋە دۆلەت رەھبەرلىرى ئېگىزدە تۇرۇپ، يىراقنى كۆرگەن ھالدا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولىنى جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ياردەم بېرىشتىكى تور سۈپىتىدە «ئالاھىدە تەستىقلاش كېرەك». «قانچە تېز بولسا شۇنچە ياخشى»، ئۇنى خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلانىغا رەسمىي كىرگۈزۈش كېرەك. يېقىندا پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى كۈچەيتىش خىزمىتى توغرىسىدىكى يولىيورۇقىدا «جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولىنى ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە تېز ياساپ، ئۇ يەرنىڭ پاختا ئىشلەپچىقىرىش

ئەسقەت كەرىمباي تەكىتلەپ مۇنداق دېدى:

خۇشاللىق.

1000 كىلومېتىرچە كېلىدىغان جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولى (كورلىنىڭ غەربىدىن قەشقەرغىچە بولغان قىسمى)نى ياساش پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ شىنجاڭنىڭ بولۇپمۇ جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىش، شەرق بىلەن غەربنىڭ پەرقىنى پەيدىنپەي كىچىكلىتىش يۈزىسىدىن چىقارغان زور ستراتېگىيىلىك تەدبىرى، لەنجۇ - شىنجاڭ تۆمۈر يولى قوش لىنىيىلەشتۈرۈلگەندىن كېيىن، «دۆلەت پۇل چىقىرىدىغان، يەرلىك ياردەم بېرىدىغان»، ئاپتونوم رايونىمىزدا ياساش ئاۋۋال ئورۇنلاشتۇرۇلغان يەنە بىر تۆمۈر يول غول لىنىيىسى، شۇنداقلا 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئاپتونوم رايونىمىز پۈتتۈرىدىغان زور تۈرلۈك مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى بولۇپ، ئىنتايىن زور ستراتېگىيىلىك ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە تېز ياساپ، ئۇ يەرنىڭ پاختا ئىشلەپچىقىرىش ۋە نېفىت، نېفىت - خىمىيە سانائىتىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، نامراتلىق، قالاقلىق قىياپىتىنى تېزدىن ئۆزگەرتىش يەنە بىر قېتىم ئوتتۇرىغا قويۇلدى.

بىز پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ بۇ زور تەدبىرىنى ستراتېگىيىلىك يۈكسەكلىكتە تۇرۇپ چوڭقۇر چۈشىنىشىمىز كېرەك.

دۆلەت مالىيە قىيىن بولغان، تۆمۈر يول قۇرۇلۇشى مەبلىغى قىس بولغان ئەھۋالدىمۇ ئاز كەم 6 مىليارد يۈەن مەبلەغ چىقىرىپ، جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولىنى ياساش توغرىسىدىكى تەدبىرنى بەلگىلىشتە مەسىلىنى ئىقتىسادىي نۇقتىدىنلا ئەمەس تېخىمۇ مۇھىمى سىياسىي نۇقتىدىن ئويلاشقان. (ئاخىرى 4 - بەتتە)

ساۋەن ناھىيىسى تاغلىق رايوندىكى چارۋىچىلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشتا ماددىي ۋە ئەقلىي مەبلەغ سېلىشقا تەڭ ئەھمىيەت بەردى

ئۇمىدلىك «ئالتۇن بۇلاق»

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز ئىسمائىل مۇھەممەت، ئابدۇشۇكۇر ئايدىكېرىم، مەۋلان سابىت خەۋەر قىلىدۇ: نامراتلىقنى نومۇس دەپ بىلىدىغان ساۋەن ناھىيىلىكلەر بۇ يىل قەتئىي نىيەتكە كېلىپ نامراتلىقنى تۈپ يىلتىزىدىن تۈگىتىشكە بەل باغلىدى. ناھىيەدىكى 268 كەنت ئىچىدىكى ئەڭ ئاخىرقى 15 كەنتنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشتا ماددىي ۋە مەنىۋى جەھەتتىن مەبلەغ سېلىشقا تەڭ ئەھمىيەت بېرىپ، چارۋىچىلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلغاندىن كېيىن قايتا نامراتلاشماسلىقىنى كاپالەتكە ئىگە قىلدى.

بۇ ناھىيەدىكى يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى 800 يۈەنگە يەتمەيدىغان 15 كەنت ناھىيىنىڭ جەنۇبىدىكى بۆرتوڭگو يېزىسى، بۆرتوڭگو چارۋىچىلىق فېرمىسى ۋە شىگوبى بازىرى قاتارلىق تاغلىق رايونلارغا جايلاشقان. تەبىئىي شارائىتنىڭ ناچارلىقى، قاتناشنىڭ قولايسىزلىقى، ئاساسىي مۇئەسسەسىلەر قۇرۇلۇشىنىڭ ئاجىزلىقى قاتارلىق سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن، بۇ جايدا ياشاۋاتقان قازاق چارۋىچىلار ئۇزاق يىللاردىن بۇيان نامراتلىقنىڭ دەردىنى تارتىپ كېلىۋاتاتتى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇنداق ئەھۋالنى تولۇق ئۆگىنىش ئۈچۈن، بۇ يىل 3- ئاينىڭ بېشىدا ناھىيىگە قاراشلىق ھەر ئىككى ئىدارە (ئورگان)نى بىر گۇرۇپپا قىلىپ، ھەر بىر گۇرۇپپىغا بىردىن نامرات كەنتنى ھۆددىگە بەردى ھەم ئۇلاردىن تەڭ قابىل بىلىملىك خادىملارنى كەنتلەرگە ئەۋەتىش، كەنتلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىشقا ئەمەلىي ياردەم بېرىش بىلەن چارۋىچىلارنىڭ ئىلىم-پەن ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى تەڭ تۇتۇشنى ئوتتۇرىغا قويدى.

ئىدارە، ئورگانلارمۇ كەسپىي ساپاسى يۇقىرى، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتا ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان بىلىملەردىن خەۋىرى بار ياش كادىردىن 20 نەچچىنى نامرات كەنتلەرگە ئەۋەتتى. بۇ كادىرلار كەنت باشلىقلىرى بىلەن بىرلىكتە تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشنى كۈچەيتىپ، چارۋىچىلارنى بېيىش يولىغا يېتەكلەشنىڭ چارە-تەدبىرلىرى ئۈستىدە ئىزدەندى، بوش ۋاقىتلاردىن پايدىلىنىپ چارۋىچىلارغا ئەقاسىدىن ئەمەلىي تېخنىكىلارنى ئۆگەتتى. ناھىيىلىك قاتناش ئىدارىسى بىلەن جۇڭگو بانكىسىنىڭ ناھىيىلىك شۆبىسى بۆرتوڭگو يېزىسىنىڭ تاشاي كەنتىنى ھۆددىگە ئالغاندى. ئۇلار كەسپىي خىراجەتتىن 10 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، كەنتتىكى چارۋىچىلارنى ھەركەتكە كەلتۈرۈپ بىر ھەپتىدىلا ئۇزۇنلۇقى 1100 مېتىر سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ ياساپ بەردى، يەنە 10 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، دېھقان، چارۋىچىلارغا خىمىيىۋى ئوغۇت، سۇلياۋ يوپۇق قاتارلىقلارنى ئېلىپ بەردى. ماتائېر، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تارماقلىرى ئاجرىتىپ مەخسۇس خادىملار نامرات دېھقان، چارۋىچىلارغا تېخنىكا جەھەتتىن مۇلازىمەت قىلدى.

قىسقىغىنە ئۈچ ئايدا نامرات كەنتلەرنى ھۆددىگە ئالغان 30 ئورۇندىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەر قازاق قېرىنداشلىرىغا 4000 پارچىدىن ئارتۇق كىتاب تەقدىم قىلدى، ھەر بىر ئىدارە ھۆددىگە ئالغان كەنتكە بەش خىل گېزىتكە مۇشتىرى بولۇپ بەردى، ئۇلارنىڭ نامرات كەنتلەرگە بەرگەن ھەقسىز ياردىمى 390 مىڭ يۈەنگە، بانكىدىن ھەل قىلىپ بەرگەن قەرز پۇلى 290 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ناھىيەمۇ بۇ نامرات كەنتلەرگە سىياسەت ۋە مەبلەغ جەھەتتىن ئېتىبار بەردى، 540 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، بۆرتوڭگو يېزىسىغا بىر مەكتەپ سېلىپ بەردى، 80 مىڭ يۈەن خەجلەپ، 200 توچكىلىق پروگراممىلىق تېلېفون ئورنىتىپ بەردى.

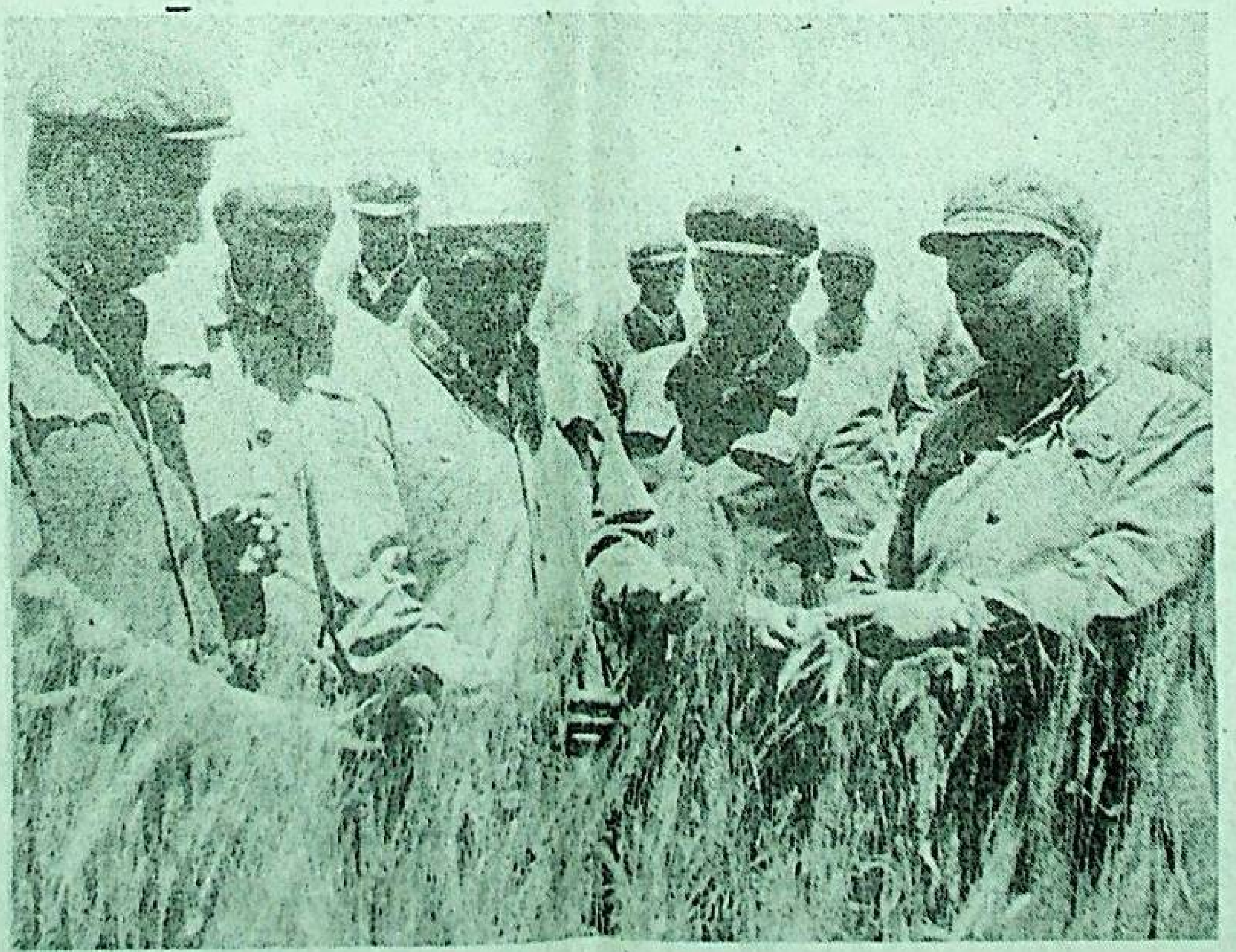

قاغىلىق ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى كۈزگى بۇغدايىنى ياخشى تېرىپ، كېلەر يىلى بۇغداي ھوسۇلىنىڭ ئېشىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، 6- ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدىن باشلاپ بىر قىسىم يەن - تېخنىكا خادىملىرىنى نۇقتىلىق ئۇرۇقلۇق يېتىشتۈرۈلىدىغان بارىن، جايتېرەك، ئۇرۇقچىلىق مەيدانى قاتارلىق جايلارغا دېھقانلارنىڭ ئۇرۇقلۇق بۇغداي خامىنىنى ئايرىم ئېلىپ، ۋاقتىدا يىغىۋېلىشىغا يېتەكچىلىك قىلىش ئۈچۈن ئەۋەتىپ، ئۇرۇقنىڭ سۈپىتىگە تەسىر يېتىشنىڭ ئالدىنى ئالدى.

سۈرەتتە: تېخنىك خادىملار دېھقانلار بىلەن ئۇرۇقلۇق بۇغداينىڭ سۈپىتىنى تەكشۈرمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز جۈرئەت نىزامىدىن، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابدۇللا قۇربان خەۋىرى ۋە فوتوسى

ئەسقەت كەرىمباي تەكىتلەپ مۇنداق دېدى:

قېزىلما بايلىقلار دۆلەتنىڭ ئىلكىدە بولىدۇ، يەرلىك ھۆكۈمەتنىڭ بىر تەرەپ قىلىش ھوقۇقى يوق

ئۆز خەۋىرىمىز. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ئەسقەت كەرىمباي 7 - ئاينىڭ 8 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار خىزمىتى يىغىنىدا تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: قېزىلما بايلىقلار دۆلەت ئىلكىدە بولۇش قارىشىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇش لازىم. ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتنىڭ ئۇنى خالىغانچە بىر تەرەپ قىلىش ھوقۇقى يوق.

ئەسقەت كەرىمباي مۇنداق دېدى: قېزىلما بايلىقلار دۆلەتكە مەنسۇپ، گوۋۇيۈەن دۆلەتنىڭ مەنپەئەتىگە بىۋاسىتە ۋەكىللىك قىلىدىغان مەمۇرىي ئاپپارات، بىرەر جاي، تارماق، كوللېكتىپ ياكى شەخس قېزىلما بايلىقنى تاپقان بولسا، قېزىلما بايلىقلار شۇنىڭغا تەئەللۇق بولىدۇ، دەپ قاراشقا ھەرگىز بولمايدۇ.

ئەسقەت كەرىمباي مۇنداق دېدى: گېئولوگىيە - كانچىلىق مەمۇرىي خىزمىتىنىڭ يادروسى قېزىلما بايلىقلارنىڭ دۆلەت ئىلكىدە بولۇشىنى قانۇن بويىچە قوغداش، گېئولوگىيە-قېزىلما بايلىقلارنى باشقۇرۇش تارماقلىرى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايون بەرگەن ھوقۇققا ئاساسەن، كان چارلاش ھوقۇقى، كان قېزىش ھوقۇقىنى مەركەزلەشتۈرۈپ بىر تۇتاش باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشى كېرەك، ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر كانچىلىق ھوقۇقىنى باشقۇرۇشتا دۆلەتنىڭ قېزىلما بايلىقلارنى قىدىرىپ تەكشۈرۈپ، قېزىشنى بىر تۇتاش باشقۇرۇش نوپۇزىنى قوغدىشى كېرەك، ھوقۇق دائىرىسىدىن ھالقىپ كېتىشكە بولمايدۇ.

ئەسقەت كەرىمباي مۇنداق دېدى: دۆلىتىمىزنىڭ ئېلان قىلىنىش ۋە يولغا قويۇلۇش ئالدىدا تۇرغان قېزىلما بايلىقلار تەكشۈرۈلىدىغان، قېزىلىدىغان رايونلارنى تىزىملاشنى باشقۇرۇش چارىسىگە ماسلىشىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونىمىز قېزىش ئېلىپ بېرىلىدىغان رايونلارنى تىزىملاشنى باشقۇرۇش تۈزۈمىنى تېزرەك ئورنىتىپ، قېزىلما بايلىقلارنى چارلاش، ئېچىش ھوقۇقىنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاشنى چىڭىتىپ، چارلىغۇچى ئورۇنلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قانۇن بويىچە قوغدىشى لازىم. قېزىلما بايلىقلارنى ھەقلىق ئىشلىتىش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، قېزىلما بايلىقلارنى پىلانلىق تەقسىملەشنى ياخشى باشقۇرۇپ، قېزىلما بايلىقلارنى ئېچىش جەريانىدىكى نازارەتچىلىك، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، قېزىلما بايلىقلارنى مۇۋاپىق ئېچىش، پايدىلىنىشى ۋە ئۇنى قوغدىشى لازىم.

ئۈرۈمچىدە پەۋقۇلئاددە چوڭ ئوغرىلىق دېلوسى پاش قىلىندى

ئۆز خەۋىرىمىز. ئۈرۈمچى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى جىنايى ئىشلار تەھقىقلەش باشقارمىسى 2 - چوڭ ئەترىتىنىڭ كادىر - ساقچىلىرى ساۋەن ناھىيىسى باجاخۇ يېزىسى ئەرسىگتەيزە كەنتىدىكى دېھقان گوفۇنىڭ ئۆيىدىن تاپقان 1 مىليون 660 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى 993 چاقىرغۇنى 7 - ئاينىڭ 2- كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئوغرىلىنىپ قويغان ئورۇنغا تاپشۇرۇپ بەردى. شۇنىڭ بىلەن ئۈرۈمچى شەھىرىدە يۈز بەرگەن ئىشخانىغا كىرىپ ئوغرىلىق قىلىش دېلوسى بىر تەرەپ قىلىنىپ بولدى.

ئۈرۈمچى شەھەرلىك تېلېگراف ئىدارىسى تېلېگراف كەسپىي تەرەققىيات باش شىركىتى 6 - ئاينىڭ 22 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئىشخانا بىناسىنىڭ يەر ئاستى ئۆيىدىن ئومۇمىي قىممىتى 1 مىليون 660 مىڭ يۈەندىن ئاشىدىغان «جىڭگىيىڭ» 2 - ئەۋلاد چاقىرغۇدىن 273 ى، جىڭگىيىڭ 3 - ئەۋلاد چاقىرغۇدىن 547 سى، مەسلىھەت بېرىش تىپىدىكى خەنزۇچە يېزىقلىق چاقىرغۇدىن 173 سىنىڭ ئوغرىلاپ كېتىلگەنلىكىنى مەلۇم قىلىدۇ.

دېلو مەلۇم قىلىنغاندىن كېيىن، ئۈرۈمچى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسىنىڭ باشلىقى جاڭ يۈەنيۇڭ كادىر، ساقچىلارنى باشلاپ ۋەقە يۈز بەرگەن نەق مەيداننى تەكشۈردى ۋە دەرھال كۈچ ئۇيۇشتۇرۇپ، بۇ دېلونى تەھقىقلەشكە كىرىشتى. 6 - ئاينىڭ 25 - كۈنى گۇمان ئۈرۈمچى شەھەرلىك تېلېگراف ئىدارىسى ئۇزۇن يوللۇق تېلېفون بۆلۈمىنىڭ خىزمەتچىسى فاڭ يۈيگە مەركەزلەشتى. سوراق قىلىش ئارقىلىق فاڭ يۈي ئىشىسىز ياش ۋاڭ شىنكۇەن بىلەن شېرىكلىشىپ ئوغرىلىق قىلغانلىقىنى ئىقرار قىلىدۇ ۋە ئوغرىلىغان ماللىرىنى يوشۇرۇپ قويغان جايىنى دەپ بېرىدۇ. ج خ خادىملىرى ساۋەن ناھىيىسى باجاخۇ يېزىسى ئەرسىگتەيزە كەنتىدە ئوغرىلانغان ماللارنىڭ ھەممىسىنى قولغا چۈشۈرىدۇ. قاچقان ۋاڭ شىنكۇەن پويىزدا كادىر، ساقچىلار تەرىپىدىن تۇتۇۋېلىنىدۇ.

ھازىر فاڭ يۈي، ۋاڭ شىنكۇەن ۋە ئۇلارنى قانات ئاستىغا ئالغان، ئۇلارنىڭ ئوغرىلىغان ماللىرىنى ساقلاپ بەرگەن ئالتە جىنايەتچى تۇتۇپ تۇرۇلۇۋاتىدۇ. بۇ دېلوغا مۇناسىۋەتلىك ئۈچ كىشىمۇ تەكشۈرۈلمەكتە. جىنايەتچىلەرگە تېز، قاتتىق زەربە بېرىش ئۈچۈن، ئۈرۈمچى شەھەرلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسى بۇ دېلوغا چېتىشلىق كىشىلەرنى سوراق قىلىشقا كىرىشتى.

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

مايتاغ نېفىت خىمىيە باش زاۋۇتى كۆلەمنى كېڭەيتىپ مەھسۇلاتنى، سۈپەتنى ئۈستۈرۈپ ئۈنۈمنى ئاشۇرۇشنى بىر گەۋدە قىلىپ، دۆلەت دەرىجىلىك بازا قۇرۇلۇشىغا ئاساس ياراتتى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ئىسمائىل مۇھەممەت، مەۋلان سابىت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم** خەۋەر قىلىدۇ: مايتاغ نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى ئۆزلۈكسىز تېخنىكا يېڭىلاش، ئۆزگەرتىپ قۇرۇش، يوشۇرۇن كۈچلىرىنى قېزىش ئاساسىدا كۆلەمنى كېڭەيتىپ مەھسۇلات مىقدارىنى ئاشۇرۇش، سۈپەتنى ئۈستۈرۈپ ئۈنۈمنى ئاشۇرۇش يولىغا مېڭىپ، دۆلەت دەرىجىلىك نېفىت خىمىيە سانائىتى بازىسى قۇرۇشقا ئاساس ياراتتى. ھازىر زاۋۇت بويىچە ئىشلەپچىقىرىش قۇرۇلمىسى 45 يۈرۈشكە يەتتى، ئەلا سۈپەتلىك مەھسۇلات % 80 تىن ئاشتى.

مايتاغ نېفىت خىمىيە باش زاۋۇتى نۆۋەتتە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پىششىقلاش ھۈنەر - سەنئىتى بىر قەدەر ئىلغار، باشقۇرۇش تۈزۈمى مۇكەممەل، ئۈنۈمى ياخشى كارخانا بولۇپ، يىللىق خام نېفىت پىششىقلاش مىقدارى 6 مىليون توننىدىن ئاشىدۇ. بۇ زاۋۇت 1990-يىلىدىن باشلاپ نېفىتلىكلەرنىڭ زور كۆلەمدە ئېچىلىشىغا ماسلىشىش ئۈچۈن نېفىت ئايرىش زاۋۇتىنىڭ كۆلىمىنى كېڭەيتىش بىلەن بىللە، يىلىغا 140 مىڭ توننا ئېتىلېن ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىغا ئىگە زاۋۇت قۇردى. ئىشلەپچىقىرىش كۆلىمى كېڭەيتىلگەندىن كېيىن باش زاۋۇت رەھبەرلىكى سۈپەت ئۆتكىلىنى چىڭ تۇتۇپ، ئاساسىي كۈچنى مەھسۇلاتنىڭ دەرىجىسى، سۈپىتىنى ئۈستۈرۈشكە قاراتتى. زاۋۇت، سېخ، سمېنىلارغىچە كەسپكە پىششىق، ئىقتىسادنى بىلىدىغان ياشلارنى تاللاپ ۋەزىپىگە قويدى. بۇنىڭ بىلەن كارخانىنىڭ باشقۇرۇش سەۋىيىسى ئۆزلۈكسىز ئۆسۈپ، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش ۋەزىيىتى شەكىللەندى. بۇ يىل 1-پەسىلدە نېفىت ئايرىش زاۋۇتى 934 مىليون 600 مىڭ يۈەن مەھسۇلات قىممىتى يارىتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن % 25 ئاشۇردى. زاۋۇت «مەملىكەت بويىچە سۈپەتنى ئارىلاپ تەكشۈرۈشتە ئىككى قېتىمدىن يۇقىرى لاياقەتلىك بولغان كارخانا» دېگەن نامغا ئېرىشتى، 25-نومۇرلۇق ترانسفورماتور مېيى «مەملىكەت بويىچە ئىستېمالچىلار رازى بولغان مەھسۇلات» بولۇپ باھالاندى، 10-نومۇرلۇق سالىياركا بىلەن 35-نومۇرلۇق سالىياركا، 45 - نومۇرلۇق ترانسفورماتور مېيى قاتارلىق تۆت خىل مەھسۇلات ئەلا سۈپەتلىك مەھسۇلات بولۇپ باھالاندى. ھەممىباب ئاپتوموبىلنىڭ شارك مېيى بىلەن يېنىك سالىياركا تۆردىكى مەھسۇلاتلار ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن داڭلىق مەھسۇلات بولۇپ باھالاندى.

كارخانىلارنىڭ QC پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش جەريانىدا نېفىت ئايرىش زاۋۇتى 33 تۈردە ئىدارە دەرىجىلىك QC مۇكاپاتىغا، 14 تۈردە ئۆلكە، مىنىستىرلىك دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، ئىككى تۈردە دۆلەت دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. ئېتىلېن زاۋۇتى بۇلتۇر 9-ئايدىن بۇ يىل 4-ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغا 933 مىليون 240 مىڭ يۈەن مەھسۇلات قىممىتى ياراتتى. زاۋۇت بىر قېتىمدىلا خام ئەشيا كىرگۈزۈلۈپ سىناقتا مۇۋەپپەقىيەت قازىنىلغاندىن باشلاپ ئېتىلېننى يىغىۋېلىش نىسبىتى جەھەتتە مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى قاتاردا تۇردى. ھازىر ئىشلەپ چىقىرىلغان توققۇز خىل مەھسۇلاتنىڭ ھەممىسى لاياقەتلىك مەھسۇلات بولۇپ، ئىستېمالچىلارنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى. باش زاۋۇت ماكرولۇق باشقۇرۇش جەھەتتە ئىچكى ئۆلكە، ئاپتونوم رايونىنىڭ چوڭ تىپتىكى نېفىت خىمىيە سانائىتى زاۋۇتلىرىنىڭ ئىلغار باشقۇرۇش تەجرىبىلىرىنى قوبۇل قىلىپ، كارخانا ئىچكى قىسمىدا ئىسلاھاتنى تېزلەتتى. كارخانىنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى پىلانىنى تۈزگەندە، ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىپ، دۆلەتنىڭ چوڭ تۈرلەرنى غەربىي شىمال رايونىغا مايىل قىلىش سىياسىتىگە يېقىندىن ماسلاشتى. بازارنى پائال ئېچىپ، مەملىكەت ئىچى - سىرتىدىكى خېرىدارلارنى ئۆزىگە جەلپ قىلدى ھەم ئىشلەپ چىقارغان مەھسۇلاتنىڭ سۈپىتى جەھەتتە ئۇلارنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشتى. نۆۋەتتە مايتاغ نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، سۈپەتنى ئۈستۈرۈپ، يۇقىرى ئۈنۈم بىلەن ئالغا ئىلگىرىلەپ، دۆلەت دەرىجىلىك نېفىت خىمىيە سانائىتى بازىسى قۇرۇلۇشىنىڭ ئاساسىنى ھازىرلىماقتا.

جايلاردا ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى ياخشى ئىشلەنمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن پەيزۇللا** خەۋەر قىلىدۇ: ئاتۇش شەھىرىنىڭ كاتتايلاق يېزىسى 1990 - يىلىدىن بۇيان، مەۋقەنى سۇ تېجەش مەركەز قىلىنغان ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىغا قارىتىپ، ئۈنۈم ھاسىل قىلدى، 1 مىليون 500 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ ئاجرىتىپ 5000 مو تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزنى ياخشىلىدى، 25 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ ياسىدى، 80 كىلومېتر ئېرىقنى رېمونت قىلىپ راۋانلاشتۇردى ۋە 25 كىلومېتر سۇغىرىش ئېرىقى، 50 كىلومېتر زەيكەش چاپتى ۋە رېمونت قىلدى، 35 كۆۋرۈك، توما، كۆچۈرمە ياسىدى.

- غۇلجا ناھىيىسىنىڭ بايتوقاي يېزىسى، ـدەپ يازىدۇ ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇختەر جاپپار**، - بۇ يىلنىڭ بېشىدىلا ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى بويىچە پىلان - كۆرسەتكۈچ تۈزۈپ، كەنت، مەھەللىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈردى. سۇ خىزمىتىگە مەسئۇل خادىملارنى كەنتلەرگە ئەۋەتىپ، ئېتىز - ئېرىق ئىشلىرىغا يېتەكچىلىك قىلدۇردى، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ھەل قىلدى. يېتەرلىك مالىيە كۈچى، ئادەم كۈچى ۋە ماشىنا - تراكتورلارنى ئاجرىتىپ، ئېتىز - ئېرىق قۇرۇلۇشىنىڭ تېز ھەم سۈپەتلىك ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى. كەنتلەرئارا سۇنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇش، تىزگىنلەش ۋە سۇ ئىسراپچىلىقىنىڭ ئالدىنى ئېلىش بويىچە مۇسابىقە پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئاممىنىڭ سۇ تېجەش ئېڭىنى ئۆستۈردى. نەتىجىدە، 1994-يىلىدىن بۇ يىل 3-ئايغىچە 16 كىلومېتر تاش ئۆستەڭ ياسالدى، 98 ئورۇندىكى قۇرۇلۇش يۈرۈشلەشتۈرۈلدى. بۇنىڭ بىلەن سۇغىرىش ئومۇمىي كۆلىمى 1994-يىلىدىكى 56 مىڭ 891 مودىن كېڭىيىپ بۇلتۇر 74 مىڭ 134 موغا يەتكۈزۈلدى.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئېزىز كېۋىر**نىڭ خەۋەر قىلىشىچە، توقسۇ ناھىيىسىنىڭ يۇلتۇز باغ يېزىسى ئەتىيازلىق تېرىلغۇدىن كېيىنكى ئارىسال ۋاقىتتىن پايدىلىنىپ 500 ئەمگەكچى تەشكىللەپ يېزا مەركىزىدىن 20 كىلومېتر يىراقلىقتا جايلاشقان چەت، نامرات تاغئېرىق كەنتىنىڭ بۇزۇلۇپ كەتكەن ئۈچ كىلومېتردىن كۆپرەك ئۇزۇنلۇقتىكى غول ئۆستىڭىنى چېپىپ بېرىپ، بۇ كەنتنىڭ سۇغىرىش شارائىتىنى ياخشىلاپ بەرگەن.

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **سادىر سابىر، ئىمىنجان تۇرسۇن** خەۋەر قىلىدۇ: يوپۇرغا ناھىيە تېرىم يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئېتىز -ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشنى يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئۇنىۋېرسال كۈچىنى ئاشۇرۇپ، «ئىككىدە يۇقىرى، بىردە ئەلا» يېزا ئىگىلىكى يېتىلدۈرۈشنىڭ مۇھىم كاپالىتى سۈپىتىدە چىڭ تۇتتى، يېزا، كەنت، مەھەللىدىن ئىبارەت ئۈچ دەرىجىلىك سۇ قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇردى. يېزىدا يېزا باشلىقى، كەنتتە كەنت باشلىقى، مەھەللىدە مەھەللە باشلىقى بۇ خىزمەتنى بىۋاستە تۇتۇپ، پىلان - كۆرسەتكۈچلەرنى قاتلاممۇقاتلام ئەمەلىيلەشتۈردى ھەمدە ئېتىز- ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىنىڭ ياخشى ياكى ناچار بولۇشىنى يېزا، كەنت، مەھەللە باشلىقلىرىنىڭ خىزمىتىنى باھالاشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى قىلدى. ئېتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىنى دائىرىلەر بويىچە ھۆددىگە بېرىپ، مۇكاپات بىلەن جازانى ئەمەلدە كۆرسەتتى. نەتىجىدە، 1992-يىلىدىن بۇ يىل 6-ئاينىڭ بېشىغا قەدەر، يېزا چېپىپ چوڭقۇرلاتتى، يېڭىدىن 1760 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا ئېرىق-ئۆستەڭ، زەيكەش چاپتى، 58 ئورۇنغا چوڭ -كىچىك بېتون توما-تاقاق ياسىدى، 153 ئورۇنغا بېتون نو قويدى ياكى بېتون كۆۋرۈك ياسىدى.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت ھېيت** خەۋەر قىلىدۇ: گۇما ناھىيىسىنىڭ مۇجى يېزىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئېتىز- ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى بىلەن پائال شۇغۇللىنىپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلىدى.

يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئېتىز-ئېرىقلارنى يۈرۈشلەشتۈرۈپ، ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش ۋە تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى ئۆزگەرتىپ، يۇقىرى ھوسۇللۇق ئېتىز كۆلىمىنى كېڭەيتىشنىڭ مەھسۇلاتنى مۇقىم ئاشۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلىشنىڭ ئۈنۈملۈك يولى ئىكەنلىكىنى تونۇپ يېتىپ، ئېرىق- ئۆستەڭ، تومىلارنى رېمونت قىلىش، سۇ سىڭمەسلەشتۈرۈش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىش، بوز يەر ئېچىش، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى يۇقىرى ھوسۇللۇق ئېتىزلارغا ئۆزگەرتىش قاتارلىق تۈرلەر بويىچە ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلاش پىلانى تۈزۈپ، كەنتلەرنى بىرلىك قىلغان ھالدا ئەمەلىيلەشتۈردى. يېزا كادىرلىرى كەنتلەردە نۆۋەتتە تۇرۇپ، دېھقانلارغا يېتەكچىلىك قىلدى. تېخنىكلار ئېتىز- ئۆستەڭلەرنىڭ سۈپەتلىك بولۇشىغا، يېزىغا قاراشلىق مۇلازىملىق تارماقلىرى قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرىنىڭ تولۇق بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلدى. نەتىجىدە، 1993-يىلىدىن بۇ يىل

ئاراتۇرۇك ناھىيىسىنىڭ شارئۆيلەر كەنتىدىكى سەدەن ئېلى بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا ئۆز كارامىتىنى كۆرسىتىپ تېز بېيىغان دېھقانلارنىڭ بىرى. ئۇنىڭ داڭقى ئۇزۇندىن بۇيان، مېنىڭ قەلبىمدە ئۇنى زىيارەت قىلىش ئىستىكىنى ئويغاتقانىدى. ئۇ يېقىندا رېئاللىققا ئايلاندى.

مەن يېزا باشلىقى ئىلھام ئىسلامنىڭ ھەمراھلىقىدا ئۇنىڭ ئۆيىگە باردىم. ھويلا - ئارام رەتلىك سەرەمجانلاشتۇرۇلغان بولۇپ، ئۆيى ئىچى ئۆزگىچە ئۇسلۇبتا ئاجايىپ چىرايلىق زىننەتلەنگەنىدى. ئۆي ئىچىدە ھەر خىل

چىڭتتى.

19 يېشىدىن باشلاپ مال پادىسىنىڭ كەينىدە يۈرۈپ مول ئەمەلىي تەجرىبىگە ئىگە بولغان سەدەن ئېلى ئالدى بىلەن ئوت-چۆپ، يەم-بوغۇزنىڭ غېمىنى قىلغان. چارۋا ماللارنى ئوبدان بېقىش ئۈچۈن، 4000 يۈەن سەرپ قىلىپ 250 مو يەردە ئوتلاق بەرپا قىلغان. ھەر خىل ئوت-چۆپ تېرىپ يىلدا 6240 كىلوگرامدىن ئارتۇق ئوت-چۆپ يىغىۋالغان، 12 مو تاشلاندۇق يەرگە مەبلەغ سېلىپ ئارپا-پۇرچاق تېرىپ يىلدا 1700 كىلوگرام يەم-خەشەك

چارۋا مال كۆپەيگەنسېرى ئوغۇت مەسىلىسىمۇ ھەل بولۇپ، چارۋىچىلىق ئارقىلىق دېھقانچىلىق ئىلگىرى سۈرۈلگەن. قوتاندىكى چارۋا مالنى 300 تۇياقتىن ئاشۇرۇۋەتمەسلىك سەدەن ئېلىنىڭ چارۋا ماللارنى بىھۇدە زىياندىن ساقلاپ قېلىش، تاۋارلىشىشنى ئىلگىرى سۈرۈشتىكى تەدبىرى ئىكەن. ئۇ دۆلەتكە ھەر يىلى 130 تۇياق تاۋار چارۋا سېتىپ بەرگەن. ھازىر ئۇنىڭ 25 ئېتى، 15 تۆگىسى، 11 كالىسى، 300 تۇياق ئۇششاق چارۋا مېلى بار ئىكەن. ئۇ يېقىندىن 17 ئېغىزلىق پىشايۋانلىق ئۆي، يېتەرلىك ئۆي سايمانلىرى سېتىۋالغاندىن باشقا

ئۆتكىلىنى چىڭ تۇتۇپ، سۇلات بولۇپ باھالاندى.

جۇڭگو خىمىيە سانائىتى ئىمپورت - ئېكسپورت باش شىركىتى شىنجاڭ شۆبە شىركىتىنىڭ تەرەققىيات قەدىمى تېز بولماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز رەھمىتۇللا ئابلا خەۋەر قىلىدۇ: جۇڭگو خىمىيە سانائىتى ئىمپورت - ئېكسپورت باش شىركىتىنىڭ شىنجاڭ شۆبە شىركىتى ئىختىساسلىق خادىملارنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئىمپورت - ئېكسپورت يوللىرىنى راۋانلاشتۇرۇپ، كۆپلەپ تاشقى پېرېۋوت ياراتماقتا.

بۇ شىركەت جۇڭگو خىمىيە سانائىتى باش شىركىتىنىڭ مەبلەغ سېلىشى بىلەن 1994-يىلى 1-ئايدا قۇرۇلغان بولۇپ، خىمىيە سانائىتى مەھسۇلاتلىرى، ئېلېكتر سايمانلىرى، مېتال بۇيۇملار، رەڭلىك مېتال بۇيۇملىرى، كاۋچۇك ۋە سۇلياۋ ماتېرىياللىرى، سىر، دېڭىز مەھسۇلاتلىرى قاتارلىقلارنى ئىمپورت-ئېكسپورت قىلىدۇ. بۇ شىركەت رەھبەرلىكى ئىشنىڭ بېشىدىلا ئىختىساسلىق خادىملارنى تاللاپ تەكلىپ قىلىش، ئۇلارنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇش، مەھسۇلاتلارنىڭ سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىش، ئىناۋەتنى 1 - ئورۇنغا قويۇش قاتارلىق ئۈنۈملۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، ئىمپورت - ئېكسپورت يوللىرىنى راۋانلاشتۇردى. بۇنىڭ بىلەن شىركەت قۇرۇلغان تۇنجى يىلىلا 90 مىڭ دوللار تاشقى پېرېۋوت ياراتتى. شىركەت رەھبەرلىكى تەجرىبە - ساۋاقلارنى يەكۈنلەپ، ھەر جەھەتتىكى خىزمەتلەرنى ئەستايىدىل ئىشلىگەنلىكتىن، شىركەتنىڭ تەرەققىيات قەدىمى تېز بولدى. بۇلتۇر بۇ شىركەتنىڭ ياراتقان تاشقى پېرېۋوتى 1 مىليون دوللاردىن ئاشتى. بۇ يىلنىڭ دەسلەپكى بەش ئېيىدىلا ئۇلار يەنە 1 مىليون دوللار تاشقى پېرېۋوت يارىتىپ، يىللىق ۋەزىپىنىڭ 66 پىرسەنتىنى ئورۇنداپ بولدى.

* * * * *

قاراماي ئېلېكتر ئىستانسىسى ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى «ئىككىنى ئاشۇرۇش، ئىككىنى تېجەش» پائالىيىتىگە ئۇيۇشتۇرۇپ ياخشى ئۈنۈم ھاسىل قىلدى، بۇ ئىستانسىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر بۇ يىل 4 - ئايدىن 5 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 48 دانە تېرمو سانائىتى رېمونت قىلىپ ئىستانسىغا 20 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق ماتېرىيال خىراجىتى تېجەپ بەردى.

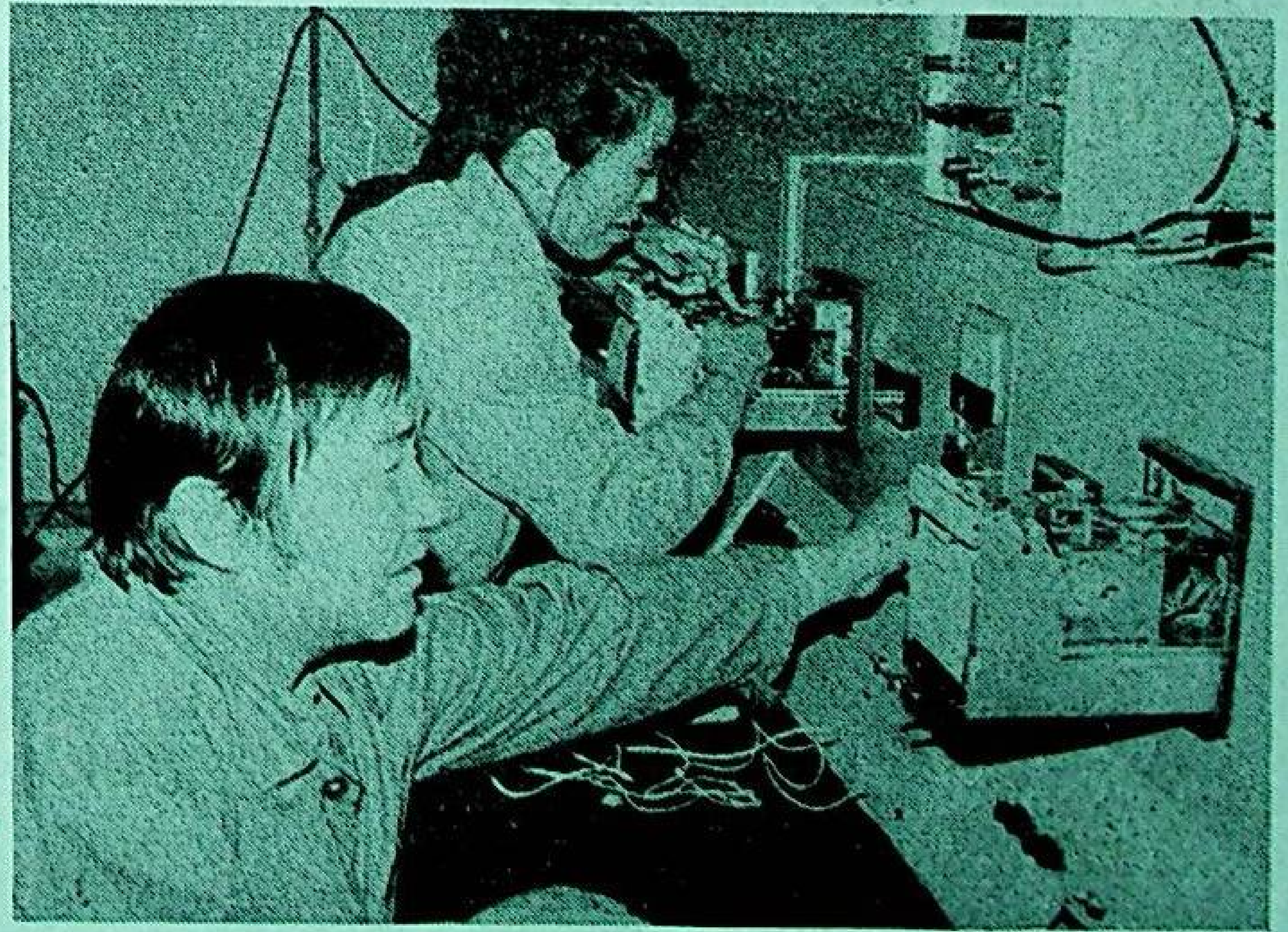

سۈرەتتە: ئىشچىلار ئىشتىن سىرتقى ۋاقىتلىرىدىن پايدىلىنىپ تېرمو سانائىتىنى رېمونت قىلماقتا.

مۇھەممەت قۇربان رۇزى فوتوسى

جاپا چەككەن خەزىنە تاپار

قادىر تۇسمان

ئىچى ئۆزگىچە ئۇسلۇبتا ئاجايىپ چىرايلىق زىننەتلەنگەنىدى. ئۆي ئىچىدە ھەر خىل تەقدىرنامىلەر ئېسىلغان بولۇپ، بۇلار ئۇنىڭ دۆلەتكە، كوللېكتىپقا قوشقان تۆھپىسىنى نامايان قىلىپ تۇراتتى.

بىز كرېسلو ۋە ئېلېكتر سايمانلىرى رەتلىك تىزىلغان ئازادە مېھمانخانىدا ئولتۇرۇپ قىزغىن پاراڭغا چۈشۈپ كەتتۇق. سەدەن ئاكىنىڭ ئائىلىسىدە يەتتە جان كىشى بولۇپ، ئۇلار ئەينى يىللاردا سېرىقتال تۇرمۇش كۆچۈرگەنىكەن. 1985-يىلى چارۋا ماللار ئائىلىلەرگە سېتىپ بېرىلگەندە، سەدەن ئاكا بىر كالا، ئۈچ ئات، ئۈچ تۆگە، 150 تۇياق ئۇششاق چارۋا مال سېتىۋاپتۇ. ئۇ چارۋىچىلىق كەسپىي ئائىلىسى بولۇش نىيىتىگە كەپتۇ. شۇڭا ئۇ چارۋىچىلىققا كۆپلەپ مەبلەغ سېلىپ، ئىنچىكە يۇڭلۇق قوي، تىۋىتلىق ئۆچكە، ئات، تۆگە قاتارلىق ئىقتىسادىي قىممىتى يۇقىرى چارۋا ماللارنى ئۇقتىلىق كۆپەيتىش ئارقىلىق يېزا، ناھىيە، ۋىلايەت تەرىپىدىن كۆپ قېتىم تەقدىرلىنىپتۇ.

- كونىلاردا جاپا چەكمىگەن خەزىنە تاپالماس دېگەن گەپ بار- دېدى سەدەن ئېلى ئەھۋال تونۇشتۇرۇپ- مېنىڭ بۈگۈنكى كۈنۈم بىرىنچىدىن پارتىيە سىياسىتىنىڭ ياخشىلىقىدىن بولدى، پارتىيە، خەلق ماڭا كۆپ قېتىم شان-شەرەپ ئاتا قىلىپ ئالغا بېسىش ئىرادەمنى

يەركە مەبلەغ سېلىپ ئارپا-پۇرچاق تېرىپ يىلدا 1700 كىلوگرام يەم-خەشەك يىغىۋالغان، كۈز پەسلىدە شەخسلەردىن چارۋىلارغا يېتەرلىك يەم - خەشەك سېتىۋېلىشنى داۋاملاشتۇرۇپ، ھەر بىر چارۋىغا 25 كىلوگرام ئوت-چۆپ، 15 كىلوگرام بوغۇز تەييارلاپ ئىلمىي ئۇسۇلدا چارۋا مال باققان. نەسىللىك قوچقار، تېكە سېتىۋېلىپ، مۇھىم نۇقتىنى چارۋىلارنىڭ نەسلىنى ياخشىلاشقا، چىشى ماللارنى كۆپەيتىشكە قاراتقان.

- تولۇق تۆل ئېلىش ئۈچۈن، - دەپ سۆزىنى داۋام قىلاتتى سەدەن ئېلى، - بىرىنچىدىن، ماللارنىڭ سېمىزلىكىنى ساقلاش، ئىككىنچىدىن، تېكىنى ئوبدان بېقىش لازىم. بۇنىڭ بىلەن چىشى ماللارنىڭ بوغاز بولۇش، تۆل ئېلىش نىسبىتىنى ئۆستۈرگىلى بولىدۇ.

ئۇ يېقىندىن 17 ئېغىزلىق پىشايۋانلىق ئۆي، يېتەرلىك ئۆي سايمانلىرى سېتىۋالغاندىن باشقا كۆلىمى 520 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان ئېغىل-قوتان سېلىپ چارۋا ماللارنى كۆپەيتىشكە ئاساس يارىتىپ چارۋىچىلىق كەسپىي ئائىلىسى بولۇپ قالغان. سەدەن ئېلى بۇلتۇر چارۋا مال بورداپ سېتىپ 30 مىڭ يۈەن، يۇڭ-تىۋىت سېتىپ 15 مىڭ يۈەن، دېھقانچىلىقتىن 5000 يۈەن، سودا-سېتىقتىن 7400 يۈەن، توك تۈگمىنى چۆرۈپ 8300 يۈەن كىرىم قىلىپ يىللىق ئومۇمىي كىرىمنى 65 مىڭ 700 يۈەنگە، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە كىرىمنى 9385 يۈەنگە يەتكۈزگەن.

سەدەن ئېلى بېيىغاندا دۆلەتنى، نامراتلارنى ئۇنتۇماي، ئىگە - چاقىسىز نامراتلارنىڭ ھېيت - بايراملارنى خۇشال-خۇرام ئۆتكۈزۈشى ئۈچۈن، 20 تۇياق قوي، پۇل، 400 كىلوگرام ئاشلىق ياردەم بەرگەندىن باشقا، 80 ئائىلىگە ھەقسىز ئۇن تارتىپ بەرگەن. مائارىپ، سەھىيە ئىشلىرىغا 3000 يۈەن، ئاممىۋى پائالىيەتلەر ئۈچۈن 2000 يۈەن ئىئانە قىلغان، سەدەن ئېلىنىڭ ئەجرى ئۇنىڭغا شان-شەرەپ ئېلىپ كېلىپ ئۇن نەچچە يىلدىن بۇيان، يېزا، ناھىيە، ۋىلايەت تەرىپىدىن شەرەپ گۇۋاھنامىسى ئالغان.

ئۇيغۇرلار ساداسى نامىلىق مۇكاپاتلىق ماقالە

چارۋىچىلىق نازارىتى ھەمكارلاشتى

نەتىجىدە، 1992-يىلىدىن بۇ يىل 6-ئاينىڭ بېشىغا قەدەر يېزا بويىچە دۆلەت، كوللېكتىپ ۋە شەخسلەر 1 مىليون 150 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سەرپ قىلىپ، 7550 مو بوز يەر ئاچتى، 8800 مو تېرىلغۇ يەرنى سالالاشتۇردى، 130 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا ئېتىز يولى، 9.5 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئېرىق-ئۆستەڭ ياسىدى. ئەسلىدىكى 609.3 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتىكى ئېرىق-ئۆستەڭ، زەيكەشنى بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلدى. نەتىجىدە، 1993-يىلىدىن بۇ يىل 5-ئايغىچە، يېزا بويىچە 3 مىليون 282 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىنىپ، يېقىندىن 87 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ ياسالدى. كوللېكتىپ ۋە شەخسلەر ئۈچ يىلدا 601 مو بوز يەر ئېچىپ، ئايرىم كەنتلەرنىڭ تېرىلغۇ يېرى قىس بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلدى. 4375 مو تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئوتتۇرا ۋە يۇقىرى ھوسۇللۇق ئېتىزغا ئۆزگەرتىلدى.

قاغىلىق ناھىيىسىدە «سۇ قانۇنى» تەشۋىقاتى كۈچەيتىلگەنلىكتىن، سۇ ماجىرالىرى زور دەرىجىدە ئازايدى

قاغىلىق ناھىيىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان سۇ باشقۇرۇش قائىدە-تۈزۈملىرىنى ئورنىتىپ، مۇكەممەللەشتۈردى، سۇ باشقۇرۇش خىزمىتىنى قانۇن ئىزىغا سېلىش ئۈچۈن، سۇ قانۇنى تەشۋىقاتىنى كۈچەيتىپ، سۇدىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈردى، سۇ ماجىرالىرىنى ئۈنۈملۈك ئازايتتى.

بۇ ناھىيە بۇ يىل 6-ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە بەش قارار كۇرس ئېچىپ، 378 ئادەمنى «سۇ قانۇنى»دىن خەۋەردار قىلدى. تۈرلۈك تەشۋىقات قوراللىرىدىن پايدىلىنىپ 51 مىڭ 640 ئادەم (قېتىم)گە «سۇ قانۇنى»نى تەشۋىق قىلىپ، ئاممىنىڭ سۇ قانۇنىغا بولغان تونۇشىنى ئۆستۈردى. قانۇنلۇق سۇ ئىشلىتىش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، قالايمىقان سۇ ئىشلىتىپ، سۇنى ئىسراپ قىلىپ، سۇ ھەققىنى ئۆستۈرىۋېتىشنىڭ ئالدىنى ئالدى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيە بويىچە سۇ تالىشىپ ئۆزئارا جېدەل - ماجىرا قىلىدىغانلار ئۆتكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن % 15 ئازايدى.

ئابدۇللا ئابدۇرېشت (ئۆز مۇخبىرىمىز)

* * *

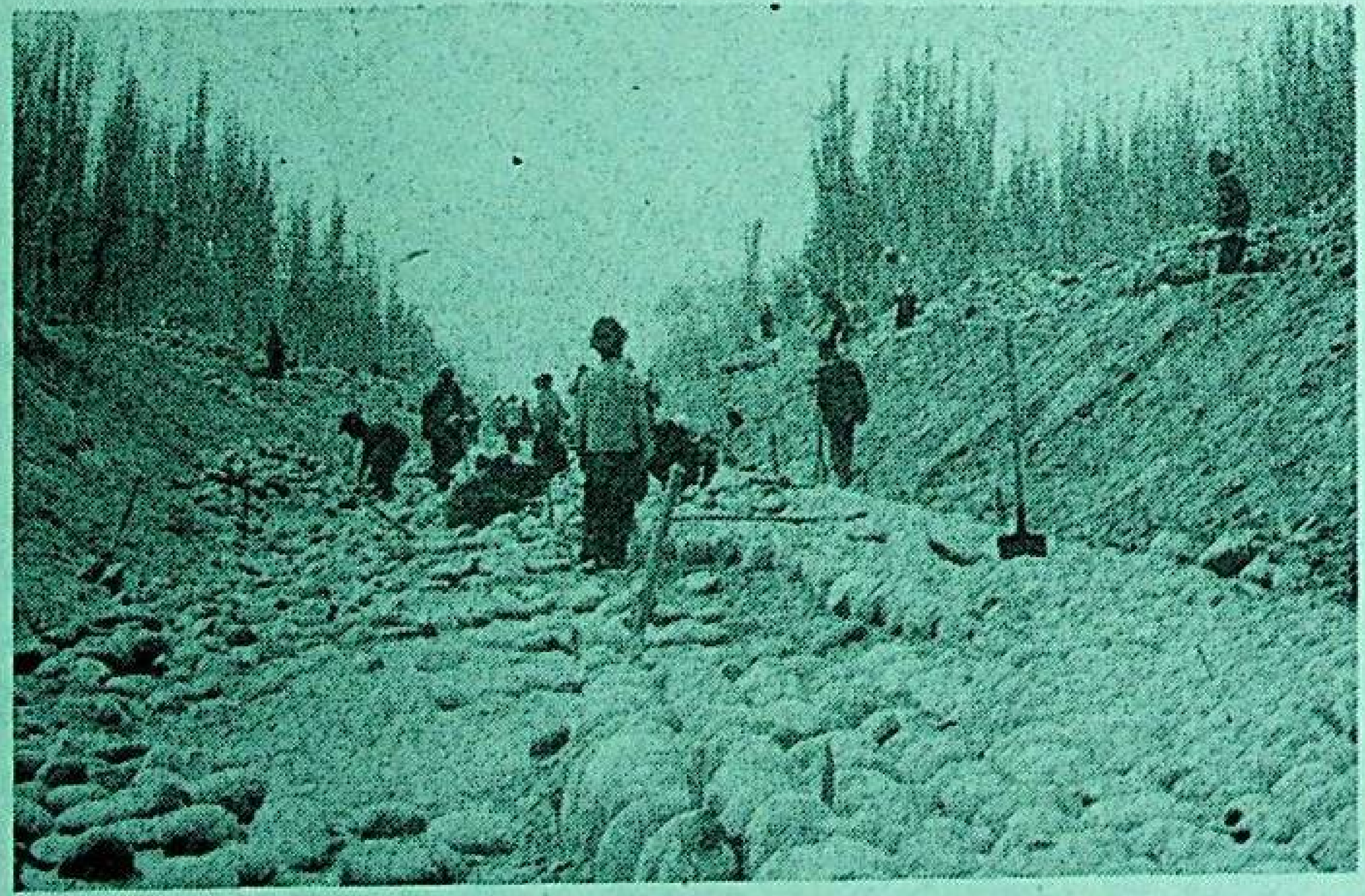

لوپ ناھىيىسى يازلىق يىغىم -تېرىم باشلىنىشتىن ئىلگىرىكى ئارىسال ۋاقىتتىن پايدىلىنىپ، ناھىيە بويىچە 35 مىڭدىن ئارتۇق ئەمگەك كۈچىنى سەپەرۋەر قىلىپ «قىزىل بايراق» ئۆستىڭى، ھاڭگىيا غول ئۆستىڭىنىڭ 20 كىلومېتردىن ئارتۇق قىسمىنى سۇ سىڭمەس قىلىپ ئۆزگەرتىۋالدى.

سۈرەتتە: دېھقانلار ئۆستەڭگە تاش تىزماقتا.

تۇرغۇن تاشتۆمۈر فوتوسى

بورتو چارۋىچىلىق فېرمىسىدا گىلەم كارخانىسى قۇرۇلدى

خوشۇت ناھىيە بورتو چارۋىچىلىق فېرمىسى 4-شۆبە ئىدارىسىنىڭ گىلەمچىلىك كارخانىسىدا 5-ئاينىڭ 25-كۈنى ئىش باشلاندى.

بۇ ئىدارىدىكى خادىملارنىڭ بىرىمى دېھقانچىلىق، بىرىمى چارۋىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىدۇ. ئۇلاردا چارۋا مال ئاز، يەر ئاز، ئادەم كۆپ بولغاچقا، بەزى ئائىلىلەرنىڭ ئىقتىسادىي قىيىنچىلىقى ئېغىر ئىدى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىل 25 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، گىلەمچىلىك كارخانىسى قۇرۇش، نامرات ئائىلە پەرزەنتلىرى، ئىش كۈتۈپ تۇرغان ئاياللارنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشنى پىلانلىدى. زاۋوت رەسمىي قۇرۇلغاندىن كېيىن، ناھىيىلىك 2-بىنىڭ سانائەت شىركىتىدىن ئىككى ئۇستا تەكلىپ قىلىپ، كارخانىغا مەسئۇل قىلدى.

بۇ كارخانا 5 - ئاينىڭ 25 - كۈنى رەسمىي ئىش باشلىدى.

ئەخمەت مىجىت

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

ساۋەن يېزىلىرىنىڭ تېخنىكا بازارلىرىدىكى يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرى رېئال ئىشلەپچىقىرىش كۈچىگە ئايلاندى

ئۈمىدلىك «ئالتۇن بەلباغ»

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ئىسمائىل مۇھەممەت، مەۋلان سابىت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم** خەۋەر قىلىدۇ: ساۋەن ناھىيىسىنىڭ يېزىلىرىدىكى تېخنىكا ئۆتۈنۈپ بېرىش، تېخنىكا ھۆددىگەرلىكى، تېخنىكا يېتەكچىلىكى، تېخنىكا ھەمكارلىقى ۋە بىرلىشىپ تەرەققىي قىلدۇرۇش مەزمۇن قىلىنغان تېخنىكا بازارلىرى يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرىنى ئېتىزلىقلار ئۈنۈمگە ئېرىشتۈردى. ئەمەلىي ئۈنۈمى ياخشى بولسىمۇ كېڭەيتىلمىگەن، دېھقانلار خەۋەرسىز قالغان نۇرغۇن يېزا ئىگىلىك پەن- تېخنىكا نەتىجىلىرى رېئال ئىشلەپچىقىرىش كۈچىگە ئايلاندى.

پەن - تېخنىكا بىلەن ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىشلەپ چىقارغۇچىلار ئوتتۇرىسىدا بازار ئېھتىياجىغا ماس كېلىدىغان قويۇق مۇناسىۋەت ئورنىتىلمىغاچقا، تەتقىقات نەتىجىلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىشتا قوللىنىلىشى تازا كۆڭۈلدىكىدەك بولماي كەلگەندى. بۇنداق ئەھۋالنى ئۆزگەرتىپ ئىلغار تېخنىكىلارنى پائال كېڭەيتىش ئۈچۈن ساۋەن ناھىيىلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتى بولتۇر ئۆز جايىنىڭ شارائىتىغا ماس كېلىدىغان، بازار ئېھتىياجىغا ماسلىشالايدىغان تۈرلەرنى تاللاپ ئالىي مەكتەپلەر، پەن تەتقىقات ئورۇنلىرىدىكى مۇتەخەسسىسلەردىن ئۇنىڭ قايسىسىنى ئاۋۋال قوللىنىش، قانداق قوللىنىش توغرىلىق مەسلىھەت ئالدى. بۇ تۈرلەر ناھىيىلىك ھۆكۈمەتنىڭ ئوتتۇرىغا چىقىشى، يېزا بازارلىرىدىكى يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن ئۈنۈملۈك بازار مۇلازىمىتى قىلىدىغان يۆنىلىشلەرنىڭ كونكرېت بېجىرىشى بىلەن ئەمەلىيلەشتى. ناھىيە بىكىتۈەن، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك داشۆسى، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيىسى بىلەن تېخنىكا ئۆتۈنۈپ بېرىش، تېخنىكا ھۆددىگەرلىكى، تېخنىكا يېتەكچىلىكى، تېخنىكا ھەمكارلىقى ۋە بىرلىشىپ تەرەققىي قىلدۇرۇش بويىچە مۇددىئانامە ياكى توختام ئىمزالىدى. مۇنداق مۇددىئانامە ياكى توختام شەكلىنى ئالغان يېزا تېخنىكا بازىرى قورغوس يېزىسى، دۆگۈەن بازىرى، ناھىيىلىك ئۇرۇقچىلىق مەيدانىدا قۇدرىتىنى نامايان قىلدى. پەن تەتقىقات ئورۇنلىرىدىن تەكلىپ قىلىنغان ئون نەچچە مۇتەخەسسىس دۆگۈەن بازىرىدا دېھقانچىلىق زىرائەتلىرى يېڭى سورتىنىڭ ئالاھىدىلىكى، قېلىپلاشتۇرۇپ ئۆستۈرۈش تېخنىكىسى، ئۆي قۇشلىرى، ئۆي چارۋىلىرىنىڭ يېڭى نەسلى، ئۇلارنى بېقىش ئۇسۇلى، يەم - خەشەك تەييارلاش چارىلىرى، كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش، يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاش قاتارلىق جەھەتلەردە ئىككى كۈن دەرس ئۆتكەندە، دېھقانلار يەنە بىر كۈن ئۆزارا تېپىپ سۆزلەپ بېرىشنى تەلەپ قىلدى، دەرس ئاڭلىغۇچىلارمۇ بارغانسېرى كۆپەيدى.

ئىشلەپ چىقارغۇچىلارنىڭ يېڭى تېخنىكىلاردىن بىۋاسىتە خەۋەر تېپىشى ئۇنىڭ رېئال ئىشلەپچىقىرىش كۈچىگە ئايلىنىشىنى تېزلەتتى. دۆگۈەن بازىرى قىزىلچا تېرىشتا باش كېلەتتى. لېكىن يىلتىز چىرىش كېسىلى قىزىلچا ھوسۇلىنىڭ تۆۋەن، ئۈنۈمىنىڭ ناچار، كۆلىمىنىڭ تارىيىپ كېتىشىگە سەۋەبچى بولدى. پەن- تېخنىكا ئورۇنلىرى «شىنجاڭ قىزىلچىسى-7» نومۇرلۇق شالغۇت يېڭى سورتىنىڭ قەنت تەركىبى ۋە كېسەللىككە بەرداشلىق بېرىش ئىقتىدارىنىڭ يۇقىرىلىقىنى تونۇشتۇرغاندىن كېيىن، دۆگۈەن بازىرى ئۇرۇقچىلىق تارماقلىرى بىلەن بۇ يېڭى سورتنى تېرىش - كېڭەيتىش بويىچە ئۈلگە كۆرسىتىش توغرىلىق دەرھال كېلىشىم ئىمزالىدى. بۇنىڭ بىلەن ھەم دۆگۈەن بازىرىنىڭ قىزىلچا ئۇرۇقى ئىشلەپچىقىرىش مەسىلىسى ھەل بولدى، ھەم بۇ يېڭى سورتنىڭ ئەمەلىي قوللىنىلىشى تېزلەشتى. بۇ يىل بۇ بازار مو بېشىدىن 3.5 توننا ھوسۇل ئېلىنىدىغان قىزىلچا كۆلىمىنى 300 موغا يەتكۈزۈشنى بازارنىڭ «پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ بازارنى گۈللەندۈرۈش لايىھىسىنى يولغا قويۇش توغرىسىدىكى قارار»غا كىرگۈزدى ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ بولدى.

تېرىلغۇ يەرلەرنى مۇھاپىزەت قىلىشنى كىچىكتۈرۈشكە بولمايدۇ

مازىيە ئابدۇللا

يەر ۋە تەرەققىيات

«ئالقانچىلىك يەرنىمۇ قەدىرلەش ۋە ئۇنىڭدىن مۇۋاپىق پايدىلىنىش، تېرىلغۇ يەرلەرنى ھەقىقىي تۈردە مۇھاپىزەت قىلىش» دۆلىتىمىزنىڭ تۈپ سىياسىتى.

ئادەم كۆپ، يەر ئاز، يەر زاپىسى كەم بولۇش دۆلىتىمىزنىڭ ئاساسلىق دۆلەت ئەھۋالى. ھازىر دۆلىتىمىزدە 1 مىليارد 200 مىليون نوپۇس بولۇپ، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان تېرىلغۇ يەر 1.2 موغىمۇ يەتمەيدۇ. دۆلىتىمىزنىڭ نوپۇسى يىلىغا 14 مىليون كۆپىيىپ ماڭماقتا. ئەگەر تېرىلغۇ يەر يىلىغا ھازىرقىدەك 5 مىليون مو سۈرئەت بويىچە كېمىيىپ كېتىۋېرىدىغان بولسا، ھەر يىلى 4 مىليارد جىڭ ئاشلىق كېمىيىدۇ. مۇشۇ بويىچە 2000 - يىلىغا بارغاندا مەملىكىتىمىز بويىچە 20 مىليارد جىڭدىن ئارتۇق ئاشلىق كېمىيىدۇ. مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا نوپۇس 1 مىليارد 300 مىليونغا يېتىدۇ، يېڭىدىن قوشۇلىدىغان ئاھالە ئۈچۈن كېتىدىغان ئاشلىق 80 مىليارد جىڭدىن ئارتۇق بولىدۇ.مانا مۇشۇنداق بىرسى ئېشىپ، بىرسى كېمىيىپ ماڭسا ئاقىۋىتى ئىنتايىن ئېغىر بولىدۇ.

تېرىلغۇ يەرلەرنى مۇھاپىزەت قىلىش مەسىلىسى - جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇشى ۋە تەرەققىي قىلىشىغا، دۆلىتىمىزنىڭ ئىستىقبالى ۋە تەقدىرىگە مۇناسىۋەتلىك زور مەسىلە. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋە گوۋۇيۈەن تېرىلغۇ يەرلەرنى مۇھاپىزەت قىلىش خىزمىتىگە ئىنتايىن ئەھمىيەت بەردى. باش شۇجى جياڭ زېمىن تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: «تېرىلغۇ يەرلەرنى ھەقىقىي تۈردە مۇھاپىزەت قىلىشىمىز، يېزا ئىگىلىكىنىڭ مۇقىم تەرەققىي قىلىشىغا ھەقىقىي تۈردە كاپالەتلىك قىلىشىمىز، 1 مىلياردتىن ئارتۇق نوپۇسنىڭ تاماق يېيىش مەسىلىسىگە كاپالەتلىك قىلىشىمىز كېرەك. بۇ بىر ستراتېگىيىلىك مەسىلە، شۇنداقلا ئېلىمىزنىڭ تەرەققىياتىدىكى زور مەسىلە، بۇنىڭغا مەڭگۈ بىپەرۋالىق قىلىشقا ۋە بوشاڭلىق قىلىشقا بولمايدۇ.» 1995- يىل 6 - ئاينىڭ 6 - كۈنى زۇڭلىلار يىغىنىدا لى پېڭ زۇڭلى تېرىلغۇ يەرلەرنى مۇھاپىزەت قىلىشتىكى قاتتىق تەدبىرنى ئوتتۇرىغا قويۇشنى تەكىتلىدى. مۇئاۋىن زۇڭلى جياڭ چۈنيۈن مۇنداق دېدى: «تېرىلغۇ يەرلەرنى مۇھاپىزەت قىلىش مەسىلىسىدە بىز چوقۇم پۈتكۈل مىللەتنىڭ تۈپ مەنپەئەتىنى، ئۇزاق مەزگىللىك مەنپەئەتىنى نەزەرگە ئېلىش، ھازىرقى كىشىلەردە ۋە كېيىنكى ئەۋلادلىرىمىزنىڭ ھاياتلىقىنى ۋە تەرەققىياتىنى نەزەرگە ئېلىپ بېرىش بىلەن بىرگە، ئاشلىق، كۆكتات ئىشلەپچىقىرىش ئۈچۈن يەر ئىشلىتىش ھەم كېيىنكى ئەۋلادلىرىمىزنىڭ ھاياتلىقى ۋە تەرەققىياتى ئۈچۈن تېرىلغۇ يەر قالدۇرۇپ قېلىشقا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشىمىز لازىم. كۆز ئالدىمىزدىكى ۋە يىراق كەلگۈسىدىكى مەنپەئەتكە تەڭ ئېتىبار بېرىشىمىز، ئىنچىكە ھېساب - كىتاب قىلىشىمىز، ھەر خىل قۇرۇلۇش ئۈچۈن يەر ئىشلىتىشنى پىلانلىق ھالدا ئوبدان ئورۇنلاشتۇرۇشىمىز لازىم. «مۇنبەت ئېتىزلارنى دېھقانچىلىققا قالدۇرۇش، كېيىنكى ئەۋلادلارغا قالدۇرۇش» فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، ھەر تەرەپكە تەڭ ئېتىبار بېرىپ، ئىلمىي پىلانلاپ، تېرىلغۇ يەرلەرنى مۇھاپىزەت قىلىش بىلەن ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ بىر - بىرىگە ماس ھالدا ئېلىپ بېرىلىشىنى ئىشقا ئاشۇرۇشىمىز لازىم. شۇنىڭ بىلەن بىرگە دېھقانچىلىق بىلەن ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق ئۈچۈن يەر ئىشلىتىشنىڭ مۇناسىۋىتىنى ياخشى بىر تەرەپ قىلىشىمىز، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى يەر ئىشلىتىشنى ئورۇنلاشتۇرغاندا ۋە تەڭشەش ئېلىپ بارغاندا، ئاشلىق، پاختا، مايلىق دان، كۆكتات قاتارلىق ئاساسىي دېھقانچىلىق زىرائەتلىرىنى تېرىش كۆلىمىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشنى ئالدىنقى شەرت قىلغان ئاساستا، قارىغۇلارچە زور مىقداردا تېرىلغۇ يەر ئىگىلەپ ئىشلىتىشتىن ساقلىنىشىمىز كېرەك.

ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق، قوشۇمچە كەسىپلەرنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا قاقاس تاغ، قاقاس يەر، قاقاس ساھىللاردىن تولۇق پايدىلىنىش كېرەك.

تېرىلغۇ يەرلەرنى مۇھاپىزەت قىلىشتا مەمۇرىي، قانۇنىي، ئىقتىسادىي تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، قانۇن بولسىمۇ ئۇنىڭغا ئەمەل قىلمايدىغان، قانۇننى ئىجرا قىلىشتا قاتتىق بولمايدىغان،

6 - ئاينىڭ 18 - كۈنىدىن 19 - كۈنىگىچە ئاتۇشتا قاتتىق يامغۇر يېغىپ بوغۇز ۋە چاقماق دەرياسىغا كەلكۈن كېلىپ، شۇ ئەتراپتا تۇرۇشلۇق ئاممىنىڭ ھاياتى، مال - مۈلكىگە ئېغىر زىيانلارنى سالدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى ئابدۇرېھىم ھامىت كاتتايلاق يېزىسىغا بېرىپ، بىخەتەر جايغا كۆچۈرۈلگەن ئاممىدىن ھال سورىدى ۋە كەيپىياتىنى تۇراقلاشتۇرۇپ، ئۆز - ئۆزىنى قۇتقۇزۇشنى چىڭ تۇتۇپ، ئىشلەپچىقىرىشقا تېز يەتكۈزمەسلىكنى تەلەپ قىلدى.

سۈرەتتە: ئابدۇرېھىم ھامىت ئامما ئارىسىدا. ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۈكۈر قاۋۇل** فوتوسى

مېيىپلەر چىقىش يولى تاپتى

تېكەس ناھىيىسى يېقىنقى ئۈچ يىلدىن بۇيان مېيىپلەر خىزمىتىنى خەلق ئىشلىرى خىزمىتىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ، مېيىپلەر ئىشلىرىنى ساغلام راۋاجلاندۇرۇپ، ئۇلارغا چىقىش يولى تېپىپ بەردى.

ئاجرىتىپ ئالتە نەپەر مېيىپقا مېيىپلار ھارۋىسى ئېلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ 3 - كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىشىغا شارائىت يارىتىپ بەردى. چولاقتېرەك يېزا چىپارتۇۋلغا

ئىلى ۋىلايىتىدە مۇھىت بۇلغىنىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتى ياخشى ئىشلەنمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەنۋەر تۇرسۇن** خەۋەر قىلىدۇ: ئىلى ۋىلايىتىدىكى ئىككى دەرىجىلىك مۇھىت ئاسراش تارماقلىرى مۇھىت ئاسراشقا تەسىر كۆرسىتىدىغان ئامىللارنى ئىنكاسلاپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا قانۇن بويىچە بىر تەرەپ قىلدى. مۇھىت بۇلغىنىش مەسىلىسى ئەرز - شىكايەت قىلىپ كەلگەن 149 ئادەم (قېتىم)نى قوبۇل قىلىپ، ئۇلار ئىنكاس قىلغان 138 مەسىلىنى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلدى.

ئىنقىلاپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا قانۇن بويىچە بىر تەرەپ قىلىپ، مۇھىت بۇلغىنىشىنىڭ ئالدىنى ئالدى.

بۇ ۋىلايەتتىكى ئىككى دەرىجىلىك مۇھىت ئاسراش تارماقلىرى 1993 - يىلدىن بۇيان «مۇھىت ئاسراش قانۇنى»نىڭ ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش، مۇھىت ئاسراش تەشۋىقاتىنى كۈچەيتىش ئارقىلىق ئاممىنىڭ مۇھىت ئاسراشقا بولغان تونۇشىنى ئۆستۈردى. كېرەكسىز نەرسىلەر، چاڭ - توزان، شاۋقۇن قاتارلىق مۇھىت بۇلغىنىشىغا سەۋەب بولىۋاتقان ئامىللار توغرىسىدا ئاممىدىن كەلگەن 150 پارچە خەت - چەكنى تاپشۇرۇۋېلىپ، ئۇلاردا ئوتتۇرىغا قويۇلغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا

مەسىلىنى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلدى. ۋىلايەتلىك، ناھىيە (شەھەر)لىك خەلق قۇرۇلتىيى، سىياسىي كېڭەش ئەزالىرىنىڭ مۇھىت بۇلغىنىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا دائىر 26 تۈرلۈك تەكلىپ - پىكرىنى قوبۇل قىلدى ھەم كۈچ تەشكىللەپ ئاساسىي قاتلامدا سۇ بۇلغىنىشتىن كېلىپ چىققان 593 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىياننى ئېنىقلاپ چىقتى. سۇنىڭ بۇلغىنىشىنى كەلتۈرۈپ چىقارغان بەش مەسىلىنى ھەل قىلىپ، بۇلغىنىش پەيدا قىلغانلارغا 31 مىڭ يۈەن جەرىمانە قويدى، 45 مىڭ يۈەن تۆلەمنى نەقلەشتۈرۈپ بەردى.

سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ، مېيىپلەر ئىشلىرىنى ساغلام راۋاجلاندۇرۇپ، ئۇلارغا چىقىش يولى تېپىپ بەردى.

ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئۆز قارمىقىدا مېيىپلەر خىزمىتى كومىتېتى قۇرۇپ، مېيىپلەر خىزمىتىگە ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلدى. ناھىيىلىك خەلق ئىشلىرى ئىدارىسى بىلەن سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى بەلگىلىمىگە ئاساسەن، مېيىپلەر سىياسىتىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئۇلارنى پاراۋانلىق مەبلىغىدىن بەھرىمەن قىلدى. 450 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ پولات دېرىزە زاۋۇتى، خىش زاۋۇتى، يېمەكلىكلەرنى پىششىقلاپ ئىشلەش زاۋۇتى، پەلەي زاۋۇتى قۇرۇپ، ئائىلە ئېلېكتر ئۈسكۈنىلىرىنى سېتىش، رېمونت قىلىش ماگىزىنلىرىنى ئېچىپ، 33 نەپەر مېيىپنىڭ ئىشقا ئورۇنلىشىش مەسىلىسىنى ھەل قىلدى. 25 مىڭ يۈەن

شارائىت يارىتىپ بەردى. چولاقتېرەك يېزا چىپارتۇغلا كەنتىدىكى دېھقان فاڭ جەنفۇ كىچىكىدىنلا پارالىچ كېسىلىگە گىرىپتار بولۇپ قالغانىدى. 1994 - يىلى ناھىيىلىك خەلق ئىشلىرى ئىدارىسى بىلەن يېزا - كەنت مەبلەغ چىقىرىپ، ئۇنىڭغا بىر مېيىپلەر هارۋىسى ئېلىپ بەرگەندى، پارتىيىنىڭ مېھىر - شەپقىتىگە ئېرىشكەن فاڭ جەنفۇ شەخسىي ماگىزىن ئېچىپ، مۇستەقىل تۇرمۇش كەچۈردى.

پارتىيىنىڭ، جەمئىيەتنىڭ، ئاممىنىڭ كۆڭۈل بۆلۈشى، قوللىشى، ئىقتىسادىي جەھەتتىن يار - يۆلەك بولۇشى نەتىجىسىدە ھازىرغىچە ناھىيە بويىچە 140 نەپەر مېيىپ ياش تىجارەت بىلەن شۇغۇللاندى. 54 مېيىپ ئىشقا ئورۇنلىشىپ چىقىش يولى تاپتى.

بەختىنۇر تۇرسۇن

ھاياتلىقنى ۋە تەرەققىياتنى نەزەرگە ئېلىش، دۆلەت ۋە جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىق ۋەزىيىتىنى نەزەرگە ئېلىش مەۋقەسىدە تۇرۇپ، يەر باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ھازىر بار بولغان تېرىلغۇ يەرلەرنى ياخشى مۇھاپىزەت قىلىشنىڭ زور ئىقتىسادىي، سىياسىي ۋە ئىجتىمائىي ئەھمىيىتىگە بولغان تونۇش ۋە چۈشىنىشىمىزنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشىمىز، دۆلەت ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىي قىلىشى، خەلق تۇرمۇشىنىڭ ياخشىلىنىشى، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنىڭ نورمال بولۇشى، كېيىنكى ئەۋلادلىرىمىزنىڭ بەختلىك تۇرمۇش كەچۈرۈشى ئۈچۈن كۈچلۈك مەسئۇلىيەت، مەجبۇرىيەت تۇيغۇسى ۋە جىددىيلىك تۇيغۇسىدا بولۇپ، ئىنتايىن زور غەيرەت، ئىرادە ۋە كۈچلۈك خىزمەت ئارقىلىق يەرلەرنى ياخشى باشقۇرۇشىمىز، تېرىلغۇ يەرلەرنى ئوبدان مۇھاپىزەت قىلىشىمىز كېرەك.»

دۆلەتنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلانى ۋە 2010 - يىللىق كەلگۈسى نىشانى شىنجاڭ ئۈچۈن مىسلى كۆرۈلمىگەن ياخشى پۇرسەتنى يارىتىپ بەردى، بىز ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى ياخشى ئېلىپ

ئىجرا قىلىشتا قاتتىق بولمايدىغان، قانۇنغا خىلاپلىق قىلغانلارنى سۈرۈشتە قىلمايدىغان مەسىلىلەرنى ھەقىقىي تۈردە ھەل قىلىشىمىز كېرەك. تېرىلغۇ يەرلەرگە بولغان ماكرولۇق باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشىمىز، قۇرۇلۇشقا يەر ئىشلىتىشكە قارىتا تەستىقلاشنى، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشىمىز، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئىچكى قۇرۇلمىسىنى تەڭشەشتە تېرىلغۇ يەر ئىگىلەپ ئىشلىتىشنى قاتتىق كونترول قىلىشىمىز، يەر ئېچىپ ئۆزلەشتۈرۈش بىلەن يەرلەرنى تېجەپ ئىشلىتىشنى بىللە تۇتۇش فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇشىمىز، بۇزۇلغان يەرلەرنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش كۈچىنى زورايتىشىمىز، يەر قانۇنىنى ئىجرا قىلىشقا بولغان نازارەتچىلىكنى كۈچەيتىشىمىز لازىم.

ھەممىمىز ھەرىكەتكە كېلىپ، يەر بايلىقى ۋە تېرىلغۇ يەر ئېكىنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىپ، تېرىلغۇ يەرلەرنى ھەقىقىي تۈردە مۇھاپىزەت قىلىشىمىز، ھاياتلىقنىڭ مەنبەسىنى قوغدىشىمىز كېرەك.

گۇمىدا زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىرىگە قاتتىق زەربە بېرىلدى

گۇما ناھىيىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان زەھەرلىك چېكىملىك ياساش، سېتىش ھەرىكەتلىرىگە قاتتىق زەربە بېرىپ، ئاممىنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشتى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان گۇما ناھىيىسىنىڭ بىر قىسىم جايلىرىدا زەھەرلىك چېكىملىك ئۆسۈملۈكلىرىنى تېرىش، زەھەرلىك چېكىملىك ياساش ۋە سېتىش قىلمىشلىرى باش كۆتۈرۈپ، ئامما ئارىسىدا يامان تەسىر پەيدا قىلغانىدى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ ئەھۋالغا قارىتا، بۇ يىلنىڭ بېشىدىن باشلاپ زەھەرلىك چېكىملىك ئۆسۈملۈكى تېرىش، زەھەرلىك چېكىملىك ياساش ۋە سېتىشنى مەنئى قىلىش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، مەخسۇس ئىشخانا تەسىس قىلدى. ھەر خىل تەشۋىقات ۋاسىتىلىرىدىن پايدىلىنىپ، زەھەرلىك چېكىملىكنىڭ زىيىنى ۋە ئۇنى مەنئى قىلىشنىڭ زۆرۈرلۈكى توغرىسىدىكى تەشۋىقاتنى كۈچەيتتى. شۇنىڭ بىلەن بىللە ناھىيىلىك ج خ ئىدارىسىدىكى كادىر - ساقچىلار پائال ھەرىكەتكە كېلىپ، بۇ خىزمەتنى نۆۋەتتىكى قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، قاتلاممۇ قاتلام تەكشۈرۈشنى كۈچەيتتى، نەتىجىدە بۇ يىل 6 - ئايغا قەدەر ناھىيە بويىچە 11 كىلوگرام نەشە ۋە بىر قىسىم كۆكنار غوزىسى يىغىۋېلىندى، زەھەرلىك چېكىملىك ياسىغان، ساتقان تۆت نەپەر جىنايەتچى قانۇن بويىچە بىر تەرەپ قىلىندى.

مۇھەممەت ھېيت

غۇلجا شەھەرلىك ج.خ ئىدارىسى ھەرەمباغ پەيچۇسوسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ئۆز تەۋەلىكىنىڭ ئامانلىقىنى ۋە مۇقىملىقىنى قوغداش ئۈچۈن، «قاتتىق زەربە بېرىش» كۈرىشىنى ئىنچىكە ئورۇنلاشتۇرۇپ، 1 - ئايدىن ھازىرغىچە 179 پارچە ھەرخىل چوڭ - كىچىك جىنايى ئىشلار ئەنزىسىنى پاش قىلىپ، 300 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى زاڭ مال ۋە زاڭ پۇلنى قايتۇرۇۋالدى.

سۈرەتتە: كادىر، ساقچىلار جىنايەتچىنى سوراق قىلماقتا.

ئابدۇراخمان توختى فوتوسى

ئۇ ئۆزىنىڭ توي مۇراسىمىدا قولغا چۈشتى

بۇ يىل 3 - ئايدا بورتالا شەھىرىنىڭ دالتا بازار ئورۇقچىلىق مەيدانىدا ئولتۇرۇشلۇق جاۋ بىڭ ئۆزىنىڭ توينى قىلىۋاتقاندا قانۇن بويىچە قولغا ئېلىندى. ئۇ ئىككى يىل بۇرۇن مۇنداق جىنايەت ئۆتكۈزگەنىدى:

1994 - يىل 1 - ئاينىڭ 23 - كۈنى جاۋ بىڭ 85 - تۇەننىڭ 3 - لىيەنىگە ماڭىدىغان يولدا بىر قىزنى ئۇچرىتىپ قېلىپ ئۇنىڭغا زىيانكەشلىك قىلماقچى بولغاندا، تۇغقان يوقلاپ ماڭغان بىڭتۇەن 4 - قۇرۇلۇش شىركىتىنىڭ ئىشچىسى جياڭ ۋىنخۇا كېلىپ قالدۇ. جياڭ ۋىنخۇا جاۋ بىڭنىڭ قىزغا قىلغان ئەدەبسىز قىلىقلىرىنى توسىماقچى بولغاندا، ۋەھشىيلەشكەن جاۋبىڭ پىنىدىن پىچاق چىقىرىپ جياڭ ۋىنخۇاغا تىقىۋېتىدۇ. جياڭ ۋىنخۇا شۇ ھامان يەرگە يىقىلىدۇ. كېيىن ئۇ باشقىلار تەرىپىدىن دوختۇرخانىغا ئاپىرىلىپ قۇتقۇزۇپ قېلىنىدۇ، بۇ ئىشتىن كېيىن جاۋ بىڭ جىنايىتىدىن قورقۇپ ئىچكىرى ئۆلكىگە قېچىپ كېتىدۇ.

ئىچكىرى ئۆلكىدە ئىككى يىل يوشۇرۇنۇپ يۈرگەن جاۋ بىڭ بۇ يىل 3 - ئايدا ئۆيىگە قايتىپ كېلىپ توي مۇراسىمى ئۆتكۈزۈۋاتقاندا يېزا ئىگىلىك 5 - شى چىندىل رايونلۇق ج خ ئىدارىسى تەرىپىدىن قولغا ئېلىنىدۇ.

مۇراتبېك

تېلېفون سىمىنى ئوغرىلىغان جىنايەتچىنىڭ ئاقىۋىتى

بۇ يىل 5 - ئاينىڭ 2 - كۈنى شىنجاڭ ئۇزۇن يوللۇق سىملىق تېلېگراف يوللاش ئىدارىسىنىڭ جامائەت خەۋپسىزلىكى بۆلۈمىدىكى كادىر، ساقچىلار خەۋەرلىشىش سىم يوللىرىدىكى سىمنى ئوغرىلاپ، سىم يوللىرىنىڭ راۋانلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلغان جىنايەتچى يۈ جيەنجاڭنى قولغا چۈشۈردى.

بۇ يىل 4 - ئايدىن بۇيان چۆچەك - ئۈرۈمچى ئۇزۇن يوللۇق سىم لىنىيىسىدىكى ئۈچ كىلومېتىردىن يەتتە كىلومېتىرغىچە بولغان سىم يولى ئۇدا تۆت قېتىم كېسىلىپ، خەۋەرلىشىش بىر نەچچە سائەت ئۈزۈلۈپ قالغان. بۇ ئىشتىن خەۋەر تاپقان شىنجاڭ ئۇزۇن يوللۇق سىملىق تېلېگراف يوللاش ئىدارىسىنىڭ جامائەت خەۋپسىزلىكى بۆلۈمى دەرھال ئادەم ئەۋەتىپ، چۆچەك شەھىرى ئەتراپىدىكى كېرەكسىز نەرسە - كېرەكلەرنى يىغىۋېلىش ئورۇنلىرى ۋە نەق مەيدانىنى كېچە - كۈندۈز رازۋېتكا قىلدى. 5 - ئاينىڭ 2 - كۈنى كەچ سائەت توققۇزدىن 57 مىنۇت ئۆتكەندە جىنايەتچى يۈجيەنجاڭ ئەنزە يۈز بەرگەن مەيدانغا يەنە ئوغرىلىققا كېلىپ، ئوغرىلىغان تېلېفون سىمىنى كۆمۈۋاتقاندا قولغا چۈشتى. تەكشۈرۈش ئارقىلىق يۈ جيەنجاڭنىڭ خېنەن ئۆلكىسى شياڭچا ناھىيىسىدىن كەلگەنلىكى ئېنىقلاندى. ئۇ ئۆتكەن يىل 11 - ئايدىن بۇ يىل 4 - ئايغىچە ئۇدا ئالتە قېتىم سىم يولىدىكى سىمنى ئوغرىلىغان.

تۇردى ئۇلۇغ

ئاسماندا تور، يەردە قاپقان

قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسىدە تۇرۇشلۇق قۇرۇقلۇق ئارمىيە 12 - مەركىزىي دوختۇرخانىسى 1992 - يىلدىن بۇيان، ياتاقتا يېتىپ داۋالىنىۋاتقان ئاغرىقلاردىن ھەر 15 كۈندە بىر قېتىم پىكىر ئېلىپ تۇرۇشنى داۋاملاشتۇرۇپ، دوختۇر - سېستىرالارغا بولغان نازارەتچىلىكنى كۈچەيتىپ، داۋالاش ئۈنۈمى ۋە مۇلازىملىق سۈپىتىنى ئۆستۈردى.

سۈرەتتە: بۆلۈم مەسئۇللىرى بالىنىستا داۋالىنىۋاتقان بىمارلاردىن پىكىر ئالماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ئابدۇرېشىت** فوتوسى

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

مەملىكەتلىك تەشكىلات بۆلۈمى باشلىقلىرى يىغىنى بېيجىڭدا ئېچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 9-ئىيۇل تېلېگراممىسى. مەملىكەتلىك تەشكىلات بۆلۈمى باشلىقلىرى يىغىنى بۈگۈن بېيجىڭدا ئېچىلدى. يىغىندا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى جاڭ چۈەنجىڭ مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە تەشكىلات تارماقلىرى يولداش جياڭ زېمىننىڭ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن سۆھبەت يىغىنىدا قىلغان «تىرىشىپ يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرايلى» دېگەن مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، ئىزچىللاشتۇرۇپ، كادىرلار قوشۇنىنى ۋە رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، كادىرلارنىڭ، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ساپاسىنى ئومۇميۈزلۈك ئۆستۈرۈپ، ئېلىمىزنىڭ ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ ئۇتۇقلۇق راۋاجلىنىشىغا تەشكىلىي جەھەتتىن كاپالەتلىك قىلىشى، ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانغا ئۇتۇقلۇق يېتىشكە كاپالەتلىك قىلىشى، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئۇزاققىچە ئەمىن بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەشكىلات بۆلۈمى ئاچقان بۇ قېتىمقى يىغىندا ئاساسلىقى يولداش جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزى ئۆگىنىلىپ، ئۆزلەشتۈرۈلۈپ، نۆۋەتتىكى تەشكىلات خىزمىتىنىڭ ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈشنىڭ كونكرېت تەدبىرلىرى مۇزاكىرە قىلىنىدۇ.

جاڭ چۈەنجىڭ مۇنداق دېدى: يولداش جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىدە يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرۇشنىڭ ئىنتايىن مۇھىملىقى ۋە تەخىرسىزلىكى ئومۇمىيلىق ۋە ستراتېگىيىلىك يۈكسەكلىكتىن چوڭقۇر شەرھلەنگەن، ھازىرقى ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىلدىكى كادىرلار قوشۇنى ۋە رەھبەرلىك بەنزىسى قۇرۇلۇشىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى، ئاساسىي تەلىپى، ئاساسىي خىزمەتلەر يەنىمۇ ئايدىڭلاشتۇرۇپ بېرىلگەن، يېڭى ۋەزىيەتتە كادىرلار خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن يۆنىلىش كۆرسىتىپ بېرىپلا قالماستىن، كادىرلارغا، بولۇپمۇ ياش كادىرلارغا ساغلام ئۆسۈپ يېتىلىش يولى كۆرسىتىپ بېرىلگەن. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە تەشكىلات

يېڭى دەۋردىكى ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيىنىڭ قۇرۇلۇشى توغرىسىدىكى نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىش بىلەن؛ كادىرلار قوشۇنى ۋە رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ ھازىرقى ھالىتىنى ئەستايىدىل تەھلىل قىلىش بىلەن؛ كادىرلارنى تەربىيىلەش، تاللاپ ئۆستۈرۈش، ئىشلىتىش، باشقۇرۇش خىزمىتىدىكى تەجرىبە-ساۋاقلارنى ئەستايىدىل يەكۈنلەش بىلەن؛ ئۆزلىرىنىڭ ئىدىيىسى ۋە خىزمەت ئەمەلىيىتى بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈشى كېرەك.

جاڭ چۈەنجىڭ كادىرلارنى قەتئىي تۈردە پارتىيىنىڭ سىياسىتى بويىچە تاللاپ ئۆستۈرۈش، ئىشقا قويۇش توغرىسىدا توختالغاندا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: پارتىيە 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3-ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە تەشكىلات تارماقلىرى پارتىيىنىڭ كادىرلارغا دائىر لۇشيەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرىدە چىڭ تۇرۇپ، كادىرلارنى تاللاپ ئۆستۈرۈش، ئىشقا قويۇش خىزمىتىدە غايەت زور نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى؛ شۇنىڭ بىلەن بىللە، شۇنى كۆرۈۋېلىشىمىز كېرەككى، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلىۋاتقان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەن مۇھىتتا كاپىتالىزمنىڭ چىرىك ئىدىيىسى، فېئودالىزمنىڭ قالدۇق ئىدىيىسىنىڭ تەسىرى تۈپەيلىدىن بەزى جايلار ۋە تارماقلاردا ئادەم ئىشلىتىش جەھەتتە ناتوغرا ئىستىل ۋە چىرىكلىشىش ھادىسىلىرى مەۋجۇت. جاڭ چۈەنجىڭ ناتوغرا ئىستىل ۋە چىرىك ھادىسىلەرنىڭ بۇ جەھەتتىكى ئىپادىلىرىنى تەھلىل قىلغاندىن كېيىن مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: كادىرلارنى قەتئىي تۈردە پارتىيىنىڭ سىياسىتى بويىچە تاللاپ ئۆستۈرۈش، ئىشقا قويۇش كېرەك؛ پارتىيىنىڭ كادىرلارغا دائىر لۇشيەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرى توغرىسىدىكى تەربىيىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش كېرەك؛ پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبىرى كادىرلىرىنى تاللاپ ئۆستۈرۈش، ئىشقا قويۇش خىزمىتى توغرىسىدىكى [illegible] نىزامىنى قەتئىي ئىجرا قىلىش كېرەك؛ ئادەم ئىشلىتىش جەھەتتىكى ناتوغرا ئىستىل ۋە چىرىك ھادىسىلەرگە قارشى قەتئىي كۈرەش قىلىش كېرەك. بۇ جەھەتتە ساقلانغان مەسىلىلەر [illegible] [illegible]

ئالدامچىلىق بىلەن ئەمەلدار بولۇۋالغانلار سېزىلسە، ئۇنى قاتتىق جازالاش ۋە بۇ ئىشقا قاتناشقۇچىنىڭ جاۋابكارلىقىنى سۈرۈشتۈرۈش كېرەك. كادىرلار خىزمىتىگە دائىر ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلغانلارغا قاتتىق تەربىيە، تەنقىد بېرىش، ھەتتا لايىقىدا ئىنتىزام جازاسى بېرىش كېرەك. كادىرلار تۈزۈمى ئىسلاھاتىنى تېزلىتىپ، كادىرلارنى تاللاپ ئۆستۈرۈش، ئىشقا قويۇش خىزمىتىنىڭ پەيدىنپەي تۈزۈملىشىشى ۋە قېلىپلىشىشىغا تۈرتكە بولۇش كېرەك.

جاڭ چۈەنجىڭ ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، ئۆلچەمدە چىڭ تۇرۇپ، مەركەز ئوتتۇرىغا قويغان مۇنەۋۋەر، ياش كادىرلارنى تەربىيىلەش، تاللاپ ئۆستۈرۈش خىزمىتى نىشانىنىڭ ئىشقا ئاشۇرۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش توغرىسىدا توختالغاندا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە تەشكىلات تارماقلىرى، بولۇپمۇ پارتكومنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى ستاژ ۋە سالاھىيەتنى پەش قىلىش، مۇكەممەل بولۇشنى تەلەپ قىلىش، يۈز- خاتىرە، مادارا قىلىشقا ئوخشاش كونا، قالاق قاراشلارنىڭ بويۇنتۇرۇقىدىن قۇتۇلۇپ، ياش كادىرلارنى توغرا تونۇشى ۋە ئۇلارغا توغرا مۇئامىلە قىلىشى، مۇنەۋۋەر ياش كادىرلارنى دادىل تاللاپ ئۆستۈرۈشى كېرەك؛ ئۆلچەمدە چىڭ تۇرۇپ، ھەم ئەخلاقلىق، ھەم قابىلىيەتلىك ياش كادىرلارنى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ئورۇنلىرىغا تاللاپ ئۆستۈرۈشى، تەربىيىلەشنى كۈچەيتىپ، تاللاش بىلەن تەربىيىلەشنى ئورگانىك ھالدا بىرلەشتۈرۈشى كېرەك.

جاڭ چۈەنجىڭ ئاخىرىدا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئۆگىنىشكە، سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىپ، توغرا كەيپىياتنى تەكىتلەپ تەشكىلات تارماقلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈش كېرەك. تەشكىلات خىزمىتى ئىشلەيدىغان كادىرلارنى نۆۋەت بىلەن تەربىيىلەشنى داۋاملىق ياخشى تۇتۇش، تەشكىلات خىزمىتى ئىشلەيدىغان كادىرلارنىڭ سىياسىي سەزگۈرلۈكى ۋە پەرق ئېتىش ئىقتىدارىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈش، كادىرلار خىزمىتى ئىنتىزامىغا قاتتىق ئەمەل قىلىش كېرەك؛ ئەستايىدىل، ئىنچىكە خىزمەت ئىستىلىنى تۇرغۇزۇش، ئادەم ئىشلىتىش جەھەتتىكى ناتوغرا ئىستىل ۋە چىرىكلىشىش ھادىسىلىرىگە قارشى باتۇرلۇق بىلەن كۈرەش قىلىش كېرەك.

يىغىنغا مەملىكەتتىكى 30 ئۆلكە، ئاپتونوم

جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولى قۇرۇلۇشى پات ئارىدا باشلىنىدۇ

(بېشى 1 - بەتتە)

چېتىشلىق بولغان يەر سېتىۋېلىش، چۇۋۇش، كۆچۈرۈش، ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىگە يۈكسەك ئەھمىيەت بېرىشى، «ياردەم بېرىش» جەھەتتە كۈچ سەرپ قىلىشى، خىزمەت ئىشلەپ، «تېز بولۇش» جەھەتتە ئۈنۈم ۋە نەتىجە ھاسىل قىلىشى لازىم.

جاڭ يۈنچۈەن تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر تەشۋىق قىلىشنى، تەشكىلىي رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، مەمۇرىي بۇيرۇقنىڭ بىردەكلىكىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىپ، يەر سېتىۋېلىش، كۆچۈرۈش، تۆلەم بېرىش، ئورۇنلاشتۇرۇش داۋامىدا يۈز بەرگەن مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ھەل قىلىشى لازىم. مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا، ئەستايىدىل ھەل قىلماسلىق سەۋەبىدىن قۇرۇلۇش كېچىكىپ كېتىش مەسىلىسى كۆرۈلسە، شۇ جايدىكى رەھبەرلەرنىڭ جاۋابكارلىقىنى سۈرۈشتۈرۈش لازىم. تۆمۈريول قۇرۇلۇشىغا ياردەم بېرىش داۋامىدىكى قانۇنغا خىلاپ، ئىنتىزامغا خىلاپ قىلمىشلارنى قەتئىي توسۇش لازىم.

جاڭ يۈنچۈەن شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئومۇمىيلىقنى كۆزدە تۇتۇش، دۆلەت قۇرۇلۇشىغا ياردەم بېرىش شەرەپلىك ئەنئەنىسىنى جارى قىلدۇرۇپ، قۇرۇلۇشقا يەر سېتىۋېلىش، كۆچۈرۈش، توك، سۇ ئىشلىتىش، يەر، ماتېرىيال بىلەن تەمىنلەش، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇشى قاتارلىق جەھەتلەردە قولايلىق شارائىت يارىتىپ بېرىپ، تۆمۈريول قۇرۇلۇشى قوشۇنىغا زىچ ماسلىشىپ، جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولىنىڭ تۆت يىللىق مۇددىتىنى بىر يىل ئىلگىرى سۈرۈپ، ئۈچ يىلدا ئورۇنداپ، تۆمۈريول قۇرۇلۇشى تارىخىدا يەنە يېڭى مۆجىزە يارىتىشنى ئۈمىد قىلدى.

ھامىدىن نىياز سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: بارلىق كومپارتىيە ئەزالىرى، ھەرمىللەت كادىرلىرى، ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرى جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولىنى ياساشنىڭ مۇھىم ئەھمىيىتىنى چوڭقۇر تونۇشى، ھەر مىللەت خەلق ئاممىسى جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريول قۇرۇلۇشىغا ياردەم بېرىشنى ھەقىقىي ئۆزىنىڭ ئىشى دەپ بىلىپ، ئۆزىگە ئۆي سالغاندەك، ئۆزىگە باغ بىنا قىلغاندەك جاپالىق ئىشلەپ تۆھپە قوشۇپ پايدىسى زامانىمىزغا، تۆھپىسى ئەۋلادلارغا بولىدىغان بۇ ئۇلۇغ قۇرۇلۇشنى ياخشى ئېلىپ بېرىشى لازىم.

سەپەرۋەر قىلىش يىغىنىدا ئاپتونوم رايونلۇق يەر باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى ئىمىن مېھمانشا جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريول قۇرۇلۇشىغا يەر سېتىۋېلىشقا ئالاقىدار بەلگىلىمىلەر توغرىسىدا تەپسىلىي ئىزاھات بەردى.

بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستلىق پارتكومنىڭ شۇجىسى جاڭ جۇ ئوبلاستلىق پارتكوم، ئوبلاستلىق خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالىتەن مۇنداق دېدى: جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولىغا ياردەم بېرىشتە چوقۇم ياخشى باشلامچى بولۇپ، ياخشى قەدەم تاشلاپ، ئاپتونوم رايون تەلەپ قىلغان مۇددەت ئىچىدە ئوبلاست تەۋەسىدىكى تۆمۈريول بويىدىكى ھەرقايسى ناھىيە، يېزا، مەيدانلاردا يەر سېتىۋېلىش، كۆچۈرۈش، تۆلەم بېرىش، ئورۇنلاشتۇرۇش ۋەزىپىسىنى ئورۇنداشقا كاپالەتلىك قىلىمىز.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريول قۇرۇلۇشىنى ماسلاشتۇرۇشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقى ۋاڭ يۈسەن رىياسەتچىلىك قىلدى.

(بېشى 1 - بەتتە)

جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ يەر كۆلىمى ئاپتونوم رايون يەر كۆلىمىنىڭ 64 پىرسەنتىنى، ئاھالىسى ئاپتونوم رايون ئاھالىسىنىڭ 46.9 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ. ئۇنىڭ 85 پىرسەنتى ئاز سانلىق مىللەت. ئىجتىمائىي، تارىخى، جۇغراپىيىۋى قاتارلىق سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادى بىر قەدەر ئارقىدا قالدى. ئاپتونوم رايون بويىچە دۆلەت يار - يۆلەك بولىدىغان 25 نامرات ناھىيىنىڭ 20 سى جەنۇبىي شىنجاڭدا. لېكىن جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ بايلىقى مول، ئېلىمىزنىڭ يېڭى نېفىت سانائىتى ستراتېگىيىلىك زاپاس بازىسى، جەنۇبىي شىنجاڭدا يەنە ئۆزگىچە يورۇقلۇق، ئىسسىقلىق، سۇ، تۇپراق بايلىقى بار، ئۇ ئېلىمىز بويىچە ئەڭ چوڭ سۈپەتلىك تاۋار پاختا بازىسى قىلىپ قۇرۇپ چىقىلىدۇ، جەنۇبىي شىنجاڭ ئېلىمىزدە ئېچىلىش ئالدىدا تۇرۇۋاتقان بىر پارچە گۆھەر زېمىن.

دېگىز بويىدىكى ئىقتىسادى تەرەققىي تاپقان رايونلارنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك تەجرىبىلىرىگە ئاساسلانغاندا «بېيىش ئۈچۈن ئاۋۋال يول ياساش كېرەك». جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولىنى ياساش چىددىي ئىش بولۇپ قالدى، ئۇنى كېچىكتۈرۈشكە بولمايدۇ.

ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى يەنىمۇ كېڭەيتىشنىڭ ئېھتىياجى؛ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش، دۆلەت مۇداپىئەسىنى مۇستەھكەملەش، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداشنىڭ ئېھتىياجى. شۇنىڭ ئۈچۈن، جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولى نامراتلارغا يار- يۆلەك بولۇش يولى، بېيىش، يېڭى ئەسىردىكى پولات «يىپەك يولى»، چېگرىنى مۇستەھكەملەش، دۆلەتنى قۇدرەت تاپقۇزۇش يولى. بۇ تۆمۈريولنى ياساشقا قاتنىشىش ۋە ئۇنىڭغا ياردەم بېرىش شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ھاياتىدا ئىپتىخارلىنىشقا ئەرزىيدىغان خۇشاللىنارلىق ئىش.

ھازىرقى ئەڭ جىددىي مەسىلە يەر سېتىۋېلىش، چۇۋۇش، كۆچۈرۈش، تۆلەم بېرىش، ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ھەقىقىي ياخشى ئىشلەشتىن ئىبارەت.

بۇ خىزمەتتە ۋەزىپە ئېغىر، بۇ خىزمەتنىڭ قىيىنلىق دەرىجىسى زور، ۋاقىت قىس، بۇ قۇرۇلۇشقا يەر ئىشلىتىش ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ قۇرۇلۇشقا يەر ئىشلىتىش تارىخىدا مىسلى كۆرۈلۈپ باقمىغان. لېكىن بىز بۇ خىزمەتنىڭ چوقۇم

ياخشى ئۆلگە تىكلەپ بەردۇق ». مۇشۇنداق ئۆلكە كۆچىنىڭ تەسىرلەندۈرۈشى ئارقىسىدا جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولى قۇرۇلۇشىدىمۇ مۆجىزە يارىتىلىدۇ.

شىنجاڭنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقى ۋە ئىقتىسادىنىڭ يۈكسىلىشىگە مۇناسىۋەتلىك بولغان مۇشۇنداق چوڭ قۇرۇلۇش تولۇپ تاشقان سىياسىي قىزغىنلىققا سۇغۇرۇلغان بولۇپ، ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەر ۋە ئوتتۇرىغا چىقىش ئېھتىمالى بولغان مەسىلىلەرنى ئەستايىدىل تەھلىل قىلىپ، تەييارلىقنى ئوبدان قىلىشقا، ئەستايىدىل ئىشلەشكە موھتاج، ئەلۋەتتە. ھازىر مۇنداق ئىككى خىل خاھىشنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا ئالاھىدە دىققەت قىلىش كېرەك. ئۇنىڭ بىرى، «دۆلەت پۇل چىقىرىدۇ» دەپ قاراپ، دۆلەتتىن ئۆلچەمدىن ئارتۇق تۆلەم ئالماقچى بولۇش. ئاپتونوم رايون دۆلەتكە تۆلەم خىراجىتىنى ئاپتونوم رايون مالىيەسىدىن ھەل قىلىمىز دەپ ۋەدە بەرگەن، ئاپتونوم رايون بۇ جەھەتتە زور تىرىشچانلىق كۆرسەتتى. ئۆلچەمنى يەنە ئۆستۈرۈشكە ھەرگىز بولمايدۇ، جايلار ئومۇمىيلىقنى نەزەردە تۇتۇپ كۆپلەپ تۆھپە قوشۇشى كېرەك. يەنە بىرى، «يەرلىكنىڭ ياردەم بېرىشى» تەكىتلەنگەنلىكىنى باھانە قىلىپ، سىياسەتنى تەكشۈرمەسلىك. دېھقانلارنىڭ

ئۇسۇپ يېتىلىش يولى كۆرسىتىپ بېرىلگەن.
ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە تەشكىلات تارماقلىرى، بولۇپمۇ پارتكوملارنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى يولداش جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنى چوقۇم ئەستايىدىل ئۆگىنىشى، چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈشى، قەتئىي ئىزچىللاشتۇرۇشى ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈشى، ئۇنى پارتىيە 14- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 4-، 5- ئومۇمىي يىغىنلىرىنىڭ روھى ۋە يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ

...كېرەك؛ ئەمەل ئۈچۈن يول ماڭغانلارغا، ئەمەل تەلەپ قىلغانلارغا ئەمەل بەرمەيلا قالماستىن، ئۇلارنى قاتتىق تەنقىد قىلىش، مۇشۇنداق يول بىلەن تاللاپ ئۆستۈرۈلگەنلەر ۋە ئىشقا قويۇلغانلارنى قەتئىي قالدۇرۇۋېتىش كېرەك؛ ئەمەلنى ساتقانلار ۋە سېتىۋالغانلار سېزىلسە، ئۇلارنى بىر-بىرلەپ ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ، بىر تەرەپ قىلىش ۋە قەتئىي قانۇن بويىچە جازالاش كېرەك؛

قىلىش كېرەك.
يېقىنقى مەملىكەتتىكى 30 ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، بىۋاسىتە قاراشلىق شەھەر ۋە 16 مۇئاۋىن ئۆلكە دەرىجىلىك شەھەرلەردىكى پارتكوملارنىڭ تەشكىلات بۆلۈم باشلىقلىرى، مەركەز، دۆلەت ئورگانلىرىنىڭ تەشكىلات، كادىرلار تارماقلىرىنىڭ ئالاقىدار مەسئۇللىرى قاتارلىقلاردىن بولۇپ 220 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى.

...كېرەك». جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولىنى ياساش جىددىي ئىش بولۇپ قالدى، ئۇنى كېچىكتۈرۈشكە بولمايدۇ.
جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولىنى ياساش جەنۇبىي شىنجاڭ رايونىنىڭ ئىقتىسادىي جەھەتتىكى قالاق ھالىتىنى تۈپتىن ئۆزگەرتىشتىكى ئۇل قۇرۇلۇشى، جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات ستراتېگىيىلىك نىشانىغا يېتىشتىكى ئاساسلىق شەرتلەرنىڭ بىرى؛ جەنۇبىي شىنجاڭدا نېفت چارلاش- ئېچىشنى تىزلىتىشنىڭ ئېھتىياجى؛ ئېلىمىز بىلەن ئوتتۇرا، غەربىي ئاسىيا ئوتتۇرىسىدا يېڭى بىر قاتناش يولى ياساپ، ئىشىكنى سىرتقا

****

ئېلانلار

ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتى بىلەن ئاشلىق ئىدارىسىدىن خوتەن ۋىلايىتىگە يۆتكەپ بېرىلگەن 00017198-نومۇرلۇق نوپۇس رەسمىيەت قەغىزى بىلەن 00171729-نومۇرلۇق پەزىلەت نامىدىكى ئاشلىق رەسمىيەت قەغىزى ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

*****

ئۈرۈمچى شەھەر نەنگۇەن پەيچۇسوسىدىن لىمىنخاڭ 28-نومۇرلۇق قورۇدىكى ئابلىمىت پازىلغا بېرىلگەن ئۈچ كىشىلىك نوپۇس دەپتەر ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

قۇرۇلۇشقا يەر ئىشلىتىش تارىخىدا مىسلى كۆرۈلۈپ باقمىغان. لېكىن بىز بۇ خىزمەتنىڭ چوقۇم مۇۋەپپەقىيەتلىك ھالدا ئورۇندىلىدىغانلىقىغا قەتئىي ئىشىنىمىز.
بۇنىڭ سەۋەبى شۇكى، مۇقىملىققا، تەرەققىياتقا، ئورتاق بېيىشقا ئىنتىلىش چېگرا رايوندىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ مايىللىقى بولۇپ قالدى. «دۆلەت ماڭا تۆمۈريول ياساپ بېرىدۇ، مەن تۆمۈريولغا تۆھپە قوشىمەن» كىشىلەرنىڭ ئاڭلىق ھەرىكىتى بولۇپ قالدى. بۇ - قۇرۇلۇش ئۈچۈن يەر سېتىۋېلىش، كۆچۈرۈش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنىڭ ئاساسى، يەنە بىر سەۋەبى شۇكى، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلق ئومۇمىيلىقنى نەزەردە تۇتۇش، جاپا- مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش، خالىس تۆھپە قوشۇش، دۆلەتنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرىگە پۈتۈن كۈچى بىلەن ياردەم بېرىش ۋە ئۇنىڭغا قاتنىشىشتەك شەرەپلىك ئەنئەنىگە ئىگە. بىز شىمالىي شىنجاڭ تۆمۈريولىدا ھەر بىر كىلومېتىر يولنىڭ ياسىلىش باھاسىنى 2 مىليون يۈەندىن ئاشۇرۇۋەتمەسلىكتەك رېكورت يارىتۇق، لەنجۇ- شىنجاڭ تۆمۈريولىنى مۇددەتتىن بۇرۇن قوش لىنىيىلەشتۈرۈشنى مۇددەتتىن بۇرۇن ئورۇنداشتەك مۆجىزىنى ياراتتۇق، «باشقا تۆمۈريول قۇرۇلۇشى تۈرلىرى ھەتتا پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر ساھە، ھەر كەسىپلەرنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرىگە

بېرى، «يەرلىكنىڭ ياردەم بېرىشى» تەكىتلەنگەنلىكىنى باھانە قىلىپ، سىياسەتنى تەكىتلىمەسلىك. دېھقانلارنىڭ تېرىلغۇ يەرلىرى ۋە مال - مۈلكىنى تەگىشمەش، يۆتكەشتىمۇ بۇنداق قىلىشقا يول قويۇلمايدۇ. چوقۇم يەر باشقۇرۇش قانۇنى بويىچە ئىش كۆرۈش، ئاپتونوم رايون بەلگىلىگەن تۆلەم ئۆلچىمىنى قاتتىق ئىجرا قىلىش كېرەك. ئۆلچەمنى خالىغانچە ئۆستۈرۈشكە ياكى تۆۋەنلىتىشكە، قاتلامىمۇ قاتلام تۇتۇپ قېلىشقا، باشقا ئىشلارغا ئىشلىتىۋېلىشقا بولمايدۇ.
قۇرۇلۇش داۋامىدىكى ھەر خىل قانۇن، ئىنتىزامغا خىلاپ قىلمىشلارنى قاتتىق بىر تەرەپ قىلىش كېرەك.
جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولى قۇرۇلۇشى باشلىنىش ئالدىدا تۇرىدۇ، بىز چوقۇم پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ تەدبىرى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە جىددىي سەپەرۋەرلىككە كېلىپ، پۈتۈن كۈچىمىز بىلەن ئاتلىنىپ، جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولى قۇرۇلۇشىغا ياردەم قىلىشىمىز ۋە قاتنىشىشىمىز كېرەك. ئورۇنلار، تەبىقىلەر، ھەر مىللەت خەلق ئۆزلىرىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا قاراپ، ئەمەلىي ھەرىكەتكە كېلىپ، ھەممىيلەن بىر نىيەتتە بولۇپ، زىچ ھەمكارلىشىپ پايدىسى زامانىمىزغا، تۆھپىسى ئەۋلادلارغا بولىدىغان بۇ ئۇلۇغۋار قۇرۇلۇشقا باشتىن ئاخىر يېشىل چىراغ يېقىپ بېرىپ، ئۇنى تېز، ئۈنۈملۈك، سۈپەتلىك پۈتتۈرۈپ، 16 مىليون ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئارزۇسىنى ئېلىپ 21 - ئەسىرگە يۈرۈش قىلايلى.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ ئېلانى

ئىدارىمىزنىڭ «ئاپتونوم رايوننىڭ ئەسلىدىكى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركەتلىرى ۋە پاي چەكلىك شىركەتلىرىنى قايتىدىن تىزىملاشنى يولغا قويۇش توغرىسىدا پىكىر»ى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى (ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ئىشخانىسى [1996] (5-نومۇرلۇق ھۆججىتى)نىڭ تەستىقلىشىدىن ئۆتتى. تۆۋەندىكى شىركەتلەر مەزكۇر ئېلان چىقىرىلغان كۈندىن باشلاپ 15 كۈن ئىچىدە ئەسلىدىكى تىزىملاتقان ئورگانغا بېرىپ قايتا تىزىملىتىش رەسمىيەتلىرىنى ئۆتەيدۇ:
1. 1994-يىل 6-ئاينىڭ 30-كۈنىدىن ئىلگىرى گوۋۇيۈەن ئېلان قىلغان «چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركەتلىرىنى قېلىپلاشتۇرۇش توغرىسىدا پىكىر»، «پاي چەكلىك شىركەتلىرىنى قېلىپلاشتۇرۇش توغرىسىدا پىكىر» ۋە يەرلىك قانۇن-نىزام بويىچە تىزىملاتقان چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركەتلىرى ۋە پاي چەكلىك شىركەتلىرى.
2. يۇقىرىدا ئېيتىلغان قانۇن-نىزام بويىچە تەسىس قىلىنغان، لېكىن نامىغا «پاي چەكلىك»، «چەكلىك مەسئۇلىيەت» دېگەنلەر كىرگۈزۈلمىگەن شىركەتلەر.
3. يۇقىرىدا ئېيتىلغان شىركەتلەر مەبلەغ سېلىپ تەسىس قىلغان تولۇق مەبلەغلىك بالا شىركەتلەر.
ئالاھىدە ئېلان چىقاردۇق.
شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى
1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 2 - كۈنى

تىببىي مائارىپنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، ھەر مىللەت خەلقى ئۈچۈن بەخت يارىتايلى
شىنجاڭ تىببىي شۆيۈەنى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 40 يىللىقىنى خاتىرىلەش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش

1956-يىلى شىنجاڭ بويىچە بىردىنبىر تىببىي ئالىي بىلىم يۇرتى - شىنجاڭ تىببىي شۆيۈەنى چېگرا شەھەر ئۈرۈمچىدە قۇرۇلدى.
40 يىللىق تارىخىي مۇساپە جەريانىدا شىنجاڭ تىببىي شۆيۈەنى تەرەققىي قىلىپ كۆپ خىل پەن قۇرۇلمىسىغا ئىگە، كۆپ قاتلاملىق، كۆپ مىللەتلىك ئۇنىۋېرسال تىببىي ئالىي مەكتەپكە ئايلاندى. مەكتەپنىڭ ئوقۇتۇش، پەن تەتقىقاتى، داۋالاش مۇئەسسەسلىرى تولۇق، مەكتەپ باشقۇرۇش ئەمەلىي كۈچى زور بولۇپ، ھازىر ئىككى دوكتورلۇق ئۇنۋان بېرىش ئورنى، 29 ماگىستىرلىق ئۇنۋان بېرىش ئورنى، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئۈچ نۇقتىلىق پەن تۈرى ھەم مەكتەپكە قاراشلىق ئۈچ دوختۇرخانا بار. 40 يىلدىن بۇيان ئوقۇتۇش، پەن تەتقىقاتى، داۋالاش قاتارلىق جەھەتلەردە كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى. مەكتىپىمىز دۆلەتكە 10 مىڭدىن كۆپرەك ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيىلەپ بەردى، ئۇلارنىڭ كۆپىنچىسى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ داۋالاش، سەھىيە ئىشلىرىدىكى تايانچلارغا ئايلاندى.
40 يىلدىن بۇيانقى، بولۇپمۇ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش جەريانىدىكى مەكتەپ باشقۇرۇش نەتىجىلىرىنى كۆزدىن كۆچۈرۈپ، تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەش، ئىگىلىك تىكلەش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، مەكتىپىمىزنىڭ جەمئىيەتتىكى تەسىرىنى كېڭەيتىش، ھەر ساھە ئەربابلىرىنىڭ ۋە مەكتەپداشلارنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشىنى قولغا كەلتۈرۈپ، مەكتىپىمىزدىكى ئوقۇتقۇچى- ئوقۇغۇچى، ئىشچى- خىزمەتچىلەر ۋە مەكتەپداشلارنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىش روھىغا ئىلھام بېرىش، مەكتىپىمىزنىڭ تەرەققىياتىنى تېخىمۇ ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، مەكتىپىمىز 1996- يىلى 9-ئايدا تۆۋەندىكىدەك خاتىرىلەش پائالىيەتلىرىنى ئۆتكۈزمەكچى:
1. پەن -تېخنىكا خىزمىتى يىغىنى ۋە ئىلمىي ماقالە دوكلات يىغىنى؛
2. ئوقۇتۇش ئىسلاھاتى ۋە ئوقۇتۇشنى باشقۇرۇش تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنى؛
3. مەكتەپ تارىخىنىڭ كۆرگەزمىسىنى ئېكسكۇرسىيە قىلىش ۋە مەكتەپنىڭ قۇرۇلۇش تەرەققىياتىنى ئەكس ئەتتۈرىدىغان تېلېۋىزىيە مەخسۇس فىلىمىنى كۆرۈش؛
4. سەنئەت كېچىلىكى ۋە چوڭ تىپتىكى بىرلەشمە كۆڭۈل ئېچىش پائالىيىتى؛
5. مەكتەپنىڭ ئىلغار ئوقۇتۇش مۇئەسسەسلىرى ۋە نۇقتىلىق ئورۇنلىرىنى ئېكسكۇرسىيە قىلىش؛
6. مەكتەپداشلارنىڭ سۆھبەت يىغىنى ۋە دوستلۇق پائالىيىتى؛
7. مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىلار، مۇنەۋۋەر مائارىپ خىزمەتچىلىرى، ئىلغار پەن-تېخنىكا خادىملىرى ۋە مۇنەۋۋەر تىببىي خادىملارنى تەقدىرلەش پائالىيىتىدىن ئىبارەت.
1996-يىل 9-ئاينىڭ 26-كۈنى چۈشتىن بۇرۇن تىببىي شۆيۈەنىمىز قۇرۇلغانلىقىنىڭ 40 يىللىقىنى خاتىرىلەش چوڭ يىغىنى داغدۇغىلىق ئېچىلىدۇ.
بىز مەكتىپىمىزدىكى بارلىق ئوقۇتقۇچى- ئوقۇغۇچى، ئىشچى- خىزمەتچىلەرگە ۋەكالىتەن مەكتەپداشلارنىڭ ئانا مەكتەپكە كېلىپ خاتىرىلەش پائالىيەتلىرىگە قاتنىشىشىنى قىزغىن قارشى ئالىمىز. مەكتىپىمىزنىڭ قۇرۇلۇش تەرەققىياتىنى قوللىغان، كۆڭۈل بۆلگەن دوستلارنىڭ خاتىرىلەش پائالىيىتىگە قەدەم تەشرىپ قىلىپ، ياخشى پىكىرلەرنى بېرىشىنى قارشى ئالىمىز. مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى مەكتەپداشلارنىڭ ئۆز ئارا خەۋەر يەتكۈزۈشىنى ھەم مەكتەپ قۇرۇلغانلىقىنى خاتىرىلەش ئىشخانىسى ياكى ھەرقايسى فاكۇلتېتلار بىلەن ئالاقىلىشىشىنى سەمىمىي ئۈمىد قىلىمىز.
ئادرېسى: شىنجاڭ ئۈرۈمچى شەھىرى شىنجاڭ تىببىي شۆيۈەنى يولى 8-نومۇر
پوچتا نومۇرى: 830054
تېلېفون نومۇرى: 4843398، 3333- 4841491(0991)
ئالاقىلەشكۈچى: لى جىيىڭ، شۈشىجى
فوتو تېلېگراف نومۇرى: 481491(0991)
شىنجاڭ تىببىي ئىنستىتۇتى خاتىرىلەش ئىشخانىسى

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

پارتىيىنىڭ تەنقىد ۋە ئۆز - ئۆزىنى تەنقىد قىلىش ئىستىلىنى جارى قىلدۇرۇپ خەلققە پايدىلىق ئادەم بولايلى

مۇھەممەت مەمەت

يولداش جياڭ زېمىن پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 5-ئومۇمىي يىغىنىدا قىلغان «رەھبىرىي كادىرلار سىياسىيغا چوقۇم ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك» دېگەن سۆزىدە ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلاردىن «ئوبيېكتىپ دۇنيانى ئۆزگەرتىش بىلەن بىرگە سۇبيېكتىپ دۇنياسىنىمۇ تىرىشىپ ئۆزگەرتىپ، ئۆزىگە قاتتىق تەلەپ قويۇشى»، «ئۆزىنى قەدىرلىشى، ئۆزىنى تۇتۇۋېلىشى، ئۆز-ئۆزىنى ئاگاھلاندۇرۇپ تۇرۇشى، ئۆزىگە ئۆزى ئىلھام بېرىشى»، «تەنقىد ۋە ئۆز-ئۆزىنى تەنقىدنى قانات يايدۇرۇپ، پارتىيە تەشكىلاتى ۋە ئاممىنىڭ نازارىتىنى ئاڭلىق قوبۇل قىلىشى»نى ئالاھىدە تەكىتلىدى. جياڭ زېمىننىڭ بۇ سۆزى نۆۋەتتىكى ئىسلاھات چوڭقۇرلاشتۇرۇلۇپ، ئىشىك كەڭ ئېچىۋېتىلگەن، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى يولغا قويۇلۇپ، غايەت زور تەرەققىيات ۋە ئۆزگىرىش بولۇۋاتقان شارائىتتا ھەم ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار بايلىق، ئەمەل ۋە راھەت-پاراغەتتىن ئىبارەت بۇ «ئۈچ نەرسە»گە قانداق توغرا مۇئامىلە قىلىشتىن ئىبارەت كەسكىن سىناققا دۇچ كەلگەن مۇرەككەپ ۋەزىيەتتە، پارتىيىنىڭ ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار كۆرەش نىشانىنى غەلىبىلىك ئىشقا ئاشۇرۇشتا ئىنتايىن مۇھىم رېئال ئەھمىيەتكە ئىگە.

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ئۇلۇغ، شەرەپلىك، توغرا پارتىيە، تەنقىد ۋە ئۆز-ئۆزىنى تەنقىدتىن ئىبارەت ماركسىزم-لېنىنىزملىق قورالغا ئىگە پارتىيە بولغانلىقى ئۈچۈن ماۋجۇشى پۈتۈن پارتىيىنى، پارتىيە ئەزالىرىنى ۋە كادىرلارنى «ئۆيىنى دائىم سۈپۈرۈپ تۇرۇش لازىم. سۈپۈرمىگەندە چاڭ-توزان بېسىپ كېتىدۇ، يۈزنى دائىم يۇيۇپ تۇرۇش لازىم، يۇمىغاندا كىرلىشىپ كېتىدۇ»، «يولداشلىرىمىزنىڭ ئىدىيىسى ۋە پارتىيىمىزنىڭ خىزمىتىگىمۇ چاڭ-توزان قونۇپ قالىدۇ، ئۇنىمۇ سۈپۈرۈپ ۋە يۇيۇپ تۇرۇش لازىم»، «ئېقىن سۇ سېسىمايدۇ، ئىشىك ئۇلگۈچىكى چىرىمەيدۇ» دېگەن سۆز ئۇلارنىڭ توختىماي ھەرىكەتلىنىپ تۇرۇش جەريانىدا مىكروبلار ياكى باشقا جانلىق مەۋجۇداتلارنىڭ چىرىتىشىگە قارشى تۇرىدىغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ. بىز ئۈچۈن ئېيتقاندا، خىزمەتلەرنى دائىم تەكشۈرۈپ تۇرۇش، تەكشۈرۈشتە دېموكراتىك ئىستىلنى كېڭەيتىش، تەنقىد ۋە ئۆز-ئۆزىنى تەنقىدتىن قورقماسلىق، جۇڭگو خەلقىنىڭ «بىلگەننى ئېيتماي قويماسلىق، ئېيتقاندىمۇ قالدۇرماي ئېيتىش»، «سۆزلىگۈچىدە ئەيىب يوق، ئاڭلىغۇچى ئىبرەت ئالسۇن»، «بار بولسا تۈزىتىش، يوق بولسا ساقلىنىش» دېگەن پايدىلىق بولغان ھېكمەتلىك سۆزلىرىگە ئەمەل قىلىش ھەر خىل سىياسىي چاڭ-توزانلار ۋە سىياسىي مىكروبلارنىڭ يولداشلىرىمىزنىڭ ئىدىيىسىگە ۋە پارتىيىمىزنىڭ تېنىگە زىيان يەتكۈزۈشىگە قارشى تۇرۇشنىڭ بىردىنبىر ئۈنۈملۈك ئۇسۇلى» دەپ ئاگاھلاندۇرۇپ تۇرغان. پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن ئارمىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەت خەلقىمۇ ماۋجۇشىنىڭ بۇ تەلىماتىغا ئەمەل قىلىپ، كۈرەش جەريانىدا ئۆزىنىڭ كەمچىلىك ۋە خاتالىقلىرىنى دادىللىق بىلەن تۈزىتىپ، غەلىبىسېرى ئالغا ئىلگىرىلىگەنلىكى ئۈچۈن، پارتىيىمىز يوقلۇقتىن بارلىققا كېلىپ، كىچىكلىكتىن چوڭىيىپ، ئاجىزلىقتىن كۈچىيىپ، دۇچ كەلگەن ھەر خىل قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، ئوڭچىل ۋە سولچىل لۇشيەنلەر ئۈستىدىن غەلىبە قىلىپ، بۈگۈنكىدەك سىياسىي جەھەتتە پىشىپ يېتىلگەن، ھاياتىي كۈچى تولۇپ تاشقان ماركسىزم-لېنىنىزملىق ئۇلۇغ پارتىيىگە ئايلانغان.

بىراق شۇنىڭغا دىققەت قىلىشىمىز كېرەككى، پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقى يولداش جياڭ زېمىن باشچىلىقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەتراپىغا زىچ ئۇيۇشۇپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى يولغا قويۇلۇۋاتقان، پارتىيىنىڭ 5-ئومۇمىي يىغىنىدا بەلگىلەنگەن ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن كۈرەشكە ئاتلىنىۋاتقان بىر پەيتتە بىر قىسىم كادىرلىرىمىز ئۆزلىرىگە بېرىلگەن ھوقۇقنى ھېچقانداق چەكلىمىگە ئۇچرىمايدىغان، قانداق ئىشلەتسە شۇنداق ئىشلەتكىلى بولىدىغان مۇقەددەس، دەخلىسىز نەرسە دەپ قاراپ، ئۆزى خالىغانچە ئىش قىلىۋاتىدۇ. ئۇلار پۇلنىڭ ئېزىقتۇرۇشى، ئالا - يېشىل ھۆزۈر - ھالاۋەتنىڭ بەھوش قىلىشى بىلەن خۇدىنى يوقىتىپ ھەر خىل كەمچىلىك ۋە خاتالىقلارنى سادىر قىلىۋاتىدۇ. ئۇلار يىغىندا چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش ھەققىدە چىرايلىق گەپلەرنى قىلسىمۇ، يىغىندىن چىقىپ چىرىكلىك بىلەن شۇغۇللىنىۋاتىدۇ. ئېغىزدا مەركەز بىلەن بىردەك بولۇش ھەققىدە گەپ قىلسىمۇ، ئەمەلىيەتتە يۇقىرىنىڭ سىياسىتى بولسا تۆۋەننىڭ تاقابىل تۇرۇش تەدبىرى بار دەيدىغان پوزىتسىيىدە بولۇۋاتىدۇ. بەزىلەر يۇقىرىدا غادىيىپ تۇرۇۋېلىپ، تۆۋەنگە بېرىپ تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلمايۋاتىدۇ. بەزىلىرى نامىدا تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلسىمۇ، ئەمەلىيەتتە ئات ئۈستىدە گۈل كۆرۈپ، شەكىلۋازلىق قىلىپ، ئاممىغا ئاۋارىچىلىك سېلىۋاتىدۇ. ھەتتا نام- شۆھرەت قوغلىشىپ ئەتىدىن كەچكىچە ئۆز ئەسلىنى ئۆستۈرۈشنىڭ، تېخىمۇ يۇقىرىغا چىقىشنىڭ كويىدا بولۇۋاتىدۇ. قىسقىسى ئۇلار ئېغىزدا «پارتىيە ئۈچۈن»، «ئامما ئۈچۈن» دېسىمۇ ئەمەلىيەتتە «ئۆزى ئۈچۈن»نى ئاساس قىلىپ، پارتىيىنىڭ تەنقىد ۋە ئۆز-ئۆزىنى تەنقىد قىلىشتىن ئىبارەت ئېسىل ئىستىلىدىن بارغانسېرى چەتنەپ كېتىۋاتىدۇ.

بىز شۇنى ئەستە چىڭ ساقلىشىمىز كېرەككى، جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش كوممۇنىستىك پارتىيىنىڭ تۈپ مەقسىتى، پارتىيىمىزنىڭ مەڭگۈ غالىب ئورۇندا تۇرۇشنىڭ ئۇلى، پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك كادىرلىرى خەلقنىڭ خىزمەتكارلىرى، خەلق ئۈچۈن بەخت يارىتىش ئۇلارنىڭ مەسئۇلىيىتى. شۇڭا ئۇلارنىڭ جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش مەجبۇرىيىتىلا باركى، ھەرگىزمۇ «ئەمەلدار، لويى» بولۇۋېلىپ ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ ئۆز كۆمچىگە چوغ تارتىش ھوقۇقى يوق، ئۇلار قولىدىكى ھوقۇققا توغرا قارىشى ۋە ئۇنى توغرا ئىشلىتىشى لازىمكى، ھەرگىزمۇ ھوقۇقنى تەشكىلنىڭ شەخسكە بەرگەن ئىنئامى دەپ قارىماستىن، بەلكى ئۇنى مەسئۇلىيەت دەپ قارىشى، شەخسنىڭ نەپ ئېلىش قورالى دەپ قارىماستىن، بەلكى خەلققە بەخت يارىتىشنىڭ ۋاستىسى دەپ قارىشى لازىم. پارتىيىمىزنىڭ قۇرغۇچىسى ۋە ئۇلۇغ رەھبىرى رەئىس ماۋزېدۇڭ ۋە باشقا مەركەز رەھبەرلىرى ئەزەلدىن پارتىيىمىزنى «تەنقىد ۋە ئۆز-ئۆزىنى تەنقىد قىلىشتىن ئىبارەت ماركسىزم-لېنىنىزملىق قورال»نى چىڭ ئىگىلەش، «ناچار ئىستىلنى تاشلاپ، ياخشى ئىستىلنى جارى قىلدۇرۇش» روھىدا تەربىيىلەپ يېتىشتۈرۈش بىلەن بىرگە ئۆزلىرىمۇ بۇ جەھەتتە باشلامچىلىق ۋە نەمۇنىلىك رول ئوينىغان. پارتىيە ئەزالىرىمىز، كادىرلىرىمىز، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلىرىمىز ئەستايىدىللىق بىلەن شۇنى ئويلاپ كۆرۈشى كېرەككى، پارتىيىمىزنىڭ ئەڭ ئالىي رەھبىرى بولغان ماۋجۇشى ئەينى ۋاقىتتا ئۆز خىزمىتىدىكى كەمچىلىك ۋە سەۋەنلىك ئۈستىدە دادىللىق بىلەن ئۆز-ئۆزىنى تەنقىد قىلغان. «سەت بولۇش»تىن قورقماي ئۆزىنى دادىل تەكشۈرگەن ۋە بۇ تەكشۈرۈشنى تۆۋەنگە يەتكۈزۈشنى تاپىلىغان ۋە ئۇنى ئاممىدىن يوشۇرمىغان. دۇنيادا خاتالىق سادىر قىلمايدىغان كىشى بولمايدۇ. گەپ ئۇنى تۈزىتىشتە. كوممۇنىستلار، ئىنقىلاب قىلغۇچىلار خەلققە بەخت-سائادەت ياراتقۇچىلار. شۇڭا ماۋجۇشى بۇرۇنلا كۆرسىتىپ ئۆتكىنىدەك «بىز ھەر قانداق سىياسىي چاڭ-توزان ۋە سىياسىي مىكروبنىڭ پاكىز يۈزىمىزگە داغ تەگكۈزۈشىنى ۋە بىجىرىم بەدىنىمىزنى زىدە قىلىشىنى قارشى ئالامدۇق؟ سان-ساناقسىز ئىنقىلابىي قۇربانلار خەلق مەنپەئەتى ئۈچۈن ئۆز ھاياتىنى قۇربان قىلدى. ھايات ياشاۋاتقان ھەر بىر كىشى ئۇلارنى ئەسلىگىنىمىزدە كۆڭلىمىز بۇزۇلىدۇ. بىزدە قۇربان قىلغىلى بولمايدىغان يەنە قانداق شەخسىي مەنپەئەت بار. ۋاز كەچكىلى بولمايدىغان يەنە قانداق خاتالىق بار؟» «ئۇتۇقلارنى كۆرۈپلا ئۆز-ئۆزىمىزدىن قانائەتلىنىپ قالساق زادى بولمايدۇ، ئۆز-ئۆزىمىزدىن قانائەتلىنىپ قېلىشتىن ساقلىنىشىمىز، ئۆز كەمچىلىكلىرىمىزنى ھەر ۋاقىت تەنقىد قىلىپ تۇرۇشىمىز، خۇددى پاكىزلىق ئۈچۈن، چاڭ-توزانلارنى يوقىتىش ئۈچۈن ھەر كۈنى يۈزىمىزنى يۇيۇپ، ھەر كۈنى يەرنى سۈپۈرۈپ تۇرغىنىمىزغا ئوخشاش» بىزمۇ كۈندىلىك خىزمەت، ئۆگىنىش، تۇرمۇش ۋە باشقا جەھەتلەردىكى مەسىلىلەرنى راستچىل، سەمىمىيلىك بىلەن يەكۈنلەپ، ساقلانغان كەمچىلىك ۋە خاتالىقلارنى تۈزىتىپ، ئاممىنىڭ ئىشەنچىسىنى قولغا كەلتۈرۈشىمىز لازىم. پەقەت مۇشۇنداق قىلغاندا «ئېقىن سۇ سېسىمىغان»دەك، «ئىشىك ئۇلگۈچىكىنى قۇرت يېمىگەن»دەك بىزمۇ مەڭگۈ غالىب ئورۇندا تۇرالايمىز.

شۇنىمۇ ئېيتىپ ئۆتۈش كېرەككى، پارتىيىلىك بىر كادىردا بولۇپمۇ رەھبەرلىك ۋەزىپىسىنى ئۆتەۋاتقان كادىردا، تەنقىد ۋە ئۆز-ئۆزىنى تەنقىد قىلىشقا جۈرئەت قىلىش روھىنىڭ بولۇش-بولماسلىقى شۇ كادىرنىڭ سەۋىيىسىنىڭ يۇقىرى - تۆۋەنلىكىنى، دۇنيا قارىشىنىڭ توغرا ياكى خاتالىقىنى كۆرسىتىپ بېرىدىغان مۇھىم ئالامەتلەرنىڭ بىرى. ئەگەر سىزنىڭ سەۋىيىڭىز يۇقىرى، دۇنيا قارىشىڭىز توغرا، ماركسىزملىق بىلىش نەزەرىيىسى بىلەن دىئالېكتىكىنى ياخشى ئىگىلىگەن ئىكەنسىز، ئۇ ھالدا سىز ئۆزىڭىزنى چۈشىنىپ، ئۆزىڭىزگە ئوبيېكتىپ ھالدا توغرا باھا بېرەلەيسىز. ئۆزىڭىزنىڭ كەمچىلىك ۋە يېتەرسىزلىكلىرىڭىزنى بايقىيالايسىز ۋە ئۇنى تۈزىتىشكە دادىل ئىزدىنەلەيسىز. ئەگەر بۇنىڭ ئەكسىچە دۇنيا قارىشىڭىز مۇجمەل بولىدىكەن، ئۇ ھالدا سىز ئۆزىڭىزنى چۈشىنەلمەيسىز، ئۆزىڭىزگە توغرا باھا بېرەلمەيسىز. ئۆزىنى چۈشىنەلمىگەن، ئۆزىگە ئۆزى باھا بېرەلمىگەن كىشىنىڭ باشقىلارنى چۈشىنىشى، ئۇلارنىڭ خىزمىتىگە توغرا باھا بېرەلىشىدىن سۆز ئېچىش تېخىمۇ مۇمكىن ئەمەس.

دېمەك، ئۆزىنى ئۆزى تەنقىد قىلىش ئىستىلى پارتىيىمىزنى باشقا ھەر قانداق پارتىيىدىن روشەن ئايرىپ تۇرىدىغان ئىنقىلابىيلىق، ئەمەلىيەتچانلىققا ئىگە مۇھىم بىر بەلگە بولۇپ، ئۇ، ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيىمىزنىڭ ئۆز ئەزالىرىنى ئاممىغا يېقىنلاشتۇرۇش ۋە پارتىيىمىزنىڭ ئامما ئارىسىدىكى ئوبرازىنى قوغداشنىڭ ياخشى ئۇسۇلى، شۇنداقلا تۆۋەنتىكى چىرىكلىشىش، سىياسىي جەھەتتە چۈشكۈنلىشىشنى توسۇشنىڭ، ئامما ئارىسىغا چوڭقۇر چۆكۈشنىڭ، ئۆزىنى ئۆزگەرتىشنىڭ، پارتىيە بىلەن ئىدىيە، سىياسىي، تەشكىلىي جەھەتتە بىردەك بولۇشنىڭ ۋە پاك-دىيانەتلىك بولۇشنىڭمۇ ئۈنۈملۈك ئۇسۇلى. شۇڭا كەڭ پارتىيە ئەزالىرى ۋە كادىرلار، بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار پارتىيىمىزنىڭ ئېسىل ئەنئەنىسى بولغان ئۇزۇن يىللىق ئىنقىلاب ۋە قۇرۇلۇش ئەمەلىيىتىدە ياخشى ئۈنۈم بېرىپ كەلگەن ئۆز-ئۆزىنى تەنقىد قىلىش ئېسىل ئىستىلىنى داۋاملىق ياخشى جارى قىلدۇرۇپ، يولداش جياڭ زېمىن كۆرسەتكىنىدەك: «ئالىيجاناب ئادەم، پاك ئادەم، ئەخلاقلىق ئادەم، پەس ئارزۇ - ھەۋەسلەردىن خالىي ئادەم، خەلققە پايدىلىق ئادەم بولۇش ئۈچۈن تىرىشىشىمىز»، قىسقىسى يېڭى دەۋردىكى لاياقەتلىك رەھبىرىي كادىرلاردىن بولۇش ئۈچۈن تىرىشىشىمىز لازىم.

دىنىي پائالىيەتلەرنى سوتسىيالىستىك قانۇن ئىزىغا سېلىش لازىم

ئابدۇرېشىت ئابدۇللا

يولداش جياڭ زېمىن «بىرىنچى، پارتىيىنىڭ دىنىي سىياسىتىنى ئومۇميۈزلۈك، توغرا، ئىزچىل ئىجرا قىلىش كېرەك. ئىككىنچى، دىنىي ئىشلارنى باشقۇرۇشنى قانۇن بويىچە كۈچەيتىش كېرەك. ئۈچىنچى، دىنىي سوتسىيالىزم بىلەن ئۆزئارا

بولسىمۇ، ئۇ مائارىپقا ئەھمىيەت بېرىپ، كىشىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى چىڭ تۇتقاچقا، قىسقىغىنە 20 يىل ئىچىدە ئىقتىسادى يۈكسەك تەرەققىي قىلغان دۆلەتكە ئايلاندى. شۇڭا پەن-تېخنىكا ۋە مائارىپ ئارقىلىق شىنجاڭنى گۈللەندۈرۈش ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇشنى

ئىزچىل ئىجرا قىلىندى. دىنغا ئېتىقاد قىلىدىغان كىشىلەرمۇ، ئېتىقاد قىلمايدىغان كىشىلەرمۇ قانۇننىڭ قوغدىشىغا ئىگە بولۇپ، دىنغا ئېتىقاد قىلىش-قىلماسلىق ئەركىنلىكى ھوقۇقىدىن تولۇق بەھرىمەن بولدى. پارتىيىنىڭ دىنىي خىزمىتى

بانكىنىڭ ئامانەت پۇل، قەرز پۇل ئۆسۈم نىسبىتى نېمە ئۈچۈن تۆۋەنلىتىلدى؟

شۆھرەت ئەخمەت

تەسىرى روشەنلىشىشكە باشلىدى.

بىرىنچىدىن، كارخانىلارنىڭ يۈكى ئېغىرلاپ،

سەۋىيىسى داۋاملىق يۇقىرى سەۋىيىدە تۇرغاچقا، ماكرو تىزگىنلىككە پاسسىپ تەسىر كۆرسەتتى، شۇنداقلا يەنە

قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنى

باشقۇرۇشنى قانۇن بويىچە كۈچەيتىش كېرەك.
ئۈچىنچى، دىننى سوتسىيالىزم بىلەن ئۇيغۇنلا-
ماسلىشىشقا پائال يېتەكلەش كېرەك» دەپ ئېنىق
كۆرسەتتى، بۇ يېتەكچى ئىدىيە مىللەتلەر
ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى
قوغداش، ئىقتىسادىي تەرەققىي قىلدۇرۇشتا مۇھىم
ئەھمىيەتكە ئىگە.

دۆلىتىمىزنىڭ ئاساسىي قانۇنىدا: «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ پۇقرالىرى دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىكىگە ئىگە» دەپ بەلگىلەنگەن. «دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىكى» مۇكەممەل ئۇقۇم بولۇپ، ھەرگىزمۇ «دىن ئەركىنلىكىگە ئىگە» دېگەنلىك ئەمەس، يەنى ھەر بىر پۇقرا دىنغا ئېتىقاد قىلىش ئەركىنلىكىگىمۇ ئىگە، ئېتىقاد قىلماسلىق ئەركىنلىكىگىمۇ ئىگە، دىنغا ئېتىقاد قىلىش ئەركىنلىكىمۇ قوغدىلىدۇ، دىنغا ئېتىقاد قىلماسلىق ئەركىنلىكىمۇ قوغدىلىدۇ. دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىكىنى قوغداشنى تەكىتلەپلا قالماستىن، دىن ئىشلىرىنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشكە دىققەت قىلىشنى تەكىتلەش كېرەك. ماركسىزمچىلار ئۇنىڭ ئېيتقاندا، دىن خەلقنى بەختلىك ئىشتۇرۇدىغان ئىجتىمائىي رولغا ئىگە دەپ قارايدۇ. سوتسىيالىزم شارائىتىدا ئېلىمىزنىڭ دىن ئىشلىرى قانۇنىي ئىزغا سېلىندى. ئېلىمىزدىكى دىنىي زاتلارنىڭ زور كۆپچىلىكى ۋەتەننى سۆيىدۇ، پارتىيىنى ھىمايە قىلىدۇ، سوتسىيالىزم يولىدا ماڭىدۇ، ئەمما ئۇنىڭ بىلەن دىننىڭ پەيخوتلاشتۇرۇش رولى قالمىدى دەپ قارىۋېلىشقا بولمايدۇ. ئىقتىساد، سىياسىي، پەن-تېخنىكا، مەدەنىيەت، مائارىپ قاتارلىقلارنىڭ تۈزۈلۈكسىز تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ، دىنمۇ كىشىلەرگە تۈز تەسىرىنى كۆرسىتىپ باردۇ.

يولداش دېڭ شياۋپىڭ: 1- «پەن-تېخنىكا ئىشلەپچىقىرىش كۈچى» دەپ ئېنىق كۆرسەتتى. دۇنيادىكى ھەر قانداق بىر دۆلەت، بىر رايون تەرەققىي تاپماقچى بولىدىكەن، چوقۇم پەن-تېخنىكىغا تايىنىشى، مائارىپ ئارقىلىق خەلق ئاممىسىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە تايىنىشى لازىم. ياپونىيە گېرمانىيە 2-دۇنيا ئۇرۇشىدا مەغلۇپ بولغان دۆلەت ئايلاندى. شۇڭا پەن-تېخنىكا ۋە مائارىپ ئارقىلىق شىنجاڭنى گۈللەندۈرۈش ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇشنى بايرىقىمىز روشەن ھالدا قەتئىي ھالدا تەشۋىق قىلىشىمىز لازىم.

1955-يىل 10-ئاينىڭ 1-كۈنى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى سەممىمىي غەمخورلۇقى ۋە پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىنىڭ يېتەكچىلىكىدە شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى قۇرۇلدى، بۇ ماركسىزملىق مىللەت نەزەرىيىسىنىڭ يەنە بىر قېتىملىق ئەمەلىيىتى، پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىنىڭ يەنە بىر ئۇلۇغ غەلىبىسى. 40 يىلدىن بۇيان، بولۇپمۇ پارتىيە 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3-ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقى پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىنىڭ پارلاق نۇرى ئاستىدا جاپا-مۇشەققەتكە چىداپ ئىگىلىك يارىتىپ، زور ئۆزگىرىشلەرنى بارلىققا كەلتۈردى. خەلق ئىگىلىكى ئۈزلۈكسىز تەكشى، تېز تەرەققىي قىلدى. شىنجاڭنىڭ مائارىپ ئىشلىرى يوقلۇقتىن بارلىققا كېلىپ، تېز تەرەققىي قىلىپ، ھازىر ئەتراپتىكى مائارىپ، ئاساس مائارىپ، كەسپىي مائارىپ، چوڭلار مائارىپى ئاساسىي گەۋدە قىلىنغان ئومۇميۈزلۈك، كۆپ قاتلاملىق مائارىپ تورى سىستېمىسى ئاساسىي جەھەتتىن شەكىللەندى. مەلۇماتلا قارىغاندا، 1994-يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپ 21 گە، ئوقۇغۇچىسى 43 مىڭ 700 گە، ئوتتۇرا تېخنىكوم 114 كە، ئوقۇغۇچىسى 73 مىڭ 900 گە، ئوتتۇرا كەسپىي - تېخنىكا خادىملىرى 250 مىڭ كىشىگە، ئالىي ساۋاتلىق پەن-تېخنىكا خادىملىرى 160 مىڭدىن ئارتۇق كىشىگە يەتكەن، ئومۇمىي خەلق مۇلازىمەتتىكى تەتقىقات ئاپپاراتلىرى 500 دىن ئاشقان. بۇنىڭدىن ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەرنىڭ پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىنى توغرا ئىجرا قىلىپ، مىللىي مائارىپنى يۈكسەلدۈرگەنلىكىنى كۆرۈۋالايمىز.

دىنغا ئېتىقاد قىلىش ئەركىنلىكىگە ھۆرمەت قىلىش ۋە ئۇنى قوغداش پارتىيىمىز ۋە دۆلىتىمىزنىڭ تۈپ سىياسىتى، 40 يىلدىن بۇيان، بولۇپمۇ پارتىيىنىڭ 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3-ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزدا پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىكى سىياسىتى ئومۇميۈزلۈك توغرا، قىلىش-قىلماسلىق ئەركىنلىكى ھوقۇقىدىن تولۇق بەھرىمەن بولدى. پارتىيىنىڭ دىنىي خىزمىتى توغرىسىدىكى بىر قاتار فاڭجېن، سىياسەتلىرىگە ئاساسەن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى دىننى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى بەزى بەلگىلىمىلەرنى قاراتمىلىقى بولغان ھالدا تۈزۈپ، دىنىي پائالىيەتلەر ئاساسىي جەھەتتىن دۆلەت قانۇنى، قائىدە-نىزامى ۋە سىياسەتنى ئىزىغا سېلىنىپ، مىللىي، دىنىي ساھەدىكى نۇرغۇنلىغان ۋەتەنپەرۋەر زاتلار سىياسىي جەھەتتە مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇلدى. بەزىلىرى رەھبەرلىك ئورنىغا قويۇلدى. بۇ مىللەتلەر مۇناسىۋىتىنى ياخشىلاش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىشتە مۇھىم رول ئوينىدى. لېكىن ئىنتايىن ئاز ساندىكى بىر ئوچۇم مىللىي بۆلگۈنچى ئۇنسۇرلار دىندىن پايدىلىنىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىدىغان بۆلگۈنچىلىك ھەرىكەتلىرى بىلەن شۇغۇللىنىپ، ئامما ئىچىدە قۇتراتقۇلۇق قىلىۋاتىدۇ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى بۇزۇش، پارتىيە رەھبەرلىكىنى ئاغدۇرۇۋېتىش غەرىزىدە بولۇۋاتىدۇ. شۇڭا شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىدىغان ھەر قانداق ھەرىكەتلەرنىڭ يۈز بېرىشىدىن ھوشيار بولۇپ، دىنىي پائالىيەتلەرنى سوتسىيالىستىك قانۇن ئىزىغا سېلىپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش، شىنجاڭنى گۈللەندۈرۈش ئىشلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن «ئىككى ئايرىلالماسلىق» ئىدىيىسىنى پۇختا تۇرغۇزۇپ، ئىتتىپاقلىق ئارزۇسىنى ئاساس قىلىپ، ئىتتىپاقلىققا پايدىسىز سۆز ۋە ئىشلارنى قىلماي، ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەتنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى، ھەربىيلەر بىلەن خەلقنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى، بىڭتۇەن بىلەن يەرلىكنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىپ، ئومۇملۇقنى ئاساس قىلىپ، زىددىيەت، ماجىرالارنى مۇۋاپىق بىر تەرەپ قىلىپ، شىنجاڭنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشنى بىر نىيەت-بىر مەقسەتتە ياخشى ئېلىپ بېرىشىمىز لازىم، شۇنداقلا ھەر مىللەت كادىرلار ۋە ئامما مىللىي بۆلگۈنچىلىك شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىغا تەسىر يەتكۈزىدىغان ئاساسىي خەۋپ دېگەن قاراشنى پۇختا تۇرغۇزۇپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىكنىڭ ئەكسىيەتچىل ماھىيىتىنى ئېنىق تونۇپ، تەجرىبە-ساۋاقلارنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەر بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان دىن تونىغا ئورىنىۋالغان ئىنتايىن ئاز ساندىكى مىللىي بۆلگۈنچىلەرنىڭ بۇزغۇنچىلىق ھەرىكەتلىرىنى ۋاقتىدا پاش قىلىپ، ئۇلارغا قەتئىي زەربە بېرىشى كېرەك.

جۇڭگو خەلق بانكىسى بۇ يىل 1-مايدىن باشلاپ ئامانەت پۇل ۋە قەرز پۇل ئۆسۈم نىسبىتىنى تەڭشەلەتكەنلىكىنى ئېلان قىلىپ، پۇتكۇل جەمئىيەتنىڭ دىققىتىنى قوزغىدى. بۇ قېتىم بانكا ئۆسۈم نىسبىتىنىڭ مۇۋاپىق تەڭشەلتىلىشىنى ئېلىمىزنىڭ ھازىرقى ئىقتىسادىي ۋەزىيىتى بەلگىلىگەن، شۇنداقلا ئۆسۈم نىسبىتىنىڭ تەڭشەلتىلىشى ئېلىمىز ئۆسۈم نىسبىتىنى بازارلاشتۇرۇش نىشانىغا قاراپ سالماق قەدەم بېسىۋاتقانلىقىنى كۆرسىتىدۇ.

ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغاندىن بۇيان ئېلىمىزنىڭ ئامانەت پۇل ئۆسۈم نىسبىتى كۆپ قېتىم ئۆستۈرۈلۈپ، ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن زور مىقداردا مەبلەغ جۇغلاپ بېرىلدى. بولۇپمۇ 1993-يىلى ئېلىمىزنىڭ ئىقتىسادىدا قىزىپ كېتىش ئەھۋالى كۆرۈلۈپ، پۇل پاخاللىقى ئېغىرلاشقان ۋاقىتتا ئېلىمىز مەركىزىي بانكىسى قىسقىغىنە ئىككى ئاي ئىچىدە ئامانەت پۇل ئۆسۈم نىسبىتىنى ئىككى قېتىم ئۆستۈرۈپ، بانكىنىڭ ئىناۋىتى ئارقىلىق زور مىقداردىكى پۇلنى خەزىنىلەشتۈرۈپ، ئوبوروتتىكى نەق پۇل مىقدارىنى ئازايتىپ، پۇل پاخاللىقىنى تىزگىنلەش جەھەتتە زور تۆھپە قوشتى. ئۆسۈم نىسبىتىنىڭ ئۆسۈشى ياكى تۆۋەنلىشىنىڭ ئاكتىپ ۋە پاسسىپ تەسىرى بار، ئامانەت پۇل ئۆسۈم نىسبىتى ئۆستۈرۈلگەندە بانكىلارنىڭ ئىناۋەت ئارقىلىق پۇلنى خەزىنىلەشتۈرۈش كۈچى كۆپىيىپ، پۇل پاخاللىقىنى تىزگىنلەشكە پايدىلىق بولىدۇ، لېكىن ئامانەت پۇل ئۆسۈم نىسبىتىنىڭ ئۆستۈرۈلۈشى بىلەن بانكىلارنىڭ قەرز پۇل ئۆسۈم نىسبىتىمۇ ئۆسۈپ، جەمئىيەتنىڭ ئوتتۇرىچە مەبلەغ پايدا نىسبىتى، مەبلەغ سېلىش ئۈنۈمى تۆۋەنلەپ، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئېشىشى چەكلىمىگە ئۇچرايدۇ؛ ئامانەت پۇل ئۆسۈم نىسبىتى تۆۋەنلىتىلگەندە ئەھۋال بۇنىڭ ئەكسىچە بولىدۇ. دېمەك ئۆسۈم نىسبەت سەۋىيىسى ئىقتىسادنىڭ ئايلىنىش ئەھۋالى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك بولۇپ، ئىقتىسادنىڭ ئايلىنىش ئەھۋالى ئۆسۈم سەۋىيىسىنى بەلگىلەيدۇ، ئۆسۈم سەۋىيىسى ئىقتىسادىي ئايلىنىشقا تەسىر كۆرسىتىدۇ. ھالبۇكى ئېلىمىز بانكا ئۆسۈم نىسبىتىنىڭ يۇقىرى بولۇشى ئۆز نۆۋىتىدە ئىقتىسادنىڭ مۇقىم بولۇشىغا غايەت زور تۆھپە قوشقان بولسىمۇ، ماكرولۇق تەڭشەش - تىزگىنلەش ئارقىلىق ئىقتىسادىي ۋەزىيەتنىڭ ئۆزگىرىشىگە ئەگىشىپ، ئۆسۈم نىسبىتى داۋاملىق يۇقىرى سەۋىيىدە تۇرۇشنىڭ پاسسىپ تەسىرى روشەنلىشىشكە باشلىدى.

بىرىنچىدىن، كارخانىلارنىڭ يۈكى ئېغىرلاپ، ئىشلەپچىقىرىش چەكلىمىگە ئۇچرىدى. بىزگە مەلۇمكى بانكا ئۆسۈمى سودا-سانائەت كارخانىلىرى ياراتقان پايدىنىڭ بىر قىسمىدۇر، شۇڭا بانكىنىڭ ئۆسۈم سەۋىيىسى سودا-سانائەت كارخانىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە پايدا سەۋىيىسىدىن تۆۋەن بولغاندىلا، ئۇنىڭ ئىجتىمائىي ئىقتىسادتا ئوينايدىغان ئاكتىپ رولى گەۋدىلىنىدۇ. لېكىن سودا-سانائەت كارخانىلىرىنىڭ ھازىرقى ئەھۋالىدىن قارىغاندا بانكىنىڭ قەرز پۇل ئۆسۈم نىسبىتى ئۆستۈرۈلگەنلىكتىن كارخانىلارنىڭ ئۆسۈم تۆلەش يۈكى ئېغىرلاپ، مەبلەغنىڭ پايدا نىسبىتى تۆۋەنلەپ، كارخانىلارنىڭ تاپقان پايدىسى قەرز پۇل ئۆسۈمىنى تۆلەشكىمۇ يەتمەيدىغان ئەھۋال شەكىللەندى. نەتىجىدە يېقىنقى ئىككى يىلدىن بۇيان كارخانىلارنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ئۈزلۈكسىز تۆۋەنلەپ، كارخانىلارنىڭ زىيان تارتىش دائىرىسى ئۈزلۈكسىز كېڭەيدى. كارخانىلار ئىشلەپچىقىرىش مەبلىغىنى ئىشلەپچىقىرىش جەريانىغا سالماي، بانكىغا ئامانەت قويسا كارخانىلارغا نىسبەتەن ئۈنۈمى يۇقىرى بولىدىغان غەلىتە ئەھۋال شەكىللەندى. بۇ ئەھۋاللار ئىشلەپچىقىرىشنىڭ مۇقىم، داۋاملىق راۋاجلىنىشى، ماكرو ئىگىلىكنىڭ مۇقىم بولۇشىغا پايدىسىز ۋەزىيەتنى كەلتۈرۈپ چىقاردى.

ئىككىنچىدىن، بانكىلارنىڭ تىجارەت قىيىنچىلىقى ئېشىپ، بانكىلارنىڭ زىيىنى كۆپىيىپ كەتتى. ئامانەت پۇل ئۆسۈم نىسبىتى يۇقىرى بولغانلىقتىن بانكىلارغا قالىدىغان ئۆسۈم پەرقى كېمىيىپ، بانكىلارنىڭ تىجارەت ئۈنۈمى تۆۋەنلەپ كەتتى. يەنە بىر جەھەتتىن كارخانىلارغا بېرىلىدىغان قەرز ئۆسۈم نىسبىتى يۇقىرى بولغانلىقتىن كارخانىلار زىيان تارتىپ، بانكا ئۆسۈمىنى بېرەلمەسلىك ئەھۋالى ئېغىرلاپ، بانكىلارنىڭ تىجارىتى قىيىن ئەھۋالغا چۈشۈپ قالدى.

ئۈچىنچىدىن، ئېلىمىزنىڭ ئامانەت ئۆسۈم نىسبىتى يۇقىرى بولۇپ، خەلقئارادىكى ئوتتۇرىچە ئامانەت ئۆسۈم نىسبىتى ئوتتۇرىسىدىكى ئۆسۈم پەرق بىر قەدەر زور بولغانلىقتىن، خەلقئارا كاپىتال بازىرىدىكى مەبلەغلەرنىڭ ئېلىمىزگە ئېقىپ كىرىپ ئامانەتكە قويۇلۇپ، ئۆسۈم پەرق پايدىسىنى ئېلىش ئەھۋالى ئېغىرلىشىپ كەتتى. بۇ ئەھۋال ئېلىمىز بايلىقىنىڭ سىرتقا ئېقىپ كېتىشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىپ، پۇل مۇئامىلىدىكى خەۋپ - خەتەرنى ئاشۇرۇۋەتتى.

ھالبۇكى، يۇقىرىقى ئۈچ خىل ئەھۋالنىڭ باش كۆتۈرۈشى ئېلىمىزنىڭ بانكا ئامانەت قەرز ئۆسۈم سەۋىيىسى داۋاملىق يۇقىرى سەۋىيىدە تۇرغاچقا، ماكرو ئىگىلىككە پاسسىپ تەسىر كۆرسەتتى، شۇنداقلا يەنە بىر نەچچە يىلدىن بۇيان ماكرولۇق تەڭشەش - تىزگىنلەش ئارقىلىق مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى زور دەرىجىدە تۆۋەنلەپ، بۇ يىل 1-پەسلىدە ئونجى قېتىم بىر يىللىق ئامانەت ئۆسۈم نىسبىتىدىن تۆۋەن سەۋىيىگە چۈشتى، بۇ ئېلىمىزنىڭ بانكا ئامانەت - قەرز ئۆسۈم نىسبىتىنى مۇۋاپىق تۆۋەنلىتىشكە تولۇق شەرت-شارائىت يارىتىپ بەردى. شۇڭا مەركىزىي بانكا ئومۇمىي ئىقتىسادىي ۋەزىيەتنى كۆزدە تۇتۇپ، ئۆسۈم پىشاڭىنىڭ ئاكتىپ رولىنى جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن بانكا ئامانەت ئۆسۈم نىسبىتىنى ئوتتۇرىچە 0.98 پوئېنت، قەرز ئۆسۈم نىسبىتىنى 0.75 پوئېنت تۆۋەنلىتىشنى قارار قىلدى.

بۇ ئاھالىلەرنىڭ ئەمەلىي مەنپەئىتىگە تەسىر يەتكۈزمەيدۇ. چۈنكى ئامانەت - قەرز ئۆسۈم نىسبىتى تۆۋەنلىتىلگەندىن كېيىن، يەنى 1-مايدىن باشلاپ قويۇلغان ئامانەتلەرگە تەڭشەلگەندىن كېيىنكى ئامانەت ئۆسۈم نىسبىتى بويىچە ئۆسۈم بېرىلىدۇ. نوقۇل ھالدا ئامانەت ئۆسۈم نىسبىتىنىڭ تۆۋەنلىشى بويىچە قارىغاندا ئامانەت قويغۇچىلارنىڭ مەنپەئىتىگە تەسىر يەتكەندەك قىلغىنى بىلەن، مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش ئامىلىنىڭ ئۆزگىرىشىنى كۆزدە تۇتۇپ، كەڭ دائىرىدىن كۆزەتكەندە ئامانەت قويغۇچىلارنىڭ ئەمەلىي مەنپەئىتى تەسىرگە ئۇچرىمايلا قالماستىن، بەلكى ئەمەلىي مەنپەئىتى ئالدىنقى يىلدىكىدىن ئاشىدۇ. مەسىلەن: قەرەللى بىر يىللىق ئامانەتنى مىسالغا ئالساق 1994-، 1995-يىلى ئۆسۈم نىسبىتى 10.98% ئىدى، بۇ ئىككى يىلدا مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى 21.7%، 14.8% بولۇپ، مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى بىلەن قەرەللى بىر يىللىق ئامانەتنىڭ ئۆسۈم نىسبىتى ئوتتۇرىسىدا 10.72، 3.82 پوئېنت تەتۈر پەرق بار ئىدى. شۇڭا بىر يىللىق ئامانەتكە بېرىلگەن ئۆسۈم پۇل پاخاللىقىدىن كېلىپ چىققان زىياننى تولدۇرۇشقىمۇ يەتمەيدىغان بولۇپ قالدى. بۇ يىل قەرەللى بىر يىللىق ئامانەتنىڭ ئۆسۈم نىسبىتى ئەسلىدىكى 10.98% تىن 9.18% كە تۆۋەنلىتىلگەن بولسىمۇ، لېكىن بۇ يىل 1-پەسلىدە مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى 7.7% كە تۆۋەنلىگەنلىكى، ئۇچۇن ئىككىسىنىڭ ئوتتۇرىسىدا 1.48 پوئېنت ئوڭ پەرق بارلىققا كەلدى. دېمەك، ئامانەت ئۆسۈم نىسبىتى ئازراق تۆۋەنلىتىلگەن بولسىمۇ، مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمىنىڭ تۆۋەنلىشى سەۋەبىدىن ئامانەت قويغۇچىلارغا تېگىدىغان ئەمەلىي مەنپەئەت كۆرۈنەرلىك ئاشتى. ئۇنىڭدىن باشقا ئامانەت - قەرز ئۆسۈم نىسبىتىنىڭ تۆۋەنلىشى بىلەن كارخانىلارنىڭ يۈكى يەڭگىللەپ، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ راۋاجلىنىشىغا ياخشى شارائىت ھازىرلاندى، شۇنىڭ بىلەن ئىشچى-خىزمەتچىلەر كىرىمىنىڭ داۋاملىق ئېشىشىغا ياخشى شارائىت يارىتىلدى.

ئۆزاق مۇددەتلىك، مۇقىم دوستلۇق، ھەمكارلىق بىناسى قۇرۇپ چىقايلى

ـ رەئىس جياڭ زېمىننىڭ ياۋروپا، ئاسىيادىكى ئالتە دۆلەتكە قىلغان زىيارىتى مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى

دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن تەكلىپكە بىنائەن 6 ـ ئاينىڭ 23 ـ كۈنىدىن 7 ـ ئاينىڭ 6 ـ كۈنىگىچە ئىسپانىيە، نورۋېگىيە، رۇمىنىيە، ئۆزبېكىستان، قىرغىزىستان، قازاقىستان قاتارلىق ئالتە دۆلەتتە زىيارەتتە بولدى، زىيارەت تولۇق مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشتى.

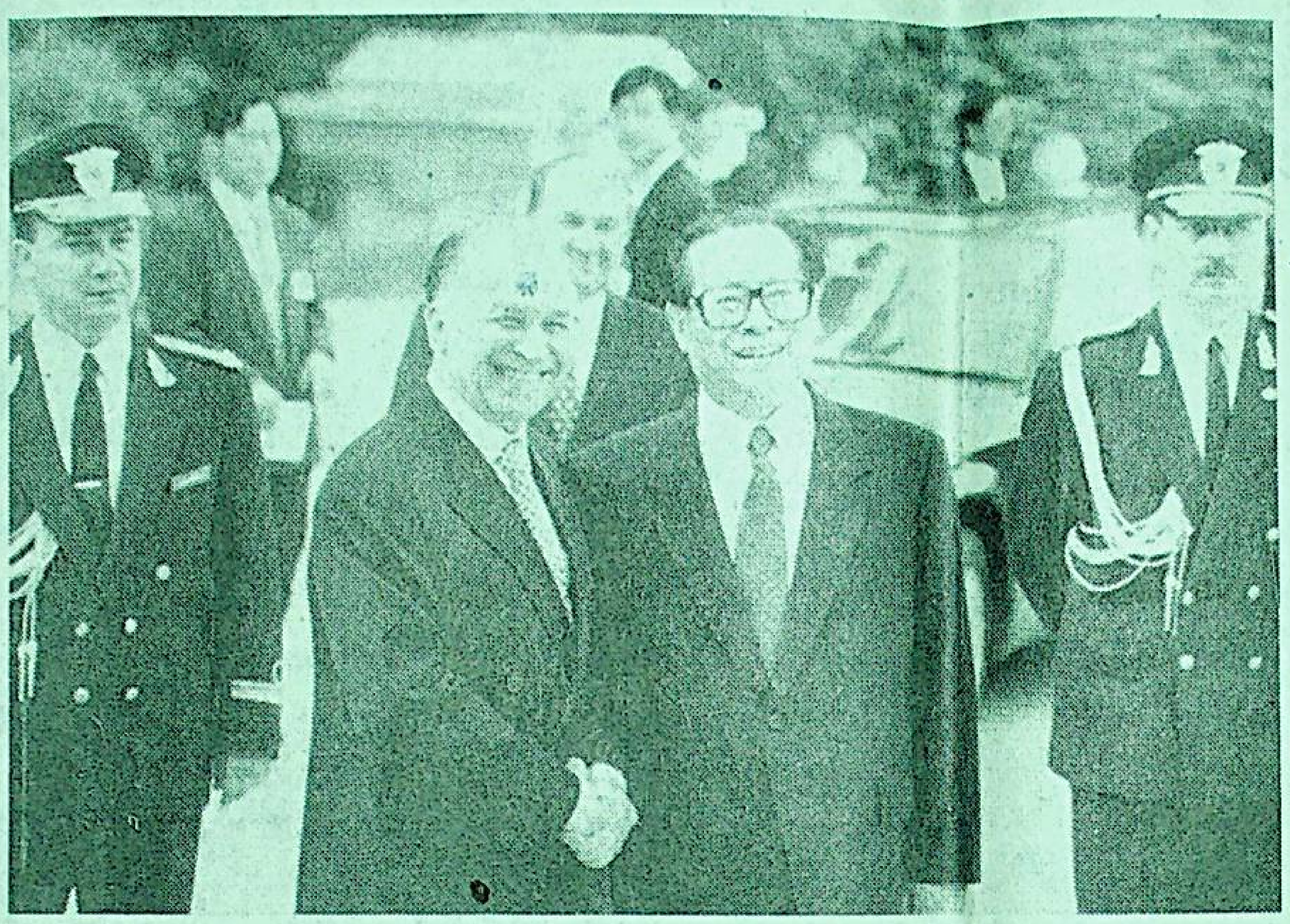

ئىسپانىيىنىڭ پادشاھى خۇئان كارلوس I ۋە خانىش سوفىيە 6 ـ ئاينىڭ 24 ـ كۈنى ئوردىدا زىياپەت ئۆتكۈزۈپ، رەئىس جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى ۋاڭ يېپىڭنى قارشى ئالدى.

رەئىس جياڭ زېمىن 7 ـ ئاينىڭ 4 ـ كۈنى قىرغىزىستان زۇڭتۇڭى ئاقايېۋ بىلەن بىشكەكتە جۇڭگو ـ قىرغىزىستاننىڭ قوشما باياناتىغا ئىمزا قويغاندىن كېيىن، قول ئېلىشىپ تەبرىكلەشتى.

رەئىس جياڭ زېمىن 6 ـ ئاينىڭ 29 ـ كۈنى بۇخارېستقا باردى، رۇمىنىيە زۇڭتۇڭى ئىلىئېسكو كاتتا مۇراسىم ئۆتكۈزۈپ، رەئىس جياڭ زېمىننى قىزغىن قارشى ئالدى.

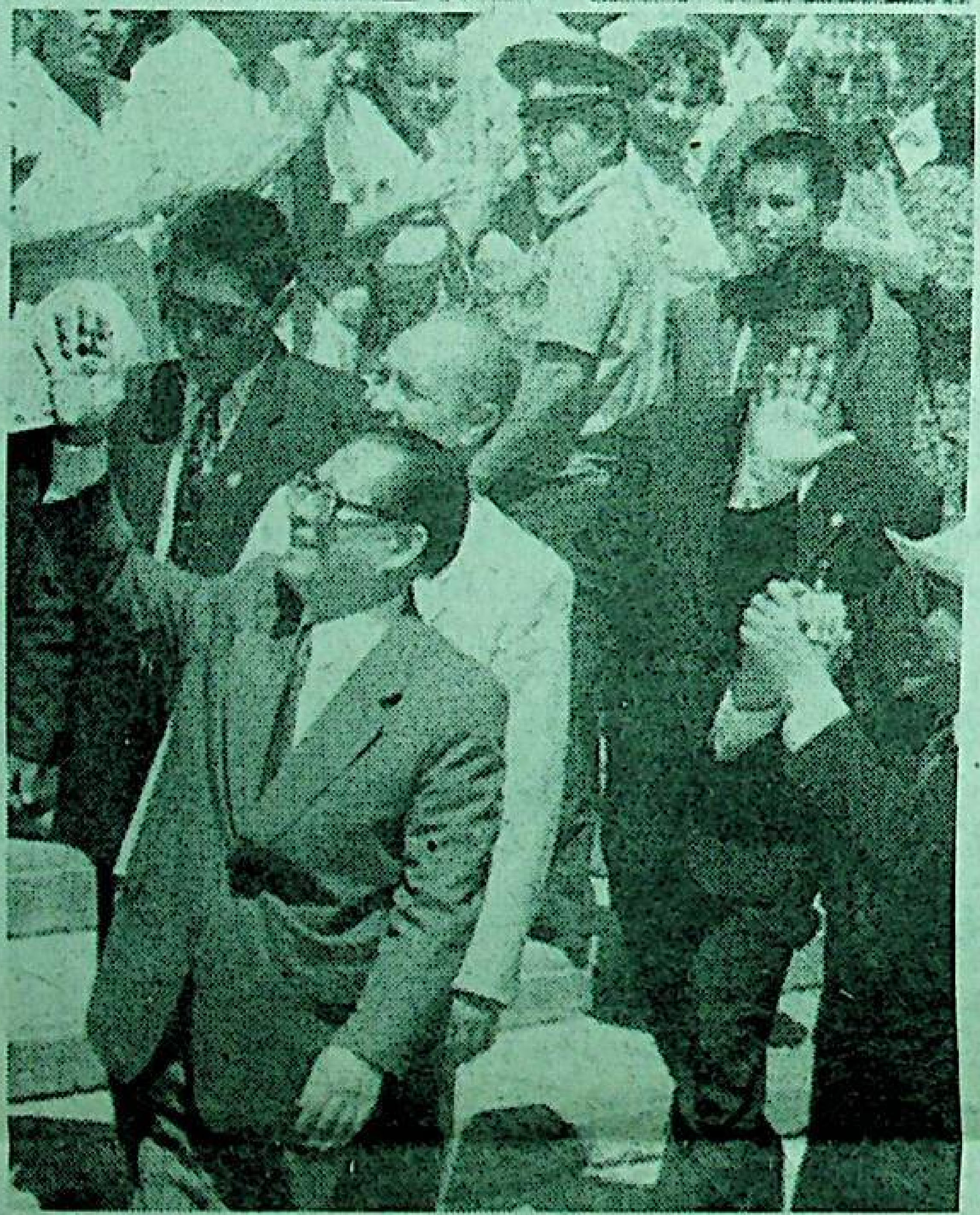

رەئىس جياڭ زېمىن 6 ـ ئاينىڭ 25 ـ كۈنى ئىسپانىيە دۆلەت مېھمانخانىسىدا ئىسپانىيىدە ئولتۇراقلىشىپ قالغان جۇڭگو مۇھاجىرلىرى ۋە ئىسپانىيىدە ئوقۇۋاتقان جۇڭگولۇق ئوقۇغۇچىلارنىڭ ۋەكىللىرى بىلەن كۆرۈشتى.

رەئىس جياڭ زېمىن 7 ـ ئاينىڭ 4 ـ كۈنى قىرغىزىستان زۇڭتۇڭى ئاقايېۋنىڭ

رەئىس جياڭ زېمىن 6 ـ ئاينىڭ 29 ـ كۈنى رۇمىنىيىنىڭ پايتەختى بۇخارېستتىكى ئوتوپېن

كۆرۈشتى.

☆ رەئىس جياڭ زېمىن 6-ئاينىڭ 29- كۈنى رۇمىنىيىنىڭ پايتەختى بۇخارېستتىكى ئوتوپېن خەلقئارا ئايرودرومىغا كېلىپ قىزغىن قارشى ئېلىندى.

☆ رەئىس جياڭ زېمىن 7-ئاينىڭ 4-كۈنى قىرغىزىستان زۇڭتۇڭى ئاقايېۋنىڭ ھەمراھلىقىدا بىشكەكتىكى ماناس كەنتىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

☆ 6-ئاينىڭ 27-كۈنى نورۋېگىيە پادىشاھى خارالد V ئوردا مەيدانىدا كاتتا مۇراسىم ئۆتكۈزۈپ، رەئىس جياڭ زېمىننى قىزغىن قارشى ئالدى.

☆ رەئىس جياڭ زېمىن 7-ئاينىڭ 2-كۈنى ئۆزى چۈشكەن دۆلەت مېھمانخانىسىدا ئۆزبېكىستان زۇڭتۇڭى كەرىموۋ تەقدىم قىلغان مىللىي كىيىمنى خۇشاللىق بىلەن كىيمەكتە.

☆ 7-ئاينىڭ 5-كۈنى رەئىس جياڭ زېمىن قازاقىستان زۇڭتۇڭى نەزەربايېۋ بىلەن جۇڭگو-قازاقىستان قوشما باياناتىغا ئىمزا قويغاندىن كېيىن، قەدەھ كۆتۈرۈپ تەبرىكلەشتى.

☆ رەئىس جياڭ زېمىن 6-ئاينىڭ 28-كۈنى نورۋېگىيە باش ۋەزىرى برۇندتلاند خانىم بىلەن سۆھبەتلەشتى.

سۈرەتتە: رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن باش ۋەزىر برۇندتلاند سۆھبەتتىن ئىلگىرى سۈرەتكە چۈشتى.

☆ رەئىس جياڭ زېمىن 7-ئاينىڭ 3-كۈنى ئۆزبېكىستان زۇڭتۇڭى كەرىموۋنىڭ ھەمراھلىقىدا تاشكەنتنىڭ شەرقىي قىسمىدىكى چكالوۋ ئايروپىلان زاۋۇتىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

☆ رەئىس جياڭ زېمىن 7-ئاينىڭ 5-كۈنى ئالمۇتىدا ئاممىنىڭ قىزغىن قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى.

بۇ بەتتىكى سۈرەتلەرنى شىنخۇا ئاگېنتلىقى تەمىنلىگەن

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200. ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769. تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ بىردىنبىر ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报

（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۈتاش نومۇرى: CN 65 — 0002 /Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 12 - كۈنى (جۈمە) (بۇ سان ئالتە بەت)

ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش نازارىتى ئۆز سىستېمىسىدىن

نازارەتچىلىك فۇنكسىيىسىنى جارى قىلدۇرۇپ كىرىمنى ئاشۇرۇپ چىقىمنى تېجەش تەدبىرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە كاپالەتلىك قىلىشنى تەلەپ قىلدى

ئۆز خەۋىرىمىز. ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش نازارىتى 7 - ئاينىڭ 8- كۈنى ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرىدىن فۇنكسىيىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، مالىيە ئىنتىزامىنى چىڭىتىش، كىرىمنى ئاشۇرۇپ، چىقىمنى تېجەش بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن ئاپتونوم رايونلۇق تېلېفون يىغىنىنىڭ روھىنىڭ ئىزچىللاشتۇرۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق كۆرسىتىلدى: مالىيە ئىنتىزامىنى چىڭىتىش، كىرىمنى ئاشۇرۇپ، چىقىمنى تېجەش بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن ئاپتونوم رايونلۇق تېلېفون يىغىنى ناتوغرا ساھە ئىستىلىنى تۈزىتىش، ئورگان ئىستىلىنى ياخشىلاش، پارتىيە ئىستىلى ۋە پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرىدىكىلەر يولداش ۋاڭ لېچۈەن ۋە يولداش ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ مۇھىم سۆزلىرىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھازىرقى مالىيىدە قىيىنچىلىق كۆرۈلگەن ئەھۋالى ۋە چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشى ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، بىر تەرەپتىن مالىيە ئەھۋالىمىز ئىنتايىن قىيىن بولۇۋاتقان يەنە بىر تەرەپتىن، ئىسراپچىلىق ئېغىر بولۇۋاتقان ئەھۋاللارنى چوڭقۇر تەكشۈرۈپ، بولۇپمۇ ئاپتونوم رايونىمىزدا 1 مىليونلىغان كىشىنىڭ كىيىنىش، ئوزۇقلىنىش مەسىلىسى تېخى ھەل بولمىغان، بىر مۇنچە كارخانىلار ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە، مەكتەپلەر ئوقۇتقۇچىلارغا ۋە پەن - تېخنىكا خادىملىرىغا ئىش ھەققى بېرەلمەيۋاتقان، بىر ئۆمۈر جاپالىق ئىشلەپ، چارچاپ كېسەل بولغان بىر مۇنچە پېشقەدەم كادىرلارنىڭ داۋالىنىش پۇلىنى ئاتچوت قىلغىلى بولمايۋاتقان ئەھۋاللارغا بىرلەشتۈرۈپ، تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، ئىدىيىنى توغرىلاپ، تىرىشچانلىق، ئىقتىسادچىللىقنى يولغا قويۇش، بۇزۇپ - چېچىپ ئىسراپ قىلىشقا قارشى تۇرۇشنى سىياسىي جەھەتتىن ئايدىڭلاشتۇرۇش لازىم، بۇ، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ ئوبرازىغا، خەلقنىڭ ئىرادىسىگە جەمئىيەتنىڭ سىياسىي مۇقىملىقىغا، خەلقنىڭ جانجان مەنپەئىتىگە مۇناسىۋەتلىك چوڭ ئىش، شۇنىڭ ئۈچۈن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىنى ئىزچىللاشتۇرۇش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈرۈش لازىم.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى فۇنكسىيىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، قانۇننى ئىجرا قىلىش سالمىقىنى زورايتىشى، نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىشى لازىم. ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتلىرى تۆۋەن دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرىنى نازارەت قىلىپلا قالماستىن، تەڭ دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىمۇ نازارەت قىلىش لازىم. نازارەت قىلىش - تەكشۈرۈش تۆۋەندىكى مۇھىم مەزمۇنلارنى ئۆز ئىچىگە ئېلىشى كېرەك: بىرىنچى، تەشۋىقى تەربىيە ئەھۋالى، بولتۇر ھۆكۈمەت پۇلىغا يېيىش - ئىچىش، ئويناش شاملىنى قاتتىق تۇسۇش توغرىسىدىكى

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

«ساۋەن روھى» ساۋەنلىكلەرنىڭ يېزا ئىگىلىكىدە چوڭ، سانائەتتە كۈچلۈك، مالىيىدە باي ناھىيە قۇرۇشىغا تۈرتكە بولدى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز. ئىسمائىل مۇھەممەت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم، مەۋلان سابىت خەۋەر قىلىدۇ: ساۋەن ناھىيىلىك پارتكوم خىزمەت بىناسىنىڭ كارىدورىغا يېزىلغان «ساۋەننى قىزغىن سۆيۈش، ساۋەننى گۈللەندۈرۈش، بارلىقنى ساۋەنگە بېغىشلاش، جاپاغا چىداپ ئىگىلىك يارىتىش، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەش، 1-لىككە ئىنتىلىش، 1-بولۇشقا جۈرئەت قىلىش، تىرىشىپ 1-لىكنى قولغا كەلتۈرۈش» دېگەن سۆزلەر كۆزگە ئالاھىدە تاشلىنىپ تۇرىدۇ. بۇ، ناھىيىلىك پارتكوم ئۆتكەن يىلنىڭ بېشىدا ئوتتۇرىغا قويغان «ساۋەن روھى»نىڭ ئاساسلىق مەزمۇنى، شۇنداقلا ساۋەنلىكلەرنىڭ ئۆزىگە ئۆزى بېسىم چۈشۈرۈپ، رىقابەتلىشىشكە، بەسلىشىشكە جۈرئەت قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 1- ئورۇنغا ئۆتۈشكە بەل باغلىغانلىقىنىڭ دەلىلى.

ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى «ساۋەن روھى»نى ھەقىقىي تۇردە ھەر مىللەت خەلقىنى تىرىشىپ كۈرەش قىلىشقا ئۈندەيدىغان مەنىۋى قورال ۋە ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچكە ئايلاندۇرۇش ئۈچۈن تەشۋىقات- تەربىيىنى كۈچەيتتى، قاتلامۇقاتلام تەشۋىق قىلىش، چۈشەندۈرۈش ئارقىلىق كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ تونۇشىنى بىرلىككە كەلتۈردى. بولۇپمۇ «ساۋەن روھى»نىڭ جەۋھىرى بولغان «1-لىككە ئىنتىلىش، 1- بولۇشقا جۈرئەت قىلىش، تىرىشىپ 1-لىكنى قولغا كەلتۈرۈش» كە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئۇنى نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەتنامىسىنىڭ ئاساسلىق مەزمۇنى قىلدى ھەم ناھىيە رەھبەرلىرى يېزا (بازار) رەھبەرلىرى بىلەن، يېزا (بازار) رەھبەرلىرى كەنت رەھبەرلىرى بىلەن مەسئۇلىيەت توختامنامىسى ئىمزالىدى، يىل ئاخىرىدا رەتكە تۇرغۇزۇش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، 1-لىككە ئېرىشكەنلەرنى مۇكاپاتلىدى. بۇ يىل 3-ئايدا ناھىيىلىك پارتكوم ناھىيە بويىچە نەتىجىسى گەۋدىلىك بولغان يەنسىخەي، داچۈەن، قورغوستىن ئىبارەت ئۈچ يېزا (بازار)نى ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ياخشى سېمونت زاۋۇتى، ئېلېكتر ئېنېرگىيە شىركىتى، يۇڭ يىپ زاۋۇتىنى مۇكاپاتلىدى. يېزىلارمۇ 1-لىككە ئېرىشكەن كەنتلەرنى، كەنتلەر 1- لىككە ئېرىشكەن دېھقان، چارۋىچىلارنى مۇكاپاتلىدى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيە بويىچە 1- لىكنى قولغا كەلتۈرۈشكە تىرىشىش، ئىلغارلار بىلەن بەسلىشىش قىزغىنلىقى كۆتۈرۈلدى، بۇ، ئىچكى جەھەتتە رىقابەتلىشىش ئارقىلىق ئەمەلىي كۈچنى ئاشۇرۇپ، باشقا ناھىيە (شەھەر)لەرگە رىقابەت ئېلان قىلىشنى كۈچلۈك ئاممىۋى ئاساسقا ئىگە قىلدى.

ئاساسىي مۇئەسسەسەلەر قۇرۇلۇشىنى ياخشىلاپ، ئەۋزەل شارائىت ئارقىلىق مەملىكەت ئىچى- سىرتىدىكى مەبلەغ سالغۇچىلارنى جەلپ قىلىپ، ئىقتىسادىي جەھەتتە ئۈستۈنلۈكنى ئىگىلەش ئۈچۈن، بۇ ناھىيە ئۆتكەن يىلى تارباغاتاي ۋىلايىتى بويىچە تۇنجى بولۇپ

بەسلىشىشكە، رىقابەتلىشىشكە جۈرئەت قىلايلى

گېزىتىمىز ئوبزورچىسى

ھازىر مەملىكەت مىقياسىدا جاڭجياگاڭدىن ۋە جاڭجياگاڭ روھىدىن ئۆگىنىش ئومۇمىيۈزلۈك قانات يېيىۋاتىدۇ. ساۋەنلىكلەر ئۆتكەن يىلنىڭ بېشىدىن باشلاپ «ساۋەننى قىزغىن سۆيۈش، ساۋەننى گۈللەندۈرۈش، بارلىقنى ساۋەنگە بېغىشلاش، جاپاغا چىداپ ئىگىلىك يارىتىش، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەش، 1 - لىككە ئىنتىلىش، 1 - بولۇشقا جۈرئەت قىلىش، 1 - لىكنى قولغا كەلتۈرۈش»تىن ئىبارەت «ساۋەن روھى»نى ئوتتۇرىغا قويغانىدى. ئەمەلىيەت ئۇنىڭ توغرا قويۇلغانلىقىنى، يۈكسەك ئۇيۇشتۇرۇش كۈچىگە، ھەيدەكچىلىك ۋە ئالغا ئىنتىلدۈرۈش رولىغا ئىگە ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلىدى. بۇ، ساۋەن ناھىيىسىدە بىر ياخشى رەھبەرلىك بەنزىسى ۋە يىراقنى كۆرەر، رىقابەتلىشىشكە جۈرئەت قىلالايدىغان، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەش روھىغا ئىگە بىر تۈركۈم رەھبەرنىڭ بارلىقىنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ.

مەيلى جاڭجياگاڭ روھى بولسۇن، ياكى ساۋەن روھى بولسۇن، ھەر ئىككىلىسىدە بەسلىشىشكە، رىقابەتلىشىشكە جۈرئەت قىلىش، 1 - لىكنى قولغا كەلتۈرۈشكە ئىنتىلىش يادرو قىلىنغان، يەنى ئۇنىڭدا مەنىۋى كۈچ ئارقىلىق تەرەققىياتنى تېزلىتىش كۆزدە تۇتۇلغان. مەنىۋى كۈچنىڭ

ئۇيۇشتۇرالايدىغان مەنىۋى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ بولمىسا، ئۇ ناھىيىنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىدىن چوڭ ئۈمىد كۈتكىلى بولمايدۇ. روھىي جەھەتتە قۇدرەتلىك مەنىۋى كۈچ ھازىرلانغاندىلا، باشقىلار بىلەن بەسلىشىشكە، رىقابەتلىشىشكە جۈرئەت قىلغىلى ۋە رىقابەت ئارقىلىق ئالدىنقى قاتاردىن ئورۇن ئالغىلى بولىدۇ. جاڭجياگاڭ شەھەرلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى چىن جىنخۇا مۇنداق دېگەن: «ھەرقانداق ئىشتا چوقۇم يۇقىرى ئۆلچەم بولۇشى كېرەك، 1-لىككە ئېرىشەلمىسەك، 2-، 3- لىككە ئېرىشەكمۇ يامان دېگىلى بولمايدۇ، ئەگەر بىزدە 1- لىككە ئېرىشىش ئىشەنچىسى ۋە جاسارەت بولمىسا، ئۇنداقتا بىز 2-، 3- لىككىمۇ ئېرىشەلمەيمىز، خىزمەتلىرىمىزمۇ يۈكسەلمەيدۇ». بۇ سۆزنى ئەستايىدىل ئويلىنىپ كۆرۈشىمىزگە ئەرزىيدۇ.

ھازىر ئاپتونوم رايونىمىز ئالدىدا نۇرغۇن پايدىلىق پۇرسەت بار، بۇ پۇرسەتتىن تولۇق پايدىلىنىش ئۈچۈن قاتمال قاراشلارنىڭ ئاسارىتىدىن تەلتۆكۈس ئازاد بولۇشقا توغرا كېلىدۇ. شۇڭا جايلار، تارماقلار «ساۋەن روھى»دىن ئۆگىنىپ، كونا رامكىلارنى بۇزۇپ

تىككىلىسىدە بەسلىشىشكە، رىقابەتلىشىشكە جۈرئەت قىلىش، 1 - لىكنى قولغا كەلتۈرۈشكە ئىنتىلىش يادرو قىلىنغان، يەنى ئۇنىڭدا مەنىۋى كۈچ ئارقىلىق تەرەققىياتنى تېزلىتىش كۆزدە تۇتۇلغان. مەنىۋى كۈچنىڭ قۇدرىتىگە ھەرگىز سەل قاراشقا بولمايدۇ، بىرەر ئادەم مەنىۋى كۈچتىن ئايرىلسا، ئۇ تىرىك مۈردىغا ئايلىنىپ قالىدۇ، بىرەر مىللەتتە ئورتاق مەنىۋى كۈچ بولمىسا، ئۇ مىللەتنىڭ روناق تېپىشىدىن سۆز ئاچقىلى بولمايدۇ. ئوخشاشلا، بىرەر ناھىيىدە ناھىيىدىكى ھەر مىللەت خەلقىنى

بۇ پۈرسەتتىن تولۇق پايدىلىنىش ئۈچۈن قاتمال قاراشلارنىڭ ئاسارىتىدىن تەلتۆكۈس ئازاد بولۇشقا توغرا كېلىدۇ. شۇڭا جايلار، تارماقلار «ساۋۇن روھى»دىن ئۆگىنىپ، كونا رامكىلارنى بۇزۇپ تاشلاپ، كۆزقاراشنى دادىل يېڭىلاپ، رىقابەت قاينىمىدا بەسلىشىشكە جۈرئەت قىلىپ، ئۇستۇنلۇكنى ئىگىلەشكە تىرىشىشى لازىم. كىمكى كۆكرەك كېرىپ ئوتتۇرىغا چىقسا، قەدەمنى تېز ئالسا، ئاخىرقى غەلىبە شۇنىڭغا مەنسۇپ بولىدۇ.

قىلىپ، ئىقتىسادىي جەھەتتە ئۇستۇنلۇكنى ئىگىلەش ئۈچۈن، بۇ ناھىيە ئۆتكەن يىلى تارباغاتاي ۋىلايىتى بويىچە تۇنجى بولۇپ تېلېفون نومۇرىنى يەتتە خانىغا كۆپەيتىپ، 6000 توچكىلىق پروگراممىلىق تېلېفوننى خەلقئارا تېلېفون تورىغا كىرگۈزدى، ئۆتكەن

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

شىنجاڭ ھەربىي رايونى خەلق ئەسكەرلىرىنى جەمئىيەت ئامانلىقىنى ئۇزەشكە قاتنىشىشقا ئۇيۇشتۇرۇپ ئۈنۈم ھاسىل قىلدى

مەركىزىي جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەش كومىتېتى شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ تەجرىبىسىنى كېڭەيتتى

ئۆز خەۋىرىمىز. شىنجاڭ ھەربىي رايونى خەلق ئەسكەرلىرىنى جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەشكە قاتنىشىشقا ئۇيۇشتۇرۇپ، جەمئىيەت ئامانلىقىنى قوغداشقا تۆھپە قوشتى. مەركىزىي جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەش كومىتېتى 7 - ئاينىڭ 2 - كۈنى ئاچقان مەملىكەتلىك قاتتىق زەربە بېرىش كۆرىشىنى ئۇزاققىچە چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش ھەمجەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەش بويىچە ئاساسىي قاتلاملارنىڭ خىزمىتىنى كۈچەيتىش يىغىنىدا ئارمىيە سىستېمىسى بويىچە شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ تەجرىبىسىنى تونۇشتۇردى.

شىنجاڭ ھەربىي رايونى 1991 - يىلىدىن بۇيان، خەلق ئەسكەرلىرىنى جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەشكە قاتنىششقا پائال ئۇيۇشتۇردى. خەلق ئەسكەرلىرى ج خ تارماقلىرىغا پائال ماسلىشىپ، قانۇنغا خىلاپ جىنايى ھەرىكەتلەرگە قاتتىق زەربە بەردى. ئۇلار جايلارنىڭ ئەمەلىيىتىگە ئاساسەن، خەلق ئەسكەرلىرى تەشكىلاتلىرىنى مۇۋاپىق تەڭشەپ شەھەر، يېزا ۋە ئاساسىي قاتلاملاردا جەمئىيەت ئامانلىقىنى قوغداشنىڭ ئېھتىياجىغا ئۇيغۇن كېلىدىغان خەلق ئەسكەرلىرى قوشۇنى قۇرۇلمىسىنى پەيدىنپەي شەكىللەندۈردى. بۇنىڭ ئىچىدە، يېزا (بازار)دا تايانچ خەلق ئەسكەرلىرىنى ئاساس قىلغان 705 خەلق ئەسكەرلىرى ئامانلىق ساقلاش شۆبە ئەترىتىنى قۇردى. زاۋۇت، كان، كارخانىلاردا 420 زاۋۇت ۋە كان قوغداش ئەترىتى قۇردى. ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر) تۈەن، مەيدانلاردا جىددىي ئەھۋاللارغا تاقابىل تۇرىدىغان 153 خەلق ئەسكەرلىرى شۆبە ئەترىتىنى قۇردى.

يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلار خەلق ئەسكەرلىرىنى 130 مىڭ ئادەم (قېتىم) ئۇيۇشتۇرۇپ، قاچقۇن جىنايەتچىلەرنى تۇتۇش، قېچىپ يۈرۈپ جىنايەت ئۆتكۈزۈۋاتقانلارغا زەربە بېرىش، بۇلاڭچىلارغا قارشى تۇرۇش، زەھەرلىك چېكىملىكنى مەنئى قىلىش بويىچە قانات يايدۇرۇلغان كۆرەشكە قاتناشتۇردى، خەلق ئەسكەرلىرى ج خ تارماقلىرىغا ماسلىشىپ 410 جىنايەتچىلەر گورۇھىنى تارمار قىلدى، ھەر خىل جىنايى ئىشلار جىنايەتچىسىدىن 3300 نەچچىنى تۇتتى. خەلق ئەسكەرلىرى يەنە دۆلەتنىڭ قانۇن، پەرمانلىرىنى تەشۋىق قىلىشقىمۇ پائال قاتناشتى.

ئۈرۈمچى تۆمۈريول ئىدارىسىنىڭ كورلا پاراۋوز ئۇچاستكىسى كۆپ يىللاردىن بۇيان پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىنى ئىزچىل ئىجرا قىلىپ، ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى-خىزمەتچىلىرىنىڭ ترانسپورت ئىشلەپچىقىرىشىدىكى تايانچلىق رولىنى جارى قىلدۇردى. بۇ يىل 1- پەسىلدىلا 11 كىشى چوڭ ۋەقەنىڭ ئالدىنى ئالدى ھەم خىزمەت كۆرسىتىپ مۇكاپاتلاندى.

سۈرەتتە: ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى- خىزمەتچىلىرى كەپشەرلەش تېخنىكىسى ئۈستىدە پىكىر ئالماشتۇرماقتا.

لۇي يەنچاۋ فوتوسى

3- بىناكارلىق - قۇرۇلۇش شىركىتى شىنجاڭدا ئېلىپ بېرىلغان سۈپەت تەكشۈرۈشتە ئۈچ تۈردە 1- بولدى

ئۆز خەۋىرىمىز. قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكىنىڭ 1996-يىلى مەملىكەت بويىچە قۇرۇلۇش سۈپىتىنى تەكشۈرۈشنىڭ شىنجاڭدىكى تەكشۈرۈش نەتىجىسى يېقىندا ئېلان قىلىندى.

شىنجاڭ 3-بىناكارلىق -قۇرۇلۇش شىركىتى پۈتكەن قۇرۇلۇشلار، سېلىنىۋاتقان قۇرۇلۇشلار ۋە كۆرستىلگەن كارخانىلارنىڭ ئومۇمىي نومۇرىدىن ئىبارەت ئۈچ تۈردە 1-بولدى.

بۇ قېتىم ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 11 كارخانا تەكشۈرۈلدى. بۇنىڭ ئىچىدە كۆرستىلگەن كارخانىدىن بەشى، چەك تارقىتىش ئارقىلىق تاللانغان كارخانىدىن ئالتىسى بار. ئاپتونوم رايونلۇق 3-بىناكارلىق-قۇرۇلۇش شىركىتى ھۆددىگە ئېلىپ سالغان ئاپتونوم رايونلۇق مىللەتلەر تىل-يېزىق خىزمىتى كومىتېتىنىڭ ئائىلىلىكلەر بىناسى تەكشۈرۈلگەن تۆت قۇرۇلۇش ئىچىدە 1-بولدى. ئۈرۈمچى خەلقئارا ئايرودرومىنىڭ 101-ئىسكىلاتى ئىشلىنىۋاتقان قۇرۇلۇشلار ئىچىدە 1-بولدى. 3-بىناكارلىق- قۇرۇلۇش شىركىتى كۆرستىلگەن بەش كارخانا ئىچىدە ئومۇمىي نومۇر جەھەتتە 1- بولدى.

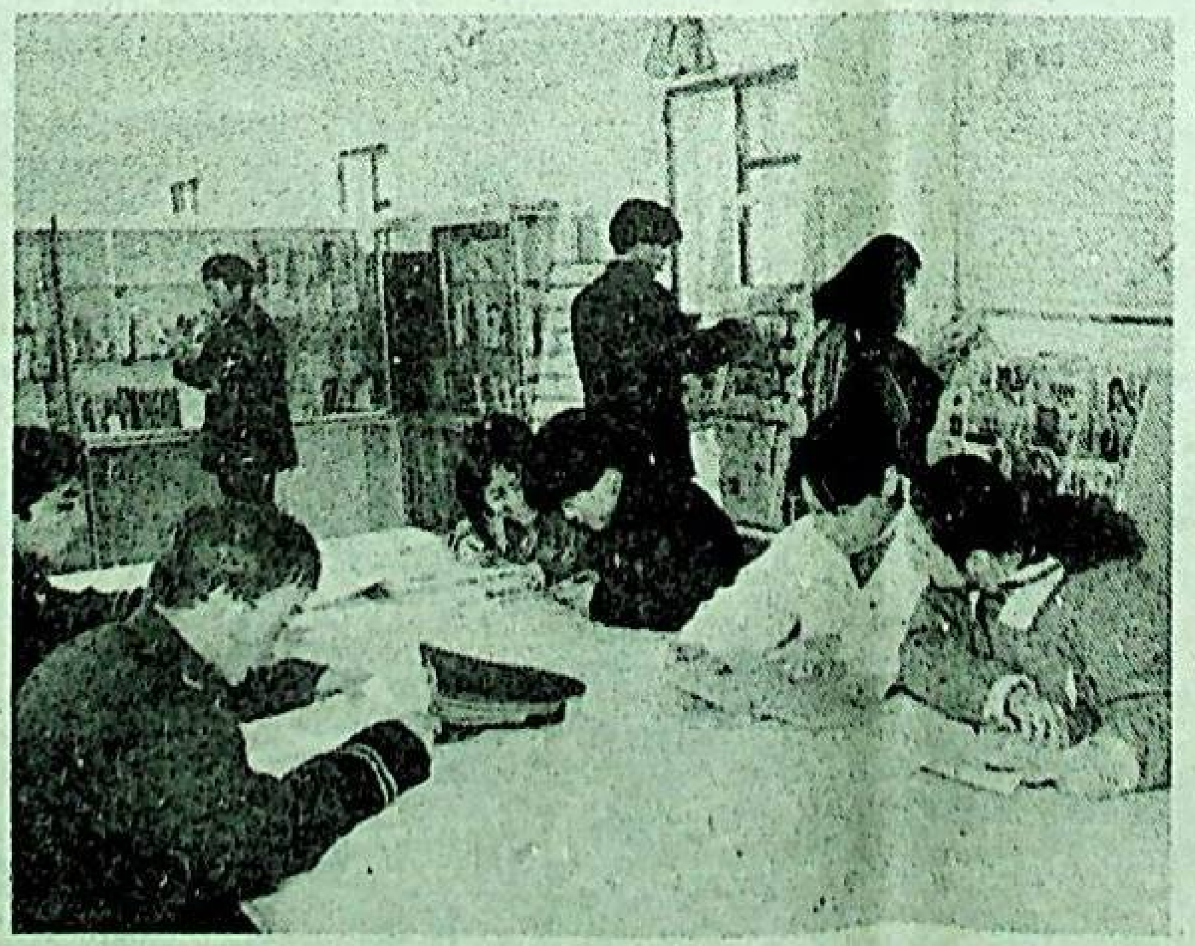

ئۈرۈمچى شەھەرلىك «يۇڭخوڭ» ئىلمە توقۇمىچىلىق باش زاۋۇتى كۇتۇپخانا، قىرائەتخانا، ياشانغانلار پائالىيەت مەركىزى قاتارلىق ئورۇنلارنى يېڭىدىن قۇرۇپ، ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىشتىن سىرتقى تۇرمۇشىنى جانلاندۇردى.

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ ۋېيجۈن فوتوسى

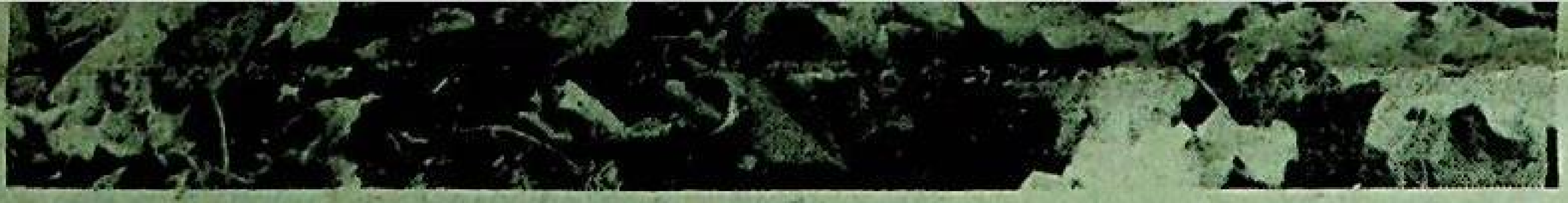

يېزا ئىگىلىك 1 - شىسى 3 - تۈەن - مەيدانىنىڭ ئالىي ئاگرونومى ياڭ چىڭنيەن ئون نەچچە خىل كېۋەز سورتى ئىچىدىن ئۆز يېرىنىڭ شارائىتىغا لايىق كېلىدىغان سۈپەتلىك كېۋەز سورتىنى تاللاپ يېتىشتۈرۈپ، ساپ پاختىنىڭ مو بېشى ھوسۇلىنى ئىلگىرىكى 80 نەچچە كىلوگرامدىن 140 كىلوگرامغا يەتكۈزۈپ، 3 - تۈەن - مەيدانىنىڭ پاختىچىلىقىغا تۆھپە قوشتى.

سۈرەتتە: ياڭ چىڭنيەن (ئوڭدا) كېۋەزنىڭ ئۆسۈش ئەھۋالىنى كۆزەتمەكتە.

لۇي بىن فوتوسى

ئاپتونوم رايونىمىزدا يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتى باشلاندى

ئۆز مۇخبىرىمىز رەھمەتۇللا ئابلا، ئىختىيارى مۇخبىرىمىز ئەخمەت توختى خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزدا يازلىق ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىش مۇقىملىشىپ قالدى. ھازىر ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتى جەنۇبىي ۋە شىمالى شىنجاڭدا ئومۇميۈزلۈك باشلىنىپ كەتتى. 6 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە خوتەن ۋىلايىتىدە ئامبارغا كىرگۈزۈلگەن يازلىق ئاشلىق 1000 توننىدىن ئاشتى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بۇ يىللىق يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسى پۈتۈن يىللىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنىڭ % 70 تىن كۆپرەكىنى ئىگىلەيدۇ. يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش پۈتۈن يىللىق ئاشلىق سېتىۋېلىش پىلانىنى ئورۇنداشنىڭ ئاساسى. ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى يېقىندا جايلاردىن ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتىگە ۋالىيلار، ئوبلاست، (شەھەر) باشلىقلىرى مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى ئورنىتىپ، ئۇنى قاتلامۇ قاتلام ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى تەلەپ قىلدى. ئاپتونوم رايون يەنە دېھقانلار پۈتۈن يىللىق توختام بويىچە ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى بۇغداي بىلەنلا ئورۇندىماقچى بولسا، ئۇلارنى رىغبەتلەندۈرۈشنى، ئاشلىق سېتىۋېلىش تارماقلىرى ئاكتىپلىق بىلەن سېتىۋېلىشنى، چەكلەپ قويماسلىقنى، جايلارنىڭ تۈرلۈك ئاشلىق سېتىۋېلىش سىياسەتلىرىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغداشنى، تەڭشەلگەندىن كېيىنكى ئاشلىق سېتىۋېلىش باھاسىنى ۋە سۈپەت تەكشۈرۈش ئۆلچىمىنى قاتتىق ئىجرا قىلىشنى، ئاشلىق سېتىۋالغاندا نەق پۇل ھېساباتى قىلىش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، دېھقانچىلىق بېجىدىن باشقا پۇلنى ئاشلىق سېتىۋالغۇچى تارماقنىڭ باشقا ئورۇنلارغا ۋەكالىتەن تۇتۇپ قالماسلىقىنى، دېھقانلارنىڭ قولىغا ئاق ھۆججەت بەرمەسلىككە كاپالەتلىك قىلىشنى تەلەپ قىلدى. ئاپتونوم رايونىمىز بۇنىڭدىن باشقا ئاشلىق، ياغلىقدان سېتىۋېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنى، پىلان ئىچىدىكى ئاشلىق ياغلىقدانىنى ئاپتونوم رايون بېكىتكەن باھادا سېتىۋېلىشنى، جايلاردىكى ئاشلىق سېتىۋېلىش تارماقلىرى،ئەلا مۇلازىمەتلىق قىلىپ، دېھقانلارغا قولايلىق يارىتىپ بېرىشنى، ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش، مال باھا، باج، ئاشلىق، ج خ تارماقلىرىنى تەشكىللەپ، ئاشلىق ياغلىقدان سېتىۋېلىش تەرتىپىنى قوغداشنى قانۇنسىز ئاشلىق تىجارىتى بىلەن شۇغۇللانغانلارغا، باھانى قالايمىقان ئۆستۈرگەنلەرگە، ئاشلىقنى مەجبۇرىي سېتىۋالغانلارغا قاتتىق زەربە بېرىش ۋە قانۇن بويىچە بىر تەرەپ قىلىشنى، دۆلەتنىڭ ئاشلىق، ياغلىقدان سېتىۋېلىش ۋەزىپىسى ئورۇندىلىپ بولۇشتىن ئىلگىرى، دۆلەتنىڭ ئاشلىق سېتىۋېلىش تارماقلىرىدىن باشقا ھەرقانداق تارماق، ئورۇن ۋە شەخسنىڭ يېزىلارغا بېرىپ ئاشلىق سېتىۋېلىشىغا شۇنىڭ بىلەن بىللە، جايلارنىڭ توساق قۇرۇپ، نورمال ئاشلىق، ياغلىقدان ئوبوروتىغا تەسىر يەتكۈزىشىگىمۇ يول قويماسلىقنى، خىلاپلىق قىلغۇچىلارنى ئالاقىدار بەلگىلىمە بويىچە قاتتىق بىر تەرەپ قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

«ئەمەلىي ئىشلەش ئۈنسىز بۇيرۇق»

— ئۈرۈمچى تاشيول باش ئۇچاستكىسى خۇشا ئۇچاستكىسىنىڭ باشلىقى، كومپارتىيە ئەزاسى قاسىمجان توغرىسىدا

لاقاي ئالىمقان (ئۆز مۇخبىرىمىز)

ئەمەلىي ئىشلەش، بىلگەن كىشىلەر ئۇ، چۈن، ئۈنتىنسىز بۇيرۇق، شۇنداقلا بىر كوممۇنىستنىڭ ئالىيجاناب خىسلىتى، بۇ خىل خىسلەت چۈشەنمەيدىغان كىشىلەر ئۈچۈن ئېيتقاندا، «ئەخمەقلىق». لېكىن كوممۇنىستلار ئەشۇنداق «ئەخمەق»لەردىن بولۇشقا رازىكى، ھەرگىزمۇ خەلقنىڭ شىللىسىگە مىنىۋالىدىغان بيۇروكرات لويلاردىن بولۇشنى خالىمايدۇ.

1980 - يىلى ھەربىي سەپتىن كەسىپ ئالماشتۇرۇپ، تاشيول ئاسراش كەسپىنى تاللىۋالغان قاسىمجان دېڭىز يۈزىدىن 4000 مېتىر ئېگىزلىككە جايلاشقان يۇەندىڭ داۋىنىغا ئادەتتىكى بىر ئىشچى بولۇپ كەلگىنىدە، بەزىلەر ئۇنىڭغا قاراپ: «ئاۋات شەھەرنى تاشلاپ تاغ جىلغىسىغا يول ئاسراشقا كەلگەن بۇ ئەخمەقنى كۆرمەمدىغان» دەپ مەسخىرە قىلىشقانىدى. لېكىن قاسىمجان بۇنداق مەسخىرە ئالدىدا مەڭدەپ قالمىدى، ئەكسىچە ئۇ: «جاپالىق شارائىت كىشىلەرنىڭ ئىرادىسىنى چېنىقتۇرىدۇ، ئادەمدە كۈچلۈك ئىرادە بولغاندىلا، پارتىيە ئۈچۈن، خەلق ئۈچۈن شان- شەرەپ كەلتۈرگىلى بولىدۇ» دېگەنلەرنى خىيالىدىن ئۆتكۈزدى ۋە ئۆزى تاللىۋالغان كەسىپتە پارتىيە ئەزاسىغا خاس خىسلەت تىكلەش ئىرادىسىگە كەلدى. ئارىدىن ئون نەچچە يىل ئۆتۈپ كەتتى. بۇ ئون نەچچە يىلدا ئۇ دېڭىز يۈزىدىن 4000 مېتىر ئېگىزلىككە جايلاشقان، ھاۋاسى شالاڭ بولغاچقا دەم ئېلىش، قەدەم تاشلاش قىيىن بولغان، ئاش - تاماقمۇ پىشمايدىغان دۆلەت تاشيولى 216 - لىنىيىسىدە «ئەخمەق»لەرچە خۇددى كالىدەك ئۈنتىنسىز ئەمەلىي ئىشلىدى، ئەمگەكتە، تاماقتا، يېتىپ - قوپۇشتا ئىشچىلار بىلەن بىللە بولدى، جاپادا ئالدىدا، راھەتتە ئارقىدا تۇردى، ئۇ گويا تۇمانلىق تاغ چوققىسىدا پارلىغان نۇرلۇق يۇلتۇزدەك ئەمەلىي ئىشلەش روھى بىلەن ئىشچىلار قەلبىدىن چوڭقۇر ئورۇن ئېلىپ، ئۇلارغا غەيرەت - شىجائەت ئاتا قىلدى. شۇڭا ئىشچىلار بىر ئېغىزدىن ئۇنى ئاپتونوم رايونلۇق 5 - نۆۋەتلىك پارتىيە قۇرۇلتىيىغا ۋەكىل قىلىپ سايلاشتى.

1982 - يىلى قاسىمجان شەرت - شارائىتى ئىنتايىن ناچار شەنبى داۋىنىغا يۆتكەلدى. ئۇزاق ئۆتمەي ئۇدا ئىككى كۈن قاتتىق قار يېغىپ، يول قارغا كۆمۈلۈپ كەتتى، يول قايسى، ئازگال قايسى پەرق ئەتكىلى بولمايتتى.

- ئاغىنىلەر، - دېدى قاسىمجان سەزگۈرلۈك بىلەن، - يولدا قاپسىلىپ قالغان يولۇچى، ئاپتوموبىللار بولۇشى مۇمكىن، مۇنداق قار- شۇۋرغانلىق كۈنلەردە ئۇلارغا ياردەم بەرمىسەك ھاياتى خەۋپ ئىچىدە قالىدۇ...

قاسىمجان شۇنداق دېدى - دە، قېلىن جۇۋىسىنى ئۈستىگە تاشلاپ، گۈرجەكنى ئېلىپ ماڭدى، ئىشچىلارمۇ دەرھال قوراللىنىپ، ئۇنىڭ ئارقىسىدىن يول ئېلىشتى.

دېمىسىمۇ، ئەھۋال قاسىمجاننىڭ مۆلچەرلىگىنىدەك بولۇپ چىقتى، تاغ چوققىسىدا شۇۋرغان گويا چىلبۆرىدەك ھۇۋلايتتى، سوغ كىشىلەر يۈزىگە خۇددى يىڭنىدەك ئاچچىق - ئاچچىق سانجىلاتتى، قاسىمجان يېتەكچىلىكىدىكى ئىشچىلار ئاچچىق سوغۇققا بەرداشلىق بېرىپ، ئىككى كىلومېتىرچە يول باسقاندىن كېيىن، ئۇلار ئىككى ئاپتوموبىلنىڭ قار دۆۋىسى ئاستىدا قالغانلىقىنى بايقاشتى. نېمە قىلارىنى بىلەلمەي جانلىرىدىن ئۈمىد ئۈزۈپ گاڭگىراپ قالغان شوپۇرلار تاشيول ئىشچىلىرىنى كۆرۈپ، خۇشاللىقتىن ۋارقىرىشىپ كېتىشتى.

تاشيول ئىشچىلىرى ۋاقتىدا كەلمىگەن، ھەتتا ئەتىسى سەھەردە كەلگەن بولسا، بۇنداق شۇۋرغانلىق تاغ چوققىسىدا ئۇلارنىڭ ھاياتىدىن ھەققەتەنمۇ ئۈمىد يوق ئىدى.

قاسىمجان باشلىق ئىشچىلار دەرھال قار كۈرەپ يول ئېچىشقا كىرىشتى، ئاپتوموبىللارمۇ ئاستا - ئاستا قوزغىلىپ مېڭىشقا باشلىدى، لېكىن يول ئېچىلغان بولسىمۇ، يول ھەددىدىن زىيادە تېيىلغاق بولغاچقا، ئاپتوموبىللار تېيىلىپ ماڭالماسلىق زىددىيىتى تۇغۇلدى، قاسىمجان دەرھال جۇۋىسىنى ئاپتوموبىللارنىڭ چاقى ئاستىغا تاشلاپ، تېيىلىپ كېتىش، ئاغدۇرۇلۇپ كېتىش مەسىلىسىنى ھەل قىلدى. خەتەردىن قۇتۇلغان شوپۇرلار خۇشاللىقتا كۆزلىرىگە ياش ئېلىشتى. قاسىمجاننىڭ مۇزلاپ كەتكەن قوللىرىنى چىڭ سىقىمداپ تۇرغان پېتى: «سىلەر بىزنىڭ نىجادكارىمىز، سىلەر بىزنى ئۆلۈمدىن قۇتقۇزدۇڭلار» دېگىنىچە 200 يۈەن نەق پۇلنى ئۇتقۇزدى ۋە بىزنىڭ كۆڭلىمىز، ئۇنى يەردە قويماسلىقىڭلارنى ئۈمىد قىلىمىز، دەپ يالۋۇرۇشتى. لېكىن قاسىمجان: «يول ئاسراش بىزنىڭ باش تارتىپ بولالماس بۇرچىمىز، شۇڭا پۇلنى ئالالمايمىز، كۆڭلۈڭلارگە رەھمەت» دېدى. قاسىمجاننىڭ مۇنداق ئىشلىرى ناھايىتى جىق. ئۇنى بىر - بىرلەپ بايان قىلىش ھاجەتسىز. شۇڭا ئۇ ئەمەلىي ئىشلەش روھى بىلەن تەشكىلنىڭ كۆزىگە چۈشۈپ، 1984 - يىلى ئۇچاستكىدا باشلىقلىققا ئۆستۈرۈلدى.

ھەربىي سەپتە قاتتىق چېنىقىپ، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىگە ئەزا بولۇپ كىرگەن قاسىمجان ھەربىيلەرنىڭ قاتتىق ئىشلەش روھىنى يەرلىكتە جارى قىلدۇرۇپ، ئەمەلىي ئىشلەش خىسلىتىنى بىر كۈنمۇ توختىتىپ قويمىدى. ئۇ 1985 - يىلى 79 كىلومېتىرلىق يول لىنىيىسىنى تازىلاشتا ئىشچىلار بىلەن بىرلىكتە 24 سائەت قاتتىق ئىشلىدى.

1989 - يىلى قىشتا «يۇڭفېڭ» كۆۋرۈكى، سەنپەنگو ئۇچاستكىسى قار ئاستىدا قالغاندا، قاسىمجان موللاقچى ماشىنا شوپۇرى بىلەن بىرلىكتە توپتوغرا بىر سوتكا دەم ئالماي ئىشلەپ يولنىڭ راۋانلىقىغا كاپالەتلىك قىلدى.

قاسىمجان زىيارىتىمنى قوبۇل قىلىپ مۇنداق دېدى: «ئاممىنىڭ كۆزى كادىرلارغا، بولۇپمۇ رەھبىري كادىرلارغا تىكىلىدۇ. شۇڭا ئەمەلىي ئىشلەش روھى ئامما ئۈچۈن ئۈنتىنسىز بۇيرۇق بولىدۇ.»

تەھرىردىن: «قۇرۇق گەپنى ئاز قىلىپ ئەمەلىي ئىشلەش» — يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى مەركىزىي كومىتېت ئىزچىل تەشەببۇس قىلىپ كېلىۋاتقان روھ، ئۇ ھەر دەرىجىلىك كادىرلار، بولۇپمۇ رەھبىري كادىرلارنىڭ ئورۇنداشقا تېگىشلىك بۇرچى.

بۇ تەپسىلىي خەۋەردە بايان قىلىنغىنى رەھبىري كادىر ئەمەس، ھەتتا ناھىيە دەرىجىلىك كادىرمۇ ئەمەس. لېكىن ئۇ باشقا ھەممە كوممۇنىستلارغا ئوخشاشلا ئاددىي بىر كوممۇنىست. ئۇ جاپالىق مۇھىت، تۇرمۇشتا ئەمەلىي ئىشلەپ، قۇرۇق گەپنى ئاز قىلىپ، ئىشچىلار قەلبىدە چوڭقۇر ئورۇن ئالغان، تاشيول ئاسراش خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە كۈچلۈك مەدەتكار بولغان. بۇ خىل روھ مەدھىيىلەشكە، تەقدىرلەشكە ئەرزىيدۇ.

پېچان ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش مەركىزىدىكى تېخنىكلار داۋاملىق يېزا - بازار، كەنتلەرگە بېرىپ دېھقانلارغا ئىلمىي تېرىقچىلىق قىلىش جەھەتتە يېتەكچىلىك قىلدى. دېھقانلار دېھقانچىلىقتىن يىلمۇ يىل ھوسۇل ئېلىپ كەلدى.

سۈرەتتە: ئۇلار دېھقانلارغا كېۋەز كۆك پىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش تېخنىكىسىنى ئۆگەتمەكتە.

سېيىتنىياز سايىم فوتوسى

جايلاردا كېۋەز پەرۋىش ياخشى قىلىنماقتا

ئاختام يېزىسىدا: پوسكام ناھىيىسى ئاختام يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى كېۋەز ئۇنۇپ چىققاندىن كېيىن كادىرلار ۋە دېھقانلارنى كېۋەز پەرۋىشىنى ياخشى ئىشلەشكە سەپەرۋەر قىلدى. يېزا تەۋەسىدىكى ئىدارە - جەمئىيەتلەردىن 40 نەچچە كادىر ئاجرىتىپ، ئۇلارنى كەنت، مەھەللە ۋە ئائىلىلەرگىچە ئەۋەتىپ، كېۋەز پەرۋىشىگە ياردەملەشتۈردى. كېۋەز پەرۋىشىنى تۆت قېتىم باھالاپ سېلىشتۇردى، ئۈچ قېتىم نەق مەيدان يىغىنى ئاچتى. بۇ ئارقىلىق ئىلغار تەجرىبىلەرنى كېڭەيتىپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ئۆز ۋاقتىدا ھەل قىلدى. يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يەنە 6 - ئاينىڭ 6 - كۈنى قولتىغئېرىق كەنتىدە كېۋەزلەرگە غۇنچە ئوغۇتنى بېرىش ئاساس مەزمۇن قىلىنغان نەق مەيدان يىغىنى ئېچىپ، بۇ كەنتنىڭ كېۋەزلەرگە قوشۇمچە ئوغۇت بېرىش، كېۋەزلىكتىكى سۇلياۋ يوپۇقلارنى يىغىش، كولتىۋاتسىيە قىلىش قاتارلىق جەھەتلەردىكى تەجرىبىسىنى كېڭەيتتى ھەمدە يىغىن قاتناشچىلىرىغا ئوغۇت بېرىش ماشىنىسى، كولتىۋاتسىيە قىلىش ماشىنىسى، دېھقانچىلىق دورىسى چېچىش ماشىنىلىرىنى باشقۇرۇش، ئىشلىتىش، ئاسراش بىلىملىرىدىن دەرس ئۆتتى. بۇنىڭ بىلەن بۇ يېزىدا 6 - ئاينىڭ 7 - كۈنىگىچە 6000 مو كېۋەزلىكتىكى سۇلياۋ يوپۇقلار يىغىۋېلىنىپ، كولتىۋاتسىيە قىلىنىپ، ئوتىلىپ، بوغۇم قىسقارتىش دورىسى چېچىلدى. 8600 مو كېۋەزگە غۇنچە ئوغۇتى بېرىلدى.

تۇرسۇن راخمان

بوزاق يېزىسىدا: خوتەن ناھىيىسى بوزاق يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى پاختىچىلىقنى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، بېيىش قەدىمىنى تېزلىتىشتىكى تۆت چوڭ تۈۋرۈك كەسىپنىڭ بىرى سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ، بۇ خىزمەتكە بولغان باشقۇرۇش ۋە يېتەكچىلىكنى كۈچەيتتى. يېزا مەسئۇللىرى بىردىن كەنتنى ھۆددىگە ئېلىپ، ئومۇمىي دائىرىنى يېتەكلىدى. كەنتلەرنى تېخنىكلارغا ھۆددىگە بېرىپ، مۇكاپات بىلەن جازانى ئەمەلدە كۆرسەتتى. نەتىجىدە 6 - ئاينىڭ 5 - كۈنىگىچە 5000 مو يەردىكى كېۋەز مايسىسى تاقلىنىپ، 9400 مو كېۋەزنىڭ ئوتى ئوتالدى ھەمدە تۈۋى بوشىتىلدى. يەنە كېۋەز مايسىغا ئومۇميۈزلۈك ئىككى قېتىم بوغۇم قىسقارتقۇچى دورىسى ۋە بىر قېتىم يوپۇرماق گۆھىرى چېچىلدى. ھەر مو كېۋەزگە 30 تاغاردىن ئورگانىك ئوغۇت، 30 كىلوگرامدىن خىمىيىۋى ئوغۇت بېرىلدى.

سىدىقۇللا ئەخمەت

دېھقانچىلىق نازارىتى مەمكارلاشتى

نېمە ئۈچۈن شىمالىي شىنجاڭدا كۆممىقوناق بېسىلىپ قالدى؟

(ئۆز مۇخبىرىمىز) مۇھەممەت نىياز

خوتەن شەھىرىنىڭ ئىلچى يېزىسىدىكى دېھقانلار ئۆز يېرىنىڭ تەبىئىي ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ، ئاشلىق، كېۋەزگە كىرىشتۇرۇپ

تولى يېزىسى مەملىكەت بويىچە ئەڭ چوڭ ئالقات ئىشلەپچىقىرىش ۋە پىششىقلاش بازىسىغا ئايلاندى

ئىشلەپچىقىرىش ۋە پىششىقلاش بازىسىغا ئايلاندى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ئىسمائىل مۇھەممەت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم، مەۋلان سابىت** خەۋەر قىلىدۇ: جىڭ ناھىيىسىنىڭ تولى يېزىسى يەرلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى بولغان ئالقاتنىڭ كۆلىمىنى كېڭەيتىش، سورتىنى سەرخىللاشتۇرۇش، نەپىس ئوراپ قاچىلاش ۋە پىششىقلاش بىر گەۋدە قىلىنغان كۆلەملىك* ئىگىلىكنى شەكىللەندۈرۈپ، مەملىكەت بويىچە ئەڭ چوڭ ئالقات ئىشلەپچىقىرىش ۋە پىششىقلاش بازىسىغا ئايلاندى.

بۇ يېزىنىڭ ياز پەسلى قۇرغاق ئىسسىق، قۇياش نۇرىنىڭ چۈشۈش ۋاقتى ئۇزۇن، تېمپېراتۇرىسى يۇقىرى، كېچە بىلەن كۈندۈزنىڭ تېمپېراتۇرا پەرقى چوڭ، سۇ مەنبەسى مول، تۇپراقنىڭ ئورگانىك تەركىبى ياخشى، ھاۋاسى ساپ بولۇشتەك ئالاھىدىلىكلىرى ئالقات ئۆستۈرۈشكە باپ كېلىدۇ. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، يېزا رەھبەرلىرى مەملىكەت ئىچى - سىرتىدىكى ئالقاتقا بولغان جىددىي ئېھتىياجدىن ئىبارەت پايدىلىق پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، رايون ئۈستۈنلۈكىنى بايلىق ئۈستۈنلۈكىگە ئايلاندۇرۇشنىڭ يېڭى يوللىرى ئۈستىدە پائال ئىزدىنىپ، دېھقانلارنى تېرىقچىلىق قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، ئالقات كۆلىمىنى ئۈزلۈكسىز كېڭەيتىشكە يېتەكلىدى. يېزا بويىچە ئالقات تېرىلىدىغان يەر كۆلىمى 80 - يىللارنىڭ باشلىرىدىكى نەچچە يۈز مودىن بۇ يىل 40 مىڭ موغا يەتتى. بۇ ناھىيە بويىچە تېرىلىدىغان ئومۇمىي ئالقات كۆلىمىنىڭ 80 پىرسەنتىنى، يېزا ئومۇمىي تېرىلغۇ يەر كۆلىمىنىڭ 70 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. يېزا تەۋەسىدە يېتىشتۈرۈلگەن ئالقات سورتى 20 نەچچە خىلغا يېتىپ، يىللىق قۇرۇق ئالقات مىقدارى 4000 توننىدىن ئېشىپ كەتتى. بۇ يېزىنىڭ ئالقىتى شياڭگاڭ، ئاۋمېن، تەيۋەن، سىنگاپور، مالايسىيا، تايلاند، ھىندونېزىيە قاتارلىق دۆلەت ۋە رايونلاردىكى خېرىدارلار تالىشىپ سېتىۋالىدىغان مەھسۇلاتقا ئايلىنىپ، داڭقى مەملىكەت ئىچى- سىرتىغا پۇر كەتتى.

بۇ يېزا «كوزىر» مەھسۇلاتى ئالقاتقا بولغان بازارنىڭ كۈچلۈك ئېھتىياجىنى نەزەردە تۇتۇپ، بازارنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، تەدرىجىي ھالدا ئىشلەپچىقىرىش بىلەن سېتىش يۈرۈشلەشكەن، يېزا ئىگىلىكى، سودا ۋە سانائەت بىر گەۋدە قىلىنغان كۆلەملىك ئىگىلىك يولىدا ماڭدى. ئۇلار 1994- يىلى يېزىنىڭ ئەسلىدىكى ھاراق زاۋۇتىنى ئۆزگەرتىپ قۇرۇپ، «ئالقات تىندۇرما ھارىقى»نى ئىشلەپ چىقىرىپ بازارغا سالدى. ئۆتكەن يىلى شىنجاڭ «ۋەنلى» تەرەققىيات ھەسسىدارلىق شىركىتى 200 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ قۇرغان «ئالقات شەھەرچىسى»نى يەر، خام ئەشيا بىلەن تەمىنلەشنى ئۈستىگە ئالدى. ئۆتكەن يىلى بۇ يېزىدىكى سەككىز دېھقان ئائىلىسى بىرلىكتە 2 مىليون 450 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، پاي ھەسسىدارلىق تۈزۈمىدىكى نەپىس پىششىقلاش زاۋۇتى قۇردى ھەمدە ئالقات چېيى، ئالقات ئىچىملىكى، نەپىس قاچىلانغان قۇرۇق ئالقات قاتارلىق مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپ بازارغا سېلىپ، بۇ يىل 4 - ئاينىڭ بېشىغىچە بولغان ئالتە ئايدا 6 مىليون يۈەنلىك مەھسۇلات قىممىتى ياراتتى.

ناھايىتى يۇقىرى دورىلىق قىممەتكە ئىگە بولغان ئالقات تولى يېزىسىدىكى دېھقانلارنىڭ تىللا تۆكۈلىدىغان دەرىخىگە ئايلاندى. ئۇلار ئالقاتقا تايىنىپ ھاللىق سەۋىيىگە يۈرۈش قىلدى.

ئۆتكەن يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىشى بېشى ئوتتۇرىچە يىللىق كىرىمى 1548 يۈەنگە يېتىپ، 80 - يىللارنىڭ ئوتتۇرىسىدىكىدىن تۆت ھەسسە ئېشىپ كەتتى.

پايدىلىنىپ، ئاشلىق، كۆكتاتلار كىرىشتۈرۈپ تېرىش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ 500 مودىن كۆپرەك يەردە قىزىلگۈل يېتىشتۈرۈپ كىرىمنى كۆپەيتتى، بۇيىل بەزى دېھقانلارنىڭ قىزىلگۈل سېتىپ قىلغان كىرىمى 2000 يۈەندىن ئاشتى.

سۈرەتتە: شەھەر ۋە يېزىنىڭ مەسئۇللىرى دېھقانلارنىڭ قىزىلگۈل ئۆستۈرۈش ئەھۋالىنى ئىگىلىمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن** فوتوسى

ئورمانچىلىق ساقا دېھقانچىلىق مەيدانىنىڭ تۈۋرۈك كەسپىگە ئايلاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئىسكەندەر سىدىق** خەۋەر قىلىدۇ: بىڭتۇەن قومۇل باشقۇرۇش ئىدارىسى ساقا دېھقانچىلىق مەيدانى كەسپىي قۇرۇلمىنى مۇۋاپىق تەڭشەپ، رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، ئاممىنى مەجبۇرىي كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىشقا سەپەرۋەر قىلىپ، ئورمانچىلىقنى تۈۋرۈك كەسپكە ئايلاندۇردى.

بۇ مەيدان يەر، مول سۇ بايلىقىغا ئىگە بولۇپ، يېزا ئىگىلىكىنى يۈكسەلدۈرۈشتە ئەۋزەل شارائىتقا ئىگە بولسىمۇ، قۇم - بوران ۋە ئىسسىق شامال قاتارلىق تەبىئىي ئاپەتلەر يېزا ئىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىشقا توسالغۇ بولۇپ كەلگەنىدى. بۇ خىل ئەھۋالنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، مەيدان رەھبەرلىكى ئاممىنى كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىشقا سەپەرۋەر قىلدى، ھەربىر ئادەم ھەر يىلى ئاز دېگەندە 30 تۈپتىن 50 تۈپكىچە كۆچەت تىكتى. بۇنىڭ بىلەن 1984- يىلى بۇ مەيداننىڭ دېھقانچىلىق ئېتىزلىرى ئورمان بىلەن تورلاشتۇرۇلۇپ بولدى. ئۇلار 1986- يىلىغا كەلگەندە كەسىپ قۇرۇلمىسىنى يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا تەڭشەپ، «يېقىنقى بىر مەزگىلدە بېيىشتا قوغۇن - تاۋۇز ۋە كۆكتاتقا تايىنىش، ئۇزاق مۇددەتلىك بېيىشتا باغ - ئورمانغا تايىنىش» تىن ئىبارەت تەرەققىيات ستراتېگىيىسىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇلىدىن پايدىلىنىپ، ئۈزۈمچىلىك كەسپىنى تەرەققى قىلدۇرۇپ، 1990- يىلىنىڭ باشلىرىغا قەدەر ئۈزۈمچىلىك ئومۇمىي كۆلىمىنى 5700 موغا يەتكۈزدى. 1993 - يىلى مەيدان قەدەمنى يەنىمۇ چوڭ ئېلىپ، باغ- ئورماننى كۆلەملەشتۈرۈش، ئەلالاشتۇرۇش ئارقىلىق بازار رىقابىتىگە كىرىش ئۈچۈن، ھەر يىلى 2500 مولۇق سۈرئەت بىلەن 10 مىڭ مولۇق ئالما، نەشپۈت، چىلانلىق باغ بىنا قىلىشنى ئەمەلگە ئاشۇردى.

ھازىر بۇ مەيداننىڭ باغ - ئورمان كۆلىمى 30 مىڭ موغا، ھەر خىل مېۋىلىك ۋە مېۋىسىز دەل - دەرەخ 5 مىليون 500 مىڭ تۈپكە يېتىپ، كىشى بېشىغا 500 تۈپتىن كۆپرەكتىن توغرا كەلدى. بۇ مەيدان يۇقىرىدىكى نەتىجىلىرى بىلەن قومۇل ۋىلايىتى، بىڭتۇەن، ئاپتونوم رايون ۋە ئورمانچىلىق مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن «ئورمان بىنا قىلىش بويىچە ئىلغار ئورۇن» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى.

باي ناھىيىلىك يېزا ئامانەت - قەرز كوپىراتىپلار بىرلەشمىسى پائال مەبلەغ توپلاپ، يېزا ئىگىلىكىگە مەدەت بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھەسەن ئابدۇۋەلى** خەۋەر قىلىدۇ: باي ناھىيىلىك يېزا ئامانەت - قەرز كوپىراتىپلار بىرلەشمىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ئىچكى جەھەتتىكى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، پائال مەبلەغ توپلاپ، يېزا ئىگىلىكىگە كۈچلۈك مەدەت بەردى.

ئۇلار يىلنىڭ بېشىدىلا، ئىشچى- خىزمەتچىلەرگە بولغان سىياسىي - ئىدىيىۋى تەربىيە، كەسپىي ئەخلاق تەربىيىسى، ئەلا مۇلازىمەتلىق قىلىش تەربىيىسىنى كۈچەيتتى. خادىملارنى پاك -ديانەتلىك بولۇش، كەسپتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش، ئۆز- ئۆزىنى دېموكراتىك باھالاشقا يېتەكلەپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ھەل قىلدى؛ ۋەزىپە بىلەن ئىش ھەققىنى باغلاپ، مۇكاپات، جازانى ئايمۇئاي نەقلەشتۈرۈپ، خادىملارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. تۈرلۈك شەكىللەر ئارقىلىق پارتىيىنىڭ پۇل مۇئامىلە سىياسىتىنى تەشۋىق قىلىپ، مۇئامىلىدارلارنى جەلپ قىلدى. نەتىجىدە بۇ يىل 1 - ئايدىن 6 - ئاينىڭ 25 - كۈنىگىچە بۇ كوپىراتىپنىڭ تۈرلۈك ئامانەت پۇل قالدۇقى 46 مىليون 227 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، يىللىق ئامانەت پۇل توپلاش ۋەزىپىسىنىڭ 71.2 پىرسەنتىنى ئورۇنداپ بولدى. ئۇلار يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن 36 مىليون 946 مىڭ يۈەن قەرز پۇل تارقاتتى، بۇنىڭ % 80 تىن كۆپرەكى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ۋە ئورمانچىلىق ئۈچۈن ئاجرىتىلدى.

(ئۆز مۇخبىرىمىز) مۇھەممەت ئىياز

سانجى، تارباغاتاي، ئىلى قاتارلىق ئۈچ ۋىلايەت، ئوبلاستتىكى مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ ئىنكاسىغا قارىغاندا، 1995 - يىلى يېڭى كۆممىقوناقنىڭ بازىرى ئىتتىك بولۇپ، ھەر كىلوگرامى 1.40 يۈەندىن 1.60 يۈەنگىچە سېتىلغان، ئەپسۇسكى، بازارنى توغرا مۆلچەرلىيەلمىگەن دېھقانلار تېخىمۇ يۇقىرى باھادا سېتىشنى كۆزلەپ كۆممىقوناقنى ۋاقتىنچە بېسىپ قويغان، يەنە بىر تەرەپتىن، جايلار ئۆز ئالدىغا بازا قۇرۇپ، كۆممىقوناقنى سىرتقا سېتىشنى توسقان. بۇنىڭ بىلەن كۆممىقوناق بېسىلىپ قېلىش، بازار باھاسى بارغانسېرى تۆۋەنلەپ كېتىش ئەھۋالى يۈز بەرگەن.

مەسىلەن: ھازىر فۇكاڭ شەھىرىنىڭ زىنچۈەنزى يېزىسىدىكى دېھقانلارنىڭ قولىدا جەمئىي 8 مىليون كىلوگرام، ئىلى ۋىلايىتىدىكى بەزى دېھقان ئائىلىلىرىدە ئون تاغاردىن ئارتۇق كۆممىقوناق بېسىلىپ قالغان. بازاردا ھەر كىلوگرامىنىڭ باھاسى 1.08 يۈەندىن 1.04 يۈەنگىچە چۈشۈپ قالغان. بۇ باھا دۆلەتنىڭ بىر تۇتاش سېتىۋېلىش باھاسىدىنمۇ تۆۋەن ئىكەن.

مۆلچەرلىنىشىچە، بۇ يىل كۆممىقوناق ھوسۇلى بۇلتۇرقىدىن زور ھەجىمدە ئاشىدىكەن. ئەگەر بۇ يىل بازار ئۇچۇرىنى ئالدىن ئىگىلەپ، سېتىش يوللىرى راۋانلاشتۇرۇلمىسا، كۆممىقوناق يەنىلا بېسىلىپ قېلىشى مۇمكىن. شۇنىڭ ئۈچۈن جايلاردىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىنىڭ بۇ ئىشقا جىددىي قاراپ، بېسىلىپ قالغان كۆممىقوناقنى ساقلاش، سېتىشقا ئەھمىيەت بېرىشنى، سىياسەتتە كەڭرەك بولۇپ، دېھقانلارنىڭ پۇت- قولىنى چۈشەپ قويىدىغان تۈرلۈك توساق - چازىلارنى ئېلىپ تاشلىشىنى، دېھقانلارنى يېڭى ئۇچۇر بىلەن ۋاقتى - ۋاقتىدا تەمىنلەپ تۇرۇشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

ئۈرۈمچى شەھەرلىك ئامىۋى قاتناش باش شىركىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا ئەلا مۇلازىمەتلىق قىلىشتا بەسلىشىش، پىشقەدەملەر ياشلارنى يېتەكلەش، ياشلار پىشقەدەملەرنى ھۆرمەتلەش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ ياخشى ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

سۈرەتتە: پىشقەدەم ئۇستا شاگىرتلارغا كەسپىي جەھەتتە يېتەكچىلىك قىلماقتا.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مامۇت بارات** فوتوسى

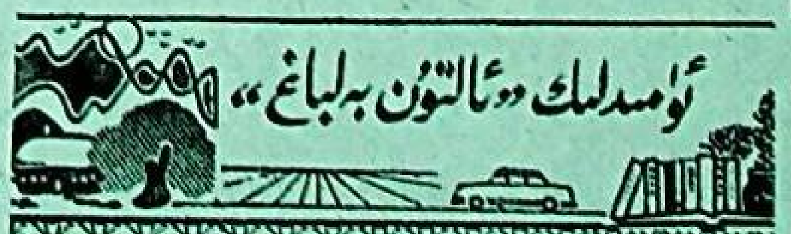

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

شىڭجياگو كەنتىدە خەنزۇ ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۇيغۇر مەكتەپلىرىدە ئوقۇش قىزغىنلىقى كۆتۈرۈلدى
ھازىر 42 خەنزۇ ئوقۇغۇچى ئۇيغۇر مەكتەپتە ئوقۇۋاتىدۇ

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدىلىم ئابدۇنەيىم** خەۋەر قىلىدۇ: بىر نەچچە يىلدىن بۇيان مورى قازاق ئاپتونوم ناھىيىسىنىڭ دۆڭچىڭ يېزا شىڭجياگو كەنتىدە خەنزۇ ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۇيغۇر مەكتەپلىرىدە ئوقۇش قىزغىنلىقى كۆتۈرۈلۈپ، 42 خەنزۇ ئوقۇغۇچى ئۇيغۇر مەكتەپكە كىرىپ ئوقۇدى.

مورى ئۈمىد قۇرۇلۇشى مەكتىپى رەھبەرلىكى خەنزۇ ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۇيغۇرچە ئوقۇش ئارزۇسىغا ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. سىنىپ مەسئۇللىرىمۇ خەنزۇ ئوقۇغۇچىلارغا قىزغىن مۇئامىلىدە بولۇپ، ئۇلارغا ئۇيغۇرچە ئىسىم قويدى. ئۇيغۇر ئوقۇغۇچىلارغا خەنزۇ ساۋاقداشلار بىلەن ئىتتىپاقلىشىپ، ئۆزئارا ئۆگىنىپ، بىرلىكتە ئىلگىرىلەش توغرىسىدا تەربىيە بەردى. خەنزۇ ئوقۇغۇچىلار ئۇيغۇر تىلىنى توغرا تەلەپپۇز قىلالمىسا ئوقۇتقۇچىلار سەۋرچانلىق بىلەن ئۆگىتىپ، ئۇلارنى ئۇيغۇرچە دەرسلەرنى پۇختا ئىگىلەشكە يېتەكلىدى. نەتىجىدە خەنزۇ ئوقۇغۇچىلار دەرسنى پۇختا ئىگىلەپ، ئۇيغۇرچە راۋان سۆزلىيەلەيدىغان، ئوقۇيالايدىغان، دىكلاماتسىيە قىلالايدىغان بولدى. ھەتتا ئۇلارنىڭ بەزىلىرى ھۆسن خەت يازالايدىغان، بەزىلىرى ئۇيغۇرچە چوڭ لوزۇنكا يازالايدىغان بولدى. 6 - سىنىپ ئوقۇغۇچىسى چېڭ جيەنساڭ (دولقۇن) مۇخبىرغا مۇنداق دېدى: بىز ئۇيغۇرچە ئوقۇشنى ئاتا - ئانىمىز بىلەن بىرلىكتە مەسلىھەتلىشىپ تاللىغان، مەكتەپ ۋە ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلار بىزگە ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلدى، بىز ئۇيغۇرچە سۆزلەرنى توغرا تەلەپپۇز قىلالمىساقمۇ قىلچە مەسخىرىگە قالمىدۇق. ئۇيغۇرچە ئوقۇساق، يۇرتىمىز شىنجاڭنى بىرلىكتە گۈللەندۈرۈشتە رولىمىز تېخىمۇ زور بولىدۇ، دەپ قارايمىز.

ئۆزئارا تىل ئۆگىنىش ياخشى ئىش

قىسقا ئوبزور

تىل ۋە يېزىق مىللەتلەرنىڭ ئالاقىلىشىش ۋە مەدەنىيەت ئالماشتۇرۇش قورالى. كىشىلەرنىڭ قەلبىنى تۇتاشتۇرىدىغان كۆۋرۈك. ئاپتونوم رايونىمىز كۆپ مىللەتلىك رايون بولۇپ، ھەر مىللەت خەلقى بۇ مۇنبەت ئانا تۇپراقتا ئۇزۇندىن بۇيان بىر ئائىلە كىشىلىرىدەك ياشاپ، بىرلىكتە كۈرەش قىلىپ، يۇرتىنى بىرلىكتە گۈللەندۈرۈپ، چوڭقۇر دوستلۇق ئورناتتى. شۇ مەنىدىن ئېيتقاندا مىللەتلەرنىڭ ئۆزئارا تىل ئۆگىنىشى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىجتىمائىي تەرەققىياتىدا ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. 1987 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى چاقىرغان مائارىپ خىزمىتى يىغىنىدا: «مىللىي مەكتەپلەردە باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ تۆۋەن يىللىقىدىن باشلاپ خەنزۇچە دەرس تەسىس قىلىش، شۇنىڭدەك خەنزۇ ئوقۇغۇچى ۋە خەنزۇ كادىرلارنىڭمۇ ئاز سانلىق مىللەت تىل - يېزىقىنى ئۆگىنىشىنى تەشەببۇس قىلىش كېرەك» دەپ ئېنىق ئوتتۇرىغا قويۇلغان. كۆپ يىللاردىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت كادىر، ئىشچى - خىزمەتچىلىرى، بولۇپمۇ ھەر مىللەت ئوقۇغۇچىلار ئارىسىدا ئۆزئارا تىل ۋە يېزىق ئۆگىنىش يۇقىرى دولقۇنغا كۆتۈرۈلۈپ، جەمئىيەتنىڭ تەرەققىي قىلىشى ۋە مۇقىم بولۇشىدا، ئىختىساس ئىگىلىرىنىڭ كۆپلەپ يېتىلىشىدە ئىجابىي رول ئوينىدى.

مورى قازاق ئاپتونوم ناھىيىسىنىڭ دۆڭچىڭ يېزىسى شىڭجياگو كەنتىدىكى 42 خەنزۇ ئوقۇغۇچىنىڭ ئۆزلۈكىدىن ئۇيغۇر مەكتەپكە كىرىپ، ئۇيغۇرچە ئۆگىنىشى مەدھىيىلەشكە ئەرزىيدىغان ئىش. ئۇلارنىڭ بۇ قىزغىنلىقى مىللەتلەرنىڭ ئالاقىسى ئۈزلۈكسىز كېڭىيىۋاتقان، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش داۋاملىق چوڭقۇرلىشىۋاتقان بۈگۈنكى كۈندە زېئال ئەھمىيەتكە ئىگە. شىنجاڭنى ھەممە مىللەت بىرلىكتە گۈللەندۈرۈشتە مىللەتلەرنىڭ ئۆزئارا تىل ئۆگىنىشى تەشەببۇس قىلىشقا تېگىشلىك ياخشى ئەھۋال. بىز مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ مىللەتلەرنىڭ ئۆزئارا تىل ئۆگىنىش جەھەتتىكى مۇشۇنداق ياخشى تىپلارنى تەقدىرلەپ ۋە ئىلھاملاندۇرۇپ، ھەر مىللەت خەلقى ئارىسىدا ئۆزئارا تىل ئۆگىنىش قىزغىنلىقىنى ئۇستۇرۇشنى ۋە ئۆزئارا چۈشىنىشنى ئىلگىرى سۈرىدىغان تىل ۋاستىسى ئارقىلىق مىللەتلەرنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈشنى ئۈمىد قىلىمىز.

شىخو ناھىيىسى مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلاشنى مۇھىم نۇقتا، ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشنى ئاساس قىلىپ، مائارىپ تەرەققىياتىنى تېزلەتتى

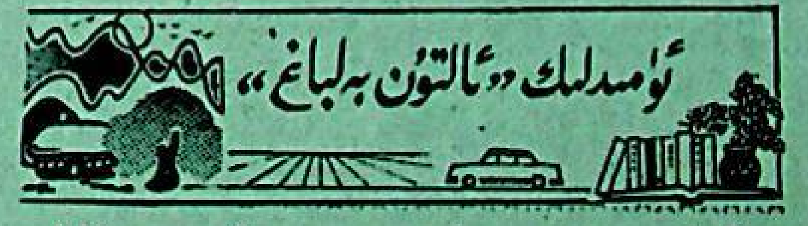

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ئىسمائىل مۇھەممەت، مەۋلان سابىت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم** خەۋەر قىلىدۇ: شىخو ناھىيىسى ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ مائارىپ ئاساسىي جەھەتتىن تۈگىتىلدى. بولتۇر ناھىيە بويىچە ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش نىسبىتى 98.9% كە يەتتى، ئوقۇش يېشىدىكى باللارنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى 99.1% كە، ئوقۇش پۈتتۈرۈش نىسبىتى 99% كە يەتتى، 597 ئوقۇغۇچى ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتەپلىرىگە تەرىپىدىن «نىشانلىق ئوقۇتۇشتا ئىلغار ناھىيە» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى. نۆۋەتتە شىخو ناھىيىسى مەۋقەنى ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنىنىڭ كەسپىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە قارىتىپ، باشلانغۇچ مائارىپنى ئۆلچەملەشتۈرۈش، ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنىنى سەرخىللاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتماقتا.

ئاپتونوم رايونلۇق كىنو فىلىم تارقىتىش - قويۇش شىركىتى قورۇسىدا لىي فېڭ ھەيكىلى قەد كۆتۈردى
ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىدىن قېيۇم باھاۋۇدۇن، مىجىت ناسىرلار يوپۇق ئېچىش مۇراسىمىغا قاتناشتى

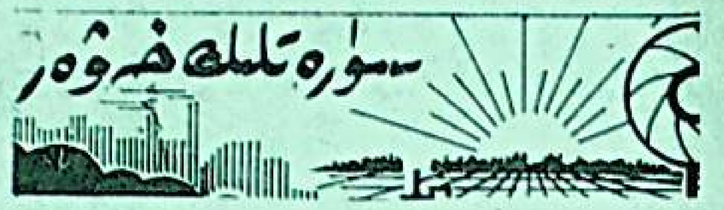

7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق كىنو فىلىم تارقىتىش - قويۇش شىركىتى لىي فېڭ ھەيكىلىنىڭ يوپۇقىنى ئېچىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈپ، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلىدى.

ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىدىن قېيۇم باھاۋۇدۇن، مىجىت ناسىرلار يوپۇق ئېچىش مۇراسىمىغا قاتناشتى. ئاق مەرمەر تاشتىن ياسالغان لىي فېڭ ھەيكىلى كىنو شىركىتى قورۇسىنىڭ مەركىزىگە ئورنىتىلغان بولۇپ، «لىي فېڭدىن ئۆگىنەيلى» ناخشىسى ساداسى ئىچىدە قېيۇم باھاۋۇدۇن بىلەن مىجىت ناسىر ھەيكەلنىڭ يوپۇقىنى ئاچتى. پۈتۈن قورۇ قىزغىن ئالقىش ساداسىغا چۆمدى.

لىي فېڭ ھەيكىلىنىڭ تۇرغۇزۇلۇشى ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىش، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىكى بىر ئەمەلىي باشلىنىش ھېسابلىنىدۇ.

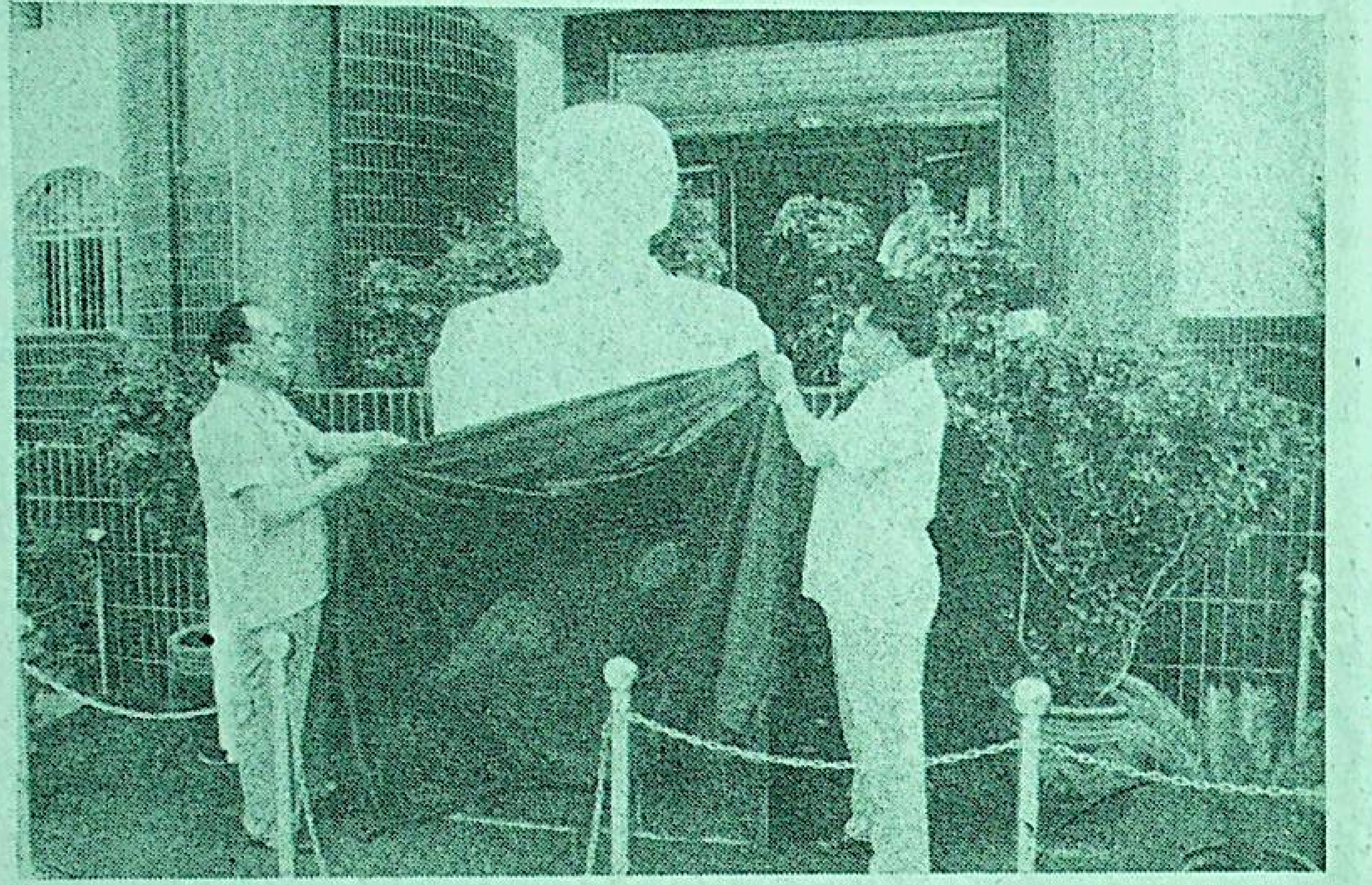

سۈرەتتە: قېيۇم باھاۋۇدۇن، مىجىت ناسىرلار لىي فېڭ ھەيكىلىنىڭ يوپۇقىنى ئاچماقتا.

تۇردى قاسىم، ھۆرنىسا مەتنىياز
فوتوسى ۋە خەۋىرى

بايدا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداش بويىچە تەشۋىقات، تەربىيە كۈچەيتىلمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھەسەن ئابدۇۋېلى** خەۋەر قىلىدۇ: «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە ئارمىيە - خەلق ئىتتىپاقلىقىدىكى ئۈلگىلىك ئورۇن» بولۇپ، ئاپتونوم رايون ۋە ۋىلايەت تەرىپىدىن تەقدىرلەنگەن باي ناھىيىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، 14 - قېتىملىق «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى» پائالىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداش تەشۋىقات، تەربىيە پائالىيىتىنى كەڭ قانات يايدۇرۇپ، ناھىيىنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى ئىلگىرى سۈردى.

بۇ يىل 2 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدىن باشلاپ، ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ ئايرىم جايلىرىدا قاتىللىق، بۇلاڭچىلىق ۋە ئادەم زەخمىلەندۈرۈشتەك زوراۋانلىق ئەنزىلىرى ئارقا - ئارقىدىن يۈز كۆرسەتتى. باي ناھىيىلىك پارتكوم بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن، ناھىيە ۋە يېزا دەرىجىلىك كادىرلار يىغىنى ئېچىپ، مۇقىمسىزلىق ئامىللىرىنى تېپىپ چىقىپ، ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئاممىسىنى ھوشيارلىقنى ئۆستۈرۈشكە يېتەكلىدى، مەركەز ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي پائالىيەتلەرگە قارشى تۇرۇش توغرىسىدىكى ئالاقىدار ھۆججەت، يوليورۇقلىرىنى ئۆگىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇردى. ئالدى بىلەن ناھىيە رەھبەرلىرى باشلامچىلىق بىلەن ئۆگىنىپ تونۇشنى ئۆستۈردى. ئارقىدىن يېزا دەرىجىلىك كادىرلارنى يىغىپ تەربىيىلەشنى چىڭ تۇتتى. ناھىيە بويىچە ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەر، يېزا - قىشلاقلاردىكى كادىرلار، ئامما، ئەدلىيە، قانۇن سېپىدىكى كادىر - ساقچىلار، ھەربىيلەر، ۋەتەنپەرۋەر دىنىي زاتلار، يەككە تىجارەتچىلەر، ئوقۇتقۇچىلىرى، ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى بىردەك سەپەرۋەر قىلىندى، ناھىيىدىكى بەش يۈرۈش رەھبەرلىك بەنزىسىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى، ئەدلىيە، قانۇن ئورۇنلىرىنىڭ مەسئۇللىرى ئارقا - ئارقىدىن تېلېۋىزىيە سۆزى سۆزلەپ، مۇقىملىقنى قوغداشنىڭ تەخىرسىزلىكىنى ئاممىغا چۈشەندۈردى. 5 - ئاينىڭ 20 - كۈنىگە قەدەر ناھىيىلىك پارتكومنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، ھەرقايسى يېزا - بازار، كەنتلەر، كان - كارخانا، كەسپىي ئورۇنلار قاتلامۇ قاتلام ئۆگەندى ۋە مۇزاكىرە قىلدى. تەشۋىقات ۋاستىلىرىدىن پايدىلىنىپ تەشۋىقات قانات يايدۇرۇلدى. بۇنىڭ بىلەن ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئاممىسىنىڭ مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرۇشقا بولغان تونۇشى چوڭقۇرلىشىپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداش ئېڭى

رۇشنى چىڭ تۇتماقتا.

زوراۋانلىق ئەنزىلىرى ئارقا - ئارقىدىن يۈز بېرىپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىققا بەلگىلىك تەسىر

ۋەتەنپەرۋەر دىنىي زاتلار، يەككە تىجارەتچىلەر، شۇنىڭدەك ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپ

ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداش ئۈچۈن ئۆستۈرۈلدى.

ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ مائارىپ ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ياراملىق ئوقۇغۇچى تەربىيىلەش ئۈچۈن، مائارىپ سېلىنمىسىنى يىلمۇ يىل كۆپەيتتى، مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلاشنى مۇھىم نۇقتا، ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشنى ئاساس قىلىپ، كۆرۈنەرلىك ئۇنۇمگە ئېرىشتى.

ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلاشنى ناھىيىنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇش كۆنتەرتىپىگە كىرگۈزۈپ، مالىيىدە قىيىنچىلىق بولۇۋاتقان ئەھۋال ئاستىدىمۇ ھەر يىلى مائارىپ سېلىنمىسىنى كۆپەيتتى. بۇلتۇر يىل بېشىدىن ھازىرغا قەدەر مائارىپقا 8 مىليون يۈەنگە يېقىن پۇل ئاجرىتىپ، مەكتەپلەرنىڭ خەتەرلىك ئۆيلىرىنى رېمونت قىلدى ھەم تەنتەربىيە، مۇزىكا ۋە گۈزەل سەنئەت ئوقۇتۇش ئۈسكۈنىلىرىنى سەپلىدى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ خەتەرلىك ئۆيلىرى تۈگەپ، %85 مەكتەپتە «سەككىزدە يۈرۈشلەشكەن مەكتەپ بولۇش» ئىشقا ئاشتى. مەكتەپ شارائىتىنىڭ ياخشىلىنىشى بىلەن شىخو ناھىيىسىدە توققۇز يىللىق مەجبۇرىي مائارىپ ئومۇمىيۈزلۈك ئومۇملىشىپ، ساۋاتسىزلىق

ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتەپلىرىگە ئوقۇشقا ماڭدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتەپتىن يۇقىرى مەكتەپلەرگە ئوقۇشقا كىرگىنى 173 بولۇپ، ئومۇمىي ئوقۇغۇچىنىڭ 29 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ. ناھىيە رەھبەرلىرى «ئىككى ئاساسىي مائارىپ»نى تۇتۇشتا ئېنىق نىشان بولۇش، ۋەزىپە ئايدىڭ بولۇش، قاتلاممۇ قاتلام مەسئۇل بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، كۆرۈلگەن مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلدى، «مائارىپ قانۇنى»نى كەڭ تەشۋىق قىلىپ، جەمئىيەتتىكى ھەر ساھە ئاممىسىنىڭ مائارىپنى قوللىشىنى قولغا كەلتۈردى. نۇرغۇن ئائىلە باشلىقلىرى ئاتا - ئانىلار يىغىنىدىن پايدىلىنىپ مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشكە قارىتا قىممەتلىك پىكىرلىرىنى بەردى، ئوقۇتقۇچىلارمۇ ئەتراپلىق ئىزدىنىپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ بىلىم قۇرۇلمىسىنى ياخشىلاشقا كۈچ چىقاردى. بۇ شىخو ناھىيىسىدىكى ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشتە تۈرتكىلىك رول ئوينىدى. بۇلتۇر 9 - ئايدا بۇ ناھىيە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى تەرىپىدىن تۇنجى بولۇپ «ئىككى ئاساسىي» مائارىپتا لاياقەتلىك ناھىيە بولۇپ ئۆتكۈزۈۋېلىندى ھەم ئاپتونوم رايون

يېقىندا غۇلجا ناھىيىسىگە قاراشلىق سامىيۈزى يېزا سالا كەنت دېھقانلىرى مىگۇۋاڭ يايلىقىغا ھەيدەپ ماڭغان 400 تۇياق قوي دۆلەت تاشيولىنىڭ 209 - لىنىيىسىنىڭ 224 كىلومېتىر بۆلىكىگە كەلگەندە نىلقا ناھىيىسىدىن غۇلجا شەھىرىگە قاراپ ماڭغان «036021»نومۇرلۇق ئاپتوموبىل تەرىپىدىن دەسسىلىپ، 38 تۇياق قوي نەق مەيداندا ئۆلۈپ، ئېغىر قاتناش ھادىسىسى يۈز بەردى.

سۈرەتتە: مۇناسىۋەتلىك خادىملار نەق مەيداننى تەكشۈرمەكتە.

قۇربانجان قۇتبىدىن فوتوسى

ئوقۇش پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ كەسىپ تاللاش، خىزمەت ئىزدەش مەسىلىسى توغرىسىدا

تۇرسۇنتوختى ئاتاۋۇللا

مۇھەررىردىن: *ئالىي مەكتەپ، ئوتتۇرا تېخنىكوم ئوقۇغۇچىلىرىنى ئوقۇتۇش، تۇرمۇش ۋە كىشىلىك ھاياتقا بولغان قاراش جەھەتتە توغرا يولغا مېڭىشقا يېتەكلەش، جەمئىيەتكە چىققاندىن كېيىنمۇ رولىنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇشقا ئىلھام بېرىش ئۈچۈن «ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى مۇنبىرى» ناملىق بۇ يېڭى ستوننى ئاچتۇق. بۇ ستونغا ئالىي مەكتەپ، ئوتتۇرا تېخنىكوم ئوقۇغۇچىلىرى كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان «قىزىق نۇقتا» مەسىلىلىرى، ئۇلارنىڭ كىشىلىك تۇرمۇشقا بولغان قارىشى، ئۆگىنىش جەھەتتىكى يېڭى تەجرىبىلىرى، ئىمتىھانغا تەييارلىق قىلىش ئەھۋالى توغرىسىدا يېزىلغان قىسقا ماقالىلەر ۋە مۇنەۋۋەر ئوقۇغۇچى، مۇنەۋۋەر سىنىپ كادىرلىرىنىڭ ئىلغار ئىش - پائالىيەتلىرى تونۇشتۇرۇلغان ماقالىلەر بېرىلىدۇ. ئالىي مەكتەپ، ئوتتۇرا تېخنىكوم ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ بۇ ستونغا ماقالە ئەۋەتىشىنى قارشى ئالىمىز.*

ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى مۇنبىرى

ئوقۇش پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلار قانداق كەسىپنى تاللاش، قانداق ئورۇندا ئىشلەش مەسىلىسىگە ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلىدۇ. كەسىپ تاللاش كىشىلىك تۇرمۇش يولىدىكى بىر مۇھىم تاللاش، بىرھالقىلىق قەدەم. ئېلىمىزدە ئوقۇش پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنى تەقسىم قىلىش تۈزۈمىنىڭ ئىسلاھ قىلىنىشىغا ئەگىشىپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ خىزمەت ئىزدەش پۇرسىتى بارغانسېرى كۆپەيدى. كەسىپ تاللاش ھوقۇقىمۇ بارغانسېرى چوڭايدى. ئوقۇش پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ كەسىپ تاللىشىغا ياردىمى بولارمىكىن دېگەن ئۈمىدتە خىزمەتنى قانداق ئىزدەش ۋە كەسىپنى قانداق تاللاش كېرەك؟ دېگەن مەسىلىدە ئۆز قارىشىمنى ئوتتۇرىغا قويۇپ ئۆتىمەن.

1. توغرا كەسىپ تاللاش قارىشى تۇرغۇزۇش لازىم.

يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، ئالىي مەكتەپلەرنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ كۆپىيىشىگە ئەگىشىپ، بەزى شەھەرلەر ۋە يۇقىرى قاتلام ئورۇنلارنىڭ ئادەمگە بولغان ئېھتىياجى تويۇندى. ئوقۇش پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ خىزمەت تەقسىماتى بارا - بارا ناھىيە ۋە چەت چېگرا رايونلاردىكى ئاساسىي قاتلام ئورۇنلىرىغا يۈزلەندى، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1- سېپى ۋە يېزا - بازار كارخانىلىرى ئوقۇغۇچىلارنى خىزمەتكە قوبۇل قىلىدىغان كەڭ زېمىنغا ئايلاندى. شۇڭا ئوقۇش پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلار «ئادەم يۇقىرىغا قاراپ ماڭىدۇ، سۇ تۆۋەنگە قاراپ ئاقىدۇ» دېگەن ئەنئەنىۋى قىممەت قارىشىنى ئۆزگەرتىپ، ئاساسىي قاتلاملارغا بېرىپ خىزمەت قىلىشى، «ئۆگەنگىنى بىلەن ئىشلەيدىغىنى بىردەك بولۇش» پرىنسىپىنى توغرا، ئەتراپلىق چۈشىنىشى، شۇغۇللىنىدىغان خىزمەتنىڭ ئۆگەنگەن كەسپىگە ماس كېلىشىنى بىردىنبىر شەرت قىلىپ تۇرىۋالماسلىقى، بولۇپمۇ نۆۋەتتە ئىجتىمائىي ئېھتىياجى ئاز بولغان كەسىپلەردە ئوقۇغانلار كەسىپنىڭ توغرا كېلىشىنى تەلەپ قىلىپ تۇرىۋالماسلىقى كېرەك. مەسىلەن، ئۇنىۋېرسال ئالىي مەكتەپلەرنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلار ئوتتۇرا مەكتەپلەرگە بېرىپ ئوقۇتقۇچى بولسا بولىدۇ، زاۋۇت، كان - كارخانا ئورۇنلىرىغا بېرىپ خىزمەت قىلسىمۇ بولىدۇ. قىسقىسى، ئوقۇش پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلار قەيەردە ئىختىساسلىق خادىملار كەم بولسا شۇ يەرگە بېرىپ خىزمەت قىلىشى، قەيەر ئۆزلىرىنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇشقا پايدىلىق بولسا، شۇ يەرگە بېرىپ خىزمەت قىلىشتەك توغرا كەسىپ تاللاش قارىشىنى تۇرغۇزۇشى لازىم.

2. ئەمەلىيەتكە ئۇيغۇن بولغان خىزمەت ئىزدەش نىشانى بولۇشى كېرەك.

ئەمەلىيەتنى چىقىش قىلىپ، ۋەزىيەتنى توغرا تەھلىل قىلىش، ئۆزىگە توغرا باھا بېرىش، ئۆزىنىڭ سۇبيېكتىپ ئارزۇسىنى ئوبيېكتىپ ئېھتىياج ۋە رېئاللىق بىلەن، دۆلەتنىڭ ئېھتىياجى ۋە ئورۇنلارنىڭ تەلىپىنى ئۆزىنىڭ ئارزۇسى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، ئەمەلىيەتكە ئۇيغۇن بولغان خىزمەت ئىزدەش نىشانى بەلگىلەش خىزمەت ئىزدەش ۋە كەسىپ تاللاشنىڭ ھالقىسىدۇر.

خىزمەت ئىزدەش نىشانىنى ياخشى تاللاش ئۈچۈن مۇنداق بەش نۇقتىنى پۇختا ئىگىلەش كېرەك. بىرىنچى، دۆلەتنىڭ تەقسىمات فاڭجېنى، سىياسىتى ۋە پرىنسىپىنى توغرا ئىگىلەش لازىم، بۇ ئوقۇغۇچىلارنىڭ خىزمەت ئىزدەش، كەسىپ تاللاش يېتەكچىسىدۇر. ئىككىنچى، دۆلەتنىڭ قۇرۇلۇش ۋەزىيىتى، ئىقتىسادىي تەرەققىيات ستراتېگىيىسى ۋە شۇ يىلى ئوقۇش پۈتتۈرىدىغان ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالىنى توغرا ئىگىلەش لازىم. ئومۇملۇقنى نەزەردە تۇتقاندىلا، ئاندىن ئۆزىنى توغرا مۆلچەرلەپ ئۆزىگە مۇۋاپىق ئورۇن تاپقىلى بولىدۇ. ئۈچىنچى، ئۆز كەسپىنىڭ تەرەققىيات يۈنىلىشى، ئىشلىتىلىش دائىرىسى ۋە ئۆز كەسپىگە مۇناسىۋەتلىك تارماقلار ۋە كەسپلەرنىڭ ھازىرقى ھالىتى ۋە تەرەققىيات يۈزلىنىشىنى چوڭقۇر چۈشىنىش لازىم. تۆتىنچى، ئۆزىنىڭ ئەخلاقىي، ئەقلىي، جىسمانىي جەھەتلەردىكى ئىقتىدارى، قىزىقىشى، ئارتۇقچىلىقى قاتارلىقلارنى توغرا ئىگىلەپ، ئۆزىگە ھەققانىي ئەمەلىيەتتىن ئىزدىگەن ئاساستا باھا بېرىش لازىم. بەشىنچى، كەڭ دائىرىدە ئۇچۇر ئىگىلەش لازىم، يەنى ئادەم ئىشلىتىدىغان ئورۇنلارنىڭ ئېھتىياجى، ئىشلەپچىقىرىش كۆلىمى، تەرەققىيات پىلانى، ۋەزىپىسى، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى، تۇرمۇش ۋە خىزمەت شارائىتى، قانداق كەسىپنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىغا ۋە قانچىلىك ئوقۇغۇچىغا ئېھتىياجلىق ئىكەنلىكى، ئوقۇغۇچىلارغا قويىدىغان تەلىپى ۋە ئىشلىتىش ئەھۋالى قاتارلىق مەسىلىلەرنى ئىنچىكە، ئەتراپلىق ئىگىلەش كېرەك، شۇنداق قىلغاندىلا ئاندىن ئۆز كەسپىگە ۋە ئۆزىنىڭ ھەر تەرەپلىمە ئىقتىدارىغا ماس كېلىدىغان ئورۇن تاپقىلى بولىدۇ.

3. ئۈنۈملۈك خىزمەت ئىزدەش ماھارىتىنى ئىگىلەش كېرەك.

خىزمەت ئىزدەشتە يارىشىملىق، رەتلىك، پاكىز كىيىنىش، تەبىئىي، ئوچۇق چىراي، سەممىي، كەمتەر، قىزغىن بولۇش ئادەم ئىشلەتكۈچى ئورۇنلاردىكى كىشىلەردە ياخشى تەسىر قالدۇرۇش، خىزمەت ئىزدىگۈچى ئوقۇغۇچىلارنىڭ مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشىدا مۇھىم رول ئوينايدۇ. شۇڭا، خىزمەت ئىزدىگەندە مۇنداق بىر قانچە مەسىلىگە دىققەت قىلىش كېرەك. بىرىنچى، خادىملارغا بولغان ئېھتىياج ئەھۋالىنى ئىگىلەش كېرەك، يەنى خىزمەت ئىزدەشتىن بۇرۇن، قايسى جاي، قايسى ئورۇنلارنىڭ قانداق خادىملارغا ئېھتىياجلىق ئىكەنلىكىنى تولۇق ئىگىلەش كېرەك، خادىملارغا بولغان ئېھتىياج ئەھۋالىنى ئىگىلىمەي تۇرۇپ، قارىغۇلارچە ھەرىكەت قىلغاندا مۇۋەپپەقىيەت قازانغىلى بولمايدۇ. ئىككىنچى، مۇناسىۋەتلىك تەييارلىقلارنى ياخشى قىلىۋېلىش كېرەك. يەنى خىزمەت ئىزدەشتىن ئاۋۋال ئۆزىنىڭ قىسقىچە تەرجىمھالى، ئاساسىي ئەھۋالى، دىپلوم، مۇناسىۋەتلىك گۇۋاھنامىلەر ۋە ئېلان قىلغان ماقالىلىرىنى رەتلىك تەييارلىۋېلىپ، ئادەم ئىشلەتكۈچى ئورۇنلارنىڭ پايدىلىنىشىغا سۇنۇش كېرەك، بۇ ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆزىنى ئەتراپلىق تونۇشتۇرۇشىغا پايدىلىق. ئۈچىنچىدىن باشقا ئادەم ئىشلەتكۈچى ئورۇنلار سوراپ قېلىش ئېھتىمالى بولغان مەسىلىلەر ئۈستىدە ئويلىنىپ، ئىدىيە جەھەتتە تەييارلىق قىلىۋېلىش كېرەك. ئەگەر شۇنداق مەسىلىلەرنى سوراپ قالسا ئويدان ئويلىنىپ، ئەتراپلىق، توغرا جاۋاب بېرىش لازىم، كۆرۈشىدىغان ۋاقىتنى دېيىشىۋالغان بولسا، دېيىشكەن ۋاقىتتىن بىر نەچچە مىنۇت بالدۇر بېرىش كېرەك. ئۈچىنچى، ئۆزىنى تونۇشتۇرۇشتا ئادەتتە تەشكىلات تارماقلىرى ياكى كادىرلار تارماقلىرىغا بېرىش كېرەك، زۆرۈر تېپىلغاندا مۇناسىۋەتلىك مەسئۇل رەھبىرىي كادىرلارنى بىۋاستە ئىزدىسىمۇ بولىدۇ. كۆرۈشكەندە جىددىيلەشمەي، تەبىئىي، ئەدەبلىك بولۇش، ئاۋۋال ئۆزىنى تونۇشتۇرۇش ماتېرىيالى ۋە گۇۋاھنامىلەرنى كۆرسىتىپ، كېلىشتىكى مەقسىتىنى ئېيتىش، قارشى تەرەپ ئولتۇرۇشقا تەكلىپ قىلغاندا ئولتۇرۇش كېرەك. بەك تەمتىرەپ كەتمەسلىك، ئوڭ - سولغا قاراپ بېشىنى قاشلىماسلىق، تىرنىقىنى كولىماسلىق ياكى ئۆزىنى چوڭ تۇتۇپ كۆزگە ئىلماسلىق پوزىتسىيىسىدە بولماسلىق كېرەك. تۆتىنچى، ئۆزىنى تونۇشتۇرغاندا ئىخچام، چۈشىنىشلىك تونۇشتۇرۇش، قارشى تەرەپ سۆزلىگەندە ئۇدۇل قاراپ دىققەت بىلەن ئاڭلاش لازىم، مەسىلىلەرگە جاۋاب بەرگەندە، بىۋاستە ئېنىق جاۋاب بېرىش، پەقەتلا «ماقۇل» ياكى «ياق» دەپلا جاۋاب بەرمەسلىك كېرەك. بولمىسا قارشى تەرەپ مۇستەقىل پىكىر قىلىش ئىقتىدارى يوقكەن دەپ ئويلاپ قالىدۇ، مائاش، مۇكاپات قاتارلىق پاراۋانلىق مەسىلىلىرىنى ئالدىراپ سورىماسلىق، قارشى تەرەپنىڭ ئوتتۇرىغا قويۇشىنى كۈتۈش كېرەك. بەشىنچى، كېيىنكى ئالاقىگە ئوڭۇشلۇق بولۇش ئۈچۈن، قارشى تەرەپنىڭ ئىسمى، ئالاقىلىشىش ئادرېسى ۋە تېلېفون نومۇرىنى يېزىۋېلىش، قايتىش ۋاقتىدا «رەھمەت، ئاۋارە قىلىپ قويدۇم، خەير - خوش» دېيىشنى ئۇنتۇپ قالماسلىق كېرەك.

4. ياخشى پسىخىك ساپا يېتىشتۈرۈش لازىم.

خىزمەت ئىزدەش جەريانىدا ئوڭۇشسىزلىق، ھەتتا مەغلۇب بولۇشتىن ساقلانغىلى بولمايدۇ، بۇنىڭغا ئوقۇغۇچىلاردا چوقۇم پسىخىك تەييارلىق بولۇشى كېرەك. بىر قېتىمدا خىزمەت ئورنى تاپالمىسا، خىزمەت ئىزدەش جاسارىتىنى يوقىتىشقا بولمايدۇ، شۇڭا ئۆزىنىڭ پسىخىكىسىنى تەڭشەپ، پسىخىك بەرداشلىق بېرىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈشى، چوقۇم غەلىبە قازىنىمەن دېگەن ئىشەنچنى تۇرغۇزۇپ، ياخشى روھىي ھالەتنى ساقلىشى، بىر نەچچە قېتىملىق ئوڭۇشسىزلىق ياكى مەغلۇبىيەت بىلەن ئىشەنچنى يوقىتىپ قويماسلىقى لازىم.

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

گوۋۇيۈەن 47-قېتىملىق دائىمىي كېڭەش ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 10-ئىيۇل تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن لى پىڭ زۇڭلىبەنىڭ رىياسەتچىلىكىدە 47-قېتىملىق دائىمىي كېڭەش ئۆتكۈزدى، كېڭەشتە «گوۋۇيۈەننىڭ مۇھىت ئاسراشقا ئائىت بىرقانچە مەسىلە توغرىسىدىكى قارارى» مۇزاكىرە قىلىندى ۋە پرىنسىپ جەھەتتىن ماقۇللاندى.

كېڭەش مۇنداق دەپ قارىدى: مۇھىت ئاسراش توغرىسىدىكى دۆلىتىمىزنىڭ ئاساسىي سىياسىتىنى يەنىمۇ ئەمەلىيلەشتۈرۈش، سىجىل تەرەققىيات ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇش، مۇھىت ئاسراش، بۇلغىنىشنى تۈگىتىش، ئېكولوگىيىلىك تەڭپۇڭلۇقنى ساقلاش ئارقىلىق بىر قىسىم شەھەر ۋە رايونلارنىڭ مۇھىت سۈپىتىنى ياخشىلاش ئۈچۈن، مۇھىت ئاسراش جەھەتتىكى ھازىرقى ئەھۋال ۋە مەسىلىلەرنى كۆزدە تۇتۇپ، مۇھىت ئاسراشقا ئائىت بىرقانچە مەسىلە توغرىسىدا قارار چىقىرىشقا توغرا كەلدى.

«قارار»دا مۇھىت ئاسراش نىشانى، مەسئۇلىيىتى، مۇھىم نۇقتىسى ۋە يېڭى بۇلغىنىشنى قەتئىي تىزگىنلەش، ئۆلگىرىكى بۇلغىنىشنى تېز تۈگىتىش، كېرەكسىز نەرسىلەر ئارقىلىق بۇلغىنىشنى مەنئى قىلىش، ئېكولوگىيىلىك تەڭپۇڭلۇقنى قوغداش، مۇھىت ئاسراش قانۇنىنى قاتتىق ئىجرا قىلىش، مۇھىتنى نازارەت قىلىش، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش قاتارلىقلار توغرىسىدا بەلگىلىمە بەلگىلەندى ۋە تەلەپ قويۇلدى.

كېڭەش بۇ قارارنى يەنىمۇ ئۆلگىرىلىگەن ھالدا تۈزەتكەندىن كېيىن، گوۋۇيۈەننىڭ ئېلان قىلىپ يولغا قويۇشنى بەلگىلىدى.

ۋۇباڭگو خېنەندە دۆلەت كارخانىلىرىنى تەكشۈرگەندە مۇنداق دەپ تەكىتلىدى:

ئىشەنچنى چىڭىتىپ، كارخانا ئىسلاھاتىنىڭ تەرەققىياتىنى ئۈزلۈكسىز ئىلگىرى سۈرۈش لازىم

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جېڭجۇ خەۋىرى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى ۋۇباڭگو يېقىندا خېنەندە خىزمەتلەرنى تەكشۈرگەندە مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ كارخانا ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىياتى توغرىسىدىكى ئىككى قېتىملىق سۆھبەت يىغىنىدا قىلغان مۇھىم سۆزىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈپ، ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، دادىل ئىزدىنىپ، ئىشەنچنى چىڭىتىپ، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھات قەدىمىنى يەنىمۇ تېزلىتىپ، ئىككى توپ ئۆزگىرىشنى پائال ئىلگىرى سۈرۈپ، ئىقتىسادنىڭ ساپاسىنى ۋە ئۈنۈمىنى ھەقىقىي ئۆستۈرۈش لازىم.

ۋۇباڭگو مۇنداق دېدى: ھازىرقى ئىقتىسادىي ھەرىكەتتىكى گەۋدىلىك مەسىلە شۇكى، بىر قىسىم دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، سېتىش ئۈنۈمى تۆۋەنلەپ كېتىۋاتىدۇ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى يۇقىرى بولمايۋاتىدۇ، زىيىنى كۆپىيىپ كېتىۋاتىدۇ، ئىشلەپچىقىرىشتىن توختىغان، يېرىم توختىغان كارخانىلار كۆپىيىپ كېتىۋاتىدۇ. مۇشۇ ئەمەلىيەتكە ئاساسەن، يولداش جياڭ زېمىننىڭ كارخانا ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىياتى توغرىسىدىكى ئىككى قېتىملىق سۆھبەت يىغىنىدا قىلغان سۆزىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىش، كارخانىلار ئىسلاھاتىنى

سىناق قىلىنىدىغان 18 شەھەرنى 50 چوڭ، ئوتتۇرا شەھەرگە كېڭەيتتى؛ 2. بىرىنچى تۈركۈمدە 1000 نۇقتىلىق كارخانا ئىچىدىكى 300 كارخانىنىڭ مەبلىغىنى باشقۇرىدىغان بانكىنى ئايدىڭلاشتۇردى ھەم ئىشلەپچىقىرىش، تىجارەت مەبلىغىنى ئەمەلىيلەشتۈردى؛ 3. بانكا خېلى مىقداردا توپلىنىپ قالغان قەرز پۇل، ھېسابتا تۇرۇپ قالغان قەرز پۇل زاپاس فوندى ئېلىپ، كارخانىلارنىڭ قوشۇلۇپ كېتىشى، ۋەيران بولۇشىنى ئىلگىرى سۈردى؛ 4. خەندەن پولات-تۆمۈر زاۋۇتىدىن ئۆگىنىش بويىچە نەق مەيداندا تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئېچىپ، خەندەن پولات تۆمۈر زاۋۇتىنىڭ تەقلىدىي بازار ھېساباتى ئۇسۇلىنى كېڭەيتىپ، تەننەرخ رەت قىلىش باشقۇرۇش تەجرىبىسىنى يولغا قويدى؛ 5. زىياننى پايدىغا ئايلاندۇرۇش مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى پات ئارىدا يولغا قويدى ۋەھاكازالار.

ۋۇباڭگو مۇنداق دېدى: بىز مەركەزنىڭ دۆلەت كارخانىلىرىنى ياخشىلاش توغرىسىدىكى فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى قەتئىي ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئۇنى جايلارنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، كارخانا رەھبەرلىك بەنزىلىرى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، جان-دىلىمىز بىلەن ئىشچىلار سىنىپىغا تايىنىپ، «ئۈچنى ئۆزگەرتىش، بىرنى كۈچەيتىش»تە چىڭ تۇرىدىغانلا بولساق، دۆلەت كارخانىلىرىنى تامامەن ياخشىلىغىلى بولىدۇ.

ناھايىتى كۆپ پەرقلىنىدۇ. ئىسلاھاتتا ھەممىنى بىر تاياقتا ھەيدەشكە، بىرلا ئەندىزىنى قوللىنىشقا بولمايدۇ. ئوخشاش بولمىغان ئەھۋاللارنى پەرقلەندۈرۈپ، ئۆزگەرتىپ تەشكىل قىلىش، بىرلىشىش، پاي ھەمكارلىقى تۈزۈمىنى يولغا قويۇش، ئىجارىگە بېرىش، ھۆددىگە بېرىش، سېتىۋېتىش، قوشۇۋېتىش، ۋەيران قىلىش قاتارلىق ھەر خىل شەكىللەرنى قوللىنىپ، دۆلەتنىڭ كىچىك كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھات سالمىقىنى ئاشۇرۇش لازىم. كىچىك كارخانىلارنى قويۇۋېتىش، جانلاندۇرۇشتىن مەقسەت كىچىك كارخانىلارنى تېخىمۇ ياخشىلاش، رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، دۆلەت مۈلكىنىڭ ئېقىپ كېتىشىدىن ساقلىنىش لازىم. قۇرۇلمىنى سەر خىللاشتۇرۇشنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش بىلەن بىرلەشتۈرۈش لازىم. ئۈچىنچى، دۆلەتنىڭ كىچىك كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتىنىڭ ياخشى بولغان-بولمىغانلىقىغا، پايدا ئالغان ياكى زىيان تارتقانلىقىغا ھۆكۈم قىلىشنىڭ ئۆلچىمى — يولداش دېڭ شياۋپىڭ ئوتتۇرىغا قويغان «ئۈچكە پايدىلىق بولۇش» پرىنسىپى. «ئۈچكە پايدىلىق بولۇش»نى ئۆلچەم قىلغاندىلا، ئىسلاھات توغرا يۆنىلىشكە ئىگە بولۇپ، ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلىشىدۇ.

دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن 7-ئاينىڭ 9-كۈنى «خەلق» سارىيىدا قاتناش داشۆسىنىڭ چەت ئەللەردىكى مەكتەپداشلىرى بىلەن كۆرۈشتى.
سۈرەتتە: رەئىس جياڭ زېمىن جاۋشىچېڭ بىلەن قىزغىن قول ئېلىشىپ كۆرۈشمەكتە.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى

چېن جۈنشېڭ مەملىكەتلىك يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى خىزمىتى تېلېفون يىغىنىدا مۇنداق دەپ تەكىتلىدى:

خىمىيۋى ئوغۇت ئىشلەپچىقىرىشى ۋە ئوبوروت تەرتىپى قالايمىقان بولۇش مەسىلىسىنى دەرھال توسۇش كېرەك

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى چېن جۈنشېڭ مۇشۇ ئاينىڭ 5-كۈنى ئېچىلغان مەملىكەتلىك يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى خىزمىتى تېلېفون يىغىنىدا مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: ھازىر مەملىكەت بويىچە يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ ئوبوروت تەرتىپى خېلى ياخشىلاندى. لېكىن خىمىيۋى ئوغۇت ئىشلەپچىقىرىشى، بولۇپمۇ ئوبوروت تەرتىپى قالايمىقان بولۇش مەسىلىسى ئوخشىمىغان دەرىجىدە مەۋجۇت. بۇ ھال يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇشقا ۋە يېزىلارنىڭ مۇقىملىقىغا پايدىسىز. شۇڭا ئۇنى دەرھال توسۇش كېرەك.

چېن جۈنشېڭ مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: گوۋۇيۈەننىڭ «خىمىيۋى ئوغۇت ئوبوروت تۈزۈلمىسىنى يەنىمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش»ى — ھۆكۈمەتنىڭ خىمىيۋى ئوغۇتنى ماكرولۇق تەڭشەش-تىزگىنلەشتىكى مۇھىم ھۆججىتى. شۇڭا ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر خىمىيۋى ئوغۇت خىزمىتىدە ئۆلكە باشلىقلىرى مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى يەنىمۇ ساغلاملاشتۇرۇپ، ئۆز رايونىنىڭ خىمىيۋى ئوغۇت بىلەن تەمىنلەش ۋە خىمىيۋى ئوغۇتقا بولغان ئېھتىياج ئومۇمىي مىقدارىنى تەڭپۇڭلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، ئۆز رايونىنى خىمىيۋى ئوغۇت بىلەن تەمىنلەشكە ۋە خىمىيۋى ئوغۇت باھاسىنىڭ مۇقىم بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش مەسئۇلىيىتىنى ئۈستىگە ئېلىشنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈشى، ئىزچىللاشتۇرۇشى كېرەك. ھازىر خىمىيۋى ئوغۇت مەنبەسى بىرئاز كۆپەيدى، زاپاس ساقلاش تۈزۈمىنى ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە تېز ئورنىتىش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك خىمىيۋى ئوغۇت ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرى داۋاملىق غەيرەت قىلىپ، سۈپەتلىك خىمىيۋى ئوغۇتلارنى كۆپلەپ ئىشلەپچىقىرىشى كېرەك. تەمىنات-سودا كوپېراتىپلىرى — يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى ئوبوروتىنىڭ ئاساسىي يولى، ئۇ دۆلەتنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بىلەن تەمىنلەش سىياسىتىنى، باھا سىياسىتىنى ئىجرا قىلىشتەك مۇھىم مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئالغان. ھايانكەشلىك قىلىش، دېھقانلارنىڭ مەنپەئەتىگە زىيان يەتكۈزۈشتەك قانۇنسىز ھەرىكەتلەرنىڭ ئوتتۇرىغا چىقىشىغا مۇتلەق يول قويۇلمايدۇ. ھازىر خىمىيۋى ئوغۇت كۆپ ئىشلىتىلىدىغان مەۋسۇم، ھەر دەرىجىلىك تەمىنات-سودا كوپېراتىپلىرىنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنى باشقۇرۇش تارماقلىرى ئوغۇتنى كەنتلەرگىچە، ئېتىزلارغىچە يەتكۈزۈپ بېرىش مۇلازىمىتىنى قانات يايدۇرۇپ، دېھقانلارنى ھەرقانداق ۋاقىتتا باھاسى مۇۋاپىق خىمىيۋى ئوغۇتنى سېتىۋېلىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش، تېخنىكا نازارەتچىلىك تارماقلىرى يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بازارلىرىنى ئېنىقلاش، تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، يالغان ساختا، ناچار يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى تىجارىتى بىلەن شۇغۇللانغان، ئىشلەپ چىقارغان، ساتقان، يېزا ئىگىلىككە زىيان سالغان قىلمىشلارغا قاتتىق زەربە بېرىشى كېرەك.

ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش نازارىتى ئۆز سىستېمىسىدىن

ئىتلىق سۆزىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، دۆلەت كارخانىلىرىنى ياخشىلاشنىڭ ئەھمىيىتىنى چۈشىنىپ، ئىسلاھات قەدىمىنى تېزلىتىشىمىز لازىم. پايدىسىز ئامىللارنى كۆرۈش بىلەن بىللە، پايدىلىق ئامىللارنى ئېنىق كۆرۈشىمىز لازىم. بىرىنچى، دۆلەت كارخانىلىرى، بولۇپمۇ چوڭ، ئوتتۇرا دۆلەت كارخانىلىرى كۆپ خىل ئىگىلىك تەركىبىي تەڭ راۋاجلىنىۋاتقان ئەھۋالدا يەنىلا ئېنېرگىيە، قاتناش، مۇھىم خام ئەشيا، ماتېرىيال ۋە تېخنىكا ئۈسكۈنىلىرى بىلەن تەمىنلىگۈچى، دۆلەت مالىيە كىرىمىنىڭ ئاساسىي مەنبەسى، شۇڭا ئۇ خەلق ئىگىلىكىدە مۇھىم رول ئوينايدۇ. ئىككىنچى، ئون نەچچە يىللىق ئىسلاھات ئارقىلىق دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ قىياپىتىدە ئومۇمەن خېلى چوڭ ئۆزگىرىش بولدى، ھاياتىي كۈچى كۈچەيدى. ئۈچىنچى، باش شۇجى جياڭ زېمىن ئىككى قېتىم مۇھىم سۆز قىلىپ، كارخانا ئىسلاھاتىنىڭ يۆنىلىشى، نىشانى، پرىنسىپى ۋە تەلەپلىرىنى ئېنىق كۆرسىتىپ بەردى. گوۋۇيۈەن بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە دائىر بىر قاتار مۇھىم تەدبىرلەرنى تۈزۈپ چىقتى: 1. نۇقتىلىق

... دۆلەت كارخانىلىرىنى تامامەن ياخشىلىغىلى بولىدۇ.

ۋۇ باڭگو دۆلەتنىڭ كىچىك كارخانىلىرى ئىسلاھاتى توغرىسىدا توختالغاندا مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: بىرىنچى، دۆلەتنىڭ كىچىك كارخانىلىرى - خەلق ئىگىلىكىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى. دۆلەتنىڭ كىچىك كارخانىلىرى بازارنى ئاۋاتلاشتۇرۇش، خەلققە مۇلازىمەتلىك قىلىش، ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش پۇرسىتىنى كۆپەيتىشتە مۇھىم رول ئوينايدۇ. شۇڭا دۆلەتنىڭ كىچىك كارخانىلىرىنى يەنىمۇ قويۇۋېتىش، جانلاندۇرۇش پۈتكۈل خەلق ئىگىلىكىنى جانلاندۇرۇش ۋە راۋاجلاندۇرۇشتا پايدىلىق. كۈچىنى مەركەزلەشتۈرۈپ دۆلەت پىلانى ۋە خەلق تۇرمۇشىغا مۇناسىۋەتلىك بولغان دۆلەتنىڭ چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلىرىنى ياخشى تۇتۇشقا پايدىلىق. ئىككىنچى، نۆۋەتتە دۆلەتنىڭ كىچىك كارخانىلىرىنى قويۇۋېتىش، جانلاندۇرۇشنىڭ ئاچقۇچى - ئىدىيىنى يەنىمۇ ئازاد قىلىش. تونۇشنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ئىزدىنىشكە رىغبەتلەندۈرۈپ، سىناق قىلىشقا يول قويۇش، دادىللىق بولۇش، قەدەمنى تېزرەك ئېلىش كېرەك. دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئەھۋالى

* * * * * * * * * * * * * * *

ئادەم ئىزدەش ئېلانى

بەي خۇافۇ ـ قاراماي شەھەرلىك بۇرغىلاش شىركىتىنىڭ ئىشچىسى، ئەر، 45 ياش، سىچۈەن تەلەپپۇزىدا سۆزلەيدۇ، ئۆدۇل چىشىدىن ئالتىسى چۈشۈپ كەتكەن، بوينىدا تاتۇقى بار، بويى تەخمىنەن 1.63 مېتىر، سەل دۈمچەك، بېشىدا تاتۇق بار، 7-ئاينىڭ 3-كۈنى چۈشتىن كېيىن شىنجاڭ تىببىي شۆيۈەن قارىمىقىدىكى دوختۇرخانىدىن چىقىپ كېتىپ، ھازىرغىچە قايتىپ كەلمىدى. چىقىپ كەتكەندە چاپان ئاق كاتەكچە كۆينەك، كۆك ئىشتان، ساپما ئاياغ كىيگەندى.

كۆرگەنلەر بولسا، نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى بۇرغىلاش شىركىتىنىڭ ئۈرۈمچىدىكى ئىش بېجىرىش ئورنىدىكى سۇن سەنفا بىلەن ئالاقىلىشىشقا بولىدۇ، كۆڭۈلدىكىدەك رازى قىلىمىز.

ئالاقىلىشىش تېلېفون نومۇرى:

851670 851455

4516578 4540801

چاقىرغۇ نومۇرى: 7265 ـ 126

ئېلانلار

ئۈرۈمچى شەھەر چوڭ كۆۋرۈك ئاشلىق دۇكىنىدىن بېرىلگەن (105 ـ ﷼) نومۇرلۇق خېرىدىنىسا نامىدىكى تۆت كىشىلىك ئاشلىق كىنىشكىسى ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

* * * * * *

ئۈرۈمچى شەھەرلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسىدىن بېرىلگەن 2000181IVO- نومۇرلۇق شادەتخان نامىدىكى دۆلەت ئىگىلىكىدىكى يەردىن پايدىلىنىش گۇۋاھنامىسى، ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتى قارمىقىدىكى كۆمۈر كاندىن بېرىلگەن پەرھات مەتنىياز نامىدىكى نوپۇس، ئۈرۈمچى شەھەر سايباغ پېچۇسوسىدىن بېرىلگەن پەرھات مەتنىياز، شادەتخان نامىدىكى سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

* * * * *

ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتىدىن بېرىلگەن ئەخمەت ئەيسا نامىدىكى 2509300 ـ نومۇرلۇق پاسپورت ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

ئۈرۈمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزدىن كېچىگىچە تۇتۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا 17°C ~ 28°C بولىدۇ، ئۈچ بال شامال چىقىدۇ.

ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش نازارىتى ئۆز سىستېمىسىدىن

نازارەتچىلىك فۇنكسىيىسىنى جارى قىلدۇرۇپ كىرىمنى ئاشۇرۇپ چىقىمنى تېجەش تەدبىرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە كاپالەتلىك قىلىشنى تەلەپ قىلدى

(بېشى 1 ـ بەتتە)

«10 ـ مارت» مەنئى قىلىش پەرمانىنى ئىجرا قىلغاندىكىدەك ئاممىنى كەڭ، چوڭقۇر سەپەرۋەر قىلىپ، كۈچلۈك جامائەت پىكرى پەيدا قىلىپ، قويۇق ئىجتىمائىي كەيپىيات شەكىللەندۈرۈپ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ كىرىمنى ئاشۇرۇپ، چىقىمنى تېجەش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىلىرى، مەنئى قىلىش بۇيرۇقلىرىنىڭ ئومۇميۈزلۈك ئىزچىللىشىشىغا ھەقىقىي تۈردە ئەمەلىيلىشىشكە ئىمكانىيەت يارىتىش لازىم. ئىككىنچى، تۈزۈم قۇرۇلۇشىنىڭ ئەھۋالى. جايلار ۋە تارماقلار كونكرېت ئىجرا قىلىش چارىلىرىنى بەلگىلەپ ۋە يۇرۇشلۇق بەلگىلىمىلەرنى چىقىرىپ، مۇناسىپ تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، تۈزۈمنىڭ چەكلەش كۈچىنى ئاشۇرۇش لازىم. بولۇپمۇ بۇزۇپ ـ چېچىپ ئىسراپ قىلىشقا ۋە قىيىنچىلىقنى يۇقىرىغا ئىتتىرىشكە قارشى تۇرۇپ، ئاساسىي قاتلام ئورۇنلارنىڭ ۋە خەلقنىڭ ئېھتىياجىغا كاپالەتلىك قىلىش جەھەتتە كونكرېت ئەمەلىي پىكىرلەرنى ئوتتۇرىغا قويۇش لازىم. ئۈچىنچى، رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، ھەقىقىي تۇتۇش، ئەمەلىي ئىشلەش ئەھۋالى ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتلەر كىرىمنى ئاشۇرۇپ چىقىمنى تېجەشنى مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە قويۇشى، پارتىيە ھۆكۈمەتنىڭ ئاساسىي رەھبەرلىرى مەسئۇلىيەتنى ھەقىقىي ئۈستىگە ئېلىش، مەسئۇل رەھبەر كونكرېت تۇتۇش لازىم. تۆتىنچى، تەتۈرلۈك قىلىپ ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش قىلمىشلىرىنى جىددىي تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش لازىم. ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى باشباشتاقلىق قىلغانلارنىڭ ئەدىبىنى بېرىش فاكتىدا چىڭ تۇرۇپ، ئاپتونوم رايوننىڭ بەلگىلىمىسىنى بىر تەرەپكە قايرىپ قويغان، ئۆز ئالدىغا ئىش تۇتقان، تەتۈرلۈك قىلىپ ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلغانلاردىن بىرسى بايقالسا بىرسىنى جىددىي تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىپ، قەتئىي پارتىيە ئىنتىزامى، مەمۇرىي ئىنتىزام جازاسى بېرىشى، شۇندىقلا ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش قىلىش ياكى خەلق ئالدىدا ئاشكارىلىشى لازىم.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنۇلار تەلەپ قىلىندۇ: ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى ئاپتونوم رايون بويىچە ئېچىلغان تېلېفون يىغىنىنىڭ تەلپى بويىچە، خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى ئېنىقلاش خىزمىتىگە قاتنىشىش سالمىقىنى چوڭايتىپ، مالىيە، ئىقتىسادىي تەپتىش قاتارلىق تارماقلارنىڭ ئېنىقلاش خىزمىتىنى ياخشى تۇتۇشىغا پائال ھەمكارلىشىش لازىم. جايلار ۋە تارماقلارنىڭ دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ ئالاقىدار سىياسەت، بەلگىلىمىلىرىنى ئىجرا قىلغان ـ قىلمىغانلىقى، خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغ كىرىم مەنبەسىنىڭ توغرا بولغان ـ بولمىغانلىقى، خام چوت ئىچىدىكى مەبلەغنى ئۆز ئالدىغا خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغ قىلىپ يۆتكىگەن ـ يۆتكىمىگەنلىكى، خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى ئىشلىتىشى بەلگىلىمىگە ئۇيغۇن بولغان ـ بولمىغانلىقى، قالايمىقان چىقىم قىلىش، كەلسە ـ كەلمەس ئىشلىتىش ئەھۋالى بار ـ يوقلۇقى، ھەتتا يەڭ ئىچىدە بۆلۈشۈۋېلىش، ئىشلىتىۋېلىش ئەھۋالى بار ـ يوقلۇقىنى ئۆزى تەكشۈرۈپ ئۆزى تۈزىتىشنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلىش لازىم. مالىيىنى مەخسۇس ھېساب بىلەن باشقۇرۇشنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغقە ئائىت قائىدە ـ تۈزۈملەرنى كۈچەيتىپ، مەمۇرىي كەسپىي ھەق ئېلىش تۈرلىرىنى تەستىقلاش ئۆتكەللىرىنى چىڭ ئىگىلەش ۋە تالونلارنى باشقۇرۇشنى نېگىزلىك خىزمەت قىلىپ ھەق ئېلىشنى باشقۇرۇش ۋە فوندى باشقۇرۇش سالمىقىنى زورايتىش لازىم.

خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى مالىيە نازارىتىدىن قاچۇرۇپ نورمال مالىيە تەرتىپىنى ئېغىر دەرىجىدە بۇزغان، ئۇنى ئۆزلىرى ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ تۈزەتمىگەن، داۋاملىق يوشۇرۇپ مەلۇم قىلمىغان، يۆتكەپ ئىشلىتىۋالغان ئەھۋاللار سېزىلسە، مۇناسىۋەتلىك كىشىلەرنى ۋە شۇ ئورۇننىڭ رەھبەرلىرىنى جىددىي بىر تەرەپ قىلىش لازىم.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دېيىلدى: تېلېفون يىغىنىدا ئوتتۇرىغا قويۇلغان ئورۇنلاشتۇرۇشنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش، بۇ يىللىق چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشى ۋەزىپىسنى ئورۇنداشتا مۇھىم تۈرتكىلىك رول ئوينايدۇ. خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى ئېنىقلاش ـ ھۆكۈمەت پۇلىغا يېيىش ـ ئىچىش، ئويناشنىڭ مالىيە مەنبەسىنى توسىدۇ؛ ئاپتوموبىل سېتىۋېلىش، ئۆي سېلىش، چەت ئەلگە چىقىش قاتارلىقلارنى تىزگىنلەش، رەھبىرىي كادىرلارنىڭ پاك ـ ئىنتىزامچان بولۇشىغا قويۇلغان تەلەپ؛ كۆچمە تېلېفون ئېلىشقا رۇخسەت قىلماسلىق، يىغىن كۆلىمىنى ۋە ھۆكۈمەت ھېسابىغا داۋالىنىش پۇلىنى تىزگىنلەش قاتارلىق بەلگىلىمىلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش، ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزەشتە ئىلگىرى سۈرۈش رولىنى ئوينايدۇ. ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى تېلېفون يىغىنىدىن پايدىلىنىپ، خىزمەت سالمىقىنى زورايتىش، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇشنىڭ ئىستىل تۈزىتىش مۇھىم نۇقتا قىلىنغان ئۈچ تۈرلۈك خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈرۈشى لازىم.

«ساۋەن روھى» ساۋەنلىكلەرنىڭ يېزا ئىگىلىكىدە چوڭ، سانائەتتە كۈچلۈك، مالىيىدە باي ناھىيە قۇرۇشىغا تۈرتكە بولدى

(بېشى 1 ـ بەتتە)

يىلنىڭ بېشىدىن بۇ يىل 3-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 33 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، ناھىيە بازىرىدىكى ئۈچ ئاساسلىق كوچىنىڭ يوللىرىنى كېڭەيتىپ ياسىدى، ناھىيە تەۋەسىدە دۆلەت، ئۆلكە، دۆلەت مۇداپىئە تاشيولى، يېزا ـ كەنت ۋە كان يولى گىرەلەشكەن تاشيول تورىنى شەكىللەندۈرۈپ ساياھەتچىلىك، قىزىلما بايلىقلارنى ئېچىش كەسىپلىرىنىڭ تېز تەرەققىي قىلىشىغا يول سالدى. يېزا ئىگىلىكى بىلەن سانائەت بىر گەۋدە قىلىنغان يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاش، قىزىلما بايلىقلارنى پىششىقلاش، قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى سانائىتى ۋە خىمىيە سانائىتى سىستېمىسىنىڭ ئەندىزىسىنى دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەندۈرۈپ، ناھىيە ئىقتىسادىنىڭ ئۇدا، تېز، ماس قەدەمدە تەرەققىي قىلىشىغا يول ئاچتى.

«ساۋەن روھى» بىر يىلدىلا كارامىتىنى كۆرسەتتى. بۇ يىلنىڭ بېشىدا بۇ ناھىيە ئاپتونوم رايون بويىچە ئاشلىق، پاختىنى ئاشۇرۇشتا 1 ـ لىككە، «تەگرىتاغ لوڭقىسى»نى تالىشىش بويىچە سۇ قۇرۇلۇشى مۇسابىقىسىدە 1 ـ لىككە، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ناھىيە، «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» بويىچە نەمۇنىلىك ناھىيە، پاكىز ناھىيە، يېزا (بازار) شىپاخانىلىرى قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ناھىيە، «ئىككى ئاساسەن» مائارىپنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتا ئۆلچەمگە يەتكەن ئىلغار ناھىيە قاتارلىق شەرەپكە ئېرىشتى. ھاكىم ناجات نازارېك بىزگە مۇنداق دېدى: ئۆتكەن يىلى ناھىيىمىزنىڭ سانائەت، يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 912 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1994 ـ يىلدىكىدىن 29.6، مالىيە ئومۇمىي كىرىمى 63 مىليون 20 مىڭ يۈەنگە يېتىپ 26%، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 2083 يۈەنگە يېتىپ 65.8% ئاشتى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى بەش ئېيىدا ناھىيىمىزدىكى يېزا (بازار) لار، تارماقلار «ساۋەن روھى»نى قىبلىنامە قىلىپ، ئۆز ئارا رىقابەتلىشىپ، تۇنجى قەدەمنى ياخشى باستى. ئاشلىق ۋە ئىقتىسادىي زىرائەتلەرنىڭ پىلان كۆرسەتكۈچلىرى ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. «ساۋەن روھى» ئارقىلىق ئۆز ـ ئۆزىمىزگە ئىلھام بېرىپ، پىسىم قىلىپ، بەسلىشىشكە، رىقابەتلىشىشكە جۈرئەت قىلىپ، ناھىيىمىزنى ئاپتونوم رايون بويىچە ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدىغان، يېزا ئىگىلىكىدە چوڭ، سانائەتتە كۈچلۈك، مالىيىدە باي ناھىيە قىلىپ قۇرۇپ چىقىشقا تىرىشىمىز.

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

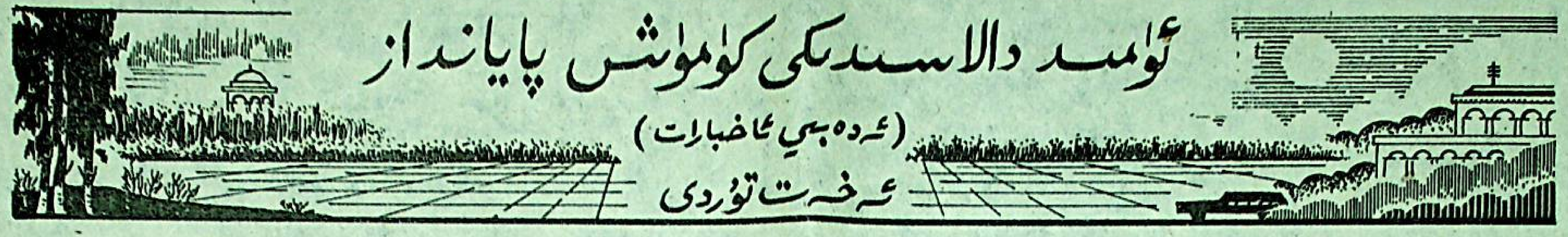

ئۈمىد دالاسىدىكى كۈمۈش پاياندار

(ئەدەبىي ئاخبارات)

ئەخمەت تۇردى

1

مارالبېشى - ئۆز تارىخىغا نۇرغۇن سىر ۋە ھېكمەتلەرنى يوشۇرغان- گۈزەل، مۇنبەت زېمىن. مىڭ يىلنىڭ ئالدىدىلا پاختىچىلىق بىلەن داڭ چىقارغان بۇ قەدىمكى زېمىن بۈگۈنكى يېڭى دەۋردە، پارتىيىمىزنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش سىياسىتىنىڭ تۈرتكىسىدە ئورنىدىن دەس تۇرۇپ، مىسلى كۆرۈلمىگەن شىجائەت ۋە جۇشقۇن روھ بىلەن تېخىمۇ گۈزەل كەلگۈسىگە قەدەم تاشلىماقتا.

مەن ئۇزاقتىن بۇيانقى ئارزۇيۇمغا يارىشا، بۇ يەرگە كېلىپ نۇرغۇن تەسراتلارغا چۆمدۈم. مەن بۇ يەردە ھەقىقەتەنمۇ پاختىچىلىق بىلەن بېيىغان بىر تۈركۈم دېھقانلارنى كۆردۈم، ئۇلارنىڭ خۇشال كۈلكىلىرىنى، شاد ناخشىلىرىنى ئاڭلىدىم. مەن بۇ يەردە يۈرەك قېنىنى سەرپ قىلىپ، ھالال، جاپالىق ئىشلەۋاتقان ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىنى كۆردۈم، ئۇلارنىڭ ياخشى ئىش، ياخشى خىسلەتلىرى توغرىسىدىكى سەممىي مەدھىيىلەرنى ئاڭلىدىم. مەن بۇ يەردە دېھقانلىرىمىزنىڭ مەردانە، قەيسەر ۋە ئۈمىدۋار روھىنى كۆردۈم. بۇ ئەجدادلار روھى، ئۆلمەس روھ! بۇ روھتا دېھقانلىرىمىزنىڭ ئەقىل-پاراستى بىلەن غەيرەت- شىجائىتى، ئۆتمۈشى بىلەن ھازىرى ۋە گۈزەل كېلەچىكى، قايغۇ-ھەسرىتى بىلەن شاد-خۇراملىقى، ئار-نومۇسى بىلەن ۋىجدان-ئەقىدىسى سىڭىپ كەتكەن! شۇڭا بۇ روھ قەدىمكى بارچۇق دىيارىدا ئۈزلۈكسىز جەۋلان قىلىپ، ئۆزىنىڭ ئۆلمەس، تەڭداشسىز قۇدرىتىنى نامايان قىلماقتا...

مەن ئەنە شۇنداق ھېسسىياتلار ئىلكىدە مارالبېشىنىڭ يېزا، كەنتلىرىنى ئارىلىدىم، دېھقانلىرى بىلەن سىرداشتىم، كادىرلىرى بىلەن كۆرۈشتۈم. قەلبىمدە بۇ زېمىنغا چوڭقۇر مۇھەببەت، ئاق كۆڭۈل، ئەمگەكچان خەلقىگە چەكسىز ھۆرمەت پەيدا بولدى. مەن بۇ يەردە پاختىچىلىقنىڭ يىراق ئىستىقبالىنى ۋە يوشۇرۇن كۈچىنى كۆردۈم. ئاقساقمارال يېزا 11-كەنتتىكى بېيىغان دېھقان سايىم سابىر ماڭا مۇنداق دېدى:

«بۇرۇن دېھقانلار ئۆزئارا سالام-سائەت قىلىشساق، بالاڭ قانچە؟ تىنچ - ئامانمۇ؟ دەپ كۆرۈشەتتۇق. ئەمدى ھازىر كۆرۈشۈپلا، قانچە مو كېۋەز تېرىدىڭ؟ ئېتىزىڭ تىنچ - ئامانمۇ؟ دەپ سالاملىشىدىغان بولدۇق!...»

مانا بۇ، پاختىچىلىقنىڭ دېھقانلارنىڭ قەلبىگە چوڭقۇر سىڭىپ كىرگەنلىكى، ئۇنى خۇددى بالا-چاقىسىدەك مۇھىم بىلگەنلىكىنىڭ ئىپادىسى!

دېھقانلارنىڭ ئېڭى ۋە ھەرىكىتىدىكى بۇنداق زور بۇرۇلۇشتا، ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى رەھبەرلىرىنىڭ تىرىشچانلىقى زور بولغان. ئۇلار بىر تەرەپتىن، ئىدىيىنى، تونۇشنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، يەنە بىر تەرەپتىن، ئەمەلىي ۋە ئۈنۈملۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، ناھىيىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش، كېۋەز تېرىلىدىغان يەر كۆلىمىنى تەدرىجىي كېڭەيتىش ۋە سىلىنمىنى ئاشۇرۇش ئارقىلىق، دېھقانلارغا بېيىشنىڭ داغدام يولىنى ئېچىپ بەرگەن. مەن 1996-يىل 6-ئاينىڭ 2-ۋە 10-كۈنلىرى ناھىيىلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى يەن جىنشىن بىلەن ناھىيىنىڭ ھاكىمى مەتىمىن توختىنى زىيارەت قىلدىم. ئۇلار ناھىيىنىڭ پاختىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشى ۋە ئۇنىڭ تەرەققىيات ئىستىقبالى توغرىسىدا ماڭا ناھايىتى نۇرغۇن نەرسىلەرنى سۆزلەپ بەردى.

ئالدى بىلەن ياشاشنى، ئاندىن تەرەققىي قىلىشنى كۆزلەيدۇ! بۇ جەھەتتە، ناھىيە رەھبەرلىكى تۆۋەندىكىدەك ئەمەلىي چارە-تەدبىرلەرنى قوللانغان:

بىرىنچى، «بەشتە بىر تۇتاش» تېرىقچىلىق قىلىش داۋامىدا، ھەر بىر ئائىلىگە «كەنت ئەزالىرىنىڭ مۇئامىلە ھېسابات خاتىرىسى» تارقىتىپ بېرىلگەن ھەم بۇ ئىشقا مەسئۇل بولىدىغان مەخسۇس ئادەم ئاجرىتىلغان. بۇنىڭ بىلەن ھەر بىر ئائىلىنىڭ تېرىش ھەققى، ماددىي ئەشيا سانى، سۇغىرىش پۇلى، ماشىنا ئىشلىتىش ھەققى قاتارلىقلار ئۆز ۋاقتىدا ھېسابات قىلىنىپ، كىنىشكىغا ئېنىق خاتىرىلىنىپ دېھقانلار بىلەن بولغان ھېساب-كىتاب ئېنىق ھەم ئادىللىق بولغان.

ئىككىنچى، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى باشقۇرۇش، نازارەت قىلىش ئۈچۈن، مەخسۇس ئادەم ئاجرىتىلىپ، قەرەللىك تەكشۈرۈپ تۇرۇش تۈزۈمى ئورنىتىلغان، بۇنىڭ بىلەن دېھقانلارنىڭ سېلىقى يۇقىرىنىڭ بەلگىلىمىسى بويىچە، بەش پىرسەنت ئىچىدە تىزگىنلەنگەن. يېزا، كەنتلەر ئۆز ئالدىغا سېلىق چاچىدىغان، خالىغانچە سېلىق تۈرى قوشىدىغان نامۇۋاپىق ئىشلار پۈتۈنلەي توختىتىلغان، ئۆلچەم ۋە بەلگىلىمە بويىچە ئىجرا قىلىش ئىشقا ئاشۇرۇلغان.

ئۈچىنچى، ناھىيە پاختىچىلىققا سېلىنىدىغان مەبلەغنى يىلدىن يىلغا كۆپەيتكەن. لېكىن بۇنىڭ ھېسابىغا دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى ئاشۇرمىغان. دېھقانلاردىكى «سېلىنما كۆپەيسە، سېلىقمۇ ئاشىدۇ» دەيدىغان غەم-ئەندىشە ئەمەلىيەت ئارقىلىق تۈگىتىلگەن.

مېنىڭچە، مارالبېشىدىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر خىزمەتنى بىجانىدىللىق بىلەن ئىشلىگەن، ئۇلار ھەر ۋاقىت خەلقنىڭ غېمىنى يەپ، خەلققە مەنپەئەت يەتكۈزگەن. ئۇلار ھوقۇق يۈرگۈزگەن مەزگىلدە ناھىيە خەلقىنىڭ تۇرمۇش ۋە ئىشلەپچىقىرىش مۇھىتى يىلدىن يىلغا ئۆزگەرگەن، يۈكسەلگەن. بۇنىڭغا مۇنۇ سانلىق مەلۇماتلار ياخشى دەلىل بولالايدۇ:

1994-يىلى پاختىنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلى 582 مىڭ دەن بولۇپ، 1993-يىلدىكىدىن 81 مىڭ 200 دەن-% 16.2 ئاشقان. كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ساپ كىرىم 856 يۈەنگە يېتىپ، 1993-يىلدىكىدىن % 8.2 ئاشقان.

1995-يىلى پاختىنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلى 744 مىڭ دەن بولۇپ، 1994-يىلدىكىدىن 174 مىڭ دەن - % 29.8 ئاشقان. كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ساپ كىرىم 930 يۈەن بولۇپ، 1994-يىلدىكىدىن % 8.7 ئاشقان.

1996-يىلى پاختىنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلى 800 مىڭ دەنگە يەتكۈزۈلۈپ، 1995-يىلدىكىدىن 50 مىڭ دەن ئاشۇرۇش پىلانلانغان. دېھقانلاردا: «ياخشى ھوسۇل كۆكىدىن بىلىنىدۇ» دېگەن گەپ بار. ھازىر ناھىيە بويىچە كېۋەزنىڭ ئۆسۈشى، پىرىجەك

ئۇنىڭغا قىزىقىپ، يېنىمدىكى ئابدۇرېھىم شۇجىدىن سوئال سوراي، دەپ تۇرۇشۇمغا ئۇ خۇددى كۆڭلۈمدىكىنى بىلگەندەك:

- مانا بۇ غەلىبە قىلغان يەرلىرىمىز! - دېدى مەغرۇر ئاۋازدا- قىزىل بايراق غەلىبىنىڭ بەلگىسى، زىيانداش ھاشاراتلار يوقىتىلىپ، كېۋەزلەر قۇتقۇزۇلغان يەرلەرگە قادىلىدۇ. ئاۋۇ يەردىكى كۆك بايراق مۇداپىئەنىڭ بەلگىسى، زىيانداش ھاشاراتلاردىن مۇداپىئە قىلىنغان يەرلەرگە قادىلىدۇ. ئەمدى ئاۋۇ سېرىق بايراقلار بولسا- دېدى ئۇ كۆز يېتىم يەردىكى بىر سالپا ئېتىزغا قاداپ قويۇلغان ئىككى-ئۈچ سېرىق بايراقنى كۆرسىتىپ، - زىيانداش ھاشاراتلار پەيدا بولغان يەرلەرگە قادىلىدۇ. قەيەردە سېرىق بايراق بولىدىكەن، بىز دەرھال كۈچنى توپلاپ شۇ يەرگە ھۇجۇم قىلىمىز. ھازىر يېزىمىزدا «يېزىلىق ھۆكۈمەت تەشكىللىگەن ئوتتۇز كىشىلىك ياشلار تېخنىكا مۇلازىمەت ئەترىتى» بار. ئۇلار قەيەردە ئاپەت كۆرۈلسە، دەرھال شۇ يەردە ھازىر بولۇپ، زەربىدارلىق بىلەن ئىشلەيدۇ. پاختىچىلىقتا كېۋەز پىشىدەك، غوزا قۇرتىدەك يامان ئاپەت يوق. بىر يەرگە بىر نەچچىسى چۈشسە، بىر-ئىككى كۈندە نەچچە ئون مو يەرگە يامراپ كېتىدۇ. كېۋەز ئۆستۈرۈش ھەقىقەتەن جاپالىق، بىرەر سائەتمۇ ئېتىز بېشىدىن ئايرىلغىلى بولمايدۇ!...

پاختا بەكمۇ بەلەن نەرسە، ئۇ ئىنسانلارغا گۈزەللىك ۋە ھارارەت بەخش ئېتىدۇ. لېكىن ئۇنى ئۆستۈرۈش ئىنتايىن تەس! بىر تۈپ كېۋەزنى پەرۋىش قىلىپ ئۆستۈرۈش بەئەينى بىر بوۋاقنى پەرۋىش قىلىپ چوڭ قىلىشقا ئوخشايدۇ. لېكىن ئۇنىڭ ھەر بىر ھاياتلىق قەدىمى - بوي تارتىپ كۆكلىشى، چىرايلىق پىرىجەك تۈگۈشى، رەڭدار چېچەك ئېچىشى ۋە ئاخىرىدا ئاق ئالتۇن بولۇپ يالتىرىشى دېھقانلارغا ئاجايىپ خۇشاللىق ۋە بەخت ئېلىپ كېلىدۇ. بۇ خۇشاللىق ۋە بەخت خۇددى يېڭى تىلى چىققان، يېڭى ئايىغى چىققان ۋە يېڭى قىلىقى چىققان بوۋاقنىڭ ئانىغا بەخش ئەتكەن خۇشاللىقى ۋە شادلىقىغا ئوخشاش چەكسىز بولىدۇ!

- بۇ يىل كېۋەزلىرىمىز بەك بەلەن، - دېدى ئابدۇرېھىم شۇجى كېۋەزلىكنى ئارىلاپ كېتىۋېتىپ- مانا قارىسىلا، ھازىرلا ئالتە قولاق بولۇپ قالدى. بۇنى بۇرۇنقى يىللارغا سېلىشتۇرساق، ئاسمان - زېمىن پەرق بار. يېزىمىز 1992-يىلى 43 مىڭ 600 مو يەرگە كېۋەز تېرىپ، يىلنىڭ ئاخىرىدا 12 مىليون 960 مىڭ يۈەنگە پاختا ساتقان بولساقمۇ، لېكىن دېھقانلار يەنىلا، 5 مىليون 192 مىڭ يۈەن قەرزگە بوغۇلۇپ قالغانىدى. ئۆتكەن يىلى 46 مىڭ مو يەرگە كېۋەز تېرىپ، پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ قاتتىق ئىشلىدۇق. شۇنىڭغا يارىشا، يىلنىڭ ئاخىرىدا، 59 مىليون 600 مىڭ يۈەنلىك پاختا ساتتۇق. بۇنىڭ بىلەن دېھقانلار كونا قەرزلەردىن قۇتۇلۇپلا قالماي، ھال-كۈننى ئوبدانلا

يىل سىناق قىلىش ئارقىلىق، بۇ يىل يېزا بويىچە 40 مىڭ مو كېۋەزگە «قولۇلنىڭ» ناملىق ئوت - چۆپ ئۆلتۈرۈش دورىسىنى بەردۇق. مانا قارىسىلا، دورا بېرىلگەن يەرلەرنىڭ ھېچقايسىسىغا ئوت-چۆپ چىقمىدى. بۇنىڭ بىلەن بىز، بىرىنچىدىن، نۇرغۇن ئەمگەك كۈچىنى تېجەپ قالدۇق؛ ئىككىنچىدىن، ئوت-چۆپنىڭ كېۋەزدىن ئوزۇقلۇق تالىشىش مەسىلىسىنى ھەل قىلدۇق. شۇڭا، ماۋۇ كېۋەزلەر مانا شۇنداق جانلىق، قارامتۇل ئۆسۈۋاتىدۇ!

شۇ چاغدا، يېنىمىزغا 5-كەنت (ئارا مەھەللە) نىڭ شۇجىسى جېلىل كېرىم كەلدى. ئوتتۇرا بوي، قارامتۇتۇق بۇ ئادەم قارىماققا، ياۋاش، تارتىنچاق كۆرۈنەتتى. جىيەكلىرى مايلىشىپ كەتكەن نېمكەش بادام دوپپىسىنى باستۇرۇپ كىيىپ، تۆت يانچۇقلۇق كۆك چاپىنىنىڭ تۈگمىلىرىنى تولۇق ئېتىپ يۈرگىنىگە قارىغاندا، ئىشقا پۇختا ھەم ئىدىتلىق ئىكەنلىكى كۆرۈنۈپ تۇراتتى.

مەن ئېتىزلارنى ئارىلاپ كېتىۋېتىپ، ئۇنىڭدىن سورىدىم:

- بۇ يىل كەنت بويىچە قانچىلىك كېۋەز تېرىدىڭلار؟

- پىلان 1900 مو ئىدى، ئەمەلىيەتتە تېرىلغىنى 2030 موغا يەتتى.

- بۇ سانغا ماۋۇ قىرغا تېرىلغان كېۋەزلەرمۇ كىرەمدۇ؟- مەن ساناپ كۆرسەم، قىرلارنىڭ ھەممىسىگە تۆت قۇردىن كېۋەز تېرىلغانىكەن.

- شۇنداق، ئۇنىمۇ ھېسابلىدۇق، - دېدى جېلىل كېرىم، -بۇرۇن قىرلار تېرىلمايتتى، ھازىر ئالقانچىلىكمۇ ئاق يەر قالدۇرمىدۇق، بۇ ئىشنى دېھقانلار ئۆزلىرى تېپىپ چىقتى، رەھبەرلەر رىغبەتلەندۈردى.

-شۇنداق، - دەپ قوشۇمچە قىلدى ئابدۇرېھىم شۇجى، - ئۆتكەن يىلى 2 - كەنتتىكى ئىسمائىل غېرىپ دېگەن دېھقان ئۈچ يېرىم مو يەرنىڭ قىرىدىن 417 يۈەنلىك كېۋەز ساتقان، 7 - كەنتتىكى مەمەت رېھىم دېگەن دېھقان بەش مو ئۈچ پۇڭ يەرنىڭ قىرىغا تېرىلغان كېۋەزدىن 514 يۈەنلىك ھوسۇل ئالغان. بۇ خەۋەرنى ئاڭلىغان پەرھات شۇجى (شۇ چاغدا چارباغدا ئوقتىدا تۇرۇۋاتقان ناھىيىلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى پەرھات سەئىدى) بۇنىڭغا ناھايىتى قىزىقتى، ئۆزى ھېسابلاپ كۆرۈپ، ئاخىرى بۇنى پۈتۈن يېزىغا، كېيىن قوشنا يېزىلارغىچە تەشۋىق قىلىپ كېڭەيتتى. بۇ يىل دېھقانلار بىر غېرىچ يەرنىمۇ ئاق قويماي تېرىدى.

مانا بۇ، رەھبەرلىكنىڭ يېڭى نەرسىلەرنى سېزىپ، باشلامچىلىق بىلەن يوشۇرۇن كۈچلەرنى قېزىشى دېگەن شۇدە! بولمىسا ئۇ، ئاسماندىن چۈشەمدۇ!؟

جېلىل كېرىم بىلەن كۆپرەك پاراڭلاشقۇم بار ئىدى، لېكىن بۇ كەمسۆز ئادەم ئۆزىنى چەتكە ئېلىپ، ماڭا تۇتۇق بەرمىدى. بەلكىم، بۇ ئۇنىڭ ئۆزىنى كۆرسىتىشكە قىزىقمايدىغان، ئاددىي- ساددا خۇسۇسىيىتىدۇر. دېمىسىمۇ، تۇرمۇشتا، بولۇپمۇ مىللىي خاراكتېرنىڭ ساپ ۋە تۇغۇندا خۇسۇسىيەتلىرى ساقلىنىپ قالغان يېزىلاردا، مانا شۇنداق ئىشلەشنىلا بىلىپ، ئۆزىنى كۆرسىتىشنى، ۋاللاقتەككۈرلۈك قىلىشنى بىلمەيدىغان

نىسبەتەن، مەندە چوڭقۇر ھۆرمەت تۇيغۇسى ئويغاندى.

ھەرقانداق ئادەمنىڭ ۋۇجۇدىدا ئۆزىنىڭ تۇرمۇشىنى، ھايات يولىنى نۇرلاندۇرۇپ تۇرىدىغان بىر ئەقىدە بولىدۇ! سىز مۇشۇنداق بىر ئادەم بىلەن تونۇشۇپ، ئۇنىڭ ئاددىي، خالىس خىزمەت ئورنىدا تۇرۇپمۇ، تۇرمۇشىنى ئۆزىنىڭ ئېسىل خىسلىتى، جاسارىتى ۋە كۈچلۈك ئەقىدىسى بىلەن نۇرلاندۇرۇۋاتقانلىقىنى كۆرگىنىڭىزدە ھاياجانلانماي، تەسىرلەنمەي تۇرالمايسىز! دۇنيا، ھايات مۇشۇنداق ئادەملەر بىلەنلا گۈزەللىك ۋە ياخشىلىققا تولىدۇ...

بىز چۈشتىن كېيىن، كەنتنىڭ 5 - مەھەللىسىدىكى ياش دېھقان ئىسمائىل قادىر بىلەن كۆرۈشتۇق. ئىسمائىل قادىر 1987- يىلى تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتتۈرگەن، 26 ياشلار ئەتراپىدىكى ئېتىك، بېجىرىم يىگىت ئىدى. ئۇ دەسلەپ، دېھقانچىلىقتا كۆڭۈل تۇتوختىتالماي، بىر مەزگىل ھۈنەر قىلغان. كېيىن، بېيجىڭ، شاڭخەي، گۇاڭجۇ قاتارلىق جايلارغا بېرىپ سودىگەرچىلىكمۇ قىلغان.

1989 - يىلى ئۇ، 700 يۈەن قەرز بىلەن يۇرتىغا قايتىپ كەلگەندىن كېيىن ئىستىقبالىنى يۇرتتىن، ئەمگەكتىن تاپقان. 1990 - يىلى ئۇ مەتىمىن ئىسمائىل دېگەن دېھقان بىلەن شېرىكلىشىپ، 85 مو يەرنى ھۆددە ئېلىپ كېۋەز تېرىغان ۋە شۇ يىلىلا 11 مىڭ يۈەن ساپ پايدا ئالغان.

- 1992 - يىلى ئۆز ئالدىمغا 30 مو كېۋەز تېرىدىم، - دېدى ئۇ ئۆتكەن ئىشلارنى ئەسلەپ، - ئەسلىدە، پاختىنىڭ باھاسى تۆۋەن، كۆپ تېرىسىمۇ پايدا چاغلىق، دەپ قاراپ ئاز تېرىغانىدىم. لېكىن شۇ يىلى ھۆكۈمەت پاختىنىڭ باھاسىنى ئۆستۈردى. شۇڭا، 30 مو يەردىن يەنىلا 12 مىڭ يۈەن ساپ پايدا ئالدىم. شۇنىڭ بىلەن 1993 - يىلى بىراقلا كۆلەمنى كېڭەيتىپ، 95 مو يەر ھۆددە ئېلىپ كېۋەز تېرىدىم. 1995 - يىلىغا كەلگەندە، كېۋەز كۆلىمىنى 135 موغا يەتكۈزدۈم. يەرگە سېلىنغان مەبلەغنى كۆپەيتتىم، ئەڭ مۇھىمى، ئىلمىي ئۇسۇلدا پاختا ئۆستۈرۈشكە تىرىشتىم. ئالدى بىلەن يېزىلىق ھۆكۈمەت ئاچقان «قىش پەسىللىك پەن - تېخنىكا بويىچە تەربىيىلەش كۇرسى»غا قاتناشتىم، ئاندىن ئۆزۈم «شىنجاڭ يېزا پەن - تېخنىكىسى»، «كېۋەز باشقۇرۇش تېخنىكىسى» قاتارلىق كىتاب - ژۇرناللارنى ئوقۇپ، ئەمەلىيەتكە تەتبىقلىدىم. 1995- يىلى يەرگە 90 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالغانىدىم، يىل ئاخىرىدا، 70 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق ساپ كىرىم قىلدىم. مو بېشى ھوسۇلنى 240 جىڭغا يەتكۈزدۈم. بىرنەچچە يىل قاتتىق ئىشلەش، تىرىشىش ئارقىلىق، مەخسۇس پاختىچىلىقتىن كەلگەن كىرىم بىلەن 100 مىڭ يۈەنلىك ئائىلە بولۇپ قالدىم. ھازىر «بەشتە بىر تۇتاش بولۇش»نىڭ خاسىيىتى بىلەن، پاختىچىلىقنىڭ ئىنچىكە، جاپالىق ئىشلىرى يەڭگىللەپ، دېھقانلارنىڭ قولىنى بوشاتتى. ھازىر بىزنى ئالدىرىتىدىغان پەقەت ئىككى چوڭ ئىشلا قالدى: بىرسى، دەسلەپكى پەرۋىش مەزگىلىدىكى زىيانلىق ھاشاراتلاردىن مۇداپىئە كۆرۈش؛ يەنە بىرسى، پىشقاندا دەرىجىگە ئايرىپ، سۈپەتلىك يىغىۋېلىش. 1995 - يىلى كۈزدە، مېنىڭ 135 مو يېرىمدىكى كېۋەزلەر تەڭلا پىشىپ تەييار بولدى. بىزنىڭ بۇ يەردىن ئەمگەك كۈچى تاپالماي، كەلپىندىن 46 ئەمگەكچىنى ياللاپ ئەكېلىپ،

ۋە ئۇنىڭ تەرەققىيات ئىستىقبالى توغرىسىدا ماڭا ناھايىتى ئورغۇن نەرسىلەرنى سۆزلەپ بەردى.

بۇ ناھىيە 1958-يىلىلا، پاختا ھوسۇلىدا دۆلەت بويىچە كۆزگە كۆرۈنۈپ، گوۋۇيۈەننىڭ ماختىشىغا ئېرىشكەن. ئەپسۇسكى، كېيىنكى مالىمانچىلىق دەۋرلەردە، ئىشلەپچىقىرىش ئىزدىن چىقىپ، ناھىيە ئاپتونوم رايوندىكى سەككىز چوڭ نامرات ناھىيىنىڭ بىرى بولۇپ قالغان. ئىسلاھات ئېچىۋېتىشتىن كېيىن، يەنە چىقىش يولىنى تېپىپ، ۋىلايەت بويىچە پاختا ئىشلەپچىقىرىشتىكى باشلامچىلىق رولىنى جارى قىلدۇرغان. ئۆتكەن يىلى بۇ ناھىيىدىكى دېھقانلار پاختىدىنلا 600 مىليون يۈەن كىرىم قىلغان. ناھىيىلىك پارتكوم يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بېرى، يېزا ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىيات ئېھتىياجىغا ئۇيغۇنلىشىش، يېرىك يېزا ئىگىلىك تەرەققىياتى يۆنىلىشىگە يۈزلىنىش ئۈچۈن، ناھىيىنىڭ ئومۇمىي ئىشلەپچىقىرىش تۈزۈلمىسىنى تەڭشەپ، ئومۇمىي تېرىلغۇ يەر كۆلىمىنىڭ 50 پىرسەنتى پاختا، 30 پىرسەنتى ئاشلىق، ئون پىرسەنتى سەي-كۆكتات، قوغۇن-تاۋۇز، باغ-ۋاران، ئون پىرسەنتى بېدە، ئوت-چۆپ بولۇشنى بەلگىلىگەن. ئۇنىڭدىن باشقا، يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش ۋە ئىشلەپچىقىرىش تۈزۈلمىسىنى تەڭشەشنىڭ ئېھتىياجىغا ئاساسەن، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىدا «بەشتە بىر تۇتاش بولۇش» (پىلاندا بىر تۇتاش بولۇش، تېرىشتا بىر تۇتاش بولۇش، سۇغىرىشتا بىر تۇتاش بولۇش، مەبلەغ ۋە ماددىي ئەشيادا بىر تۇتاش بولۇش، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى ئىشلىتىشتە بىر تۇتاش بولۇش) نى ئەمەلگە ئاشۇرغان. بۇ تەدبىر دېھقانلارنى ئورتاق بېيىتىش، پەرقنى ئازايتىپ، ئىككى قۇتۇپقا بۆلۈنۈپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىشتا ياخشى ئۈنۈم بەرگەن.

«نۆۋەتتە، پاختىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىش ناھايىتى ياخشى پۇرسەت، ئەگەر بۇ پۇرسەت چىڭ تۇتۇلسا، ئىقتىساد يۈكسىلىپ، دېھقانلار روناق تاپىدۇ. مەركەز جەنۇبىي شىنجاڭنى پاختا بازىسى قىلىشنى قارار قىلدى. مەركەز بۇنداق يۈكسەك پىلاننى ئوتتۇرىغا قويغاندا، ئەلۋەتتە شىنجاڭ خەلقىنىڭ تېزدىن بېيىشىنى كۆزدە تۇتقان. بۇ پۇرسەت مارالبېشىغىمۇ چوقۇم چوڭ ئامەت ئېلىپ كېلىدۇ. 1995-يىلى بىز پاختا ئىشلەپچىقىرىشتا، مەملىكەت بويىچە 8-، ئاپتونوم رايون بويىچە 3-بولدۇق. 9-بەش يىللىق پىلاندا ئاپتونوم رايونىنىڭ 30 مىليون دەن پاختا ئىشلەپچىقىرىش نىشانى بار. بىز ناھىيىمىزنىڭ 1 مىليون دەن پاختا ئىشلەپچىقىرىش نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، ئاپتونوم رايوننىڭ پاختىچىلىقى ئۈچۈن تېگىشلىك ھەسسە قوشىمىز. ئەگەر بۇ نىشانغا يېتەلىسەك، مارالبېشىدىكى ھەر بىر نوپۇسقا 600 جىڭدىن پاختا توغرا كېلىپ، ئادەم بېشىغا توغرا كەلگەن كىرىم 4000 يۈەندىن ئاشىدۇ. ئەگەر ئۇنىڭدىن % 40 سېلىنمىنى چىقىرىۋەتكەندىمۇ، يەنە ئىككى يېرىم مىڭ يۈەندىن توغرا كېلىدۇ. بۇنىڭ ئۈچۈن بىز، بىرىنچىدىن پارتىيىنىڭ سىياسىتىگە، ئىككىنچىدىن، پەن-تېخنىكىغا، ئۈچىنچىدىن، خەلقنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغاشقا تايىنىپ، تەرەققىيات قەدىمىمىزنى تېزلىتىپ، بۇ نىشانغا چوقۇم يېتىمىز!...»

ئۇلار بۇ نىشانغا يېتىش ئۈچۈن ئالدى بىلەن ئورۇنسىز سېلىقلارنى ئازايتىپ، دېھقانلارنى تۇرمۇشتا خاتىرجەم قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئەمگەك قىزغىنلىقىنى يۇقىرى كۆتۈرگەن. بۇنىڭ بىلەن دېھقانلار خۇددى يۈكى يەڭگىللەپ، غەيرىتى جۇش ئۇرغان تۇلپارلاردەك، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ چەكسىز بوشلۇقىدا ئەركىن، ئازادە پەرۋاز قىلغان. دېمىسىمۇ، ئادەم پىلانلانغان. دېھقانلاردا: «ياخشى ھوسۇل كۆكىدىن بىلىنىدۇ» دېگەن گەپ بار. ھازىر ناھىيە بويىچە كېۋەزنىڭ ئۆسۈشى، پېرىنجەك تۇتۇشى كىشىنىڭ كۆڭلىنى سۆيۈندۈرىدۇ. ئەگەر سېخىي تەبىئەت بۇ يۇمران مايسىلارنى ئاخىرىغىچە ئۆز پاناھىدا ساقلاپ بېرەلىسىلا، مارالبېشىنىڭ بۇ يىلمۇ ئۆز مۆلچەرىدىن ئاشۇرۇپ ھوسۇل ئېلىشىدا گەپ يوق!

ئەمدى بىز يەنىمۇ ئىنچىكىلەپ، مۇنۇ پاكىتقا قاراپ باقايلى: ناھىيىنىڭ 1995-يىللىق پاختا ئىشلەپچىقىرىشتىكى كاتتا نەتىجىسى ئۈچۈن، ئاپتونوم رايون «1 - دەرىجىلىك پاختا مۇكاپاتى» نامىدا 100 مىڭ يۈەن، ۋىلايەت «كۈمۈش پاختا مۇكاپاتى» نامىدا 400 مىڭ يۈەن بەرگەن. بۇ پۇل ناھىيە رەھبەرلىرىنىڭ ئۆزىگە تېگىشلىك ھەققى، ھالال مېھنەت مۇكاپاتى ئىدى. ئەگەر بۇنى ناھىيە رەھبەرلىرى بۆلۈشىدىغان بولسا، ئالدىغا 10 مىڭ يۈەن، كەينىگە 5000 يۈەندىن تەگكەن بولاتتى. لېكىن ئۇلار پۇلنىڭ ئوتتەك مېھرىدىن، ئۆزىنىڭ شېرىن نەپسىدىن كېچىپ، بۇ 500 مىڭ يۈەن پۇلنىڭ 400 مىڭ يۈەننى ناھىيىلىك مىللىي بالىلار باغچىسى قۇرۇلۇشىغا، 100 مىڭ يۈەننى ناھىيىلىك ئۇرۇقچىلىق مەيدانىنىڭ ئەلا سورتلۇق ئۇرۇق يېتىشتۈرۈش ئىشىغا ئىشلەتكەن. شۇنىڭ بىلەن ناھىيىدە ئەۋلادلارنى كىچىكىدىنلا ئەدەپلىك، بىلىملىك، مەدەنىيەتلىك تەربىيىلەيدىغان يەنە بىر مەرىپەت باغچىسى كۆپەيگەن، ئۇرۇقچىلىق مەيدانىمۇ كۆپرەك تەجرىبە-سىناق قىلىشنىڭ ماددىي ئاساسىغا ئىگە بولغان.

2

«چارباغ» يېزىسى تارىختا ئۆزىنىڭ ئاجايىپ گۈزەل مەنزىرىسى ۋە سەلتەنىتى بىلەن ئەتراپقا تونۇلغان. ئەشۇ قەدىمكى گۈزەللىكنىڭ ئىزنالىرى بىلەن بىللە، يېڭى ھايات ۋە يېڭى مۇھىتنىڭ تېخىمۇ يارقىن، تېخىمۇ جىلۋىدار گۈزەللىكى بۈگۈنكى چارباغ ھۆسنىدە ۋە كىشىلەر قەلبىدە تەڭلا نامايان بولۇپ تۇرىدۇ.

مەن چارباغ يېزىلىق پارتكومنىڭ شۇجىسى ئابدۇرېھىم ئابلا بىلەن بىللە يېزا يوللىرىنى - ئادەمگە يېشىللىق، ساپلىق ۋە بەرىكەت تۇيغۇسىنى بېرىدىغان، ئۆزىگە خاس ھىد-پۇراق، ئۆزىگە خاس تۇس-قىياپەتلەر بىلەن تولغان يوللارنى، يولنىڭ ئىككى قاسنىقىدىكى ياپيېشىل كېۋەزلىكلەرنى ئارىلاپ كېتىۋېتىپ، بۇ ئادەم ھەققىدە بايا يولدا ئاڭلىغان بەزى گەپلەرنى ئەسلەپ قالدىم. ئاددىي-ساددا كىيىنگەن، ئېغىر بېسىق، كىچىك پېئىل، دېھقان سۈپەت بۇ ئادەمنى خەلق بەكمۇ ھىمايە قىلىدىكەن. 1996-يىل 2-ئاينىڭ 16-كۈنى، چارباغ يېزىسىدا پارتىيە قۇرۇلتىيى ئېچىلىپ سايلام بولغاندا، ئابدۇرېھىم ئابلاغا يىغىنغا قاتناشقان 125 ۋەكىلنىڭ 124 ى ئاۋاز بەرگەن. رىياسەتچى «بىر ئادەم قارشى ئاۋاز بەردى» دەپ ئېلان قىلغاندا، ۋەكىللەر ئىچىدە كۈلكە كۆتۈرۈلۈپ، يىغىن مەيدانىنى ئاجايىپ بىر يۇمۇرلۇق تۈس قاپلىغان. مانا بۇ، ئامىمنىڭ ئۆز كادىرلىرىغا بولغان چوڭقۇر ئىشەنچى ۋە ئۈمىدى! بىر ئاساسىي قاتلام رەھبىرىگە نىسبەتەن خەلقنىڭ ئىشەنچى ئەڭ زور مەدەت، ئەڭ زور بايلىق!

بىز ئېتىز-ئېرىقلارنى ئارىلاپ، 200 مو كېلىدىغان بىر سالا ئېتىزنىڭ بويىغا كەلگەندە، كېۋەزلىكنىڭ ئۇ يەر-بۇ يەرلىرىگە قاداپ قويۇلغان كىچىك قىزىل بايراقلارغا كۆزۈم چۈشتى. مەن

600 مىڭ يۈەنلىك ئىپتا ساتتۇق. بۇنىڭ بىلەن دېھقانلار كونا قەرزلەردىن قۇتۇلۇپلا قالماي، ھال-كۈنىنى ئوبدانلا ياخشىلىۋالدى. چارباغ يېزىسىدا 3284 ئائىلە بار. بۇنىڭ ئىچىدە، 100 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق ئىقتىسادى بار ئائىلىدىن يۈزى، 50 مىڭ يۈەنلىك ئائىلىدىن بەش يۈزى، 20 مىڭ يۈەنلىك ئائىلىدىن بىر مىڭ سەككىز يۈزى، 10 مىڭ يۈەنلىك ئائىلىدىن تۆت يۈزى بار. قالغانلىرى 5000 يۈەنلىك ئائىلىلەر قاتارىغا كىردى.

بىز ئابدۇرېھىم شۇجى بىلەن كەنتلەرنى ئارىلاپ يۈرۈپ چۈشتىن كېيىن، 5-كەنتنىڭ «زىيانداش ھاشاراتلارنى يوقىتىش قوماندانلىق شتابى»غا يېتىپ كەلدۇق. ئەگەر بۇ يەرگە «زىيانداش ھاشاراتلارنى يوقىتىش قوماندانلىق شتابى» دېگەن خەتلەر يېزىلغان ئاشۇ قىزىل لوزۇنكا ئېسىلمىغان بولسا، بۇ يەر ئادەتتىكى چەللە - باراڭغا، قوغۇنلۇقتىكى شاخ كەپىگە ئوخشاپتىكەن. لېكىن ئۇنىڭ قوغۇنلۇقتىكى كەپىدىن پەرقى شۇكى، ئۇنىڭدا جىددىي «ھەربىي ھالەت» شەكىللەنگەن: كەپىنىڭ شاخلىرىغا بىر مۇنچە قىزىل، كۆك، سېرىق بايراقچىلار سانجىلغان، بىر تەرىپىتىكى ئۆگزە بادرىغا ھەر خىل دورىلار تەڭشەلگەن 30 دەك بوتۇلكا ئېسىلغان، ئۇنىڭ يېنىغا دورا سۈركەش ئۈچۈن بىر مۇنچە پىلتىكۈچلەر تەييارلاپ قويۇلغان!...

دېمەك، قەيەردىكى كېۋەزلىكتە زىيانداش ھاشارات كۆرۈلىدىكەن، شۇ يەرگە ئالدى بىلەن سېرىق بايراق قادىلىدۇ، بۇنى كۆرگەن دېھقانلار بوتۇلكىلار بىلەن پىلتىكۈچلەرنى كۆتۈرۈپ، شۇ يەردە پەيدا بولىدۇ!...

مەن «قوماندانلىق شتابى»نىڭ ئالدىدىكى تۆت ئەتراپى ئېھاتە ئورمانلىرى بىلەن قورشالغان كەڭ كەتكەن سالا ئېتىزغا كۆز يۈگۈرتتۈم. ئېتىزدىكى كېۋەزلەر ئادەمنىڭ مەسلىكى كەلگۈدەك، بولۇق ئۆسكەنىدى: ئېتىزدا بىر تالمۇ ئوت-چۆپ كۆرۈنمەيتتى. مېنىڭ قىزىقىشىمنى كۆرۈپ ئابدۇرېھىم شۇجى بىر نەرسىنى سەزدى بولغاي، مۇنداق دېدى:

- بۇرۇن بۇنداق چاغلاردا دېھقانلار ئېتىزدا ئۆمىلەپ ئوت-چۆپ ئوتايتتى، بۇنىڭ دەردىمۇ ئاز ئەمەس ئىدى، دېھقانلارنىڭ تامبىلى يىرتىلىپ، تىزى يېغىر بولاتتى. لېكىن، بۇ يىل دېھقانلار بۇ مۇشەققەتتىن قۇتۇلۇپ قالدى. شۇڭا، ئېتىزلار ئازادە، دېھقانلارمۇ باشقا ئىشلار بىلەن بولۇۋاتىدۇ. بىز ئۈچ

خوسۇسىيەتلىرى ساقلىنىپ قالغان يېزىلاردا، مانا شۇنداق ئىشلەشنىلا بىلىدىغان، ئۆزىنى كۆرسىتىشنى، ۋاقىتچىلىق قىلىشنى بىلمەيدىغان ھالال، سەممىي ئادەملەر كۆپ. جېلىل كىرىمنى ئەنە شۇ ياخشى كۆرۈپ قېلىشى ئەنە شۇ سەۋەبتىن ئىدى. ماڭا بىر نەچچە دېھقان ئۇ توغرىسىدا سۆزلەپ بەردى:

«بىزنىڭ بۇ جېلىل شۇجى ئىشلەشنىلا بىلىدۇ، دېھقانلارنىڭ غېمىدىن باشقا غېمى يوق. شۇڭا، بىز ئۇنىڭ پېشىگە چىڭ ئېسىلدۇق!...»

ئۇلارنىڭ ئېيتىشىچە، جېلىل شۇجى ئۆتكەن يىلى پېنسىيىگە چىقىشنى ئىلتىماس قىپتىكەن. يېزىلىق پارتكوم مۇزاكىرىلىشىپ، ئۇنىڭ ئىلتىماسىنى تەستىقلىماقچى بوپتۇ. لېكىن بۇ ئىشتىن خەۋەر تاپقان دېھقانلار يېزىلىق پارتكومدىن جېلىل كىرىمنىڭ پېنسىيىگە چىقىش ئىلتىماسىنى تەستىقلىماسلىقنى تەلەپ قىلىپ تۇرۇۋاپتۇ...

مەن بۇ گەپنى ئاڭلىغاندا، دەسلەپ ھاشىشچىرەك خىيالدا بولدۇم. بۈگۈن بەزى كەنت، مەھەللىلەردە كادىر ئالماشتۇرماقچى بولغاندا، دېھقانلار كونىلارنى چۈشۈرۈپ، يېڭىلارنى چىقىرىشقا زادىلا ئۇنىمايدىكەن، چۈنكى ئۇلار: «نەچچە يىلدىن بېرى كونىلارنى ئاران تويغۇزدۇق، ئەمدى يەنە تويغىدىغانلار چۈشۈپ، ئۇنىڭ ئورنىغا يېڭىلار چىقسا، بىز ئۇلارنى تويغۇزۇپ بولغىچە نېمە كۈنلەرنى كۆرىمىز، ئۇنىڭدىن كۆرە، كونىسى تۇرغۇرسۇن!...» دېيىشىدىكەن.

لەتىپە ئوخشىتىپ ئالغان بۇ گەپلەردە بەلكىم مەلۇم ھەقىقەت بولۇشى مۇمكىن. لېكىن جېلىل كىرىمنىڭ ئەھۋالى پۈتۈنلەي بۇنىڭ ئەكسىچە ئىكەن. دېھقانلار يېزا رەھبەرلىرىگە: «بىزنىڭ بۇ شۇجىنىڭ قورسىقىدا تاكچىسى يوق، ئىچى - تېشى ئوخشاش سەممىي، جاپادا ئالدىدا، راھەتتە كەينىدە تۇرىدۇ، دېھقاننى قاقتى- سوقتى قىلمايدۇ، ئىنساپلىق، ديانەتلىك!...» دېگەندەك يۈرەك سۆزلىرىنى ئېيتىپتۇ.

- شۇنداق قىلىپ، بىز ئۇنىڭ پېنسىيىگە چىقىش ئىلتىماسىنى تەستىقلاشقا ئامالسىز قالدۇق، - دېدى ئابدۇرېھىم شۇجى ئەھۋالنى چۈشەندۈرۈپ، - مانا ھازىر يەنە ئىشلەۋاتىدۇ، مۇشۇنداق ئىشلەپ، بۇ نامرات كەنتنى ناھىيە بويىچە پاختىچىلىقتىكى چولپان كەنتكە ئايلاندۇردى. ئەسلىدە بۇ كەنتنىڭ % 80 يېرى بىنەم ئىدى. بۇ كەنت 1989 - يىلى 19- دادۇي (دۆڭمەھەللە)دىن بۆلۈنۈپ چىققان. شۇ چاغدا، جېلىل كىرىم مازارتاغنىڭ بويىدىكى مۇشۇ بىنەم يەرلەرنى تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئالغان، مۇنبەت يەرلەر دۆڭمەھەللىگە قالغان. ھازىر بۇ كەنت يەنە ھەممىدىن ئىلگىرىلەپ كەتتى. بۇ جېلىل كىرىمنىڭ دېھقانلارنى تەشكىللىشى، يېتەكلىشىنىڭ ياخشى بولغانلىقى، جاپالىق ئىشلەپ ئۈلگە كۆرسەتكەنلىكىدىن ئايرىلمايدۇ. ھازىر بۇ كەنتنىڭ پاختىدىن ئادەم بېشىغا توغرا كەلگەن ساپ كىرىمى 1030 يۈەندىن ئاشتى، كەنت بويىچە بىرمۇ قەرزدار ئائىلە قالمىدى. ئۆتكەن يىلى ناھىيىدىن- 1995- يىللىق پاختا مۇكاپاتى ئۈچۈن، جېلىل كىرىمغا 5000 يۈەن نەق پۇل بەرگەنىدى. لېكىن بۇ پۇلنى ئۇ ئۆزى ئالمىدى: «جاپانى يالغۇز مەنلا تارتمىدىم، يالغۇز ئاتنىڭ چېڭى چىققان نەدە بار؟ بۇ شان- شەرەپ كەنتتىكى باشقا كادىرلارغىمۇ تەئەللۇق!» دەپ، 5000 يۈەن پۇلنىڭ 4000 يۈەننى كەنت ۋە مەھەللىدىكى كادىرلارغا تارقىتىپ بەردى!...

بۇ سۆزلەر مېنى قاتتىق ھاياجانلاندۇردى. ئاددىي- ساددا، تارتىنچاق كۆرۈنىدىغان جېلىل كىرىمنىڭ پاك ۋە ئالىيجاناب قەلبىگە

كېۋەزلەر تەڭلا پىشىپ تەييار بولدى. بىزنىڭ بۇ يەردىن ئەمگەك كۈچى تاپالماي، كەلپىندىن 46 ئەمگەكچىنى يالالاپ ئەكېلىپ، 20 كۈندەك ئىشلەتتىم. ئۇلارغا تاماق، ياتاق، كىرادىن باشقا، 18 مىڭ يۈەن ھەق بەردىم. ئەگەر، - دېدى ئىسمائىل قادىر سۆزىنىڭ ئاخىرىدا، - كېۋەزلەرگە 6 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدا باش سۇيىنى قويالىسام، بۇ يىل مو بېشى ھوسۇلنى 350 جىڭغا يەتكۈزەلەيمەن. لېكىن بىز كېۋەزنىڭ باش سۇيىنى ئاران 7 - ئاينىڭ باشلىرىدا قويالايمىز. بۇ، دەل كېۋەزلەرنىڭ ئۇسسۇزلۇقتىن پېرىنجەك تاشلىۋەتكەن ۋاقتىغا توغرا كېلىپ قالىدۇ. بۇنىڭ بىلەن ھوسۇلىمىز خېلى كۆپ كېمىيىپ كېتىدۇ!...

راست، ئىسمائىل قادىر توغرا دەيدۇ، كېۋەزلەرگە ۋاقتىدا سۇ ئېچىش - ئاچالماسلىق، ئۇنىڭ ھاياتىغا، ھوسۇلغا ۋە ئىستىقبالىغا مۇناسىۋەتلىك چوڭ ئىش! بۇ يالغۇز ئىسمائىل قادىرنىڭلا ئەمەس، بەلكى مەن ئۇچراتقان بارلىق دېھقانلارنىڭ ئورتاق تەلىپى ۋە ئارزۇسى!

ئەگەر ناھىيە ۋە يېزا رەھبەرلىرى يەنە بىر غەيرەتكە كېلىپ، بۇ مۇھىم ھالقىنى چىڭ تۇتۇپ ھەل قىلالىسا، پاختا ھوسۇلىدا كىشىنى خۇشال قىلىدىغان يېڭى ئۆرلەشنىڭ بولۇشىدا شەك يوق، دېھقانلارنىڭ بۇنىڭغا ئاللىقاچان كۆزى يەتكەن!

كۈن قايرىلغاندا، 15 - كەنت (شەيتانكۆل) بىرىنچى مەھەللىدىكى پېشقەدەم دېھقان ئىبراھىم قۇدرەتنىڭ ئۆيىگە باردىم. ئۇنىڭ ھويلا - ئارامى كەڭتاشا، ئۆيلىرى ئازادە ئىدى. ھويلىدا بىر چوڭ تراكتور، ئات ھارۋا ۋە باشقا دېھقانچىلىق سايمانلىرى بار ئىدى. 51 ياشقا كىرگەن، دوغىلاق، يۈزلىرى ئاپتاپتا كۆيۈپ قىزارغان بۇ ئادەم ئۆزىنىڭ بېسىپ ئۆتكەن يوللىرىنى سۆزلەپ كېلىپ مۇنداق دېدى:

- پاختىچىلىق بىلەن شۇغۇللانغىنىمغا ئون يىل بولدى، بۇ جەرياندا، تۆت يىل ئاپەتكە ئۇچراپ زىيان تارتتىم، ئالتە يىل پايدا ئالدىم. ئۆتكەن يىلى ئەڭ كۆپ پايدا ئېلىپ، 60 مىڭ يۈەن ساپ پايدىغا ئىگە بولدۇم. بۇنداق ئامەت ئەلۋەتتە ئاسماندىن چۈشمەيدۇ. راھەت تۇرمۇش كەچۈرۈش ئۈچۈن، جاپالىق ئىشلەش كېرەك، جاپا چېكىپ يەرگە ئەجىر قىلمىساق، يەرمۇ بىزنى رازى قىلمايدۇ. خامان ۋاقتىدا، كېۋەزگە دورا بېرىش، پەرۋىش قىلىش، يىغىش مەزگىلىدە قاتتىق ئىشلىگەنلىكىم ئۈچۈن، تىرناقلىرىم يېرىلىپ، كالپۇكلىرىم قۇرۇپ قاناپ كەتتى. ھارغىنلىق، ئۇيقۇسىزلىقتىن بىرنەچچە قېتىم ئېتىزدا ھوشۇمدىن كەتتىم. شۇنىڭغا يارىشا، مانا ھازىر راھەت كۆرۈپ، ئوبدان تۇرمۇش كەچۈرۈۋاتىمەن. ئۈچ بالامنى پۇل تۆلەپ ئوقۇتۇپ خىزمەتكە ئورۇنلاشتۇردۇم. ھازىر يەنە ئۈچىنى ئوقۇتۇۋاتىمەن. ئەگەر ئۆلۈپ كەتمىسەم، بۇ بالىلارنى چەت ئەللەرگىچە چىقىرىپ ئوقۇتۇش نىيىتىم بار. ئەگەر مەن جاپا چېكىپ پۇل تاپمىغان بولسام، بالىلىرىمنى ئوقۇتۇپ خىزمەتكە چىقىرالمىغان بولاتتىم. بۇرۇنقى ئاتا - بوۋىلىرىمىز راھەتتىن كۆرە، جاپانى كۆپ چېكىپتىكەن، دېھقانچىلىقنىڭ دەردىنى تارتىپتىكەن. بۈگۈنكى تەرەققىياتلارغا، قولايلىقلارغا قاراپ، كۆپرەك ياشاشنى، ئاللا نېسىپ قىلسا، 100 ياشقا كىرىشنى ئويلاپ قالىمەن!...

(ئاخىرى ئەتكى 5 - بەتتە)

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

جياڭ زېمىن كوتدىۋا زۇڭلىسى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 9 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن «خەلق» سارىيىدا زىيارەتكە كەلگەن كوتدىۋا زۇڭلىسى دانىئېر كابران دونكان بىلەن سەممىي كۆرۈشتى.

ئىككى رەھبەر ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش توغرىسىدا چوڭقۇر پىكىر ئالماشتۇردى.

جياڭ زېمىن دونكاننىڭ زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى. جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: جۇڭگو ھۆكۈمىتى كوتدىۋا ھۆكۈمىتىنىڭ «بىر جۇڭگو» مەيدانىدا چىڭ تۇرغانلىقىنى مەدھىيىلەيدۇ، كوتدىۋانىڭ ب د ت. كىشىلىك ھوقۇق يىغىنىدا جۇڭگونى قوللاپ ئاۋاز بەرگەنلىكىگە مىننەتدارلىق بىلدۈرىدۇ. جۇڭگو تەرەپ كوتدىۋا بىلەن بىرلىكتە تىرىشىپ، ئىككى تەرەپ ھەمكارلىقىنىڭ يېڭى يولى ۋە يېڭى ساھەسى ئۈستىدە ئاكتىپ ئىزدىنىشنى، بولۇپمۇ ئىككى دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ شېرىك كارخانا قۇرۇشقا تۈرتكە بولۇشنى، ئىككى دۆلەتنىڭ ئىقتىساد، سودا ھەمكارلىقىنى تېخىمۇ ئۇنۇملۇك ئىلگىرى سۈرۈشنى خالايدۇ.

دونكان مۇنداق دېدى: «كوتدىۋا - جۇڭگو مۇناسىۋىتى ئوڭۇشلۇق راۋاجلاندى، بىز بۇنىڭدىن ئىنتايىن مەمنۇن. كوتدىۋا بىلەن جۇڭگونىڭ ئىقتىساد، سودا ھەمكارلىقىدا ئىككى تەرەپنىڭ ئورتاق تىرىشىشى بىلەن يېڭى ساھە ۋە يېڭى يول ئېچىلدى، يېڭى ئىلگىرىلەش بولدى. كوتدىۋا جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ خالىس ياردەم بەرگەنلىكىگە مىننەتدارلىق بىلدۈرىدۇ. ئۇ مۇنداق دېدى: كوتدىۋا كوتدىۋا بىلەن جۇڭگونىڭ خەلقئارا ئىشلاردا ئۆزئارا ماسلاشقانلىقى ۋە بىر - بىرىنى قوللىغانلىقىنى مەدھىيىلەيدۇ. كوتدىۋا بىلەن جۇڭگونىڭ كىشىلىك ھوقۇق توغرىسىدىكى قارشى ئوخشاش ياكى ئوخشىشىپ كېتىدۇ، كوتدىۋا جۇڭگونىڭ بۇ ساھەدە ھېسداشلىق قىلغانلىقى ۋە مەدەت بەرگەنلىكىدىن خۇشال.

دونكان بېدي زۇڭتۇڭنىڭ رەئىس جياڭ زېمىنغا يوللىغان سەممىي سالىمى ۋە ياخشى تىلەكلىرىنى يەتكۈزدى.

لى پېڭ چاۋشيەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 9 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن چۈشتىن كېيىن جۇڭنەنخەيدە چاۋشيەن مەمۇرىي كېڭىشىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى جىن رۇيخې بىلەن كۆرۈشتى، ئىككى تەرەپ سەممىي، دوستانە پاراڭلاشتى.

لى پېڭ جىن رۇيخېنىڭ چاۋشيەن دوستلۇق ۋەكىللەر ئۆمىكىنى باشلاپ جۇڭگوغا زىيارەت كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى. ئۇ مۇنداق دېدى: بۇ يىل 7 - ئاينىڭ 11 - كۈنى جۇڭگو - چاۋشيەن دوستلۇق - ھەمكارلىق - ئۆزئارا ياردەملىشىش شەرتنامىسى ئىمزالانغانلىقىغا 35 يىل بولىدۇ. بۇ شەرتنامە ئىككى دۆلەتنىڭ ئەنئەنىۋى دوستلۇقىنىڭ سىمۋولى، ئىككى تەرەپنىڭ بۇ كۈننى ئورتاق خاتىرىلىشى مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە بولۇپ، ئىككى دۆلەتنىڭ دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى مۇقەررەر ھالدا يەنىمۇ يۇكسەلدۈرىدۇ.

جىن رۇيخې مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: چاۋشيەن - جۇڭگو دوستلۇق - ھەمكارلىق - ئۆزئارا ياردەملىشىش شەرتنامىسىدە ئىككى دۆلەت خەلقلىرىنىڭ قان بىلەن يۇغۇرۇلغان دوستلۇقى گەۋدىلەندۈرۈلگەن. ئۇ مۇنداق دېدى: مەن بۇ قېتىم تەكلىپكە بىنائەن جۇڭگونى زىيارەت قىلىش پۇرسىتىگە ئىگە بولۇپ، جۇڭگونىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى داۋامىدا قولغا كەلتۈرگەن غايەت زور مۇۋەپپەقىيەتنى ئۆز كۆزۈم بىلەن كۆرۈپ، ئاپرىن ئوقۇدۇم ۋە خۇشال بولدۇم. مەن جۇڭگونىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى قۇرۇلۇش داۋامىدا تېخىمۇ زور تەرەققىياتقا ئېرىشىشىگە چىن كۆڭلۈمدىن تىلەكداشمەن.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ۋە ھۆكۈمىتى جۇڭگو - چاۋشيەن دوستلۇقىغا ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى ھەمدە ئۆزئارا قوللاش، ئۆزئارا ياردەم بېرىش روھىغا ئاساسەن چاۋشيەننىڭ سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش ئىشلىرىغا ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە ياردەم بەردى، جۇڭگو تەرەپ يەنە داۋاملىق تىرىشچانلىق كۆرسىتىشنى خالايدۇ.

دوستانە ئۇچرىشىش

لى پېڭ تېلېگرامما ئەۋەتىپ، ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتى باشلىقلار يىغىنىنىڭ ئېچىلغانلىقىنى تەبرىكلىدى

ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ باش كاتىپى سالىم جۇڭگونىڭ قوللىغانلىقىغا مىننەتدارلىق بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 8 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگو گوۋۇيۈەنىنىڭ زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ 32 - نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنىغا تېلېگرامما ئەۋەتىپ، كامىروننىڭ پايتەختى ياۋۇندىدا ئۆتكۈزۈلگەن بۇ ئەنئەنىلىك يىغىننى قىزغىن تەبرىكلىدى. لى پېڭنىڭ تەبرىك تېلېگراممىسىدا مۇنداق دېيىلدى: ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ 32 - نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنى ئېچىلغان پەيتتە، مەن جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقىگە ۋەكالىتەن، يىغىننى قىزغىن تەبرىكلەيمەن.

يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، دۇنيا ۋەزىيىتىدە ناھايىتى زور ئۆزگىرىش بولدى، كۆپ قۇتۇپلىشىش يۈزلىنىشى تېزلەشمەكتە. تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر تېزدىن باش كۆتۈرمەكتە، ئۇلارنىڭ خەلقئارادىكى ئورنى كۈنساناپ ئۆسمەكتە. ئافرىقا دۆلەتلىرى - خەلقئارا ئىشلاردىكى ئىجابىي كۈچ، ئۇلار تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى. ئافرىقىنىڭ مۇقىملىقى، تەرەققىي قىلىشى ۋە ئىنتىپاقلىقى ئافرىقىنىڭ ئۆزى ئۈچۈن پايدىلىق بولۇپلا قالماستىن، بەلكى تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ئومۇمىي كۈچىنى كۈچەيتىشكە پايدىلىق، دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە گۈللىنىشى ئۈچۈنمۇ پايدىلىق. بۈگۈنكى دۇنيادا رايونلىشىش، گۇرۇھلىشىش يۈزلىنىشى تەرەققىي قىلىۋاتقان ۋەزىيەتتە، ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتى ئافرىقا مەسىلىسىنىڭ سىياسىي يول بىلەن ھەل قىلىنىشى ئۈستىدە ئىزدىنىش، ئافرىقىنىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى قوغداش، ئافرىقا ئىقتىسادىنىڭ بىر گەۋدىلىشىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈنمۇ مۇھىم تۆھپە قوشتى. ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتى ئافرىقا دۆلەتلىرىنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىشىدا بايراق بولۇپ كەلدى.

تەبرىك خەتتە مۇنداق دېيىلدۇ: جۇڭگو جۇڭگو - ئافرىقا دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى قەدىرلەپ كەلدى، ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتى ۋە ئافرىقا دۆلەتلىرى بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى. جۇڭگو ئافرىقا دۆلەتلىرى بىلەن ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ ئافرىقىنىڭ تىنچلىقى، تەرەققىياتى ئۈچۈن كۆرسەتكەن تىرىشچانلىقىنى بۇرۇنقىدەكلا قوللايدۇ. مەن ئافرىقا دۆلەتلىرى بىلەن ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ ئورتاق تىرىشىشى ئارقىسىدا، ئافرىقا چوڭ قۇرۇقلۇقىنىڭ جەزمەن يېڭى قىياپەت بىلەن يېڭى تەرەققىيات ئەسىرىگە قەدەم تاشلايدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ياۋۇندى، 8 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ باش كاتىپى سالىم جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقىنىڭ ئافرىقا خەلقلىرىنىڭ ھەققانىي ئىشلىرىنى قوللاپ كەلگەنلىكىگە مىننەتدارلىق بىلدۈردى. ئۇ «ئافرىقا جۇڭگونىڭ قوللىشىغا موھتاج»، دېدى.

ئۇ لى پېڭ زۇڭلىنىڭ تەبرىك تېلېگراممىسىنى تاپشۇرغان جۇڭگونىڭ كامىروندا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى جۇ يۈرۈڭغا جۇڭگو زۇڭلىسى ئەۋەتكەن تەبرىك تېلېگراممىسىنى يىغىنغا يەتكۈزىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ 32 - نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنى ئېچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ياۋۇندى، 8 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ 32 - نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنى بۈگۈن بۇ يەرنىڭ ۋاقتى بىلەن سائەت 14تىن 30 مىنۇت ئۆتكەندە كامىروننىڭ پايتەختى ياۋۇندىدا ئېچىلدى، يىغىنغا قاتناشقان بىر قىسىم ئەربابلار ئافرىقىنىڭ سىياسىي مۇقىملىقىغا ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتىغا دائىر مەسىلىلەر توغرىسىدا سۆز قىلدى.

ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ باش كاتىپى سالىم مۇنداق دېدى: بۇ نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنىدا ئىككى چوڭ تېما، يەنى رايون تىنچلىقى ۋە ئىجتىمائىي - ئىقتىساد تەرەققىياتى مۇزاكىرە قىلىنىدۇ. ئۇ لىبېرىيە، سومالى، بۇرۇندى، رۋاندا، سېررا - لېئون قاتارلىق دۆلەتلەردىكى ئىچكى ئۇرۇشلار ئۈستىدە توختالغاندا مۇنداق دېدى: توقۇنۇش ۋە ئۇرۇش مالىمانچىلىقى يەنىلا ئافرىقا چوڭ قۇرۇقلۇقىنى قىينىماقتا، «تىنچلىق ۋە مۇقىملىق بولمىسا ئىقتىساد يۈكسەلمەيدۇ». ئۇ ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ توقۇنۇشنىڭ ئالدىنى ئېلىش، ئۇنى بىر تەرەپ قىلىش ۋە ھەل قىلىش مېخانىزمىنىڭ رولىنى كۈچەيتىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

ب د ت نىڭ باش كاتىپى غالى ئافرىقا دۆلەتلىرى رەھبەرلىرىنىڭ ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش تەدبىرلىرىنى قوللىنىشىنى ھەمدە 21 - ئەسىرگە يۈزلەنگەن ھەرىكەت پىلانىنى تۈزۈپ چىقىشىنى مۇراجىئەت قىلدى.

بۇ نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنىنىڭ ئىجرائىيە رەئىسى، كامىرون زۇڭتۇڭى بىيا يىغىننىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىغا رىياسەتچىلىك قىلدى. ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىغا ئەزا 53 دۆلەتتىن كەلگەن 30 نەپەر دۆلەت باشلىقى ۋە ئون نەپەر ھۆكۈمەت باشلىقى ئېچىلىش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

جۇڭگو دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ پاراخوت ئەترىتى چاۋشيەنگە زىيارەتكە كەتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، چىڭداۋ، 8 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. چاۋشيەن دېموكراتىك خەلق جۇمھۇرىيىتى خەلق قۇرۇلتىيى كۆچلىرى

بېرىش شەرتنامىسى ئىمزالانغانلىقىنىڭ 35 يىللىقىنى خاتىرىلەش پائالىيەتلىرىگە قاتنىشىش ئۈچۈن، بۈگۈن چۈشتىن كېيىن

جۇمھۇرىيىتى خەلق قوراللىق كۈچلىرى مىنىستىرلىكىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن دېڭىز ئارمىيەمىزنىڭ شىمالىي جيەندۈي سىلىڭيۈەنى ۋاڭ جىيېك جۇڭجياڭ باشچىلىقىدىكى جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ پاراخوت ئەترىتى چاۋشيەندە بەش كۈنلۈك دوستانە زىيارەتتە بولۇش ھەم جۇڭگو-چاۋشيەن دوستلۇق- ھەمكارلىق- ئۆزئارا ياردەم قاتنىشىش ئۈچۈن، بۈگۈن چۈشتىن كېيىن چىڭداۋدىن يولغا چىقتى.

بۇ جۇڭگو دېڭىز ئارمىيىسى پاراخوت ئەترىتىنىڭ تۇنجى قېتىم چاۋشيەننى زىيارەت قىلىشى. بۇ قېتىمقى زىيارەت جۇڭگو-چاۋشيەن خەلقلىرى ۋە ئارمىيىلىرىنىڭ ئۆزئارا چۈشىنىش ۋە دوستلۇقنى ئىلگىرى سۈرۈشنى مەقسەت قىلىدۇ.

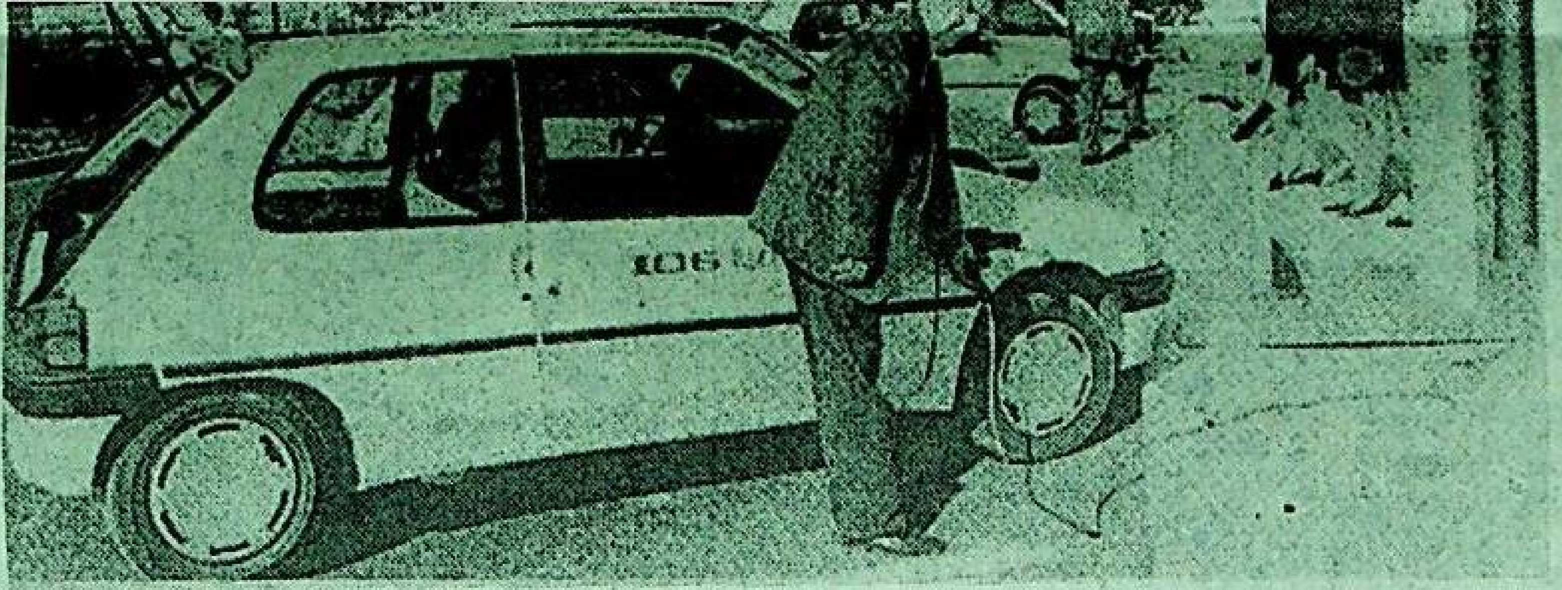

فرانسىيەنىڭ پېژوگېئوت ئاپتوموبىل شىركىتى يېقىندا يېڭى تىپتىكى 106 تىپلىق ئېلېكترلىك ئاپتوموبىلنى ئىشقا سېلىپ، ليون شەھىرىدە يەتتە دۆلەت باشلىقلىرى يىغىنىنىڭ مۇخبىرلىرى ئۈچۈن ھەقسىز مۇلازىمەتلىك قىلدى. بۇ ئارقىلىق ئېلېكترلىك پىكاپنىڭ شەھەرلەرنىڭ بۇلغىنىشىنى ئازايتىش، شەھەر رايونىدا قاتناشتا قولايلىق بولۇش رولىنى نامايان قىلدى.

سۈرەتتە: شوپۇر ئېلېكترلىك پىكاپقا توك قاچىلىماقتا. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

ياپونىيىنىڭ سابىق دىپلوماتىيە ۋەزىرى سەنيۇەنبو جۇڭگو تەھدىتى نەزەرىيىسىگە رەددىيە بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، زاڭۋاڭ (ياپونىيىنىڭ گۇڭچىڭ ناھىيىسى)، 8- ئىيۇل تېلېگراممىسى. ياپونىيە ئەركىن دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ ئاۋام پالاتاسىدىكى ئەزاسى، سابىق دىپلوماتىيە ۋەزىرى سەنيۇەنبو بۈگۈن بۇ يەردە مۇنداق دېدى: ياپونىيىدە بەزىلەر ئاتالمىش جۇڭگو تەھدىتى دېگەن بىرنېمىنى تەرغىب قىلىۋاتىدۇ، لېكىن بۇ ياپونىيە خەلقىنىڭ ئويى ئەمەس.

ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ ھازىرقى چوڭ نىشانى 1 مىليارد 200 مىليون خەلقنى تىنچ تۇرمۇش كەچۈرىدىغان قىلىش، جۇڭگو ئىچكى قۇرۇقلۇق رايونلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشقا، 3- كەسىپنى راۋاجلاندۇرۇشقا، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشقا ھەقىقىي تۈردە كاپالەتلىك قىلىشقا، خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشكە، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئەڭ تۆۋەن دەرىجىدە قوغدىنىشنى ساقلاپ قىلىشقا موھتاج بولماقتا. جۇڭگونىڭ بۇ نىشانغا يېتىش يولىدىكى تىرىشچانلىقلىرى ھەرگىزمۇ تەھدىتكە ئايلانمايدۇ.

سەنيۇەنبو مۇنداق دېدى: ياپونىيە بىلەن جۇڭگو دېڭىز ئارقىلىق ئايرىلىپ تۇرىدۇ. 2000 يىلدىن ئارتۇق دوستانە ئالاقىلىشىش تارىخىدا ئىككى دۆلەت ئارىسىدا مەلۇم بەختسىزلىك كۆرۈلگەن بولسىمۇ، لېكىن، ئومۇمەن ئېيتقاندا، مۇناسىۋىتى ياخشى. بىز چوقۇم سىياسىي تۈزۈم جەھەتتىكى پەرقتىن ھالقىپ، دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىدىن ئىبارەت ئورتاق نىشان يولىدا 21- ئەسىرگە ئاتلىنىش جەريانىدا دوستلۇق، ھەمكارلىقنى داۋاملاشتۇرۇشىمىز كېرەك.

بۇ يىل 4- ئايدا ياپونىيە - ئامېرىكا باشلىقلىرى سۆھبىتىدىن كېيىن ياپونىيىدە ياپونىيە - ئامېرىكا بىخەتەرلىك تۈزۈلمىسىنى كۈچەيتىش ۋەجىدىن پەيدا بولغان يۈزلىنىش ئۈستىدە توختالغاندا، سەنيۇەنبو ياپونىيە بۇ مەسىلىدە ئېھتىياتچان بولۇشى، تىنچلىقپەرۋەر دۆلەت بولۇش يولىدا داۋاملىق مېڭىشى كېرەك. ئۇنداق قىلمىسا، ياپونىيە ئاسىيادىلا ئەمەس ھەتتا پۈتۈن دۇنيادىمۇ يېتىم قالىدۇ، دېدى.

سەنيۇەنبو جۇڭگو چوڭ قۇرۇقلۇقى بىلەن تەيۋەننىڭ بىرلىككە كېلىشىنى ياقلىدى ۋە بۇ بىرلىككە كېلىشنى ئىشقا ئاشۇرۇش ياخشى ئىش، ئاسىيانىڭ مۇقىملىقىغا تۆھپە قوشىدۇ، دېدى.

2 - دۇنيا ئۇرۇشىدا قازا قىلغان جۇڭگولۇق ئەمگەكچىلەرگە تەزىيە بىلدۈرۈش يىغىنى دۇڭجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۇڭجىڭ، 8- ئىيۇل تېلېگراممىسى. 2- دۇنيا ئۇرۇشىدا ياپونىيىگە مەجبۇرىي ئېلىپ كېتىلگەن جۇڭگولۇق ئىشچىلاردىن قازا قىلىنغانلارغا تەزىيە بىلدۈرۈش يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 7- كۈنى دۇڭجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى.

بۇ قېتىمقى تەزىيە بىلدۈرۈش يىغىنىنى ياپونىيىدىكى ئۇرۇشقا قارشى تۇرىدىغان تىنچلىقپەرۋەر شەھەر ئاھالىلىرى تەشكىلاتى ئۇيۇشتۇردى. تەزىيە يىغىنىغا ھەر ساھەدىكى 100 نەچچە ئەرباب قاتناشتى.

تەزىيە يىغىنىدا ئوقۇلغان تەزىيەنۇتقىدا مۇنداق دېيىلدى:

2- دۇنيا ئۇرۇشى مەزگىلىدە، ياپون جاھانگىرلىرى جۇڭگوغا غالجىرلارچە تاجاۋۇز قىلىپ كىرىپ، جۇڭگونى تالان -تاراج قىلىش بىلەن بىللە، زور بىر تۈركۈم جۇڭگو ئەمگەكچىلىرىنى مەجبۇرىي تۇتۇپ كەتكەن. شۇ چاغدا تەخمىنەن 40 مىڭدەك جۇڭگو ئەمگەكچىسى ياپونىيىنىڭ 35 كارخانىسىغا قاراشلىق 135 ئىش ئورنىدا مەجبۇرىي ئېغىر ئەمگەككە سېلىنغان. ئۇلار يەتكىچە ئېزىلگەن ۋە زىيانكەشلىككە ئۇچرىغان، بۇنىڭ ئىچىدە 6946سى جېنىدىن ئايرىلغان.

يىغىن قاتناشچىلىرى بىردەك ئەينى يىللاردا ياپونىيىنىڭ جۇڭگو ئەمگەكچىلىرىنى مەجبۇرىي تۇتۇپ كېتىشكە دائىر ئەينەن ئەھۋالنى ئۇزۇل-كېسىل تەكشۈرۈپ ئېنىقلايدىغانلىقىنى بىلدۈردى ھەم ئالاقىدار كارخانىلاردىن قازا تاپقۇچىلارنىڭ ئائىلە - تاۋابىئاتلىرىدىن ھەم ھايات قالغانلاردىن چىن كۆڭلىدىن ئەپۇ سورىشىنى، ئۇلارغا مۇۋاپىق تۆلەم تۆلىشىنى تەلەپ قىلدى.

يېقىندا ياپونىيىدە بىر پويىز شەرقىي تاغ لىنىيىسىدىكى يۇقىرى سۈرئەتلىك تۆمۈريولدا كېتىۋېتىپ نىگگوۋۇ شەھىرىنىڭ 75 كىلومېتىر شەرقىي شىمالىدىكى جىكاڭ ناھىيىسىنىڭ شالۇدىڭ دېگەن يېرىدە رېلىستىن چىقىپ كېتىپ، 16 ئادەم يارىلاندى.

سۈرەتتە: قۇتقۇزۇش خادىملىرى نەق مەيداندا قۇتقۇزۇش ئۈستىدە. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

△ لىبېرىيىنىڭ غەربىي قىسمىدا ئۇرۇشۇۋاتقان لىبېرىيە دېموكراتىيىنى قولغا كەلتۈرۈش بىرلەشمە ئازادلىق ھەرىكىتى قارمىقىدىكى ئىككى گۇرۇھ - كرائېن قوراللىق گۇرۇھى بىلەن ماندىنگو قوراللىق گۇرۇھى ئوتتۇرىسىدا ھاسىل قىلىنغان ئۇرۇش توختىتىش كېلىشىمى 7-ئاينىڭ 6-كۈنىدىن باشلاپ كۈچكە ئىگە بولدى.

△ مانىلا ئاخبارات ۋاستىسىنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 7-كۈنىدىكى خەۋىرىگە قارىغاندا، فىلىپپىن دۆلەت ئومۇمىي كەچۈرۈم قىلىش كومىتېتى يېقىندا سابىق ھۆكۈمەتكە قارشى تۇرغان 4000 دىن ئارتۇق قوراللىق ئۇنسۇرنى كەچۈرۈم قىلغان.

△ ئىراق ئاخبارات ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، ئىراق بىلەن سۈرىيە مۇشۇ ئاينىڭ 7-كۈنى بۇ يەردە تۈركىيە بىلەن ئېفرات دەرياسى ۋە تىگر دەرياسىنىڭ سۇ بايلىقلىرىنى تەقسىملەش مەسىلىسى توغرىسىدا ئادىل، مۇۋاپىق كېلىشىم ھاسىل قىلىشنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈرگەن.

△ ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، شۇجىچۇنىڭ شۇجىسى خۇجىنتاۋ 4-ئىيۇل «خەلق سارىيى»دا باش شۇجى مارئو شاۋسەيدۇ باشچىلىقىدىكى مېكسىكا دېموكراتىك ئىنقىلاب پارتىيىسى ۋەكىللەر ئۆمىكى بىلەن كۆرۈشتى. مېھمانلار بىلەن ساھىبخانا سەممىي، دوستانە سۆھبەتلەشتى.

△ ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشى مۇشۇ ئاينىڭ 3-كۈنى رەئىسلەر باياناتى ئېلان قىلىپ، كرودىيە ھۆكۈمىتىنىڭ سېرب ئاھالىلىرىنىڭ ھوقۇقىنى ئوبدان قوغدىمىغانلىقىنى قاتتىق تەنقىد قىلدى.

△ جۇڭگونىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق مۇۋەققەت ۋەكىلى ۋاڭ شۆشيەن مۇشۇ ئاينىڭ 3-كۈنى ئىقتىساد، ئىجتىمائىي مۇدىرىيەتنىڭ ماھىيەتلىك يىغىنىدا سۆز قىلىپ، خەلقئارا يىغىنىنىڭ كېيىنكى ھەرىكەتنى قانات يايدۇرۇشنىڭ ئەھمىيىتى، يېتەكچى پرىنسىپى ھەم ب د ت نىڭ رولى قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدا پىكىر بايان قىلدى.

ۋاڭ شۆشيەن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: كېيىنكى ھەرىكەت خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئالاقىدار مەسىلىلەر توغرىسىدا ھاسىل قىلغان ئورتاق تونۇشىنى ئاساس قىلىشى كېرەك. ھەرقايسى ئەللەرنىڭ بولۇپمۇ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ئىقتىسادىنىڭ ئېشىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش، جەمئىيەت تەرەققىياتىغا ۋە مۇھىت ئاسراشقا ئېتىبار بېرىش، ماسلاشتۇرۇپ راۋاجلاندۇرۇشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش - يىغىندا ئورتاق تونۇش ھاسىل قىلىشنىڭ جېنى، شۇنداقلا كېيىنكى ھەرىكەتنىڭ تۈپ يېتەكچى پرىنسىپى.

△ ئامېرىكا ھەربىي تەييارلىقلارنى تىزگىنلەش ۋە قىسقارتىش مەھكىمىسى مۇشۇ ئاينىڭ 3-كۈنى ئېلان قىلغان ئەڭ يېڭى يىللىق ستاتىستىكا دوكلاتىدا ئامېرىكىنىڭ بۈگۈنكى دۇنيادىكى ئەڭ چوڭ قورال-ياراغ سودىگىرى بولۇپ قالغانلىقىنى، ئۇنىڭ 1994-يىلىدىكى قورال ئېكسپورت سوممىسىنىڭ 12 مىليارد 400 مىليون دوللارغا يېتىپ، دۇنيا قورال ئېكسپورت ئومۇمىي سوممىسىنىڭ 56 پىرسەنتىنى ئىگىلىگەنلىكىنى ئېتىراپ قىلدى.

△ ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون مۇشۇ ئاينىڭ 3-كۈنى چېركاۋغا ئوت قويغانلارنى قاتتىق جازالاش ھەمدە فېدېراتسىيە ھۆكۈمىتىنىڭ بۇ خىل دېلولارنى تەكشۈرۈش ھوقۇقىنى كېڭەيتىش توغرىسىدىكى قانۇننى پەرمانغا ئىمزا قويدى.

△ كوستارىكا زۇڭتۇڭى فىگرېس مۇشۇ ئاينىڭ 2-كۈنى كەچتە تېلېۋىزىيە ئارقىلىق پۈتۈن مەملىكەتكە يېڭى ئىچكى كابىنېت ئەزالىرىنىڭ ئىسىملىكىنى جاكارلىدى، بۇنىڭ بىلەن بىر قانچە كۈندىن بېرى كوستارىكانى پاراكەندە قىلىپ كەلگەن ئىچكى كابىنېت كرىزىسى ئاياغلاشتى.

△ ب د ت نىڭ ئىراقنىڭ كەڭ كۆلەملىك قىرغۇچى قوراللىرىنى يوقىتىشقا مەسئۇل ئالاھىدە كومىتېتىنىڭ رەئىسى ئېكىئۇس 1-ئىيۇل ئىراقنىڭ ب د ت بىلەن ھەمكارلىشىپ، ب د ت بېكىتكەن قورالنى ئۈزۈل-كېسىل يوقىتىشنى يەنە بىر قېتىم مۇراجىئەت قىلدى.

بۇ يەردە زىيارەتتە بولۇۋاتقان ئېكىئۇس مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزۈپ مۇنداق دېدى: ئىراق ئۆزىنىڭ بىئولوگىيىلىك ۋە خىمىيىلىك قوراللىرىغا دائىر پىلانلىرىنى تېخىچە پۈتۈنلەي تاپشۇرمىدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ب د ت غا ئۆزىنىڭ بىئولوگىيىلىك ۋە خىمىيىلىك قوراللىرىنى پۈتۈنلەي يوقاتقانلىقىنى چۈشەندۈرۈپ بېرەلمىدى. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۈتاش نومۇرى: CN 65 — 0002 / Z

(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

新疆日报

（维文）

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان ئالتە بەت)

1996 ـ يىل

ئىيۇل

13

شەنبە

قالايمىقان بوزيەر ئېچىشنى تېز توسۇش كېرەك

ئۆز خەۋەرىمىز. هازىر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بەزى جايلىرىدا يەر ئېچىش ئىجازەتنامىسى يوق تۇرۇقلۇق قالايمىقان بوزيەر ئېچىش ئەھۋاللىرى باش كۆتۈرۈپ، زاپاس يەر بايلىقىدىن داۋاملىق، مۇۋاپىق پايدىلىنىشقا خەۋپ يەتكۈزۈۋاتىدۇ، جۈملىدىن ئېكولوگىيىلىك مۇھىتقا زىيان يەتكۈزۈۋاتىدۇ. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن، مۇئاۋىن شۇجىسى جاڭ ۋېنيۆ، ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ خېڭ ئايرىم-ئايرىم تەستىق يېزىپ: قالايمىقان بوزيەر ئېچىشنى تېز توسۇش، يەردىن قانۇن بويىچە تەرتىپلىك پايدىلىنىش كېرەك، دەپ تەكىتلىدى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكى مەبلەغ سالسا خېلى يۇقىرى نەپ ئالغىلى بولىدىغان كەسىپ بولۇپ قالدى. شۇڭا جەمئىيەتتىكى ھەرقايسى تەرەپ سۇ ۋە تۇپراقتىن پايدىلىنىشقا پائال ئاتلاندى. مۇشۇنداق ياخشى ۋەزىيەتتە بەزى جايلاردا ئىجازەتنامىسى يوق تۇرۇقلۇق قالايمىقان بوزيەر ئاچىدىغان ئەھۋاللار باش كۆتۈرۈپ قالدى. 6 ـ ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى خىزمەت گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، جەنۇبىي ۋە شىمالىي شىنجاڭنى تەكشۈرۈشكە ئەۋەتتى. تەكشۈرۈشتە شىمالىي شىنجاڭدىكى ئۈچ ۋىلايەت، ئوبلاست، ئالتە ناھىيە (شەھەر)دە ئۆتكەن يىلنىڭ كېيىنكى يېرىمىدىن هازىرغىچە 530 مىڭ مو بوزيەر ئېچىلغانلىقى، بۇنىڭ 268 مىڭ موسى بوزيەر ئېچىش ئىجازەتنامىسى بويىچە ئېچىلغانلىقى ئېنىقلاندى. جەنۇبىي شىنجاڭدىكى تارىم دەرياسى ئېقىنىنى تەكشۈرگەندە، بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىدىلا 1988 ـ يىلدىن بۇيان 560 مىڭ مو بوزيەر ئېچىلغانلىقى، بوزيەر ئېچىشقا رۇخسەت قىلىش ئىجازەتنامىسى بارلارنىڭ 52 پىرسەنتكىمۇ يەتمەيدىغانلىقى ئېنىقلاندى. ئاقسۇ ۋىلايىتىدە قالايمىقان بوزيەر ئېچىش ئەھۋالى تېخىمۇ ئېغىر بولغان. قۇچاڭ شەھىرى زىنچۈەنزى بازىرىنىڭ باشلىقى ئۆزى باش بولۇپ، بىر غەيرى دېھقانچىلىق شىركىتى بىلەن 10 مىڭ مو بوزيەر ئېچىش توختامى تۈزگەن. لوپنۇر ناھىيىسىنىڭ قاراباغ يېزىسىدىكى بىر كەنت ئاھالىلەر كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ئۆز بېشىمچىلىق قىلىپ، 680 مو بوزيەر ئاچقان. بۇلارنى قانۇنلۇق بوزيەر ئاچتى، دېگەن تەقدىردىمۇ، ھېچ بولمىغاندا تەستىقلاش ھوقۇقى چېكىدىن ھالقىپ كەتكەن. «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» ۋە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئالاقىدار قانۇن ـ بەلگىلىمىلىرى بويىچە ناھىيە، ۋىلايەت، ئوبلاستلاردىكى يەر باشقۇرۇش تارماقلىرىنىڭ بوزيەر ئېچىش كۆلىمىنى تەستىقلاش ھوقۇقى چەكلىمىسى 500مو، 1000 مو، بىڭتۈەننىڭ ئۆزى ئىشلىتىش دائىرىسىدە بوزيەر ئېچىشنى تەستىقلاش ھوقۇقى 2000 مو، ئاپتونوم رايوننىڭ تەستىقلاش ھوقۇقىمۇ ئاران 10 مىڭ مو. خىزمەت گۇرۇپپىسى ئاقسۇ شەھىرىنىڭ توقاي فېرمىسىدا يېزا ئىگىلىك 1 ـ شىسى 9 ـ تۈەن ـ مەيدانىنىڭ ئون نەچچە تراكتورىنىڭ بوزيەر ئېچىۋاتقانلىقىنى كۆرگەن. بۇلتۇر كۈزدىن بۇيان بۇ تۈەن ـ مەيدان 10 مىڭ موغا يېقىن بوزيەر ئاچقان. ئاقسۇ ۋىلايەتلىك يەر باشقۇرۇش باشقارمىسى سىرتتىن كەلگەن «چىنار»سودا شىركىتىنىڭ 7000 مو بوزيەر ئېچىشنى تەستىقلىغان، بۇ شىركەت توغراقلىقنى بۇزۇپ، ئەمەلىيەتتە 8400 مو بوزيەر ئاچقان.

بۇنداق قانۇننى بىر ياققا قايرىپ قويۇپ تىزگىنسىز ھالدا قارىغۇلارچە بوزيەر ئېچىش بەزى رايونلاردا يامان ئاقىۋەتلەرنى كەلتۈرۈپ چىقاردى. تارىم دەرياسىنىڭ يۇقىرى ۋە ئوتتۇرا ئېقىنلىرىدا تىزگىنسىز ھالدا قارىغۇلارچە بوزيەر ئېچىلغانلىقتىن، سۇغىرىش مەۋسۇمىدە دەريادىن خالىغانچە سۇ باشلاش ئەھۋاللىرى كۆرۈلدى. دەريانىڭ يۇقىرى، ئوتتۇرا ئېقىنلىرىدا پىلانسىز ھالدا خالىغانچە سۇ تارتىش ئەھۋاللىرى تۆۋەن ئېقىندىكىلەرنىڭ سۇ ئىشلىتىشنى تېخىمۇ جىددىيلەشتۈرۈۋەتتى. سۇ يېتىشمىگەنلىكتىن، لوپنۇر، چاقىلىق ناھىيىلىرىدىكى 11 مىليون مو ئوتلاق ئېغىر دەرىجىدە قۇرۇپ كەتتى؛كورلىدىن چاقىلىققىچە بولغان يېشىل كارىدوردىكى توغراقلار كېسىۋېتىلىپ، بوزيەر

يەرنى قانۇنلۇق، تەرتىپلىك ئېچىش كېرەك

قىسقا ئوبزور

شىنجاڭدا ئۆزلەشتۈرگىلى بولىدىغان بوزيەر 100 مىليون مودىن ئاشىدۇ، بۇ مەملىكىتىمىزدىكى تېرىلغۇ يەر زاپاس بايلىقىنىڭ تەخمىنەن 20 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ، بۇ، بىزنىڭ قىممەتلىك بايلىق ئۈستۈنلۈكىمىز.

شىنجاڭ مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا 1 مىليون 500 مىڭ توننا پاختا، 8 مىليون 500 مىڭ توننا ئاشلىق ئىشلەپ چىقىرالايدىغان بولىدۇ. يېزا ئىگىلىك تارماقلىرىنىڭ مۆلچەرى بويىچە بۇنىڭ ئۈچۈن هازىرقى ئوتتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى ئۆزگەرتكەندىن باشقا، 7 مىليون مودىن كۆپرەك بوزيەر ئېچىشقا توغرا كېلىدۇ.

شىنجاڭنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشتا تېرىلغۇ يەرنى كېڭەيتىشكە توغرا كېلىدۇ، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئېچىشقا بولىدىغان يەر بايلىقىمۇ بار، دېھقانچىلىققا باب كېلىدىغان بوزيەرلەرنى خالىغانچە ئېچىۋەرسەك بولامدۇ؟ ھەرگىز بولمايدۇ.

يەر قايتا بارلىققا كەلمەيدىغان بايلىق، بىز ئۇنى بەكمۇ قەدىرلىشىمىز لازىم. شىنجاڭ سۇغىرىش تىپىدىكى يېزا ئىگىلىك رايونى، چەكلىك بايلىقنى قوغداپ ئۇنىڭدىن مۇۋاپىق، سىجىل پايدىلىنىشنى نەزەردە تۇتقاندا، تېرىلغۇ يەرنى كۆپەيتىشنىڭ ئۇنۇملۇك يولى سۇنى

تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇش خىزمىتى بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ، ئىلغار شەخسلەر تەقدىرلەندى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەتئىمىن ئوبۇل** خەۋەر قىلدۇ: يېقىندا ئاياغلاشقان ئاپتونوم رايونلۇق تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇش خىزمىتى يىغىنىدا ئاپتونوم رايونلۇق مائارىپ كومىتېتى بىلەن مالىيە نازارىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇش خىزمىتىدە گەۋدىلىك نەتىجە ياراتقان 81 ئىلغار كوللېكتىپ، 156 ئىلغار شەخسنى ۋە بۇ خىزمەتنى يېقىندىن قوللىغان 44 ئىلغار ئورۇننى تەقدىرلىدى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇش خىزمىتى تېز، ساغلام راۋاجلاندى. بۇلتۇر ئاپتونوم رايون بويىچە تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇش بويىچە يارىتىلغان مەھسۇلات قىممىتى ۋە تىجارەت سوممىسى 1 مىليارد 720 مىليون يۈەنگە، ساپ پايدا 519 مىليون يۈەنگە يەتتى. تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇش ئاپتونوم رايونىمىز يەرلىك ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا تۈرتكە بولدى.

يىغىندا ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ۋاڭ خۇەنيۇ مۇھىم سۆز قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇش خىزمىتىگە مائارىپنى ئالدىن تەرەققىي قىلدۇرۇش ستراتېگىيىسىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشتىكى چوڭ ئىش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى سۈپىتىدە مۇئامىلە قىلىشى لازىم. مەكتەپلەر تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇش، مەكتەپ ئىگىلىكىنى يۈكسەلدۈرۈش بويىچە مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالاپ، ئىختىساس ئىگىلىرىنىڭ ئارتۇقچىلىقىنى جارى قىلدۇرۇپ، بۇ خىزمەتنى يېڭى پەللىگە كۆتۈرۈشى كېرەك.

ماناس ناھىيىسىدە كېۋەزنى ئىلمىي ئۇسۇلدا پەرۋىش قىلىش ۋە زىيانداش ھاشارەتلارنى يوقىتىش خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىلدى. هازىر بۇ ناھىيىدىكى 78 يېزا ئىگىلىك پەن-تېخنىكا خادىمى يېزىلاردا ئىشلىمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز **تيەن چى** فوتوسى

ئاپتونوم رايونلۇق ئاياللار بىرلەشمىسى خەلقئارا ياردەمنى قولغا كەلتۈردى
4000 يېزا ئايالى ئەسقاتىدىغان تېخنىكىنى ئۆگىنىۋالدى

ئۆز خەۋەرىمىز. ب د ت ئاشلىق، يېزا ئىگىلىك تەشكىلاتىنىڭ بېيجىڭدىكى تەربىيىلەش ـ يېتىشتۈرۈش مۇتەخەسسىسى جېمىس منكىن ئاپتونوم رايونلۇق ئاياللار بىرلەشمىسى كىرگۈزگەن بۇ يىلقى 2 ـ قارارلىق كانادا باش ئەلچى فوندى تۈرى ـ قەشقەر يېڭىشەھەر، قەشقەر كونىشەھەر ناھىيىسىدە كېۋەزدە بولىدىغان كېسەللىك، ھاشارات زىيىنىدىن ھەر تەرەپلىمە مۇداپىئە كۆرۈش ۋە ئۇنى تۈگىتىش بويىچە ئېچىلغان 2 ـ قارارلىق تەربىيىلەش كۇرسىدا دەرس ئۆتۈش ئۈچۈن مۇشۇ ئاينىڭ 7 ـ كۈنى ئايروپىلان بىلەن لەنجىن، مۇئاۋىن باشلىقى ئارزىگۈل مۇخبىرغا مۇنداق دېدى: بۇ يىل بىز يەنە كانادا فوندى تۈرىدىن 16نى مەلۇم قىلدۇق، هازىر بۇ تۈر ئاساسىي جەمئىيەتتىن ماقۇللاندى. بۇ تۈردە تەربىيىلەش مەبلىغى 1 مىليون 260 مىڭ يۈەن، تەربىيىلىنىدىغان ئايال 6400گە يېتىدۇ.

مالىيە مىنىستىرلىكى بۇ يىللىق ئىسمى يېزىلمايدىغان (2 ـ قارارلىق) دۆلەت خەزىنە چېكىنى تارقىتىش توغرىسىدا ئېلان چىقاردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 11 ـ ئىيۇل تېلېگراممىسى. مالىيە مىنىستىرلىكى «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ دۆلەت خەزىنە چېكى مىزانى»غا ئاساسەن، بۈگۈن

يەر قايتا بارلىققا كەلمەيدىغان بايلىق، بىز ئۇنى بەكمۇ قەدىرلىشىمىز لازىم. شىنجاڭ سۇغىرىش تېپىدىكى يېزا ئىگىلىك رايونى، چەكلىك بايلىقنى قوغداپ، ئۇنىڭدىن مۇۋاپىق، سىجىل پايدىلىنىشنى نەزەردە تۇتقاندا، تېرىلغۇ يەرنى كۆپەيتىشنىڭ ئۇنۇملۈك يولى سۇنى تېجەش، سۇنى كۆپەيتىش ئارقىلىق ئىشقا ئاشىدۇ، شۇڭا سۇ بىلەن تۇپراقتىن ئۇنۇملۈك پايدىلىنىپ، سۇغا قاراپ يەرنى كۆپەيتىشكە توغرا كېلىدۇ. قارىغۇلارچە بوزيەر ئېچىپ، سۇ يېتىشمەي تېرىشقا ئامالسىز قېلىپ يېڭى قاقاسلىق پەيدا قىلىشقا ھەرگىز بولمايدۇ. ئۆزىنىڭ

(ئاخىرى 4 ـ بەتتە)

دەرىجىدە قوغداپ كەتتى؛ كۆرۈلىدىغان چاقىلىقچە بولغان پىشقىل كاربوندىكى توغراقلار كېسىۋېتىلىپ، بوزيەر ئېچىلدى. سۇ يېتىشمەسلىكتىن ئورمان قۇرۇپ كېتىپ، ئورمانلىق قۇملۇقنىڭ تەڭ يېرىمى ئازىيىپ كەتتى، ئېكولوگىيىلىك مۇھىت ئېغىر دەرىجىدە بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى.

تەربىيىلەش كۇرسىدا دەرس ئۆتۈش ئۈچۈن مۇشۇ ئاينىڭ 7 ـ كۈنى ئايروپىلان بىلەن قەشقەرگە باردى.

بۇ ئاپتونوم رايونلۇق ئاياللار بىرلەشمىسى يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان قولغا كەلتۈرگەن 19 خەلقئارا ياردەم تۈرىنىڭ بىرى.

1993 ـ يىلدىن ھازىرغىچە ھەر مىللەت ئاياللىرىغا قارىتىلغان خەلقئارالىق ياردەم بېرىش ـ تەربىيىلەش تۈرلىرى تيانشاننىڭ جەنۇبىي ۋە شىمالىدا ئومۇملاشتى. مەبلەغ سوممىسى 1 مىليون 340 مىڭ يۈەنگە يەتتى. تەربىيىلەش مەزمۇنلىرى مول ھەم كۆپ خىل بولۇپ، كۆكتات تېرىش، ئۆستۈرۈش، پىلە بېقىش، چارۋا بېقىش، كەشتىچىلىك، ھاشارات زىيىنىدىن ساقلىنىش ۋە ئۇنى ئوگىتىش، مېۋىلىك دەرەخلەرنى ئۇلاش، يېڭى ئۇسۇلدا توخۇ قوبۇل قىلىش ۋە ئىلمىي ئۇسۇلدا كېۋەز تېرىش ـ پەرۋىش قىلىش قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ، بۇ تېخنىكىلار ئەمەلىيەتتىن تېخىمۇ بولۇپ، ئاپتونوم رايون بويىچە 4000 ئايال تەربىيىلەندى.

ئاپتونوم رايونلۇق ئاياللار بىرلەشمىسى ئاياللار تەرەققىيات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى جاڭ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 11 ـ ئىيۇل تېلېگراممىسى. مالىيە مىنىستىرلىكى «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ دۆلەت خەزىنە چېكى مىزانى»غا ئاساسەن، بۈگۈن 1996 ـ يىللىق ئىسمى يېزىلمايدىغان (2 ـ قارارلىق) دۆلەت خەزىنە چېكى (1996 ـ يىلى 8 ـ نومۇرلۇق دۆلەت خەزىنە چېكى)نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش ئېلان چىقاردى:

1. 1996 ـ يىللىق ئىسمى يېزىلمايدىغان (2 ـ قارارلىق) دۆلەت خەزىنە چېكى (تۆۋەندە «بۇ قېتىمقى دۆلەت خەزىنە چېكى» دەپ قىسقارتىپ ئېلىندى)نى تارقىتىش پىلانىدا ئومۇمىي سوممىسى 30 مىليارد يۈەنلىك دۆلەت خەزىنە چېكى تارقىتىلىدۇ، تارقىتىش خىزمىتى 1996 ـ يىل 8 ـ ئاينىڭ 6 ـ كۈنى باشلىنىپ، 8 ـ ئاينىڭ 26 ـ كۈنى ئاياغلىشىدۇ.

2. بۇ قېتىمقى دۆلەت خەزىنە چېكىنىڭ مۇددىتى ئۈچ يىل بولۇپ، ئۆسۈمى 1996 ـ يىل 8 ـ ئاينىڭ 6 ـ كۈنىدىن باشلاپ ھېسابلىنىدۇ، 1999 ـ يىل 8 ـ ئاينىڭ 6 ـ كۈنى مۇددىتى توشقاندا دەسمايە ئۆسۈمى بىلەن بىر قېتىمدىلا قايتۇرۇلىدۇ. قوشما پايدا ھېسابلانمايدۇ.

3. بۇ قېتىمقى دۆلەت خەزىنە چېكى 100 يۈەن، 1000 يۈەن، 5000 يۈەن قىممىتىدە ئۈچ خىل بولىدۇ.

4. بۇ قېتىمقى دۆلەت خەزىنە چېكىگە ئىسىم يېزىلمايدۇ، يوقاپ كەتسە ھېسابقا ئېلىنمايدۇ، تارقىتىش مۇددىتى ئاياغلاشقاندىن كېيىنلا بازارغا سېلىپ، ئوبوروت قىلىشقا بولىدۇ.

5. بۇ قېتىمقى دۆلەت خەزىنە چېكى ئاشكارا خېرىدار چاقىرىش شەكلىدە تارقىتىلىدۇ، جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى دۆلەت خەزىنە چېكى سودىسى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان 1 ـ دەرىجىلىك سودىگەرلەر ۋە ئاكسىيە تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان باشقا ئورگانلاردىن تەشكىل قىلىنغان ھۆددە قىلىپ سېتىش گۇرۇھى سېتىپ بېرىشنى ھۆددە ئالغاندىن كېيىن جەمئىيەتكە ئاشكارا ساتىدۇ، مەبلەغ سالغۇچىلارنىڭ ھەممىسى سېتىۋالسا بولىدۇ.

يېڭىسار ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئاممىنىڭ ئىنكاسىغا ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلدى

تەھرىر بۆلۈمىمىز بۇ يىل 1 ـ ئايدا 1995 ـ يىلدىن بۇيان يېڭىسار ناھىيىسىدىن كەلگەن ئىنكاسلارنى تۈرگە ئايرىپ ئاساسلىقلىرىنى رەتلەپ يېڭىسار ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىگە ئەۋەتىپ بەرگەنىدى. يېڭىسار ناھىيىلىك پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى ئاممىدىن كەلگەن بۇ ئىنكاسلارغا يېقىندىن ئەھمىيەت بېرىپ، مەخسۇس تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىنى مۇناسىۋەتلىك يېزا، كەنت ۋە ئورۇنلارغا ئەۋەتتى. بۇ گۇرۇپپىدىكىلەر ھەربىر ئىنكاسنى ئىنچىكە، ئەتراپلىق تەكشۈرۈپ، مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلغان ۋە بىر تەرەپ قىلغان ئەھۋالنى تەھرىر بۆلۈمىمىزگە ئەۋەتىپ بەردى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان يېڭىسار ناھىيىسىنىڭ ھاۋا كىلىماتىدا ئۆزگىرىش بولۇپ، تارىختىن بۇيان كۆرۈلمىگەن يامغۇر، ئىسسىق شامال، بوران ئاپەتتى يۈز بېرىپ، نۇرغۇن زىيانلارنى كەلتۈردى. ناھىيىلىك پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى بىر تەرەپتىن، دېھقانلارنى ئاپەتتىن قۇتۇلدۇرۇشقا يېتەكچىلىك قىلغان، يەنە بىر تەرەپتىن، ۋاقىت قىس، خىزمەت ئالدىراش، قىيىنچىلىق كۆپ بولۇشىغا قارىماي ئىنكاسلارنى بىرمۇ بىر تەكشۈرۈپ، سىياسەتكە خىلاپلىق قىلىنغان بىر مۇنچە مەسىلىلەرنى قەتئىي تۈزەتكەن. ئۇلارنىڭ ئىنكاسلارغا ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلىپ، پارتىيىگە، خەلققە مەسئۇل بولۇشتەك خىزمەت ئۇسلۇبى ئۆگىنىشكە ئەرزىيدۇ.

ئاممىنىڭ ئىنكاسىنى ھەل قىلىشتا ئەمەلىي ئىش قىلىش ئۇسلۇبى بولۇشى لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئاساسىي قاتلاملارغا چوڭقۇر چۆكۈپ تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشى، ئاممىنىڭ ئىنكاس، تەلەپ، پىكىرلىرىنى ئىگىلىشى، ئاممىنىڭ يۈرەك ساداسىنى

(ئاخىرى 4 ـ بەتتە)

ئاقتۇ ناھىيىسىدە قاتتىق مۆلدۈر ئاپىتى يۈز بەردى

سۈرەتلىك خەۋەر

مۇشۇ ئاينىڭ 4 ـ كۈنى كەچ سائەت سەككىزدە ئاقتۇ ناھىيىسىنىڭ بارىن، پىلال يېزىلىرىدا قاتتىق مۆلدۈر ياغدى، بەزى جايلارغا چۈشكەن مۆلدۈر تاكى ئەتىسى چۈشكىچە ئېرىپ بولالماي، ئېتىز ـ قىرلاردا چېچىلىپ ياتتى.

بۇ قېتىمقى ئاپەتتە بارىن ۋە پىلال يېزىلىرىنىڭ 50 نەچچە مىڭ مو يېرىدىكى زىرائەت نابۇت بولدى، بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان 21 مىليون يۈەندىن ئېشىپ كەتتى.

سۈرەتتە: ناھىيە رەھبەرلىرى زىيانغا ئۇچرىغان قوناق مايسىلىرىنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **تۇرگەش جاپپار** خەۋىرى، فوتوسى

پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، شىنجاڭنىڭ نېفىت سانائىتىدە 2 ـ قېتىملىق ئىگىلىك يارىتىشقا تۆھپە قوشىمىز

شىنجاڭ نېفىت گېئولوگىيىلىك چارلاش باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى **بەكرى ئۆمەر**

پارتىيە 14 ـ نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 5 ـ ئومۇمىي يىغىنىدا مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا ئېلىمىز مىللىي ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئومۇمىي قىممىتىنى 1980 ـ يىلدىكىدىن ئىككى قاتلاش، 2010 ـ يىلغا بارغاندا مىللىي ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئومۇمىي قىممىتىنى 2000 ـ يىلدىكىدىن بىر قاتلاش نىشانغا يېتىش ئوتتۇرىغا قويۇلدى. مۇشۇ نىشانغا ئاساسەن، دۆلەت بىر قىسىم قۇرۇلۇش تۈرلىرىنى ئوتتۇرا قىسىم ۋە غەربىي قىسىمغا يۆتكەشنى ئوتتۇرىغا قويدى.

8 ـ نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 4 ـ يىغىنىدا لى پېڭ زۇڭلى شىنجاڭ ۋەكىللەر ئۆمىكى بىلەن كۆرۈشكەندە، شىنجاڭنى يېقىن كەلگۈسىدە ئاشلىق، پاختا، نېفىت ۋە تەبىئىي گاز بازىسى قىلىپ قۇرۇپ چىقىشنىڭ مۇھىم تارىخىي ئەھمىيىتىنى شەرھلەپ ئۆتۈپ، بىزگە مەدەت بېرىپ، رىغبەتلەندۈردى. بۇنداق مەدەت ۋە رىغبەتلەندۈرۈش غەربىي شىمال جۈملىدىن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەرەققىياتىنى يۈكسەلدۈرۈپ، پەرقنى ئازايتىپ، بايلىق ئۈستۈنلۈكىمىزنى ئىقتىسادىي ئۈستۈنلۈككە ئايلاندۇرۇپ، ئىقتىسادىي ئەمەلىي كۈچىنى ئاشۇرۇپ، ئۇنى يەنىمۇ ئۈستۈن ئورۇنغا قويۇشىمىزنى تېپىلغۇسىز تارىخىي پۇرسەت بىلەن تەمىن ئەتتى.

ئۇلۇغۋار نىشان ۋە تارىخىي پۇرسەت ئالدىدا شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى 2000 ـ يىلغا بارغاندا تەبىئىي نېفىت ئىشلەپچىقىرىشنى 10 مىليون تونىغا يەتكۈزۈش ستراتېگىيىسى، مايتاغ نېفىت ئايرىش، ئېتىلېن زاۋۇتى يادرو قىلىنغان دۆلەت دەرىجىلىك چوڭ نېفىت ـ خىمىيە سانائىتى بازا قۇرۇلۇشى ستراتېگىيىسى، ئېرتىش دەرياسىدىن قارامايغا 1 مىليون كۇب مېتىر سۇ ئېقتىپ كېلىپ، 500 مىڭ مو بوزيەر ئېچىپ يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش ستراتېگىيىسى، نېفىت مەھسۇلاتلىرىنى سېتىشنى كۈرۈھلاشتۇرۇپ، بىر خىل تاۋار ماركىسىنى قوللىنىپ، دۆلەت ئىچى ـ سىرتىدا بازار ئىگىلەش ستراتېگىيىسى قاتارلىق تۆت نۇقتىلىق ستراتېگىيىنى ئوتتۇرىغا قويدى. بىز ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، كۆز قاراشنى يېڭىلاپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىشنى بۆسۈش ئېغىزى قىلىپ، ئىشچى ـ خىزمەتچىلىرىمىزنىڭ ئاكتىپلىقى ۋە ئىجادچانلىق روھىنى ئۇرغۇتۇپ، بىر نىيەت ـ بىر مەقسەتتە ئىتتىپاقلىشىپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلىسەكلا، بۇ ستراتېگىيىدىكى نىشانغا چوقۇم يېتەلەيمىز.

نېفىت گېئولوگىيىلىك چارلاش باشقارمىمىز نېفىت ئىدارىسىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە گېئولوگىيىلىك چارلاش خىزمىتىنى تۈرگە ئايرىپ باشقۇرۇش تۈزۈمىنى يولغا قويدى، باشقارما پارتكومى نېفىت ئىدارىسىنىڭ تۆت چوڭ ستراتېگىيىلىك ئورۇنلاشتۇرۇشىنى ئىزچىللاشتۇرۇشقا يېقىندىن ماسلىشىپ، بۇ يىلدىن ئېتىبارەن «ئۇل ئاساسىنى پۇختىلاپ، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، قايتا ئۇنۇم يارىتىش»تىن ئىبارەت خىزمەت يۆنىلىشىگە ئاساسەن تۆۋەندىكىدەك بىر قاتار كونكرېت خىزمەتلەرنى ئورۇنلاشتۇردى:

باشقارمىمىز چارلاش ئەترەتلىرىنىڭ چارلاش بازىرىدا رىقابەتلىششىنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇپ، سالغان مەبلىغى ۋە تەننەرخى تۆۋەن، چارلاش ئۈسكۈنىلىرى زامانىۋىلاشقان، ئەمگەك ئۈنۈمدارلىقى يۇقىرى، ئىش ۋاقتى قىسقا، سۈپەتتە ئەلا بولغانلىرىنى چارلاش كۆرسەتكۈچىنى ئورۇنداش خېرىدارلىقىغا تەكلىپ قىلىپ، چارلاش تورلىرىنى تالىشىپ زىممىسىگە ئالالايدىغان رىقابەت ئىقتىدارىنى يېتىشتۈرۈشنى تىرىشىپ ئىشقا ئاشۇرىدۇ. بۇنىڭ ئۈچۈن 1. ئىلگىرىكى 15 تەۋرىنىش ئەترىتىنى ئىخچاملاپ ئون ئەترەت قىلىپ قۇرۇپ

(ئاخىرى 4 ـ بەتتە)

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇشنىڭ خاراكتېرى ۋە ئالاھىدىلىكىگە بولغان تونۇشنى ئۆستۈرەيلى

ئابدۇشۈكۈر شېرىپ

بازار نامىلىق مۇكاپاتلىق ماقالە

ئۈرۈمچى شەھەرلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى مەسئۇللاشتى

سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ خاراكتېرىنى بىر جۈملە سۆز بىلەن يىغىنچاقلىغاندا، ئۇ ئىقتىسادنى مەمۇرىي جەھەتتىن نازارەت قىلىش ۋە باشقۇرۇش دېگەنلىكتۇر. ئىقتىسادنى مەمۇرىي جەھەتتىن نازارەت قىلىش - دۆلەت قانۇنى، قائىدە - نىزام ۋە سىياسەت - بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن، مەمۇرىي ھوقۇقنى يۈرگۈزۈپ، تاۋار ئىشلەپ چىقارغۇچىلار، تىجارەتچىلەر ھەم ئۇلارنىڭ بازاردىكى ئىقتىسادىي پائالىيەتلىرىنى نازارەت قىلىش، يېتەكلەش، چەكلەش، كونترول قىلىش ۋە بىر تەرەپ قىلىش ئارقىلىق خەلق ئىگىلىكى پىلانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش، ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى يۈكسەلدۈرۈش، دۆلەت ۋە خەلق ئاممىسىنىڭ مەنپەئەتىنى قوغداش قاتارلىق جەھەتلەردە گەۋدىلىك ئىپادىلىنىدۇ.

سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش خىزمىتى كۆپ قاتلاملىق مۇرەككەپ سىستېما، بۇ سىستېمىنى نورمال، ئىلمىي باشقۇرۇش ئۈچۈن، چوقۇم تاۋار ئىشلەپ چىقارغۇچىلار، تىجارەتچىلەر ۋە ئۇلارنىڭ بازاردىكى پائالىيەتلىرىنى تەرتىپكە سېلىش، ماكرو جەھەتتىن كونترول قىلىش، ماسلاشتۇرۇش، نازارەتنى كۈچەيتىش ئىنتايىن مۇھىم، سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش خىزمىتى راۋاجلىنىش باسقۇچىدا تۇرۇۋاتقانلىقتىن، ئۇنىڭدا يېڭى ئالاھىدىلىكلەر ئۈزلۈكسىز بارلىققا كەلمەكتە. بۇنداق ئالاھىدىلىكلەرنى توغرا تونۇش سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ساھەسىدە ئىشلەۋاتقانلار ئۈچۈن رېئال ئەھمىيەتكە ئىگە. ئۇ ئالاھىدىلىكلەر تۆۋەندىكى مەزمۇنلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ:

سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ ئوبيېكتى تاۋار ئىشلەپ چىقارغۇچىلار، تىجارەتچىلەر ۋە ئۇلارنىڭ تىجارەت پائالىيەتلىرىنى باشقۇرۇش ئارقىلىق نورمال بازار ئىقتىسادىي تەرتىپىنى ئورنىتىش ۋە ساقلاش. مانا بۇ سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ ئۇنىۋېرسال بولۇش ھەم مۇرەككەپ بولۇشتىكى ئالاھىدىلىكىدۇر.

سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش پائالىيىتى بازارنىڭ ھەممە تەرەپلىرىگىچە چېتىلغانلىقتىن، ئۇ بازار كۆلىمىنىڭ كەڭلىكىنى بەلگىلىگەن. ئىجتىمائىي جەمئىيەتتىكى بازارلار كەڭ مەنىگە ۋە تار مەنىگە ئىگە. كەڭ مەنىدىكى بازارلار ئىشلەپچىقىرىش بىلەن ئىستېمالنى يۇرۇشلەشتۇرىدىغان ھەممە ھەر ساھە، ھەرقايسى كەسىپلەر، ھەرقايسى رايون ھەم دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىي مۇناسىۋىتىنى تۇتاشتۇرىدىغان تۆۋرۈكلۈك رولىنى ئوينايدۇ. تارمەنىدىكى بازارلار ئىستېمالچىلارنىڭ تاۋار ئالماشتۇرۇش سورۇنىنى كۆرسىتىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش خىزمىتى كەڭ دائىر ۋە كۆلەمگە ئىگە بولغان بولىدۇ. ئۇنىڭدىن باشقا سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش پائالىيىتى دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىي پىلانىنىڭ ئەمەلگە ئېشىشىغا، شۇ ئارقىلىق خەلق ئىگىلىكىنىڭ يۈكسىلىشىگە ۋە دۆلەت قانۇنىنىڭ يولغا قويۇلۇشىغا، جەمئىيەتنىڭ تىنچ بولۇشىغا، شۇنداقلا ئىجتىمائىي ئۇنۇمنىڭ قولغا كەلتۈرۈلۈشىگە بىۋاسىتە تەسىر كۆرسىتىدۇ. بۇنىڭدىن سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ خەلق ئىگىلىكى ۋە جەمئىيەت تەرەققىياتىدا تۇتقان ئورنىنىڭ ئىنتايىن مۇھىم ئىكەنلىكىنى كۆرۈۋالغىلى بولىدۇ.

سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش خادىملىرى دۆلەتنىڭ قانۇن، قائىدە - نىزام، بەلگىلىمە ۋە سىياسەتلىرى بويىچە ئىش قىلىدىغان بولغاچقا ۋە ھۆكۈمەتكە ۋەكالىتەن ھوقۇق يۈرگۈزىدىغان بولغاچقا ئۇلارنىڭ ھەرىكىتىنى قېلىپلاشتۇرۇش ئىنتايىن مۇھىم، ئىلمىي، قېلىپلاشقان باشقۇرۇش تەرتىپى باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ ئۆزىگە خاس تەلىپىنى ئەكس ئەتتۈرۈشى كېرەك. شۇنداق بولغاندىلا سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش خىزمىتىنى ئىلمىيلىشىش، قېلىپلىشىش، تۈزۈملىشىش يولىغا سېلىپ، ئۇنىڭ ئىجتىمائىي رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرغىلى، ئۇنىڭ خاراكتېرى ۋە ئالاھىدىلىكىنى توغرا تونۇپ يەتكىلى، سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش خىزمىتىنى ھەقىقىي تۈردە سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى يۈكسەلدۈرۈش ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرغىلى بولىدۇ.

كارخانا ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنى ئىچكى قىسمدا پېنسىيىگە چىقىرىش جەھەتتە يېڭى بەلگىلىمە چىقىرىلدى

سىياسەتتىن ئۇچۇر

دۆلەت ئەمگەك مىنىستىرلىكى كارخانا ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنى «ئىچكى قىسمدا پېنسىيىگە چىقىرىش» مەسىلىسى توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ دۆلەتنىڭ بەلگىلىمىسى بويىچە جايلارنىڭ ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ خىزمەت ئورنىدىن چېكىنىپ ئارام ئېلىش رەسمىيىتىنى بېجىرىشنى چىڭىتىشنى تەلەپ قىلدى. ئۇنىڭ ئاساسىي مەزمۇنى مۇنداق: (1) كارخانىلار تەربىيىلىسە بولىدۇ. مۇشۇنداق دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىقىشقا بەش يىل قالغان ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئۆزى ئىلتىماس سۇنسا، كارخانا رەھبەرلىكى تەستىقلىغاندىن كېيىن «ئىچكى قىسمدا پېنسىيىگە چىقىش» رەسمىيىتىنى بېجىرسە بولىدۇ. (2) كارخانىلار ئىسلاھات داۋامىدا چېكىندۇرۇلگەن، لېكىن «ئىچكى قىسمدا پېنسىيىگە چىقىش» شەرتىگە ئۇيغۇن كەلمەيدىغان خادىملارغا پائال يېڭى خىزمەت ئورنى تېپىپ بېرىشى ياكى يېڭى ئورۇنغا تونۇشتۇرۇشى كېرەك؛ ياكى ئۇلارنى كەسىپ جەھەتتىن تەدبىرلەرنى قوللىنىپ بۇ بىر قىسىم خادىملارنى جەمئىيەتكە يېتەكلەشكە ياكى كارخانىدا ئىش كۈتۈپ تۇرغان خادىم قىلىشقا بولىدۇ، لېكىن «ئىچكى قىسمدا پېنسىيىگە چىقىرىش» رەسمىيىتى بېجىرىشكە بولمايدۇ. (3) جايلاردىكى ئەمگەك تارماقلىرىدىن يېتەكچىلىك ۋە نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، كارخانىلارنىڭ گوۋۇيۈەننىڭ بەلگىلىمىسىگە خىلاپ ھالدا ئىچكى قىسمدا «پېنسىيىگە چىقىرىش» رەسمىيىتى. ئۆتەش ئەھۋاللىرىنى ۋاقتىدا تۈزىتىشى، جىددىي بىر تەرەپ قىلىشى تەلەپ قىلىنىدۇ.

دۆلىتىمىزدە سېمونتقا بولغان ئېھتىياج داۋاملىق ئاشىدۇ

جۇڭگو قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى باش شىركىتىنىڭ مۆلچەرلىشىچە، بۇ يىل مەملىكەتنىڭ سېمونت بازارلىرىدا ئىجتىمائىي ئېھتىياج ئېشىپ بارىدىكەن، باھا داۋالغۇش ئىچىدە مۇقىم ئۆرلەيدىكەن. بىراق ئۆرلەش ھەجمى زور بولمايدىكەن. شەھەر قاتنىشى جەھەتتە، خەلق ئاۋىئاتسىيىسىدە يېڭىدىن قۇرۇلىدىغان ۋە كېڭەيتىپ قۇرۇلىدىغان خەلق ئايرودروم قۇرۇلۇشى 60تىن ئېشىپ كەتتى. شەھەر رايونلىرىنىڭ تەرەققىياتى تېز بولدى، سۇ ئىنشائاتى، قاتناش قۇرۇلۇشلىرى كۆپەيتىلىدىكەن. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، دۆلەتنىڭ سۇ ئىنشائاتى ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا سالغان مەبلىغى كۆرۈنەرلىك ئاشتى. ئۆي - جاي كەسپى داۋاملىق تەرەققىي قىلدى. 2000 - يىلغىچە مەملىكەت بويىچە شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە تۇرالغۇ ئۆي كۆلىمىنى سەككىز كۋادرات مېترغا يەتكۈزۈش كۆرەش نىشانى ئاساسىدا 1996 - يىلى 60 مىليون كۋادرات مېتر تۇرالغۇ ئۆي كۆپ سېلىنىدۇ. دۆلەت ئىقتىسادنى مۇقىم ئاشۇرۇش سىياسىتىنى قوللىنىش بىلەن بىر ۋاقىتتا پۇل پاخاللىقنى قاتتىق تىزگىنلەيدۇ، بولۇپمۇ ماكرولۇق تىزگىنلەش جەريانىدا يېڭىدىن قۇرۇلىدىغان تۈرلەر ۋە كرېدىت كۆلىمىنى قاتتىق تىزگىنلەيدۇ. شۇنداق بولغانلىقى ئۈچۈن سېمونتنىڭ باھاسى بەك ئۆرلەپ كېتەلمەيدۇ. سېمونت بازىرىدا باھا مۇقىم بولۇش ئاساسىدا پەيدىنپەي ئۆرلەيدۇ.

بازاردىن مۆلچەر

بۇ يىل يۈرۈشلۈك ئۈنئالغۇ بازىرىدا مۇقىم ئېشىش بولىدۇ، ئوتتۇراھال، تۆۋەن دەرىجىلىك مەھسۇلاتلارنىڭ سېتىلىشى ئاساسىي ئېقىمنى ئىگىلەيدۇ

بۇ يىل دۆلەت ئىچىدە يۈرۈشلۈك ئۈنئالغۇ بازارلىرىدا ئېشىش، رىقابەت كۈچىيىش ۋەزىيىتى بارلىققا كېلىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ سەۋىيىسى ئۆسىدۇ، باھاسى ئاساسەن بۇلتۇرقى سەۋىيىدە بولىدۇ، ئوتتۇرا، تۆۋەن دەرىجىلىك مەھسۇلاتلارنىڭ بازىرى چىقىدۇ.

بۇ يىل ئادەتتىكى ئۈنئالغۇنىڭ سېتىلىشى بۇلتۇرقى سەۋىيىنى ساقلاپ سېتىلىشى بۇلتۇرقىدىن بەش پىرسەنتتىن سەككىز پىرسەنتكىچە كۆپىيىدۇ.

بۇ يىلقى يۈرۈشلۈك ئۈنئالغۇ بازىرىدا مۇنداق كۆرۈنەرلىك روشەن ئۈچ ئالاھىدىلىك بار: بىرىنچى، يېڭى مەھسۇلاتلار تېخىمۇ كۆپلەپ مەيدانغا كېلىپ، مەھسۇلات تۈرى، پاسونلىرى كۆپ خىللىشىشقا

خوتەن شەھرى ئاشلىق ھوسۇلنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن 15 مو يەردىكى بۇغدايغا بالدۇر پىشىدىغان قوناق كىرىشتۈرۈپ تېرىشنى سىناق قىلىپ، مۇۋەپپەقىيەت قازاندى.

سۈرەتتە: مۇئاۋىن شەھەر باشلىقى ئايشەم مۇسا (سولدىن 3 - كىشى) تېخنىكلار بىلەن گۈجەنباغ يېزىسىدىكى بۇغدايغا كىرىشتۈرۈلگەن بالدۇر پىشىدىغان قوناقلارنىڭ ئۆسۈشىنى كۆزەتمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز قوبۇلقاسىم

كۇچا ناھىيىسى دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇل تۈر مەبلىغىدىن ئۈنۈملۈك پايدىلاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز مۇختار ئابدۇقادىر خەۋەر قىلىدۇ: كۇچا ناھىيىسى دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇل مەبلىغىدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىش ئۈچۈن مەۋقەنى سۇغىرىش ئاساس قىلىنغان يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلاشقا قاراتتى.

بۇ ناھىيىدە يولغا قويۇلغان دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇل تۈر مەبلىغى ئۆگەن دەرياۋادىسى ئاساس قىلىنغان يېزا ئىگىلىك، سۇغىرىش ۋە مۇھىت ئاسراش تۈرلىرىگە ئىشلىتىشكە قارىتىلىپ، بۇ تۈر دۇنيا بانكىسىدىن قەرز ئالغان 54 مىليون 294 مىڭ 500 يۈەننىڭ 51 مىليون 646 مىڭ يۈەنى سۇ ئىشلىرى تۈرىگە، 2 مىليون 408 مىڭ 500 يۈەنى يېزا ئىگىلىك تۈرىگە ئىشلىتىلىپ، 42 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ ياسىلىپ، 78.7 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا زەيلىك چېپىلىپ، 50 مىڭ مو بوز يەر ئېچىلىپ، 74 مىڭ 600 مو تۆۋەن ھوسۇللۇق يەر يۇقىرى ھوسۇللۇق يەرگە ئۆزگەرتىلدى.

قىلىنغان يېزا ئىگىلىك، سۇغىرىش ۋە مۇھىت ئاسراش تۈرلىرىگە ئىشلىتىشكە قارىتىلىپ، بولتۇر ھوسۇللۇق يەر يۇقىرى ھوسۇللۇق يەرگە ئۆزگەرتىلدى.

ئۈسۈشىنى كۆزەتمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن** فوتوسى

سۈرەتلىك خەۋەر

قاراقاش ناھىيىسىنىڭ كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىش خىزمىتىدە ياخشى نەتىجە يارىتىلدى

كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىپ، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى ياخشىلاش ئۈچۈن، قاراقاش ناھىيىسى ئومۇمىي خەلق مەجبۇرىي كۆچەت تىكىش پائالىيىتىنى چىڭ تۇتتى. بولتۇر قىش ۋە بۇ يىل ئەتىيازدىن بۇيان ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى «ئۈچ شىمال»ئىھاتە ئورمان بەلبېغى بىنا قىلىشنىڭ 3 - باسقۇچلۇق قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ۋە يېزا ئىگىلىكىنى مۇقىم راۋاجلاندۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، كادىرلار ۋە ئاممىنى كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىشقا سەپەرۋەر قىلدى. «ئورمان قانۇنى» ئېلان قىلىنغانلىقىنىڭ ئون يىللىقى، ئومۇمىي خەلق مەجبۇرىي كۆچەت تىكىش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلغانلىقىنىڭ 14 يىللىقى مۇناسىۋىتى بىلەن ئورمان بىنا قىلىشنىڭ ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇش، يېقىلغۇ زاپىسىنى كۆپەيتىش، باغ بىنا قىلىپ ئائىلە كىرىمىنى كۆپەيتىشتىكى مۇھىم ئەھمىيىتىنى كەڭ كۆلەمدە تەشۋىق قىلىپ پۈتۈن جەمئىيەت، ئومۇمىي خەلق كۆكەرتىشكە ئەھمىيەت بېرىدىغان ياخشى كەيپىيات ياراتتى. نەتىجىدە، بۇ ناھىيىدە بۇ يىل ئەتىياز كۆچەت تىكىلگەن ئومۇمىي يەر كۆلىمى 10 مىڭ 997 موغا يەتتى. ئۇنىڭدىن باشقا، 8963 مو يەردە باغ بىنا قىلىنىپ، پىلان % 5.45 ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. ناھىيە بويىچە 12.6 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا غول ئورمان بەلبېغى بىنا قىلىش، 10.5 كىلومېتىر تولۇقلاپ تىكىش ۋەزىپىسىمۇ ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى.

قىسقا خەۋەرلەر

☆ ئۈرۈمچى نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان كۇرس ئېچىش، قارا دوسكا گېزىتى چىقىرىش، سىنئالغۇ قويۇپ بېرىش، زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈش قاتارلىق شەكىللەر ئارقىلىق 500 گە يېقىن ئىشچى - خىزمەتچىنى بىخەتەرلىك، تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلىدى.

ئۆمەرجان قادىر

☆ مارالبېشى تاشيول ئۆچاستكىسى رەھبەرلىرى تاشيول ئىشچىلىرى ئىنكاس قىلغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا تەكشۈرۈپ ھەل قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئالقىشىغا سازاۋەر بولدى.

داۋۇت مەھەممەت، ئابلىكىم مەھەممەت

☆ ئۈرۈمچى تاشيول باش ئۆچاستكىسى يېقىندا تەقدىرلەش يىغىنى ئېچىپ مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزالىرىنى مۇكاپاتلىدى، «مەن تاشيول ئىشچىسى»دېگەن تېمىدا نۇتۇق سۆزلەش پائالىيىتى ئېلىپ بېرىپ، تاشيول ئىشچىلىرىنىڭ تاشيولنى، كەسپىنى سۆيۈش تونۇشىنى چوڭقۇرلاشتۇردى.

نازۇگۇل شىبراي

☆ كۇچا ناھىيىلىك يەرلىك باج ئىدارىسى باج تەكشۈرۈش ئەترىتى بۇ يىلنىڭ دەسلەپكى بەش ئېيىدا 800 مىڭ يۈەنگە يېقىن باج يىغىپ، يىللىق باج يىغىش ۋەزىپىسىنىڭ 93 پىرسەنتىنى ئورۇنداپ بولدى.

ئابلىمىت ئەبەيدۇللا

☆ يەكەن ناھىيە قاراسۇ يېزىسىدىكى رېھىم مەتنىياز قاتارلىق تۆت ئائىلىلىك دېھقان بۇ يىلنىڭ بېشىدا 341 مىڭ يۈەنگە ئۈچ توپا ئىتتىرىش ماشىنىسى، بىر تراكتور ۋە چاتما سايمان سېتىۋالغاندى. ئۇلار 6 - ئاينىڭ باشلىرىغىچە 345 مىڭ يۈەن ساپ كىرىم قىلدى، قىيىنچىلىقى بارلاردىن 4800 يۈەنلىك مەشغۇلات ھەققىنى ئالمىدى.

ئايۇپ چاۋار

☆ مارالبېشى ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى دېھقانلارنىڭ ئېگىز قونىقى تېرىشىغا مەدەت بېرىش ئۈچۈن 29 مىليون 500 مىڭ يۈەن قەرز مەبلىغى ئاجراتتى.

تۇرغۇنجان ساۋۇت

ئامانگۇل ئابدۇرېھىم

ئىمامەردان ياسىن

بۇ يىل ئادەتتىكى ئۈنئالغۇنىڭ سېتىلىشى بولتۇرقى سەۋىيىنى ساقلاپ قالدۇ، يۈرۈشلۈك ئۈنئالغۇنىڭ مەيدانغا كېلىپ، مەھسۇلات تۈرى، پاسونلىرى كۆپ خىللىشىشقا يۈزلەندى، بولۇپمۇ سىرلىق تېخنىكىلىق مەھسۇلاتلار گەۋدىلىك ئوتتۇرىغا چىقىپ، VCD سۈرەتلىك لازېرنۇر پلاستىنكىسىنىڭ بازىرى چىقتى. ئىككىنچى، يۈرۈشلۈك ئۈنئالغۇ ئومۇمىي ئىشلەپ چىقىرىلىشى ئېھتىياجدىن ئېشىپ كەتكەنلىكتىن، بۇ يىل بازار رىقابىتى تېخىمۇ كەسكىنلىشىپ كەتتى. ئۈچىنچى، ئوبوروت يوللىرىدا ئۆزگىرىش بولۇپ، دۆلەت سودىسىنىڭ تايانچلىق يولى ھەر خىل كەسپىي سودا دۇكانلىرى كۆپىيىپ ماگىزىنلارنىڭ تەسىرىگە ئۇچرىشى مۇمكىن.

قىزىلگۈل بازىرىدا

ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن (ئۆز مۇخبىرىمىز)

5 - ئاينىڭ 26 - كۈنى يەكشەنبە ئىدى. مەن قەدىمكى شەھەر خوتەننىڭ مەركىزىي كوچىسى گۈلباغدا كېتىۋاتقىنىمدا قىزىلگۈلنىڭ خۇش بۇيى ھىدى دىمىقىمغا ئۇرۇلدى. ئەتراپى تۆمۈر رېشاتكىلار بىلەن قورشالغان ئۈچ بۇرجەك بازارنى چۆرىدەپ ئولتۇرغان قىزىلگۈل ساتقۇچىلارنىڭ سېۋەت، خالتىلىرىدىكى قىزىلگۈللەر كىشىگە خۇددى گۈللەر پورەكلەپ ئېچىلغان باغچىنى ئەسلىتەتتى.

خوتەندىكى مىللىي تىبابەت دوختۇرخانىلىرى، مېۋە شىرنىسى زاۋۇتى، كونسېرۋا زاۋۇتى قاتارلىق ئورۇنلاردىن كەلگەن خېرىدارلار ۋە شەخسلەر قىزىلگۈل سودىسى قىلىشۋاتاتتى.

- گۈلنى قانداق ساتتىلا، - دەپ سورىدىم مەن گۈل ساتقۇچى دېھقاندىن.

-.مىڭ دانىسىنى 26 يۈەندىن 30 يۈەنگىچە.

- مىڭ دانە گۈل قانچە كىلوگرام كېلىدۇ؟

- ئۈچ، ئۈچ يېرىم كىلوگرام ئەتراپىدا.

گۈل ساتقۇچىلار ماڭا بۇ يىل قىزىلگۈلنىڭ بازىرىنىڭ ئىتتىك، باھاسىنىڭ يۇقىرى بولۇۋاتقانلىقىنى، قىزىلگۈل سېتىۋالغۇچى ئورۇن ۋە شەخسلەرنىڭ ھەر قانداق يىلدىكىدىن كۆپلۈكىنى، ھەتتا ئاقسۇ، قەشقەر، ئاتۇش قاتارلىق جايلاردىكى مىللىي تىبابەت دوختۇرخانىلىرى ۋە شەخسلەرمۇ خوتەنگە كېلىپ قىزىلگۈل سېتىۋالغانلىقىنى، شەخسلەر بىلەن قىزىلگۈل سېتىۋېلىش توغرىسىدا توختام تۈزگەنلىكىنى سۆزلەپ بېرىشتى. ئۇلارنىڭ ئېيتىشىچە، بۇ يىل قىزىلگۈلنىڭ باھاسىنىڭ يۇقىرى بولۇشىدا ئىككى سەۋەب بار ئىكەن: بىرى، بەزى جايلاردىكى قىزىلگۈللەر قىشتىن ئوبدان ئۆتەلمەي قۇرۇپ كەتكەن، يەنە بىرى، بۇ يىل قىزىلگۈل سېتىۋالغۇچى ئورۇن ۋە شەخسلەر كۆپەيگەن. قىزىلگۈل سېتىۋېلىشقا كەلگەن خوتەن ۋىلايەتلىك ئۇيغۇر تىبابەت دوختۇرخانىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ئىسمائىل دۆلەت، ئىشخانا مۇدىرى مەمتىمىن نۇرنىڭ سۆزلەپ بېرىشىچە، خوتەننىڭ قىزىلگۈل بازىرىغا كۈنلۈكى 1000 كىلوگرامدىن كۆپرەك گۈل كىرىدىكەن. دوختۇرخانا بۇ يىل 30 توننا گۈلقەنت سېلىشنى پىلانلاپ سەككىز كىشىنى مەخسۇس قىزىلگۈل سېتىۋېلىشقا ئاجراتقان. ئۇلار تۆت گۇرۇپپىغا بۆلۈنۈپ، خوتەن شەھىرى، خوتەن ناھىيىسى، قاراقاش ناھىيىلىرىنىڭ يېزا، كەنتلىرىگە بېرىپ، قىزىلگۈل سېتىۋالغان. يېرىم ئاي ئىچىدە 6000كىلوگرامدىن كۆپرەك قىزىلگۈل سېتىۋېلىپ 20 تونىنىغا يېقىن گۈلقەنت سالغان. مەمتىمىن نۇر مۇنداق دېدى: خوتەن شەھىرىنىڭ قىزىلگۈل ماكانى- ئىلچى يېزىسىنىڭ ئېگەرچى كەنت 4 - مەھەللىسىدىكى ئابدۇرېھىم ھاجى، ھېبىبۇللا ئاخۇن، ئابدۇللا ئاخۇن قاتارلىق ئۈچ ئائىلىلىك دېھقان ئەتىيازدىن بۇيان ئۇيغۇر تىبابەت دوختۇرخانىسىغا قىزىلگۈل سېتىپ ئايرىم - ئايرىم ھالدا 13 مىڭ 600 يۈەن، 14 مىڭ 200 يۈەن، 9100 يۈەندىن كىرىم قىلدى. قىزىلگۈل ئۆستۈرگەن بىر مو يەرنىڭ كىرىمى 2000يۈەندىن ئاشتى. خوتەننىڭ خوتەن ناھىيىلىك مىللىي دوختۇرخانا قاتارلىق ئورۇنلار گۈلقەنت، قىزىلگۈل مۇراببىاسى، قىزىلگۈل شەربىتى، قىزىلگۈل پۇراقلىق ئۈزۈم ھارىقى ياساش ئۈچۈن دېھقانلاردىن قىزىلگۈل سېتىۋېلىپ بازارغا كىرگەن گۈللەرنى شۇ كۈنى بىر تەرەپ قىلماقتا. شايار ناھىيىسىدىن كەلگەن بىر نەچچەيلەن سېتىۋالغان گۈللىرىنى شۇ يەردىلا پىششىقلاپ شېكەر ئارىلاشتۇرۇپ گۈلقەنت ياساپ تۇڭلارغا قاچىلاۋاتىدۇ. مۇناسىۋەتلىك تارماقلاردىن ئۇقۇشۇمچە، ۋىلايەت بويىچە قىزىلگۈل ئۆستۈرىدىغان دېھقان ئائىلىلىرى 17 مىڭدىن كۆپرەككە يەتكەن. ئۇلار ھويلىلىرىدا ئۆستۈرۈش، ئاشلىق، زىرائەت، كېۋەزگە كىرىشتۈرۈپ تېرىپ ئۆستۈرۈش ۋە ئايرىم ئۆستۈرۈش ئۇسۇلى بىلەن قىزىلگۈل ئۆستۈرۈش كۆلىمىنى كېڭەيتكەن.

ئىشچى - خىزمەتچىلەر، شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ گۈلقەنت سېلىشقا ئوڭايلىق يارىتىپ بېرىپ ئۈچۈن قىزىلگۈل بازىرىدا شېكەر ساتىدىغان، گۈل ئېزىدىغان مۇلازىمچىلار ئۈزلۈكىدىن پەيدا بولغان.

ئون نەچچە كۈندىن كېيىن قىزىلگۈل بازىرىغا قايتا كېلىپ، قىزىلگۈلنىڭ باھاسىنىڭ تېخىمۇ ئۆرلەپ، مىڭ دانىسىنىڭ 45 - 50 يۈەنگە چىققانلىقىنى، قىزىلگۈل ئۆستۈرگەن دېھقانلارنىڭ كىرىمىنىڭ يىللاردىكىدىن ياخشى بولغانلىقىنى ئۇقتۇم. بۇ دېھقانلارنى بېيىتىشتىكى يەنە بىر يېڭى چىقىش يولى بولغان.

→ سۈرەتتە: ياۋا يېزىسىنىڭ يېڭىدىن بىنا قىلىنغان ئورمان بەلبېغىدىن كۆرۈنۈش.

ئۆز مۇخبىرىمىز **بۇئايشەم قېيۇم** فوتوسى، خەۋىرى

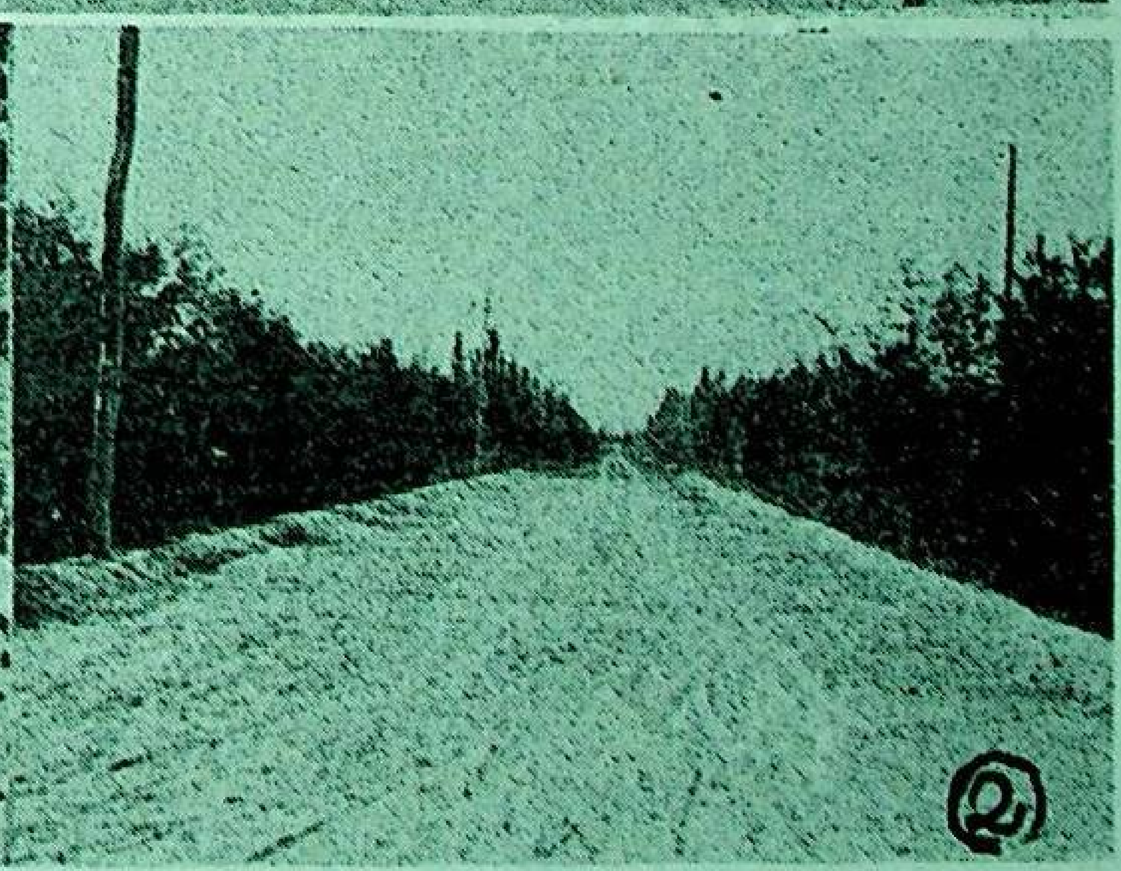

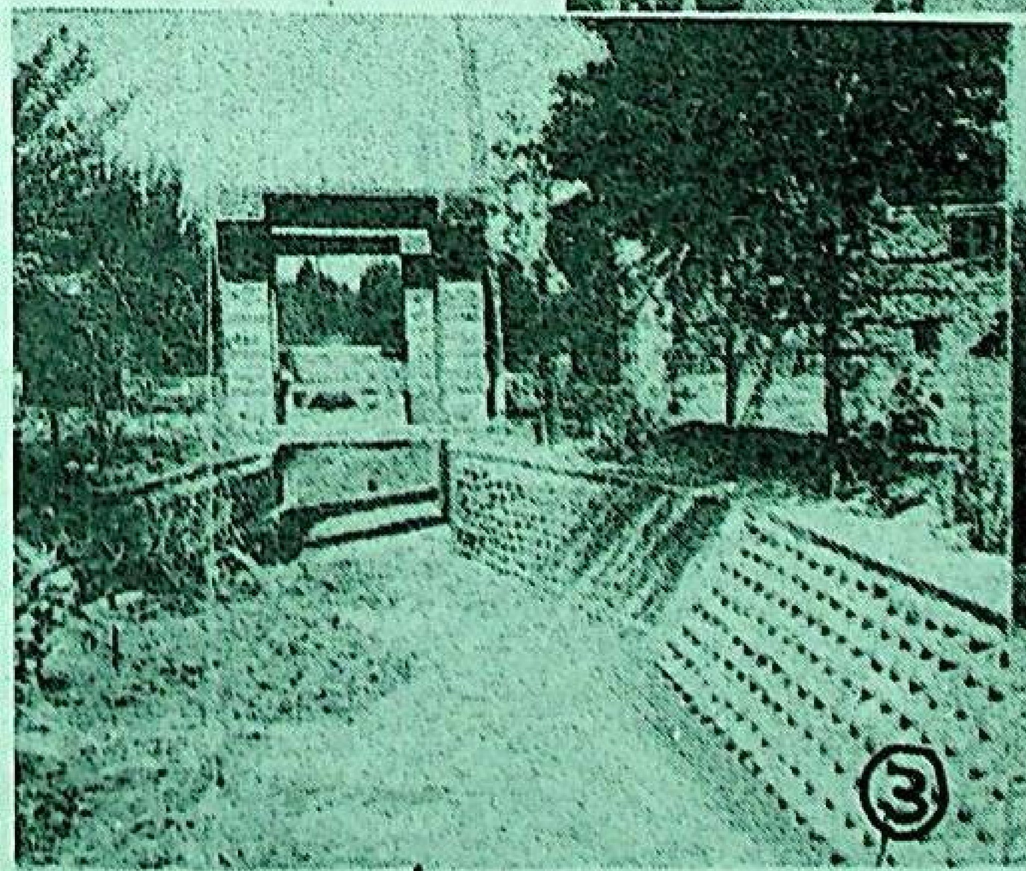

↑ سۈرەتتە: كۇيا يېزىسىدا يېڭىدىن ئېچىلغان يەرلەرگە تىكىلگەن كۆچەتلەر.

↑ سۈرەتتە: ياۋا يېزىسىدا بىنا قىلىنغان ئورمان بەلبېغىنىڭ يۈرۈشلەشكەن سۇغىرىش ئەسلىھەلىرى.

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

دۆربىلجىن ناھىيىسىدە پارتىيىلىك كادىرلار باشلامچى بولغانلىقتىن، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ دېھقانچىلىق پەن - تېخنىكىسىنى قوللىنىش قىزغىنلىقى ئاشتى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **مۇھەممەت نىياز، مۇنەۋۋەر ئابدۇرېشىتنىڭ** مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلاردىن ئىگىلىشىچە، دۆربىلجىن ناھىيىسىدە پارتىيىلىك كادىرلار باشلامچى بولۇپ ئۈلگە كۆرسەتكەنلىكتىن، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ دېھقانچىلىق پەن - تېخنىكىسىنى قوللىنىش قىزغىنلىقى ئاشقان.

بۇ ناھىيە ئىلغار دېھقانچىلىق تېخنىكىسىنى كېڭەيتىشنى «ئىككىدە يۇقىرى، بىردە ئەلا»يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ ئاساسى قىلىپ، بۇ يىل ناھىيە بويىچە يېڭى دېھقانچىلىق تېخنىكىسىنىڭ ئائىلىلەرگىچە كېڭىيىش نىسبىتى 95 % تىن ئاشۇرۇپ، 100 مىڭ مو يۇقىرى ھوسۇللۇق ئۈلگە كۆرسىتىش ئېتىزى بەرپا قىلدى. ئۇلار ناھىيە، يېزا رەھبەرلىرىنىڭ 20 مودىن «يۇقىرى ھوسۇللۇق ئېتىز»ى بولۇش، ئۇن دېھقان ئائىلىسىنىڭ ئىككىدىن ئۈچكىچە ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان تېخنىكا ئىگىلىشىگە يېتەكچىلىك قىلىش، ھەر بىر پارتىيە ئەزاسىنىڭ 15 مودىن «ئۈلگە ئېتىز» بولۇش، بەش دېھقان ئائىلىسىنىڭ بىردىن ئىككىگىچە ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان تېخنىكا ئىگىلىشىگە يېتەكچىلىك قىلىش، پەن - تېخنىكا ئائىلىلىرىنىڭ ئون مودىن «ئۈلگە كۆرسىتىش ئېتىزى» بولۇشىنى قارار قىلىپ، پەن - تېخنىكىدا ئۈلگە كۆرسىتىش ئارقىلىق دېھقان، چارۋىچىلار ئارىسىدا يېڭى دېھقانچىلىق تېخنىكىلىرىنى كېڭەيتتى.

ناھىيىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ شۇجىسى جاڭ كەيپىڭ بۇلتۇر شاڭخۇ يېزىسىدا 20 مو پەن - تېخنىكا ئېتىزىنى ھۆددىگە ئېلىپ، سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ، كۆممىقۇناق تېرىپ، «تونىسلىق، 1000 يۇمىلىك ئېتىز» رېكورتىنى ياراتقاندى. ئۇنىڭ باشلامچىلىق قىلىشى بىلەن شاڭخۇ يېزىسىدا بۇ يىل بىر مەيدان «ئاق ئىنقىلاب» ئېلىپ بېرىلىپ، يېزا بويىچە سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىلغان كۆممىقۇناق كۆلىمى بۇلتۇرقىدىن 10 مىڭ مودىن كۆپرەك ئاشتى.

بۇ ناھىيىدىكى پارتىيە ئەزالىرى باشلامچىلىق رول ئويناتقانلىقتىن، ناھىيە بويىچە دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ دېھقانچىلىق يېڭى تېخنىكىسىنى قوللىنىش ئاكتىپلىقى ئاشتى. جاربۇلاق دېھقانچىلىق مەيدانىنىڭ دېھقانچىلىق 3 - ئەترىتىدىكى دېھقان ئۆركەش بۇلتۇر قوشنىسىنىڭ سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىغان كۆممىقۇناقتىن مول ھوسۇل ئالغانلىقىنى كۆرگەندىن كېيىن، دەرھال دېھقانچىلىق پەن - تېخنىكىسىنى ئۆگىنىش كۇرسىغا قاتناشتى. بۇ يىل ئۇ ھۆددىگە ئالغان 50 مو يېرىنىڭ ھەممىسىگە سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ كۆممىقۇناق ۋە قىزىلچا تېرىدى.

«دوختۇر بولسا، ھەدىيەدەك بولسا...»

4 - ئاينىڭ 30 - كۈنى قۇربان ھېيتنىڭ 2- كۈنى ئىدى. ئەتىگەن سائەت توققۇز ئەتراپىدا ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ «نۇرباغ» ئاپتوبۇس بېكىتىدە 40 ياشلار چامىسىدىكى بىر ئايال ئاپتوبۇستىن چۈشتى- دە، ناھايىتى تېز مېڭىپ، شىنجاڭ نېفىت دوختۇرخانىسىنىڭ بەش ئەزا بۆلۈمىگە كىردى. بۇ مۇشۇ بۆلۈمنىڭ مۇدىرى ھەدىيە ئىدى. ئۇ شۇ كۈنى ھەر بىر ياتاقنى كىرىپ، كېسەللەردىن ھال سورىدى، ئوپېراتسىيە قىلىنغان كېسەللەرنى كۆزىنىش ئاپپاراتى بىلەن تەكشۈرۈپ، ئۆزگىرىش ئەھۋالىغا قاراپ بەزىلىرىنىڭ كۆزىگە ئوكۇل ئۇردى، بەزىلىرىنىڭ كۆزىگە دورا تېمىتتى. بۇ ئىش خەلقئارا ئەمگەكچىلەر بايرىمى كۈنىمۇ تەكرارلاندى. ھەدىيەنىڭ قولىدا داۋالىنىۋاتقان كېسەللەر ۋە كېسەل باققۇچىلار ئۇنىڭ ھېيت -بايرام، دەم ئېلىش كۈنلىرىنىمۇ كېسەللەرگە بېغىشلاشتەك ئالىيجاناب پەزىلىتىدىن بەكمۇ تەسىرلەندى. ئۇلار: «دوختۇر بولسا، ھەدىيەدەك بولسا...» دېيىشتى.

ھەدىيە دوختۇرنىڭ داڭقىنى ئاڭلاپ ئوغلۇمنىڭ كۆزىنى داۋالىتىش ئۈچۈن قاغىلىقتىن ئۈرۈمچىگە كەلگىنىمگە بىر ئايدىن ئاشتى. ئۈرۈمچىگە كېلىشتىن ئىلگىرى بەزىلەرنىڭ «ئۈرۈمچىدە كېسەل كۆرسەتمەك بەك قىيىن ئىكەن، (قىزىل بولاق) ئاق خالاتنىڭ يانچۇقىغا كىرمىسە، دوختۇر كېسەللەرگە قارىمايدىكەن» دېپ ئاڭلىغانىدىم. شۇنىڭ ئۈچۈن مەن دوختۇرغا سوۋغات قىلىش ئۈچۈن يېتەرلىك پۇل ۋە بىر خالتا ياڭاق ئالغاچ كەلگەنىدىم. بىر كۈنى ھەدىيە دوختۇرغا: «بۇ ئازغىنە ياڭاقنى ئۆيدىن ئوغلۇمنى داۋالىغان دوختۇرغا بېرىمەن دەپ ئالغاچ كەلگەنىدىم، ئاز كۆرمەي قوبۇل قىلسىلا» دېسەم، ھەدىيە: «كېسەللەرنى داۋالاپ، ئازابىتىن قۇتقۇزۇش بىز دوختۇرلارنىڭ بۇرچى. ئوغلىڭىزنىڭ يورۇقلۇقنى كۆرۈشى مەن ئۈچۈن ئەڭ چوڭ مۇكاپات، ئالىي سوۋغات» دەپ، كۆڭلۈمنى رەت قىلدى. بۇنداق كۆڭۈلنى رەت قىلغانلار يالغۇز مەنلا ئەمەس ئىكەنمەن.

ھەدىيە دوختۇر ھەر ھەپتىنىڭ 1 -، 4 - كۈنلىرى شىنجاڭنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن داۋالىنىشقا كەلگەن كۆز كېسەللىكلىرىنى تەكشۈرۈپ، ئوپېراتسىيە قىلىشقا تېگىشلىكلىرىنى كېسەلخانىدا ياتقۇزىدىكەن، قالغانلىرىغا دورا ، ئوكۇل بېرىدىكەن، قالغان كۈنلىرى چۈشتىن ئىلگىرى كۈنىگە ئۈچتىن بەشكىچە كېسەللەرنىڭ كۆزىنى ئوپېراتسىيە قىلىدىكەن، چۈشتىن كېيىن بۆلۈم خىزمەتلىرىنى باشقۇرىدىكەن. خىزمىتى شۇنچە ئالدىراش بولسىمۇ، قايسى كېسەل چاقىرسا، دەرھال دەردىگە دەرمان بولىدىكەن. سورىغانلىرىغا ئىرىكمەي جاۋاب بېرىدىكەن. مەن بىر يېرىم ئايدىن بۇيان نۇرغۇن كېسەللەرنىڭ ئۇنىڭ قولىدا شىپالىق تاپقانلىقىنى كۆردۈم. ئۇنىڭ قولىدا داۋالىنىۋاتقان كېسەللەرنىڭ ھەدىيە دوختۇرنى ماختاشلىرىنى ئاڭلىدىم. شۇلارنىڭ قەلب سۆزىنى:

يورۇقلۇقنى كۆرسەتتى،
كۆز دوختۇرى ھەدىيە.
يازساق - يازساق تۈگىمەس،
شەپقىتىگە مەدھىيە.

دېگەن مىسرالىرىغا يىغىنچاقلاپ، ھەدىيە دوختۇرغا گېزىت يۈزىدە تەشەككۈر ئېيتىمەن.

قاغىلىق ناھىيىسىنىڭ چوپان يېزىسىدىن:
كېرەم نىياز

لوشاۋلى ئاكىنىڭ سوۋغىسى

مەن بۇ يىل 5 - ئاينىڭ 10 - كۈنى ئۈرۈمچى يېڭى شەھەر رايونلۇق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش

نامراتلارنىڭ يۆلەنچۈكى

- قاغىلىق ناھىيىسى جايتېرەك يېزا لەمپەدۆڭ كەنت پارتىيە ياچېيكىسى توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرىمىز خۇدابەردى ئابدۇللا

قاغىلىق ناھىيە جايتېرەك يېزا لەمپەدۆڭ كەنتىگە بارسىڭىز، ياپيېشىل دەرەخلەر ئەتراپىنى قاپلىغان، قاتار - قاتار سالا ئېتىزلاردا تولغان بۇغداي، كېۋەزلەر چايقىلىپ تۇرغان ئاجايىپ گۈزەل بىر مەنزىرىنى كۆرىسىز.

1980 - يىلىدىن ئىلگىرى 4500 مو تېرىلغۇ يەر، 170 ئائىلىلىك ئادەم بار لەمپەدۆڭ كەنتىنى 300 دىن ئارتۇق چوڭ - كىچىك قۇم بارخانلىرى بۆلەك - بۆلەككە ئايرىۋەتكەن بولۇپ، بۇ كەنت دائىم تەكلىماكان تەرەپتىن كېلىدىغان قۇم - بوراننىڭ مۇھاسىرىسىگە ئۇچراپ تۇراتتى. ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ كەنتنىڭ يەرلىرى ئۇنۇمسىز ۋە شورلۇق بولۇپ، ئېغىر دەرىجىدە قۇملىشىپ كەتكەنىدى. شۇڭا ئاشلىقنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 100 جىڭغا، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئوتتۇرىچە كىرىم 100 يۈەنگىمۇ يەتمەيتتى. نۇرغۇن كىشىلەر نامراتلىقنىڭ دەردىدىن باشقا يۇرتلارغا چىقىپ كەتكەنىدى.

1981 - يىلى 24 ياشلىق ئوسمان چاۋار كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىلىقىغا سايلاندى. ئوسمان چاۋار ئاممىنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۈچۈن، ياچېيكىدىكى بىر بەن ئادەمنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، پارتىيىنىڭ يېزا ئىقتىسادىي سىياسەتلىرىنى ئۆگىنىپ، كەنت رەھبەرلىك بەنزىسىدىكىلەرنىڭ ئىدىيىۋى تونۇشىنى ئۆستۈردى. كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ تەشكىلىي قۇرۇلۇشى ۋە ئىدىيىۋى قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىپ، كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنى ئاممىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، ھاللىق سەۋىيىگە قاراپ يۈرۈش قىلىشتا باشلامچىلىق قىلالايدىغان جەڭگىۋار قورغان قىلىپ قۇرۇپ چىقتى. بۇ جەرياندا «پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ دېموكراتىك تۇرمۇش يىغىنى تۈزۈمى»، «پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ ئۈچ يىغىن، بىر دەرس تۈزۈمى»، «پارتىيە ئەزالىرى پائالىيەت كۈنى»، «پارتىيە ئەزالىرىنى دېموكراتىك باھالاش تۈزۈمى» قاتارلىق تۈزۈملەرنى ئورناتتى ۋە ئۇنى مۇكەممەللەشتۈردى. ياچېيكىدىكى بىر بەن ئادەم ئېنىق خىزمەت تەقسىم قىلىۋېلىپ، مەسئۇلىيەتنى ھەربىر كىشىگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، تۈزۈم بويىچە ئىش قىلىشتا چىڭ تۇردى. ئۇ بىر بەن ئادەمنىڭ باشلامچىلىقى ئارقىلىق ئاممىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش ئىشەنچىنى ئاشۇردى. كەنت پارتىيە ياچېيكىسى ھەر يىلى 300 مو شورلۇق يەرنى ئۆزگەرتىش، 300 مو سالا ئېتىز بەرپا قىلىش، 100 مو بوز يەر ئېچىش، 10 مىڭ تۈپ كۆچەت تىكىپ ئورمان بەرپا قىلىش، ئۇن يىلدا كەنتنىڭ قىياپىتىنى زور دەرىجىدە ئۆزگەرتىش پىلانىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، كەنتتىكى پارتىيە ئەزالىرى ۋە ئاممىنىڭ قوللىشىغا ئېرىشتى. شۇنىڭدىن ئېتىبارەن پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ رەھبەرلىكىدە كەنت ئاھالىسى ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلاش بويىچە جاپا - مۇشەققەتلىك كۈرەش مۇساپىسىنى باشلىۋەتتى. بۇ جەرياندا پارتىيە ئەزالىرى باشلامچىلىق، ئەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئاممىغا ئۈلگە بولدى. ئۇلار ئۇن زېمىلىك چېپىپ شورنى قاچۇرۇش، قۇمنى تىزگىنلەش، ئىھاتە ئورمىنى بەرپا قىلىش ئارقىلىق 300 قۇم دۆۋىسىنى يۆتكىدى. لەمپەدۆڭ كەنتى بۈگۈنكى كۈندە يەرلىرى سالالاشتۇرۇلغان، ئېتىز - ئېرىق ئەتراپى دەرەخزارلىققا ئايلانغان، ئېرىق - ئۆستەڭلىرى يۈرۈشلەشتۈرۈلگەن داڭلىق كەنتكە ئايلاندى.

كەنتنىڭ ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى ياخشىلانغاندىن كېيىن، كەنت پارتىيە ياچېيكىسى پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، ئاممىنى كېۋەز تېرىشقا سەپەرۋەر قىلدى. 1987- يىلىدىن باشلاپ كەنت پارتىيە ياچېيكىسى دېھقانلارغا كېۋەز تېرىشنىڭ يېڭى تېخنىكىسىنى ئۆگەتتى. ماشىنىلاشقان مەشغۇلاتنى يولغا قويۇپ كېۋەز ئىشلەپچىقىرىشنى يىلدىن يىلغا يۇكسەلدۈردى. 1995- يىلىغا كەلگەندە كەنت بويىچە كېۋەز تېرىلغۇ كۆلىمى 1260 موغا، پاختا ھوسۇلى 2940 دەنگە يېتىپ، مۇشۇ بىر تۈردىنلا 1 مىليون 800 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىندى. بۇ جەرياندا كەنت پارتىيە ياچېيكىسى ئاشلىق تېرىلغۇ كۆلىمنى مۇقىملاشتۇرۇش، بىرلىك ھوسۇلنى ئاشۇرۇشقا كۈچ سەرپ قىلىش بىلەن بىللە، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشنىمۇ ماس قەدەمدە تەرەققىي قىلدۇردى. 1995 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا كەنت بويىچە بېقىلىۋاتقان چارۋا 2542 تۇياققا يەتتى، ھەممە

ئائىلىلەر ... كوللېكتىپ ئىگىلىكىنى ... ھاللىق سەۋىيىگە يۈرۈش قىلىشتا كەم بولسا بولمايدىغان زۆرۈر شەرت ئىكەنلىكىنى چوڭقۇر ھېس قىلدى. بۇ ئاساستا ئۇلار كوللېكتىپ ئىگىلىكىدە 50 مو باغ بەرپا قىلدى. 30 مو كونا باغنى ئۆزگەرتتى. ھەر يىلى 50 مو يەرگە قوغۇن، تاۋۇز، كۆكتات تېرىدى. ئۇن تارتىش ماشىنىسىنى ھۆددىگە بېرىپ، كوللېكتىپنىڭ كىرىمىنى كۆپەيتتى. 1995 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا كوللېكتىپ جۇغلانما 150 مىڭ يۈەنگە يەتتى. دېھقانلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش قەدىمى تېزلەشكەن، كوللېكتىپ ئىقتىسادى زورايغاندىن كېيىن كەنت پارتىيە ياچېيكىسى 1993 - يىلىدىن باشلاپ كوللېكتىپ ۋە شەخسلەرنى تەڭ ھەرىكەتلەندۈرۈپ، دېھقانچىلىق ئىشلەپچىقىرىشنى ماشىنىلاشتۇرۇش يولىغا ماڭدى. ھازىر كەنت بويىچە يەر ھەيدەش، ئۇرۇق سېلىشتىن تارتىپ خامان ئېلىشقىچە بولغان مەشغۇلاتلار ماشىنا ئارقىلىق ئىشلىنىدىغان بولدى.

دېھقانلارنى دېھقانچىلىق تېخنىكىسى بىلەن تەربىيىلەپ، ئۇلارنىڭ ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يۈرۈش قىلىشتا قوللانغان مۇھىم تەدبىرلىرىنىڭ بىرى. 1993 - يىلىدىن بۇيان ئۇلار 25 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، 15 قارار پەن- تېخنىكا ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ، دېھقانلارنى 1350 ئادەم (قېتىم)تەربىيىلىدى. ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان پەن- تېخنىكا قوللانمىسىدىن 700 نى سېتىۋېلىپ تارقىتىپ بەردى. تۆت مەھەللە گۇرۇپپىدا ئۆزلىرى يېتىشتۈرگەن بىردىن ئىككىگىچە يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكا خادىمى، ھەر ئۈچ ئائىلە ئىچىدە پەن - تېخنىكىدا ئۈلگە كۆرسىتىدىغان ئائىلىسىدىن بىرسى بارلىققا كەلدى. كەنت بويىچە ھەممە ئائىلىلەردە بىردىن پەن - تېخنىكىنى بىلىدىغان كىشى بولۇش تەلىپى ئىشقا ئاشتى. بۇنىڭ بىلەن پەن - تېخنىكىنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشنى ئىلگىرى سۈرۈشتىكى رولى جارى قىلدۇرۇلدى.

ئۇن نەچچە يىلدىن بۇيان پارتىيە ئەزالىرىنىڭ نامراتلارنى يۆلىشى، ياردەم بېرىشى ئارقىسىدا كەنت بويىچە 41 نامرات ئائىلە نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. ھازىر لەمپەدۆڭ كەنتىدە كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئوتتۇرىچە كىرىم 1258 يۈەنگە يەتتى. 37 ئائىلە خىش، ياغاچ قۇرۇلمىلىق ئۆلچەملىك تۇرالغۇ ئۆي سېلىۋالدى، تېلېۋىزورلۇق دېھقان ئائىلىلىرى 82 % كە يەتتى، 1985 -

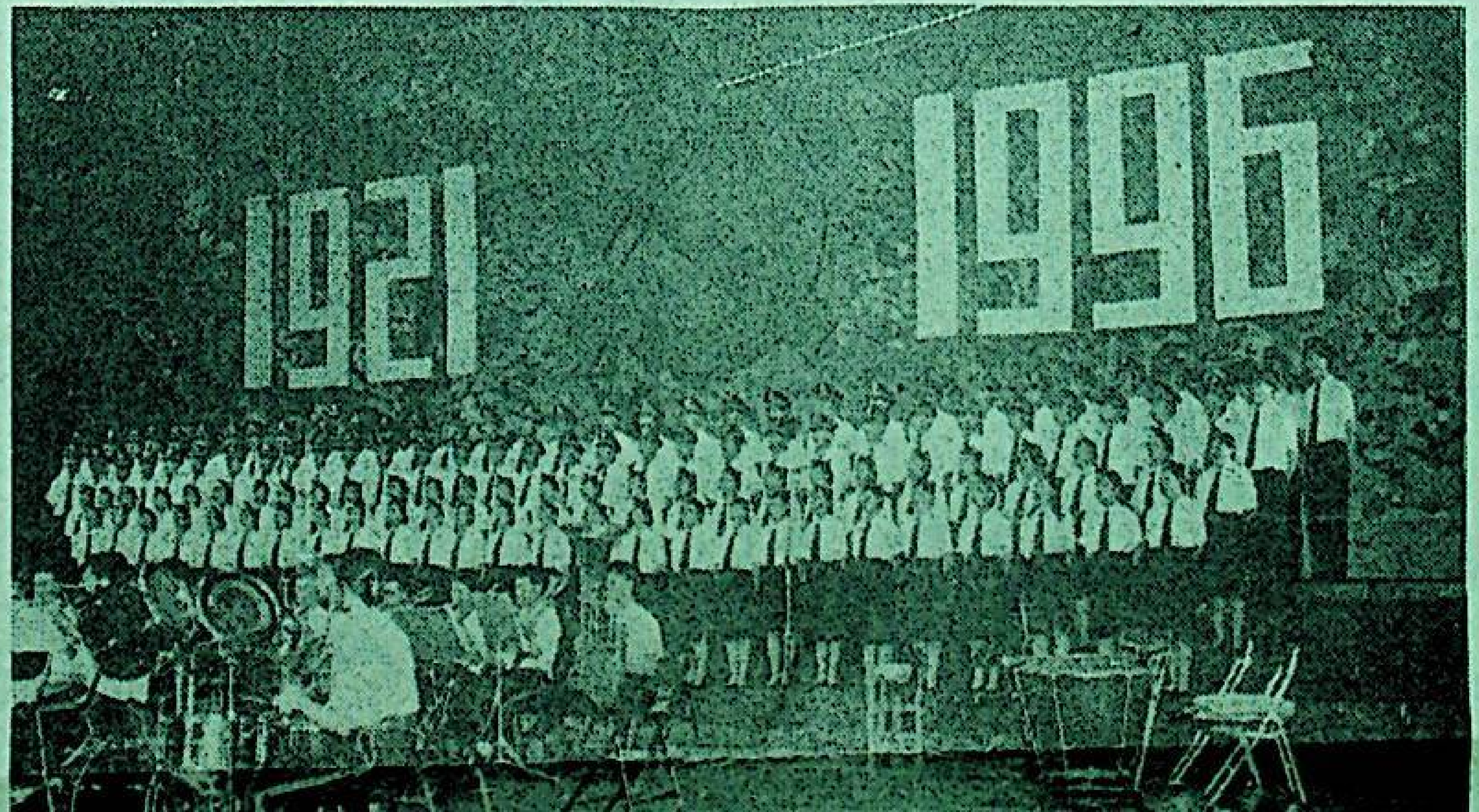

مۇشتىرىلاردىن خەت

مەن بۇ يىل 5 - ئاينىڭ 10 - كۈنى ئۈرۈمچى يېڭى شەھەر رايونلۇق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىدىن «لۇ شاۋلى» دېگەن كىشىنىڭ نامىدا ئەۋەتىلگەن ئىككى خالتىنى تاپشۇرۇپ ئالدىم. ئۇنىڭ ئىچىدە 200 يۈەن قىممىتىدىكى ئوقۇش قوراللىرى ۋە 24 قۇر قىشلىق، يازلىق كىيىملەر بار ئىكەن.

مەن دادامدىن يېتىم قېلىپ، پەقەت «ئۈمىد قۇرۇلۇشى» تەرەققىيات فوندى جەمئىيىتىدىن ئەۋەتىلگەن 30 يۈەن ئارقىلىق ئوقۇشۇمنى داۋاملاشتۇرۇپ كېلىۋاتقان نامرات ئوقۇغۇچىمەن. ماڭا ناتونۇش بولغان لۇ شاۋلى ئاكىنىڭ ياردىمى مېنى يەنىمۇ تىرىشىپ ئوقۇشقا ئىلھاملاندۇردى. مەن چىن يۈرىكىمدىن لۇ شاۋلى ئاكىغا رەھمەت ئېيتىمەن!

يوپۇرغا ناھىيە يوپۇرغا بازار 2 - كەنت باشلانغۇچ مەكتەپ 3 - يىللىق 1 - سىنىپتىن

بۇھەجەرگۈل ياسىن

«1 - ئىيۇل» ھارپىسىدا ئۈرۈمچى شەھەرلىك پوچتا ئىدارىسى مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزالىرىنى تەقدىرلەش، پارتىيە بىلىملىرىدىن زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈش قاتارلىق مول مەزمۇنلۇق پائالىيەت ئۆتكۈزۈپ، پارتىيە قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلىدى.

سۈرەتتە: بۇ ئىدارىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن خور ئېيتىش مۇسابىقىسىدە خور ئېيتماقتا.

زىبىبۇللا ئابلىز فوتوسى

تەرەققىي قىلدۇردى. 1995 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا كەنت بويىچە بېقىلىۋاتقان چارۋا 2542 تۇياققا يەتتى، ھەممە ئائىلىلەرنىڭ چارۋىسى بار بولدى. كەنت پارتىيە ياچېيكىسى بۇنىڭدىن باشقا يەنە دېھقانلارنى ھويلا - ئاراملاردا ئۈزۈم تېلى، ئۆرۈك، شاپتۇل، ئاموت، ئالما، ياڭاق دەرەخلىرىنى ئۆستۈرۈشكە تەشكىللىدى. 1995 - يىلى كەنت بويىچە ھويلا - ئارام ئىگىلىكىدىن قىلىنغان كىرىم 225 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇش جەريانىدا كەنت پارتىيە ياچېيكىسى كوللېكتىپ ئىگىلىكنى زورايتىشنىڭ كەنتنىڭ ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىپ ھاللىق ياغاچ قۇرۇلمىلىق ئۆلچەملىك تۇرالغۇ ئۆي سېلىۋالدى، تېلېۋىزورى بار دېھقان ئائىلىلىرى 82% كە يەتتى. 1985 - يىلدىن بۇيان لەمپەدۆڭ كەنت پارتىيە ياچېيكىسى ئۇدا 11 يىل ناھىيىلىك، يېزىلىق پارتكوم تەرىپىدىن «ئىلغار پارتىيە ياچېيكىسى» بولۇپ باھالاندى. 1995 - يىلى قەشقەر ۋىلايەتلىك پارتكوم ۋە قاغىلىق ناھىيىلىك پارتكوم تەرىپىدىن ھاللىق سەۋىيىگە يۈرۈش قىلىشتىكى ئىلغار پارتىيە ياچېيكىسى بولۇپ باھالاندى. ئاپتونوم رايون ۋە قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ مەسئۇللىرى لەمپەدۆڭ كەنتىگە كېلىپ، ئۇلارنىڭ غايەت زور نەتىجىلىرىنى مۇئەييەنلەشتۈردى ۋە ئۇنىڭغا يۇقىرى باھا بەردى.

* * * * * * * * * * * * * * * *

ئۇيغۇر تىبابەت دورىگەرلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش يولىدا

—خوتەن ۋىلايەتلىك ئۇيغۇر تىبابەتچىلىك دوختۇرخانىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى روشەنگۈل سابىر توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن، بۇئايشەم قېيۇم

1992 - يىلى ۋە 1993 - يىلى روشەنگۈل بەكمۇ ئالدىراش بولۇپ كەتتى. ئىلگىرى خوتەن ۋىلايەتلىك ئۇيغۇر تىبابەت دوختۇرخانىسىنىڭ دورا بۆلۈمىگە مەسئۇل بولۇپ ئىشلەۋاتقان 37 ياشلىق باش دورىگەر روشەنگۈل 1992 - يىلى دوختۇرخانىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقلىقىغا ئۆستۈرۈلدى. بۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ مەسئۇلىيىتى تېخىمۇ ئېغىرلاشتى. ئۇيغۇر تىبابەت دورىلىرىنى ياساش، ئوراش ئىشى ئەنئەنىۋى ئۇسۇل بويىچە ئىشلىنىپ كېلىۋاتقاچقا، دورا ياساش، ئوراش، قاچىلاش جەھەتتە بىر مۇنچە قىيىنچىلىق ۋە مەسىلىلەر مەۋجۇت ئىدى. روشەنگۈل بۇ قىيىنچىلىق ۋە مەسىلىلەرنى دەل ۋاقتىدا ھەل قىلىپ، ئۇيغۇر تىبابەت دورىلىرىنى زامانغا لايىقلاشتۇرۇش ئۈچۈن پائال ئىزدەندى. دورا ياساش مەشغۇلاتىنى ماشىنىلاشتۇرۇش، ئۆزگەرتىش ئۈستىدە باش قاتۇرۇپ، يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلارنىڭ قوللىشى بىلەن زامانىۋى دورا ياساش ئۈسكۈنىلىرىنى كىرگۈزۈپ، دورا زاۋۇتىنىڭ مەشغۇلاتىنى ماشىنىلاشتۇردى.

روشەنگۈل سابىر 1979 - يىلى بېيجىڭ جۇڭيى ئىنستىتۇتىنى پۈتتۈرگەندىن كېيىن، خوتەن ۋىلايەتلىك ئۇيغۇر تىبابەتچىلىك دوختۇرخانىسىغا تەقسىم قىلىنىپ، دورىگەرلىك خىزمىتى بىلەن شۇغۇللاندى. ئۇ بۇ جەرياندا مەكتەپتە ئۆگەنگەن بىلىمنى ئۇيغۇر تىبابەت دورىگەرلىكى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ يېڭى دورا ئىشلەپچىقىرىشتا كۆرۈنەرلىك نەتىجە ھاسىل قىلدى. دوختۇرخانا رەھبەرلىكى روشەنگۈلنىڭ كەسپىي قابىلىيىتى ۋە تەشكىللەش ئىقتىدارىغا ئاساسەن، ئۇنى دورا زاۋۇتىغا مەسئۇل قىلدى. 1992 - يىلى تەشكىل ئۇنى دوختۇرخانىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقلىقىغا تەيىنلىدى. روشەنگۈل رەھبەرلىك ۋە ئاممىنىڭ ئۆزىگە بولغان ئىشەنچىسىنى ئۆز مەسئۇلىيىتىنى ئادا قىلىشنىڭ ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچى قىلىپ، ئۆز دائىرىسىدىكى خىزمەتلەرنى بېرىلىپ ئىشلىدى، دورا ماتېرىياللىرىنى سېتىۋېلىشتىن پىششىقلاپ ئىشلەشكە قەدەر بولغان ئۆتكەللەرنى چىڭ تۇتۇپ، دورا ماتېرىياللىرىنى سېتىۋېلىشتىكى تەننەرخى يۇقىرى، دورا ماتېرىياللىرىنىڭ سۈپىتى تۆۋەن بولۇش مەسىلىلىرىنى ئۈنۈملۈك ھەل قىلدى. تەكشۈرۈپ نازارەت قىلىش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، سۈپىتى ناچار دورىلارنى قەتئىي سىرتقا چىقارمىدى.

ئۇيغۇر تىبابەت دورىلىرىنىڭ شەكلىنى ھازىرقى زامان دورا ئىشلەش تېخنىكىسى بويىچە ئۆزگەرتىپ ياساپ، ئىشلىتىشكە، ساقلاشقا قولايلىق يېڭى دورىلارنى ئىشلەپچىقىرىش توغرىسىدا تەكشۈرۈپ، تەتقىق قىلىپ، بۇ جەھەتتە كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلدى. ھازىر بۇ دوختۇرخانىنىڭ دورا زاۋۇتى شەكلىنى ئۆزگەرتىپ ياسىغان دورىلار 60 خىلدىن ئېشىپ، بۇنىڭ ئىچىدىكى خېمىرى مەرۋايىت تابلېتى، ئىمساك تابلېتى، سىيادان ئوكۇلى، قۇشقاچ مېڭىسى ئوكۇلى، كاپسول سۈرۈنجان قاتارلىق ئون نەچچە خىل دورا ئاپتونوم رايونلۇق سەھىيە نازارىتىنىڭ دورىلارنى تەكشۈرۈپ باھالاش كومىتېتىنىڭ تەكشۈرۈپ تەستىقلىشىدىن ئۆتۈپ، تېۋىپلار ۋە ئاغرىقلارنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى. بۇ دورىلار قېرىنداش ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە (شەھەر) لەردىكى ئۇيغۇر تىبابەتچىلىك شىپاخانىلىرى تەرىپىدىن تالىشىپ سېتىۋېلىنىدىغان دورىلار بولۇپ قالدى. ئۇنىڭ بىۋاستە يېتەكچىلىكىدە ياسالغان، ئاپتونوم رايونلۇق سەھىيە نازارىتىنىڭ تەكشۈرۈشىدىن ئۆتكەن مۇرەككەپ مەرۋايىت تابلېتى، ئىمساك تابلېتى يۈرەك قان تومۇر كېسەللىكلىرى، بۆرەك زەئىپلىشىش، جىنسىي ئاجىزلىق كېسەللىكلىرىنى داۋالاشتا ئۈنۈمى ياخشى بولۇپ، شىنجاڭ بويىچە داڭق چىقاردى. روشەنگۈل ئۇيغۇر تىبابەتچىلىكىنى دۇنياغا يۈزلەندۈرۈش ئۈچۈن مۇرەككەپ خېمىرى مەرۋايىت تابلېتى، ئىمساك تابلېتى قاتارلىق بەش خىل دورىنىڭ كۆرۈپكىسىغا ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە، رۇسچە، ئىنگلىزچە، ئوردۇچە بەش خىل يېزىقتا چۈشەندۈرۈش يازغۇزدى. پىشقەدەم تېۋىپلارنى تەشكىللەش ئارقىلىق ئۇيغۇر تىبابەتچىلىكىدە كۆپ ئىشلىتىلىدىغان 500 خىل دورىنىڭ ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە، ئىنگلىزچە، ئوردۇ، پارسچە ئىسىملىكىنى تۈزۈپ، «ئۇيغۇر تىبابەتچىلىكىدە كۆپ ئىشلىتىلىدىغان خام دورىلارنىڭ ئىسىملىكى لۇغىتى»نى تۈزۈپ، كەسپىي تارماقلارنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى. ھازىر بۇ دوختۇرخانىدا ئىشلەپ چىقىرىلغان دورىلارنىڭ ئۆلچەمگە يېتىش نىسبىتى 76% تىن ئېشىپ، ئاپتونوم رايوننىڭ ئۆلچىمىدىن ئالتە پىرسەنت ئاشتى. 50% دورىلار ھازىرقى زامان بازار رىقابىتىگە بەرداشلىق بېرەلەيدىغان قىلىپ قاچىلاندى. بۇنىڭ بىلەن دورىلارنى ئىلگىرىكىدەك قول بىلەن ئېلىپ يېيىشتەك ھالەتكە خاتىمە بېرىلدى.

روشەنگۈل سىيادان ئوكۇلى، قۇشقاچ مېڭىسى ئوكۇلى قاتارلىق 15 خىل ئوكۇل ئىشلەپ چىقىرىپ، زور ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈم ياراتتى. پىشقەدەم تېۋىپ، دورىگەرلەرنى ئەقىل كۆرسىتىشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، بىر نەچچە خىل رېتسېپنى بىرلەشتۈرۈش ئارقىلىق مۇرەككەپ كېسەللەرگە تېز ئۈنۈم بېرىدىغان دورا رېتسېپىنى ئىجاد قىلدى.

روشەنگۈل ئۇيغۇر تىبابەت دورىگەرلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش جەھەتتە كۆرسەتكەن تىرىشچانلىقى ۋە ئەمەلىي نەتىجىسىگە ئاساسەن 1994 - يىلى مۇئاۋىن مۇدىر دورىگەر ۋراچ ئۇنۋانىغا ئېرىشتى ھەم 1995 - يىلى دوختۇرخانىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقلىقىغا ئۆستۈرۈلدى. ئۇ دوختۇرخانىنىڭ رەھبەرلىك ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغاندىن كېيىنمۇ، كەسپتىن ئايرىلماي بىر قولدا دورىگەرلىكنى، بىر قولدا داۋالاش ئىشلىرىنى تۇتتى. دەم ئېلىش كۈنلىرىمۇ دوختۇرخانىغا كېلىپ، ئاغرىقلاردىن دورىلارنىڭ سۈپىتى، ئۈنۈمى، قاچىلىنىش جەھەتتە پىكىر ئېلىپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا تۈزەتتى. دوختۇرخانا پارتكومىنىڭ يېتەكچىلىكىدە تېۋىپ، سېستىرالارنى زىچ ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، سەھىيە ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، قائىدە - تۈزۈملەرنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى. ھەرقايسى بۆلۈملەر بىلەن نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالاپ، ۋەزىپە كۆرسەتكۈچنى كىشى بېشىغىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، تېۋىپ، سېستىرالارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. تىببىي ئەخلاق، تىببىي ئىستىل تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ جان - دىل بىلەن بىمارلار ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈردى. نەتىجىدە دوختۇرخانىدا خوتەن ۋىلايىتى ۋە شىنجاڭنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن كېلىپ داۋالىنىدىغانلار كۆپىيىپ ياخشى ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈم يارىتىلدى. يېقىنقى ئۈچ يىلدىن بۇيان بۇ دوختۇرخانا كىرىم قىلىش ۋەزىپىسىنى يىلمۇ يىل ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى. ئۆتكەن يىلى 2 مىليون 660 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك كىرىم قىلىپ، پىلاندىكىدىن بىر ھەسسە، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 181.66% ئاشۇرۇپ، دۆلەتكە زور پايدا يەتكۈزۈپ، دوختۇرخانا تارىخىدا ئەڭ يۇقىرى سەۋىيە ياراتتى.

روشەنگۈل خىزمەتتىكى ئەمەلىي نەتىجىلىرىگە ئاساسەن 1985 - يىلدىن بۇيان ۋىلايەت بويىچە كۆپ قېتىم ئىلغار خىزمەتچى، مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى، مۇنەۋۋەر پارتىيە خىزمەتچىسى، «8 - مارت» قىزىل بايراقدارى بولۇپ باھالاندى. 1989 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە «8 - مارت»قىزىل بايراقدارى، 1995 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق ئىتتىپاق كومىتېتى، پەن - تېخنىكا كومىتېتى تەرىپىدىن «مۇنەۋۋەر پەن - تېخنىكا خادىمى»، خوتەن ۋىلايىتى بويىچە كۆزگە كۆرۈنگەن «ئون مەشھۇر ياش»نىڭ بىرى بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى ۋە مۇكاپاتلاندى. 1995 - يىلى 10 - ئايدا ج ك پ ئاپتونوم رايونلۇق 5 - نۆۋەتلىك پارتىيە قۇرۇلتىيىغا ۋەكىل بولۇپ قاتناشتى.

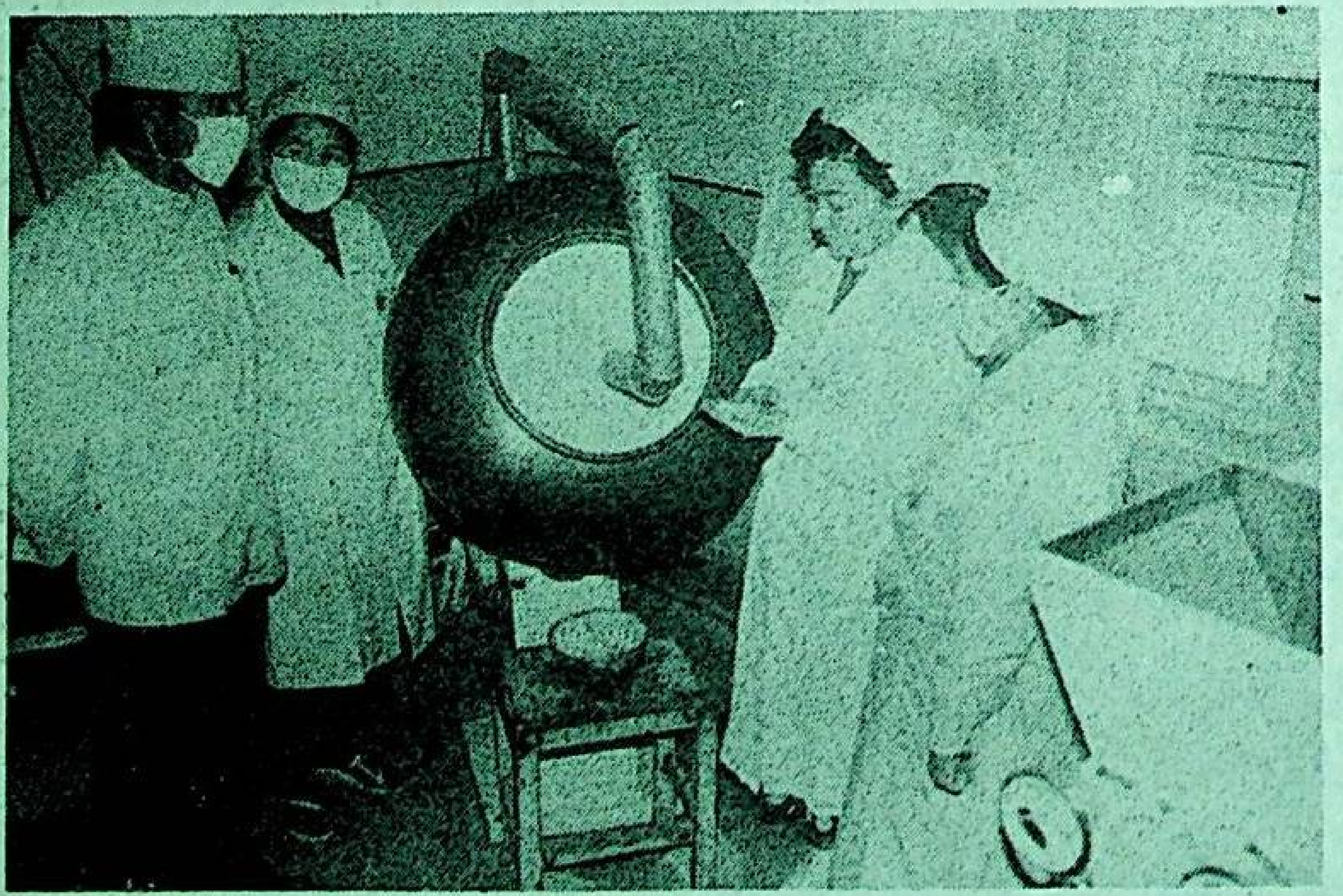

سۈرەتتە: روشەنگۈل (ئوڭدىن 2 - كىشى) دورا شەكلىنى ئۆزگەرتىش ئەمەلىنى ئىگىلىمەكتە.

جۇرۇڭجى گەنسۇدا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈردى
نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش سالمىقىنى زورايتىپ، يېزا ئىقتىسادىنى گۈللەندۈرۈش كېرەك

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، لەنجۇ خەۋىرى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەنىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى جۇرۇڭجى ۋە گوۋۇيۈەنگە قاراشلىق ئالاقىدار تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى 6 - ئاينىڭ 29 - كۈنىدىن 7 - ئاينىڭ 5 - كۈنىگىچە گەنسۇ ئۆلكىسىدە خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈردى، كۆزدىن كۆچۈرۈشتە جۇرۇڭجى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنىڭ سالمىقىنى زورايتىپ، يېزا ئىقتىسادىنى گۈللەندۈرۈش كېرەك، دەپ تەكىتلىدى.

جۇرۇڭجى ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بۇ قېتىم گەنسۇ ئۆلكىسىنىڭ ئوتتۇرا قىسمىدىكى قۇرغاق نامرات رايونلار، نامرات دېھقان ئائىلىلىرى، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش قورۇلۇشى ۋە شەھەرلەردىكى چوڭ، ئوتتۇرا دۆلەت كارخانىلىرىنى نۇقتىلىق كۆزدىن كۆچۈردى. جۇرۇڭجى مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا، «دۆلەتنىڭ 80 مىليون نامراتقا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە يەتتە يىللىق ئىستىھكامغا ھۇجۇم قىلىش پىلانى»نى ئورۇنداپ، يېزىلاردىكى نامرات ئائىلىلەرنىڭ ئوزۇقلىنىش، كىيىنىش مەسىلىسىنى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل قىلىش - مۇھىم دۆلەت سىياسىتى. نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش يېزا ئىقتىسادىغا، يېزا ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىغا ۋە دېھقانلارنىڭ تۇرمۇشىغا چېتىلىدۇ، ئۇ شەھەر بىلەن يېزىنىڭ پەرقىنى، سانائەت بىلەن يېزا ئىگىلىكىنىڭ پەرقىنى، رايونلارنىڭ پەرقىنى قەدەممۇ قەدەم كىچىكلىتىش بىلەن مۇناسىۋەتلىك چوڭ مەسىلە. ئېلىمىزنىڭ ئۈچتىن بىر قىسىم دۆلەت زېمىنىنى ئىگىلەيدىغان ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلاردا يېزا ئىقتىسادىي يۈكسەلمىسە، دېھقانلارنىڭ كىرىمى ئاشمىسا، دۆلەت ئىلكىدىكى سانائەت كارخانىلىرىنىڭمۇ تەرەققىي قىلىشقا تايىنىدىغان بازار ئاساسىي بولمايدۇ، ئومۇمىي ئونۇمىنىڭ ئۆسۈشىمۇ تەس بولىدۇ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىمۇ بەرپا قىلغىلى بولمايدۇ.

جۇرۇڭجى ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى تيەنشۇي شەھىرى ۋە دىڭشى ناھىيىسىنىڭ ئېتىزلىقلىرىدا ۋە نامرات دېھقان ئائىلىلىرىدە دېھقانلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش ئەھۋالىنى تەپسىلىي ئىگىلىدى. جۇرۇڭجى مۇنداق دېدى: پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن ئوتتۇرا، غەربىي قىسمىدىكى نامرات رايونلاردىكى ئاممىغا ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلۈپ، نامرات رايونلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشىغا كۆپ تەرەپتىن مەدەت بېرىپ كېلىۋاتىدۇ، نامرات رايونلاردىكى خەلقلەرمۇ پائال ھەرىكەتكە كېلىپ، ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن ئارقىلىق ئۆزىنى قۇتقۇزۇشنى پائال قانات يايدۇرۇپ، نامراتلىق، قالاقلىق قىياپىتىنى تېز ئۆزگەرتىشى كېرەك.

جۇرۇڭجى قاتارلىقلار يەنە لىۇ جياشا سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى قاتارلىق دۆلەت كارخانىلىرىنى كۆزدىن كۆچۈردى ھەم لەنجۇدا لەنجۇ نېفىت ئايرىش زاۋۇتى، لەنجۇ خىمىيە سانائىتى زاۋۇتى، لەنجۇ نېفىت - خىمىيە سانائىتى زاۋۇتى قاتارلىق دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ مەسئۇللىرى بىلەن سۆھبەتلەشتى. جۇرۇڭجى مۇنداق دېدى: ئوتتۇرا، غەربىي قىسمىدىكى دۆلەت ئىلكىدىكى چوڭ كارخانىلارنىڭ كۆپ قىسمى دۆلەتنىڭ 1 - بەش يىللىق پىلانى مەزگىلىدە قۇرۇلغان نۇقتىلىق كارخانىلار بولۇپ، نەچچە ئون يىلدىن بۇيان دۆلەتكە گەۋدىلىك تۆھپە قوشتى، بۇ كارخانىلار دۆلەت ئىقتىسادىنىڭ تۈۋرۈكى. ھازىر دۆلەت ئىلكىدىكى چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلار بەزى قىيىنچىلىقلارغا دۇچ كەلدى، بۇ نەچچە ئون يىلدىن بۇيانقى تارىختىن قېپقالغان مەسىلە، بارلىق مەسىلىنى بىر خىل ئەندىزە، بىر خىل ئۇسۇل بىلەن بىراقلا ھەل قىلىشتىن ئۈمىد كۈتكىلى بولمايدۇ. يولداش جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنىڭ روھىنى پۇختا ئىزچىللاشتۇرۇپ، رەھبەرلىك بەنزىلىرىنى ھەقىقىي تەرتىپكە سېلىپ، «ئۈچنى ئۆزگەرتىش، بىرنى كۈچەيتىش»نى چىڭ تۇتۇپ، تىرىشىپ بازار ئېچىپ، قاراشنى يېڭىلاپ، مېخانىزمنى ئۆزگەرتىپ، ئىككى توپ بۇرۇلۇشنى ھەقىقىي ئىشقا ئاشۇرۇش كېرەك. دۆلەت دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ قىيىن ئەھۋالنى ئۆزگەرتىشكە بىر قاتار سىياسەت، تەدبىر ۋە ماكرولۇق ۋاستىلەرنى قوللىنىپ ياردەم بەردى ۋە داۋاملىق ياردەم بېرىدۇ.

مەملىكەتلىك تەپتىش خىزمىتى يىغىنى ئېچىلدى
جاڭ سىچېن تەپتىش ئورگانلىرىنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىللىك ئاساسىي ۋەزىپىسىنى ئوتتۇرىغا قويدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. 10 - قېتىملىق مەملىكەتلىك تەپتىش خىزمىتى يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 8 - كۈنى بېيجىڭدا ئېچىلدى. ئالىي خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ باش تەپتىشى جاڭ سىچېن مۇنۇلارنى ئوتتۇرىغا قويدى: ھەر دەرىجىلىك تەپتىش ئورگانلىرى قانۇننى قاتتىق ئىجرا قىلىپ، دېلو بېجىرىشنى چىڭ تۇتۇپ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش، سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىق دۆلىتى قۇرۇش ئۈچۈن كۈرەش قىلىشى كېرەك.

بۇ قېتىمقى يىغىن پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ تەستىقى بىلەن ئېچىلغان، ئۇنىڭ ئاساسلىق ۋەزىپىسى بىر قانچە يىلدىن بۇيانقى تەپتىش خىزمىتىنىڭ تەجرىبىلىرىنى يەكۈنلەش، نۆۋەتتىكى ۋەزىيەتنى تەھلىل قىلىش، تەپتىش خىزمىتىنىڭ ھازىرقى ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىلدىكى پىتەكچى ئىدىيىسى، ئاساسىي ۋەزىپىسى ۋە خىزمەت تەدبىرلىرىنى تەتقىق قىلىپ بەلگىلەش، جىنايى ئىشلار دەۋا قانۇنىنى يولغا قويۇش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇرۇشتىن ئىبارەت.

جاڭ سىچېن مۇنۇلارنى ئوتتۇرىغا قويدى: بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىلدە تەپتىش ئورگانلىرىنىڭ ئومۇمىي ۋەزىپىسى پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئومۇمىيتىنى زىچ چۆرىدەپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىپ، دۆلەتنى قانۇنغا تايىنىپ ئىدارە قىلىش، سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىق دۆلىتى قۇرۇش ۋە قانۇنلارنى قاتتىق ئىجرا قىلىش، دېلو بېجىرىشنى چىڭ تۇتۇش خىزمەت فاكچېنىدا چىڭ تۇرۇپ، قانۇننىڭ ئىجراسىنى نازارەت قىلىش بۇرچىنى ئەستايىدىل ئادا قىلىپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇشتىكى چوڭ، مۇھىم دېلولارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش، ئېغىر جىنايى ئىشلار جىنايى ھەرىكەتلىرىگە زەربە بېرىش، قانۇننىڭ ئىجراسىنى نازارەت قىلىشتىن ئىبارەت ئۈچ تۈرلۈك خىزمەتنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، تەپتىش خىزمىتىنى ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇرۇشتىن ئىبارەت.

جاڭ سىچېن مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: ھەر دەرىجىلىك تەپتىش ئورگانلىرى چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، كۈچنى مەركەزلەشتۈرۈپ چوڭ، مۇھىم دېلولارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىپ، ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ خىيانەت قىلىش، پارا ئېلىش جىنايىتى ئۆتكۈزگەن دۆلەت خىزمەتچىلىرىنى قانۇن بويىچە قاتتىق جازالىشى لازىم. پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبىرىي ئورگانلىرىدا، مەمۇرىي قانۇننى ئىجرا قىلىدىغان ئورگانلاردا، ئەدلىيە ئورگانلىرىدا ۋە ئىقتىساد باشقۇرۇش تارماقلىرىدا يۈز بەرگەن جىنايەت دېلولىرىنى، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلارنىڭ مۇھىم جىنايەت دېلولىرىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشنى مۇھىم نۇقتا قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، ئوخشاش بولمىغان دەۋرلەردە ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ خىيانەت قىلىش، پارا ئېلىشقا ئوخشاش جىنايى ھەرىكەتلەرنىڭ يېڭى ئالاھىدىلىكى، يېڭى ئۆزگىرىشكە ئاساسەن، ئاممىنىڭ ئىنكاسى كۈچلۈك بولغان، ئىسلاھاتقا ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتقا ئېغىر زىيان يەتكۈزگەن جىنايى ھەرىكەتلەرنى ئاساسىي ھۇجۇم نىشانى قىلىپ، باسقۇچ خاراكتېرلىك نەتىجىگە ئېرىشىشى لازىم.

يېڭىسار ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئاممىنىڭ ئىنكاسىغا ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلدى

(بېشى 1 - بەتتە)

ئاڭلىشى، كىشىلەر كۆڭۈل بۆلىدىغان «قىزىق نۇقتا»لارغا كۆڭۈل بۆلۈپ، ئاممىنىڭ دەردىگە دەرمان بولۇشى لازىم. شۇنداق قىلغاندىلا، پارتىيىنىڭ سىياسەتلىرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، تىنچ - ئىتتىپاق بولغان سىياسىي ۋەزىيەتنى تېخىمۇ مۇستەھكەملىگىلى، تۆتنى زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرگىلى، ناتوغرا كەيپىياتنى تۈگىتىپ، پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ خەلق ئاممىسى بىلەن بولغان قان بىلەن گۆشتەك يېقىن مۇناسىۋىتىنى ساقلىغىلى ھەم ئاممىنىڭ پارتىيىگە بولغان ئىشەنچىسىنى ئاشۇرغىلى بولىدۇ.

يېڭىسار ناھىيىسىنىڭ ئىنكاس قىلىنغان ئەھۋاللارغا تۇتقان پوزىتسىيىسى توغرا. خەلق ئاممىسىغا بولغان پوزىتسىيە مەسىلىسى بىرەر ئورۇننىڭ رەھبەرلىكىگە نىسبەتەن ئېيتقاندا، توپ سىياسىي مەيدان مەسىلىسى، سىياسەت كۆز قارىشى مەسىلىسى. بىز يېڭىسار ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئامما ئويلىغاننى ئويلاپ، ئامما ئالدىرىغانغا ئالدىراپ، بۇنىڭدىن كېيىنكى ئىشلارنى تېخىمۇ ياخشى ئىشلىشىگە ئىشىنىمىز.

«شىنجاڭ گېزىتى» ئۇيغۇر تەھرىر بۆلۈمى

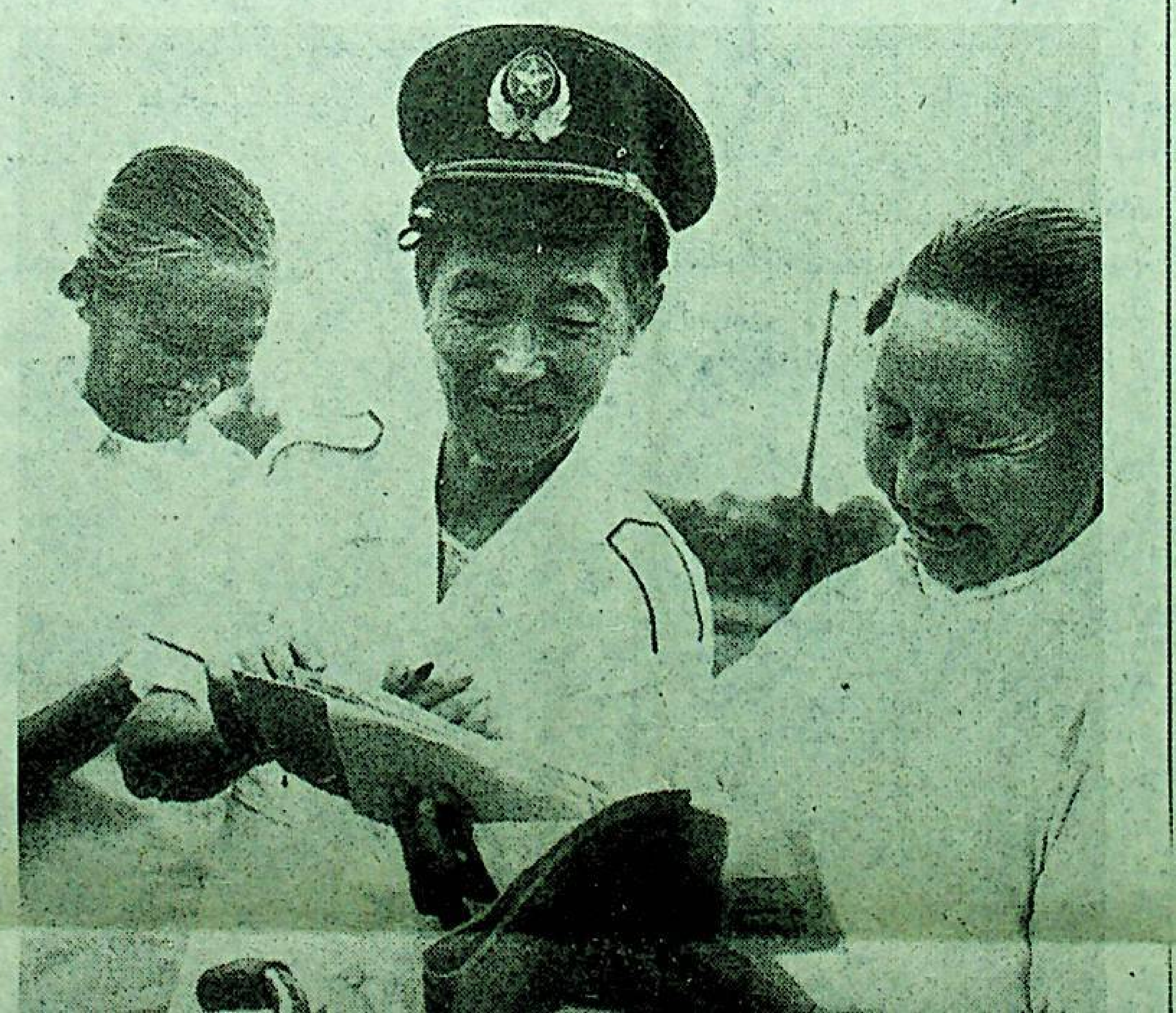

دۆلىتىمىز دۇنيادا كېمىسازلىق بويىچە 3 - چوڭ دۆلەت بولۇپ قالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. دۆلىتىمىز ھازىر كېمىسازلىقتا ياپونىيە، كورېيىدىن قالسىلا دۇنيادىكى 3 - چوڭ دۆلەت بولۇپ قالدى. 1995 - يىلى ياسالغان كېمىلەرنىڭ ئومۇمىي تونناژى 1 مىليون 750 مىڭ توننا بولۇپ، 98 پىرسەنتى ئېكسپورت قىلىندى.

[illegible]

كارخانىلىرى بىلەن ئاشكارا رىقابەتكە چۈشۈپ، خەلقئارا بازاردا شۆھرەت قازاندى.

6 - بەش يىللىق پىلاندىن 8 - بەش يىللىق پىلانغىچە بولغان ئۈچ بەش يىللىق پىلان ئىچىدە كېمىسازلىق سانائىتىنىڭ ياراتقان پىرېۋوتى 900 مىليون دوللار، 1 مىليارد 200 مىليون دوللار، ۋە 2 مىليارد 600 مىليون [illegible]

پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، شىنجاڭنىڭ نېفىت سانائىتىدە 2 - قېتىملىق ئىگىلىك يارىتىشقا تۆھپە قوشىمىز

(بېشى 1 - بەتتە)

ئۆستۈرىدۇ. بۇنىڭدىن باشقا، كۆپ خىل [illegible]

750 مىڭ توننا بولۇپ، 98 پىرسەنتى ئېكسپورت قىلىندى.

دۆلەت پىلان كومىتېتىنىڭ تەتقىقات دوكلاتىدا مۇنداق دېيىلدى: جۇڭگو ئىشلەپ چىقارغان كېمىلەر لوندون كېمە بازىرىدا سېتىلىپ، تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەرنىڭ كېمىسازلىق سانائىتىنىڭ ياراتقان پىرېۋوتى 900 مىليون دوللار، 1 مىليارد 200 مىليون دوللار، ۋە 2 مىليارد 600 مىليون دوللارغا يېتىپ، ئېلىمىزنىڭ ئالدى بىلەن خەلقئارا بازارغا كىرگەن ماشىنىسازلىق ئېلېكتر مەھسۇلاتى بولۇپ قالدى.

يەرنى قانۇنلۇق، تەرتىپلىك ئېچىش كېرەك

(بېشى 1 ـ بەتتە)

قىسمەن مەنپەئەتنى كۆزلەپ، يۇقىرى ئېقىنغا جايلاشقانلىقتەك قولايلىقتىن پايدىلىنىپ، تۆۋەن ئېقىندىكى دېھقانلارنىڭ قاچىسىدىكى ئاشنى تارتىۋېلىپ، تۆۋەن ئېقىندىكىلەر ئۇزاق يىل تېرىپ كەلگەن بولۇق يەرنىڭ ھوسۇلىنى كېمەيتىۋېتىشكىمۇ بولمايدۇ. كۆز ئالدىدىكى مەنپەئەتنىلا كۆزلەپ، ئورمانزارلىقنى بۇزۇپ بوزيەر ئېچىشقا، توغراقلىق ۋە باشقا يېپىنچا ئورمانلارنىڭ ئۆسۈشىگە ياردىمى بولىدىغان سۇ مەنبەسىنى ئۈزۈپ، بوستانلىق ئېكولوگىيىسىنىڭ تەڭپۇڭلۇقىنى بۇزۇشقا تېخىمۇ بولمايدۇ. قىسقىسى، قالايمىقان بوزيەر ئېچىشنى توسۇشتا ماكرولۇق تەڭشەش ـ تىزگىنلەشنى تېخىمۇ كۈچەيتىش كېرەك. يەر ئېچىش ئىجازەتنامىسى تارقىتىش بۇنىڭ ئۈنۈملۈك تەدبىرى.

بازار ئىگىلىكى ـ قانۇنچىلىق ئىگىلىكى، شۇنداق ئىكەن، ھەرقانداق ئىقتىسادىي ھەرىكەتلەر قانۇن ـ نىزامنىڭ چەكلىمىسىدە تەرتىپلىك ئىشلىنىشى كېرەك. يەر ئېچىشمۇ بۇنىڭدىن مۇستەسنا ئەمەس، بۇ ئىشنىمۇ ئوخشاشلا قانۇن بويىچە تەرتىپلىك قانات يايدۇرۇش كېرەك. يەر ئېچىش ئىجازەتنامىسى يوق تۇرۇقلۇق بوزيەر ئېچىش، ئەستىقلاش ھوقۇق چەكلىمىسىدىن ھالقىپ كېتىش قاتارلىقلار قانۇنچىلىق قارىشىنىڭ سۇسلىشىپ كەتكەنلىكىنىڭ ئىپادىسى. كۆرسىتىپ ئۆتۈشكە تېگىشلىكى شۇكى، بىر قىسىم ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى بوزيەرنى قانچە كۆپ ئاچساق، نەتىجەڭ شۇنچە زور بولىدۇ، دەيدىغان خاتا قاراش بىلەن ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەيدىغان ئىلمىي پوزىتسىيىگە ۋە قانۇن بويىچە ئىش قىلىشقا سەل قاراۋاتىدۇ، كۆپچىلىكنىڭ زاپاس يەر بايلىقىنى قوغداشقا ئەھمىيەت بېرىشىنى ئۈمىد قىلىمىز، بۇ ھاياتىمىزنى قوغدىغانلىق ھېسابلىنىدۇ.

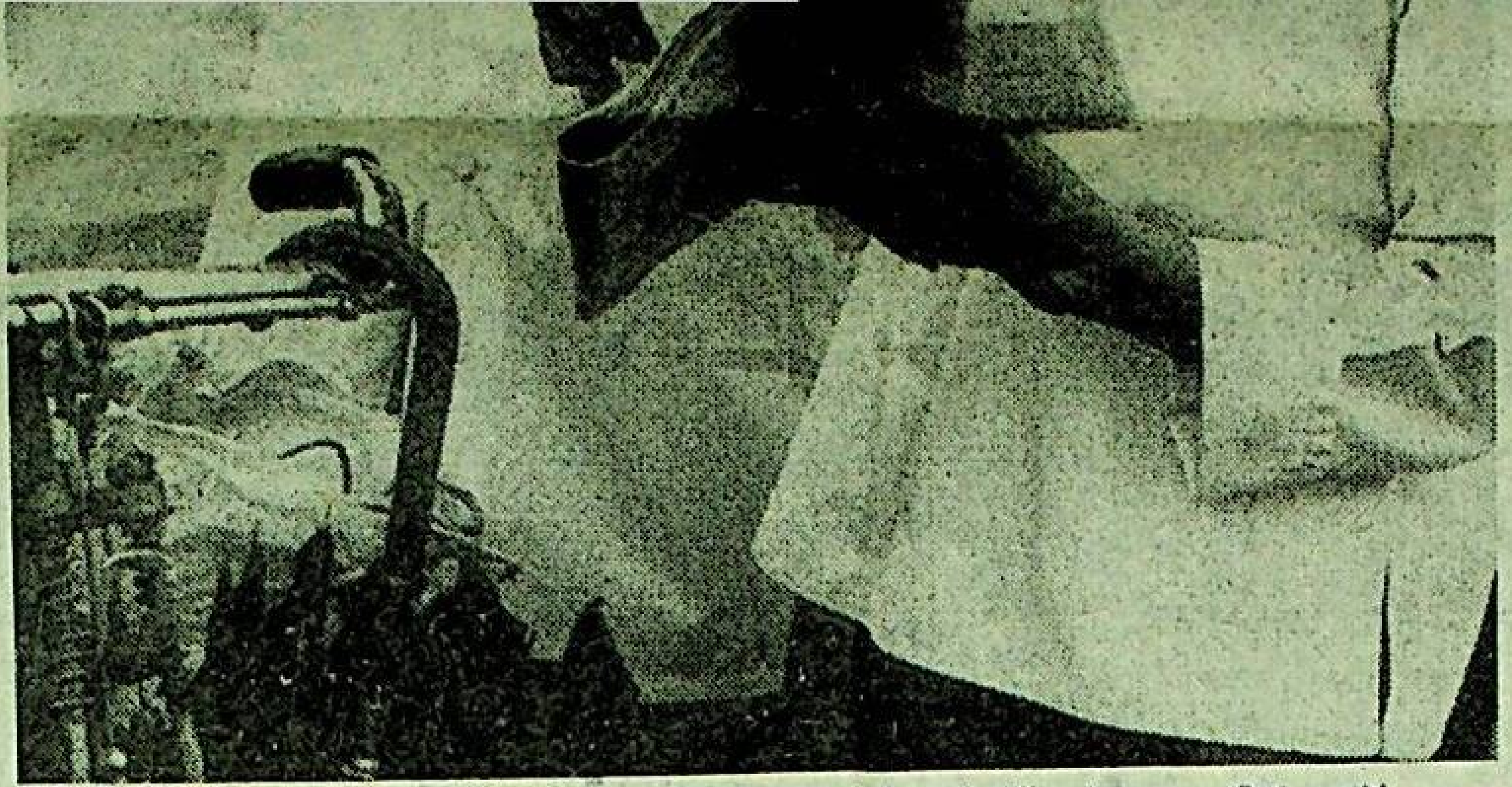

جياڭشى ئۆلكىسى دۇڭشياڭ ناھىيىلىك پوچتا ـ تېلېگراف ئىدارىسى خۇڭشىڭ شۆبىسىنىڭ پوچتالىيونى جۇژۇشيەن 35 يىلنى بىر كۈندەك ئۆتكۈزۈپ، 8 مىليون پارچىدىن كۆپرەك خەت ـ چەكنى خاتاسىز يەتكۈزۈپ، مەملىكەت بويىچە ئەڭ ياخشى يېزا پوچتالىيونى دېگەن شەرەپكە ئېرىشتى. شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئادەم ئىزدەش ئېلانى

بەي خۇافۇ ـ قاراماي شەھەرلىك بۇرغىلاش شىركىتىنىڭ ئىشچىسى، ئەر، 45 ياش، سىچۈەن تەلەپپۇزىدا سۆزلەيدۇ، ئۇدۇل چېچىدىن ئالتىسى چۈشۈپ كەتكەن، بويىندا تاتۇقى بار، بويى تەخمىنەن 1.63 مېتىر، سەل دومچەك، بېشىدا تاتۇق بار، 7 ـ ئاينىڭ 3 ـ كۈنى چۈشتىن كېيىن شىنجاڭ تىببىي شۆيۈەن قارىمىقىدىكى دوختۇرخانىدىن چىقىپ كېتىپ، ھازىرغىچە قايتىپ كەلمىدى. چىقىپ كەتكەن چاغدا ئاق كاتەكچە كۆينەك، كۆك ئىشتان، ساپما ئاياغ كىيگەنىدى.

كۆرگەنلەر بولسا نېفت باشقۇرۇش ئىدارىسى بۇرغىلاش شىركىتىنىڭ ئۈرۈمچىدىكى ئىش بېجىرىش ئورنىدىكى سۈن سەنفا بىلەن ئالاقىلەشسە بولىدۇ. كۆڭۈلدىكىدەك رازى قىلىمىز.

ئالاقىلىشىش تېلېفون نومۇرى:

4540801

851670، 851455 —

4516578

چاقىرغۇ نومۇرى: 7265 ـ 126

قېتىملىق ئىگىلىك يارىتىشقا تۆھپە قوشىمىز

(بېشى 1 ـ بەتتە)

چىقىدۇ؛ ھەريىلى پىلان ئىچىدە قوبۇل قىلىنىدىغان 1500 پەسىللىك توختاملىق ئىشچىنى 440قا ئازايتىدۇ. 2. ھەرقايسى دالا ئەترەتلىرى ئارا رىقابەتلىشىش دولقۇنىنى قوزغاپ، مەبلەغنى تۆۋەنلىتىش ئاساسىي گەۋدە قىلىنغان ئىشچى ـ خىزمەتچى ۋە كادىرلارنىڭ ئىقتىسادىي قىممەت قارىشى، ئۈنۈم قارىشى، خەۋپ ـ خەتەر تۇيغۇسى، سەرخىللاشتۇرۇش ئېڭى، خىرىسنى كۈتۈۋېلىش ۋەزىيىتىنى شەكىللەندۈرۈپ، مۇۋەققەتى كەسكىن رىقابەت ئىچىدە يول تېپىپ ئۈستۈنلۈكنى ئىگىلەشكە، ئۈنۈم ـ سۈپەت ئارقىلىق ئۇزاققىچە مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇشقا قارىتىدۇ. 3. ئىشچى ـ خىزمەتچىلەرنىڭ ئىش ئورنى مەشغۇلات سوممىسى، مائاشىنى شۇ چارلاش ئەترىتىنىڭ چارلاش تەننەرخى، گېئولوگىيىلىك ماتېرىيال سۈپىتى، بىخەتەرلىك كۆرسەتكۈچى بىلەن بىرلەشتۈرۈش، پەسىلگە بۆلۈپ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش، يىل ئاخىرىدا ئەمەلىيلەشتۈرۈش تۈزۈمىنى يولغا قويىدۇ. 4. باشقارمىمىزنىڭ ئاساسىي مەسئۇللىرى بىلەن بۆلۈم ـ ئىشخانا مەسئۇللىرىغىچە 3000 يۈەندىن 5000 يۈەنگىچە خەۋپ ـ خەتەر رەنىي پۇلى تاپشۇرۇش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، كادىرلارنىڭ تەننەرخ قارىشىنى ئۆستۈرىدۇ. بۇنىڭدىن باشقا، كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىدىغان 20 نەچچە شىركەتنى بىرلەشتۈرۈپ، بىر قانۇنىي ئىگىسى، بىر تۇتاش باج نومۇرى بولغان، بىر تۇتاش باشقۇرۇلىدىغان شىركەت تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، ئىلگىرىكى كۆپ خىل ھېسابات تۈزۈمى بولغان، كۆپ خىللىق ھېسابات دەپتىرى ۋە ھېساب ئاچقان بانكىسى بولغان، ئۆز ئالدىغا ئىگىلىك باشقۇرىدىغان تارقاق، چېچىلاڭغۇ ھالەتنى ئۆزگەرتىپ، تۈرلەر، كەسىپلەر بويىچە باشقۇرۇپ، ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈش، تەننەرخنى تۆۋەنلىتىشى ئۈچۈن پۇختا ئاساس يارىتىدۇ.

گېئولوگىيىلىك چارلاش باشقارمىمىز كەسكىن رىقابەت ئىچىدە 4000 ئىشچى ـ خىزمەتچىنىڭ جانجان مەنپەئەتىگە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، جاپاغا چىداپ، تىرىشىپ ئىشلەپ، 2000 ـ يىلى دۆلەتكە 10 مىليون توننا تەبىئىي نېفت، 700 مىليون توننا نېفت تەبىئىي بايلىق مىقدارى ۋە 1 مىليارد 230 مىليون كۇب مېتىر تەبىئىي گاز يارىتىپ بېرىش ئۈچۈن قىيىن ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىپ، 2 ـ قېتىملىق ئىگىلىك تىكلەشتە تۆھپە يارىتىدۇ.

ئۇقتۇرۇش

پوچتا ـ تېلېگراف مىنىستىرلىكىنىڭ تەستىقلىشى بىلەن 1996 ـ يىل 7 ـ ئاينىڭ 13 ـ كۈنى سائەت نۆلدىن باشلاپ (بېيجىڭ ۋاقتى) قەشقەر ۋىلايىتى، بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىغا تەۋە جايلارنىڭ تېلېفون تورى كۆپىيىپ، تېلېفون نومۇرى ئۆزگىرىدۇ. كونكرېت ئۇسۇلى:

يەر نامى	ئەسلىدىكى نومۇرى	يېڭى نومۇرى	ئۇزۇن يوللۇق تېلېفوننىڭ يېڭى نومۇرى
قەشقەر ۋىلايىتى			
قەشقەر شەھىرى	22XXXX	282XXXX	0998
	23XXXX	283XXXX	0998
قەشقەر كونىشەھەر ناھىيىسى	2XXXX	32XXXX	0998
تاشقورغان ناھىيىسى	4XXXXX	34XXXXX	0998
يېڭىسار ناھىيىسى	6XXXXX	36XXXXX	0998
مارالبېشى ناھىيىسى	2XXXXX	62XXXXX	0998
قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسى	5XXXXX	65XXXXX	0998
پەيزاۋات ناھىيىسى	7XXXXX	67XXXXX	0998
يوپۇرغا ناھىيىسى	8XXXXX	68XXXXX	0998
قاغىلىق ناھىيىسى	2XXXXX	72XXXXX	0998

يەر نامى	ئەسلىدىكى نومۇرى	يېڭى نومۇرى	ئۇزۇن يوللۇق تېلېفوننىڭ يېڭى رايون نومۇرى
كۆكياغ	5XXXXX	75XXXXX	0998
مەكىت ناھىيىسى	8XXXXX	78XXXXX	0998
پوسكام ناھىيىسى	2XXXXX	82XXXXX	0998
يەكەن ناھىيىسى	5XXXXX	85XXXXX	0998
بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى			
بورتالا شەھىرى	2XXXXX	22XXXXX	0909
	5XXXXX	65XXXXX	0909
	69XXXX	699XXXX	0909
جىڭ ناھىيىسى	53XXXX	533XXXX	0909
ئارىشاڭ ناھىيىسى	89XXXX	899XXXX	0909

قەشقەر ۋىلايەتلىك پوچتا ـ تېلېگراف باشقۇرۇش ئىدارىسى، بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستلىق پوچتا ـ تېلېگراف باشقۇرۇش ئىدارىسى، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا ـ تېلېگراف باشقۇرۇش ئىدارىسى

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

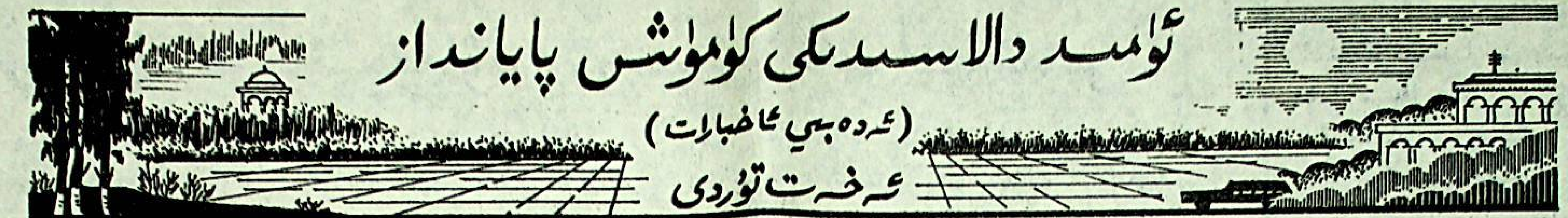

ئۈمىد دالاسىدىكى كۈمۈش پايانداز

(ئەدەبىي ئاخبارات)

ئەخەت تۇردى

(بېشى تۇنۇگۈنكى 5 - بەتتە)

مانا قاراڭ، بۇ جاپاكەش دېھقانلارنىڭ قەلبى نېمىدېگەن ئېسىل -ھە؟! ئۇ خۇددى ئۆزى تېرىغان ئەشۇ پاختىدەك ئاق ۋە يۇمشاق. بۇ قەلب ئەزەلدىن يەرگە ساختىلىق قىلغان ئەمەس. شۇڭا، يەرمۇ ئۇلارنى ئالدىمىغان، بەلكى ئۇلارنىڭ پاك قەلبىگە، ھالال ئەجرىگە يارىشا، نېمەتلىرىنى ئاتا قىلغان!...

مەن ئىبراھىم قۇدرەتنىڭ ھويلىسىدا، ئۇنىڭ تېخنىكا سايمانلىرىنى كۆرۈۋېتىپ، ئاستاغىنا سورىدىم.

-دېھقانلار سىلىنى «چوڭ تېخنىك» دەپ ئاتايدىكەن، بىرەر ھۈنەر-كارامەتلىرى بارمۇ قانداق؟

-ئىشلەپچىقىرىشنى پەن - تېخنىكا تەلىپى بويىچە قىلغاندا، غەلىبە قىلغىلى بولىدىكەن، - دەپ سۆزىنى داۋام قىلدى ئىبراھىم قۇدرەت- مەن 1984 - يىلىلا كېۋەزگە سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىغان. ئۇ چاغدا، دېھقانلار بۇنداق قىلىشنى زادىلا خالىمايتتى. لېكىن، مەن تەشكىلنىڭ كۆرسەتكىنى بويىچە، 30 مو يەرگە سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ كېۋەز تېرىدىم. شۇ يىلى كېۋەزلىرىم راستلا ئوخشىدى. مەھسۇلات چىققاندا ھېسابلاپ كۆرسەك، سۇلياۋ يوپۇق ياپمىغانلار بىر مو يەردىن 300 يۈەن كىرىم قىلدى، مەن 600 يۈەن كىرىم قىلدىم. كۆزىتىشىمچە، سۇلياۋ يوپۇق يايپقان كېۋەزلەر نەملىكنى ساقلاپ، قۇرغاقچىلىققا چىدامىلىق بولىدىكەن، تېز يېتىلىدىكەن، شۇڭا، مەھسۇلاتى يۇقىرى بولىدىكەن. بۇ ئەمەلىيەت دېھقانلارنى تەربىيىلىدى، كېيىن ئۇلارمۇ ئاستا - ئاستا سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىيدىغان بولدى.

دېھقانچىلىق دورىلىرىنى ئىشلىتىشتىمۇ، كەنتىمىزدە مەن باشلامچى بولدۇم. لېكىن بەزىلەر: «توكۇرۇكتەك كىچىككىنە سۇيۇقلۇقنى يەرگەنكە كېۋەز ئايىنىيدىغان، ھوسۇل ئاشىدىغان ئىش نەدە بار؟! يەنىلا يەرنىڭ ئۆز قۇۋۋىتىگە تايىنىش كېرەك!..» دەپ دېھقانچىلىق دورىلىرىنى ئىشلىتىشتىن گۇمانلاندى. لېكىن مەن ئىلىم - پەننىڭ خاسىيىتىگە ئىشەندىم. دەرۋەقە، مەھسۇلات راستىنلا ئاشتى. بۇنى كۆرگەن دېھقانلار ئاخىرى بۇ خىل دورىلارنىمۇ تالىشىپ ئىشلىتىدىغان بولدى. بىر قېتىم كەنتىمىزگە بىر تېخنىك كېلىپ، ئىلىم - پەنگە تايىنىپ دېھقانچىلىق قىلىش توغرىسىدا سۆزلەپ مۇنداق دېدى: «ئىچكىرى ئۆلكىلەردە بۇنداق تېخنىكا يىغىنلىرىغا دېھقانلار پۇل تۆلەپ قاتنىشىدۇ. لېكىن سىلەر بىكارغا بىلىم بېرىۋاتسىمۇ قۇلاق سېلىپ ئاڭلىمايسىلەر، شۇڭا، بىز روناق تاپالمايمىز!» بۇ گەپ ماڭا قاتتىق تەسىر قىلدى. شۇنىڭدىن كېيىن، مەن سانلىق مەلۇماتلارنى خاتىرىلەپ ماڭىدىغان، تېخنىكلار نەدە ئۇچرىسا، مەسلىھەت سورايدىغان بولدۇم، مەن بۇنىڭ پايدىسىنى كۆردۈم. ھازىر دېھقانلار مەندىن سورايدىغان، مەن نېمىنى تېرىسام، شۇنى تېرىيدىغان، مەن قانداق ئۇرۇق، ئوغۇت ئىشلەتسەم، شۇنداق ئۇرۇق، ئوغۇت ئىشلىتىدىغان بولدى. مەن بىرنەچچە يىلنىڭ ئالدىدا بىر تراكتور ئېلىپ، بىنام ئاچتىم، تېرىلغۇ كۆلىمىنى كېڭەيتتىم. لېكىن بەزىلەر بۇنى كۆرۈپ: «بۇ ئادەم ئازراق پۇل تېپىپلا، ھەدەپ تراكتورنى ۋارقىرىتىپ يەر ئېچىۋاتىدۇ، بىر جىنغا ئېمانچە قىلىدىغاندۇ، ئۆلمەيدىغاندۇ!؟» دەپ مەسخىرە قىلىشتى. لېكىن مەن ئۇلارغا: «ئەجدادلىرىمىز بىزگە يەر ئېچىپ، مۇشۇنداق مۇنبەت يەرلەرنى قالدۇرغان. مەن ئۆلسەم، بۇ يەرلەر ئەۋلادلىرىمىزغا قالىدۇ، يەر ئېچىش ھەرمىگە بارغاننىڭ ساۋابىغا ئوخشاش ساۋابلىق!» دېدىم ھەم 40 مو بىنام ئېچىپ، قوغۇن تېرىدىم. شۇ يىلىلا 13 مىڭ يۈەن

مەن كۆڭلۈك شۈجى بىلەن خوشلىشىپ، ناھىيە بويىچە پاختا ئىشلەپچىقىرىشتا «ئون مىڭ دەنلىك كەنت» بولۇپ باھالانغان 11 - كەنت - ئۆتەڭگە كەلدىم. بۇ كەنتنىڭ ياش شۇجىسى تۇرغۇنجان ماڭا ئەھۋال تونۇشتۇرۇپ مۇنداق دېدى:

-بىرنەچچە يىلدىن بېرى، كەنتىمىزدە پاختىچىلىق بىلەن بېيىغان ئائىلىلەر خېلى كۆپەيدى. ھازىر بىزدە 500 مىڭ يۈەنلىك ئائىلىدىن ئىككىسى، 100 مىڭ يۈەنلىك ئائىلىدىن 30 ى بار. ئىشلەۋاتقانلارنىڭ ئىچىدە قەرزدار ئائىلە يوق. 1995 - يىلى كەنت بويىچە، 4800 مو كېۋەز تېرىپ، 10 مىڭ 548 دەن پاختا ئالدۇق. كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە كىرىم 1339 يۈەن بولدى.

كەنتىمىزدە ئالدىن بېيىغان دېھقانلار پاختا بىلەن بېيىشنىڭ ئەمەلىي ئۈلگىسىنى كۆرسەتتى. بولۇپمۇ، يېقىنقى ئىككى يىلدىن بۇيانقى پاختا كىرىمى ھەممە ئادەمنىڭ كۆزىنى قىزارتتى. شۇڭا، دېھقانلار يەرنى كۆپەيتىپ بىرىنچى تەلەپ قىلىشىدۇ، ئۇلار يەرلا بولسا، پاختا تېرىپ بېيىشنى بولىدىغانلىقىنى بىلىپ قالدى. بۇرۇن دېھقانلار يەرنى ئاق تاشلاپ، يۇرتتىن چىقىپ كەتكەن، ئۇ چاغلاردا، ھەقىقەتەنمۇ تارتقان جاپاغا تۇشلۇق راھەت، ئىشلىگەنگە تۇشلۇق داراملەت يوق ئىدى. مانا ئەمدى ئۇلار يەرنىڭ قەدرىگە يەتتى، يەرمۇ ئۇلارنىڭ كۈچىنى كۆرسەتتى. كەنت بويىچە 1995 - ۋە 1996 - يىللىرى ئېچىلىپ تېرىلغان بىنام يەر 600 موغا يەتتى. لېكىن ئەمدى كېڭەيتىشنىڭ ئامالى يوق. چۈنكى، بىرىنچىدىن، سۇ يوق، ئىككىنچىدىن، بىناملارنىمۇ توغراقلىقتا تاقىلىپ قالدى...

مەن تۇرغۇنجان بىلەن سۆزلەشكەچ، ئېتىز - قىرلارنى ئارىلاپ پاختا ئىشلەپچىقىرىشتىكى كەسپىي ئائىلە سايىم سابىرنىڭ ئۆيىگە كەلدىم. بېشىغا نىمكەش ئاق شاپاق دوپپا كىيىۋالغان، كەڭە ساقال بۇغداي ئۆڭ، ئوتتۇرابوي، 57 - 58 ياشلاردىكى، بۇ ساددا دېھقان بىزنى قىزغىن كۈتۈۋالدى. ئۇنىڭ كەڭ ھويلىسىدا بىر چوڭ، بىر كىچىك، تراكتور، سېپىلكا، بۇغۇۋساۋە ھەر خىل رەھونت سايمانلىرى تۇراتتى. بىر چەتتىكى قوتاندا قوي، كالا، بىر چەتتىكى ئۆيدە توخۇ-كەپتەرلەر بىرسىپ، چۆكۈلدىشىپ، چوڭ ھويلىنى پېزىغا خاس ھەد، قىيامەت بىلەن جانلاندۇرۇۋەتكەنىدى.

سايىم سابىر ھازىر قولىدىكى 300 مو يەرنىڭ 250 موسىغا كېۋەز تېرىيدىكەن. ئېتىز - ئېرىقنىڭ جېمى ئىشلىرىنى ئۆزى ماشىنا بىلەن قىلىدىكەن. پەقەت كېۋەز پىشقاندا، بېغىش ئۈچۈنلا 100 دەك ئادەم ياللايدىكەن. ئۇلارنىڭ ھەر بىرىگە كۈنلۈك مەققى ئۈچۈن، تاماقتىن

باھالىنىپ، 1000 يۈەن مۇكاپات ئالدىم، ئۆتكەن يىلى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 40 يىللىق تويىغا قاتناشتىم...

سايىم سابىرنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ، چوڭقۇر ئويغا پاتتىم. كۆز ئالدىمدا، نەچچە كۈندىن بېرى كۆرگەن-ئاڭلىغانلىرىم بىر-بىرلەپ ئۆتۈشكە باشلىدى.

دەرۋەقە، ھازىر يېزا، كەنتلىرىمىزدە، سايىم سابىر، ئىبراھىم قۇدرەتكە ئوخشاش 500 مىڭ يۈەنلىك، 300 مىڭ يۈەنلىك ئائىلىلەر تېخى ھەقىقەتەن ئاز. كۆپ قىسىم ئائىلىلەر تېخىچە سېرىقتال ھالىتىدە تۇرماقتا. لېكىن، بېيىشنىڭ يولى ئېچىلدى، ئالدىن بېيىغان ئائىلىلەر بۇ يولنى ئاچقانىكەن، بۇ يولدىن ماڭىدىغان ئائىلىلەرنىڭ بارغانسېرى كۆپىيىشى، 200 مىڭ يۈەنلىك، 100 مىڭ يۈەنلىك ئائىلىلەرنىڭ ئارقا- ئارقىدىن مەيدانغا كېلىشى مۇقەررەر. چۈنكى، سايىم سابىر ئېيتقاندەك، توغرا سىياسەت ئۇلارغا كەڭ يول ئېچىپ بېرىۋاتىدۇ، پەن-تېخنىكا يار-يۆلەك بولۇۋاتىدۇ، پاختىچىلىقنىڭ ئىستىقبالى كىشىلەرنى ئۈمىدكە چۆمدۈرۈۋاتىدۇ!

دېھقانلار ئەمەلىيەتچان كېلىدۇ. ئۇلار ئاڭلىغىنىدىن كۆرە، كۆرگىنىگە بەكرەك ئىشىنىدۇ، ئۆز يېرىدە، ئەتراپىدا يۈز بېرىۋاتقان بىر نەچچە يىللىق ئەمەلىيەت ئۇلارنى ھەقىقەتەنمۇ زور ئىشەنچكە ئىگە قىلدى، ئىشەنچ ئۇلارغا جاسارەت ئاتا قىلدى، جاسارەت ئۇلارنى يەرگە، پاختىغا تېخىمۇ مەھكەم باغلىۋەتتى!...

مۇشۇقۇرلارنى يېزىۋاتقىنىمدا بىردىنلا خىيالىمغا ناھىيە ھاكىمى مەمتىمىن توختى بىلەن سۆزلەشكەن چاغدىكى بەزى گەپلەر كېلىپ قالدى:

مەن يېزا، كەنتلەرگە چۈشۈشتىن بۇرۇن، ناھىيە ھاكىمى بىلەن كۆرۈشۈپ، ناھىيىنىڭ پاختىچىلىق ئەھۋالى توغرىسىدا سۆزلەشكەنىدىم. مەقسىتىم، پاختا ئىشلەپچىقىرىشدا ناھىيە دەرىجىلىك رەھبەرىي كادىردىن بىرەرسىنىڭ ئوبرازىنى يارىتىش، ئوچۇقراقى، مۇشۇ ھاكىمنىڭ ئىش ئىزلىرى توغرىسىدا ئاز - تولا يېپ ئۇچىغا ئىگە بولۇش ئىدى. كۈتمىگەن يەردىن مەمتىمىن ھاكىم مۇنداق دېدى: «پاختىچىلىقنى تۇتۇش، يۇكسەلدۈرۈش ناھىيىلىك پارتكوم ۋە ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئاساسلىق ۋەزىپىسى، مەجبۇرىيىتى. بىز پەقەت قىلىشقا تېگىشلىك ئىشلارنىلا قىلدۇق، سىياسەتنى تۇتتۇق، يول كۆرسەتتۇق، ئىشنى بولسا، دېھقانلار، ئاساسىي قاتلام

چوڭقۇرچاق يېزىسىنىڭ 15 كەنت، 62 مەھەللىسىگە دەھشەتلىك ئاپەت ئېلىپ كەلدى. كۆزنى يۇمۇپ ئاچقۇچە بولغان ئارىلىقتا، 21 مىڭ مو يەردىكى كېۋەز يىپى ئۈزۈلگەن مارجاندەك يەرگە تۆكۈلۈپ، لاي-لاتقا ئاستىدا قالدى، 9360 مو يەردىكى قوناق بەئەينى ئىتتىك پىچاقتا كەسكەندەك بويىنى ئۈزۈلۈپ، سوتابولۇپ قالدى. ئۇنىڭدىن باشقا، 800 مو يەردىكى بېدە، 670 مو يەردىكى باغۋاران، 475 مو يەردىكى قوغۇن-تاۋۇزلارمۇ مۆلدۈرنىڭ ھۇجۇمى بىلەن خانىۋەيران بولۇپ كەتتى!...

كىشلەرنىڭ تەسەۋۋۇرىدىن ھالقىپ كەتكەن بۇ قارا مۆلدۈر بار-يوقى ئون مىنۇت چۈشكەن بولسىمۇ، لېكىن ئۇ، شۇنچە كۆپ دېھقانىنىڭ ئون ئايدىن بېرى تۆككەن ھېسابسىز قان-تەرنى، مول ھوسۇلغا باغلىغان ئۈمىد- ئارزۇسىنى ۋەيران قىلىۋەتتى! شۇ قىسقىغىنە ۋاقىت ئىچىدە، دېھقانلارغا بولغان بىۋاستە زىيان 20 مىليون، ئومۇمىي زىيان 34 مىليون بولدى. بۇ، نوپۇس بېشىغا 1000 يۈەندىن ئېشىپ كەتتى، دېگەن گەپ ئىدى!

ئاپەت خەۋىرى ناھىيىگە يېتىپ كەلگەندە، يېرىم كېچىدىن ئاشقانىدى. ئەتىسى ئەتىگەندە، بىرىنچى بولۇپ ئاپەت رايونىغا 9 - كەنتكە يېتىپ كەلگەن ناھىيىلىك پارتكومنىڭ 34 ياشلىق مۇئاۋىن شۇجىسى پەرھات سەئىدى ماشىنىدىن چۈشۈشكە، ئەتراپنى كېچىچە ئۇخلىماي، ئېتىز بېشىدا گاڭگىراپ يۈرگەن دېھقانلار ئورىۋالدى، ئۇلارنىڭ چىرايى سولغۇن، كۆزلىرى خامۇش ئىدى. ئۇلار ھۆڭرەپ، ئېسەدەپ تۇرۇپ پەرھات شۇجىغا نۇرغۇن گەپلەرنى قىلدى:

«دېھقانچىلىق - بەزىدە چىلىق- چىلىق، بەزىدە قۇرۇق پىلىك، دېگەن شۇ! بىز ئەمدى قۇرۇق ئېرىق، قۇرۇق پىلىك، قۇرۇق ئىسكىلىت بولۇپ قالدۇق!...»

- بالام، ئەمدى قانداق قىلىمىز؟! - دېيىشتى قېرىلار ساقاللىرىنى تىترىتىپ، - خۇدا بىزنى نېمىشقا بۇنداق جازالايدىغاندۇ...

- پەرھات شۇجى، ئەمدى بىزگە كىم ئىگە بولىدۇ؟ - دېيىشتى بىر قىسىم دېھقانلار ئۈمىدسىزلىكتىن گاڭگىراپ، - كېلەر يىلى ئومىغىچە بىز نېمە يەيمىز، باللىرىمىزنى كىم باقىدۇ؟...

پەرھات سەئىدىنىڭمۇ ئۆپكىسى ئۆرلەپ، كۆز چانىقىدا ياش لىغىرلاپ قالغانىدى. تۇيۇقسىز يۈز بەرگەن بۇ ئاپەتنىڭ كۆز ئالدىدا دالىيىپ ياتقان مۇدھىش مەنزىرىسى ئۇنىڭ يۈرىكىنى پىچاقتا تىلغاندەك ئېچىشتۇرۇۋاتاتتى. نابۇت بولغان كېۋەزلەر تېرىلىپ، غۇنچە بولۇپ ئېچىلغىچە ئارىلىقتا، ئۇنىڭمۇ

ئەتىيازلىق تېرىلغۇنى تېز، سۈپەتلىك ئورۇنداپ، ناھىيە بويىچە سېلىشتۇرۇپ باھالاشتا 1 - بولدى. بۇ يىل ئۇلار كېۋەز كۆلىمىنى 52 مىڭ 100 موغا يەتكۈزۈپ، ئۆتكەن يىلدىكىدىن 3000 مو ئاشۇردى!...

5

ئىنسانلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش تارىخى ئۈزلۈكسىز يول ئېچىش، يېڭىلىق يارىتىش، كونا، كېرەكسىز ئادەت- ئۇسۇللارنى شاللاش، ئۆزگەرتىش ھېسابىغا تەرەققىي قىلىدۇ. مارالبېشىنىڭ پاختىچىلىقىمۇ ئۇرۇق، سورت يېڭىلاش، كونىنى شاللاپ، يېڭىنى تاللاش ھېسابىغا يىلدىن يىلغا ھوسۇلنى ئاشۇرغان، سۈپەتنى ئۆستۈرگەن.

ئۇلار 1953-يىلدىن 1964-يىلىغىچە سابىق سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ «C―3173» ، «CZ―3173» سورتلىرىنى تېرىغان. بۇنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 50.2 جىڭ ۋە 33.92 جىڭ بولغان. كېيىن ئۇلار «CZ ― 3173» بىلەن «108 ― ∅» سورتىنى ئارىلاشتۇرۇپ تېرىغان. نەتىجىدە، سورتنىڭ ساپلىقى بۇزۇلۇپ بىرلىك ھوسۇل 28.5 جىڭغا چۈشۈپ قالغان. ئۇلار بۇ ساۋاقنى يەكۈنلەپ، 1980-يىلدىن 1990-يىلىغىچە، سابىق سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ سورتلىرىدىن تاللاپ، «چوڭ غوزىلىق كېۋەز» سورتىنى يېتىشتۈرۈپ تېرىغان. بۇنىڭ بىلەن ھوسۇل كۆرۈنەرلىك ئېشىپ، بىرلىك ھوسۇل 115.7 جىڭغا يەتكەن. 1991-يىلى ئۇلار جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى يېتىشتۈرگەن «جۇڭگو قۇرۇقلۇق كېۋىزى 12- نومۇر»نى كىرگۈزگەن ۋە دەسلەپ بىر يېزىدا، ئىككىنچى قېتىم ئىككى يېزا، ئۈچ مەيداندا، ئۈچىنچى قېتىم كەڭ دائىرىدە سىناق قىلىپ، 1995-يىلى پۈتۈن ناھىيە بويىچە كېڭەيتىپ تېرىغان. بۇنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 206.5 جىڭغا يېتىپ، بۇرۇنقى سورتلاردىن كۆپ ئېشىپ كەتكەن. ئەڭ مۇھىمى، بۇ سورتنىڭ كۆپ غوزىلايدىغانلىقى، ساپ پاختا نىسبىتى يۇقىرىلىقى، تالاسىدا قەنت تەركىبى تۆۋەن بولغاچقا، خەلقئارا بازارغا ماس كېلىدىغانلىقىدەك ئالاھىدىلىكلىرى ئىسپاتلانغان.

ياخشى تەجرىبىلەر، ئۇنۇملۇك سىناقلار كىشىگە بەخت-تەرلىك تۇيغۇسىنى بېرىدۇ، ئۇنىڭدىن كىشىلەر ھاياتلىقنىڭ بەزىبىر سىرلىرىنى بىلەلەيدۇ، ئاچالايدۇ. بۇرۇن بۇ يەردە، كېۋەزلىككە ئومۇميۈزلۈك دورا چېچىش ئۇسۇلى قوللىنىلغان. بۇنىڭ بىلەن، كېۋەز پىتى، كۆك پىت، غوزا قۇرتى، قىزىل ئۆمۈچۈك، يەر يولۋسى قاتارلىق ئەڭ يامان زىيانلىق ھاشاراتلار يوقالغان بولسىمۇ، زىيانلىق ھاشاراتلار بىلەن بىللە ئۇلارنىڭ كۈشەندىسى بولغان خانقىز، ئالتۇنكۆز، قىزىلكۆزلۈك ھەرە قاتارلىقلارمۇ بىللە يوقاپ، تەبىئىي تەڭپۇڭلۇق بۇزۇلغان...

مەن ئويلىدىم، «ئەجدادلىرىمىز بىزگە يەر ئېچىپ، ئوغۇللىرىغا نۇرغۇن يەرلەرنى قالدۇرغان. مەن ئۆلسەم، بۇ يەرلەر ئەۋلادلىرىمىزغا قالىدۇ، يەر ئېچىش ھەرقانداق بارغانسېرى ساۋابىغا ئوخشاش ساۋابلىق!» دېدىم ھەم 40 مو بىنەم ئېچىپ، قوغۇن تېرىدىم. شۇ يىلىلا 13 مىڭ يۈەن كىرىم بولدى. بۇنىڭ 7000 يۈەنگە بىر قول تراكتورى سېتىۋېلىپ، پاختا زاۋۇتى، كوپېراتىپ قاتارلىق جايلارنىڭ ھاجەتخانىسىدىن كىنەدە توشۇپ كېۋەز تېرىدىم. كىشىلەر بىر چىرايلىق تراكتورنىڭ كىنەدە، سۈيدۈك بىلەن بۇلغىنىلىقىنى كۆرۈپ، ئەپسۇسلىنىشتى، لېكىن مەن ئىشىمنى قىلىۋەردىم. ئۇنىڭ ھېسابىغا كىرىممۇ يىلدىن-يىلغا ئاشتى. ھازىر مەندە 245 مو يەر، 200 چارۋا، بىر تراكتور، بىر ئات، ئۈچ كالا، 50 توخۇ، 500 كەپتەر، سەككىز ئېغىز ئۆي، ئون مىڭ تۈپ تېرەك بار. مەن ھەمىشە شۇنداق ئويلايمەن: پارتىيە، ھۆكۈمەت ئېمىنى كۆرسەتسە، شۇنى قىلساق، پايدا ئالىدىكەنمىز. ئەگەر پارتىيىنىڭ ياخشى سىياستى، ھۆكۈمەتنىڭ يار - يۆلىكى، ئىلىم - پەننىڭ خاسىيىتى بولمىغان بولسا، بىزگە بۇ بايلىق نەدىن كەلسۇن!؟...

ئاددىي دېھقاننىڭ بۇ سۆزلىرىدە، ئاجايىپ سەممىيلىك، قىزغىنلىق ۋە تولۇپ تاشقان ئۈمىد بار ئىدى. بۇ سۆزلەرنى ئۇنىڭغا بىرەرسى دەرىس قىلىپ ئۆتكىنى، لېكسىيە قىلىپ سۆزلىگىنى يوق. بۇ سۆزلەرنى ئۇ ئۆزىنىڭ ئاددىي تۇرمۇشىدىن، ئاچچىق ئەمەلىيىتىدىن ۋە ھالال ئەجرىدىن تاپقان.

3

«ئاقساقارال» دېگەن ئىسىم ئۇتتۇمۇشنىڭ بىر يالدامىسى. بۇ يەرنى سىز ھازىرمۇ «ئاقساق» ئوخشايدۇ، دەپ ئويلاپ قالماڭ. ھازىر بۇ يەر تۆت پۈتى بېجىرىم، ھەيۋەتلىك مارالغا ئوخشايدۇ! شۇڭا ئۇ، 1995 - يىلى پاختا ئىشلەپچىقىرىشتا، ۋىلايەت بويىچە 100 مىڭ دەنلىك ئىلغار يېزا بولۇپ باھالانغان!

مەن ئاقساقارال يېزىلىق پارتكومىنىڭ شۇجىسى گۇڭ ياۋئەن بىلەن يېزىلىق ھۆكۈمەت قورۇسىدىلا ئۇچرىشىپ قالدىم. ئوتتۇرا ياشلىق، ئاددىي - سادىدا كىيىنگەن بۇ كىشى ئۇيغۇرچىنى ناھايىتى ئېنىق ھەم راۋان سۆزلەيتتى. بېشىمىزنى ئۇيغۇرلارغا ئوخشاش يازلىق ئاق شلەپە كىيىۋالغانىدى. ئۇ مەن بىلەن سەممىي كۆرۈشتى ۋە بۇ يەرگە كېلىشتىكى مۇددىئايىمنى ئۇققاندىن كېيىن:

— قارشى ئالىمىز، يېزىمىزغا كەلگەنلىكىڭىزنى قارشى ئالىمىز، — دېدى ناھايىتى قىزغىنلىق بىلەن،

— پاختىچىلىق توغرىسىدا يېزىشنى ئويلاپ ناھايىتى ياخشى قىپسىز. دېھقانلار بىلەن سۆزلىشىڭ، ئېتىز - ئېرىقلارنى كۆرۈڭ. يېزىشقا تېگىشلىك نۇرغۇن نەرسىلەر چىقىدۇ. مېنىڭچە، بۇ يەردىكى دېھقانلارنىڭ چىقىش يولى، بېيىش يولى ھەقىقەتەنمۇ پاختىچىلىقتا. يېزا - بازار كارخانىلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرايلى دېسەك، بۇ يەردە توك يوق. تېخىچە قەشقەرنىڭ سىم تارتىپ، توك بېرىشنى كۈتۈپ تۇرۇۋاتىمىز، قاتناش راۋان ئەمەس. ئۇنىڭ ئۈستىگە، يېزا - بازار كارخانىلىرى بۇرۇن تەرەققىي قىلغان ئىچكىرى ئۆلكىلەرنىڭ مەھسۇلاتلىرى بىلەن رىقابەتلىشەلمەيدۇ. شۇڭا، بۇ يەردە بېيىشنىڭ بىردىنبىر يولى پاختىچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇش. بۇنى يالغۇز ئىقتىسادىي مەسىلە دېيىلا ئەمەس، بەلكى سىياسىي مەسىلە دەپ تونۇش كېرەك!

بۇ ئادەمنىڭ سۆزى مەندە چوڭقۇر تەسىر قالدۇردى. كونىلاردا: «قايسى تاغدا بولساڭ، شۇ تاغنىڭ ناخشىسىنى ئېيت!» دېگەن گەپ بار. گۇڭ ياۋئەن بۇ يەرنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىنى — ئەۋزەللىكىنى، ئاجىزلىقىنى، ئاشكارا ۋە يوشۇرۇن كۈچىنى، ھازىرىنى ۋە كەلگۈسىنى خېلى پىششىق چۈشەنگەن، بىلگەن، شۇڭا، سۆزلىرىمۇ ئەمەلىيەتكە، رېئاللىققا ئۇيغۇن.

ئىشلىرىنى ئۆزى ماشىنا بىلەن قىلىدىكەن. پەقەت كېۋەز پىششاقىدا، يىغىش ئۈچۈنلا 100 دەك ئادەم ياللايدىكەن. ئۇلارنىڭ ھەر بىرىگە كۈنلۈك ھەققى ئۈچۈن، تاماقتىن باشقا، 15 يۈەندىن 20 يۈەنگىچە پۇل بېرىدىكەن. ئۇ 1995-يىلى 260 مىڭ يۈەنلىك پاختا سېتىپ، 120 مىڭ يۈەن ساپ پايدا ئاپتۇ...

— ئۆزۈم بېيىغاندىن كېيىن، تېخى بېيىيالمىغان دېھقانلارغا ياردەم قىلىشنى ئۇنتۇپ قالمىدىم، — دېدى ئۇ تارتىنچاقلىق بىلەن سۆزلەپ، — بۇ يىل ئەتىيازدا يېرىنى ھەيدىيەلمىگەن ھوشۇر ئەرەقۇل قاتارلىق دېھقانلارنىڭ 50 مو يېرىنى ھەقسىز ھەيدەپ بەردىم. 1993-يىلى مامۇت قادىر ئاغرىپ قالغاندا، داۋالىنىش ئۈچۈن 1000 يۈەن، 1994-يىلى يەنە 700 يۈەن بەردىم. لېكىن ئۇ ياخشى بولالماي، بۇ يىل ئەتىيازدا قازا قىلىپ كەتتى، 500 يۈەن پۇل ۋە بىر قوي بىلەن ئاخىرەتلىكىنى ئۇزاتتىم، نەزىردىن كېيىن، بالىلىرىنىڭ بېقىۋېلىشى ئۈچۈن، بىر قوزىلىق قوي بەردىم. ھازىر دېھقانلارنىڭ ھەممىسى: ھۆكۈمەت پاختا تېرىشقا دەۋەت قىلىپ، ناھايىتى بەلەن ئىش قىلدى، بىزنىڭ بېيىش يولىمىزنى كۆرسەتتى، دەپ خۇشال بولۇشتى. لېكىن ھازىر بىزدە مۇنداق ئىككى خىل غەم-ئەندىشە بار: بىرسى، پاختا ھەمىشە مۇشۇنداق بولامدۇ ياكى ئۈچ- تۆت يىلدىن كېيىن باھاسى چۈشۈپ، كاسات بولۇپ، بىزنى ئوڭدا قويامدۇ؟! يەنە بىرسى، پاختىنىڭ باھاسى ئاسان ئۆرلىمەيدۇ، بېكىتىلگەن، لېكىن پاختا ئىشلەپچىقىرىشقا كېتەرلىك سۇلياۋ، ئوغۇت، كونجۇرە قاتارلىقلارنىڭ باھاسى خالىغانچە ئۆرلەۋېرىدۇ. ئەگەر مۇشۇنداق كېتىۋەرسە، يەنىلا دېھقاننىڭ كىرىمىدىن چىقىمى كۆپىيىپ، بېيىشى قىيىنلاشماسمۇ؟!...

سايىم سابىر ئوتتۇرىغا قويغان بۇ ئىككى مەسىلە ھەقىقەتەن ئەمەلىي مەسىلە. بۇ توغرىدا دېھقانلارنىڭ باش قاتۇرۇپ، غەم- ئەندىشە قىلىشىمۇ يوللۇق. لېكىن مېنىڭچە بۇلار يەنىلا ئالغا بېسىش، تەرەققىي قىلىش يولىدىكى قىسمەنلىك ۋە قىيىنچىلىقلار. ئۇ ھامان ھەل بولىدۇ، بەزىدە، يۇقىرىنىڭ ئۇنۇملۇك تەدبىر ۋە سىياسەت قوللىنىشى بىلەن ئوڭشىلىدۇ. بەزىدە، بازار ئىگىلىكىنىڭ تەبىئىي قانۇنىيىتى بويىچە تەڭشىلىپ، بىر تەرەپ بولىدۇ. ئەمما، پاختىنىڭ ئىستىقبالىدىن ئەندىشە قىلىش ھاجەتسىز. جەمئىيەت، ھاياتلىق مەۋجۇت ئىكەن، ئۇمۇ بىللە مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇۋېرىدۇ، ئەڭ بولمىغاندا، يېقىنقى 10 — 15 يىلغىچە ئۇمۇ جەمئىيەتنىڭ، تۇرمۇشنىڭ تەرەققىياتى بىلەن بىللە ئۈزلۈكسىز تەرەققىي قىلىدۇ، يۈكسىلىدۇ!

سايىم سابىر ئاخىرىدا مۇنداق دېدى:

— مەن ھازىر كەنتىمىزدىكى 500 مىڭ يۈەنلىك ئائىلىلەرنىڭ بىرى بولۇپ قالدىم. لېكىن مەن قارا كۈچۈمگىلا تايىنىپ بۇنداق بېيىغىنىم يوق. مېنىڭ بۇنداق تېز بېيىشىم، بىرىنچىدىن، پارتىيىنىڭ ئوبدان سىياستىدىن؛ ئىككىنچىدىن، پەن-تېخنىكىغا تايانغانلىقىمدىن؛ ئۈچىنچىدىن، پاختىنى چىڭ تۇتقانلىقىمدىن بولدى. مەن 1994-يىلى ناھىيە بويىچە «پاختا ئىشلەپچىقىرىشتىكى چولپان ئائىلە» دەپ

ئاساسلىق ۋەزىپىسى، مەجبۇرىيىتى. بىز پەقەت قىلىشقا تېگىشلىك ئىشلارنىلا قىلدۇق، سىياسەتنى تۇتتۇق، يول كۆرسەتتۇق، ئىشنى بولسا، دېھقانلار، ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى قىلدى. يېزىشقا، مەدھىيىلەشكە توغرا كەلسە، شۇلارنى يازايلى، شۇلارنى مەدھىيىلەيلى!...»

مەن دەسلەپتە بۇ سۆزلەرنى ھاكىمنىڭ كەمتەرلىك ياكى ئېھتىياتچانلىق بىلەن ئېيتقان سۆزلىرى بولسا كېرەك، دەپ ئويلىغانىدىم، لېكىن تۆۋەنگە چۈشۈپ دېھقانلار بىلەن، ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى بىلەن كۆرۈشۈپ، سىردىشىپ، ئەمەلىي ئىشلىرىنى كۆرگەندىن كېيىن، ھاكىم ئېيتقان سۆزلەرنىڭ بەرھەق راستلىقىنى، ئۇنىڭ قانداقتۇر تەكەللۇپ سۆزلەر بولماستىن، بەلكى يۈرەكتىن چىققان سەممىي، ئاقىلانە سۆزلەر ئىكەنلىكىنى ھېس قىلدىم. توغرا، ناھىيە رەھبەرلىرى سىياسەتنى تۇتقان، ئىجرا قىلغان، يول كۆرسەتكەن، خۇددى پىشقان ھەربىي قوماندانلاردەك ئۇلۇغۋار چوڭ پىلاننى تۈزگەن، جەڭنى بولسا ئاشۇ ساددا، مۇلايىم، لېكىن غەيرەت، ئىرادىسى تاغنى تالقان قىلالايدىغان دېھقانلار، ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى قىلغان. ئۇلار يۈزمۇيۈز ئېلىشقان، ھېسابسىز قان-تەرلىرىنى ئاققۇزۇپ، چوققىغا يامىشىپ، غەلىبە بايرىقىنى تىكلىگەن! شەرەپ، مەدھىيە ھەقىقەتەنمۇ ئاشۇلارغا مەنسۇپ! ئۇلار ناھىيىنىڭ، ناھىيە رەھبەرلىرىنىڭ يۈزىنى يورۇق، گېپىنى پۈتۈن قىلغان! ھەقىقەتەنمۇ، ئۇلارغا رەھمەت، ئۇلارغا ئاپىرىن!...

4

ناھىيە بازىرىدىن 110 كىلومېتىر يىراقلىقتىكى چوڭقۇرچاق يېزىسى 1995-يىلى باش كۈزدە، تەبىئەتنىڭ جىددىي سىنىقىغا دۇچ كەلدى. بۇ كۈنلەردە، دېھقانلار مول ھوسۇل خۇشاللىقى بىلەن ئالدىراش ئىدى، سالا ئېتىزلاردىكى تەكشى ئېچىلغان كېۋەزلەر خۇددى كۆمۈش غۇنچىلاردەك يالتىراپ، ئۇلارغا بەختتىن، ئامەتتىن خۇش خەۋەر يەتكۈزۈپ تۇراتتى. مەزمۇت ئۆسكەن قوناقلارمۇ يوغان -يوغان باشلىرىنى ساڭگىلىتىپ، كىشىلەرگە ئالتۇن كۈزنىڭ ساخاۋىتىدىن بىشارەت بېرىپ تۇراتتى. قىسقىسى، دېھقانلار بىر يىللىق ھالال ئەجرىنىڭ ھوزۇرىنى سۈرۈش، ھالاۋىتىنى كۆرۈش ئالدىدا تۇراتتى. دەل شۇنداق كۈنلەرنىڭ بىرىدە، يەنى 9-ئاينىڭ 14-كۈنى كەچ سائەت ئالتە ئەتراپىدا تۇيۇقسىز ياغقان شىددەتلىك مۆلدۈر

كۆز ئالدىدا دالىيىپ ياتقان مۇدھىش مەنزىرىسى ئۇنىڭ يۈرىكىنى پىچاقتا تىلغاندەك ئېچىشتۇرۇۋاتاتتى. ئابۇت بولغان كېۋەزلەر تېرىلىپ، غۇنچە بولۇپ ئېچىلغىچە ئارىلىقتا، ئۇنىڭمۇ بۇ يەردە تالايى قەدەم ئىزلىرى قالغانىدى، ئۇ خۇددى ئۆز پەرزەنتىنىڭ بېشىنى سىلاپ، پەپىلىگەندەك، ھەر بىر تۈپ كېۋەزنىڭ، ھەر بىر تۈپ قوناقنىڭ ئۆسۈش، ئاينىش ئەھۋالىنى كۆزىتەتتى، تەكشۈرگەن، يېتەكچىلىك قىلغانىدى. بۇ يەرلەردىن مول ھوسۇل ئېلىشتا، ئۇنىڭمۇ بۇرچ ۋە مەسئۇلىيەت تۆھپىسى كۆچلۈك ئىدى. چۈنكى ئۇ، مۇشۇ يېزىدا ئوقتىدا تۇرغان، دېھقانلار، كادىرلار بىلەن ئەتىيازلىق تېرىلغۇغا، يازلىق يىغىمغا قاتناشقان، باشقىلارغا ئوخشاشلا، ئۇمۇ كۈزلۈك مول ھوسۇلدىن چوڭ ئۈمىد كۈتكەن! شۇڭا، كۆز ئالدىدا يۈز بەرگەن بۇ مۇدھىش ئاپەتنىڭ ئۇنىڭ ۋۇجۇدىغا بولغان زەربىسى دېھقانلارنىڭكىدىن كەم ئەمەس ئىدى. لېكىن ئۇ، ھازىر بىر رەھبەرگە خاس جاسارەت بىلەن ئۆزىنى تۇتۇۋېلىشى، دېھقانلارنىڭ كۆڭلىدىكى غەم-قايغۇنى، ئۈمىدسىزلىكنى تۈگىتىپ، ئۇلارنى ئاپەتكە قارشى جەڭگە ئاتلىنىشقا رىغبەتلەندۈرۈشى كېرەك!

— قېرىنداشلار، كۆڭلۈڭلارنى بۇزماڭلار! — دېدى ئۇ ئاخىر ئۆزىنى توختىتىپ، — تۇرمۇشۇڭلاردىن غەم يېمەڭلار، پارتىيە بار، تەشكىل بار، ھېچكىم ئاچ- يالىڭاچ قالمايدۇ. تەبىئەت بىزگە جەڭ ئېلان قىلغانىكەن، بىز بۇ جەڭگە ئاتلانمىساق بولمايدۇ!

توغرا، ئادەم يىقىلغان ۋاقىتتا ئۈمىدسىزلەنمەسلىكى، زارلانماسلىقى، ئورنىدىن دەس تۇرۇپ قەتئىي ئالغا چامداپ مېڭىۋېرىشى كېرەك! چۈنكى، ئىشەنچنىڭ ئۆزى — ئالتۇن ئاچقۇچ!

ناھىيە رەھبەرلىرى ئاپەت ئېغىر بولغان ئىككى كەنتتە نەق مەيدان يىغىنى ئېچىپ، چاقماق تېزلىكىدە ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش كۈرىشىنى باشلىۋەتتى. پۈتۈن ناھىيە، پۈتۈن يېزا قوزغالدى. «خەلق پۇۋ دېسە، بوران چىقىدۇ» دېگەن مانا شۇ! ئەتىسى، 16 مىڭ ئەمگەك كۈچى تەشكىللىنىپ، ئاپەتكە قارشى جەڭگە ئاتلاندى. 8000 دەن پاختا لاي- پاتقاق ئارىسىدىن قۇتقۇزۇۋېلىندى. ناھىيىدىكى ئىشچى- خىزمەتچىلەردىن 150 مىڭ يۈەن ئىئانە توپلىنىپ، ئاپەتكە ئۇچرىغان دېھقانلارغا تارقىتىپ بېرىلدى، ناھىيە ئۆزى 250 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى ئاشلىق بىلەن ئاپەتكە ئۇچرىغان دېھقانلارنى قۇتقازدى. ناھىيىلىك سۇغۇرتا شىركىتى دېھقانلارنىڭ سۇغۇرتىلىتىلغان يەرلىرى ئۈچۈن، 680 مىڭ يۈەن نەق پۇل تارقاتتى. ئەسلىدە، بىر مو يەر تۆت يۈەن بىلەن سۇغۇرتىلىتىلغانىدى، لېكىن ئاپەتكە ئۇچرىغان دېھقاننىڭ ھەر بىر مو يېرىگە 90 يۈەندىن سۇغۇرتا ياردەم پۇلى بېرىلدى...

مانا شۇنداق جىددىي كۈرەش، ۋاقتىدا قىلىنغان ئۈنۈملۈك تەدبىرلەر نەتىجىسىدە، دېھقانلار بىلەن ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى غەم-قايغۇنى كۈچ ۋە غەيرەتكە ئايلاندۇرۇپ، ئاپەتنىڭ زىيىنىنى ئەڭ تۆۋەن دەرىجىگە چۈشۈردى. ئاپەت بولغان كەنت، مەھەللىلەر شۇنچە زور تالاپەتكە ئۇچرىغان بولسىمۇ، لېكىن يىل ئاخىرىدا كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ساپ كىرىمى يەنە 880 يۈەنگە يەتتى، ھېچقانداق دېھقان قەرزگە بوغۇلماي، قىشتىن ياخشى چىقتى. شۇڭا ئۇلار بۇ يىلقى

ھاشاراتلار بىلەن بىللە ئۇلارنىڭ كۈشەندىسى بولغان خانقىز، ئالتۇنكۆز، قىزىلكۆزلۈك ھەرە قاتارلىقلارمۇ بىللە يوقاپ، تەبىئىي تەڭپۇڭلۇق بۇزۇلغان...

دېمىسىمۇ، تەبىئەت مۇكەممەل بىر سىستېما. ئۇ ئۆز قوينىدا ياشاۋاتقان بارلىق مەۋجۇداتلارنىڭ ھايات-ماماتلىق تەقدىرىنى قانۇنىيەتلىك ئورۇنلاشتۇرغان. كېۋەزلىكتە پەيدا بولىدىغان زىيانلىق ھاشاراتلار بىلەن بىللە، ئۇنىڭغا قارشى تۇرىدىغان كۈشەندىلەرنىڭ مەۋجۇتلۇقى تەبىئەتنىڭ ئاجايىپ سىرى. بىز بۇ سىرنى ئىگىلىگەندىلا، ئۇنىڭدىن قانۇنىيەتلىك نەرسىلەرنى تېپىپ چىقالايمىز. كادىرلار ۋە دېھقانلار مانا شۇنداق ئەمەلىي بىلىش جەريانى ئارقىلىق، كېۋەزلىكنى ئومۇميۈزلۈك كۆرىلاش ئۇسۇلىنى تاشلاپ، قەيەردە، قانداق زىيانلىق ھاشارات پەيدا بولسا، شۇ يەرگە، شۇ خىلدىكى دورىنى ئىشلىتىپ، دەرھال شۇ دائىرىدە بىر تەرەپ قىلىش ئۇسۇلىنى تاللىغان. بۇ ئۇسۇل بىلەن كېۋەزلىكنىڭ تەبىئىي تەڭپۇڭلۇقى ساقلاپ قېلىنغان.

مەن مارالبېشىدا بىر نەچچە يېزىنى، ئون نەچچە كەنت، مەھەللىنى زىيارەت قىلدىم. سالا-سالا ئېتىزلاردىكى بولۇق، تەكشى ئۆسكەن كېۋەزلىكلەرگە قاراپ، دېھقان ئەجرىدىن كۆڭلۈم سۆيۈندى، بۇ يىلمۇ ئۇلارنىڭ پاختىدىن تېخىمۇ چوڭ مول ھوسۇل ئالىدىغانلىقىغا كۆزۈم يەتتى. كۆز ئالدىمدا ئۇپۇققىچە تۇتاشقان كۆمۈش پايانداز غا ئوخشايدىغان پاختا ئېتىزلىرى، پاختا تېرىش ۋاقتىدىكى ئالدىراش، خۇشال مەنزىرىلەر، دۆۋىلەنگەن پاختا بارخانلىرى كۆرۈنگەندەك بولدى. ئەنە، ئاسمان پەلەك دۆۋىلەنگەن پاختىلارنى يىراقتىن كۆرۈپ، ئۇنى پاختا ئەمەس، يەرگە يېقىنلاشقان ئاق بۇلۇت، دەپ قالىسىز! راست، ئۇ سىزنىڭ نەزىرىڭىزدە، سەزگۈڭىزدە چوقۇم شۇنداق تەسىر قالدۇرىدۇ. لېكىن ئۇ ئاق بۇلۇت ئەمەس، بەلكى بۇلۇتنى سۆيگەن ئاق پاختا. ئۇنى ئاشۇ جاپاكەش دېھقانلار يېرىلىك، قاداق قوللىرى بىلەن بىر تال-بىر تالدىن تېرىپ ئۆستۈرۈپ، يەنە بىر دانە -بىر داندىن يىغىپ دۆۋىلەپ، ئاسمانغا تۇتاشتۇرغان. ئۇنىڭغا سىڭگەن قان-تەرنى ھازىرقى ھېسابلاش ماشىنىلىرى بىلەن ھېسابلاش تەس! ئۇنى پەقەت ئاشۇ ئىشنى سۆيگەن، ئاشۇ يەرگە ئىشق باغلىغان دېھقاننىڭ پاك قەلبى بىلەن مەسئۇلىيەت تۇيغۇسىلا ھېسابلىيالايدۇ!

مەن قەلەمنى توختىتىشتىن بۇرۇن، مارالبېشىدىكى بارلىق ئاق كۆڭۈل، ئەمگەكچان خەلققە، خەلقنى يېتەكلەپ كېتىۋاتقان بارلىق سەممىي، جۇشقۇن كادىرلارغا تەنتەنە بىلەن شۇنداق دېگۈم كېلىدۇ:

ئالتۇن ۋادىنىڭ ھۆسنىگە ياراشقان بۇ كۆمۈش پاياندازنى تېخىمۇ كەڭ، تېخىمۇ ئۇزۇن سالايلى! ئۇ يۇرتىمىزنى جاھانغا تۇتاشتۇرسۇن، ئۇ خۇددى ئەجدادلىرىمىزنى جاھانغا تونۇتقان «يىپەك يولى»دەك، بۈگۈنكى مارالبېشىنىڭ ماددىي ۋە مەنىۋى مەدەنىيىتىنىمۇ جاھانغا تۇتاشتۇرىدىغان ئاق يولغا ئايلانسۇن! ئىستىقبال مارالبېشىغا ئىللىق چىراي ئېچىپ تۇرۇپتۇ، بۇ خاسىيەتلىك زېمىنغا تېخىمۇ كۆپ نۇسرەت ۋە ئامەت ياغقۇسى!

1996-يىل ئىيۇن، مارالبېشى

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ بېكىتى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

رەئىس جياڭ زېمىن چاۋشيەنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 10-ئىيۇل تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن چاۋشيەن مەمۇرىي كېڭىشىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى جىن رۇنخې بىلەن كۆرۈشكەندە: جۇڭگو پارتىيىسى ۋە ھۆكۈمىتى جۇڭگو-چاۋشيەن دوستلۇقىنى مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىدۇ ھەم بۇنىڭ ئۈچۈن داۋاملىق بوشاشماي تىرىشچانلىق كۆرسىتىدۇ، دېدى.

كۆرۈشۈشتە رەئىس جياڭ زېمىن ئالدى بىلەن جىن رۇنخېنىڭ ئۆمەك باشلاپ جۇڭگو-چاۋشيەن دوستلۇق-ھەمكارلىق- ئۆزئارا ياردەم بېرىش شەرتنامىسى ئىمزالانغانلىقىنىڭ 35 يىللىقىنى تەبرىكلەش پائالىيىتىگە قاتنىشىش ئۈچۈن كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى. ئۇ بۇ شەرتنامە جۇڭگو-چاۋشيەن خەلقلىرىنىڭ دوستلۇقىنى ئىپادىلىدى، دېدى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: بۇ قېتىم ئىككى دۆلەتنىڭ زىيارەت ئۈچۈن ئۆمەك ئەۋەتىپ بىرلىكتە تەبرىكلەش پائالىيىتى ئۆتكۈزۈشى ئىككى پارتىيە ۋە ئىككى دۆلەت ھۆكۈمەتلىرىنىڭ جۇڭگو-چاۋشيەن دوستلۇقىغا يۈكسەك ئەھمىيەت بېرىدىغانلىقىنى تېخىمۇ نامايان قىلدى. جۇڭگو-چاۋشيەن يېقىن قوشنىلار، جۇڭگو پارتىيىسى ۋە ھۆكۈمىتى جۇڭگو-چاۋشيەن دوستلۇقىنى مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن داۋاملىق بوشاشماي تىرىشچانلىق كۆرسىتىدۇ.

جىن رۇنخې يولداش جىن جېگرىنىڭ رەئىس جياڭ زېمىنغا يوللىغان سالىمىنى ۋە ياخشى تىلەكلىرىنى يەتكۈزدى، ئۇ جۇڭگونىڭ شەرتنامىگە بەرگەن باھاسىغا قوشۇلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: 35 يىل ئىلگىرى ئىمزالانغان بۇ شەرتنامە مۇھىم تارىخىي ھۆججەت. شەرتنامە چاۋشيەن-جۇڭگو مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇش، رايون تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى قوغداشتا مۇھىم رول ئوينىدى.

جىن رۇنخې مۇنداق دېدى: چاۋشيەن-جۇڭگو دوستلۇقىنى كۈچەيتىش چاۋشيەن پارتىيىسى ۋە ھۆكۈمىتىنىڭ ئىزچىل مەيدانى. ئۇ مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: بۇمۇ رەئىس كىم ئىرسېننىڭ ھايات ۋاقتىدىكى ئارزۇسى. جىن رۇنخې يەنە جۇڭگونىڭ چاۋشيەنىڭ ۋاقىتلىق ئىقتىسادىي قىيىنچىلىقلىرىنى يېڭىشىگە ياردەم بەرگەنلىكىگە مىننەتدارلىق بىلدۈردى.

جۇڭگو تاشقى سودا - ئىقتىساد ھەمكارلىق مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى ۋۇ يى يېقىندا باماكودا جۇڭگو- مالىي شېرىكچىلىكىدىكى يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى قۇراشتۇرۇش زاۋۇتىغا ئۇل سېلىپ بەردى. بۇ زاۋۇتتا مالىي دېھقانلىرىنىڭ ئېھتىياجىغا مۇۋاپىق كېلىدىغان تراكتور، كۆرۈچ ئاقلاش ماشىنىسى، دىزېل ماتور قاتارلىقلار قۇراشتۇرۇلىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جياڭ زېمىن، لى پېڭ لېككىر بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 9 - ئىيۇل خەۋىرى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن بېيجىڭدا ئامېرىكا زۇڭتۇڭىنىڭ دۆلەت خەۋپسىزلىك ئىشلىرى بويىچە ياردەمچىسى ئانتونى لېككېر بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: جۇڭگو دۇنيا تىنچلىقىنى قوغدايدىغان ۋە ئىنسانىيەتنىڭ ئورتاق تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرىدىغان كۈچ، ئامېرىكىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ھەرقايسى ئەل خەلقلىرى بىلەن بىرلىكتە تىنچ، مۇقىم ۋە گۈللەنگەن دۇنيانى 21- ئەسىرگە ئېلىپ كېلىش ئۈچۈن تىرىشىدۇ.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: دۇنيا تىنچلىقىنى قوغداش، ئورتاق تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش، تىنچ، مۇقىم، گۈزەل يېڭى دۇنيا بەرپا قىلىش ھەرقايسى ئەل خەلقلىرىنىڭ كۈچلۈك ئارزۇسى ۋە ئورتاق تەلپى. بۇمۇ جۇڭگو، ئامېرىكىدىن ئىبارەت ئىككى چوڭ دۆلەت رەھبەرلىرى ئەستايىدىل ئويلىشىپ كۆرۈشكە تېگىشلىك مەسىلە.

جياڭ زېمىن مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: جۇڭگو ھۆكۈمىتى جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىگە ئىزچىل ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى، ئامېرىكىنىڭ ئىككى تەرەپلىك مۇناسىۋەتكە ستراتېگىيىلىك يۈكسەكلىكتە ۋە 21 - ئەسىرنى نەزەردە تۇتۇش ئاساسىدا مۇئامىلە قىلىشى ۋە ئۇنى بىر تەرەپ قىلىشنى، ئىككى دۆلەت ئارىسىدا ساغلام، ياخشى ۋە مۇقىم مۇناسىۋەت ئورنىتىشنى تەشەببۇس قىلىپ كەلدى.

لېككېر مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى زىيارىتىمنىڭ مۇھىم مەقسەتلىرىدىن بىرى جۇڭگو تەرەپ بىلەن ئامېرىكا - جۇڭگو ئوتتۇرىسىدىكى ستراتېگىيىلىك سۆزلىشىشنى قانداق قىلىپ قانات يايدۇرۇشنى مۇھاكىمە قىلىش، شۇنداقلا قانداق قىلىپ 21 - ئەسىردە چوڭ دۆلەتلەر ئوتتۇرىسىدا ياخشى مۇناسىۋەت ئورنىتىشنى مۇھاكىمە قىلىش، شۇ ئارقىلىق تىنچ، خاتىرجەم دۇنيا بەرپا قىلىشقا پايدا يەتكۈزۈشتىن ئىبارەت. ئۇ ئامېرىكا، جۇڭگودىن ئىبارەت ئىككى ئۇلۇغ دۆلەتنىڭ بۇ جەرياندا مۇھىم رول ئويناياليدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

لېككېر جياڭ زېمىن ئوتتۇرىغا قويغان «ئىشەنچىنى كۈچەيتىش، ئاۋارىچىلىقنى ئازايتىش، ھەمكارلىقنى راۋاجلاندۇرۇش، قارشىلاشماسلىق»تىن ئىبارەت جۇڭگو، ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنى بىر تەرەپ قىلىش پرىنسىپىغا قوشۇلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ بۇ پرىنسىپتا چىڭ تۇرغاندىلا، ئىككى دۆلەت نورمال، ئىجابىي مۇناسىۋەت ئورنىتالايدۇ، دېدى.

گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن بېيجىڭدا لېككېر بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ بىر-بىرىگە ھۆرمەت قىلىشى ۋە باراۋەرلىك ئاساسىدا ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە سۆزلىشىپ تۇرۇشى ئىككى دۆلەتنىڭ چۈشىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئۇقۇشماسلىقلارنى تۈگىتىپ، ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنى يەنىمۇ ياخشىلاشقا پايدىلىق.

ئۇ مۇنداق كۆرسەتتى: جۇڭگو - ئامېرىكا ئۇلۇغ دۆلەتلەر، دوستانە ئۆتمەسلىككە ئاساس يوق،ئىككى دۆلەت رەھبەرلىرىنىڭ ئىككى تەرەپ مۇناسىۋىتىنى بىر تەرەپ قىلغاندا ئومۇمىيلىقنى ئاساس قىلىپ، تېخىمۇ ئېگىزدە تۇرۇپ، يىراققا نەزەر سېلىشىنى ئۈمىد قىلىمىز. ئىككى دۆلەت ئۇچرىشىشنى كۆپەيتىشى، چۈشىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشى، ھەمكارلىقنى كېڭەيتىشى لازىم. ئۇ مۇنداق دېدى: بۇنداق قىلىش ئىككى دۆلەت خەلقلىرىنىڭ تۈپ مەنپەئەتىگە ئۇيغۇن، ئۆز رايونىنىڭ ۋە دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقى ئۈچۈنمۇ پايدىلىق.

لېككېر: ئامېرىكا بىرلىككە كەلگەن، قۇدرەتلىك جۇڭگو ئامېرىكىنىڭ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن دەپ قارايدۇ، دېدى. ئۇ جۇڭگو ئىقتىسادىنىڭ تېز سۈرئەت بىلەن تەرەققىي قىلىۋاتقانلىقىغا ئاپىرىن ئوقۇدى. ئۇ مۇنداق دېدى: بۇنداق تەرەققىيات ئامېرىكا بىلەن جۇڭگونىڭ ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقى ئۈچۈن غايەت زور پۇرسەت ياراتتى. ئامېرىكا- جۇڭگو ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىش ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىدە ئەڭ مۇھىم تەرەپ، ئامېرىكا جۇڭگو تەرەپ بىلەن بىرلىكتە ئىككى دۆلەتنىڭ ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋىتىنىڭ يەنىمۇ تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشنى خالايدۇ.

دوستانە كۆرۈشۈش

جۇڭگو بىلەن كوتدىۋانىڭ ئىقتىساد، سودا ھەمكارلىقى ۋەزىيىتى كىشىنى خۇشال قىلىدۇ

ئومۇمىي بايان

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، جۇڭگو بىلەن كوتدىۋانىڭ ئىقتىساد، سودا ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتى تېز بولدى، ۋەزىيەت كىشىنى ئىنتايىن خۇشال قىلىدۇ.

كوتدىۋا ئىقتىساد ۋە مالىيە مىنىستىرلىكىنىڭ يېڭى مەلۇماتىغا قارىغاندا، يېقىنقى ئۈچ يىلدىن بۇيان كوتدىۋا بىلەن جۇڭگونىڭ سودا سوممىسى زور دەرىجىدە ئاشقان. كوتدىۋانىڭ بۇلتۇر جۇڭگو بىلەن بولغان سودا سوممىسى 31 مىليارد 700 مىليون ئافرىقا فرانكى (100 ئافرىقا فرانكى بىر فرانسىيە فرانكىغا توغرا كېلىدۇ)غا يېتىپ، 1994 - يىلىدىكىدىن %26.8، 1993 - يىلىدىكىدىن %67.9 ئاشقان، ئۇنىڭ ئىچىدە كوتدىۋانىڭ ئۆتكەن يىلى جۇڭگوغا ئېكسپورت قىلغان تاۋىرىنىڭ ئومۇمىي سوممىسى 3 مىليارد 500 مىليون ئافرىقا فرانكىغا يەتتى، ئىمپورت ئومۇمىي سوممىسى 28 مىليارد 200 مىليون ئافرىقا فرانكىغا يەتتى. كوتدىۋا ھۆكۈمىتىنىڭ ئەمەلدارى مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: كوتدىۋا- جۇڭگو سودىسىنىڭ بىر - بىرىنى تولۇقلاش خاراكتېرى كۈچلۈك، ئىككى دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىي ئەمەلىي كۈچىگە ئاساسلانغاندا، ئىككى تەرەپ سودا تەرەققىياتىنىڭ يوشۇرۇن كۈچى ناھايىتى زور.

ھازىر جۇڭگونىڭ «شەرقشاملى» ئاپتوموبىل شىركىتى ۋە جۇڭگو تېخنىكا ئىمپورت-ئېكسپورت باش شىركىتى كوتدىۋا كارخانىچىلىرى بىلەن ئابىجاندا خىللىرى، تۈرلىرى كۆپ بولغان يۈك ئاپتوموبىلى، مىنىبۇس، ھەم مەخسۇس ئىشلىتىلىدىغان بەزى ئاپتوموبىللارنى قۇراشتۇرۇش، سەپلەش، ئىشلەپچىقىرىشنى ئاساس قىلغان شېرىك شىركەت قۇرۇۋاتىدۇ. بۇ شىركەتنىڭ يىلىغا 3000 ئاپتوموبىل قۇراشتۇرۇشى پىلانلاندى، بۇ شىركەت يىل ئاخىرىدا ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشىدۇ. بۇ جۇڭگو غەربىي ئافرىقا رايونىدا قۇرغان تۇنجى ئاپتوموبىل قۇراشتۇرۇش، ئىشلەپچىقىرىش كارخانىسى، ئۇنىڭدىن باشقا جۇڭگو تاشقى

ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىغا ئەزا دۆلەتلەرنىڭ كۆيىنچىسى غالىبنىڭ داۋاملىق ...

ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىغا ئەزا دۆلەتلەرنىڭ كۆپىنچىسى غالىنىڭ داۋاملىق ب د ت نىڭ باش كاتىپى بولۇشىنى قوللىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ياۋۇندې، 9-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ 32-نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنى بۈگۈن بۇ يەردە خىتابنامە ئېلان قىلىپ، غالىنىڭ داۋاملىق ب د ت نىڭ باش كاتىپى بولۇشىنى قوللىدى.

ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتى ئاخبارات ئورنىنىڭ ئاشكارىلىشىچە، يىغىنغا قاتناشقان ئافرىقا دۆلەتلىرى باشلىقلىرى ۋە ھۆكۈمەت باشلىقلىرى مۇشۇ ئاينىڭ 8-كۈنى باشلىقلار يىغىنى ئېچىلىشتىن بۇرۇن مەخپىي يىغىن ئۆتكۈزۈپ، غالىنىڭ سايلام رىقابىتىدە داۋاملىق ب د ت نىڭ باش كاتىپى بولۇشىنى قوللاش ئىشىنى نۇقتىلىق مۇزاكىرە قىلغان. يىغىندىن كېيىن، ئافرىقىدىكى كۆپ ساندىكى دۆلەتلەرنىڭ رەھبەرلىرى بىرلىشىپ خىتابنامە ئېلان قىلىپ، ب د ت غا ئەزا ھەرقايسى دۆلەتلەردىن ب د ت نىڭ باش كاتىپىنىڭ سايلام رىقابىتىگە قاتنىشىپ ئۇدا ۋەزىپە ئۆتۈشكە رۇخسەت قىلىش ئەنئەنىسىگە ئاساسەن، ئافرىقىغا يەنە بىر قېتىم پۇرسەت بېرىپ، غالىنىڭ ب د ت نىڭ خىزمىتىگە داۋاملىق رىياسەتچىلىك قىلىشىغا يول قويۇشنى تەلەپ قىلغان.

خىتابنامىدە غالىنىڭ داۋاملىق ب د ت غا باش كاتىپ بولۇشىنىڭ مۇھىم تارىخىي ئەھمىيىتى تەكىتلەندى ھەمدە غالى داۋاملىق ۋەزىپە ئۆتىسە، «كۆپ تەرەپلىك ئىشلارنى ئىلگىرى سۈرگىلى، ئافرىقىنىڭ ب د ت نىزامنامىسىدىكى پرىنسىپلارنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا زور تۆھپە قوشۇشىغا ئىمكانىيەت ياراتقىلى بولىدۇ» دەپ كۆرسىتىلدى.

گېرمانىيىنىڭ كولن شەھىرىدىكى ئاھالىلەر رايونىدىكى شەخسلەر ياللىغان ساقچىلار كېچە - كۈندۈز چارلاش ئېلىپ بېرىپ ئامانلىق ساقلىغاچقا، بۇ رايوندا جىنايەت ئۆتكۈزۈش ئۈنۈملۈك تىزگىنلەندى، ئاھالىلەرمۇ خاتىرجەم ياشايدىغان بولدى.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى

يىل ئاخىرىدا ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشىدۇ. بۇ جۇڭگو غەربىي ئافرىقا رايونىدا قۇرغان تۇنجى ئاپتوموبىل قۇراشتۇرۇش، ئىشلەپچىقىرىش كارخانىسى؛ ئۇنىڭدىن باشقا جۇڭگو تاشقى قۇرۇلۇش باش شىركىتى بىلەن كوتدىۋا كارخانىچىلىرى بىرلىكتە 900 مىليون ئافرىقا فرانكى مەبلەغ سېلىپ ئابىجاندا «كوتدىۋا - جۇڭگو دورا شىركىتى» قۇردى. جۇڭگونىڭ غايەت زور قەنت - كىزەك بازىرىنى ئېچىش ئۈچۈن، كوتدىۋا گۇاڭدۇڭ ئۆلكىسىنىڭ چېڭيۈەن ناھىيىسىدە بىرلىشىپ مەبلەغ سېلىپ يىلىغا 30 مىڭ توننا شاكىلات ئىشلەپ چىقىرىدىغان زاۋۇت قۇرۇۋاتىدۇ. بۇ كوتدىۋا جۇڭگودا قۇرغان تۇنجى شېرىك كارخانا.

جۇڭگو بىلەن كوتدىۋانىڭ ئەمگەك ھەمكارلىقىمۇ مول نەتىجىگە ئېرىشتى. جۇڭگو تاشيول- كۆۋرۈك شىركىتى 1985 - يىلى كوتدىۋانىڭ قۇرۇلۇش بازىرىغا كىرگەندىن بۇيان 50 نەچچە قۇرۇلۇشنى ھۆددىگە ئالدى. بۇ قۇرۇلۇشلار ئابىجان شەھەر رايونى تېز سۈرئەتلىك تاشيولى، ئورمانلىق يولى، سۇغۇش ۋە كۆۋرۈك قۇرۇلۇشى قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇ قۇرۇلۇش ئورۇنلىرى كوتدىۋادا ياخشى ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي ئۈنۈم ھاسىل قىلدى.

كوتدىۋا زۇڭلىسى دۇنكان جۇڭگودا زىيارەتتە بولۇش ھارپىسىدا ئاگېنتلىقىمىز مۇخبىرىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا، كوتدىۋا بىلەن جۇڭگونىڭ دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى يەنىمۇ كۈچەيتىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: كوتدىۋا، جۇڭگو يېڭى ھەمكارلىق شەكلى ئۈستىدە ئىزدىنىپ، يېڭى ھەمكارلىق ساھەسىنى، بولۇپمۇ ئۇچۇر ساھەسى ھەم كوتدىۋانىڭ كان بايلىقىنى ئېچىش قاتارلىق جەھەتلەردىكى ھەمكارلىقنى كېڭەيتىشى كېرەك. شۇنىڭغا ئىشىنىشكە بولىدۇكى، دۇنكان زۇڭلىنىڭ جۇڭگوغا قىلغان تۇنجى قېتىملىق زىيارىتى ئىككى دۆلەتنىڭ ئىقتىساد، سودا ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ يەنىمۇ تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ھىندىستان ھۆكۈمىتى يەنە بىر قېتىم ئۆزگەرتىپ تەشكىل قىلىندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېڭى دېھلى خەۋىرى. ھىندىستان بىرلەشمە ھۆكۈمىتى 5 - ئىيۇل يەنە بىر قېتىم ئۆزگەرتىپ تەشكىل قىلىندى.

بۇ قېتىمقى ئۆزگەرتىپ تەشكىل قىلىشتا تۆت كىشى دۆلەت ئىشلىرى مىنىستىرلىككە يېڭىدىن تەيىنلەنگەندىن باشقا، ئىككى دۆلەت ئىشلىرى مىنىستىرى ئىچكى كابىنېتقا كىرگۈزۈلدى، بۇنىڭ بىلەن زۇڭلى دېۋې گودا باشچىلىقىدىكى مىنىستىرلار كېڭىشىنىڭ ئەزاسى 39 غا يەتتى.

بۇ قېتىم يېڭىدىن تەيىنلەنگەن تۆت نەپەر دۆلەت ئىشلىرى مىنىستىرى پۇراساد سىنگ، ماخاراج، سومو ۋە بارۇدىن ئىبارەت. بۇنىڭ ئىچىدە پۇراساد سىنگ مۇستەقىل مەسئۇل بولىدىغان دۆلەت ئىشلىرى مىنىستىرى. قاتناشقا مەسئۇل سابىق دۆلەت ئىشلىرى مىنىستىرى بېنى پىراسادۋېرما ۋە تۇقۇمچىلىققا مۇستەقىل مەسئۇل بولىدىغان دۆلەت ئىشلىرى مىنىستىرى جاراپا ئىچكى كابىنېت ئەزاسى بولدى. يېڭىدىن تەيىنلەنگەن دۆلەت ئىشلىرى مىنىستىرلىرىنىڭ كونكرېت ئىش تەقسىماتى كېيىن ئېلان قىلىنىدۇ.

ئافرىقىلىق بالىلار تىنچلىقنى تەلەپ قىلدى

— ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ 32-نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنىنىڭ ئېچىلغانلىقى توغرىسىدا

ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ 32-نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنى 8-ئىيۇل كامېرۇننىڭ پايتەختى ياۋۇندېدا ئېچىلدى. يىغىننىڭ باشلىنىشى قىزغىن بولدى، ئەمما ئافرىقىدىكى ئۇرۇش بولۇۋاتقان دۆلەتلەردىن كەلگەن 50 نەچچە بالا سەھنىگە چىقىپ: «بىزگە ئۇرۇش كېرەك ئەمەس، بالا ئەسكەر بولمايمىز» دەپ شوئار توۋلىغاندا، يىغىن زالى سۈكۈتكە چۆمدى. بالىلارنىڭ نىجاتلىق تەلەپ قىلغان ساداسى يىغىن قاتناشچىلىرىنىڭ قەلبىنى لەرزىگە سالدى.

ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتى بۈگۈن ئۇرۇش مالىمانچىلىقى بولۇۋاتقان دۆلەتلەردىن كەلگەن بۇ بالىلار ۋەكىللىرىنى سەھنىگە چىقىپ، ئافرىقا دۆلەتلىرى رەھبەرلىرىگە ئۆزلىرىنىڭ بەختسىزلىكى، ئۇرۇش بالايىئاپىتى ئۈستىدىن شىكايەت قىلىش، تىنچلىقنىڭ يېتىپ كېلىشىنى تەلەپ قىلىش ئۈچۈن ئالاھىدە تەكلىپ قىلغانىدى.

ئۇگاندالىق 12 ياشلىق ئۆسمۈر ئىككى قېتىم تۇتۇپ كېتىلىپ بالا ئەسكەر بولغان، قەبىلىلەر توقۇنۇشىدا ئىككى قېتىم ئۆلۈمدىن قۇتۇلۇپ قالغان. ئۇ ئۆكسۈپ تۇرۇپ زالدىكىلەردىن: «بۇ يەردە شۇنچە كۆپ دۆلەت رەھبەرلىرى ئولتۇرىسىلەر، سىلەر ئۇرۇشنى نېمىشقا توسۇۋالالمايسىلەر؟» دەپ سوئال قويدى. سومالىلىق قىزچاق: مېنىڭ دۆلىتىمدە بەزىلەر بالىلارنى سېتىپ قورال ئېلىپ، شۇ قورال بىلەن بىگۇناھ بالىلارنى ئۆلتۈرۈۋاتىدۇ، دېدى. ئۇ غەزەپ بىلەن: «بۇ جاھاندىكى ئەڭ قەبىھ جىنايەت!» دەپ ۋارقىرىدى. ئېفىئوپىيىلىك يەتتە ياشلىق ئوغۇل بالا يىغىندا مىنا پارتلاپ بېلىكىنىڭ ئۈزۈلۈپ كەتكەنلىكى ئۈستىدىن شىكايەت قىلدى.

ئۇگاندا، سومالى، رۋاندا، بۇرۇندى، ئانگولا ۋە لىبېرىيە قاتارلىق دۆلەتلەردىن كەلگەن بۇ بالىلار ئۆزلىرىنىڭ قانلىق كەچۈرمىشلىرى ئارقىلىق ئۇرۇشنى ئەيىبلىدى، ئافرىقا رەھبەرلىرىدىن ئۇرۇشنى توختىتىپ، ئافرىقا زېمىنىدا ئۇرۇشنى مەڭگۈ يوقىتىشنى ئۆتۈندى.

ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتى ۋە ب د ت بالىلار فوندى جەمئىيىتىنىڭ ئۇيۇشتۇرۇشى بىلەن ئافرىقىدىكى 15 دۆلەتتىن كەلگەن ئاز كەم 300 ئۆسمۈر ۋەكىلى ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتى باشلىقلار يىغىنى ئېچىلغان پەيتتە، 7 - ئاينىڭ 6-كۈنىدىن 7-كۈنىگىچە ياۋۇندېدا تۇنجى نۆۋەتلىك ئافرىقا بالىلىرى مەسىلىسى يىغىنى ئۆتكۈزدى. يىغىن مەزگىلىدە ب د ت نىڭ باش كاتىپى غالى، ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ باش كاتىپى سالىم ھەمدە بىر قىسىم ئافرىقا دۆلەتلىرىنىڭ باشلىقلىرى بالىلار بىلەن بىرلىكتە ئافرىقىدا تىنچلىقنى قوغداش، ئۇرۇشنى چەكلەش چارىسى ئۈستىدە مۇزاكىرىلەشتى. مالى زۇڭتۇڭى كونارى يىغىندا نۇتۇق سۆزلەپ، بالىلارنىڭ ئۆچمەنلىك قىلماي «ھازىردىن ئېتىبارەن مۇھەببەت ئۇرۇقىنى چېچىپ، تىنچلىق گۈلىنى ئافرىقا زېمىنىدا ئېچىلدۇرۇش» نى مۇراجىئەت قىلدى.

ئىككى كۈن ئەستايىدىل مۇزاكىرە قىلىش ئارقىلىق ئافرىقا بالىلىرى مەسىلىسى يىغىنى ئۇرۇشنى توسۇش، بالىلارنى قوغداش ھەم ئۇرۇش بولۇۋاتقان ئەھۋالدا بالىلارنىڭ ياشىشىغا كاپالەتلىك قىلىشقا دائىر بىر قاتار قارار لايىھىلىرىنى ماقۇللىدى ھەمدە ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ 32- نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنىغا بۇ قارار لايىھىلىرىنى رەسمىي سۇنۇشنى قارار قىلدى.

بۇ نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنىنىڭ ئىجرائىيە رەئىسى كامېرۇن زۇڭتۇڭى بىيا باشلىقلار يىغىنىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىدا بالىلار سۇنغان قارارنى قوبۇل قىلدى، ئۇ: «بالىلارنىڭ ساداسىنى ئاڭلىدۇق، بىز ئەمەلىي ھەرىكىتىمىز ئارقىلىق ئافرىقىدا تىنچلىق ۋە مۇقىملىقنى ئىشقا ئاشۇرۇشىمىز كېرەك» دېدى.

كۆپ يىلدىن بۇيان، قەبىلىلەر ئوتتۇرىسىدىكى زىددىيەت قاتارلىق سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن، ئۇرۇش ۋە توقۇنۇش ئافرىقىدىكى بىر قىسىم دۆلەتلەرنى پاراكەندە قىلىپ كەلدى. ئاياللار ۋە بالىلار ئۇرۇش مالىمانچىلىقىنىڭ ئاساسلىق زىيانكەشلىكىگە ئۇچرىغۇچىلار بولۇپ قالدى. شۇڭا بىر قىسىم ئافرىقا رەھبەرلىرى بۇ قېتىمقى باشلىقلار يىغىنى ئېچىلىشتىن بۇرۇن ئۆزلىرىنىڭ بۇ قېتىمقى يىغىندا ئەقىل كۆرسىتىپ ۋە كۈچ چىقىرىپ، ئەمەلىيەتكە ئۇيغۇن ۋە يۈرگۈزۈشكە بولىدىغان چارىلەرنى تېپىپ چىقىپ، ئافرىقا بالىلىرى ئۈچۈن تىنچ ياشاش مۇھىتى يارىتىپ بېرىدىغانلىقىنى ئېنىق بىلدۈرۈشتى.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

7 - ئاينىڭ 7 - كۈنى ئىسپانىيىنىڭ پامپلونا شەھىرىدىكى يىلدا بىر قېتىم ئۆتكۈزۈلىدىغان بۇقا چاپتۇرۇش بايرىمىدا بىر بۇقا ئۇچقاندەك ئېتىلىپ كېلىپ بىر ئېكسكۇرسىيىچىنى ئۇسۇپ يىقىتىۋەتتى. مىڭلىغان - ئونمىڭلىغان شەھەر ئاھالىلىرى بىلەن ئېكسكۇرسىيىچىلەر بۇ پائالىيەتنى كۆردى.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئايپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى www.uyghurkitap.com

شىنجاڭ گېزىتى

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۈتاش
نومۇرى: CN 65 — 0002 / Z
(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

新疆日报
（维 文）

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان تۆت بەت)

1996 - يىل
ئىيۇل
14
يەكشەنبە

قەشقەر ۋىلايىتىدە مەركەزنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى يوليورۇقىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش، ئىزچىللاشتۇرۇش چىڭ تۇتۇلماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز **خۇدابەردى ئابدۇللا**، ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **توختىھاجى تۇرسۇن** خەۋەر قىلىدۇ: ئىككى ئايدىن بۇيان، قەشقەر ۋىلايىتىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت تارماقلىرى مەركەزنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى يوليورۇقىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتتى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم خىزمەت يىغىنى ئاياغلاشقاندىن كېيىن، قەشقەر ۋىلايەتلىك پارتكوم 5-ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدا يىغىن ئېچىپ، ناھىيە (باشقارما) دەرىجىلىكتىن يۇقىرى رەھبىري كادىرلارغا مەركەزنىڭ يوليورۇقىنىڭ روھىنى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم خىزمەت يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزدى؛ قەشقەرنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، ۋىلايەت بويىچە مەركەزنىڭ يوليورۇقىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇردى. بۇنىڭ بىلەن يۇقىرى -تۆۋەن بىردەك ھەرىكەتكە كەلدى. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى مەركەزنىڭ يوليورۇقىنى يەتكۈزۈش، ئۆگىنىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشنى 1- ئورۇندا تۇرىدىغان چوڭ ئىش قاتارىدا تۇتۇپ، رەھبەرلەر مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى ئورناتتى؛ ناھىيە (شەھەر) لىك پارتكوملار دائىمىي كومىتېت ئەزالىرىنىڭ كېڭەيتىلگەن يىغىنىنى ئېچىپ، ئەستايىدىل ئۆگەندى ۋە ئۆز ئورۇنلىرىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ پوزىتسىيە، سىياسىي مەيدان نۇقتىسىدا تۇرۇپ، دەسلەپكى قەدەمدە مەسىلىلەرنى ھەل قىلدى. ۋىلايەتلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى ئۆگىنىش، مۇزاكىرىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش ئۈچۈن، ئۆگىنىش ماتېرىيالى بېسىپ تارقاتتى ھەم 20 مۇھىم تېما چىقىرىپ، كۆپچىلىكنىڭ پايدىلىنىشىغا سۇندى؛ ئاخبارات ئورۇنلىرىمۇ تەشۋىق قىلىش، خەۋەر قىلىش سالمىقىنى زورايتتى.

جايلار، ئورۇنلار مەركەزنىڭ يوليورۇقىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش، مۇزاكىرە قىلىش ئاساسىدا، ئۆزلىرىنىڭ خىزمەت ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، يوليورۇقنىڭ روھىنى ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈش مەقسىدە پىكىر-ئورۇنلاشتۇرۇشلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى: ۋىلايەتلىك مائارىپ باشقارمىسى مەكتەپلەردە ئىنقىلاب ئەرتىپكە سېلىشنى باشلىدى؛ ۋىلايەتلىك بىرلىك سەپ، مىللەتلەر، دىن ئىشلىرى تارماقلىرى دىن ئىشلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش پىكرىنى تەييارلىدى؛ ۋىلايەتلىك تەشكىلات تارماقلىرى پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشى ۋە كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ھەققىدىكى كونكرېت تەدبىرلىرىنى تۈزدى؛ ۋىلايەتلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى ئۇقتۇرۇش تارقىتىپ، ناھىيە (شەھەر) لەر ۋە ۋىلايەتكە بىۋاسىتە قاراشلىق ئورۇنلاردىكى ناھىيە (باشقارما) دەرىجىلىك رەھبەرلىك بەنزىسى ئەزالىرىدىن مەركەزنىڭ يوليورۇقىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇشنى ئۆزلىرىنىڭ سىياسىي يۆنىلىش، سىياسىي مەيدانىنى سېلىشتۇرۇپ تەكشۈرۈشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى قىلىشنى ئورۇنلاشتۇردى.

تولى ناھىيىسىدىكى قازاق ئايال ماقاي 1985-يىلى تىككۈچىلىكنى ئۆگىنىپ، 2-يىلى ناھىيە بازىرىدا تىككۈچىلىك دۇكىنى ئاچقاندى. ئۇ ئون يىلدىن بۇيان سەككىز قارار كۇرس ئېچىپ، 160 شاگىرت تەربىيىلىدى، 15 نامرات ئائىلىنىڭ پەرزەنتىگە تىككۈچىلىكنى ھەقسىز ئۆگەتتى ھەم ئائىلىسى نامرات ئۈچ باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىسىغا ئالىي مەكتەپنى پۈتتۈرگەنگە قەدەر ياردەم بەردى. ئۇ 1992-يىلى شەرەپ بىلەن جۇڭگو

جىڭ ناھىيىسى ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش قۇرۇلۇشىغا دائىر تەرەققىيات پىلانىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە كىرىشتى

ئۈلگە كۆرسىتىش كەنتلىرى پىلانىنىڭ تۇنجى يىلىدا كەنت قىياپىتىنى يېڭىلاشنىڭ تۇنجى قەدىمىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك باستى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ئىسمائىل مۇھەممەت، مەۋلان سابىت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم** خەۋەر قىلىدۇ: جىڭ ناھىيىسى 1996-يىلدىن 1999-يىلغىچە بولغان ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش قۇرۇلۇشىنىڭ پىلان-تەدبىرلىرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە كىرىشتى. ئىش باشلاش، ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىش، ھەل قىلغۇچ جەڭ قىلىش، غەلىبە قىلىشتىن ئىبارەت تۆت باسقۇچ بويىچە تەشكىللىك ھالدا يولغا قويۇلىدىغان بۇ پىلان تۇنجى يىلىلا ئۈنۈم بېرىشكە باشلىدى.

ناھىيە بويىچە ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش قۇرۇلۇشىدا ئۈلگە كۆرسىتىش يېزىسى قىلىپ بېكىتىلگەن تولى يېزىسىنىڭ بەزى كەنتلىرى كەنت قىياپىتىنى يېڭىلاشنىڭ تۇنجى قەدىمىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك بېسىپ، باشقا يېزا-كەنتلەرگە ئۈلگە يارىتىپ بەردى.

جىڭ ناھىيىلىك پارتكوم بۇ يىلىنىڭ بېشىدا خەلقنىڭ ماددىي تۇرمۇشىنى باياشاتلاشتۇرۇش، مەنىۋى تۇرمۇشىنى تولۇقلاش، تۇرمۇش مۇھىتىنى ياخشىلاش، كىشىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش، ئومۇمغا پايدىلىق ئىشلارنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، جەمئىيەت ئامانلىقىنى ياخشىلاش ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش پىلانىنى ئوتتۇرىغا قويدى ۋە داخىيەنزى بازىرى بىلەن باجياخۇ يېزىسىنى ناھىيە بويىچە ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشتىكى ئۈلگە كۆرسىتىش يېزا-بازارلىرى، 23 كەنتنى ئۈلگە كۆرسىتىش كەنتى قىلىپ بېكىتتى، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش قۇرۇلۇشىنىڭ ھەرىكەت مېخانىزمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، بىرىنچى قول باشلىق ئومۇمىي جەھەتتىن مەسئۇل بولۇش، تارماقلارغا مەسئۇل باشلىقلار كونكرېت تۇتۇش، باشقا باشلىقلار ماسلىشىپ تۇتۇش، ئالاقىدار تارماقلار كەنتلەرنى ھۆددىگە ئېلىپ تۇتۇش تۈزۈمىنى ئورناتتى. ناھىيىنىڭ «ھاللىق

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

لى دۇڭخۇي مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: كارخانىلارنىڭ ئەمگەك تۈزۈمى ئىسلاھاتىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش لازىم

ئۆز مۇخبىرىمىز **رىزۋانگۈل ئابلەت** خەۋەر قىلىدۇ: 7-ئاينىڭ 10-كۈنى ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن كارخانىلارنىڭ ئەمگەك تۈزۈمى ئىسلاھاتى ۋە ئەمگەك خىزمىتىنى باشقۇرۇش تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنىدا ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى لى دۇڭخۇي ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كارخانىلارنىڭ ئەمگەك تۈزۈمى ئىسلاھاتىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش ھازىرقى ئەڭ مۇھىم خىزمەتلەرنىڭ بىرى، دەپ تەكىتلىدى.

لى دۇڭخۇي مۇنداق دېدى: «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئەمگەك قانۇنى» ئېلان قىلىنغاندىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزدا كارخانىلار ئەمگەك تۈزۈمى ئىسلاھاتى ناھايىتى زور نەتىجىگە ئېرىشتى.

لېكىن مەسىلىلەرگىمۇ سەل قارىماسلىقىمىز كېرەك. كارخانىلار ئىسلاھاتىدا ئىجتىمائىي مۇك ئېغىر بولۇش، ئارتۇق خادىملارنى تارقاقلاشتۇرۇش تەس بولۇش، كارخانا كىرىم تەقسىماتىدىكى ماكرولۇق تەڭشەش كۈچى يېتەرلىك بولمىغانلىقتىن ئىجتىمائىي تەقسىماتتىكى باراۋەرسىزلىك، كىرىم پەرقى زورىيىپ كېتىش قاتارلىق مەسىلىلەرمۇ مەۋجۇت، كارخانا ئىسلاھاتىدا، بولۇپمۇ دۆلەت ئىگىلىكىدىكى كارخانىلار ئىسلاھاتىدا زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىنىڭ ئۇيغۇنلۇق ئورنىتىلىش - ئورنىتىلماسلىقى ئەمگەك تۈزۈمى ئىسلاھاتىنىڭ ياخشى ئېلىپ بېرىلىش - بېرىلماسلىقى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك. كارخانىنىڭ ئادەم ئىشلىتىش تۈزۈمى ئىسلاھاتى، مائاش تەقسىمات تۈزۈمى ئىسلاھاتى، ئىجتىمائىي سوغۇرتا تۈزۈمى ئىسلاھاتى قاتارلىقلار كارخانا ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشتىكى مۇھىم ھالقىلار. شۇڭا ئالدى بىلەن قانۇن بويىچە ئەمگەك توختام تۈزۈمىنى زور كۈچ بىلەن ئومۇملاشتۇرۇپ، ئۈنۈمى يۇقىرى، ئادىل بولغان ئىش ھەققى تەقسىمات تۈزۈمىنى يولغا قويۇش، ئىجتىمائىي سۇغۇرتا تۈزۈمى ئىسلاھاتىنى يەنىمۇ تېزلىتىپ، زامانىۋى كارخانا تۈزۈمى ئورنىتىشنى كاپالەتكە ئىگە قىلىش لازىم.

ئۈرۈمچى شەھەرلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسى بىر تۈركۈم ئىقتىسادىي جىنايەت دېلوسىنى ئېلان قىلدى

ئۆز خەۋەرىمىز. ئۈرۈمچى شەھەرلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسى 7-ئاينىڭ 4-كۈنى مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، تۈزگەندە «سېتىشقا تۈرتكە بولۇش ھەققى» دېگەن نامدا تۆت قېتىمدا 140 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق پارا ئالغان.

يىغىننى ئېچىپ، ئەستايىدىل ئۆگەندى ۋە ئۆز ئورۇنلىرىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ مۇزاكىرە ئېلىپ باردى؛ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلار ئاممىغا قارىتا كەڭ كۆلەملىك تەشۋىق ئېلىپ باردى. ھەر بىر پارتىيە ئەزاسى، ھەر بىر كادىر سىياسىي نۇقتىئىنەزەر، سىياسىي

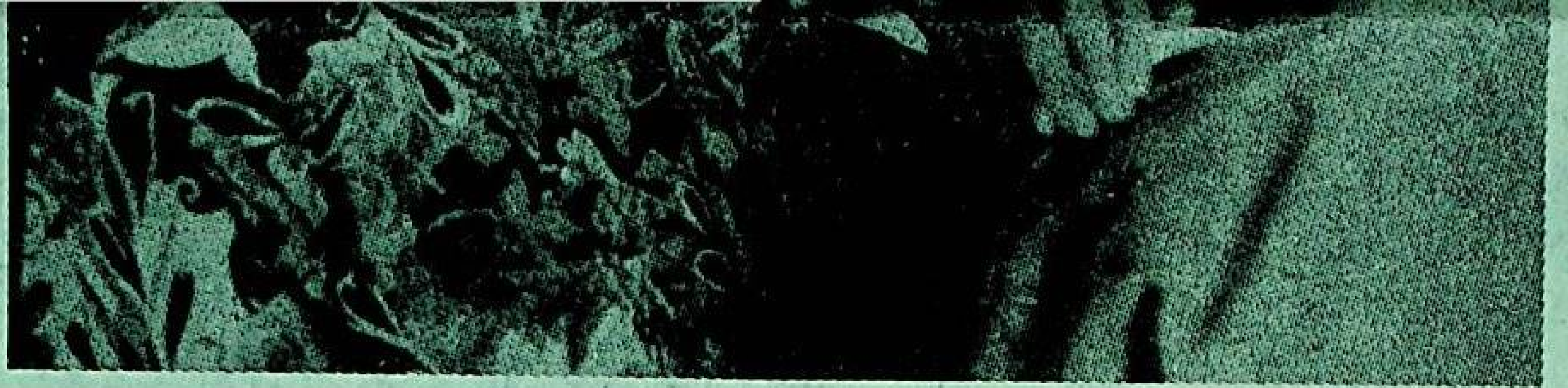

پۈتتۈرگەنگە قەدەر ياردەم بەردى. ئۇ 1992-يىلى شەرەپ بىلەن جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىگە كىردى.

ئۆز مۇخبىرىمىز **سۈي خې** فوتوسى

باي ناھىيىلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى پوچتا پۇل ئامانىتىدە 7 مىليون يۈەنلىك ئۆتكەلنى بۆسۈپ ئۆتتى

«پوچتا - تېلېگراف ئوقتىسى»

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھەسەن ئابدۇۋەلى** خەۋەر قىلىدۇ: باي ناھىيىلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى 6 - ئاينىڭ 10 - كۈنىگىچە پوچتا پۇل ئامانىتىدە 7 مىليون يۈەنلىك ئۆتكەلنى بۆسۈپ ئۆتۈپ، ئۆزىنىڭ پوچتا پۇل ئامانىتى تارىخىدا ئەڭ يۇقىرى سەۋىيە ياراتتى.

باي ناھىيىلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، پوچتا پۇل ئامانىتىنىڭ مۇلازىمەتلىق دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئادىل رىقابەتلىشىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈردى، ئابونتلارغا ئەلا مۇلازىمەتلىق قىلىپ، پۇل ئامانەت توپلاش ۋەزىپىسىنى ھەربىر پونكىت ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈردى. بۇ ئىدارە يەنە ئىدارە بويىچە «100 كۈنلۈك ئىشتىن سىرتقى پۇل ئامانەت توپلاش مۇسابىقە پائالىيىتى»نى يولغا قويۇپ، ئامانەت توپلاش ۋەزىپىسىنى ئايلىق مۇكاپات بىلەن باغلىدى. بۇنىڭ بىلەن ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا ئىشتىن سىرتقى ۋاقىتلاردىن پايدىلىنىپ سەبىيارە ئامانەت توپلاش قىزغىنلىقى كۆتۈرۈلدى. 6- ئاينىڭ 10- كۈنىگىچە بۇ ئىدارىنىڭ پوچتا پۇل ئامانەت قالدۇقى 7 مىليون 100 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، يىللىق ئامانەت توپلاش پىلانىنىڭ 70 پىرسەنتى ئورۇندىلىپ بولدى.

مارالبېشى ناھىيىلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ كونىشەھەر رايونلۇق شۆبىسى ئابونتلارغا ئەلا مۇلازىمەتلىق قىلماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇمجىت مۇسا** خەۋەر قىلىدۇ: مارالبېشى ناھىيىلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ كونىشەھەر رايونلۇق شۆبىسى ئىككى يىلدىن بۇيان، ئادەم ئاز، ۋەزىپە ئېغىر بولغان ئەھۋالدا ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە بولغان سىياسىي، ئىدىيىۋى تەربىيە ۋە كەسپىي ئەخلاق تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، بىر يۈرۈش ئۈنۈملۈك قائىدە - تۈزۈملەرنى تۇرغۇزۇپ ۋە ئۇنى شەخسلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، خىزمەت ئۈنۈمىنى كۆرۈنەرلىك ئۆستۈردى.

ئۇلار 24 سائەتلىك، دىجورنىلىك تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، ئابونتلارغا قىزغىن مۇلازىمەتلىق قىلدى. دىم ئېلىش كۈنلىرىدىمۇ نۆۋەت بىلەن ئىشلەش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، جىددى تېلېفونلارنى ۋاقتىدا ئېلىپ بېرىپ، ئابونتلارنى رازى قىلدى. «پىكىر دەپتىرى» ئېسىپ، ئابونتلارنىڭ پىكىر- تەلەپلىرىگە ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلدى،قولايلىق يارىتىپ بەردى.

بۇ شۆبە ئىدارە بۇ يىل 1 - ئايدىن 6 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە 23 مىڭ 900 پارچە ئادەتتىكى، تېز ۋە زاكاز خەت، 4710 دانە پىرىۋوت،پوسولكاقوبۇل قىلىپ،8600 ئابونت (قېتىم) تېلېفون ۋە تېلېگراممىا مۇلازىمەتلىقىنى خاتاسىز ئىشلەپ، ھەر مىللەت ئابونتلىرىنىڭ ئىشەنچىسى ۋە ماختىشىغا ئېرىشتى،100 ئابونت (قېتىم)دىن كۆپرەك رەھمەت خېتى تاپشۇرۇۋالدى.

قىزىلسۇ ئوبلاستى ترانسپورت بازارلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۈكۈر قاۋۇل** خەۋەر قىلىدۇ: قىزىلسۇ ئوبلاستلىق تاشيول ترانسپورت بازارلىرىنى باشقۇرۇش باش پونكىتىنىڭ مەسئۇللىرى يېقىندا ماڭا مۇنداق دېدى: ئوبلاستىمىز بۇلتۇردىن بۇيان يولۇچىلار ترانسپورت بازارلىرىنى تەرتىپكە سېلىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، ئاپتوموبىل شوپۇرلىرىدىن قالايمىقان ھەق ئېلىش، يولۇچىلارنى قاقتى-سوقتى قىلىش قىلمىشىنى ئۈنۈملۈك چەكلىدى.

ئوبلاستلىق تاشيول ترانسپورت بازارلىرىنى باشقۇرۇش باش پونكىتىنىڭ رەھبەرلىكى تاشيوللاردا چازا قۇرۇپ، قالايمىقان ھەق ئېلىش، يولۇچىلارنى قاقتى-سوقتى قىلىش مەسىلىسىنى چۆرىدىگەن ھالدا ئاساسىي قاتلاملاردا تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلدى. بىر نەچچە ئورۇندا پاش قىلىش ساندۇقى، پاش قىلىش تېلېفونى ئورنىتىپ، ئاممىنىڭ ئىنكاسلىرىغا جىددىي مۇئامىلە قىلدى. جەمئىيەتتىن نازارەتچى تەكلىپ قىلىپ ئۇلارنىڭ رولىنى جارى قىلدۇردى، بولۇپمۇ ترانسپورت كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئىشچى-خىزمەتچىلەر بىلەن ساھە ئىستىلىنى ياخشىلاش بويىچە قاتلاممۇ قاتلام مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالاپ، شۇ بويىچە ئىش كۆرۈشتە چىڭ تۇردى.

رايون ھالقىيدىغان ۋە رايون ئىچىدىكى ئۇزۇن يوللۇق ۋە قىسقا يوللۇق لىنىيىلەرگە قاتنايدىغان يولۇچى توشۇش ئاپتوموبىللىرىنىڭ ھەق ئېلىش ئۆلچىمىنى بىر تۇتاش مۇۋاپىق بېكىتىپ، بىر تۇتاش بېلەت تارقىتىپ، دائىملىق نازارەتنى كۈچەيتتى. ئۈرۈمچى-قەشقەر تاشيولىنىڭ ئاتۇش بۆلىكىدە باشقا ۋىلايەت، ناھىيە، شەھەرلەرنىڭ يولۇچى ئاپتوموبىللىرىغا ۋەكالىتەن بېلەت سېتىپ بېرىش ئورنى تەسىس قىلىپ، ئاپتوموبىل شوپۇرلىرىنىڭ خالىغانچە باھا ئۆستۈرۈپ، يولۇچىلارنى زىيانغا ئۇچرىتىدىغان ئەھۋاللارنىڭ ئالدىنى ئالدى.

خەلق ئەپتىش مەھكىمىسى 7-ئاينىڭ 4-كۈنى مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، جىنايەت ئۆتكۈزۈش، خىيانەت قىلىش، پارا ئېلىشقا ياتىدىغان 14 ئىقتىسادىي جىنايەت دېلوسىنى تەكشۈرۈش، ئەيىبلەش ئەھۋالىنى جەمئىيەتكە ئېلان قىلدى.

جاۋابكار دۇن باۋلەي ئەسلىدە ئۈرۈمچى شەھەرلىك نېفت-كۆمۈر باش شىركىتىنىڭ جىڭلىسى، پارتكوم شۇجىسى ئىدى. ئۇ 1993-يىلى 8-ئايدىن 1995-يىلى 9-ئايغىچە خىزمەتتىكى قولايلىقتىن پايدىلىنىپ، ئاپتونوم رايونلۇق 1-بىناكارلىق شىركىتىنىڭ 1-شۆبە شىركىتى قاتارلىق قۇرۇلۇش قىلغۇچى ئورۇنلارنىڭ مەسئۇللىرىدىن تۆت قېتىمدا 85 مىڭ يۈەن پارا ئالغان.

بۇ يىل 4-ئاينىڭ 11-كۈنى قانۇن بويىچە قولغا ئېلىنغان سۈي شۆيى ئەسلىدە شىنجاڭ ئاۋىئاتسىيە شىركىتى ئايروپىلان تەمىنات بۆلۈمىنىڭ جىڭلىسى (مۇئاۋىن باشقارما دەرىجىلىك) ئىدى، 1993-يىلى 8-ئايدىن بۇلتۇر 6-ئايغىچە خىزمەتتىكى قولايلىقتىن پايدىلىنىپ، تيەنجىندىكى مەلۇم يېمەكلىكلەر چەكلىك شىركىتى ئاۋىئاتسىيە مۇلازىمەتلىق شىركىتىنىڭ مۇئاۋىن جىڭلىسى گې×× بىلەن ئىچىملىكلەرنى سېتىۋېلىش- سېتىش توختامى دېگەن نامدا تۆت قېتىمدا 140 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق پارا ئالغان.

بۇ يىل 2-ئاينىڭ 17-كۈنى قانۇن بويىچە قولغا ئېلىنغان ۋاڭ سەيشيا ئەسلىدە ئاپتونوم رايونلۇق سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى بازار باشقارمىسىنىڭ شىنجاڭدىن چىقىرىلىدىغان مالغا ئىسپات يېزىپ بېرىش ئىشخانىسىنىڭ كادىرى ئىدى، 1993-يىلدىن بۇلتۇر 12-ئايغىچە ئۇ 40 نەچچە قېتىمدا 400 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق پارا ئالغان.

جاۋابكار شياڭ يۈگۈەن، ۋۇ تيەنسەي، لىن خۇڭكې، لۇ شۈنلۇڭلار ئىلگىرى شىنجاڭ كازىۋەن سېمونت زاۋۇتى 1-شۆبە زاۋۇتىنىڭ باشلىقى، شۇجىسى، ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ رەئىسى، مۇئاۋىن زاۋۇت باشلىقى ئىدى. ئۇلار 1993-يىلدىن بۇلتۇر يىل ئاخىرىغىچە خىزمەت قولايلىقىدىن پايدىلىنىپ، ئۆز ئالدىغا كىچىك خۇسۇسىي خەزىنە قۇرۇپ، بۇ زاۋۇتنىڭ پارچە سېمونت، كېرەكسىز تۆمۈرلەرنى سېتىشتىن قىلغان 84 مىڭ 674 يۈەن كىرىم پۇلىنى بۆلۈشۈۋالغان، لىن خۇڭكې يەنە كېرەكسىز تۆمۈر داشقىلى سېتىشتىن كىرگەن 10 مىڭ نەچچە يۈەنگە خىيانەت قىلغان.

بېيىش باشلامچىسى مجىت ئېلى

ئۆز مۇخبىرىمىز **شى خۇڭ**

ئاۋانگارتلار

«1-ئىيۇل» ھارپىسىدا مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى مجىت ئېلى ئاپتونوم رايونىمىزدىن مەملىكەت بويىچە تەقدىرلىنىشكە كۆرسىتىلدى.

مجىت ئېلى قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيە خانئېرىق بازىرى بوياقچىغىل كەنتى پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى. ئۇ كەنتنى ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇش، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىش، نامراتلىق قىياپىتىنى ئۆزگەرتىشكە يېتەكلەش جەريانىدا ئەمەلىي ھەرىكىتىدە ئۈلگە كۆرسىتىپ، مەسئۇلىيەت-مەجبۇرىيىتىنى تولۇق ئادا قىلىپ، بىر كومپارتىيە ئەزاسىنىڭ نەمۇنىلىك، باشلامچىلىق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرغانلىقى ئۈچۈن ئاممىا ئۇنى باشلامچى دەپ ئاتىشىدىغان بولدى.

بوياقچىغىل كەنتى ئىلگىرى بازار بويىچە ئەڭ نامرات كەنت بولۇپ، 1978-يىلى كەنت بويىچە كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن كىرىم 42 يۈەن، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئاشلىق 190 كىلوگرام ئىدى. پارتىيە 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3-ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشنىڭ باھار شامىلى بۇ كەنت پۇقرالىرىنىڭ قەلبىنى ئىللىتتى، پۇقرالارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇش ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى، پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ يېتەكچىلىكىدە بىر نەچچە يىل تىرىشىش ئارقىلىق كەنتتىكى كۆپ قىسىم دېھقانلارنىڭ كىيىنىش، ئوزۇقلىنىش مەسىلىسى ھەل قىلىندى، لېكىن قانداق بېيىش توغرىسىدا دېھقانلارنىڭ كۆڭلىدە تېخى سان يوق ئىدى، ئەينى ۋاقىتتا مەھەللە كومىتېتىنىڭ مۇدىرى بولغان مجىت ئېلى ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق دېھقانلارغا ئۈلگە كۆرسەتتى: ئۇ ئاشلىق تېرىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، كۆكتات، قوغۇن، تاۋۇز قاتارلىق ئىقتىسادىي زىرائەتلەرنى تېرىشنى سىناق قىلدى. بىر مۇنچە دېھقان ئۇنى چۈشەنمىدى، لېكىن مجىت ئېلى بۇنىڭ ئىشنى يېزىلاردىكى كومپارتىيە ئەزالىرى ئاۋانگارتلىق، نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇشنىڭ كونكرېت ئىپادىسى، دەپ قارىدى. تىرىشىش ئارقىلىق ئۇ ئائىلىسىنىڭ يىللىق كىرىمىنى نەچچە مىڭ يۈەندىن نەچچە ئون مىڭ يۈەنگە، ھەتتا 150 نەچچە مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈپ، ئاخىرى كەنت بويىچە ھالال ئەمگىكىگە تايىنىپ بېيىشتا ئۈلگە بولدى.

مجىت ئېلى بىر كومپارتىيە ئەزاسىنىڭ ئۆزىنى بېيىتىشلا كۇپايە قىلمايدىغانلىقىنى، كۆپچىلىكنى نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىشقا، بىرلىكتە ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشكە يۈرۈش قىلىشقا يېتەكلەش لازىملىقىنى چوڭقۇر ھېس قىلدى. ئۇ ئۆزىنىڭ بېيىش تەجرىبىسىنى ۋە ئىشلەپچىقىرىش تېخنىكىسىنى كۆپچىلىككە ئۆگەتتى ۋە كۆرسەتتى. ئۇنىڭ يېتەكلىشى ۋە ياردەم بېرىشى ئارقىسىدا نۇرغۇن دېھقان كۆكتات تېرىش، پىلە بېقىش، باغۋەنچىلىك، بورداقچىلىق، توقۇمىچىلىق، گۈلە قۇرۇتۇش قاتارلىق تېخنىكىلارنى ئىگىلىدى. پەقەت قوشۇمچە كەسىپتىنلا كەنتتىكى ھەر بىر كىشىنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 300 يۈەن ئاشتى. ھازىر كەنت بويىچە % 97 تىن ئارتۇق ئەمگەكچى ئىككىدىن ئۇچكىچە ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان دېھقانچىلىق تېخنىكىسىنى ئىگىلىۋالدى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

يېزا ئىگىلىكىگە بولغان رەھبەرلىكنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىلىپ، پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ، ئىلمىي ئۇسۇلدا باشقۇرۇش ياخشى ئىشلەنگەنلىكتىن، بۇ يىل چاقىلىق ناھىيىسىدە يازلىق ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىش مۆلچەرلىنىپ قالدى. يازلىق ئاشلىق ئومۇمىي ھوسۇلى 6 مىليون 515 مىڭ كىلوگىرامغا يېتىپ، پىلاندىكىدىن 45 مىڭ كىلوگىرام، بىرلىك ھوسۇلى 369.3 كىلوگىرامغا يېتىپ، پىلاندىكىدىن 13 مىڭ كىلوگىرام ئاشىدىغانلىقى مۆلچەرلەنمەكتە.

سۈرەتتە: دېھقانلار دۆلەتكە بەس- بەستە ئاشلىق سېتىپ بەرمەكتە.

تۇردى ھاشىم فوتوسى

ئۈرۈمچى شەھىرىدە كۆكتات نېمە ئۈچۈن قىممەت بولۇپ كەتتى؟

ئۆز مۇخبىرىمىز رەھمىتۇللا ئابلا

مۇلاھىزە

يېقىنقى مەزگىللەردىن بۇيان، ئۈرۈمچى شەھىرىدە كۆكتاتلارنىڭ باھاسى بارغانسېرى ئۆرلەپ كەتتى. بۇنىڭغا ئاممىنىڭ ئىنكاسى كۈچلۈك بولماقتا. مال باھا تارماقلىرىنىڭ تەكشۈرۈشىدىن قارىغاندا، ئۈرۈمچى شەھىرىدە 5 - ئايدا كۆكتاتلارنىڭ باھاسى 4 - ئايدىكىدىن ئون پىرسەنت ئۆسۈپ كەتكەن. ئۇنداقتا كۆكتات باھاسىنىڭ ئۆسۈپ كېتىشىدە زادى نېمە سەۋەب بار؟ مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى مۇنداق دەپ قارىدى:

- ھاۋا كىلىماتى نورمال بولمىغاچقا، كۆكتاتلارنىڭ بازارغا بالدۇر سېلىنىشىغا تەسىر يەتكەن. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كۆكتاتچىلارنىڭ پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ كۆكتات ئىشلەپچىقىرىش سەۋىيىسى بىر قەدەر تۆۋەن بولغاچقا، ئۇلار ئەتىيازدىكى نورمالسىز تېمپېراتۇرىدا كۆكتات ئىشلەپچىقىرىشتا نۇرغۇن قىيىنچىلىقلارغا دۇچ كەلدى. بۇنىڭ بىلەن بازارغا سېلىنغان كۆكتات بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن بىر قەدەر ئازىيىپ كەتتى.

- كۆكتات ئىشلەپچىقىرىشقا سېلىنغان سېلىنمىنىڭ كۆپىيىشى كۆكتات باھاسىنىڭ ئۆسۈشىگە مەلۇم دەرىجىدە تەسىر كۆرسەتتى. يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ماتېرىياللىرى، مەسىلەن: كۆكتات ئۇرۇقلۇقى، خىمىيۋى ئوغۇت، دېھقانچىلىق دورىلىرى قاتارلىقلارنىڭ باھاسى داۋاملىق ئۆستى. 4 - ئايدا ئاپتونوم رايونىمىزدا خىمىيۋى ئوغۇتنىڭ باھاسى بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن % 25.6، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ماتېرىياللىرىنىڭ باھاسى % 17.3 ئاشقان. بۇ تەبىئىي ھالدا كۆكتاتلارنىڭ تەننەرخىنى ئۆستۈرۈۋەتتى. كۆكتاتچىلىق خىزمىتىگە مەسئۇل خادىمنىڭ تونۇشتۇرۇشىچە، ئالدىنقى يىلى بىر مو يەرگە كۆكتات تېرىپ بازارغا سالغۇچە بولغان ئارىلىقتا 1300 يۈەن كەتكەن. ئەمما بۇ يىل 1500 يۈەن سەرپ قىلىنغان بولۇپ، % 15.4 ئېشىپ كەتكەن. بۇلتۇر ھەربىر مو يەرگە سېلىنغان سېلىنما 950 يۈەن بولغان، بۇ يىل بولسا 1100 يۈەنگە يېتىپ % 15.8 ئاشقان.

- كۆكتاتلارنى توپ سېتىش بىلەن پارچە سېتىشنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى پەرق ناھايىتى چوڭ. ئالاقىدار ئورۇنلار تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ ئۈرۈمچى شەھىرىدە كۆكتاتلارنى توپ، پارچە سېتىشنى تىزگىنلەشنىڭ تۈرلۈك چارىلىرىنى تۈزۈپ بولغاقويغان بولسىمۇ، لېكىن، نۆۋەتتە كۆكتاتلارنىڭ توپ، پارچە سېتىلىش باھا پەرقى يەنىلا چوڭ بولماقتا. بەزى جايلاردىكى كۆكتات بازارلىرىدا كۆكتاتلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسى توپ سېتىلىش باھاسىدىن بىر ھەسسىدىن ئارتۇق قىممەت. بۇنىڭدىكى ئاساسىي سەۋەبنىڭ بىرسى، كۆكتاتنى شەھەرگە ئەكىرىش تەس، كۆكتاتچى دېھقانلار كۆكتاتلىرىنى ئۆزى ساتالمايدۇ. ھازىر ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ كۆكتات بازارلىرىدا سېتىلىۋاتقان كۆكتاتلارنىڭ تولىسى تۇرپان، شىخەنزە ۋە ئىچكى ئۆلكىلەردىن يۆتكەپ كېلىنگەچكە، تەننەرخى بىر قەدەر يۇقىرى. ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ كۆكتات بازىسى بولغان ئەنەنچۈي يېزىسىنىڭ كۆكتاتلىرىنى شەھەرگە ئەكىرىش تەس. شۇڭا ئۈرۈمچى شەھىرىدە كۆكتاتلارنىڭ باھاسى بىر قەدەر يۇقىرى بولماقتا. ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ ئەتراپىدىكى دېھقانلارنىڭ كۆكتاتلارنى شەھەرگە ئەكىرىشى تەس بولۇشىدىكى سەۋەبلەرنىڭ يەنە بىرسى شۇكى، شەھەرگە كۆكتات ئەكىرىدىغان يوللار راۋان ئەمەس، يۈك ئاپتوموبىلى، تراكتورلار شەھەرگە كىرەلمەيدۇ. بۇنىڭ بىلەن كۆكتاتلار شەھەر سىرتىدىلا كۆكتات ھايانكەشلىرىنىڭ قولىغا ئۆتۈپ كېتىدۇ، يەنە بىر تەرەپتىن، كۆكتاتلارنى توپ سېتىش بازارلىرىنىڭ شارائىتى ناچار، باشقۇرۇش چىڭ ئەمەس. سانجى، مىچۈەن، «1 - ئاۋغۇست» پولات، تۆمۈرباش شىركىتى، نېفت خىمىيە باش زاۋۇتى قاتارلىق جايلاردىكى كۆكتات بازارلىرىنىڭ شارائىتى ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭكىگە قارىغاندا بىر قەدەر ياخشى، قاتنىشى قولايلىق بولغاچقا، باھاسىمۇ ئەرزان. ئەنەنچۈي يېزىسىدىكى دېھقانلارنىڭ كۆپ قىسمى كۆكتاتلىرىنى شۇ ئەتراپقا ئاپىرىپ ساتىدۇ. بۇلتۇر 5 - ئايدا ئەنەنچۈي يېزىسىدىن ئۈرۈمچى شەھەر ئىچىگە يۆتكەلگەن كۆكتاتلار 4824.7 توننا ئىدى. ئەمما بۇ يىل 5 - ئايدا ئاران 2413.2 توننا بولدى.

كۆكتات باھاسىنىڭ قانداق بولۇشى خەلق ئاممىسىنىڭ كۈندىلىك تۇرمۇشىغا تەسىر يەتكۈزىدۇ. ھازىر ياز پېرىملىشىپ قالغان بولسىمۇ كۆكتات باھاسى يەنىلا يۇقىرى بولىۋاتىدۇ.

ئالاقىدار تارماقلار ئۈنۈملۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، كۆكتات بازارلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشى، يوچۇقلارنى ئېتىشى، كۆكتاتچى دېھقانلارنىڭ كۆكتاتلىرىنى بىۋاسىتە شەھەرگە ئەكىرىپ سېتىشىغا قولايلىق يارىتىپ بېرىشى، كۆكتاتچى دېھقانلارنىڭ پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى ئۆگىنىشىگە ياردەم بېرىشى زۆرۈر.

مەبلەغ بالدۇر ۋە تولۇق ئەمەلىيلەشتۈرۈلگەنلىكتىن، ئاقسۇ شەھىرىدىكى دېھقانلار دۆلەتكە بەس - بەس بىلەن يازلىق ئاشلىق سېتىپ بەرمەكتە

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز تۇرغۇن ئىبراھىم خەۋەر قىلىدۇ: دېھقانلاردىن سېتىۋالىدىغان ئاشلىق باھاسىنىڭ ئۆسكەنلىكى ئاقسۇ شەھىرىدىكى دېھقانلارنىڭ دۆلەتكە ئاشلىق سېتىپ بېرىش قىزغىنلىقىنى ھەسسىلەپ ئاشۇردى. 6 - ئاينىڭ 15 - كۈنىگىچە شەھەر بويىچە سېتىۋېلىنغان بۇغداي 8 مىليون 329 مىڭ 400 كىلوگىرامغا يېتىپ، يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنىڭ 71.5 پىرسەنتى ئورۇندىلىپ بولدى.

بۇ يىللىق ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتى باشلىنىشتىن ئىلگىرى ئاقسۇ شەھىرى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بۇ يىللىق ئاشلىقنىڭ توختاملىق سېتىۋېلىنىش باھاسى توغرىسىدىكى ئۆلچەم، سىياسەت، ئۇچۇرىنى ھەربىر يېزا، مەيدان، كەنت، ئائىلىلەرگىچە تەشۋىق قىلىپ، بىر قىسىم دېھقانلارنىڭ ئېڭىدا ساقلىنىۋاتقان «ئاشلىق تېرىپ بېيىغىلى بولمايدۇ» دېگەن ئەندىشىسىنى تۈگەتتى. يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىشقا 18 مىليون يۈەن ئاجرىتىپ، ھەر قايسى ئاشلىق سېتىۋېلىش نۇقتىلىرىغا ئەمەلىيلەشتۈرگەندىن باشقا، 600 دىن ئارتۇق ئادەم ئاجرىتىپ، ئاشلىق سېتىۋېلىش نۇقتىلىرىنىڭ خىزمەت شارائىتىنى ياخشىلاپ، دېھقانلار قايسى ۋاقىتتا ئاشلىق ئېلىپ كەلسە، شۇ ۋاقىتتا سېتىۋېلىشقا تەييار تۇردى. 6 - ئاي كىرگەندىن بۇيان شەھەر بويىچە دېھقانلار ئېشىنچا بۇغدايلىرىنى دۆلەتكە سېتىپ بېرىشكە باشلىدى. شەھەردىكى مۇناسىۋەتلىك تارماقلار مەخسۇس ئادەم ئاجرىتىپ باھانىڭ توغرا ئىجرا قىلىنغان - قىلىنمىغانلىقىنى، ھەرقايسى ئاشلىق سېتىۋېلىش نۇقتىلىرىنىڭ دېھقانلارغا «ئاق ھۆججەت» بەرگەن - بەرمىگەنلىكىنى قەرەللىك تەكشۈرۈپ تۇردى. ئىگىلىنىشىچە، ئىگەرچى يېزىسى دۆلەتكە 1 مىليون 125 مىڭ كىلوگىرام، قۇمباغ يېزىسى 1 مىليون 816 مىڭ كىلوگىرام ئاشلىق سېتىپ بېرىپ، ۋەزىپىسىنى تولۇق ئورۇنداپ بولغان.

چاقىلىق ۋە لوپ ناھىيىلىك ئاشلىق ئىدارىلىرى يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىشقا پۇختا تەييارلىق كۆرۈپ قويدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز تۇردى ھاشىم خەۋەر قىلىدۇ: چاقىلىق ناھىيىلىك ئاشلىق ئىدارىسى يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش پىلان - كۆرسەتكۈچىنى سان - سۈپەتتە كاپالەتكە ئىگە قىلغان ھالدا ئاشۇرۇپ ئورۇنداش ئۈچۈن، يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىشقا ئەتراپلىق تەييارلىق كۆرۈپ قويدى.

بۇ ئىدارە بۇ يىللىق 2 مىليون 600 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان سېمونت مەيدان ياسىدى. ئاشلىقنىڭ نەملىكى ۋە تېمپېراتۇرىسىنى ئۆلچەش ئۈسكۈنىسىدىن يەنە ئىككى يۈرۈش سېتىۋېلىپ تەخلەپ قويدى. ئۆز ئورنىدىن 25 نەپەر خادىمنى مەخسۇس يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىشقا ئاجراتقاندىن باشقا، مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلاردىن ئون ئادەمنى ئاشلىق سېتىپ بېرىش ئىشلىرىغا نازارەتچىلىك قىلىپ بېرىشكە تەكلىپ

تۇغدۇرۇش ئۈچۈن، ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋە ئامبارغا كىرگۈزۈشنىڭ تۈرلۈك تەييارلىقلىرىنى پۇختا ئىشلىدى.

بۇ ناھىيىدىكى دېھقانلارنىڭ بۇ يىللىق يازلىق ئاشلىقنى توختام بويىچە سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسى 5 مىليون 986 مىڭ كىلوگىرام بولۇپ، ناھىيىلىك ئاشلىق ئىدارىسى ئاشلىق سېتىۋېلىشتا «ئاق ھۆججەت» بېرىشنىڭ

تارىم نېفىتلىكىگە مۇلازىمەتلىق قىلىش شىركىتى ئالتە يىلدا 197 مىليون يۈەن ساپ پايدا ئالدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابدۇراخمان قاسىم خەۋەر قىلىدۇ: بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستلىق تارىم نېفىتلىكىگە مۇلازىمەتلىق قىلىش شىركىتى 1990 - يىلى

بىخەتەرلىكىنى قوغداش مۇلازىمەتلىق قوشۇنى قۇرۇپ، نورمال ئىشلەپچىقىرىشنى كاپالەتكە ئىگە قىلدى. بۇ شىركەتنىڭ ئىش ئورنى، مەسئۇلىيەت

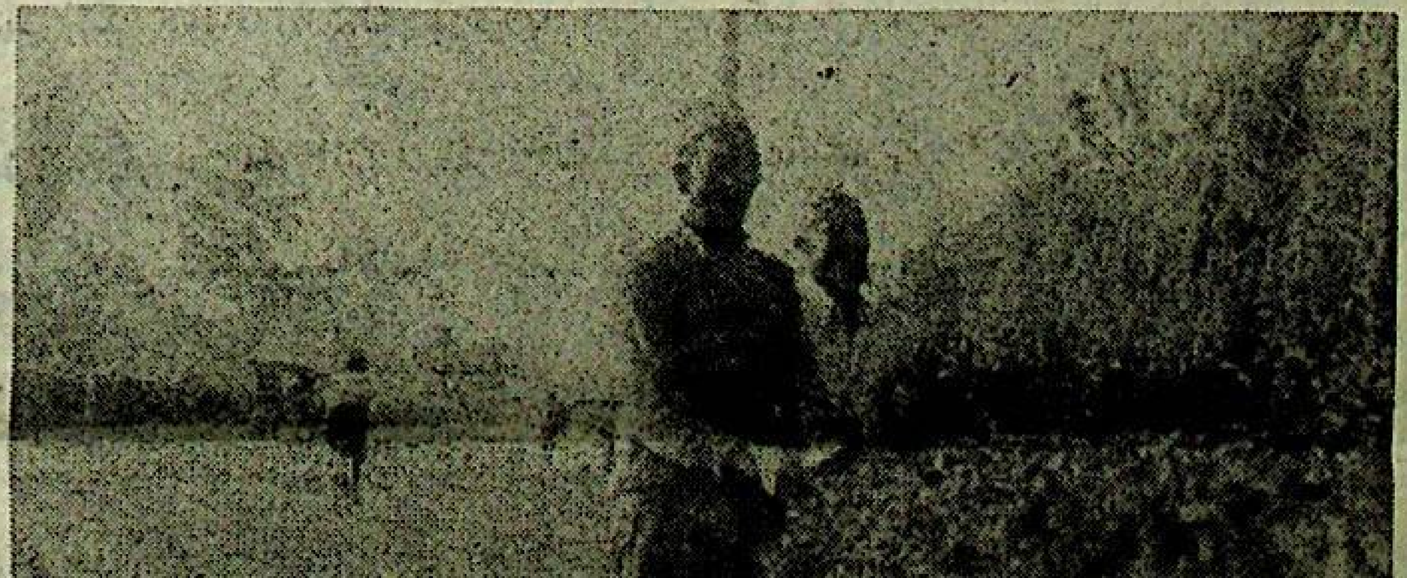

پوسكام ناھىيىسى ناھىيە بازىرىنى كۆكەرتىش ئىشلىرىنى ياخشى ئىشلىمەكتە. ھازىر ناھىيە بازىرىنىڭ يول ياقىلىرىغا تىكىلگەن چىنار، مەجنۇنتال، سۆگەت، رىدە قاتارلىق مەنزىرە دەرەخلىرى 17 مىڭ تۈپتىن ئېشىپ، ناھىيە بازىرى بارغانسېرى گۈزەللەشتى.

سۈرەتتە: ناھىيىلىك كۆكەرتىش ئەترىتىدىكىلەر يول بويلىرىدىكى سىدىلەرنى تەكشىلىمەكتە.

ئەكبەر ئۆمەر فوتوسى

قاسىم خەۋەر قىلىدۇ: بايىنغولىن موڭغول ئاپتونوم ئوبلاستلىق تارىم نېفىتلىكىگە مۇلازىملىق قىلىش شىركىتى 1990 - يىلى 6 - ئايدا قۇرۇلغانىدى. 6 - ئايغىچە ئۇلار 280 مىليون يۈەنلىك مۇقىم مۈلۈككە ئىگە بولدى، 197 مىليون 650 مىڭ يۈەن پايدا ياراتتى.

بۇنىڭدىن ئالتە يىل ئىلگىرى بۇ شىركەت جەنۇبىي بۇگۇردە تۇنجى نېفىت قۇدۇقى قېزىۋاتقان ئىشچىلارغا مۇلازىملىق قىلىشنى ھۆددىگە ئالغانىدى، ئۇلار مۇلازىملىق سۈپىتىنى تىرىشىپ ياخشىلاپ، نېفىت ئىشچىلىرىنىڭ ئىشەنچىسىنى قولغا كەلتۈردى، مۇلازىملىق دائىرىسىنى ئۈزلۈكسىز كېڭەيتتى، نېفىتلىكنىڭ قوشۇنى كۆرۈپ، ئۇرۇش ... رىشىنى كاپالەتكە ئىگە قىلدى. بۇ شىركەتنىڭ ئىش ئورنى مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنىڭ مۇكەممەللىكى، ۋەدىسىگە ۋاپا قىلىدىغانلىقى، ئەلا مۇلازىملىقى بارغانسېرى قاراشەھەر 1 - قۇدۇق رايونى، باۋلياڭ 1 - قۇدۇقى، باغراش، ئالدىنقى سەپ قوماندانلىق شتابى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ دىققىتىنى قوزغىدى، شىركەت ئۇلارغىمۇ ئەلا مۇلازىملىق قىلدى.

ھازىر بۇ شىركەت 27 مىڭدىن ئارتۇق نېفىت ئىشچى - خىزمەتچىسىنىڭ ۋە دۆڭقوتان، ياقا، يىڭمەھەللە قاتارلىق يېزا، كەنتلەرنىڭ تۇرمۇش مۇلازىملىقىنى ئۈستىگە ئالغان، دۆلەتكە يىلىغا 31 مىليون 956 مىڭ يۈەن باج تاپشۇرىدىغان خېلى چوڭ شىركەتكە ئايلاندى.

تەييارلىق كۆرۈپ قويىدى.

بۇ ئىدارە بۇ يىللىق 2 مىليون 600 مىڭ كىلوگرام يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش پىلان - كۆرسەتكۈچىنى يېزا - بازارلارغا ۋە تۈمەن - مەيدانغا ئەمەلىيلەشتۈرۈپ ئۈچ يېزا - بازاردىكى 2200 ئائىلە ۋە يېزا ئىگىلىك 2 - شىسىنىڭ بىر تۈمەن - مەيدانى بىلەن يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش - سېتىپ بېرىش توختامنامىسى ئىمزالاپ، ئالدىن 200 مىڭ يۈەن زاكالەت پۇلى تارقاتتى. يېڭىدىن 750 مىڭ كىلوگرام ئاشلىق سىغىدىغان 286 كۋادرات مېترلىق ئاشلىق ئامبىرىدىن بىرنى سالدى. 330 كۋادرات مېترلىق ئاشلىق ئامبىرىنى رېمونت قىلغاندىن باشقا، يەنە 2 مىليون كىلوگرام ئاشلىق سىغىدىغان ئۈچ ئورۇندىكى ئامبارنى تازىلاپ دېزىنفېكسىيە قىلدى. يەنە بىر ئورۇندا كۆلىمى 330

ئورۇنلاردىن ئون ئادەمنى ئاشلىق سېتىپ بېرىش ئىشلىرىغا نازارەتچىلىك قىلىپ بېرىشكە تەكلىپ قىلدى. ئۆز ئورنىدىكى ۋە تەكلىپ قىلىنغان خادىملارغا كۇرس ئېچىپ، ئۇلارغا ئاشلىق سېتىۋېلىشقا دائىر سىياسەت - بەلگىلىمىلەر ۋە ئۆلچەم - قائىدىلەرنى ئۆگەتتى. ئىككى ئورۇندىكى ئاشلىق سېتىۋېلىش نۇقتىسىدا مەخسۇس چاي بىلەن تەمىنلەش ئورنى قۇرۇپ، ئاشلىق سېتىپ بېرىشكە كەلگەنلەرگە چاي قاينىتىپ بېرىشكە ئىككى ئادەم ئورۇنلاشتۇردى. خادىملارنى ئىككى سىمېنىغا ئايرىپ ئاشلىق ئېلىپ كەلگەنلەرگە ئاشلىقنى ھايال بولمايلا سېتىپ كېتەلەيدىغان شارائىت ھازىرلىدى.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **نۇرمۇھەممەت مەخمۇت** خەۋەر قىلىدۇ: لوپ ناھىيىلىك ئاشلىق ئىدارىسى دېھقانلارنىڭ يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىش، غەللە - پاراق تاپشۇرۇشقا ئاسانلىق

بولۇپ، ناھىيىلىك ئاشلىق ئىدارىسى ئاشلىق سېتىۋېلىشتا «ئاق ھۆججەت» بېرىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن ئاشلىق سېتىۋېلىشقا كېتەرلىك مەبلەغنى ۋاقتىدا ھەل قىلدى. ناھىيە بويىچە 40 مىڭ دېھقان ئائىلىسى بىلەن بۇ يىللىق بۇغداي سېتىۋېلىش ۋە سېتىپ بېرىش توختامنامىسى ئىمزالىدى ھەمدە دۆلەتنىڭ ئاشلىق سېتىۋېلىشتا «ئۇچكە چېتىش» سىياسىتىنى ياخشى ئىزچىللاشتۇرۇشقا پۇختا تەييارلىق كۆردى. ئون يېزا - بازاردىكى 5 مىليون كىلوگرامدىن ئارتۇق ئاشلىق سىغىدىغان ئون نەچچە ئاشلىق ئامبىرىنى بىكارلاپ تازىلاپ، دېزىنفېكسىيە قىلدى. ئۆلچەش سايمانلىرىنى، ئاشلىق ئادالايدىغان شامالدۇرغۇچ قاتارلىق ماشىنا - ئۈسكۈنىلەرنى تولۇقلىدى ۋە رېمونت قىلدۇردى.

بۇ يىل ئۈرۈمچى شەھىرىدە ئەتىيازلىق كۆكەرتىش خىزمىتى ياخشى ئىشلەندى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت نىياز** خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل ئۈرۈمچى شەھىرىدە ئەتىياز پەسىللىك كۆكەرتىش خىزمىتى ياخشى ئىشلەندى. كۆچەتلەرنىڭ تۇتۇش نىسبىتى %85 تىن ئاشتى.

ئومۇمىي خەلق مەجبۇرىي كۆچەت تىكىش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلغان ئون يىلدىن بۇيان ئۈرۈمچى شەھىرى كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىش خىزمىتىگە ئىزچىل كۆڭۈل بۆلۈپ كەلدى. بۇ يىل ئەتىيازدا ئۈرۈمچى شەھىرى بويىچە 620 مىڭدىن كۆپرەك كىشى مەجبۇرىي كۆچەت تىكىش پائالىيىتىگە قاتناشتى. شەھەر ۋە يېزىلاردا يېڭىدىن تىكىلگەن كۆچەت 1 مىليون 546 مىڭ تۈپكە، گۈل - گىياھلىق كۆلىمى 113 مودىن كۆپرەككە يەتتى. شۇيموگۇ رايونى 1978 - يىلى قاقاس تاغلارغا كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىشنى قانات يايدۇرغاندىن بۇيان، كۆكەرتىلگەن قاقاس تاغ 4743 موغا، تىكىلگەن كۆچەت 40 نەچچە خىلغا يەتتى. كۆچەتلەرنىڭ تۇتۇش نىسبىتى %85 تىن ئاشتى. 740 مىڭدىن كۆپرەك كىشى قاقاس تاغنى كۆكەرتىش ئەمگىكىگە قاتناشتى.

ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ يامالىق تېغى رايونى 1992 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز تەرىپىدىن نۇقتىلىق كۆكەرتىلىدىغان رايونلار قاتارىغا كىرگۈزۈلگەندىن بۇيان 8600 كۋادرات مېتىر يەرنى تۈزەش، 6506 كۋادرات مېتىر تۇپا - تاش قۇرۇلۇشىنى تاماملاش ۋە 5300 كۋادرات مېتىر تۇپراقنى ياخشىلاش ۋەزىپىسى ئورۇندالدى. مۇشۇ ئاساستا بۇ يىل ئەتىيازدا 40 مىڭ تۈپ كۆچەت تىكىلىپ، 450 مو يەر كۆكەرتىلدى.

قاغىلىق ناھىيىسىنىڭ غوجائېرىق يېزىسى مېۋە سورتىنى ياخشىلاشقا ئەھمىيەت بەرمەكتە

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ئابدۇرېشىت**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا قۇربان** خەۋەر قىلىدۇ: قاغىلىق ناھىيىسىنىڭ غوجائېرىق يېزىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان دېھقانلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش قەدىمىنى تېزلىتىش ئۈچۈن، مېۋە سورتىنى ياخشىلاشقا ئەھمىيەت بېرىپ، باغۋەنچىلىك تەرەققىياتىنى تېزلەتتى.

يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى 1988 - يىلدىن باشلاپ باغۋەنچىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ تۇرلۇك پىلان - تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ چىقىپ، ئاساسلىق كۈچنى كوللېكتىپ ئىگىلىكىدىكى مېۋىلىك باغلارنىڭ كۆلىمىنى كېڭەيتىش ۋە سورتىنى ياخشىلاشقا، ھەربىر ئائىلىدە 0.5 مودىن سورتلۇق باغ بىنا قىلىشقا قاراتتى، ھەمدە سىرتتىن تەجرىبىلىك ئۇلاقچى ۋە ئۇستا باغۋەنلەرنى تەكلىپ قىلىپ، مېۋىلىك باغلارنىڭ سورتىنى ياخشىلاشنى ھۆددىگە بەردى. ھەر يىلى ئۈچ قېتىم كۇرس ئېچىپ 793 دېھقان ياشنى ئۇلاقچىلىق ۋە مېۋىلىك باغلارنى باشقۇرۇش، زىيانداش ھاشاراتلاردىن مۇداپىئە كۆرۈش بويىچە تەربىيىلەپ دېھقان ياشلارنىڭ پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ باغۋەنچىلىكنى راۋاجلاندۇرۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈردى. نەتىجىدە، ھازىر يېزا بويىچە كوللېكتىپ ئىگىدارچىلىقىدىكى مېۋىلىك باغ 1300 موغا، شەخسلەرنىڭ مېۋىلىك بېغى 4000 موغا يېتىپ، 1988 - يىلدىكىدىن 2400 مو ئەتراپىدا كۆپەيدى. مېۋىلەرنىڭ تۈرى ئەسلىدىكى 12 خىلدىن 21 خىلغا، سورتى 83 خىلدىن 175 خىلغا يېتىپ، سورتى ياخشىلانغان مېۋىلىك باغ كۆلىمى ئومۇمىي باغ كۆلىمىنىڭ %85 تىن كۆپرەكىنى ئىگىلىدى.

9 - بەش يىللىق پىلاننىڭ تۇنجى جېڭىنى ياخشى قىلىپ، يېزا ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش يولىدا كورلا شەھىرى ئاۋات يېزىسىدىكى كادىر، دېھقانلار پىلاننى قاتتىق باش قاتۇرۇپ تۈزۈپ، چوتنى چوڭ سوقتى: بۇ يىل يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي كىرىمىنى 41 مىليون 628 مىڭ 831 يۈەنگە يەتكۈزۈش؛ 9 مىليون 698 مىڭ 500 كىلوگرام ئاشلىق، 2280 توننا پاختا ئىشلەپچىقىرىش؛ دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمىنى بۇلتۇرقىدىن 300 يۈەن ئاشۇرۇپ 1885 يۈەنگە يەتكۈزۈش. مۇشۇ نىشانغا يېتىش ئۈچۈن ئۇلار 18 مىڭ 679 مو يەرگە بۇغداي تېرىپ، پىلاننى 379 مو ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى، كەڭ ئەنلىك سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ كېۋەز تېرىش يېڭى تېخنىكىسىنى قوللىنىپ، 4 - ئاينىڭ 27 - كۈنىگىچە 15 مىڭ مو يەرگە كېۋەز تېرىپ، پىلاننىڭ يېرىمىدىن كۆپرەكىنى ئورۇنداپ بولدى. دەل شۇ پەيتتە، يەنى 4 - ئاينىڭ 28 - كۈنى قاتتىق يامغۇر يېغىپ، ئېتىزلىق، ھويلا-ئاراملار سۇ ئىچىدە قالدى.

تەبىئىي ئاپەت ئالدىدا كادىر، دېھقانلارنىڭ بېشى ساڭگىلاپ، بارلىق ئۈمىد - ئارزۇلىرى يوققا چىققان كىشىدەك بىر مەھەل قايغۇ - ھەسرەت ئىلكىدە قېلىشتى. دېمىسىمۇ ئاپەت كەلتۈرىدىغان زىياننى سەل چاغلىغىلى بولمايتتى: ئەمدىلا تۇپراقتا چۆكتۈرۈلگەن 15 مىڭ مو يەردىكى چىگىت قانداق ئۈنۈپ چىقار؟ چۈنكى چىگىتنىڭ نورمال ئۈنۈشى ئۈچۈن مۇۋاپىق تۇپراق تېمپېراتۇرىسى بولغاندىن باشقا، ئەڭ مۇھىمى، مۇۋاپىق نەملىك بولۇشى لازىم. نەملىك ھەددىدىن زىيادە بولۇپ كەتسە، چىگىت يەر ئاستىدا تۇرۇپلا چىرىپ كېتىدۇ. تۇپراق سۇ ئىچىدە تۇرۇۋەرسە، تېرىلماي قالغان 9000 مو كېۋەزنىڭ ۋاقتى ئۆتۈپ كېتىدۇ. قانداق قىلىش كېرەك؟

كادىر، دېھقانلارنىڭ بېشى تازا قېتىپ تۇرغان ۋاقىتتا، يېزىلىق پارتكوم ئوتتۇرىغا چىقىپ، جىددىي يىغىن ئېچىپ، ئاپەت ئەھۋالىنى تەھلىل قىلدى، ناھايىتى تېز تەدبىر بەلگىلىدى: (1) يېزا كادىرلىرى كەنت، گۇرۇپپىلارغا بېرىپ دېھقانلارنىڭ ئاپەتنى يېڭىشكە ياردەم بېرىش؛ (2) ئېتىزلارنى كولتىۋاتسىيە قىلىش ئارقىلىق زېمىننىڭ يەر ئۈستىگە ئۆرلەپ چىقىشىنى چەكلەش؛ (3) ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش بويىچە ئاممىۋى جەڭنى ياخشى قىلىپ، تېرىلماي قالغان 9000مو كېۋەزنى تېرىش، ئۈنۈپ

ئاپەت ئالدىدا...

(زىيارەت خاتىرىسى)

غوپۇر قاسىم

سۇلياۋدىن چىقالماي قالغان مايسىلارنى سۈنئىي ئۇسۇل بىلەن سۇلياۋدىن چىقىرىش.

پارتكومنىڭ تەدبىرى كادىر، دېھقانلارغا ئىلھام بېرىپ، ئۇلارنىڭ ئاپەت ئۈستىدىن غەلىبە قىلىش ئىشەنچىسىنى ئاشۇردى، پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار باشلامچى بولۇپ قاتتىق ئىشلىدى، ئۇلار ئېتىز بېشىدا قۇرۇق نان غاجىلاپ ئىشلەپ دېھقانلارغا ئۈلگە بولدى، رەھبىرىي كادىرلارمۇ نەق مەيدانغا بېرىپ، كۆرۈلگەن مەسىلىلەرنى ھەل قىلدى. ئۇلار 5 - ئاينىڭ 6 - كۈنىگىچە تېرىلماي قالغان كېۋەزنى تېرىپ، بۇ يىلقى 24 مىڭ مو كېۋەز تېرىش پىلانىنى تولۇق ئورۇنداپ بولدى، 15 مىڭ مو يەردىكى كېۋەز مايسىلىرىنى قول بىلەن سۇلياۋ ئۈستىگە چىقاردى. 5 - ئاينىڭ 15 - كۈنىگىچە 18 مىڭ 679 مو بۇغداينى ئىككى قېتىم، 7600 مو بۇغداينى ئۈچ قېتىم سۇغىرىپ، قوشۇمچە ئوغۇت بەردى. 16 مىڭ مو بۇغداي ئېتىزىغا ئوت - چۆپ يوقىتىش دورىسى چاچتى.

كۆز يەتكۈسىز سالا ئېتىزلاردا ئەمدىلا ئۈچ - تۆت قۇلاق بولغان، تەكشى ئۆسكەن كېۋەز مايسىلىرى قۇياش نۇرىدا جۇلالىنىپ تۇراتتى. كەڭ سالا ئېتىزلاردا بولۇق ئۆسكەن بۇغداي مايسىلىرى مەيىن شامالدا چايقىلىپ، كىشىلەردە دېڭىز دولقۇنىنى ئەسلىتەتتى. مەن بۇ خىل مەنزىرىلەرگە مەپتۇن بولغان ھالدا ئېتىز ئارىلاپ كېتىۋېتىپ، مىنكىرگەر كەنتىدىكى ياش دېھقان قېيۇمجان ئىزىم بىلەن پاراڭلىشىپ قالدىم، ئۇ ئايالى بىلەن بىرلىكتە بۇغداينى قوشۇمچە ئوغۇتلاۋاتقانىكەن.

— قانچە مو يەرگە بۇغداي تېرىدىڭىز؟

— توققۇز مو يەرگە.

— بىر مو يەردىن قانچىلىك ھوسۇل ئالالايسىز؟

— كەم دېگەندىمۇ 400 كىلوگرام بۇغداي، 200 كىلوگرام قوناق ئالىمەن. ھازىرغىچە بۇغدايغا ئۈچ قېتىم سۇ قۇيدۇم. ئىككى قېتىملىق سۇيىگە بىرلەشتۈرۈپ ھەرمو يەرگە 25 كىلوگرامدىن خىمىيىۋى ئوغۇت چاچتىم.

مەن يېزا باشلىقى مەھەممەت ساۋۇتنى ئاۋات كەنتىنىڭ ئېتىزلىقىدا ئۇچرىتىپ قالدىم. ئۇ ماڭا مۇنداق دېدى: بۇ يىل تەبىئىي ئاپەت ئۈستىدىن غەلىبە قىلدۇق، مول ھوسۇلدىن ئۈمىد زور. لېكىن ئالدىراپ مەغرۇرلىنىپ كېتىشكە بولمايدۇ.

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

شىنجاڭ يول - كۆۋرۈك قۇرۇلۇش باش شىركىتى قانۇن - تۈزۈم تەربىيىسىنى چىڭ تۇتماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز **مېھرىنىساي ياقۇپ**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سەئىدىنشاھ مامۇت** خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ يول - كۆۋرۈك قۇرۇلۇش باش شىركىتى ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئارىسىدا قانۇن - تۈزۈم تەربىيىسىنى كۈچەيتىشنى كارخانىنىڭ ساغلام تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە مۇھىم ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ قىلدى. يېقىندا بۇ شىركەت قاتناش مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن «2 - بەش يىللىق» قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇشتىكى ئىلغار ئورۇن، شىركەت پارتكومىنىڭ شۇجىسى ئابدۇراخمان جاپپار ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى.

يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان شىنجاڭ يول - كۆۋرۈك قۇرۇلۇش باش شىركىتى پارتكومى ۋە ئۇنىڭغا قاراشلىق ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى «2-بەش يىللىق» قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇش تەربىيىسىنى قانات يايدۇرۇش بويىچە ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، «2 - بەش يىللىق» قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇش تەربىيىسى خىزمىتىنىڭ ئۇتۇقلۇق قانات يايدۇرۇلۇشى ئۈچۈن شەرت ھازىرلىدى. ئالدى بىلەن شىركەت پارتكومىنىڭ شۇجىسى باشلىقلىقنى، سىياسىي باشقارمىنىڭ باشلىقى مۇئاۋىن باشلىقلىقنى ئۈستىگە ئالغان قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە شىركەتنىڭ ئاساسىي قاتلام ئورۇنلىرىدىمۇ مۇشۇنداق رەھبەرلىك، ئىش بېجىرىش ئاپپاراتلىرىنى قۇرۇپ، بۇ خىزمەتنى تەشكىلىي ئاساستا ئىگە قىلدى. قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىنى ئەمەلىي ئۈنۈمگە ئىگە قىلىش ئۈچۈن بۇ خىزمەتنى تۆت باسقۇچقا بۆلۈپ ئېلىپ باردى. بۇ جەرياندا 1992 - يىلى قىشتىن 1993 - يىلىنىڭ ئالدىنقى يېرىمىغىچە بولغان ۋاقىتتىن پايدىلىنىپ قانۇن ئۆگىنىشنى چىڭ تۇتتى. بۇ جەرياندا سىستېما بويىچە ئىشلەپچىقىرىشتىن ئايرىپ تەربىيىلەش كۇرسىدىن 17 قارار ئېچىلىپ 352 ئادەم (قېتىم)نى تەربىيىلىدى. تەربىيىلەش جەريانىدا «كارخانا قانۇنى»، «ئومۇمىي خەلق مۇلۇكچىلىك تۈزۈمىدىكى سانائەت كارخانىلىرىدا ئىگىلىك مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىش نىزامى»، «تاشيول قۇرۇلۇشىدا قۇرۇلۇشنى ئىشلەش بويىچە خېرىدار چاقىرىش ۋە خېرىدار بولۇشنى باشقۇرۇش چارىسى» قاتارلىقلارنى نۇقتىلىق ئۆگىنىشنى تۇتۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ قانۇن بىلىمىنى يۇقىرى كۆتۈردى. ئۇلار يەنە «ئەمگەك قانۇنى»نى ئۆگىنىشنى ئالاھىدە چىڭ تۇتتى. ئاپتونوم رايونلۇق ئەمگەك نازارىتى قاتارلىق ئورۇنلاردىن مەخسۇس ئادەم تەكلىپ قىلىپ، «ئەمگەك قانۇنى» توغرىسىدا لېكسىيە ئۇيۇشتۇردى.

بۇ شىركەت يەنە تۈرلۈك قانۇن - نىزاملارنى ئومۇملاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، كارخانىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرگەن ھالدا قائىدە-تۈزۈم تۈرغۇزۇش خىزمىتىنى ئوبدان ئىشلەپ، قانۇن بويىچە كارخانا باشقۇرۇشنىڭ يېڭى يولى ئۈستىدە ئىزدەندى. شىركەت ئىگىلىك باشقۇرۇش جەھەتتە كوللېكتىپ ھۆددىگەرلىك توختامى تۈزۈمى، قۇرۇلۇش تۈرىنى باشقۇرۇش تۈزۈمى، ئىچكى ئامانلىقنى ياخشىلاش ھۆددىگەرلىك توختامى تۈزۈمى قاتارلىق بىر يۈرۈش قائىدە - تۈزۈملەرنى ئورنىتىپ، ئىشلارنى مەمۇرىي شەكىل ئارقىلىق تۈزەشتىن قانۇن بويىچە تۈزەشكە يۈزلەندۈرۈپ، تۈزۈم بويىچە ئىش بېجىرىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈردى. قانۇن - تۈزۈم تەربىيىسى كۈچەيتىلىپ، قانۇن ئۆگىنىش چىڭ تۇتۇلغانلىقتىن بۇ شىركەتتىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ قانۇنىي ئېڭى ۋە كۆزقارىشى يۇقىرى كۆتۈرۈلۈپ، ئۆزلىرىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغدىيالايدىغان بولدى. ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ خوجايىنلىق ئورنى يۇقىرى كۆتۈرۈلگەنلىكتىن، شىركەتنىڭ تۈرلۈك ئىشلىرى تېز ھەم ئۇتۇقلۇق ئېلىپ بېرىلىپ، تەرەققىياتى ئىلگىرى سۈرۈلدى. شىركەت ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ گوۋۇيۈەن تەرەققىيات تەتقىقات مەركىزى بىلەن قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكىنىڭ قۇرۇلۇش، بىناكارلىق مەھكىمىسى تەرىپىدىن «جۇڭگودىكى ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ئەڭ ياخشى 500 قۇرۇلۇش، بىناكارلىق كارخانىسى»نىڭ بىرى بولۇپ باھالاندى ھەمدە «جۇڭگودىكى ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ئەڭ ياخشى 100 قۇرۇلۇش، بىناكارلىق كارخانىسى»نىڭ ئىچىدە 6 - ئورۇنغا ئۆتتى.

دىنىي پائالىيەتلەرنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇشنى كۈچەيتەيلى

دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇش كۈچەيتىلىپ، مۇقىملىق ئىلگىرى سۈرۈلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **نىياز ساتتار** خەۋەر قىلىدۇ: توقسۇ ناھىيىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، پارتىيىنىڭ مىللەتلەر، دىن سىياسىتىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ناھىيىنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقىنى ئىلگىرى سۈردى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بۇ ناھىيىنىڭ ئايرىم يېزا، كەنتلىرىدە قالايمىقان مەسچىت سېلىش، دىنىڭ نىكاھ، پىلانلىق تۇغۇت ئىشلىرىغا ئارىلىشىش ئەھۋاللىرى كۆرۈلگەنىدى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن، بۇ يىلنىڭ بېشىدىن باشلاپ، دىنىي سورۇن ۋە دىنىي پائالىيەتلەرگە قارىتا قېلىپلاشقان باشقۇرۇشنى يولغا قويۇپ، سىرتتىن كەلگەن دىنىي زاتلارنىڭ رايون ئاتلاپ دىنىي پائالىيەت ئېلىپ بېرىش، قانۇنسىز دىنىي مەكتەپ ئېچىش ھەم تەستىقلاتماي مەسچىت سېلىش، كېڭەيتىش قاتارلىق ھەرىكەتلەرنى ئۈنۈملۈك تىزگىنلىدى. تەشكىلىي رەھبەرلىك ۋە يېتەكچىلىكنى كۈچەيتىش ئۈچۈن، ناھىيە، يېزا - بازار، كەنتلەردە دىنىي پائالىيەتلەرگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىدىن 120نى قۇردى. تەربىيىلەش، تەرتىپكە سېلىشنى چىڭ تۇتۇپ، گوۋۇيۈەن ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ دىن ئىشلىرىغا ئائىت «ئىككى نىزام»، «بىر بەلگىلىمە»سىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ناھىيە بويىچە 270 مەسچىت ۋە 302 دىنىي زات ئۈستىدە ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، تۈرلۈك قائىدە - تۈزۈملەرنى تۈزۈپ، قاتلاممۇ قاتلام ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتتى. تىزىملاپ ئىگە ئېلىش ئارقىلىق 266 دىنىي پائالىيەت سورۇنىغا دىنىي پائالىيەت بىلەن شۇغۇللىنىشقا رۇخسەت قىلىش گۇۋاھنامىسى، 302 دىنىي زاتقا كەسپىي گۇۋاھنامە تارقىتىپ بەردى. بۇنىڭ بىلەن دىنىي پائالىيەتلەر قانۇن- تۈزۈم يولىغا سېلىنىپ، ناھىيىنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقىنى قوغداش ۋە ئۇنى ئىلگىرى سۈرۈشكە پۇختا ئاساس سېلىندى.

«گۆھەر زېمىن - خوتەن»ناملىق كىتاب نەشر قىلىندى

سۈرەتلىك خەۋەر

يېقىندا «گۆھەر زېمىن - خوتەن» ناملىق كىتاب ئۇيغۇر، خەنزۇ يېزىقىدا نەشر قىلىنىپ تارقىتىلدى.

خوتەن ئازاد بولغان 40 نەچچە يىلدىن بۇيانقى، بولۇپمۇ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەندىن بۇيانقى خوتەننىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي، مەدەنىيەت ئىشلىرىنىڭ جۇش ئۇرۇپ راۋاجلىنىشى، مىللىي ئۆرپ - ئادەتلىرى، مەشھۇر قەدىمكى يادىكارلىقلىرى، گۈزەل مەنزىرىلىرى، داڭلىق، ئېسىل يەرلىك مەھسۇلاتلىرى، يەر ئاستى بايلىقلىرى تونۇشتۇرۇلغان بۇ كىتاب خوتەننى چۈشىنىش، تەشۋىق قىلىشتا مۇھىم ماتېرىيال بولۇپ قالىدۇ.

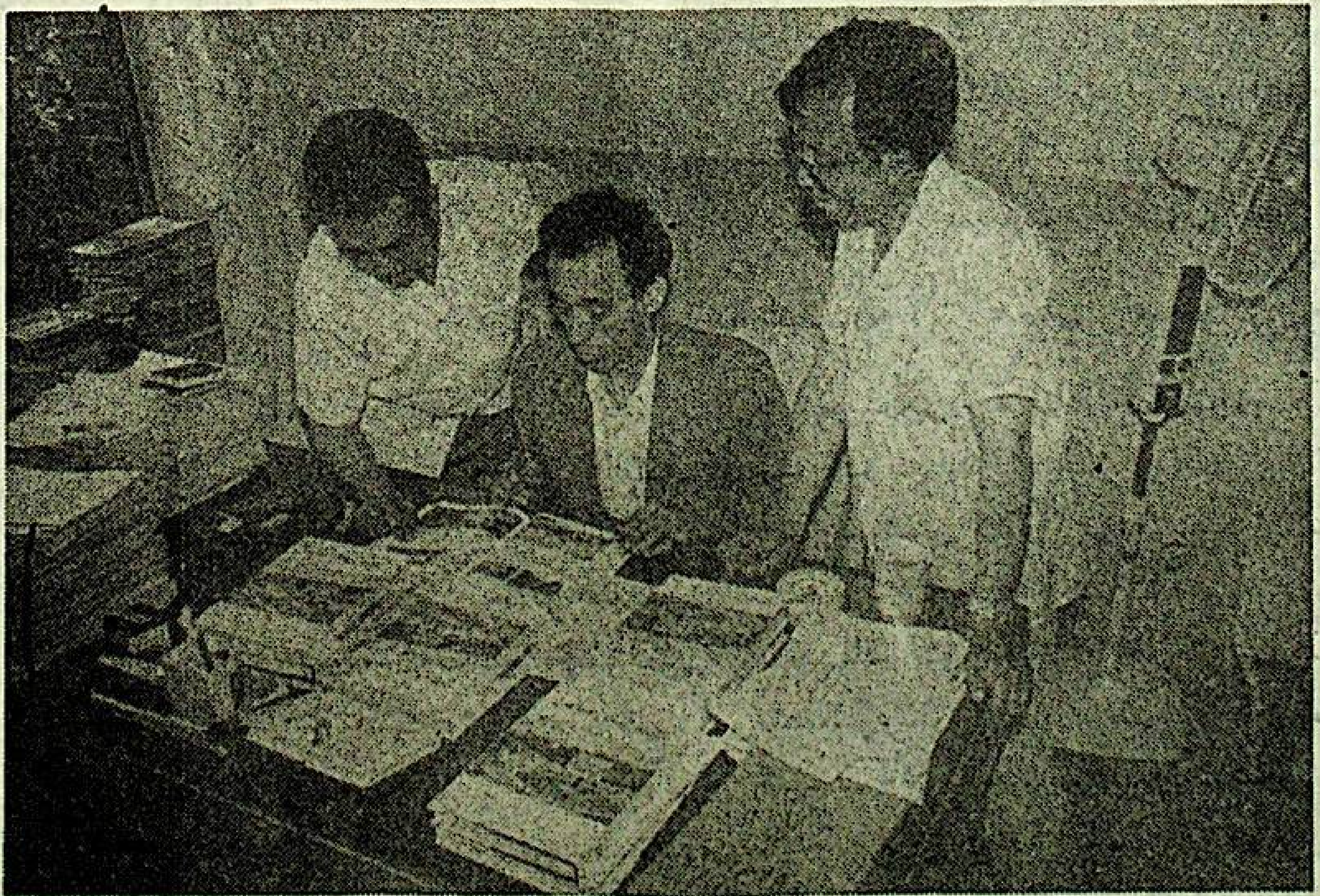

سۈرەتتە: خوتەن ۋىلايەتلىك يەرلىك تەزكىرە ئىشخانىسىدىكى مۇھەررىرلەر كىتابنىڭ سۈپىتىنى تەكشۈرمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن** فوتوسى

پوسكام ناھىيىسى دىن ئىشلىرىغا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سۇلايمان ئۆمەر** خەۋەر قىلىدۇ: پوسكام ناھىيىلىك پارتكوم بۇلتۇردىن باشلاپ دىن ئىشلىرى خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، ناھىيىنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقىنى ئىلگىرى سۈردى.

ناھىيىلىك پارتكوم دىن ئىشلىرى خىزمىتىنى كۈچلۈك تەشكىلىي ئاساسقا ئىگە قىلىش ئۈچۈن، ناھىيىدە ناھىيىلىك پارتكومنىڭ بىر مۇئاۋىن شۇجىسىنى، يېزا، مەيدانلاردا بىردىن مۇئاۋىن شۇجى ياكى يېزا، مەيدان باشلىقىنى بۇ خىزمەتكە مەسئۇل قىلدى. ناھىيە بويىچە يېزا، مەيدانلارنى بىرلىك قىلغان 15 دىن ئىشلىرىنى باشقۇرۇش گۇرۇپپىسى، ... تەربىيىسى ۋە قانۇن - تۈزۈم تەربىيىسى ئېلىپ بېرىشنى تۈزۈملەشتۈردى. بۇ يىل 4 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە بەش قارار كۇرس ئېچىپ، دىنىي زاتلاردىن 855 كىشىنى مەخسۇس تەربىيىلىدى. چوڭ-كىچىك يىغىنلاردىن پايدىلىنىپ، ئاپتونوم رايوننىڭ «دىن ئىشلىرىنى باشقۇرۇش نىزامى»نى تەشۋىق قىلىپ، 24 مىڭ 800 ئادەم (قېتىم)نى بۇ تەشۋىقاتتىن خەۋەردار قىلدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، قىيىنچىلىقى بار دىنىي زاتلاردىن 75 كىشىگە پەسىل ياكى ھەر ئايدا تۇرمۇش ياردەم پۇلى تارقىتىپ بەردى. ناھىيە بويىچە مەسچىتلەرنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈپ، شەرتكە ...

ئاراتۈرۈكتە ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنىڭدىن ساقلىنىش خىزمىتى ياخشى ئىشلەنمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **قادىر ئوسمان** خەۋەر قىلىدۇ: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاراتۈرۈك ناھىيىسى ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنىڭدىن ساقلىنىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلەپ كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنىڭدىن ساقلىنىش خىزمىتىنى كۈندىلىك خىزمەتلەر تەرتىپىگە كىرگۈزۈپ، بۇ خىزمەتكە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى، ناھىيىدە ئوت ئاپىتىنىڭ ... مۇكەممەللەشتۈردى. ئوت ئاپىتىدىن ساقلىنىش ۋە مۇھىتنى ياخشىلاشنى ئاساس قىلغان ھالدا 46 قېتىم چوڭ- كىچىك تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەرنى ھەل قىلدى. ئاپتونوم رايوننىڭ ئوت ئاپىتىدىن مۇداپىئەلىنىش نىزامى ۋە ئالاقىدار بەلگىلىمىلەرنى ھەر خىل تەشۋىقات ۋاسىتىلىرىدىن پايدىلىنىپ 22 قېتىم تەشۋىق قىلدى. ھەر قايسى ئاممىۋى سورۇنلار ۋە تىجارەت ئورۇنلىرىغا قارىتا يوشۇرۇن ئاپەتلەرنى بىر تەرەپ قىلىپ، ئوت ئاپىتىدىن ساقلىنىش تەلىپىگە يەتكەندىن كېيىن ...

ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتىنىڭ ئوت ئۆچۈرۈش ئىدارىسى داغدۇغىلىق يىغىلىش ...

بەردى. ناھىيە بويىچە مەسچىتلەرنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈپ، شەرتكە ئۇيغۇن بولغان 410 مەسچىتنى ئەنگە ئېلىپ ئارخىپلاشتۇردى. دىنىي زاتلاردىن ئىمتىھان ئېلىپ لاياقەتلىك بولغان 524 كىشىگە دىنىي ۋەزىپە ئۆتەش گۇۋاھنامىسى تارقىتىپ بەردى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيىنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقى تېخىمۇ ئىلگىرى سۈرۈلدى.

مەيدانلارنى بىرلىك قىلغان 15 دىن ئېشىلىرىنى باشقۇرۇش گۇرۇپپىسى، كەنتلەرنى بىرلىك قىلغان 135 دىن ئېشىلىرىنى باشقۇرۇش گۇرۇپپىسى ۋە 392 مەسچىتتە دېموكراتىك باشقۇرۇش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، ئۇلارنىڭ خىزمەت دائىرىسى ۋە ھوقۇق، مەجبۇرىيىتىنى ئېنىق بەلگىلىدى. ھەرقايسى يېزا، مەيدانلار بويىچە دىنىي زاتلارنى ئىككى ئايدا بىر قېتىم ئۆگىنىشكە تەشكىللەپ، ۋەزىيەت

ئۆز مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن فوتوسى

ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتىنىڭ ئوت ئۆچۈرۈش ئەترىسى داغدۇغىلىق يىغىلىش ئۆتكۈزۈپ بىر تۈركۈم ئاساسىي قاتلام پارتىيە ياچېيكىلىرى ۋە مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزالىرىنى مۇكاپاتلىدى

يېقىندا ئاپتونوم رايونلۇق جخ نازارىتى ئوت ئۆچۈرۈش ئەترىسىنىڭ ئۈرۈمچى، سانجىدا تۇرۇشلۇق ئوت ئۆچۈرۈش ئەترەتلىرىدىكى 300گە يېقىن پارتىيە ئەزاسى داغدۇغىلىق يىغىن ئۆتكۈزۈپ، پارتىيە قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى قىزغىن تەبرىكلىدى.

يىغىندا ئاپتونوم رايون بويىچە ئوت ئۆچۈرۈش ئەترىتىدىكى سەككىز ئاساسىي قاتلام پارتىيە ياچېيكىسى بىلەن 35 مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى مۇكاپاتلاندى.

ئوسمان ھوشۇر

تەشۋىق قىلدى، ھەر قايسى ئاممىۋى سورۇنلار ۋە تىجارەت ئورۇنلىرىدا قارىتا يوشۇرۇن ئاپەتلەرنى بىر تەرەپ قىلىپ، ئوت ئاپىتىدىن ساقلىنىش تەلىپىگە يەتكەندىن كېيىن تىجارەت قىلىشقا يول قويدى.

نەتىجىدە، ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، بىخەتەرلىك خىزمىتى كۈچەيتىلىپ، ئوت ئاپىتىنىڭ يۈز بېرىش نىسبىتى زور دەرىجىدە تۆۋەنلىدى.

ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۆچۈرۈشتىن ساقلىنىش خىزمىتىنى كۈندىلىك خىزمەتلەر قاتارىغا كىرگۈزۈپ، بۇ خىزمەتكە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى، ناھىيىدە ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش قوماندانلىق شتابى، يېزا - مەيدانلاردا رەھبەرلىك گۇرۇپپىلىرىنى قۇرۇپ، «كىم باشقۇرسا، شۇ مەسئۇل بولۇش» تەدبىرلىرىنى تۈزدى ۋە

مەملىكەتلىك «پۇتبولچىلار جەمئىيىتى لوڭقىسى» پۇتبول مۇسابىقىسى ئومۇميۈزلۈك باشلاندى

ھەپتىلىك مۇھىم تەنتەربىيە خەۋەرلىرى

1996 - يىللىق مەملىكەتلىك «پۇتبولچىلار جەمئىيىتى لوڭقىسى» پۇتبول مۇسابىقىسى 6 - ئاينىڭ 30 - كۈنى باشلاندى. 1 - باسقۇچلۇق مۇسابىقىدە مەملىكەتلىك A دەرىجىلىكلەر 1 - گۇرۇپپىسىدىكى يەنبىيەن كوماندىسى بىلەن شېنجېن كوماندىسى شاللىۋېتىلدى.

بۇ يىلقى «پۇتبولچىلار جەمئىيىتى لوڭقىسى» مۇسابىقىسىگە A دەرىجىلىك 1 - ۋە 2 - گۇرۇپپىلاردىكى 24 كوماندا قاتناشتى. بۇنىڭ ئىچىدە بۇلتۇر مۇشۇ مۇسابىقىدە ئالدىنقى 8 - لىككىچە ئېرىشكەن كوماندىلار 1 - باسقۇچلۇق مۇسابىقىگە قاتناشمىدى. قالغان 16 كوماندا چەك تارتىش ئۇسۇلى بىلەن ئۆز مەيدانى ۋە قارشى تەرەپ مەيدانىدا ئىككى مەيدان مۇسابىقە ئويناش ئارقىلىق سەككىز كوماندا شاللىۋېتىلدى. ئۇتۇپ چىققان سەككىز كوماندا 1 - باسقۇچلۇق مۇسابىقىگە قاتناشمىغان سەككىز كوماندا بىلەن بىرلىكتە 2 - باسقۇچلۇق مۇسابىقىگە قاتنىشىدۇ. 2 - باسقۇچلۇق مۇسابىقىدە قارشىلىشىش ئەھۋالى مۇنداق: ئالدىنقى سەپ قاراۋۇل كوماندىسى بىلەن گۇاڭجۇ سۇڭرى كوماندىسى، تيەنجىن كوماندىسى بىلەن داليەن ۋەندا كوماندىسى، «1 - ئاۋغۇست» كوماندىسى بىلەن سىچۇەن چۇەنشىڭ كوماندىسى، شاڭخەي پۇدۇڭ كوماندىسى بىلەن لياۋنىڭ خاڭشىن كوماندىسى، چىڭداۋ كوماندىسى بىلەن گۇاڭدۇڭ خوڭيۈەن كوماندىسى، شاڭخەي يۈيۈەن كوماندىسى بىلەن بېيجىڭ گوئەن كوماندىسى، خۇبېي كوماندىسى بىلەن شاڭخەي شېنخۇا كوماندىسى، گۇاڭجۇ قۇياش ئىلاھى كوماندىسى بىلەن جىنەن تەيشەن كوماندىسى مۇسابىقىلىشىدۇ.

ئاپتونوم رايونىمىزدىن مەملىكەتلىك 3 - نۆۋەتلىك دېھقانلار تەنھەرىكەت يىغىنىغا قاتناشقان تەنھەرىكەتچىلەر جىددىي مەشىق قىلىشىپ كەتتى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئىلھام ئىمىن خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدىن مەملىكەتلىك 3 - نۆۋەتلىك دېھقانلار تەنھەرىكەت يىغىنىغا قاتناشقان تەنھەرىكەتچىلەر ئاخىرقى بىر نەچچە ئايلىق ۋاقىتنى چىڭ تۇتۇپ، جاپاغا چىداپ جىددىي مەشىق قىلماقتا.

تەنھەرىكەتچىلىرىمىز بۇ قېتىم ھەربىي ئۈچ تۈر، جۇڭگوچە چېلىشىش، جانبازلىقتىن ئىبارەت ئۈچ مۇسابىقە تۈرىگە، لەگلەك ئۇچۇرۇش ماھارەت كۆرسىتىش مۇسابىقىسىگە قاتنىشىدۇ. ئۇنىڭدىن باشقا داراۋاز ئويۇنى كۆرسىتىدۇ. بۇ نۆۋەتلىك تەنھەرىكەت يىغىنىنىڭ كونكرېتنى تەييارلىق خىزمىتىگە مەسئۇل بولۇپ ئىشلەۋاتقان ئاپتونوم رايونلۇق دېھقانلار تەنتەربىيە جەمئىيىتىدىكى يولداش تۇيغۇن بىلەن بەختىيار ماڭا مۇنداق دېدى: مۇسابىقىگە قاتنىشىدىغان تەنھەرىكەتچىلەر ئاساسىي جەھەتتىن تاللىنىپ بولدى. بىز بىر تەرەپتىن ئۇلارنىڭ مەشىقىنى چىڭ تۇتساق، يەنە بىر تەرەپتىن باشقا جايلاردىن يەنە مۇنەۋۋەر دېھقان تەنھەرىكەتچىلەرنى تاللاۋاتىمىز. ھازىرقى ئەھۋالدىن قارىغاندا تېرىنېر ۋە تەنھەرىكەتچىلەرنىڭ روھى كۆتۈرەڭگۈ، گەرچە بىزنىڭ ئەمەلىي كۈچىمىز ئىچكىرى ئۆلكىلەرنىڭكىدىن ئاجىز بولسىمۇ، لېكىن بىز ئەڭ زور تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ، مۇسابىقىدە ياخشى نەتىجە قازىنىش ئۈچۈن تىرىشىمىز.

ئاپتونوم رايونىمىز تەنھەرىكەتچىلىرى 1 - نۆۋەتلىك دېھقانلار تەنھەرىكەت يىغىنىدا ئىككى ئالتۇن مېدالغا ئېرىشىپ، ئالتۇن مېدال سانى جەھەتتە مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى 6 - لىككە كىرگەنىدى. لېكىن 2 - نۆۋەتلىك دېھقانلار تەنھەرىكەت يىغىنىدا ئالتۇن مېدالغا ئېرىشەلمىدى. ھازىرقى ئەھۋالدىن قارىغاندا بۇ قېتىم ئالتۇن مېدال ئېلىش ئانچە ئاسان ئەمەس، چۈنكى بىزنىڭ چېلىشىش تەييارلىق مۇسابىقىسىگە قاتناشقان سەككىز تەنھەرىكەتچىمىزنىڭ ئالتىسى تۈرلۈك سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىگە قاتنىشىش سالاھىيىتىگە ئېرىشەلمىدى. پەقەت تۇرغۇن بىلەن ئەركىنبېكلا 48 ۋە 100 كىلوگراملىقلار دەرىجىسى بويىچە ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىگە قاتنىشىش سالاھىيىتىگە ئېرىشتى. لېكىن بۇ نۆۋەتلىك مۇسابىقىگە تەييارلىق كۆرۈش ھەيئىتىدىكى يولداشلار ئۈگۈشسىزلىق ئالدىدا قىلچە بوشاشماي ئاخىرقى بىر نەچچە ئايلىق ۋاقىتنى چىڭ تۇتۇپ، مەشىقنىڭ سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىپ، چوقۇم مۇسابىقىدە ياخشى نەتىجە قازىنىش ئۈچۈن تىرىشماقتا.

توختامغا خىلاپلىق قىلغانلار تۆلەم جاۋابكارلىقنى ئۈستىگە ئالىدۇ

ئەمگەك توختامى

مۇلازىملىق لىنىيىسى

ئاپتونوم رايونلۇق ئەمگەك نازارىتى ھەمكارلاشتى

ئالاقىلىشىش تېلېفونى: 2309138

مىسال: ئەمەت بىلەن سەمەت مەلۇم كارخانىغا قوبۇل قىلىنغان ئىشچىلار بولۇپ، كارخانا بىلەن ئۈچ يىللىق ئەمگەك توختامى تۈزگەن. توختامدا سىناپ ئىشلىتىش مۇددىتى سەككىز ئاي بولىدۇ، B تەرەپنى (ئەمگەكچىنى) A تەرەپ (كارخانا) سىرتقا بىلىم ئاشۇرۇشقا ئەۋەتسە، B تەرەپA تەرەپتە خاتىرجەم ئىشلىشى شەرت، بۇ بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلسا بىلىم ئاشۇرۇش خىراجىتىنى تۆلىشى كېرەك، B تەرەپ A تەرەپكە تەئەللۇق تېخنىكا ماتېرىياللىرىنى ساتسا، باشقىلارغا ئۆتكۈزۈپ بەرسە بولمايدۇ. ئەمگەك مۇناسىۋىتى تۇرغۇزۇلغاندىن كېيىن، كارخانا ئىشلەپچىقىرىش ئېھتىياجىغا ئاساسەن ئەمەت بىلەن سەمەتنى شاڭخەيگە تېخنىكا ئۆگىنىشكە ئەۋەتكەن. ئۇلار قايتىپ كەلگەندىن كېيىن سېخ باشقۇرۇش ۋە تېخنىكا خىزمىتىنى ئىشلىگەن. توختام ئىجرا قىلىنىپ يەتتە ئاي بولغاندا ئەمەت بىلەن سەمەت مەلۇم شەھەردىكى ئوخشاش كەسىپتىكى بىر زاۋۇتنىڭ يۇقىرى مائاشىنىڭ قىزىقتۇرۇشى بىلەن گەپ قىلمايلا كېتىپ قالغان ھەمدە سىناق ئىشلىتىش مەزگىلىدە توختامنى بىكار قىلىش ھوقۇقىمىز بار، ئۆگىنىش، بىلىم ئاشۇرۇشتا ئېرىشكەن تېخنىكا ماتېرىياللىرى ئۆزىمىزگە تەئەللۇق، دەپ تۇرىۋالغان.

كارخانا ھەر تەرەپلىمە تىرىشچانلىق كۆرسەتكەن بولسىمۇ ئۈنۈم بەرمىگەن، ئەمگەك ماجىرالىرى كېسىم ھەيئىتىگە ئەرز قىلىپ، ئەمەت بىلەن سەمەتنىڭ بىلىم ئاشۇرۇش خىراجىتىنى ۋە ئۇلار كەلتۈرگەن ئىقتىسادىي زىياننى تۆلىتىپ بېرىشنى، تېخنىكا ماتېرىياللىرىنى قايتۇرغۇزۇپ بېرىشنى تەلەپ قىلغان. كېسىم ھەيئىتى تەكشۈرۈپ ئېنىقلىغاندىن كېيىن ئەمەت بىلەن سەمەت توختامغا خىلاپلىق قىلغانلىق جاۋابكارلىقىنى ئۈستىگە ئېلىشى، كارخانىنىڭ تەربىيىلەش، بىلىم ئاشۇرۇش خىراجىتى ئۈچۈن چىقارغان 5200 يۈەن پۇلنى، كارخانا تارتقان 8000 يۈەن ئىقتىسادىي زىياننى تۆلەپ بېرىشى ھەمدە كارخانىنىڭ تېخنىكا ماتېرىياللىرىنى قايتۇرۇپ بېرىشى كېرەك، دەپ كېسىم قىلغان بولسىمۇ ئۈنۈم بەرمىگەن.

تەھلىل: بۇ ئەنزە ئۈچ تۈرلۈك قانۇنىي مەسىلىگە چېتىلىدۇ.

1. ئەمگەك توختامىدىكى ماددىلار قانۇندىكى بەلگىلىمىلەرگە ئۇيغۇن بولۇشى كېرەك. «ئەمگەك قانۇنى»نىڭ 21 - ماددىسىدا «ئەمگەك توختامىدا سىناپ ئىشلىتىش مۇددىتى توغرىسىدا پۈتۈشۈشكە بولىدۇ، سىناپ ئىشلىتىش مۇددىتى ئۇزۇن بولغاندا ئالتە ئايدىن ئېشىپ كەتمەسلىكى كېرەك» دەپ بەلگىلەنگەن. ئەمەت، سەمەتلەرنىڭ كارخانا بىلەن تۈزگەن ئەمگەك توختامىدا سىناپ ئىشلىتىش مۇددىتى سەككىز ئاي دەپ بەلگىلىنىپ، «ئەمگەك قانۇنى»دىكى ئەڭ ئۇزۇن مۇددەتتىن ئېشىپ كەتكەن. شۇڭا توختامدىكى بۇ ماددا ئىناۋەتسىز، ئۇلارنىڭ سىناپ ئىشلىتىش مۇددىتى «ئەمگەك قانۇنى»دا بەلگىلەنگەن ئالتە ئاي بويىچە ئىجرا قىلىنىشى كېرەك. مىسالدا تونۇشتۇرۇلغان ئەھۋالدىن قارىغاندا، ئۇلارنىڭ سىناپ ئىشلىتىش مۇددىتى توشقان، لېكىن ئۇلارنىڭ گەپ-سۆزسىز كېتىپ قېلىشى توختامغا خىلاپلىق قىلىش ھەرىكىتى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. شۇڭا ئۇلار توختامغا خىلاپلىق قىلىش جاۋابكارلىقىنى ئۈستىگە ئېلىشى كېرەك.

2. ئەمگەك توختامى تۈزۈشكەن تەرەپلەر كېلىشكەن توختامغا رىئايە قىلىشى كېرەك. «ئەمگەك قانۇنى»نىڭ 19- ماددىسىدا «ئەمگەك توختامى يازما شەكىلدە تۈزۈلۈشى، ھەمدە ئۇنىڭدا: (1) ئەمگەك توختام مۇددىتى، (2) خىزمەت مەزمۇنى، (3) ئەمگەك مۇھاپىزىتى ۋە ئەمگەك شارائىتى، (4) ئىش ھەققى، (5) ئەمگەك ئىنتىزامى، (6) ئەمگەك توختامىنى ئاخىرلاشتۇرۇش شەرتلىرى، (7) ئەمگەك توختامىغا خىلاپلىق قىلىش جاۋابكارلىقى قاتارلىق ماددىلار بولۇشى كېرەك. ئەمگەك توختامىدا يۇقىرىقى بەلگىلىمىلەردىن باشقا، توختام تۈزۈشكۈچىلەر باشقا مەزمۇنلار توغرىسىدىمۇ پۈتۈشۈشكە بولىدۇ» دەپ بەلگىلەنگەن. ئەمەت، سەمەتلەر كارخانا بىلەن ئەمگەك توختامى تۈزگەندە، بىلىم ئاشۇرۇش ۋە تېخنىكا ماتېرىياللىرىنى سېتىش، ئۆتكۈزۈپ بېرىش مەسىلىسى ھەققىدە پۈتۈشكەن بۇ كېلىشىم قانۇن، نىزاملارغا زىت ئەمەس، شۇڭا بۇ ماددا كۈچكە ئىگە. ئەمەت، سەمەتلەر بۇنىڭغا خىلاپلىق قىلغان، شۇڭا تۆلەم جاۋابكارلىقىنى ئۈستىگە ئېلىشى كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، تېخنىكىلىق ماتېرىياللار ئەمەت بىلەن سەمەتنىڭ كەشپىياتى ۋە پاتېنتى ئەمەس، بەلكى كارخانىنىڭ پۇلى بىلەن تەربىيىلىنىپ ئالغان بىلىمى، ئۇلارنى ئەمەت بىلەن سەمەتنىڭ ئۆزىمىزگە تەئەللۇق دەپ تۇرىۋېلىشى خاتا، ئۇنى ئۆتكۈزۈپ بېرىش ۋە سېتىش تېخىمۇ خاتا، كارخانىنىڭ ئۇلارنى قايتۇرۇۋېلىشى توغرا.

3. ئەمگەك توختامىغا خىلاپلىق قىلىپ ئىقتىسادىي زىيان سالغانلار تۆلەم جاۋابكارلىقىنى ئۈستىگە ئېلىشى كېرەك. «ئەمگەك قانۇنى»نىڭ 102 - ماددىسىدا «ئەمگەكچىلەر مەزكۇر قانۇندا بەلگىلەنگەن شەرتلەرگە خىلاپلىق قىلىپ، ئەمگەك توختامىنى بىكار قىلغان ياكى ئەمگەك توختامىدىكى مەخپىيەتلىكنى ساقلاش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىلەرگە خىلاپلىق قىلىپ، ئادەم ئىشلەتكەن ئورۇنغا ئىقتىسادىي زىيان كەلتۈرگەن بولسا، قانۇن بويىچە تۆلەم جاۋابكارلىقىنى ئۈستىگە ئېلىشى كېرەك» دەپ بەلگىلەنگەن. كېسىم ھەيئىتىنىڭ تەكشۈرۈشىگە قارىغاندا، ئەمەت، سەمەتلەر مەزكۇر كارخانىنىڭ باشقۇرۇش خادىملىرى ۋە تېخنىكا تايانچلىرى ئىكەن، ئۇلار كارخانىنىڭ تېخنىكا ماتېرىياللىرىنى ئېلىپ گەپ-سۆزسىز كېتىپ قېلىپ بۇ كارخانىدا باشقۇرغۇچىلارنىڭ كەم بولۇپ قېلىشى ۋە تېخنىكا، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ نورمالسىز بولۇشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىپ، مەلۇم ئىقتىسادىي زىيان سالغان. كارخانىنىڭ ئەمەت بىلەن سەمەتتىن قانۇن بويىچە ئىقتىسادىي تۆلەم جاۋابكارلىقىنى ئۈستىگە ئېلىشنى تەلەپ قىلىشى توغرا، ئۇنى مۇئەييەنلەشتۈرۈش ۋە قوللاش لازىم.

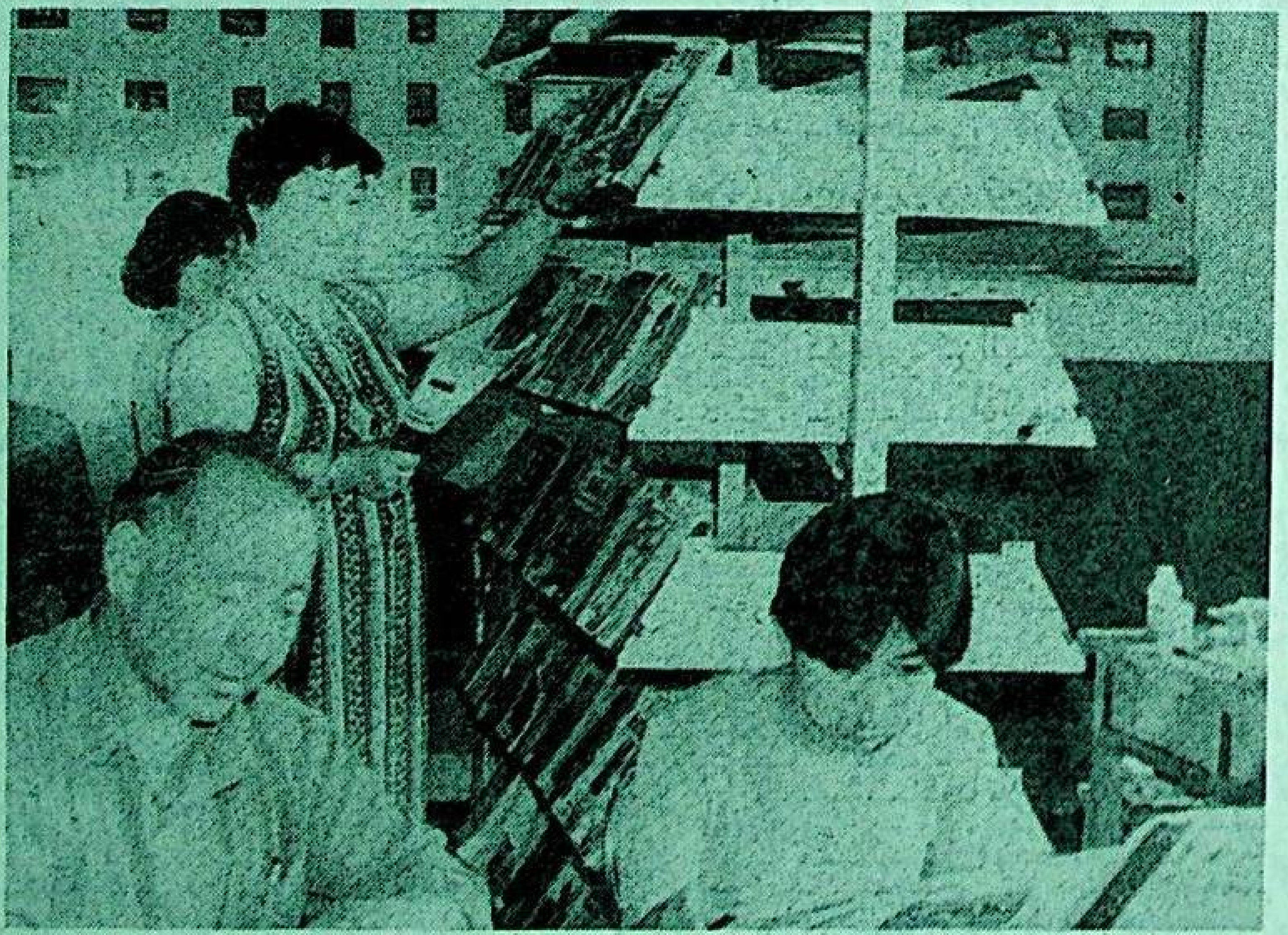

ئىلى ئېلېكتر ئىستانسىسى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ سىياسىي، كەسپىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈشى ئۈچۈن قىرائەتخانا قۇرۇپ، ئۇنىڭغا 13 مىڭ پارچە ھەر خىل ژانىردىكى كىتاب، 4700 پارچە گېزىت- ژۇرنال قويۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە كىتاب ، گېزىت - ژۇرنال ئارىيەت ئېلىش گۇۋاھنامىسى بېجىرىپ بەردى.

سۈرەتتە: ئىشچى - خىزمەتچىلەر قىرائەتخانىدا.

كامال جامال فوتوسى

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

لى تيېيىڭ ئۆي ئىسلاھاتى خىزمەت گۇرۇپپىسىنىڭ تەييارلىق خىزمىتى يىغىنىدا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى:

ئولتۇراق ئۆي يېڭى تۈزۈلمىسىنى ئورنىتىپ، ئولتۇراق ئۆي قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىش كېرەك

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. گوۋۇيۈەننىڭ ئولتۇراق ئۆي تۈزۈمى ئىسلاھاتىغا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىرى، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ ئەزالىرى ۋە بېيجىڭ، تيەنجىن، شاڭخەي شەھەرلىرىنىڭ خەلق قۇرۇلتايلىرىدىكى مەسئۇل يولداشلارنى تەكلىپ قىلىپ، ئۆي ئىسلاھاتى خىزمىتىنى تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، يېقىندا مەملىكەتتىكى 20 ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، بىۋاستە قاراشلىق شەھەرلەرنىڭ ئولتۇراق ئۆي تۈزۈمى ئىسلاھاتى ۋە دۆلەتنىڭ ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى تەكشۈرىدىغان بولدى.

يېقىندا ئېچىلغان تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىنىڭ تەييارلىق خىزمىتى يىغىنىدا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى، گوۋۇيۈەن ئولتۇراق ئۆي تۈزۈمى ئىسلاھاتى رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقى لى تيېيىڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئولتۇراق ئۆي - خەلق ئاممىسىنىڭ تۇرمۇشىغا چېتىلىدىغان تۈپ خاراكتېرلىك مەسىلە بولۇپ، ئۇزاق مۇددەتلىك ئىقتىساد، ئىجتىمائىي تەرەققىيات دۇچ كېلىدىغان مۇھىم تېما، ئولتۇراق ئۆي تۈزۈمى ئىسلاھاتى ئاممىنىڭ تۈپ مەنپەئىتىگە چېتىلىدۇ، ئۆي ئىسلاھاتىنىڭ تۈپ مەقسىتى — ئولتۇراق ئۆي يېڭى تۈزۈلمىسىنى ئورنىتىش ئارقىلىق ئولتۇراق ئۆي قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىشتىن ئىبارەت، ئولتۇراق ئۆيىنى تاۋارلاشتۇرۇش ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى ئىش ھەققىدىن چىقىم قىلىپ ئۆي مەسىلىسىنى ھەل قىلىدىغان قىلىشنى كۆرسىتىدۇ. ئولتۇراق ئۆي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىدا بىرىنچىدىن، ئەسلىدە بار ھۆكۈمەت ئۆيلىرى ئاساس قىلىنىدۇ. ئىككىنچىدىن، ئولتۇراق ئۆي قۇرۇلۇشى تېزلىتىلىدۇ، كىرىمى تۆۋەن، ئۆي قىيىنچىلىقى بارلارنىڭ ئۆي مەسىلىسى ھەل قىلىنىدۇ. ھازىر ئۆي ئىجارىسى ۋە ھۆكۈمەت ئۆيىنى سېتىشنى تەڭشەش، جامائەت فوندى تۈزۈمى ۋە رەنگە قويۇپ، قەرز تۆلەش تۈزۈمىنى ئورنىتىش، شۇنىڭدەك ئولتۇراق ئۆينى كۆچمەس مۈلۈك سېتىش بازار سودىسىغا كىرگۈزۈش قاتارلىق ھەرقايسى جەھەتلەردىكى ئىسلاھاتنى ياخشى تۇتۇش كېرەك.

لى تيېيىڭ تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: جايلار گوۋۇيۈەننىڭ بىر تۇتاش سىياسىتىنى قاتتىق ئىجرا قىلىشى لازىم، گوۋۇيۈەننىڭ ئۆي ئىسلاھاتى توغرىسىدىكى «قارار»ىدىن ھالقىغان ھالدا ئۆز ئالدىغا ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى تۈزۈشكە يول قويۇلمايدۇ. مۇشۇنداق ئەھۋال بايقالغان ھامان ئىستىيدىل تۈزىتىش كېرەك. پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە ئورگانلىرى، بېيجىڭ، تيەنجىن، شاڭخەي شەھەرلىرى ۋە 35 چوڭ، ئوتتۇرا شەھەر «قارار»نى باشلامچىلىق بىلەن ئىجرا قىلىشى كېرەك. «قارار»نى مۇكەممەللەشتۈرۈش توغرىسىدا پىكىر بېرىشكە بولىدۇ. لېكىن گوۋۇيۈەن تەكشۈرۈشتىن ئىلگىرى جايلار چوقۇم ئىجرا قىلىشى لازىم، ئۆي ئىسلاھاتىنىڭ باش قائىدىسى، سىياسىتى ئۆزگەرتىشكە بولمايدۇ. ئۆي ئىسلاھاتى داۋامىدا ناتوغرا ئىستىللارنىڭ كادىرلارنى چىرىتىشتىن ساقلىنىش لازىم، كادىرلار ناتوغرا ۋاسىتە ۋە قىلمىشلار ئارقىلىق ھۆكۈمەت ئۆيىنى سېتىۋالسا بولمايدۇ، بۇنداق ئەھۋال بايقالسا تۈزىتىش چارىسى قوللىنىلىپ، قاتتىق بىر تەرەپ قىلىش ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە ئولتۇراق ئۆي يېڭى تۈزۈلمىسى دەسلەپكى قەدەمدە ئورنىتىلىش، ئۆي سېتىشنى قىسمەن مۈلۈك ھوقۇقىدىن ئومۇمىي مۈلۈك ھوقۇقىغا ئۆتۈشنى تەدرىجىي ئورۇنداش، پاراۋانلىق شەكلىدىكى ئۆي تەقسىم قىلىش ئۇسۇلىنى ئىمكان قەدەر تېز توختىتىش، يېڭىدىن سېلىنغان ئولتۇراق ئۆيلەرنى يېڭى تۈزۈلمە بويىچە بىر تەرەپ قىلىش، ئىش ھەققى تەقسىم قىلىش، رەنگە قويۇپ قەرز پۇل ئېلىش، مۇددەتكە بۆلۈپ پۇل تۆلەش، جامائەت فوندى تۈزۈمىنى بىر تۇتاش ئويلىشىپ، ئولتۇراق ئۆي تۈزۈمى ئىسلاھاتىنى ئومۇمىي جەھەتتىن ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك.

لى تيېيىڭ ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى تەكىتلىگەندە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: دۆلەتنىڭ ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئۆي ئىسلاھاتىنى ئىلگىرى سۈرىدىغان سىياسەت خاراكتېرلىك ئۆلگە كۆرسىتىش قۇرۇلۇشىغا ئايلاندۇرۇش، كىرىمى تۆۋەن، ئۆي قىيىنچىلىقى بارلارغا تەننەرخ باھاسى بويىچە سېتىپ بېرىش قۇرۇلۇشىنىڭ سېلىنىش تەننەرخىنى تىرىشىپ تۆۋەنلىتىش كېرەك، سېلىنىش باھاسى تۆۋەن دېگەنلىك تۆۋەن ئۆلچەمنى كۆرسەتمەيدۇ، سېلىنغان ئۆيلەرنىڭ سۈپىتى، ئۆلچىمى يۇقىرى بولۇشى كېرەك، 50-، 60-يىللاردىكى سەرەڭگە قېپىدەك ئۆيلەرنى سالماسلىق كېرەك، دۆلەتنىڭ ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدىكى ئولتۇراق ئۆيلەر يۈزدە يۈز لاياقەتلىك بولۇشى لازىم. ئامما ئويلىغاننى ئويلاپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئۈچۈن كۆرۈنۈشى يېڭى، لايىھىلىنىشى مۇۋاپىق، مۇھىتى گۈزەل، ئامما رازى بولىدىغان ئولتۇراق ئۆيلەرنى سېلىپ بېرىش لازىم.

بۇخې: يېزا ئىگىلىكى توغرىسىدىكى «ئىككى قانۇن» يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق ئورنىنى مۇستەھكەملىدى، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى مالىيە-ئىقتىساد كومىتېتى بىلەن يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى «يېزا ئىگىلىك قانۇنى»، «يېزا ئىگىلىك تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش قانۇنى» يولغا قويۇلغانلىقىنىڭ ئۈچ يىللىقى مۇناسىۋىتى بىلەن مۇشۇ ئاينىڭ 2-كۈنى بېيجىڭدا سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزدى. سۆھبەت يىغىنىدا مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋېييۈەنجاڭى بۇخې مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: يېزا ئىگىلىكى توغرىسىدىكى «ئىككى قانۇن»نىڭ يولغا قويۇلۇشى يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا ئىقتىسادىنىڭ ئىزچىل، مۇقىم، ساغلام راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق ئورنىنى يەنىمۇ مۇستەھكەملەشتە مۇھىم رول ئوينىدى.

بۇ خې مۇنداق دېدى: يېزا ئىگىلىكى توغرىسىدىكى «ئىككى قانۇن» يولغا قويۇلغان ئۈچ يىلدىن بۇيان، ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار، خەلق قۇرۇلتايلىرى، خەلق ھۆكۈمەتلىرى «ئىككى قانۇن»نى ئىزچىللاشتۇرۇپ ۋە يولغا قويۇپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق ئورنىنى كۈچەيتىش جەھەتتە نۇرغۇن خىزمەت ئىشلىدى، بۇنىڭ بىلەن ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەتلەرنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى يېزا ئىگىلىكىنى بىۋاستە تۇتۇشتەك ۋەزىيەت دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەندى. جايلار «يېزا ئىگىلىك قانۇنى»دىكى تەلەپلەرگە ئاساسەن، ئائىلىلەرگە، مەھسۇلاتقا بىرلەشتۈرۈپ ھۆددىگە بېرىشنى ئاساس قىلغان مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى مۇقىملاشتۇرۇش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈشتە چىڭ تۇرۇپ، شەرت-شارائىت ھازىرلانغان جايلار مۇۋاپىق كۆلەم ئىگىلىكىنى يولغا قويۇپ، دېھقانلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. جايلار بازار ئېھتىياجىنى باشلامچى قىلىپ، كۆپ خىل يوللار ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىگە سېلىنىدىغان سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، يېزا ئىقتىسادىنىڭ كەسپلىشىش مۇساپىسىنى تېزلەتتى. جايلار دېھقانلارنىڭ سېلىقى قايتا ئېغىرلىشىپ كېتىش ۋە يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بازارلىرىنىڭ تەرتىپى قالايمىقان بولۇش مەسىلىسىنى نەزەردە تۇتۇپ، كەسكىن تەدبىر قوللىنىپ، نامۇۋاپىق ھەق ئېلىش تۈرلىرىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى ئېغىرلىتىۋېتىش ۋە دېھقانلارغا زىيان يەتكۈزۈش قىلمىشلىرىنى قاتتىق تەكشۈرۈپ، بىر تەرەپ قىلىپ، دېھقانلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق -مەنپەئىتىنى قوغدىدى. ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر «يېزا ئىگىلىك تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش قانۇنى»دىكى تەلەپلەرگە ئاساسەن، يېزا ئىگىلىك تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش خىزمىتى ۋە قوشۇن قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتتى.

بۇ خې يېزا ئىگىلىكى توغرىسىدىكى «ئىككى قانۇن»نى ئىزچىللاشتۇرۇشتا ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەرنى نەزەردە تۇتۇپ مۇنداق دېدى: يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ باھاسى ئۆرە بولۇش، ئاشلىق، پاختىنىڭ ۋەزىپە بەلگىلەپ سېتىۋېلىنىش باھاسى سەل تۆۋەن بولۇش، دېھقانلارنىڭ سېلىقى ئېغىر بولۇش مەسىلىلىرى يەنىلا خېلى گەۋدىلىك؛ يېزا ئىگىلىك سېلىنمىسى نىسپىي كەمچىل، مەبلەغنى ئىگىلىۋېلىش، ئىشلىتىۋېلىش ئەھۋالى يەنىلا مەۋجۇت؛ يېزا ئىگىلىك تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش قوشۇنى مۇقىم ئەمەس، كېڭەيتىش خىراجىتى يېتىشمەسلىك قاتارلىق مەسىلىلەر يەنىلا خېلى گەۋدىلىك؛ تېرىلغۇ يەرلەرنى ۋەيران قىلىۋېتىش، ئىگىلىۋېلىش، يېزا ئىگىلىك مۇھىتى بۇلغىنىش ئەھۋالى بەزى جايلاردا يەنىلا بىر قەدەر ئېغىر. شۇڭا يېزا ئىگىلىكى توغرىسىدىكى «ئىككى قانۇن»نى ئومۇمىيۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە يولغا قويۇش يەنىلا ئالدىمىزدا تۇرىۋاتقان مۇشكۈل ۋەزىپە.

سۆھبەت يىغىنىدا گوۋۇيۈەننىڭ ئالاقىدار مىنىستىرلىك، كومىتېتلىرنىڭ مەسئۇللىرى ئۆزلىرىنىڭ يېزا ئىگىلىكى توغرىسىدىكى «ئىككى قانۇن»نى يولغا قويۇش ئەھۋالىنى تونۇشتۇردى.

ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى تۆت جىنايى ئىشلار دېلوسىغا چىقىرىلغان ھۆكۈمنى ئېلان قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ تېلېگراممىسى. ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى 7-ئاينىڭ 2-كۈنى قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىدە تەتۈرلۈك قىلىپ دېلو سادىر قىلغان، ئەسەبىيلەرچە بۇلاڭچىلىق، قاتىللىق، ئوغرىلىق، باسقۇنچىلىق، لۈكچەكلىك جىنايىتى ئۆتكۈزگەن جىنايەتچىلەرنى سوتلاش ئەھۋالى ۋە ھۆكۈم نەتىجىسىنى ئېلان قىلدى.

شەندۇڭ ئۆلكىسىنىڭ جىنەن شەھىرىدىكى يەككە تىجارەتچى ياڭ شۆگۇڭ 1996-يىل 4-ئاينىڭ 28-كۈنى كەچ سائەت 11 دە ئاپتوموبىل بىلەن جىنەن شەھىرىدىكى شەندۇڭ خۇاڭخې قۇرۇلۇش ماشىنىلىرىنى رېمونت قىلىش ئورنىغا كىرىپ 124 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى ئاپتوموبىل زاپچاسلىرىنى ئوغرىلاپ، بۇ ئورۇندا دىجورنىلىق قىلىۋاتقان خادىمنى پالتا بىلەن چېپىپ ئۆلتۈرگەن، 5-ئاينىڭ 4-ۋە 11-كۈنى ياڭ شۆگۇڭ ئاپتوموبىل ھەيدەپ تەيەن شەھىرى ۋە چېپىڭ ناھىيىسىگە مىڭشەن ناھىيىسىدىكى دېھقان جاڭ ئەنگۇ 1996 - يىل 5 - ئاينىڭ 30- كۈنى بىرلىشىپ تاكسى شوپۇرى ئۇۋ ×× ھەيدىگەن «شالى» ماركىلىق پىكاپنى بۇلاپ قاچقان. يەنە ئۇۋ×× نىڭ 185 يۈەن خەلق پۇلى، بىردانە ئالتۇن زەنجىرى، بىر جۈپ ئالتۇن ھالقىسىنى بۇلىغان. ئاندىن ئۇۋ×× غا باسقۇنچىلىق قىلغان ھەم جاڭ شېڭمو، جاڭ ئەنگولارغا ئۇۋ×× نى بوغۇپ ئۆلتۈرگۈزۈپ، جەسەتنى يول بويىدىكى دەرەخزارلىققا تاشلاتقۇزغان. شەنشى ئۆلكىسى باۋجى شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت رايونلۇق يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى ئىككىنچى سوتنىڭ كېسىمى بىلەن يۇخۇغا ئۆلۈم جازاسى بېرىش، سىياسىي ھوقۇقىدىن ئۆمۈرۋايەت مەھرۇم قىلىش جازاسى بېرىلدى.

بېيجىڭ پايتەخت پولات -تۆمۈر شىركىتىنىڭ ئىشچىسى ۋاڭ شياۋدۇڭ 1996-يىل 5-ئاينىڭ 14-كۈنى كەچ سائەت ئوندا بېيجىڭ شەھىرى شىجىڭشەن رايونى جەنۇبىي باجاۋ كوچىسىدىكى 14-بىنانىڭ شىمالىدىكى گۈللۈكتە كېتىۋاتقان ياش قىز خاۋ×× نى توسۇپ، خاۋ×× نى ئۇرۇپ ھوشىدىن

قاتناش مىنىستىرلىكى، ج خ مىنىستىرلىكى تەتۈرلۈك قىلىپ «ئۈچ قالايمىقان» بىلەن شۇغۇللانغۇچىلارنى قەتئىي بىر تەرەپ قىلىدىغانلىقىنى ۋە رەھبەرلەرنىڭ

قاتناش مىنىستىرلىكى، ج خ مىنىستىرلىكى تەتۈرلۈك قىلىپ «ئۈچ قالايمىقان» بىلەن شۇغۇللانغۇچىلارنى قەتئىي بىر تەرەپ قىلىدىغانلىقىنى ۋە رەھبەرلەرنىڭ جاۋابكارلىقىنى سۈرۈشتۈرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. قاتناش مىنىستىرلىكى ۋە ج خ مىنىستىرلىكىنىڭ ئالاقىدار مەسئۇللىرى يېقىندا مۇنۇلارنى بىلدۈردى: ھازىر تاشيوللاردىكى «ئۈچ قالايمىقان»نى تۈزەشنىڭ ئاچقۇچلۇق مەزگىلى. تەتۈرلۈك قىلىپ، «ئۈچ قالايمىقان» بىلەن شۇغۇللانغۇچىلارنى ۋاقتىدا بايقاش، قەتئىي بىر تەرەپ قىلىش كېرەك، بۇ ئىشقا چېتىشلىق كىشىلەرنى بىر تەرەپ قىلىپلا قالماي، ئالاقىدار رەھبەرلەرنىڭ جاۋابكارلىقىنى سۈرۈشتۈرۈش كېرەك.

تونۇشتۇرۇلۇشىچە، قاتناش مىنىستىرلىكى، ج خ مىنىستىرلىكى بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمدا تاشيوللاردىكى «ئۈچ قالايمىقان»نى تۈزەشنىڭ سالمىقىنى زورايتقان. گوۋۇيۈەن ساھەلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش ئىشخانىسى، قاتناش مىنىستىرلىكى ۋە ج خ مىنىستىرلىكى بىرلىكتە ئاچقان بېيجىڭ رايوندىكى «ئۈچ قالايمىقان»نى تۈزەش يىغىنىدا قاتناش مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى خۇاڭ شەنشياڭ، ج خ مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىر ياردەمچىسى ياڭ خۇەننىڭ ئۆز تارماقلىرىغا ۋەكالىتەن كېيىنكى يېرىم يىللىق تاشيوللاردىكى «ئۈچ قالايمىقان»نى تۈزەش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇردى.

خۇاڭ شەنشياڭ مۇنداق دېدى: بۇ يىل ئىچىدە دۆلەت تاشيولى، ئۆلكە تاشيولىدا ئاساسىي جەھەتتىن «ئۈچ قالايمىقان» مەسىلىسى بولماسلىق نىشانىغا يېتىشتە جايلاردىكى قاتناش تارماقلىرى ئۆلگە بولۇشى، ئۆز تارمىقىدا «ئۈچ قالايمىقان» بولماسلىقنى باشلامچىلىق بىلەن ئىشقا ئاشۇرۇشى، تاشيوللارنىڭ راۋان بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك قاتناش تارماقلىرى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ تاشيوللاردىكى «ئۈچ قالايمىقان»نى تۈزەش توغرىسىدىكى قارار ۋە ئورۇنلاشتۇرۇشىنى ئۈزۈل-كېسىل ئىزچىللاشتۇرۇشى، ئىجرا قىلىشى كېرەك. ئۇ مۇنداق دېدى: قاتناش تارماقلىرى تاشيوللاردىكى «ئۈچ قالايمىقان»نى تۈزەشتە بىرىنچى قول رەھبەرلەر ئاساسلىق مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئېلىشى كېرەك. قايسى جاينىڭ قاتناش تارمىقىدا «ئۈچ قالايمىقان» مەسىلىسى كۆرۈلسە، شۇ جايدىكى قاتناش تارماقلىرىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرىنىڭ جاۋابكارلىقىنى سۈرۈشتۈرۈش كېرەك. قاتناش مىنىستىرلىكى ھەر ساھە، ئاممىنىڭ تاشيوللاردا «ئۈچ قالايمىقان» بىلەن شۇغۇللانغۇچىلارنى نازارەت قىلىشى ۋە ئۇلارنى پاش قىلىشىنى قارشى ئالىدۇ. قاتناش مىنىستىرلىكى «ئۈچ قالايمىقان»نى تۈزەش ئىشخانىسى پاش قىلىنغان ھەر بىر دېلوغا چوقۇم جاۋاب خەت يېزىشى، ھەر بىر دېلونى تەكشۈرۈشى كېرەك.

ياڭ خۇەننىڭ مۇنداق دېدى: تاشيوللاردىكى «ئۈچ قالايمىقان»نى تۈزەشكە ئالاقىدار فاڭجېن، سىياسەت ۋە پرىنسىپلار ئېنىتايىن ئېنىق، ج خ مىنىستىرلىكى ج خ خەلق ساقچىلىرىنىڭ يوللارغا بېرىپ ۋەزىپە ئىجرا قىلىشى توغرىسىدىمۇ كونكرېت بەلگىلىمە چىقاردى. ھازىر گەپ قانۇننى قاتتىق ئىجرا قىلىش، چەكلەنگەن ئىشلارنى توسۇشنى ھەقىقىي ئىشقا ئاشۇرۇشتا قالدى. ھەر دەرىجىلىك ج خ ئورگانلىرى ۋە بارلىق خەلق ساقچىلىرى پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى ئىجرا قىلىشنىڭ نەمۇنىچىلىرى، قانۇننى ئىجرا قىلىشنىڭ نەمۇنىچىلىرى، تاشيوللاردىكى «ئۈچ قالايمىقان»نى تۈزەشنىڭ ياخشى باشلامچىلىرىدىن بولۇپ، بۇ يىل ئىچىدە دۆلەت تاشيولى، ئۆلكە تاشيولىدا «ئۈچ قالايمىقان» مەسىلىسىنى ئاساسىي جەھەتتىن تۈگىتىشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك ج خ باشقۇرۇش تارماقلىرىنىڭ تاشيوللاردىكى «ئۈچ قالايمىقان»نى تۈزەش خىزمىتىدە بىرىنچى قول رەھبەرلەر بىۋاستە تۇتۇشى، مەسئۇل بولۇشى كېرەك.

(بېشى 1 - بەتتە)

سەۋىيىگە يېتىش پىلانىنى يولغا قويۇشقا دائىر تەپسىلىي پرىنسىپى»نىڭ يولغا قويۇلۇشى بىلەن يېزا-بازار، مەيدانلار كەنت، بازار قۇرۇلۇشىنى مۇھىم نۇقتا، ئائىلىلەرنى ئاساس، كەنتلەرنى يېتەكچى، بازار-يېزىلارنى باشلامچى قىلىپ، پىلانىنى تەدرىجىي ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە كىرىشتى. 5-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە يېزا-بازار، مەيدان، كەنتلەر 150 كىلومېتىر يولنى رەتلىدى، 28 كىلومېتىر يولغا شېغىل تۆكتى، 6.9 كىلومېتىر ئۇلنى مۇستەھكەملىدى، تۆت كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا قورۇ تېمى ياسىدى، 25 مىڭ 600 كۋادرات مېتىر كۆلەمدە يېڭى ئۆي سالدى، 43 مىڭ كۋادرات مېتىر كۆلەمدىكى ئۆينى رېمونت قىلدى، 249 تېلېفون ئورناتتى. تولى يېزىسىنىڭ يوللىرى تار، قورۇ تاملىرى، ھويلا ئىشىكلىرى ئۆلچەمسىز ئىدى. بۇ يېزا 3-ئايدىن باشلاپ 2620 ئەمگەك كۈنى، 40 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، 7200 كۇب مېتىر شېغىل-قۇم ئەكەلدى، تۆت-بەش مېتىر كېلىدىغان تار يولنى 12 مېتىرغا كېڭەيتىپ، ئاساسىي يول بىلەن پىيادىلەر يولىنى ئايرىدى.

كونا ستولبىلارنى سېمونت ستولبىلارغا ئۆزگەرتتى. بۇ يېزىنى ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈشنى ھۆددىگە ئالغان، ناھىيىلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، پەن-تېخنىكا كومىتېتى، مائارىپ ئىدارىسى، قاتناش ئىدارىسى ئۇلارغا قولىدىن كېلىشىچە ياردەم بەردى. شۇنىڭ بىلەن بۇ يېزىنىڭ قىياپىتىدە خېلى كۆرۈنەرلىك ئۆزگىرىش بولدى، جىڭ ناھىيىسى 6-ئاينىڭ 14-كۈنى بۇ يېزىنىڭ خوتونامتوك كەنتىدە ناھىيە بويىچە نەق مەيدان يىغىنى ئېچىپ، ئۇلارنىڭ قىياپەتنى يېڭىلاشتا تۇنجى قەدەمنى مۇۋەپپەقىيەتلىك باسقانلىقىنى مۇئەييەنلەشتۈردى ۋە ئۇلارنى 20 مىڭ يۈەن بىلەن مۇكاپاتلاپ، باشقا يېزا، كەنتلەرنىڭ ئۇلاردىن ئۆگىنىش ئاكتىپلىقىغا ئىلھام بەردى.

ئۆلتۈرگەن، 5-ئاينىڭ 4-ۋە 11-كۈنى ياڭ شۆگۈڭ ئاپتوموبىل ھەيدەپ تەيئەن شەھىرى ۋە چېپىڭ ناھىيىسىگە بارىدىغان تاشيولدا ئۇۋ ملتىقىنى كۆتۈرۈۋېلىپ، يەككە ئاپتوموبىل شوپۇرلىرىنىڭ ئالدىنى توسۇپ قورقۇتۇپ، ئۇلارنىڭ 13 مىڭ 600 يۈەن پۇلىنى بۇلىغان ۋە ئۇلارنى ئېتىپ ئۆلتۈرگەن، ياڭ شۆگۈڭ 5-ئاينىڭ 18-كۈنى چۈشتىن كېيىن زاۋجۇاڭ شەھىرىدە ئاپتوموبىل كىرا قىلىش نامى بىلەن يەككە تاكسى شوپۇرى جاڭ جىڭيىنى لىنيى شەھىرىگە ئالداپ ئاپىرىپ ئېتىپ ئۆلتۈرۈپ، 110 مىڭ يۈەنلىك «سانتانا» ماركىلىق پىكاپىنى بۇلاپ كەتكەن. بۇنىڭدىن باشقا، ياڭ شۆگۈڭ يەنە 168 مىڭ يۈەنلىك «سانتانا» ماركىلىق پىكاپنى ئوغرىلىغان، شەندۇڭ ئۆلكىسى جىنەن شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ بىرىنچى سوتتا ھۆكۈم قىلىشى، شەندۇڭ ئۆلكىلىك يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ ئىككىنچى سوتتا كېسىم چىقىرىشى بىلەن ياڭ شۆگۈڭغا ئۆلۈم جازاسى بېرىش، سىياسىي ھوقۇقىدىن ئۆمۈرۋايەت مەھرۇم قىلىش جازاسى بېرىلدى.

سىچۈەن ئۆلكىسىنىڭ خېچۈەن شەھىرىدىكى دېھقان لى مىڭ، جىنجۇ ناھىيىسىدىكى دېھقان جاڭ شىكمو، جەمئەتنى يول بويىدىكى دەرەخزارلىققا تاشلاۋەتقۇزغان. شەنشى ئۆلكىسى باۋجى شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ بىرىنچى سوتتا ھۆكۈم قىلىشى، شەنشى ئۆلكىلىك يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى ئىككىنچى سوتنىڭ كېسىم چىقىرىشى بىلەن لى مىڭ، جاڭ شىكمو، جاڭ ئەنگولارغا ئۆلۈم جازاسى بېرىش، سىياسىي ھوقۇقىدىن ئۆمۈرۋايەت مەھرۇم قىلىش جازاسى بېرىلدى.

گۇاڭشى جۇاڭزۇ ئاپتونوم رايونى فاڭچېڭ پورت شەھىرىنىڭ ئىشچىسى يۈخو 1996-يىل 5-ئاينىڭ 9-كۈنى فاڭچېڭ شەھىرىدە زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى لىن شۇخۇانىڭ مال سېتىۋالغانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇنىڭ پۇلىنى بۇلاش نىيىتىگە كەلگەن، ئەتىسى ئەتىگەن سائەت بەشتە يۈخو تاپانچا، قول مىناسىنى كۆتۈرۈپ، يول بويىدا كۈتۈپ تۇرغان، لىن شۇخۇانىڭ ئەنىڭگە بارىدىغان ئاپتوموبىلغا ئولتۇرۇپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، كوزۇپقا چىقىۋېلىپ، كېيىنكىگە قارىتىپ ئوق چىقىرىپ، لىن شۇخۇا بىلەن يەنە بىر يولۇچىنى ئۆلتۈرگەن، ئىككى يولۇۋچىنى يارىلاندۇرغان، لىن شۇخۇا ئېلىپ ماڭغان 153 مىڭ يۈەن پۇلىنى بۇلىغان. گۇاڭشى جۇاڭزۇ ئاپتونوم رايونى فاڭچېڭ پورت شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ بىرىنچى سوتنىڭ ھۆكۈمى، گۇاڭشى جۇاڭزۇ ئاپتونوم كوچىسىدىكى 14-بىنانىڭ شىمالىدىكى گۈللۈكتە كېتىۋاتقان ياش قىز خاۋ×× نى توسۇپ، خاۋ×× نى ئۇرۇپ ھوشىدىن كەتكۈزگەندىن كېيىن ئۇنىڭ بىردانە ئالتۇن زەنجىرى، بىردانە ئالتۇن ئۈزۈكىنى بۇلىغان ۋە خاۋ×× قا پەسكەشلىك قىلغان، ۋاڭ شياۋدۇڭ نەق مەيداندا قولغا چۈشتى. ۋاڭ شياۋدۇڭ بۇنىڭدىن باشقا 1996-يىلى 1-ئايدا ئۈچ قېتىم بۇلاڭچىلىق دېلوسى تۇغدۇرۇپ، بىردانە ئالتۇن زەنجىر، 500 يۈەن خەلق پۇلىنى بۇلىغان، شۇنداقلا زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىنى ئۇرغان ۋە ئۇنىڭغا پەسكەشلىك قىلغان؛ بىر قېتىم ئوغرىلىق دېلوسى تۇغدۇرۇپ، 33 مىڭ يۈەن خەلق پۇلى، 700 نەچچە دوللار ۋە ئالتۇن زەنجىر، ئالتۇن ئۈزۈك قاتارلىق نەرسىلەرنى ئوغرىلىغان، بېيجىڭ شەھەرلىك بىرىنچى ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى بىرىنچى سوتنىڭ ھۆكۈمى، بېيجىڭ شەھەرلىك يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى ئىككىنچى سوتنىڭ كېسىمى بىلەن ۋاڭ شياۋدۇڭغا ئۆلۈم جازاسى بېرىش، سىياسىي ھوقۇقىدىن ئۆمۈرۋايەت مەھرۇم قىلىش جازاسى بېرىلدى.

جايلاردىكى خەلق سوت مەھكىمىلىرى جىنايەتچى ياڭ شۆگۈڭ، لى مىڭ، جاڭ شىكمو، جاڭ ئەنگو، يۈخو، ۋاڭ شياۋدۇڭلارغا بېرىلگەن ئۆلۈم جازاسىنى 7-ئاينىڭ 2-كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئىجرا قىلدى.

بېيىش باشلامچىسى مىجىت ئېلى

(بېشى 1 - بەتتە)

بۇ كەنتتە 23 نامرات ئائىلە بولۇپ، كەنت پارتىيە ياچېيكىسى «پارتىيە ئەزالىرى نامرات ئائىلىلەر بىلەن ئالاقە باغلاش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشنى قارار قىلدى. مىجىت ئېلى ئۆزى ئالتە نامرات ئائىلە بىلەن ئالاقە باغلاپ ئۇلارنى ھۆددىگە ئالدى. ئۇ بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، تېرىش، سۇغىرىش، ئوغۇتلاش، دورا چېچىش قاتارلىق جەھەتلەردە نامرات ئائىلىلەرگە قولايلىق شارائىت يارىتىپ بەردى، ئۇ نامرات ئائىلىلەرنىڭ قوشۇمچە كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىشىغا ياردەم بېرىش ئۈچۈن، ھەر بىر ئائىلىگە 2000 يۈەندىن پۇل ئاجرىتىپ كالا، قوي، توخۇ ئېلىپ بېرىش بىلەن بىللە نامرات ئائىلىلەرگە 1500 كىلوگرام ئاشلىق ياردەم قىلدى. نامرات ئائىلىلەرنى بالدۇرراق نامراتلىقتىن قۇتقۇزۇش ئۈچۈن، ھەر يىلى ئۇلارنىڭ يېرىنى ھەقسىز ئاغدۇرۇپ بەردى، ئۇلارغا ھەقسىز خىمىيىۋى ئوغۇت بەردى.

مىجىت ئېلى ياردەم بەرگەن ئوبۇل ئۆمەرنىڭ ئائىلىسىدە تۆت جان بولۇپ، ئۇلار ئارانلا ئون كۋادرات مېتىر كېلىدىغان كونىراپ كەتكەن بىر ئېغىز ئۆيدە ئولتۇراتتى، ئائىلىدە بىر قازان، بىر نەچچە تاۋاق ۋە بىر كونا كىگىزدىن باشقا ھېچنەرسە يوق ئىدى. مىجىت ئېلى ئۇنىڭغا كۆكتات، قوغۇن، تاۋۇز تېرىش تېخنىكىسىنى ئۆگىتىپ، ئۇنى خىمىيىۋى ئوغۇت، ئائىلە ئوغۇتى سېلىنمىسىنى كۆپەيتىشكە يېتەكلەپ، ئىشلىتىدىغان سۇ، ئىشلەپچىقىرىش مەبلىغى جەھەتتە ئۇنىڭغا ئېتىبار بېرىپ، ئوبۇل ئۆمەر ئائىلىسىنىڭ تېزدىن نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشىغا، 200 كۋادرات مېتىر كۆلەمدىكى ئالتە ئېغىز ئۆي سېلىۋېلىشىغا تۈرتكە بولدى.

مىجىت ئېلىنىڭ ياردىمى بىلەن ئالتە نامرات ئائىلە پۈتۈنلەي نامراتلىقتىن قۇتۇلدى.

ئۆلكىنىڭ كۈچى چەكسىز. مىجىت ئېلىنىڭ يېتەكلىشى بىلەن كەنتتىكى پارتىيە ئەزالىرى پۇل، ئاشلىق، نەرسە-كېرەك ئىئانە قىلىش پائالىيىتى ۋە نامرات ئائىلىلەرنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشىغا ياردەم بېرىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، تىرىشىش ئارقىلىق نامرات ئائىلىلەرنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ، بېيىغانلار قاتارىغا قوشۇپ، ئورتاق بېيىش نىشانىنى ئىشقا ئاشۇردى. كەنت بويىچە ئالتە ئائىلە ئاپتوموبىل سېتىۋالدى، 36 ئائىلە تراكتور سېتىۋالدى، 240 ئائىلىنىڭ تېلېۋىزورى بولۇپ، كەنتنىڭ تېلېۋىزورلىشىش نىسبىتى % 99.2 كە يەتتى. كەنتنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان كىرىمى 1048 يۈەنگە يەتتى.

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

شىنجاڭ گېزىتى

1996 - يىل
ئىيۇل
15
دۈشەنبە

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۈتاش
نومۇرى: CN 65 — 0002 / Z
(ۋاكالەت نومۇرى: 1 — 57)
新疆日报
(维文)
«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشىر قىلدى (بۇ سان ئالتە بەت)

شەرق سەپىرىدىن پەيدا بولغان «تەۋەككۇلچىلىك»

ـ ساۋەن ناھىيىسى داچۈەن يېزىسى شەھەر ئەترابى شەرقىي كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ ئەزاسى، كەنت باشلىقى ئابلاجان ھاجى توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز ئىسمائىل مۇھەممەت، مەۋلان سابىت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم

ئاۋانگارتلار

ئابلاجان ھاجى بۇنىڭدىن ئىككى يىل ئىلگىرى ساۋەن ناھىيىسى تەشكىللىگەن توققۇز كىشىلىك تەكشۈرۈش ئۆمىكىنىڭ تەركىبىدە سەندۇڭ ئۆلكىسىنىڭ يەنتەي شەھىرىدە ئېكسكۇرسىيە ۋە زىيارەتتە بولدى.

بۇ شەھەردىكى ئاسمان پەلەك قەد كۆتۈرگەن بىنالار، ئاۋات رەستىلەر، پىگەدىن ياسالغان، كېڭەيتىپ، ياسالغان ئازادە يوللار، بۇ يوللاردا موكىدەك ئۆتۈشۈپ تۇرغان ماشىنىلار... ئابلاجان ھاجىنىڭ دىققىتىنى تارتالمىدى. ئۇ يول بويلىرىدىكى ماي قاچىلاش پونكىتلىرىغا قىزىقىپ قالغانىدى.

«ـتوختاپتۇرە، ـ دېدى ئابلاجان بىر ئىشنى سەل پەملىگەندەك قىلىپ، ـ ئۈرۈمچى ـ ئىلى تاشيولى بىزنىڭ ساۋەننى كېسىپ ئۆتىدۇ. ماشىنىمۇ جىق .كەنتىمىزمۇ بازارغا يېقىن. بىزمۇ يەنتەيلىكلەر قىلغان ئىشنى قىلىپ، ماي قاچىلاش پونكىتى قۇرۇپ باقساق بولماسمۇ؟».

ئۇ كەنتتىكىلەرنى يىغىپ يەنتەيدىن قۇرۇق كەلمىگەنلىكىنى، 180 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ ئۈرۈمچى ـ ئىلى تاشيولى بويىغا ماي پونكىتى قۇرۇپ، تاپاۋەت قىلىش ئويى بارلىقىنى ئېيتىۋىدى، بەزىلەرنىڭ قۇيقا چېچى تىك تۇرۇپ كەتتى.

ـ 180 مىڭ كوي خەجلەپ ماي قاچىلاش پونكىتى قۇرۇمىز دېدىڭما؟ ـ دېدى ئابلىز قۇلىقىغا ئىشەنمەي، ـ كارخانا دېگەننى ھۆكۈمەت قۇرىدۇ. بېشىڭ ئىششىپ قاپتۇ جۇمۇ سېنىڭ.

ـ ئىشىمىز ئوڭغا تارتمىسا گاڭسا ـ جىسا بولۇپ كېتىدىغان گەپ، ـ دېدى ھەببۇل ئاكىمۇ ئابلىزنىڭ سۆزىنى قۇۋۋەتلەپ، ـ بىز سىگەن نېنىمىزنى يېسەك بولامدىكى.

ھەببۇل ئاكا كەنتتىكى كۆپنى كۆرگەن پېشقەدەم ئىدى. دېلىغۇل بولۇپ تۇرغانلار ئۇنىڭ گېپىنى ئاڭلاپلا تەۋەككۇل قىلىپ بېقىشتىن سىگەن نېنىنى يېيىشنى ئەزەل كۆرۈپ قىلىشتى.

ئابلاجان كەنتتىكىلەرنى ئۈچ قېتىم يىغىپ قايتا ـ قايتا چۈشەندۈرگەن بولسىمۇ، ئىش كۆڭۈلسىز نەتىجە بىلەن ئاياغلاشتى.

ئابلاجان ھاجى لەسسىدە بولۇپ قالدى. «بىز قاچانغىچە شۈكرى، قانائەت بىلەن يۈرۈۋېرىدىغاندىمىز؟ بىر ئىشنىڭ بېشىنى تۇتۇپ ھال ـ كۈنىمىزنى ئوڭشايلى دېسە، بۇ خەق نېمىشقا ئادەمنىڭ ياخشى كۆڭلىنى چۈشەنمەيدىغاندۇ؟» ئابلاجان تەڭتۇشلىرىنىڭ، كەنت ئاقساقاللىرىنىڭ بۇ «تەتۈر»لىكىگە خاپا بولدى. لېكىن گەپنىڭ راستىنى قىلغاندا، خاپا بولغانىنىڭ، ئۇلاردىن رەنجىگەنىنىڭ پايدىسى يوق ئىدى. چۈنكى كونا جەمئىيەت بىزگە نامراتلىقتىن باشقا يەنە نادانلىقتىن ئىبارەت مەرەز كېسەلنىمۇ قالدۇرۇپ كەتكەن. بۇ كېسەلنىڭ كاساپىتى بىلەن كىشىلەر ئاشۇنداق يۈرەكسىز، قورقۇنچاق بولۇپ قالغان. ئابلاجان شىپالىق دورا تاپالىسا، ئۇلارنىڭ يۈرەكسىزلىكتىن قۇتۇلۇشىدىن ئۈمىدمۇ بار ئىدى.

(ئاخىرى 4 ـ بەتتە)

يېزا ئىگىلىك 9 ـ شىسى ئۆز يېرىنىڭ تەبىئىي ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ، ئىشچى ـ خىزمەتچىلەرنى باقمىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئىلھاملاندۇردى. ھازىر شى بويىچە شەخسلەرنىڭ باققان چارۋىسى 145 مىڭ تۇياققا يېتىپ، ئائىلە باقمىچىلىقى ئىشچى ـ خىزمەتچىلەرنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىشىنىڭ ياخشى يولى بولۇپ قالدى.

چېن بىلىڭ فوتوسى

بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزدا مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن % 10.2 تۆۋەنلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىنىساي ئۆرلىشىنى تىزگىنلەشتە تۈزۈمدە داۋاملىق چىڭ قىلىش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ،
ياقۇپ خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل ۋالىي ، ئوبلاست، شەھەر تۇرۇپ ۋە ئۇنى مۇكەممەل يېڭى باھا تەڭشەش تەدبىرى

دىڭگەك كەنتىدىكى چارۋىچىلار ئايدا بىر قېتىم يىغىن ئاچىدىغان بولدى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز بى يى، كاتۇلى خەۋەر قىلىدۇ: تولى ناھىيىسى كۆپ يېزىسىنىڭ دىڭگەك كەنتىدىكى قازاق چارۋىچىلار كەنتتە ئايدا بىر قېتىم ئېچىلىدىغان ئاممىۋى يىغىنغا قىزىقىپ قاتنىشىدىغان بولدى.

چارۋىچىلار يىل بويى كۆچۈپ يۈرۈپ مال باقىدىغان بولغاچقا، مەركەز ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى ۋاقتىدا يەتكۈزگىلى بولمايتتى، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشنىڭ بەزى باسقۇچلۇق ئورۇنلاشتۇرۇشىنى ئىزچىللاشتۇرۇش قىيىن ئىدى. چارۋىچىلارنى قانداق يېتەكلەش، تەربىيىلەش كېرەك؟ چارۋىچىلارنىڭ بالدۇرراق بېيىپ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشىگە قانداق ياردەم بېرىش كېرەك؟

دىڭگەك كەنتى پارتىيە ياچېيكىسىدىكى «بىر بەن ئادەم» قايتا ـ قايتا كېڭەشىش ئارقىلىق ئاممىنىڭ پىكرىنى ئەستايىدىل ئاڭلاپ، 1995 ـ يىلى 1 ـ ئايدىن باشلاپ ئايدا بىر قېتىم كەنت بويىچە ئاممىۋى يىغىن ئېچىشنى قارار قىلدى.

چارۋىچىلىق رايونىنىڭ ئالاھىدىلىكى نەزەردە تۇتۇلۇپ، دىڭگەك كەنتىدىكى ئاممىۋى يىغىننىڭ شەكلى جانلىق ئورۇنلاشتۇرۇلدى، يازدا يىغىن يايلاقتا، قىشتا بىر نەچچە ئورۇندا تارقاق ئېچىلىدىغان بولدى. بەزىدە كەنتتە توي ـ تۆكۈن بولغاندا، كەنت كادىرلىرى ئۆزلىرىمۇ تويغا قاتناشقاچ يەتكۈزۈشكە تېگىشلىك ھۆججەتلەرنى شۇ يەردىلا يەتكۈزدى. ئىشلەپچىقىرىش ئالدىراش مەۋسۇملاردا چارۋىچىلار توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان جايلاردىن بىردىن ۋەكىل يىغىنغا قاتناشتۇرۇلدى، ئۇلار ئائىلىمۇئائىلە يەتكۈزدى.

ئاممىۋى يىغىن قەرەللىك ئېچىلىپ، يەتكۈزۈشكە تېگىشلىك ھۆججەتلەر ۋاقتىدا يەتكۈزۈلۈپ تۇرۇلغاچقا، دىڭگەك كەنتىدە خىزمەتلەر ئوڭۇشلۇق قانات يايدۇرۇلدى. بىر يىلدىن بۇيان كەنت بويىچە بىرەر قېتىم ئامانلىق ساقلاشقا دائىر دېلو يۈز بەرمىدى. ئوقۇش يېشىغا يەتكەن بالىلارنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى % 100 بولدى. پىلانلىق تۇغۇت سىياسىتىگە خىلاپلىق قىلىنمىدى. چارۋىلاردا كۆرۈلىدىغان يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنى تۈگىتىش ۋە ئۇنى داۋالاش، ئوت ـ چۆپ، يەم ـ خەشەك قۇرۇلۇشى قاتارلىقلارمۇ كۆڭۈلدىكىدەك ئېلىپ بېرىلىدىغان بولدى.

«يىغىن ئاپتى» ۋە «يىغىن قەھەتچىلىكى»

تەھرىر ئىلاۋىسى

ئىلگىرى يېزىلاردا ھەر خىل نامدىكى يىغىنلار بەك كۆپ بولۇپ، يىغىن ئاپەتكە ئايلىنىپ قالغان. ئىسمى بار، جىسمى يوق بىر مۇنچە يىغىنلار كەينى ـ كەينىدىن ئېچىلىپ، ھەقىقىي ئۇچۇر يەتكۈزىدىغان، يېزىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇشىدا ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەرنى ھەل قىلىدىغان يىغىنلار ئىنتايىن ئاز ئىدى.

دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا يەر ۋە چارۋىلارنى مەسئۇلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ ئائىلىلەرگە ھۆددىگە بېرىش مەسئۇلىيەت تۈزۈمى يولغا قويۇلغاندىن كېيىن، ئاممىۋى يىغىنلار بىراقلا ئازىيىپ كەتتى. بۇنىڭ بىلەن كادىرلارنىڭ يېزىلارنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تۇتۇشقا ۋاقتى چىقتى، دېھقان، چارۋىچىلارمۇ پۈتۈن ۋۇجۇدى بىلەن ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇشقا كىرىشتى. مەلۇم مەنىدىن ئېيتقاندا، بۇ ياخشى ئىش بولدى. لېكىن، ھەرقانداق ئىشنىڭ «ئۆلچىمى» بولىدۇ. يىغىن بەك كۆپ بولۇپ كەتسە ئاپەت بولىدۇ، ئاز بولۇپ قالسا، ھەتتا يىل بويى بىرەر قېتىممۇ يىغىن ئېچىلمىسا، «يىغىن قەھەتچىلىكى» يۈز بېرىپ، بىر قاتار مەسىلىلەر كېلىپ چىقىدۇ، يۇقىرىنىڭ يوليورۇقىنى كونكرېت ئىزچىللاشتۇرغىلى، ئالاقىدار سىياسەت، ھۆججەتلىرىنى ۋاقتىدا يەتكۈزگىلى بولمايدۇ، كادىرلار بىلەن ئاممىنىڭ ئالاقىسىگە، خىزمەتلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇشقا تەسىر يېتىدۇ.

دىڭگەك كەنتىنىڭ ئايدا بىر قېتىم يىغىن ئېچىپ، ئۆز جايىنىڭ ئەھۋالىغا قاراپ ئىش كۆرۈش، ئاممىنى تەربىيىلەش، يېتەكلەش، ئىشلەپچىقىرىش ئۈچۈن مۇلازىمەتلىق قىلىش ئۇسۇلى ئەمەلىيەتكە ئۇيغۇن بولۇپ، تولۇق مۇئەييەنلەشتۈرۈشكە ئەرزىيدۇ.

ئۈلگىرىلەش بولدى.

ئەمەلىيەتتە ئۇيغۇن بولۇپ، تولۇق مۇئەييەنلەشتۈرۈشكە ئەرزىيدۇ.

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىئاي ياقۇپ خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىز باھانىڭ ئۆرلىشىنى تىزگىنلەشتە ۋالىي، ئوبلاست، شەھەر باشلىقى مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىدە داۋاملىق چىڭ تۇرۇپ ۋە ئۇنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، باھانى نازارەت قىلىش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، يېڭى باھا تەڭشەش تەدبىرى چىقىرىشنى قاتتىق تىزگىنلىگەنلىكتىن، 1-ئايدىن 5-ئايغىچە تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 9.8% بولۇپ، بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن 10.2 تۆۋەنلىدى.

مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمىنىڭ تۆۋەنلىشىگە ئەگىشىپ، ئاھالىلەرنىڭ ئىستېمال خىراجىتىنىڭ ئۆرلەش ھەجمىمۇ پەسەيدى. 1-ئايدىن 5-ئايغىچە تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى شەھەرلەردە ئون پىرسەنت، يېزىلاردا 9.3% بولدى. ئاھالىلەرنىڭ ئىستېمال خىراجىتىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى شەھەرلەردە 11.6%، يېزىلاردا 10.8% بولدى.

ئالتاي شەھەرلىك شىنخۇا كىتابخانىسى يېقىندا ئۆسمۈرلەر سارىيى، بالىلار باغچىسىغا قىممىتى 3514 يۈەنلىك 957 پارچە كىتاب تەقدىم قىلدى.

سۈرەتتە: كىتابخانا ئىشچى-خىزمەتچىلىرى بالىلار باغچىسىدىكى بالىلارغا كىتاب تارقاتماقتا.

بەي ۋېيدۇڭ فوتوسى

كۆنەس ناھىيىسى دېھقانلار كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلدى

زاپاس يەرلەرنى ئاشكارا خېرىدار چاقىرىپ ھۆددىگە بەردى

ئۆز مۇخبىرىمىز جۇتىڭ خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى ئىشخانىسىنىڭ تونۇشتۇرۇشىغا قارىغاندا، كۆنەس ناھىيىلىك پارتكوم يېزا - قىشلاق ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشى خىزمىتىدە، زاپاس يەرلەرنى ھۆددىگە بېرىش داۋامىدا كۆرۈلگەن يېزا، كەنت كادىرلىرى ھوقۇقىغا تايىنىپ كۆمچىگە چوغ تارتىدىغان ئەھۋاللارنى نۇقتىلىق ھەل قىلىپ، ناھىيىدىكى زاپاس يەرلەرنى ئاشكارا خېرىدار چاقىرىپ ھۆددىگە بېرىپ، ئاممىنىڭ قارشى ئېلىشىغا ئېرىشكەن. 6 - ئاينىڭ 17 - كۈنىگىچە ناھىيە بويىچە بىر قىسىم كادىرلار كۆپ ئىگىلىۋالغان 280 مو يەر قايتۇرۇۋېلىنغان، 38 مىڭ مودىن كۆپرەك يەرنى ھۆددىگە بېرىش توغرىسىدىكى 540 پارچىدىن ئارتۇق توختام بىكار قىلىنغان.

كۆنەس ناھىيىسى- يېزا ئىگىلىك ناھىيىسى، بۇ ناھىيەدە 140 مىڭ مو زاپاس يەر بولۇپ، ناھىيە بويىچە 85% كەنت، مەھەللىنىڭ كوللېكتىپ كىرىمى ئاساسەن مۇشۇ يەرلەرنى ھۆددىگە بېرىشتىن كېلىدۇ. ناھىيىلىك پارتكوم يېقىنقى يىللاردىن بۇيان كوللېكتىپنىڭ زاپاس يەرلىرىنى باشقۇرۇشتا كۆرۈلگەن ھۆددىگە بېرىش ھەققى تۆۋەن بولۇش، ئۇل مۇئەسسەسەلەر قۇرۇلۇشىغا سېلىنىدىغان دەسمايە ئۇزاققىچە تولۇقلانماسلىق، كوللېكتىپنىڭ كىرىم- چىقىمى ئېنىق بولماسلىق، بەزى يېزا، كەنت كادىرلىرى ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ ئائىلىسىدىكىلەرگە ياكى ئۇرۇق - تۇغقانلىرىغا زاپاس يەرنى كۆپ ھۆددىگە بېرىش، زاپاس يەرلەرنى ھۆددىگە بېرىش توختامىنى باشقۇرۇش ياخشى بولماسلىق، ھۆددە پۇلىنى ئۇزاققىچە بەرمەسلىكتەك مەسىلىلەرنى نەزەردە تۇتۇپ، كەسپىي خادىملار بىلەن ئاما ۋەكىللىدىن تەشكىللەنگەن زاپاس يەرلەرنى ئېنىقلاش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، كەنتلەردىكى زاپاس يەرلەرنىڭ كۆلىمى، ئورنى شۇنىڭدەك 1995 - يىلدىكى ھۆددىگە بېرىش توختامى قاتارلىقلارنى ئومۇميۈزلۈك ئېنىقلاپ، تىزىملاپ ۋە رويخەتكە ئېلىپ، زاپاس يەرلەرنى ھۆددىگە بېرىش توختامنامىسىنى بىر تۇتاش بېسىپ، توختامنىڭ مەزمۇنىنى قېلىپلاشتۇردى، مەسئۇلىيەت، مەجبۇرىيەتنى ئايدىڭلاشتۇردى ۋە زاپاس يەرلەرنى ھۆددىگە بېرىش بويىچە يىغىن ئېچىپ، زاپاس يەرلەرنى نەق مەيداندىلا ھۆددىگە بەردى. ناھىيە يەنە يەرلەرنى ھۆددىگە بېرىش خىراجىتىنىڭ ئۆزگىرىشىنى كەنت پارتىيە ياچېيكىسى، كەنت ئاھالىلەر كومىتېتى، كوللېكتىپ مۇزاكىرە قىلىپ يېزىلىق ھۆكۈمەتكە يوللاپ، تەستىقلاتقاندىن كېيىن، كۈچكە ئىگە بولىدۇ، دەپ ئېنىق بەلگىلىمە چىقاردى.

بۇ تەدبىرلەرنىڭ ئەمەلىيلەشىشى ۋە يولغا قويۇلۇشى بىلەن زاپاس يەرلەرنى باشقۇرۇش كۈچەيتىلىپ، دېھقانلارنىڭ ئاكتىپلىقى قوزغىتىلدى. كوللېكتىپنىڭ ئىقتىسادىي كۈچى ئاشتى.

ئاددىي خىزمەت ئورنىدا يېتىلگەن قەھرىمان يولداش جاڭ پېيىڭنىڭ ئىش - پائالىيەتلىرىدىن دوكلات بېرىش يىغىنى ئۈرۈمچىدە ئۆتكۈزۈلدى

ئۆز خەۋەرچىمىز. ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك بانكىسى ئاچقان كۆك فەنىپچە ياخشى كادىر يولداش جاڭ پېيىڭنىڭ ئىش - پائالىيەتلىرىدىن دوكلات بېرىش يىغىنى يېقىندا ئۈرۈمچى «خەلق» تىياتىرىدا ئۆتكۈزۈلدى.

دوكلات يىغىنىغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ئەسقەت كېرىمباي، ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى دەلىلقان مامىقان، جۇڭگو يېزا ئىگىلىك باش بانكىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى خې لىنشياڭ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، ئىقتىسادىي بۆلۈمى، ئورگانلار خىزمەت كومىتېتى، باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى ۋە پۇل مۇئامىلىسى سىستېمىسىنىڭ رەھبەرلىرى قاتناشتى.

يولداش جاڭ پېيىڭ ھايات ۋاقتىدا خىزمەت قىلغان قاراماي شەھەرلىك يېزا ئىگىلىك تارماق بانكىسى، ئالتاي ۋىلايەتلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسىدىكى يولداشلار ۋە جاڭ پېيىڭنىڭ كىچىك قىزى جاڭ خۇڭ جاڭ پېيىڭنىڭ تەسىرلىك ئىش -پائالىيەتلىرىنى تونۇشتۇردى.

جاڭ پېيىڭ 1964-يىلى تيەنجىندىن چېگرا رايونغا ياردەم بېرىش ئۈچۈن شىنجاڭغا كەلگەن. ئۇ 30 نەچچە يىل تىرىشىپ، جاپالىق ئىشلىگەن. 30 نەچچە يىلدىن بۇيان ئاتا-ئانىسىنى يوقلاش ئۈچۈن تيەنجىنگە ئىككى قېتىم بارغان، ئۇ ئاساسىي قاتلام تىجارەت ئورنىدىن ناھىيىلىك تارماق بانكىغا، ناھىيىلىك تارماق بانكىدىن مەركىزىي تارماق بانكىغا، بۆرۈلتوقايدىن چۆچەككە، چۆچەكتىن قارامايغا كۆپ قېتىم يۆتكەلگەن، يەتتە قېتىم ئۆي كۆچكەن. بولسىمۇ، تەشكىلنىڭ تەقسىماتىغا شەرتسىز بويسۇنغان. قىلچە ئاغرىنمىغان. ئۇ پۇل-مۇئامىلىسى خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان بولسىمۇ تۈزۈكرەك بىرەر قۇر كىيىمى يوق ئىدى. قەرز ئالغان 600 يۈەن پۇلنىمۇ ئۆلۈپ كېتىش ئالدىدا ئارانلا قايتۇرۇپ بولغانىدى. يولداش جاڭ پېيىك پۈتكۈل زېھنىي كۈچى، پارتىيە ئىشلىرىغا بولغان ساداقىتى ئارقىلىق پارتىيە بايرىقى ئالدىدا بەرگەن تەنتەنىلىك قەسىمىنى ئىشقا ئاشۇردى.

ئىلغارلارنى تەقدىرلەش، خالىس تۆھپە قوشۇش روھىنى جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن، جۇڭگو يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ ئاپتونوم رايونلۇق شۆبە بانكىسى پارتگۇرۇپپىسى ۋە جۇڭگو يېزا ئىگىلىك بانكىسى پارتگۇرۇپپىسى يولداش جاڭ پېيىڭغا ئاپتونوم رايونىمىز ۋە مەملىكەت بويىچە يېزا پۇل مۇئامىلىسى سىستېمىسىدىكى «كۆك فەنىپچە ياخشى كادىر» دەپ شەرەپلىك نام بەردى.

دوكلات يىغىنىدا ئاپتونوم رايونلۇق باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى چى جۇڭچىڭ يولداش جاڭ پېيىڭنى «شىنجاڭنى ئېچىش، گۈللەندۈرۈش مېدالى»غا ئېرىشكۈچى دەپ ئېتىراپ قىلغانلىق توغرىسىدىكى قارارنى ئوقۇپ ئۆتتى ھەم جاڭ پېيىڭنىڭ قىزى جاڭ خۇڭغا مېدال ۋە گۇۋاھنامىنى بەردى.

ئەسقەت كېرىمباي دوكلات يىغىنىدا مۇنداق دېدى: يولداش جاڭ پېيىك پۇل مۇئامىلىسى سىستېمىسىدىكى كادىرلارنىڭ ئۈلگىسى بولۇپلا قالماستىن، ھەرقايسى سەپتىكى، ھەر دەرىجىلىك كادىرلارنىڭمۇ ياخشى ئۈلگىسى. جاڭ پېيىڭغا ئوخشاش ياخشى پارتىيە ئەزاسى، ياخشى كادىر پۇل مۇئامىلىسى سىستېمىسىدىكى كادىرلار ۋە ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ شەرىپى شۇنداقلا شىنجاڭ خەلقىنىڭ شەرىپى، بىز يولداش جاڭ پېيىڭدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى زور كۈچ بىلەن قانات يايدۇرۇشىمىز كېرەك. يولداش جاڭ پېيىڭدىن پۇل مۇئامىلىسى سىستېمىسىدىكى كادىرلارلا ئەمەس، باشقا سەپلەردىكى كادىرلارمۇ ئۆگىنىشى كېرەك.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىجتىمائىي پاراۋانلىق ئىشلىرى بويىچە مۇكاپاتلىق ئىئانە توپلاش خىزمىتى زور نەتىجىگە ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز رىزۋانگۈل ئابلەت خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىز ئىجتىمائىي پاراۋانلىق ئىشلىرىنى يەنىمۇ تەرەققىي قىلدۇرۇش مەقسىتىدە، ئۇدا بەش يىل ئۇيۇشتۇرغان مۇكاپاتلىق ئىئانە توپلاش پائالىيىتىدە 516 مىليون يۈەن قىممىتىدە لاتارىيە بېلىتى تارقىتىلىپ، 129 مىليون يۈەن ئىجتىمائىي پاراۋانلىق فوندى توپلاندى. بەش يىلدىن بۇيان، مەركىزىي ئىئانە توپلاش كومىتېتى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق ئىئانە توپلاش كومىتېتى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 29 ئىجتىمائىي پاراۋانلىق ئىشلىرى ئورنى ۋە نەپىقە ئىشلىرى ئورنىغا 34 مىليون 615 مىڭ يۈەن ياردەم قىلىپ، بۇ ئورۇنلارنىڭ ئىجتىمائىي پاراۋانلىق ساناتورىيە، دوختۇرخانىلىرىنىڭ خەتەرلىك ئۆيلىرىنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشىنى يېتەرلىك مەبلەغ بىلەن تەمىن ئەتتى.

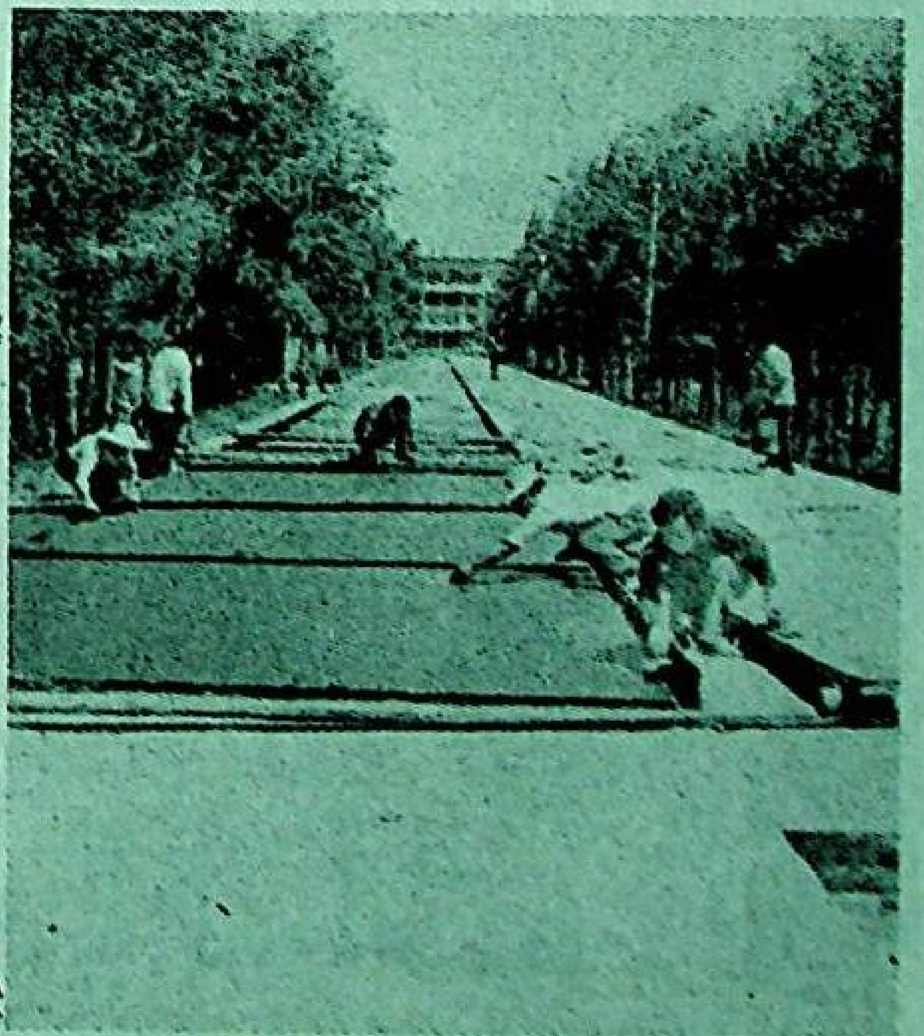

يېقىنقى بىر نەچچە يىلدا 29-تۈەن-مەيدان مەبلەغ سېلىپ تۈەن-مەيداننىڭ 314-نومۇرلۇق دۆلەت تاشيولىغا تۇتىشىدىغان ئاسفالت يولىنى ياسىدى. بۇ يىل 6-ئايدا يەنە 600 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ بېتون يول ياسىدى. بۇ يولنىڭ ياسىلىشى بىلەن تۈەن-مەيداننىڭ تاشقى سودا تەرەققىياتى تېزلىتىلدى.

دۇبىڭشۈن فوتوسى

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

ئاپتونوم رايونىمىزدا تېرىلغۇ يەرلەرنى مۇھاپىزەت قىلىش خىزمىتى كۈچەيتىلىپ، تېرىلغۇ يەرلەر كېمىيىپ كېتىش ئەھۋالىنىڭ ئۈنۈملۈك ئالدى ئېلىندى

ئۆز مۇخبىرىمىز **نۇرىيە ئىمامنىياز** خەۋەر قىلىدۇ: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى «يەر قانۇنى»نى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىپ، تېرىلغۇ يەرلەرنى ھەقىقىي مۇھاپىزەت قىلىپ، تېرىلغۇ يەرلەر كېمىيىپ كېتىش ئەھۋالىنىڭ ئۈنۈملۈك ئالدىنى ئالدى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئومۇمىي يەر كۆلىمى مەملىكەت بويىچە ئومۇمىي يەر كۆلىمىنىڭ تەخمىنەن ئالتىدىن بىر قىسمىنى ئىگىلىسىمۇ، لېكىن پايدىلانغىلى بولىدىغان بوستانلىق كۆلىمى ئومۇمىي يەر كۆلىمىنىڭ تۆت پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ، ئاپتونوم رايونىمىزدا ھازىر بار بولغان تېرىلغۇ يەر ۋە باغ كۆلىمى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئومۇمىي يەر كۆلىمىنىڭ 2.4 پىرسەنتىنى، ئوتتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق تېرىلغۇ يەرلەر ئومۇمىي تېرىلغۇ يەرنىڭ 75 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى «ئالقانچىلىك يەرنىمۇ قەدىرلەش ۋە ئۇنىڭدىن مۇۋاپىق پايدىلىنىش، تېرىلغۇ يەرلەرنى ھەقىقىي مۇھاپىزەت قىلىش»تىن ئىبارەت دۆلەتنىڭ تۈپ يەر سىياسىتىنى ھەقىقىي ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، «يەر بايلىقىنى ئېچىش»، «يەرنى تېجەپ ئىشلىتىش» فاڭجېندا چىڭ تۇردى. بۇنىڭ بىلەن تېرىلغۇ يەرلەرنىڭ يىلدىن يىلغا كېمىيىپ كېتىشى ئۈنۈملۈك تىزگىنلەندى، ستاتىستىكىغا قارىغاندا، شىنجاڭ بويىچە ھەر خىل ئېھتىياج ۋە تۈرلۈك سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن كېمىيىپ كەتكەن تېرىلغۇ يەر 7-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە يىلىغا 730 مىڭ مو ئەتراپىدا بولغان بولسا، 8-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە 326 مىڭ موغا تۆۋەنلىگەن. يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى ئالاقىدار تارماقلار بىلەن بىرلىكتە بوز يەر ئېچىش ۋە تېرىلغۇ يەرلەرنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ياخشى ئىشلىگەنلىكتىن، 1988-يىلدىن ھازىرغىچە جەمئىي 5 مىليون 657 مىڭ مو بوز يەر ئۆزلەشتۈرۈلگەن. 1990-يىلدىن باشلاپ ئاپتونوم رايونىمىز يەنە ئاساسىي دېھقانچىلىق ئېتىزلىرى رايونىنى ئايرىپ مۇھاپىزەت قىلىش - باشقۇرۇش ئۇسۇلىنى يولغا قويۇپ، 1995-يىلغىچە 26 ناھىيە، شەھەر ۋە 36 تۇەن-مەيداندا ئاساسىي دېھقانچىلىق ئېتىزلىرى رايونىنى ئايرىپ مۇھاپىزەت قىلىشنى بېكىتتى. نەتىجىدە، 12 مىليون 50 مىڭ مو يۇقىرى، مۇقىم ھوسۇللۇق ئېتىز ۋە سۇپەتلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلار ئىشلەپ چىقىرىلىدىغان تېرىلغۇ يەرلەر مۇھاپىزەت قىلىنىپ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشنىڭ مۇقىم راۋاجلىنىشى ئىلگىرى سۈرۈلدى.

قۇمۇل ۋىلايىتى يېزا ئىگىلىك سېلىنمىسىنى ئاشۇرماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋايىت ئىساق** خەۋەر قىلىدۇ: قۇمۇل ۋىلايىتى يېزا ئىگىلىك سېلىنمىسىنى ئاشۇرغانلىقتىن، مو بېشى كىرىمنى 10 مىڭ يۈەندىن ئاشۇرغان ئائىلىلەر كەينى كەينىدىن بارلىققا كەلدى.

سىياسەتكە، مەبلەغ سېلىشقا، پەن-تېخنىكىغا ئەھمىيەت بېرىلگەنلىكتىن، تۆۋەن ھوسۇللۇق يەرلەر يۇقىرى ھوسۇللۇق يەرگە ئۆزگەرتىلدى. 1995-يىلى دۆلەت ۋە شەخسلەر يېزا ئىگىلىككە 45 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سالدى. 343 مىڭ مو يەرگە ئاشلىق زىرائىتى تېرىپ، ئاشلىق ئومۇمىي ھوسۇلىنى 90 مىليون كىلوگرامغا يەتكۈزۈپ، مو بېشى ھوسۇلنى 1990-يىلدىن 1995-يىلغىچە يىلىغا 14 كىلوگراملىق سۈرئەت بىلەن ئاشۇردى.

ھازىر بۇ ۋىلايەتتە 100 مودىن 500 موغىچە بوز يەر ئاچقان دېھقان ئائىلىلىرى 100 گە يەتتى. بىر قىسمىلىرىنىڭ يىللىق كىرىمى 260 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتتى. ئۆتكەن يىلى مەبلەغ ئىنتايىن قىس بولغان ئەھۋال ئاستىدىمۇ بۇ ۋىلايەت يەنە سۇ سىڭمەس ئېرىق قۇرۇلۇشىغا 10 مىليون يۈەن مەبلەغنى ۋاقتىدا ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، 500 كىلومېتىرلىق سۇ سىڭمەس ئېرىقنىڭ ۋاقتىدا ياسىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى. يېزا، بازار كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن 10 مىليون يۈەن ئاجراتتى. بۇنىڭ بىلەن مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليون يۈەندىن ئاشىدىغان كارخانىلار 38 گە يەتتى. يېزا پەن-تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش تۈرلىرى بارلىققا كېلىپ، ئۈچ يىلدىن بۇيان ۋىلايەت بويىچە تەتقىق قىلىپ كېڭەيتىلگەن دېھقانچىلىق تۈرلىرى 56 گە يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدىكى 19 تۈر ئاپتونوم رايون، ۋىلايەت تەرىپىدىن ئۆتكۈزۈۋېلىندى. ئالتە تۈر ئاپتونوم رايون، يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى ۋە دۆلەتنىڭ مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

ئۆتكەن يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىشى بېشى ساپ كىرىمى 1175 يۈەنگە يەتتى.

ئۈرتابۇلاق كەنتى ھويلا - ئارام ئىگىلىكى ئارقىلىق بېيىش سۈرئىتىنى تېزلەتتى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن ئىمىن**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئابدۇكېرىم** خەۋەر قىلىدۇ. جىڭ ناھىيىسىگە قاراشلىق داخېيەنزى بازىرىنىڭ ئۈرتابۇلاق كەنتىدە 408 ئائىلە، 1760 نوپۇس، 4660 مو تېرىلغۇ يەر بار. تېرىلغۇ يەر كۆلىمى كىشى بېشىغا ئاران 2.6 مودىن كۆپرەكلا كېلىدىغان، ئۇنىڭ ئۈستىگە تۆۋەن ھوسۇللۇق ۋە قۇمساڭغۇ يەرلەر كۆپرەك بولغان بۇ كەنت ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش داۋامىدا پارتىيىنىڭ يېزىلارغا قاراتقان ئىقتىسادىي سىياسەتلىرىدىن ئىلھاملىنىپ، ئىقتىسادنى يۈكسەلدۈرۈشنىڭ تەدبىرلىرى ئۈستىدە ئىزدەندى.

1984-يىلى يەرلەر مەھسۇلاتقا بىرلەشتۈرۈپ ھۆددىگە بېرىلگەندىن كېيىن، كەنت پارتىيە ياچېيكىسى ۋە ئاھالىلەر كومىتېتى رەھبەرلىكى ئەسلىدىكى قاتمال ئىشلەپچىقىرىش ھالىتىنى ئۆزگەرتىش ئۈستىدە ئەستايىدىل باش قاتۇردى. ئۇلار ئۆز ئورنىنىڭ بازار مەركىزى ئەتراپىغا جايلاشقانلىقىدەك ئەۋزەللىكىنى كۆزدە تۇتۇپ، دېھقانلارنى ئاشلىق ۋە ئىقتىسادىي زىرائەتلەرنى تېرىشقىلا تايىنىپ نامراتلىق ھالىتىدە تۇرۇشتىن تەدرىجىي ھالدا ھويلا-ئارام ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇپ، بازارغا يۈزلىنىپ، كىرىم يوللىرىنى كېڭەيتىشكە يېتەكلىدى.

كەنتتىكى دېھقانلارنىڭ ئۆيلۈك يېرى ئەسلىدە بىرمو بولۇپ، ئولتۇراق ئۆيىدىن باشقا، ھويلىسىدا يەنە ئالتە-يەتتە پوڭدىن يېرى بار ئىدى. بۇ كەنت بۇنىڭدىن پايدىلىنىپ دېھقانلارنى ھويلا-ئارام ئىگىلىكى بىلەن شۇغۇللىنىشقا ئاكتىپ سەپەرۋەر قىلىپ، ھاللىق سەۋىيىگە يۈرۈش قىلىشنىڭ ئەپلىك يولىنى تاپتى. دەسلەپكى قەدەمدە خەنزۇلار بىر قەدەر توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان ئىككى ئەترەتتە كەرپىشە ئاساس قىلىنغان كۆكتاتچىلىقنى، ئۈزلۈكسىز تەرەققىياتىغا ئەگىشىپ، بۇ كەنتنىڭ ھويلا-ئارام ئىگىلىكىمۇ تېز يۈكسەلدى. كۆكتاتچىلىق ۋە بورداقچىلىقنىڭ ئۈنۈمىنى كۆرگەن دېھقانلار 1992-يىلىغا كەلگەندە نوقۇل ھالدا كەرپىشە تېرىش بىلەنلا چەكلىنىپ قالماي، بازىرى ئىتتىك بولغان قىزىل مۇچ، شوخلا، تەرخەمەك، پىدىگەن قاتارلىق كۆكتاتلارنى پارنىكتا ئۆستۈرۈشنى كېڭەيتىپ، كۆكتاتلارنىڭ بازارغا كىرىش ۋاقتىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، كىرىمنى يەنىمۇ كۆپەيتتى. باقمىچىلىقتا بولسا نوقۇل ھالدا قوي بورداشتىن قوي، كالا بورداش، توخۇ بېقىشقا يۈزلىنىپ باقمىچىلىق تۈرلىرىنى كېڭەيتتى. ئىگىلىنىشچە، ھازىر كەنت بويىچە ھويلا-ئاراملىرىغا كۆكتات تېرىپ، كۆكتاتچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان ئائىلە 150 كە، ئومۇمىي كۆكتات يېرى 105 موغا يەتكەن. 100 تۇياقتىن ئارتۇق قوي، ئون تۇياقتىن ئارتۇق كالا بورداپدىغان كەسپىي ئائىلە 40 تىن ئېشىپ كەتكەن. ئۆتكەن يىلى بۇ ئائىلىلەرنىڭ مۇشۇ ئىككى خىل كەسىپتىن قىلغان يىللىق ساپ كىرىمى ھەر بىر ئائىلىگە 3000 يۈەندىن 5000 يۈەنگىچە توغرا كەلدى. باشقا دېھقان ئائىلىلىرىمۇ دېھقانچىلىق بىلەن شۇغۇللانغاندىن سىرت، ئون نەچچە تۇياقتىن قوي، بىر نەچچە تۇياق كالا بېقىپ، كىرىم يوللىرىنى كېڭەيتتى. ھويلا-ئارام ئىگىلىكىنىڭ راۋاجلىنىشىغا ئەگىشىپ بۇ كەنتتىكى يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىمۇ تېز كۆپەيدى. ھازىر دېھقانلارنىڭ قولىدىكى كىچىك تۆت چاقلىق تراكتور 200 دىن ئېشىپ كەتتى. چوڭ چاقلىق تراكتور بەشكە، زەنجىر تاپانلىق تراكتور يەتتىگە، يۈك ئاپتوموبىلى ئۈچكە يەتتى. ئۆتكەن يىلى كەنت بويىچە كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە ساپ كىرىم 1370 يۈەنگە يېتىپ، بازار بويىچە ھاللىق سەۋىيىگە يۈرۈش قىلىش قەدىمى ئەڭ تېز بولغان كەنتلەرنىڭ بىرى بولۇپ قالدى.

بارات بوۋاي «چوكا ئالتۇن پادىشاھى»غا ئايلاندى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ئابدۇرېشىت** خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل 68 ياشقا كىرگەن قاغىلىق ناھىيىسىنىڭ بەشئېرىق يېزىسىدىكى بارات ئەيسا ئون يىل جاپالىق تەر ئاققۇزۇپ، چۆلدە 170 مىڭ تۈپتىن ئارتۇق دەل - دەرەخ ئەھيا قىلىپ، ناھىيە بويىچە داڭلىق «چوكا ئالتۇن پادىشاھى» بولۇپ قالدى.

1985-يىلى بەشئېرىق يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى دېھقانلار ئاچقان بوز يەرنىڭ سۇھەققىنى بەش يىلغىچە كەچۈرۈم قىلىش، بىرمو يەرنىڭ ھۆددىگەرلىكى ئۈچۈن ئىككى يۈەندىن ئون يۈەنگىچە ھەق ئېلىش توغرىسىدا قارار چىقىرىپ، بوز يەر ئاچىدىغان دېھقانلارنىڭ ئاكتىپلىقىغا ئىلھام بەرگەنىدى. بۇ چاغدا ئون نەچچە مو يەرگە تايىنىپ تۇرمۇش كۆچۈرۈپ كېلىۋاتقان بارات ئەيسا پايدىلىق پۇرسەتنى قولدىن بېرىپ قويۇشنى خالىمىدى، ئۇ يۇرتىنىڭ جەنۇبىدىكى 1000 موغا يېقىن چۆللۈكنى تۇنجى بولۇپ ھۆددىگە ئالدى، ئۇ شۇنىڭدىن باشلاپ ئائىلىسىدىكى توققۇز ئەمگەكچىنى ھەرىكەتلەندۈرۈپ چۆللۈكتە يەر ئېچىشقا، قۇم دۆۋىلىرىنى تۈزلەشكە، ئېرىق-ئۆستەڭ چېپىپ، كۆچەت تىكىشكە تۇتۇش قىلدى، ئىككى يىل ئىچىدە 280 مو يەر ئېچىپ ئەتراپىغا تېرەك، جىگدە كۆچتى، ئوتتۇرىسىغا ئىقتىسادىي ئورمان تېپىدىكى كۆچەتلەرنى تىكىپ قۇم تىزگىنلەش مۇداپىئە ئورمان بەلبېغى بىنا قىلدى. ئۇ ئۈچ يىل تىرىشىش ئارقىلىق 600 مو يەرگە ياڭاق، بادام، ئالما، چىلان، ئامۇت قاتارلىق مېۋىلىك كۆچەت ھەم مېۋىسىز كۆچەتلەرنى تىكىپ، ئارىسىغا بۇغداي، كېۋەز، بېدە تېرىپ، يەردىن قوش

شىنجاڭ «جۇڭخې» پاي چەكلىك شىركىتىدە، كوللېكتىپ توختام ئىمزالاندى

قاغىلىق ناھىيىسىدە 4000 دىن كۆپرەك كادىر تېتىر يېزىسىغا بېرىپ كېۋەز پېتى يوقىتىش جېڭىگە قاتناشتى.
سۈرەتتە: كادىرلار كېۋەزگە دورا چاچماقتا.
ئۆز مۇخبىرىمىز **جۈرئەت نىزامىدىن**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا**

كېۋەز پىتى يوقىتىش جېڭىگە قاتناشتى.
سۈرەتتە: كادىرلار كېۋەزلىككە دورا چاچماقتا.
ئۆز مۇخبىرىمىز **جۈرئەت نىزامىدىن**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا قۇربان** فوتوسى

«قىزىلتاغ» سودا سارىيى كۆپ سېتىش، ئاز پايدا ئېلىش ئارقىلىق خېرىدارلارنى جەلپ قىلىپ، ياخشى ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **رەھمەتۇللا ئابلا** خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى «قىزىلتاغ» سودا سارىيى كۆپ سېتىش، ئاز پايدا ئېلىش، مۇلازىمەتلىق سۈپىتىنى ياخشىلاش، توپ ۋە پارچە سېتىش نۇقتىلىرىنى كۆپەيتىش، باشقا جايلاردا تارماق سودا سارايلىرىنى ئېچىش قاتارلىق تەدبىرلەرنى قوللىنىپ ياخشى ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، سودا كارخانىلىرى ئۈزلۈكسىز كۆپىيىپ ئۇلار ئوتتۇرىسىدىكى رىقابەت كۈنسايىن كەسكىنلەشتى. پۇت تىرەپ تۇرۇش ئۈچۈن؛ بۇ سارايى تىجارىتىنى جانلاندۇرۇشنى چىڭ تۇتۇش ئاساسىدا ئۈرۈمچىدە يىگىرمىدىن ئائىلە ئېلېكتىر سايمانلىرىنى توپ ۋە پارچە سېتىش نۇقتىلىرىدىن ئۈچنى تەسىس قىلىپ، تىجارەتكە كىرىشتۈردى. بۇنىڭدىن باشقا، سارايى رەھبەرلىكى يەنە ئاتۇش، چۆچەك، قاراماي قاتارلىق جايلاردا تارماق ماگىزىن ئېچىپ تىجارەت دائىرىسىنى پائال كېڭەيتتى. بۇ سودا سارايىنىڭ ئاتۇش تارماق ماگىزىنى ئېچىلغان بىر ئاي ۋاقىت ئىچىدە تىجارەت سوممىسى 600 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، شۇ يەردىكى ئەڭ چوڭ سودا سارايىنىڭ يېرىم يىللىق تىجارەت سوممىسى بىلەن تەڭلەشتى. قارامايدىكى تارماق ماگىزىنى بۇ يىل 4-ئايدا ئېچىلغان بولۇپ، ئېچىلغان كۈندىكى تىجارەت سوممىسى 123 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

«قىزىلتاغ» سودا سارىيى يەنە پايدىسى ئاز تاۋارلارنىمۇ خېرىدارلار ئېھتىياجلىق بولسىلا كۆپلەپ كىرگۈزۈپ، ئاز پايدا ئېلىپ، كۆپ سېتىپ، كىرىمنى كۆپەيتتى. ئەلا مۇلازىمەتلىك قىلىش، خېرىدارلارنى رازى قىلىشنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇپ، خېرىدار بىرىنچى، سودا سارايىنىڭ ئىناۋىتىنى قوغداش بىرىنچى دېگەننى ھەقىقىي ئىشقا ئاشۇردى. بۇنىڭ بىلەن سودا سارايىنىڭ بۇ يىلنىڭ دەسلەپكى بەش ئېيىدىكى تىجارەت سوممىسى 67 مىليون 420 مىڭ يۈەندىن كۆپرەككە يېتىپ، بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن تۆت پىرسەنت ئاشتى.

ئاتۇش ناھىيە بازارلىق سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش پونكىتى باشقۇرغۇچى خادىملار ئارىسىدا مۇقىملىقنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئىستىپاقلىقنى كۈچەيتىش تەربىيىسى بويىچە ئۆگىنىشنى قانات يايدۇرۇپ، ئۇلارنىڭ تىجارەتچىلەرگە جان-دىل بىلەن مۇلازىمەت قىلىش ئېڭىنى ئۆستۈردى.
سۈرەتتە: بۇ پونكىتنىڭ خادىملىرى كەسپ ئەخلاقىغا دائىر ماتېرىياللارنى ئۆگەنمەكتە.
ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **گۈلرەش ھاشىم** فوتوسى

شىنجاڭ «جۇڭخې» پاي چەكلىك شىركىتىدە كوللېكتىپ توختام ئىمزالاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇرېھىم قۇربان** خەۋەر قىلىدۇ: ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ خوجايىنلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇش، ئۇلارنىڭ قانۇنلۇق ھوقۇق - مەنپەئىتىنى كاپالەتكە ئىگە قىلىش ئۈچۈن شىنجاڭ «جۇڭخې» پاي چەكلىك شىركىتى ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى يېقىندا شىركەتنىڭ قانۇنىي ئىگىسى بىلەن كوللېكتىپ توختام ئىمزالىدى.

كوللېكتىپ توختام ئىمزالاش بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا كارخانىلاردىكى ئەمگەك مۇناسىۋەتلىرىنى ماسلاشتۇرۇشنىڭ مۇھىم شەكلى. شىنجاڭ «جۇڭخې» پاي چەكلىك شىركىتى بۇلتۇر 3-ئايدا ئاپتونوم رايوننىڭ زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىنى سىناق نۇقتىسى قىلىدىغان تۇنجى تۈركۈمدىكى كارخانىلارنىڭ بىرى قىلىپ بېكىتىلگەنىدى. شۇنىڭدىن بۇيان بۇ شىركەت «ئەمگەك قانۇنى»، «شىركەت قانۇنى» قاتارلىق مۇناسىۋەتلىك قانۇن - نىزاملاردا بەلگىلەنگەن تەلەپ بويىچە ئىگىلىك باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى يولغا قويدى، ئۇلار باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى جەھەتتە ئىخچام، ئۈنۈملۈك بولۇش تەلىپى بويىچە مەمۇرىي ئىشخانىلارنى ئازايتتى، ئادەملەرنى سەرخىللاشتۇردى. زاۋۇت بىلەن ئىشچىلارنىڭ بىرسى يەنە بىرسىنى تاللاش ئەمەلگە ئاشتى، ئەمگەك توختامى تۈزۈمى ئومۇميۈزلۈك يولغا قويۇلۇپ، باشقۇرغۇچىلارنىڭ مەمۇرىي دەرىجىسى بىكار قىلىندى، ئىش ھەققى تەقسىماتى جەھەتتە ئەمگەككە قاراپ تەقسىم قىلىش ئاساس قىلىنغان كۆپ خىل تەقسىمات شەكلى يولغا قويۇلدى، ھەركىم ئۆز ۋەزىپىسىنى ئادا قىلىش، رىغبەتلەندۈرۈش بىلەن چەكلەش بىرلەشتۈرۈلگەن مېخانىزم شەكىللەندى. بۇنىڭ بىلەن شىركەتنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىمۇ كۆرۈنەرلىك ئۆستى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا شىركەتنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن 25 مىليون يۈەندىن كۆپرەك ئاشتى.

بۇ شىركەت رەھبەرلىكى يۇقىرىقىدەك ئىسلاھات تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ بولغاندا ۋە كوللېكتىپ توختام ئىمزالاش ئالدىدا ئىشچى-خىزمەتچىلەردىن كەڭ پىكىر ئالدى، قايتا-قايتا مۇزاكىرە ئېلىپ باردى ۋە كېڭەشتى. بۇنىڭ بىلەن ھەم شىركەتنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈشكە پايدىلىق، ھەم ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ خوجايىنلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇشقا، ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداشقا پايدىلىق كوللېكتىپ توختام ئىمزالاندى.

قەدەممۇ قەدەم خەنزۇلار بىر قەدەر توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان ئىككى ئەترەتتە كەڭ كۆلەمدە ئاساس قىلىنغان كۆكتاتچىلىقنى، ئازسانلىق مىللەتلەر بىر قەدەر توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان ئىككى ئەترەتتە قوي بورداش ئاساس قىلىنغان ئائىلە باقمىچىلىقنى يولغا قويدى. پارتىيە ياچېيكىسى ۋە ئاھالىلەر كومىتېتى رەھبەرلىكى دادىل، تەدبىرلىك بولۇپ، يۇقىرى دەرىجىلىك پەن-تېخنىكا تارماقلىرىدىن تېخنىكلارنى تەكلىپ قىلىپ، دېھقانلارنى كۆكتاتچىلىق، باقمىچىلىققا ئائىت پەن-تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلەش ۋە مەبلەغ سېلىنمىسى جەھەتتىكى قىيىنچىلىقلىرىنى ھەل قىلىپ، ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈش يولىدا تىرىشچانلىق كۆرسەتتى. بازار ئىگىلىكىنىڭ

تېزگىنلەش مۇداپىئە ئورمان بەلبېغى بىنا قىلدى. ئۇ ئۈچ يىل تىرىشىش ئارقىلىق 600 مو يەرگە ياڭاق، بادام، ئالما، چىلان، ئامۇت قاتارلىق مېۋىلىك كۆچەت ھەم مېۋىسىز كۆچەتلەرنى تىكىپ، ئارىسىغا بۇغداي، كېۋەز، بېدە تېرىپ، يەردىن قوش پايدىلاندى. بۇنىڭ بىلەن تىكىلگەن كۆچەتلەرنىڭ تۇتۇش نىسبىتى يۇقىرى، ئۆسۈشى تېز بولدى. 1990-يىلى ئىقتىسادىي ئۈنۈمى كۆرۈلدى. ئەجرىنىڭ بىكارغا كەتمىگەنلىكىدىن خۇشال بولغان بارات ئەيسا تېخىمۇ غەيرەتكە كېلىپ، ئىگىلىكىنى كۆپ خىللاشتۇرۇپ، ئۇنىۋېرسال تەرەققىي قىلدۇرۇش يولىدا ئىزدەندى، ئۇ 1992-يىلى يەنە 100 مو بوز يەر ئېچىپ، كۆچەت يېتىشتۈرۈش بازىسى قۇردى، كىچىك تىپتىكى خامان سالدى، ئېغىل-قوتان ياساپ 300 دىن ئارتۇق قوي، كالا ئاساس قىلىنغان چارۋىچىلىق فېرمىسى قۇردى. بۇ ئارقىلىق ئوزۇق مەنبەسىنى كۆپەيتىپ، يەرلەرنى قۇۋۋەتلەندۈردى، ئۇنىڭ ئورمانچىلىق ئارقىلىق چارۋىچىلىقنى، چارۋىچىلىق ئارقىلىق ئورمانچىلىق، باغۋەنچىلىك، دېھقانچىلىقنى يۈكسەلدۈرۈشتەك ئەمەلىيىتى ئۇنىڭغا گۇمان بىلەن قارىغۇچىلارنى ھەيران قالدۇردى.

ھازىر بارات ئەيسانىڭ ئائىلىسىدىكىلەر ھۆددىگە ئالغان 1000 موغا يېقىن يەر مۇنبەت زېمىن، گۈزەل بوستانلىققا ئايلاندى، % 40 تىن كۆپرەك مېۋىلىك كۆچەت مېۋە، بېرىشكە، كۆچەتخانىسىدىكى كۆچەتلەر ئېھتىياجدىن ئېشىشقا باشلىدى. ئۇ ئالدىنقى ئىككى يىلدا يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 40 مىڭ يۈەن كىرىم قىلغان بولسا، بۇلتۇر 50 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى.

نېفىتلىكتىكى ئىقتىدارلىق ياش

ناسىرجان مۇھەممەت

مايتاغ تېرمو ئېلېكتر ئىستانسىسى كاتول 1-سېخى 1 - سىمېنا گۇرۇپپا مەسئۇلى ئابلىمىت ئابدۇكېرىم پراكتىكانت خادىم بىلەن 2-نومۇرلۇق كاتول ئەتراپىدا تەكشۈرۈش ئېلىپ بارغاچ، پراكتىكانتقا ئەمەلىي مەشغۇلات كۆرسىتىۋاتاتتى، تۇساتتىن ئۇ 2-نومۇرلۇق كاتولدا مەسىلە كۆرۈلگەنلىكىنى سەزدى. ئابلىمىت قولىغا ئەمدىلا سايمانلىرىنى ئېلىپ كاتولغا بىر قەدەم يېقىنلىشىشىغىلا، بىخەتەرلىك كلاپانى ئېچىلىپ كېتىپ، ھور، كۆمۈر توزانلىرى ئىككىيلەننىڭ ئۈستىگە بېسىپ كېلىشكە باشلىدى، قورقۇپ كەتكەن پراكتىكانت كاتول پارتلاپ كېتىشى مۇمكىن دېگەن تۇيغۇغا كېلىپ، 39 مېتر ئېگىزلىكتىن ئۆزىنى ئېتىشقا تەييارلانغاندا، ئابلىمىت ئېغىر بېسىقلىق بىلەن ئۇنى تۇتۇۋالدى ۋە ھور، كۆمۈر توزانلىرى بېسىلغاندىن كېيىن، ئۇ پراكتىكانتنى يۆلەشتۈرگىنىچە پەسكە چۈشتى. پەسكە چۈشكەندە ئۇلار خۇددى كۆمۈر ئادەمگە ئوخشاپ قالغانىدى. ئابلىمىت پراكتىكانتنى پەسكە ئامان-ئېسەن يەتكۈزۈپ قويۇپ، ئارقىسىغا ياندى.

ئابلىمىت ئابدۇكېرىم ئىش ئورنىدا بولسىلا رەھبىرىي خادىملارنىڭمۇ، ئىشچىلارنىڭمۇ، ئاممىنىڭمۇ خاتىرجەم بولۇشى تەبىئىي ئەھۋالغا ئايلانغانىدى. كاتولغا سۇ يەتكۈزۈش ناسوسىنىڭ بېسىمى تۆۋەنلەپ چۈشۈپ قالغانىمۇ، كاتول ئىچىدىكى كۆمۈر قېتىشىۋېلىپ، شامال ئېغىزىنىڭ نورمال مەشغۇلاتى تەسىرگە ئۇچرىغاندىمۇ ئابلىمىت پەيدا بولسىلا ھەرقانداق كاشىلا ئوڭشىلىدۇ، ئىشلەپچىقىرىش نورماللىشىدۇ. نېمە ئۈچۈن؟

ئابلىمىت ئابدۇكېرىم ئون يىل ئىلگىرى مايتاغ تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپىنى پۈتتۈرگەن، تېرمو ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ كاتول 1-سېخىغا تەقسىم قىلىنغاندا، مانومېتر دېسكىسىنىڭ ئالدىدا تېڭىرقاپلا قالغانىدى. ئۇ دېسكىدىكى خەنزۇچە خەتلەر، شەرتلىك بەلگىلەرنىڭ نېمىنى چۈشەندۈرىدىغانلىقىنى بىلەلمىدى، ھەممىنى ئاق قەغەزگە رەتلىك كۆچۈرۈۋېلىپ، ئۆيىگە كېلىپلا لۇغەت ئاختۇردى، مەنىسىنى بىلىۋالغاندىن كېيىن خاتىرجەم بولدى، «خەنزۇ تىلىدىن ئاساس»، «نېفىت ئايرىش لۇغىتى» قاتارلىق كىتابلارنى سېتىۋېلىپ ئۆگەندى، ئەمەلىي مەشغۇلات داۋامىدا ئۇستىلاردىن ھارماي-تالماي سورىدى. ئۈچ ئاي ئۆتكەندىن كېيىن ئۇ كاتول تېخنولوگىيە مەشغۇلاتىنى ئىگىلەپ بولدى، باشقا مىللىي خادىملارغا ياردىمى بولسۇن ئۈچۈن ئۇ يېڭى كەلگەن ئىشچىلارنى، پراكتىكانت ئوقۇغۇچىلارنى يېتەكلىدى، كاتول تېخنولوگىيە مەشغۇلات قائىدىسىنى ئۇيغۇرچىغا تەرجىمە قىلىپ، ئۆزىنىڭ تەجرىبىسىگە ئاساسەن كېڭەيتىپ، 120 مىڭ خەتلىك كىتاب تۈزۈپ، ھەر ھەپتىدە بىر قېتىم تېخنىكا دەرسى ئۆتتى، خىزمەتكە قاتناشقان ئون يىلدىن كۆپرەك مەزگىلدە ئۇ ئىزچىل ھالدا ئىزدىنىش، ئۆگىنىشنى داۋاملاشتۇرۇپ، ئاخىرى نېفىت خىمىيە باش زاۋۇتىدا ئۆتكۈزۈلگەن ئازسانلىق مىللەت ئىشچىلىرىنىڭ تېخنىكا مۇسابىقىسىدە 2-دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

ئۇ يېتەكلىگەن سىمېنا - گۇرۇپپا 1995-يىلى باش زاۋۇت دەرىجىلىك «ئىلغار سىمېنا-گۇرۇپپا» بولۇپ باھالاندى، ئۇ يېقىندا نېفىت ئىدارىسى بويىچە «كۆزگە كۆرۈنگەن ئون ياش» نىڭ بىرى بولدى.

سۈرەتتە: ئابلىمىت

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

كورلا شەھىرى ئاپتونوم رايون بويىچە «ئىككىنى ھىمايە قىلىشتىكى نەمۇنە شەھەر» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئۆمەرجان مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: يېقىندا ئېچىلغان كورلا شەھىرىگە ئاپتونوم رايون بويىچە «ئىككىنى ھىمايە قىلىشتىكى نەمۇنىچى شەھەر» دەپ نام بېرىش ۋە كورلا شەھىرىنى مەملىكەت بويىچە «ئىككىنى ھىمايە قىلىشتىكى نەمۇنە شەھەر» قىلىپ قۇرۇپ چىقىش سەپەرۋەرلىك يىغىنىدا، كورلا شەھىرىنىڭ مەسئۇللىرى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ئىشلىرى نازارىتى ۋە «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» ئىشخانىسى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ مەسئۇللىرىدىن «ئىككىنى ھىمايە قىلىشتىكى نەمۇنىچى شەھەر» دېگەن شەرەپ تاختىسىنى تاپشۇرۇۋالدى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان كورلا شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئۇنۇملۇك چارىلەرنى قوللىنىپ «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» بويىچە پىلان، تەدبىرلەرنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ھەر مىللەت ئاممىسى بىلەن خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ كورلىدا تۇرۇشلۇق قىسىملىرى ئوتتۇرىسىدىكى قېرىنداشلىق، دوستلۇق مۇناسىۋەتنى تېخىمۇ قويۇقلاشتۇرۇپ، ئۆزئارا ئىشىنىش، ئۆزئارا كۆيۈنۈش، ئۆزئارا ياردەم بېرىشتەك يېڭى كەيپىيات ۋە ئېسىل ئىستىلنى بارلىققا كەلتۈردى. بىر نەچچە يىل ئىچىدە بۇ شەھەردىكى ھەر مىللەت ئاممىسى خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ كورلىدا تۇرۇشلۇق قىسىملىرىدىكى كوماندىر-جەڭچىلەرنى 28 مىڭ 468 كۋادرات مېتىرلىق ئولتۇراق ئۆي، 112 مىڭ 300 يۈەن قىممىتىدە سۇ، توك ۋە ھەر خىل ئەسلىھەلەر بىلەن ھەقسىز تەمىنلىدى. ئۇلارغا 1 مىليون 909 مىڭ يۈەن قىممىتىدە ئاشلىق، ياغ، گۆش، توخۇ، تۇخۇم، بېلىق، كۆكتات، مېۋە-چېۋە قاتارلىقلارنى سوۋغات قىلدى.

خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ كورلىدا تۇرۇشلۇق قىسىملىرىمۇ كورلا شەھىرىنىڭ قۇرۇلۇش يولى، ئايرودروم ۋە ئايرودروم يولىنى كېڭەيتىپ قۇرۇش، كۆنچى دەرياسىغا كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش توسمىسى ياساش، تەنتەربىيە سارىيى سېلىش، كورلا تارىم غول ئۆستىڭىنى ياساش قاتارلىق 35 نۇقتىلىق قۇرۇلۇشقا ئاكتىپ قاتنىشىپ، كورلا شەھىرىنىڭ تۈرلۈك ئىشلىرىنىڭ تېز سۈرئەتتە ئۆكۈشلۈق تەرەققىي قىلىشىغا تۆھپە قوشتى.

تىرىشچان ئەترەت تەربىيەچىلىرى

سۈرەتلىك خەۋەر

قەشقەر شەھەرلىك 3 - باشلانغۇچ مەكتەپ پىئونېرلار باش ئەترىتى پىئونېرلارنى «دۆلەت بايرىقىنى سۆيۈش»، «ئىلىم- پەننى سۆيۈش»، «لېي فېڭ، لەي ىڭدىن ئۆگىنىش» قاتارلىق كۆپ خىل پائالىيەتلەرگە ئۇيۇشتۇرۇپ، ئۇلارنى پارتىيىنى، ۋەتەننى، سوتسىيالىزمنى قىزغىن سۆيۈش، تىرىشىپ ئۆگىنىپ كۆپلەپ بىلىم ئىگىلەپ، ئىسلاھات دەۋرىدىكى يارامىلىق ئىختىساس ئىگىلىرىدىن بولۇپ چىقىشقا يېتەكلىدى. نەتىجىدە بۇ باش ئەترەت 1990 - يىلىدىن بۇيان شەھەر، ۋىلايەت بويىچە ئۈلگىلىك پىئونېرلار ئەترىتى، ئاپتونوم رايون، مەملىكەت بويىچە ماقالە يېزىش پائالىيىتىدە ئەلغار باش ئەترەت، لېي فېڭ، لەي ىڭدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىدە ۋىلايەت بويىچە ئەلغار كوللېكتىپ بولۇپ باھالاندى.

قەشقەر ۋىلايەتلىك پارتكوم ۋە مەمۇرىي مەھكىمە يېقىندا 3000 كىشىلىك چوڭ يىغىن ئېچىپ، ۋىلايەت بويىچە تاللانغان ئون مۇنەۋۋەر پىئونېرلار تەربىيەچىسى بىلەن ئون مۇنەۋۋەر پىئونېرنى تەقدىرلىدى ۋە ئۇلارغا شەرەپ گۇۋاھنامىسى تارقىتىپ بەردى.

سۈرەتتە: مۇنەۋۋەر پىئونېرلارغا شەرەپ گۇۋاھنامىسى تارقىتىپ بېرىلمەكتە.

مۇرات تۇرسۇن فوتوسى

ئۈرۈمچى شەھەرلىك پوچتا ئىدارىسى كېيىنكى يېرىم يىللىق گېزىت - ژۇرناللارغا مۇشتەرى توپلاش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **زىببۇللا ئابلىز** خەۋەر قىلىدۇ: ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرىنىڭ، تەشۋىقات تارماقلىرىنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشى، زىچ ماسلىشىشى ئارقىسىدا ئۈرۈمچى شەھەرلىك پوچتا ئىدارىسى كېيىنكى يېرىم يىللىق گېزىت-ژۇرناللارغا مۇشتەرى توپلاش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى.

بۇ ئىدارە بۇ يىل 4 - ئايدىن باشلاپ ھەرقايسى گېزىت - ژۇرنال تارقىتىش پونكىتلىرى (خادىملىرى)غا كېيىنكى يېرىم يىللىق گېزىت-ژۇرناللارغا مۇشتەرى توپلاش تەشۋىقات پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش تارقاتقاندى. شۇنىڭدىن كېيىن شەھەرنىڭ ئاساسلىق كوچىلىرىغا 50 پارچە تەشۋىقات لوزۇنكىسى ئېسىلىپ، 3 مىليون پارچىدىن ئارتۇق تەشۋىقات ۋەرەقىسى تارقىتىلدى. تارماق پوچتا ئىدارىلىرى، كەسپىي خادىملار ئۆز ئورنىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن، ئىشىك ئالدىغىچە بېرىپ مۇشتەرى توپلاش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، مۇشتەرى تويلىغۇچىلارنى مۇشتەرى توپلىغان گېزىت - ژۇرناللارنىڭ ئايلىنىش سوممىسىنىڭ ئون پىرسەنتى بويىچە مۇكاپاتلاشنى يولغا قويدى. نەتىجىدە گېزىت-ژۇرناللارغا مۇشتەرى بولغۇچىلار بارغانسېرى كۆپىيىپ، 5 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە مۇشتەرى بولۇنغان گېزىت - ژۇرنال تۈرى 5137 گە يەتتى. بۇنىڭ بىلەن بۇ يىللىق گېزىت - ژۇرناللارنىڭ ئايلىنىش سوممىسى 37 مىليون 440 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، يىللىق پىلاننىڭ 93.6 پىرسەنتى ئورۇندالدى.

قوللىنىپ، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشقا بىرگە، ھەر يىلى كۆپ قىممەت تۆمۈريول

كاپالەتلىك قىلغانلارنى مۇكاپاتلىدى. ئورۇنلىرى، قومۇل ۋە گەنسۇ ئۆلكىسى

ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسى يەر باشقۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، يەردىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈردى

يەر ۋە تەرەققىيات

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **قادىر مەگىت** خەۋەر قىلىدۇ: ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان يەرنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇپ، تېرىلغۇ يەرلەرنى قوغداش، يەردىن ھەقلىق پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈردى.

بۇ ناھىيىدە 825 مىڭ مو تېرىلغۇ يەر بولۇپ، كىشى بېشىغا 5.18 مودىن توغرا كېلەتتى. يەرگە بولغان ئېھتىياج ئېشىپ بارغاچقا، قالايمىقان يەر ئىگىلەش، يەرگە بۇزغۇنچىلىق قىلىش، يەر تالىشىش ماجىرالىرى دائىم يۈز بېرىپ تۇراتتى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى 1992- يىلدىن 1996 - يىلىغىچە ئون يېزا، بىر بازار، 12 مەيداندا مەخسۇس يەر باشقۇرۇش پونكىتى قۇرۇپ، يەر باشقۇرۇشقا بولغان يېتەكچىلىكنى كۈچەيتتى. يەر باشقۇرغۇچى خادىملارنىڭ ساپاسىغا ئەھمىيەت بېرىپ، ئالىي مەكتەپلەرنىڭ مەخسۇس كەسىپلىرىنى پۈتتۈرگەن خادىملارنى يەر باشقۇرۇش خىزمىتىگە مەسئۇل قىلدى. ئۇلار «يەر باشقۇرۇش قانۇنى»نى كەڭ، چوڭقۇر تەشۋىق قىلىپ، ناھىيە بويىچە ئىگىلەنگەن يەرلەرنىڭ پايدىلىنىش، جايلىشىش ئەھۋالىنى ستاتىستىكا قىلىپ خەرىتىلەشتۈردى. «ئالقانچىلىك يەردىنمۇ پايدىلىنىش»، تېرىلغۇ يەرلەرنى ھەققىي قوغداش، يەرگە بولغان ھەقلىق پايدىلىنىشنى يولغا قويۇش، نازارەت قىلىشنى كۈچەيتىش ئارقىلىق «يەر باشقۇرۇش قانۇنى»غا خىلاپ قىلمىشلارنى ۋاقتىدا تۈزەتتى.

بۇ ناھىيە يەنە ئاساسلىق ئېتىز - ئېرىقلارنى قوغداش رايونىدىن 84 نى، قوغدىلىدىغان دائىرىدىن 440 نى، قوغدىلىدىغان يەردىن 585 پارچىنى ئايرىپ، 624 مىڭ 632 مو يەرنى مۇھاپىزەت قىلىشنى كۈچەيتىپ، ھەقلىق پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈردى.

قولى گۈل ئوقۇتقۇچى

سۈرەتلىك خەۋەر

قاراماي شەھەرلىك 8 - ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى باقىھاجى مامۇت ئوقۇتقۇچىلىق بىلەن شۇغۇللانغان 20 نەچچە يىلدىن بۇيان تىرىشىپ ئىشلەپ ئۆز كەسپىدە تېگىشلىك تۆھپە قوشقاندىن سىرت، خەتتاتلىققا چوڭقۇر ئىشتىياق باغلاپ، تىرىشىپ ئىزدىنىپ، كۆپ مەشق قىلىپ، بىر تۈركۈم ئەسەرلىرى ئارقىلىق ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كۆزگە كۆرۈنگەن خەتتاتلاردىن بولۇپ قالدى.

ئۇ ھازىرغىچە ھەر خىل نۇسخىلاردا 300 پارچىدىن ئارتۇق ھۆسن خەت يېزىپ، «شىنجاڭ گېزىتى»، «شىنجاڭ نېفىت گېزىتى» قاتارلىق گېزىت - ژۇرناللاردا ئېلان قىلدى. بىر قىسىم ئەسەرلىرى قاراماي شەھىرى ۋە ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن كۆرگەزمىلەرگە قويۇلۇپ 1-، 2-دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. مەملىكەتلىك «مارشال جۇدې تۇغۇلغانلىقىنىڭ 108 يىللىقىنى خاتىرىلەش كومىتېتى» ئۇنىڭغا ئالاھىدە تەكلىپ ئەۋەتىپ، ئۇنىڭ بىر پارچە ھۆسن خەت ئەسىرىنى كۆرگەزمىگە قويدى. ھازىر ئۇنىڭ بىر پارچە ھۆسن خەت ئەسىرى ئامېرىكىنىڭ ئورگان داشۆسىدە، بىر پارچە ھۆسن خەت ئەسىرى كانادادا ساقلانماقتا.

باقىھاجى مامۇت ھازىر شىنجاڭ خەتتاتلار جەمئىيىتىنىڭ ئەزاسى، شەرق خەتتاتلار، مائارىپچىلار جەمئىيىتىنىڭ كېڭەش ئەزاسى، ئاپتونوم رايونلۇق پېشقەدەم كادىرلار خەتتاتلىق - رەسساملىق ئىلمىي جەمئىيىتى، ئاخباراتچىلار ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ ئەزاسى.

سۈرەتتە: ئۇ ھۆسن خەت يازماقتا.

ئەزىمەت مەتىلى خەۋىرى ۋە فوتوسى

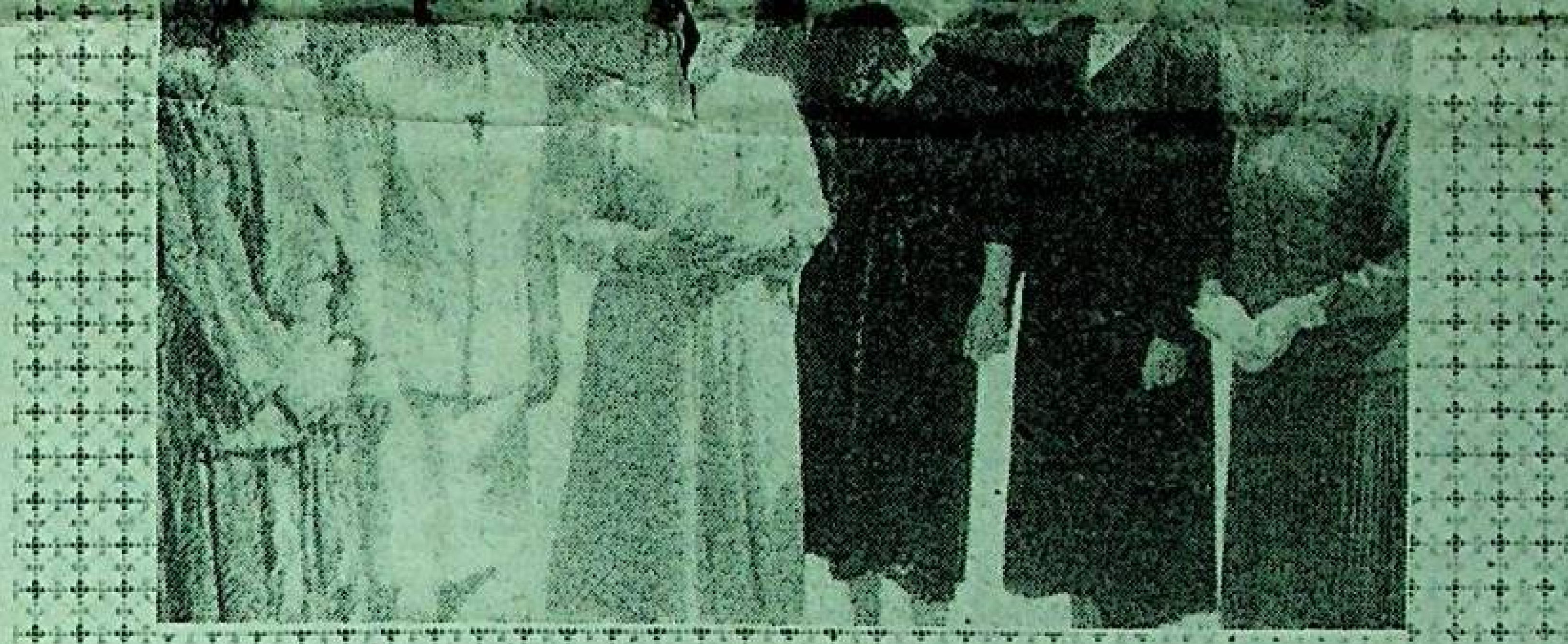

سۈرەتتە: مۇنەۋۋەر تەربىيىچى دىلنۇر (سولدىن 3-كىشى) پىئونېرلار ئەترىتى تەربىيىچىلىرى بىلەن ئۆزئارا تەجرىبە ئالماشتۇرماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ئابدۇرېشىت**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئادىلجان ئابدۇقادىر** خەۋىرى ۋە فوتوسى

ئۇ پارتىيە بايرىقىغا شان - شەرەپ كەلتۈردى

— تۇرپان شەھەرلىك كۆمۈر كېنى پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى، كان باشلىقى ئېلىنىياز ئالماس توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرىمىز **ساتتار رېقىپ**

«قارا ئالتۇن» ئېنېرگىيە ۋە يورۇقلۇق تارقىتىدۇ. مەنمۇ ئەنە شۇ «قارا ئالتۇن»غا ئوخشاش جەمئىيەتكە نۇر ۋە ئىسسىقلىق يەتكۈزۈشنى خالايمەن.» ئېلىنىياز ئالماسنىڭ خاتىرىسىدىن.

تۇرپان شەھەرلىك كۆمۈر كېنىدىكى ئىشچى- خىزمەتچىلەر ئۆزلىرىنىڭ ئېلىنىياز ئالماستەك ياخشى رەھبىرىنىڭ بولغانلىقىدىن تولىمۇ ئىپتىخارلىنىدۇ، شۇنداقلا بۇنىڭدىن ئون يىل بۇرۇن ئۇنى كان باشلىقلىقىغا سايلاپ توغرا قىلغان ئىكەنمىز، دېيىشىدۇ. چۈنكى 60 - يىللارنىڭ بېشىدا خىزمەتكە قاتنىشىپ كۆمۈر قازغۇچى، كۆمۈر قېزىش گۇرۇپپىسى ۋە قۇدۇق ئاستى ئەترىتىنىڭ باشلىقى بولۇپ ئىشلەپ، ھەر جەھەتتىن پىشىپ يېتىلگەن ئېلىنىياز ئالماس كاننىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىك ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغاندىن كېيىن پارتىيىگە كىرىش ئالدىدىكى قەسىمىنى ئېسىدىن چىقارماي، بارلىقىنى كان ئىشلىرىغا بېغىشلاپ، ئىشلەپچىقىرىشنى يۈكسەلدۈرۈپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئاشۇرۇپ، كان ئىشچىلىرىنىڭ ئۈمىدىنى ئاقلىدى. ئۇ بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشتا كاننى شەھەر، ۋىلايەت ھەتتا ئاپتونوم رايون بويىچە ئالدىنقى قاتاردىكى كانلار قاتارىغا ئۆتكۈزۈشتەك ئەمەلىيىتى ئارقىلىق كۆپ قېتىم يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلارنىڭ ياخشى باھاسى ۋە تەقدىرلىشىگە ئېرىشتى ھەمدە ۋىلايەت بويىچە «مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى»، مەملىكەت بويىچە «مۇنەۋۋەر ئاز سانلىق مىللەت كارخانىچىسى» بولۇپ باھالاندى ۋە «1 - ماي» ئەمگەك مېدالىغا ئېرىشتى.

1972 - يىلى قۇرۇلغان بۇ كۆمۈر كان تۇرپان شەھىرىدىن 30 نەچچە كىلومېتر يىراقلىقتىكى چىچان كان رايونىغا جايلاشقان بولۇپ، ئىلگىرى باشقۇرۇش سەۋىيىسى تۆۋەن، تېخنىكا كۈچى ئاجىز، ئۈسكۈنىلىرى ئاددىي بولغانلىقتىن يىللىق كۆمۈر قېزىش ئىقتىدارى 30 — 40 مىڭ توننا ئەتراپىدا بولۇپ كەلگەنىدى. 1987 - يىلى كاندىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر بىردەك ئېلىنىياز ئالماسنى كان پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى ۋە كان باشلىقى قىلىپ سايلىدى. بۇرۇن دۆلەتكە پايدا تاپشۇرۇش ئۇياقتا تۇرسۇن، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ مائاشىغا ئاران كاپالەتلىك قىلىپ كېلىۋاتقان بۇ كاننى قانداق قىلغاندا ئۆزگەرتكىلى بولىدۇ، ئۇزۇندىن بۇيان ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1- سېپىدە ئىشلەپ مول تەجرىبە توپلىغان ئېلىنىياز ئالماس ئەمەلىي خىزمەتتە كۆمۈر قېزىش مەشغۇلاتىنىڭ ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن ئىشلەپچىقىرىشنى ئەڭ مۇھىم ئورۇنغا قويۇش كېرەك، دەپ ھېسابلىدى، شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئىشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، ئۆزى بۇ گۇرۇپپىغا مەسئۇل بولدى. بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشقا ئائىت قائىدە - تۈزۈملەرنى تۈزۈپ، ئۇنى باشلامچىلىق بىلەن ئىجرا قىلدى. كان ئاستىدا مەشغۇلات قىلىدىغانلار ئۈچ يىلدىن ئارتۇق خىزمەت ستاژىغا ئىگە بولۇش، يېڭى ئىشچىلار چوقۇم يېرىم يىل قانۇن- تۈزۈم بىلىملىرى ۋە بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش بىلىملىرىنى ئۆگىنىلگەن بولۇشنى تۈزۈملەشتۈردى. يەنە خېيىم- خەتەر ئۈچۈن پۇل رەنىگە قويۇش، مۇكاپاتلاش، جازالاش ئۇسۇلىنى

كاپالەتلىك قىلغانلارنى مۇكاپاتلىدى. خىلاپلىق قىلغۇچىلارغا كىم بولۇشىدىن قەتئىينەزەر تېگىشلىك چارە كۆردى. ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ بىخەتەرلىك تۇيغۇسىنى ئاشۇرۇش بىلەن بىرگە، ھەر يىلى 50 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ ئاجرىتىپ ماشىنا - ئۈسكۈنىلەرنى يېڭىلىدى ۋە بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش مەسىلىلىرىنى تولۇقلىدى. ھەممە ئادەمنىڭ بىخەتەرلىككە ئەھمىيەت بېرىشى، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىنىڭ ئاۋارىچىلىقتىن قاچماي ھەر كۈنى كىچىك تەكشۈرۈش، ھەپتىدە بىر قېتىم چوڭ تەكشۈرۈشنى قەتئىي داۋاملاشتۇرۇشى نەتىجىسىدە كاندا ئۇدا ئون نەچچە يىل ھادىسە يۈز بەرمىدى. شۇنىڭ بىلەن بۇ كان ئاپتونوم رايون ھەتتا مەملىكەت بويىچە «بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشتىكى ئىلغار ئورۇن» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

ئېلىنىياز ئالماس بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشنى ھەممە ئادەمنىڭ ئاڭلىق

ئورۇنلىرى، قۇمۇل ۋە گەنسۇ ئۆلكىسىدىكى نۇرغۇنلىغان ئورۇنلارغا بېرىپ، خېرىدار ئىزدەپ قېزىلغان كۆمۈرلەرنى ۋاقتىدا سېتىپ چىقىرىشقا كاپالەتلىك قىلدى. بۇ جەرياندا ئۇ قانچىلىغان دەم ئېلىش كۈنلىرى ۋە ھېيت - بايراملارنى سەپەر ئۈستىدە ۋە باشقا جايلاردا ئۆتكۈزدى.

باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئىشلەپچىقىرىشنى يۈكسەلدۈرۈشكە ماھىر بولۇش بىلەن بىرگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇشىغا كۆڭۈل بۆلۈش ۋە ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلاشتا ئەمەلىي ئىش قىلىش ھەققىي ياخشى رەھبەرنىڭ بىر خىسلىتى. ئېلىنىياز ئالماس كان باشلىقى بولغاندىن بۇيان بۇ نۇقتىنى ھەر ۋاقىت ئېسىدىن چىقارمىدى. تىرىشىپ مەبلەغ ھەل قىلىپ ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئولتۇراق ئۆي شارائىتىنى ياخشىلىدى. زامانىۋى مۇنچا ياسىتىپ بەردى. مەدەنىي كۆڭۈل ئېچىش سورۇنلىرىنى ھازىرلىدى. ئاشخانا قۇرۇپ، تاماق - قورۇمىلارنىڭ تۈرىنى كۆپەيتىپ، سۈپىتىنى ياخشىلىدى.

ھەرىكىتىگە ئايلاندۇرۇش بىلەن بىرگە، باشقۇرۇش ئۇسۇلىنى ئۈزلۈكسىز ياخشىلاپ، ئىشچىلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى ئۇرغۇتۇپ، كاننىڭ كۆمۈر قېزىش مىقدارى ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ئاشۇرۇش يولىدا كۈچ سەرپ قىلدى. بۇنىڭدا ئۇ كان ئۈستىدە ئىشلىگەنلەر بىلەن كان ئاستىدا ئىشلىگۈچىلەرنىڭ ئىش ھەققىنى مۇۋاپىق تەڭشىدى. ئاز ئىشلىگەنلەر بىلەن كۆپ ئىشلىگەنلەر ۋە جاپالىق ئىشلىگەنلەرگە پەرقلىق مۇئامىلە قىلدى. بۇنىڭ بىلەن ئىشچىلارنىڭ ئاكتىپلىقى تۇرغۇزۇلۇپ، كۆمۈر قېزىش مىقدارى يىلدىن يىلغا ئاشتى. تۇرپان ۋىلايىتىدە كۆمۈر كان ناھايىتى كۆپ، قېزىلغان كۆمۈرنى سېتىپ چىقىرىش ئىنتايىن قىيىن. ئېلىنىياز ئالماس كاننىڭ ئومۇمىي ئىشلىرىغا يېتەكچىلىك قىلىش بىلەن

ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى تۇرۇبا سۈيى ئىچىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى. كان رايونىنى كۆكەرتىش ئىشىغا ئەھمىيەت بېرىپ، ئەسلىدە بىر تۈپمۇ گىياھ ئۈنمەيدىغان بۇ قاقاسلىقتا يايپېشىل باغ بىنا قىلىپ، مۇھىتنى گۈزەللەشتۈردى. بۇ جەرياندا ئۇ جاپالىق، خەتەرلىك ئىش ئورۇنلىرىغا بېرىپ، ئىشچىلار بىلەن بىللە ئىشلەپ، ئۇلارنىڭ قوللىشىنى قولغا كەلتۈردى. 1990 - يىلى كان قۇدۇقىدا ئوت ئاپىتى يۈز بەردى. ئارقىدىن كان كەلكۈن ئاپىتىنىڭ زىيىنىغا ئۇچرىدى. بۇ چاغدا ئېلىنىياز ئالماس ئاممىنى يېتەكلەپ باشلامچىلىق بىلەن ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا قاتنىشىپ، زىياننى ئەڭ تۆۋەن دەرىجىگە چۈشۈردى. ئۇنىڭ ئەقىل - پاراسەت ۋە كۈچ - قۇۋۋىتىنى كان ئىشلىرىغا بېغىشلاش، خېيىم - خەتەردىن قورقماسلىقتەك روھىدىن

تەسىرلەنگەن ئىشچى - خىزمەتچىلەر كاننى ئۆز ئائىلىسىدەك بىلىپ، ئىشلەپچىقىرىشنى يۈكسەلدۈرۈشكە بىردەك كۈچ چىقاردى. بىر قېتىم كان رەھبەرلىكى ھالقىلىق پەيتلەردە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقىغا ئىلھام بېرىش مەقسىتىدە قوشۇمچە ياردەم پۇلى بەرمەكچى بولغاندا، ئىشچىلار بۇ پۇلنى ئېلىشنى رەت قىلدى.

ئېلىنىياز ئالماسنىڭ كان باشلىقى بولۇپ، تۇنجى قېتىم كاننى ھۆددىگە ئالغان بەش يىلى ئەنە شۇنداق نەتىجىلەر بىلەن ئۆتتى. 1992 - يىلى ئۇ كاننى 2 - قېتىم ھۆددىگە ئالدى. بۇ قېتىملىق ھۆددىگە ئېلىش يەنە يېڭى ۋە جاپالىق ئىشلار بىلەن باشلاندى. كان قۇدۇقى 20 يىلدىن بۇيان پايدىلىنىپ كېلىۋاتقان قۇدۇق، قېزىلىۋاتقىنى يەنە شۇ كۆمۈر قاتلىمى بولۇپ، يېڭى كۆمۈر قاتلىمىنى قېزىش ۋە قۇدۇقنى چوڭقۇرلىتىشقا توغرا كېلەتتى. بۇ مەبلەغ كۆپ كېتىدىغان، تېخنىكىلىق تەلىپى يۇقىرى قۇرۇلۇش بولۇپ، ئىشلەپچىقىرىشقا تەسىر يەتكۈزمەسلىك شەرتى ئاستىدا ئېلىپ بېرىشقا توغرا كېلەتتى. ئاپتونوم رايونلۇق كۆمۈر سانائىتى نازارىتى لايىھىلەش ئورنىنىڭ لايىھىسىدە بۇ قۇرۇلۇشقا 4 مىليون 160 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، ئىككى يىلدا پۈتتۈرۈش، تېخنىكا ئۆزگەرتىش، يېڭى خاڭ يوللىرىنى ئىشقا كىرىشتۈرۈش ئۈچۈن ئىشلەپچىقىرىشنى يېرىم يىل توختىتىش ئەسكەرتىلگەنىدى. ئېلىنىياز ئالماس قۇرۇلۇش ۋاقتى ۋە ئىشلەپچىقىرىشنى توختىتىش ۋاقتى بەك ئۇزىراپ كەتكەندە دۆلەت مەنپەئەتىگە تەسىر يېتىپلا قالماي، 300 دىن ئارتۇق كان ئىشچىسى ۋە 130 نەچچە نەپەر دەم ئېلىشقا چىققان ئىشچى- خىزمەتچىنىڭ تۇرمۇشىغىمۇ تەسىر يېتىدىغانلىقىنى ئويلاپ، ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىپ، ئىشچىلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغاش ۋە ئۆزى باشلامچى بولۇپ ئىشلەش ئارقىلىق ئىشلەپچىقىرىشنى پەقەت بىر ئايلا توختىتىپ، شۇ يىلى 75 مىڭ توننا كۆمۈر قېزىشنى ئىشقا ئاشۇردى ھەمدە قۇدۇقنى چوڭقۇرلىتىش ۋە يېڭى خاڭ يوللىرىنى ئېچىش ئىشىنى غەلىبىلىك تاماملىدى ھەمدە پىلاندىكى قۇرۇلۇش مەبلىغىدىن 880 مىڭ يۈەن تېجەپ قالدى. يېڭى قۇدۇق ئىشقا كىرىشكەندىن كېيىنكى يىللىق كۆمۈر قېزىش مىقدارى 100 مىڭ توننىدىن ئاشتى. 2- كۆمۈر قېزىش قاتلىمىنىڭ قۇرۇلۇشى ئۆلچەمگە يەتتى. بۇنىڭ بىلەن كۆمۈرنىڭ قېزىلىش مىقدارى ئېشىپلا قالماي، كۆمۈرنىڭ سۈپىتىمۇ ياخشىلاندى.

ئېلىنىياز ئالماسنىڭ كۆمۈر كاننىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىش جەھەتتىكى ئىش ئىزلىرى ناھايىتى كۆپ. ئۇنىڭ ئۆزىنى ئۇنتۇغان ھالدا خىزمەتنى ئەستايىدىل ئىشلىشى نەتىجىسىدە بۇ كان ئون يىل بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشقا كاپالەتلىك قىلدى. بۇ جەرياندا قېزىلغان كۆمۈر 1 مىليون 300 مىڭ توننىدىن، دۆلەتكە تاپشۇرغان پايدا، باج ئومۇمىي سوممىسى 5 مىليون يۈەندىن كۆپرەككە يەتتى. ئېلىنىياز ئالماس ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق پارتىيىگە كىرىش ئالدىدىكى قەسىمىنى ئەمەلدە كۆرسىتىپ، پارتىيە بايرىقىغا شان - شەرەپ كەلتۈردى، شۇنداقلا پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئامما ئارىسىدىكى ئۇلۇغۋار ئوبرازىنى تىكلىدى.

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

كىشىلەر ئارىسىدىكى مېھر - مۇھەببەت

- شىنجېن شەھىرى شاتۇجياۋ بازىرىدىكى كومپارتىيە ئەزاسى، پېنسىيەگە چىققان ئايال ئىشچى چېن گۇەنيۇ توغرىسىدا

«خەلق» گېزىتى مۇخبىرلىرى لىيۇشاۋ، ۋاڭ چۈ
شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرى مۇۋنجېيەن

60 - يىللاردىن 90 - يىللارغىچە ئىجتىمائىي مۇھىتتا قانداق ئۆزگىرىش بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، شىنجېن شەھىرى شاتۇجياۋ بازىرىدىكى بىر ئاددىي ئايال ئىشچى، ئۇ 30 نەچچە يىللى بىر كۈندەك ئۆتكۈزۈپ، مېھر - مۇھەببىتىنى ئىزچىل تۈردە ئۆزىگە، تۇغقانلىرى، دوستلىرى بولمىغان كىشىلەرگە بېغىشلاپ ئۇلارغا ئۈن - تىنسىز ياردەم بېرىپ، كۆيۈنۈپ كەلدى.

ئۇ بولسىمۇ شاتۇجياۋ بازارلىق سۇ مەھسۇلاتلىرى شىركىتىدىكى كومپارتىيە ئەزاسى چېن گۇەنيۇ.

قىزىل تۇپراققا چېچىلغان مېھر - مۇھەببەت ئۇرۇقى

چېن گۇەنيۇنىڭ كىشىنى ئەڭ تەسىرلەندۈرىدىغان ئىشى ئۇنىڭ بىر ئەمماننىڭ ئائىلىسىگە قىلغان غەمخورلۇقى ئىدى.

1960 - يىلى باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ يۇقىرى سىنىپىنى پۈتتۈرگەن چېن گۇەنيۇ شاتۇجياۋ بازىرىدىكى باللار باغچىسىغا خىزمەتكە ئورۇنلاشتى. بۇ چاغدا ئۇ ئۈچ يىللىق قىيىنچىلىق مەزگىلى ئىدى. شاجىنتۇ كەنتىدە لى شىباۋ ئىسىملىك بىر ئەما كىشى بولۇپ، ئۇنىڭ ئايالى روھىي كېسەل، ئىككى بالىسىمۇ تۇغما ئەما ئىدى، ئائىلىسىنىڭ تۇرمۇشى تولىمۇ نامرات ئىدى.

چېن گۇەنيۇ بۇ ئەھۋالنى بىلگەندىن كېيىن، ئۆزلۈكىدىن ئىككى ئەما بالىنى قاراشنى ئۈستىگە ئالدى، ئۇ ھەر كۈنى لى شىباۋنىڭ ئىككى ئەما بالىسىنى باللار باغچىسىغا ئاپىرىپ، ئۇلارغا تاماق يېگۈزۈش، ناخشا ئېيتىش، ئۇسسۇل ئويناشنى ئۆگەتتى.

دېھقانچىلىقنىڭ ئالدىراش مەزگىلىدە چېن گۇەنيۇ لى شىباۋغا ياردەملىشىپ مايسا كۆچۈرۈپ بەردى. كەچتە ئائىلە ئىشلىرىنى قىلىشىپ بېرىپ، ئۆي ئىچىنى پاك - پاكىز تازىلاپ بەردى. ھېيت - بايرام مەزگىللىرى ئۇلارغا پىشۇرۇلغان گۆش ئاپىرىپ بەردى. باللىرىغا يېڭى يىللىق سوۋغات ئېلىپ بەردى.

چېن گۇەنيۇ بۇ ئائىلىگە 30 نەچچە يىلدىن بۇيان مانا مۇشۇنداق ياردەم قىلىپ كەلدى. ھازىر لى شىباۋنىڭ ئىككى بالىسى چوڭ بولدى، ئۇلار چېن گۇەنيۇنى ئۆز ئانىسىدىنمۇ ئېزىز كۆرىدۇ. ئۇلار كۆرگەنلا كىشىگە: «چېن ئانىمىز بولمىغان بولسا، ئائىلىمىزدىكىلەر بۇگۈنگىچە

ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشتەك ياخشى سىياسەتتىن كەلگەن، شۇڭا ئۇنى جەمئىيەتكە قايتۇرۇشىمىز، قىيىنچىلىقى بارلارغا ياردەم بېرىشكە ئىشلىتىشىمىز كېرەك» دېدى. ئۇنىڭ بۇ پىكرى ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ قوللىشىغا ئېرىشتى.

2 - كۈنى ئەتىگەندە شاتۇجياۋ بازارلىق پوچتىخانىغا تۆت كىشى كىرىپ كەلدى، ئۇلارنىڭ ھەر بىرىنىڭ قولىدا بىر تۇتامدىن پۇل بار ئىدى. ئۇلار بۇ پۇلنى ئۈمىد قۇرۇلۇشى ئىشخانىسى، قېرىلار ساناتورىيىسى، پاراۋانلىق ساناتورىيىسى قاتارلىق جايلارغا ۋە نامرات، تاغلىق رايون، ئاپەت يۈز بەرگەن رايونلارغا ئەۋەتتى. ئەۋەتىلگەن پۇلنىڭ ئومۇمىي سوممىسى 200 مىڭ يۈەندىن ئاشتى. پېرېۋوت چېكىگە پۇل ئەۋەتكۈچىلەرنىڭ ئورنى ۋە ئىسمى يېزىلمىغانىدى. پوچتا ئىدارىسىدە ئون نەچچە يىل ئىشلىگەن كونا ئىشچى، خىزمەتچىلەر بۇنداق ئەھۋالنى كۆرمىگەنىدى. پوچتا ئىدارىسىنىڭ رەھبەرلىرى بۇ پۇللارنىڭ چېن گۇەنيۇ ۋە ئۇنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ ئىكەنلىكىنى بىلدى.

بۇلتۇر باھار بايرىمىدىن بۇرۇن چېن گۇەنيۇ تېلېۋىزوردىن خېبېي ئۆلكىسىنىڭ جاڭبېي ناھىيىسىنىڭ شەنسۇ كەنتىدىكى جاڭ سۇجېننىڭ ئائىلىسى نامرات بولغاچقا، باللىرىنىڭ ئوقۇشتىن قالغانلىقى توغرىسىدىكى خەۋەرنى كۆرۈپ كېچىچە ئۇخلىيالمىدى. ئەتىسى ئەتىگەن تۇرۇپ بىر پارچە خەت بىلەن 1000 يۈەن پۇلنى جاڭ سۇجېنغا ئەۋەتىپ ھېلىقى ئوقۇشتىن قالغان بالىنىڭ بالدۇرراق مەكتەپكە بېرىشىنى ئۈمىد قىلدى.

ئىككى ئايدىن كېيىن چېن گۇەنيۇ كېسەل بولۇپ قالغانلىقىغا قارىماي قاتتىق سوغۇقتا چىداپ، بازاردىكى تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى بىلەن بىرلىكتە ئۆزى كېچە-كۈندۈز تۈۋلەپ كېلىۋاتقان جاڭ بېيشەن ناھىيىسىگە كەلدى. چېن گۇەنيۇ سۇجېن دېگەن قىز ئوقۇۋاتقان باشلانغۇچ مەكتەپكە كېلىپ، ھېلىقى قىزنى تېپىپ، ئۇنىڭغا قېلىن پوپايكا، يېڭى ئوقۇش قوراللىرى، دەرستىن سىرتقى ئوقۇشلۇقلارنى بەردى. قىزنىڭ كېسەل ياتقان ئانىسىغا دورا ئېلىپ بەردى. بۇ ئىشتىن سۇجېن قىزنىڭ ئاتا - ئانىسى ۋە ئەتراپىدىكى كىشىلەر قاتتىق تەسىرلىنىپ كۆز يېشى قىلىشتى.

چېن گۇەنيۇ جاڭبېي ناھىيىسىدىكى 22 ياشلىق

چېن گۇەنيۇ ئەزەلدىن ئىشكىنى ئەتمەيتتى، ئۇنداق قىلىشتىكى مەقسىتى: كەلگەن ئىشچىلارنىڭ تېلېۋىزور كۆرۈشى، تېلېفون بېرىشىگە قولايلىق يارىتىپ بېرىش ئىدى. ئۇ كىمنىڭ كىيىمى كىر بولۇپ قالسا يۇيۇپ بېرەتتى. كىمنىڭ چېچى ئۆسۈپ قالسا چېچىنى ياساپ قوياتتى. شۇڭا ئۇنىڭ ئائىلىسى 1994 - يىلى مەملىكەت بويىچە بەختلىك ئائىلىلەرگە بېرىلگەن ئۈچ ئالتۇن مېدالنىڭ بىرىگە ئېرىشتى.

چوڭقۇر مۇھەببەت بىلەن يېزىلغان خاتىرە

شاتۇجياۋدىكى مەلۇم «نەمۇنىلىك ئوتتۇرا ئەترەت»نىڭ ئۆگىنىش ئۆيىدە چېن گۇەنيۇنىڭ ئىسمى چۈشۈرۈلگەن سىنئالغۇ لېنتىسى، ئۈنئالغۇ بۇيۇملىرى ۋە ھەربىي ئىشلار پەن - تېخنىكىسىغا دائىر كىتابلار تولۇپ كەتكەنىدى. بۇلارنىڭ ھەممىسىنى چېن گۇەنيۇ جەڭچىلەرگە سوۋغات قىلغان. بۇ بىر نەچچە يىلدا، چېن گۇەنيۇ بۇ ئوتتۇرا ئەترەتكە 3000 دىن ئارتۇق كىتاب تەقدىم قىلدى، تەربىيىۋى ئەھمىيەتكە ئىگە نەچچە يۈز سىنئالغۇ لېنتىسى ئالدۇرۇپ بەردى.

چېن گۇەنيۇنىڭ ئائىلىسىدە ئۆزى نەچچە ئون يىل يۈرەك قېنىنى سەرپ قىلىپ يازغان «ئارمىيە، خەلق شەجەرىسى» ساقلانغان. ئۇنىڭغا ئۆزى بىلەن ئازادلىق ئارمىيە كوماندىر - جەڭچىلىرى ئوتتۇرىسىدىكى قان بىلەن گۆشتەك چوڭقۇر مۇھەببەت خاتىرىلەنگەنىدى.

چېن گۇەنيۇ ياش ۋاقتىدا ئۇتتۇقلۇق كېسىلىگە گىرىپتار بولغانىدى. بىر كۈنى ئۇشتۇمتۇت ئۇنىڭ كېسىلى قوزغىلىپ قېلىپ، دەريا بويىدىن تۆۋەنگە دومىلاپ كەتكەندە ئازادلىق ئارمىيە جەڭچىسى ئۇنى دوختۇرخانىغا ئاپىرىپ قۇتقۇزۇپ قالغانىدى. چېن گۇەنيۇ تۇرمۇشتا ئىنتايىن قىيىنالغان چاغلاردا ئازادلىق ئارمىيە جەڭچىلىرى ئۇنىڭغا جۇۋاۋا، قوي قېنى ئاپىرىپ بەرگەن، «ئون يىللىق مالىمانچىلىق» مەزگىلىدە ئازادلىق ئارمىيە بەنجاڭى ئۇنىڭغا روھىي جەھەتتىن ئىلھام بېرىپ كەلگەنىدى.

چېن گۇەنيۇ 30 نەچچە يىلدىن بۇيان شۇنچىۋالا كۆپ ياخشى ئىش قىلدى. ئۇنىڭ مېھمانخانىسىنىڭ تۆت تېمى تەقدىرنامە، شەرەپنامە ۋە مۇكاپات جاھازلىرى بىلەن توشۇپ كەتتى. لېكىن، بۇ چېن گۇەنيۇنىڭ قارىشىدا ھېچقانچە ئىش ئەمەس ئىدى. ئۇ «مەن ياشىنىپ قالدىم، بەك قالتىس ئىشنىمۇ قىلالمايمەن. لېكىن ئۆزۈمنىڭ بىر كومپارتىيە ئەزاسى ئىكەنلىكىمنى ھەر ۋاقىت ئېسىمدە چىڭ تۇتىمەن. كومپارتىيە

گوۋۋيۈەن ئىلمىي ئۇنۋان كومىتېتى دوكتور يېتىشتۈرۈش ئورۇنلىرىغا ئاگاھلاندۇرۇش بېرىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش چىقاردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. گوۋۋيۈەن ئىلمىي ئۇنۋان كومىتېتى يېقىندا لاياقەتلىك بولۇپ باھالانمىغان 15 دوكتورلۇق نۇقتىسىنى بىر تەرەپ قىلىش پىكرىنى ئېلان قىلدى. بۇ گوۋۋيۈەن ئىلمىي ئۇنۋان كومىتېتىنىڭ 1994 - يىلى ئاز ساندىكى ماگىستىرلىق ئۇنۋانى بېرىش نۇقتىلىرىنى چەكلىك مۇددەت ئىچىدە تەرتىپكە سېلىپ بىر تەرەپ قىلغاندىن كېيىن، دوكتورلۇق نۇقتىسىنى تۇنجى قېتىم بىر تەرەپ قىلىشى ھېسابلىنىدۇ.

بۇلتۇر 9 - ئايدا، گوۋۋيۈەن ئىلمىي ئۇنۋان كومىتېتى ئالاقىدار مۇتەخەسسىسلەرنى ئۇيۇشتۇرۇپ ماتېماتىكا،خىمىيە، مېخانىكا ئىلمى، مانتېيورلۇق، كومپيۇتېر ئىلمى ۋە تېخنىكىسى قاتارلىق 1 - دەرىجىلىك بەش پەن ساھەسىدىكى 259 دوكتورلۇق نۇقتىسىنى باھالىدى. باھالاش نەتىجىسىدىن مۇتلەق كۆپ ساندىكى دوكتورلۇق نۇقتىلىرىنىڭ ئىلىم - پەن قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىپ، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئاسپىرانتلارنى يېتىشتۈرۈش، پەن تەتقىقاتى قاتارلىق جەھەتلەردە خېلى ياخشى نەتىجىلەرگە ئېرىشكەنلىكى مەلۇم بولدى. لېكىن ئاز ساندىكى دوكتورلۇق نۇقتىلىرى ئىلىم - پەن قۇرۇلۇشىغا سەل قارىغان. بۇنىڭ بىلەن دوكتورلۇق ئۇنۋانى ئالىدىغان ئوقۇغۇچىلارغا يېتەكچىلىك قىلىش كۈچى يېتىشمەي، ئىلمىي ساھەدە قوشۇنىنىڭ مۇكەممەل بولۇشىغا تەسىر يەتتى. دوكتور تەربىيىلەشكە قوبۇل قىلىنغان ئوقۇغۇچىلار ناھايىتى ئاز بولدى، پەن تەتقىقات پائالىيەتلىرى جانلىق بولمىدى، پەن تەتقىقات خىراجىتى ۋە پەن تەتقىقات نەتىجىلىرىمۇ ئاز بولدى. ئالاقىدار پەنلەرنى گۇرۇپپىسىنىڭ تەكشۈرۈپ بېكىتىشى ئارقىلىق، 15 دوكتورلۇق نۇقتىسى باھالاشتىن بولۇپ ئۆتەلمىدى. گوۋۋيۈەن ئىلمىي ئۇنۋان كومىتېتىنىڭ 14 - قېتىملىق يىغىنىنىڭ قاراپ چىقىشى ئارقىلىق، جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى يۇمشاق بۆلەك تەتقىقات يۇرتىنىڭ ئاساسى ماتېماتىكا ئىلمى، شاڭخەي داشۆسىنىڭ ئىشلىتىش ۋە پىلانلاش

ئۈچ دوكتورلۇق نۇقتىسىنىڭ دوكتورلۇق ئىلمىي ئۇنۋانى بېرىش ھوقۇقىنى ۋاقىتلىق توختىتىپ قويۇش، دوكتور ئوقۇغۇچىلارنى قوبۇل قىلىشنى ۋاقىتىنچە توختىتىپ قويۇش، چەكلىك مۇددەتتە(ئىككى يىل)ئىچىدە تەرتىپكە سېلىشى قارار قىلىندى؛ ئىچكى موڭغۇل داشۆسىنىڭ تەتبىقلاش ماتېماتىكا ئىلمى ، جۇڭگو ئالەم سانائىتى باش شىركىتى 2 - تەتقىقات ئاكادېمىيىسىنىڭ ھېسابلاش ماتېماتىكا ئىلمى، لەنجۇ داشۆسىنىڭ ئانالىز خىمىيىسى، جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ سىرغىپ ئاقىدىغان ئاقار جىسىملار مېخانىكا تەتقىقات يۇرتىنىڭ ئاقار جىسىملار مېخانىكا ئىلمى ، جۇڭگو بىناكارلىق ئىلمىي تەتقىقات ئاكادېمىيىسىنىڭ قۇرۇلما مېخانىكىسى، جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى مېخانىكا تەتقىقات يۇرتىنىڭ تاغ جىنسلىرى تۇپراق مېخانىكىسى فۇجۇ داشۆسىنىڭ ئېلېكتر ئەسۋابلىرى، خېفېي سانائەت داشۆسىنىڭ كومپيۇتېر تەتبىقلاش ئىلمى قاتارلىق سەككىز دوكتورلۇق نۇقتىسىنى چەكلىك مۇددەت ئىچىدە (ئىككى يىل)تەرتىپكە سېلىش قارار قىلىندى؛ بۇنىڭدىن باشقا يەنە تۆت دوكتورلۇق نۇقتىسىغا قارىتا مەكتەپتە ئىلىم - پەن قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەرنى نەزەردە تۇتۇپ ياخشىلاش تەدبىرلىرىنى ئوتتۇرىغا قويۇش تاپشۇرۇلدى.

گوۋۋيۈەن ئىلمىي ئۇنۋان كومىتېتى مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىل ئىچىدە ئاسپىرانتلار مائارىپى ۋە ئىلمىي ئۇنۋان خىزمىتىنىڭ مەركىزىي ۋەزىپىسى - ئاسپىرانتلارنى يېتىشتۈرۈش سۈپىتىنى ۋە مەكتەپ باشقۇرۇش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈشتىن ئىبارەت. ھەرقايسى ئىلمىي ئۇنۋان بېرىش ھوقۇقى بېرىلگەن ئورۇنلار سۈپەت ئېڭى ۋە ئۈنۈم قارىشىنى كۈچەيتىشى، ئۆزىنى چەكلىشى، ساغلام راۋاجلاندۇرۇشى، ئىچكى ھەرىكەت مېخانىزمىنى ئورنىتىشى لازىم. گوۋۋيۈەن ئىلمىي ئۇنۋان كومىتېتى ئاسپىرانتلار مائارىپىدا ۋە ئىلمىي ئۇنۋان بېرىش سۈپىتىگە بولغان

قىلالمايمەن. لېكىن ئۆزۈمنىڭ بىر كومپارتىيە ئەزاسى ئىكەنلىكىنى ھەر ۋاقىت ئېسىمدە چىڭ تۇتىمەن. كومپارتىيە ئەزاسى خەلق ئۈچۈن كۆپلەپ ياخشى ئىش قىلىپ بېرىشى كېرەك.» دەيدۇ.

تەتقىقات يۆنىلىشى ئاساسى ماتېماتىكا ئىلمى، شاگىرتى داشۆسىنىڭ ئىشلىتىش ۋە پىلانلاش ئىلمى ۋە كونترول قىلىش نەزەرىيىسى، بېيجىڭ سىفەن داشۆسىنىڭ ئورگانىك خىمىيە قاتارلىق ئۇنۋان كومىتېتى ئاسپىرانتلار ماگىستىرغا ۋە ئىلمىي ئۇنۋان بېرىش سۈپىتىگە بولغان نازارەتچىلىك ۋە تەكشۈرۈشنى يەنىمۇ كۈچەيتىدۇ.

ئانىسىدىنمۇ ئېزىز كۆرىدۇ. ئۇلار كۆرگەنلا كىشىگە: «چېن ئانىمىز بولمىغان بولسا، ئائىلىمىزدىكىلەر بۈگۈنگىچە ياشىيالمىغان بولاتتى. بىزنىڭ كۆزىمىز ئەما بولغىنى بىلەن قەلبىمىز يورۇق، چېن ئانىمىز دۇنيادىكى ئەڭ مېھرىبان، ئەڭ سۆيۈملۈك كىشى» دەيدۇ.

شاتۇجياۋ بازىرىدا كىمنىڭ قىيىنچىلىقى بولسا چېن گۇەنيۇ ئۇنىڭغا ھەر جەھەتتىن ياردەم بېرىدۇ ۋە كۆيۈنۈپ كېلىدۇ. بۇنداق ئىشلارنى ئېيتىپ تۈگەتكىلى بولمايدۇ.

60 - يىللاردىن باشلاپ چېن گۇەنيۇ 13 «بەشتە كاپالەتلىك ئائىلە»گە ياردەم بېرىپ كەلدى، ئىشتىن چۈشكەن ھامان ئاۋۋال «بەشتە كاپالەتلىك ئائىلە»لەرگە بېرىپ، ئۇلارنىڭ ئائىلە ئىشلىرىنى قىلىشىپ بېرەدى، ئۇلارنىڭ كېسەل كۆرسىتىش، دورا ئېلىش ئىشلىرىغا ياردەم بېرەدى، ئاندىن ئۆيىگە قايتىپ ئۆزىنىڭ ئىشىنى قىلىدى. ئۆز ئۆيىدە بىر پارچە گۆش بولسا، ياكى بىرەر توخۇسىنى سويسا ئۇنى نەچچىگە بۆلۈپ ئالدى بىلەن بوۋاي - مومايلارغا بېرەدى، چېن گۇەنيۇ ئون نەچچە يىلدىن بۇيان باھار بايرىمىنى مانا مۇشۇنداق ياشىغان تۇل خوتۇن، بوۋايلار بىلەن ئۆتكۈزدى.

خالىس تۆھپە قوشۇشتەك ئالىيجاناب پەزىلەت

1987 - يىلى شېنجېندا تۇنجى قېتىم پاي چېكى تارقىتىلدى. ئۇ چاغدا چېن گۇەنيۇ پاي چېكىنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى بىلمەيتتى، لېكىن، ئۇ دۆلەت قۇرۇلۇشىغا ياردەم بېرىدىغان ئىشكەن، دەپ ئاڭلاپ، شياگاڭدىكى ئۇرۇق-تۇغقانلىرى ئۇنىڭ داۋالىنىشىغا ئەۋەتىپ بەرگەن پۇلىنىڭ ھەممىسىگە پاي چېكى سېتىۋالدى. 1990 - يىلدىن كېيىن شېنجېننىڭ پاي چېكى بازىرى بەك قىزىپ كېتىپ چېن گۇەنيۇ ئويلىمىغان يەردىن 450مىڭ يۈەن پۇلغا ئىگە بولۇپ قالدى. ئۇ ئائىلىسىدىكىلەر بىلەن بۇ پۇللارنى قانداق ئىشلىتىشنى مەسلىھەتلەشتى. ئۇ: «بۇ پۇللار دۆلەتنىڭ

يېشى قىلىشتى.

چېن گۇەنيۇ جاگبى ناھىيىسىدىكى 22 بالىنىڭ قايتىدىن ئوقۇشقا كىرىشىگە پۇل ئىئانە قىلىدىغانلىقىنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ ئۆزىنىڭ دوختۇرخانىدا داۋالىنىشقا ئازغىنە پۇلنى خىراجەت قىلغاندىن باشقا 450 مىڭ يۈەن پۇلنىڭ 300 مىڭ يۈەندىن كۆپرەكىنى جامائەتكە، پايدىلىق ئىشلارغا ياكى قىيىنچىلىقى بار كىشىلەرگە ئىئانە قىلىۋەتتى.

قىممەتلىك مەنىۋى بايلىق

چېن گۇەنيۇ ئېتىقادى مۇستەھكەم كومپارتىيە ئەزاسى، ئۇ ھەمىشە: «بىر ئادەم ئۆزى بەختلىك بولسىلا بەخت ھېسابلانمايدۇ، ھەممە ئادەم بەختلىك بولۇشى كېرەك» دەيدۇ.

چېن گۇەنيۇ ئۆزىنىڭ كىشىلىك ھايات يولىدا ئۇن-تىنسىز باشقىلار ئۈچۈن جاپا چېكىپ، خالىس تۆھپە قوشتى. ئۇ قىيىنچىلىقتا قالغانلارغا ماددىي جەھەتتىن ياردەم بېرىپلا قالماي، مەنىۋى جەھەتتىنمۇ يار - يۆلەك بولۇپ، ياشلارنىڭ قەلبىدىكى بولۇپ قالدى.

خېنەن ئۆلكىسىنىڭ جىگجۇ شەھىرىدىكى جاڭ شياڭشىڭ ئىسىملىك بىر ياش ئالىي مەكتەپكە ئىمتىھان بېرىشتە ئوڭۇشسىزلىققا ئۇچراپ ئۈمىدسىزلىنىپ تۇرغاندا، گېزىتتىن چېن گۇەنيۇنىڭ ئىش - پائالىيەتلىرىنى كۆرۈپ، ئۇنىڭغا خەت يېزىپ، ئۆزىنىڭ دەردىنى تۆكتى. چېن گۇەنيۇ جاڭ شياڭشىڭنىڭ ئەھۋالىنى بىلگەندىن كېيىن، ئۇنىڭغا كەينى - كەينىدىن خەت يېزىپ، ئۇنىڭ بۇ ئوڭۇشسىزلىقلارنى باتۇرلۇق بىلەن يېڭىشىگە ئىلھام بەردى. كېيىن جاڭ شياڭشىڭ ئەلا نەتىجە بىلەن جۇڭگو ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ ئاسپىرانتلار ئاكادېمىيىسىگە ئۆتتى. ئۇ: «چېن ھەدەم مېنىڭ كىشىلىك ھايات يولۇمنى ئۆزگەرتتى» دېدى.

(بېشى 1 - بەتتە)

بۇ يۇرەكسىزلىكتىن قۇتۇلۇشنىڭ ئۈنۈملۈك دورىسى زادى نېمىدۇ؟

شەھەر ئەتراپى شەرقىي كەنتتىكى 79 ئائىلىلىك 238 كىشى 1984-يىلى يەنىسخەيدىن كۆچۈپ كەلگەندە ھال كۈنى ئوسال بولۇپ، يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى 184 يۈەندىن ئايلانغانىدى. 1988-يىلى ساۋەن ناھىيىسى بۇ كەنتنىڭ بازارغا يېقىنلىقىنى كۆزدە تۇتۇپ، بۇ يەردە كۆكتات، قوشۇمچە يېمەكلىكلەر قۇرۇلۇشىنى نۇقتىلىق راۋاجلاندۇرماقچى بولدى ۋە ئۇلارغا ئىش باشلىۋېلىش ئۈچۈن 200 مىڭ يۈەن بېرىشنى قارار قىلدى. كەنت رەھبەرلىكى دېھقانلارغا دەسمىي سۈپىتىدە 2000—3000 يۈەندىن قەرز بېرىپ تۇرماقچى بولۇۋېدى، ھېچكىم ئېلىشقا جۈرئەت قىلالمىدى. ئابلاجان ئىككىلىنىپ تۇرمايلا بىرىنچى بولۇپ قەرز ئالدى ۋە 3500 يۈەنگە يەتتە كالا سېتىۋېلىپ، بىر ئاي بورداپ 7200 يۈەنگە ساتتى. سامان، كۈنجۈر، قوناقلارنى چىقىرىپ ھېسابلىۋىدى، 2300 يۈەن ساپ پايدا قالدى. دېمەك، بورداقچىلىقمۇ نەپ بېرىدىغان ئىش ئىكەن، ئۇ بۇنىڭغا يەنە ئازراق پۇل قوشۇپ 11 كالا سېتىۋېلىپ 40 كۈن بورداپ سېتىپ، 4700 يۈەن ساپ پايدا ئالدى. بۇنداق جۈرئەت قولۇم-قوشنىلارنىڭ، كەنتتىكىلەرنىڭ كۆزىنى ئاچتى. ئەينى چاغدا پۇل قەرز بېرىپ تۇرىلى، ئۆزۈڭنى ئازراق ئوڭشىۋال دېسە، ياندۇرالماي قېلىشتىن ئەنسىرەپ دېلىغۇل بولۇپ قالغان ئوسمان يۈسۈپ، سىدىقجان قاتارلىق كىشىلەر 1989-يىلىدىن باشلاپ، بۇ «بولىدىغان كەسىپ»نىڭ نېنىنى يېيىشكە باشلىدى. ئەمەلىيەت كېيىنكى كۈنلەردە بۇ كەسىپنىڭ ئىشتىراكچىلىرىنى ئۈزلۈكسىز كۆپەيتىپ باردى.

ئابلاجان ھاجى بۇ قېتىم يەنە بىر تەۋەككۈلچىلىك قىلىپ، كەنتكە ياخشى ئىش بەرمەكچى، ئۇلارنى ئەمەلىي ھەرىكىتى بىلەن قايىل قىلماقچى بولدى.

ئابلاجان موتسىكلىتنى چاپتۇرۇپ شەرقتە شىخەنزە، غەربتە شىخونىڭ سۇساتتى دېگەن يېرىگىچە بېرىپ ئەھۋال ئىگىلىدى. بۇ ئارىلىقتىكى يولدا 24 ماي قاچىلاش پونكىتى بولۇپ، مۇلازىمىلىقى ياخشى، ساختىلىق قىلمايدىغان پونكىتلارنىڭ ئىشى يۈرۈشۈپ كېتىۋېتىپتۇ.

كەنتتىكىلەر ئەھۋالدىن خەۋەر تاپقاندىن كېيىن، ماي قاچىلاش پونكىتلىرى كۆپ، خەق بىزنىڭكىدە ماي قاچىلىماي قالسا قانداق قىلارمىز؟» دەپ دېلىغۇل بولۇشنىڭ ئەمدى ھاجىتى يوقلۇقىنى ھېس قىلىشتى. شۇنىڭ بىلەن 1994-يىلى 9-ئايدا كۆلىمى 480 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان ماي قاچىلاش پونكىتى رەسمىي ئىشقا چۈشۈرۈلدى. ئېنىق مەسئۇلىيەت تۈزۈمى ئورنىتىلىپ مۇلازىمىلىق ياخشىلانغانلىقتىن، ئايدا 70 تونىنا ماي سېتىلىپ 14 مىڭ يۈەندىن كىرىم بولىۋەزدى.

بۇ تەۋەككۈلچى ئارىدىن ئۇزۇن ئۆتمەي 60 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ كەنتتە بورداقچىلىق كارخانىسى قۇردى. ئەنخۇيىنىڭ سۇسۇڭ ناھىيىسى بىلەن بىرلىشىپ «ئەنخۇي-ساۋەن خۇگيۇن ئېلېكتر سايمانلىرى زاۋۇتى قۇرۇپ، يۇقىرى مەكتەپلەرگە چىقالمىغان 16 كىشىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى. بۇ كارخانىلاردىن يىلىغا 110 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىنىپ، كوللېكتىپ جۇغلانما كۆپەيدى. پۇل كۆپەيگەندى ئىشلار يۈرۈشۈپ كەتتى. كەنت ئىككى يىلدىن بۇيان دېھقانلاردىن ئېلىنىدىغان دېھقانچىلىق بېجى، ماتاربىپ راسخوتى، يەر پۇلى بولۇپ، 62 مىڭ يۈەننى كۆتۈرۈۋېتىپ، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يەڭگىللەتتى. بۇلتۇر بۇ كەنتتىكى دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 2300 يۈەنگە يېتىپ، يەنىسخەيدىن كۆچۈپ كەلگەن 1984-يىلىدىكى ئوتتۇرىچە 184 يۈەن كىرىمدىن نەچچە ھەسسە كۆپەيدى...

ئادەملەر ھېسسىياتسىز ياغاچ ياكى كېسەك ئەمەس، ئابلاجاننىڭ تەۋەككۈلچىلىك روھى كەنتتىكىلەرنى تەسىرلەندۈردى. ئۇلار بۇ تەۋەككۈلچى باشلىقىدىن «دىتىڭ بار ئىكەن، يىراقنى ئويلاپتىكەنسەن، قازانىمۇ چۆمۈچىمۇ ماي قىلدىڭ»، دەپ سۆيۈنۈپ كېتىشتى.

چۆل-جەزىرىلەرنى كېسىپ ئۆتىدۇ، تىيانشاننىڭ جەنۇبى بىلەن شىمالىنى بىر-بىرىگە باغلايدۇ

جۇڭگو بىلەن ياپونىيە بىرلىشىپ ياسىغان «جىنچېڭ . لىگمۇ» ماركىلىق موتسىكلىتقا زامانىۋى پەن-تېخنىكا جەۋھىرى مۇجەسسەملەشتۈرۈلگەن، ھازىرقى زامان دۇنيا ئېقىمىغا ماسلاشقان. ئۇ بىر ئەۋلاد داڭلىق موتسىكلىت ـ «جىنچېڭ . لىگمۇ - AX 100 » تىپلىق موتسىكلىت ئۆزگىچە ئالاھىدىلىكى بىلەن ئۇن نەچچە يىل دەۋر سۈردى. ھازىر بىز شىنجاڭدىكى دوستلارغا «AX 100 » تىپلىق يېڭى نۇسخىدىكى موتسىكلىتنى ئالاھىدە تونۇشتۇرىمىز. ۋاقتى كەلگەندە «جىنچېڭ» سىستېمىلىق ھەر خىل تىپتىكى موتسىكلىت شىنجاڭدىكى ھەرقايسى مەخسۇس تەسىس قىلىنغان سېتىش نۇقتىلىرىدا بىرلا ۋاقىتتا بازارغا سېلىنىدۇ.

شىنجاڭدا ئالاھىدە تەسىس قىلىنغان سېتىش ئورۇنلىرى:

● شىنجاڭ موتسىكلىت سېتىش شىركىتى
ئادرېسى: ئۈرۈمچى «ياڭزىجياڭ» يولى 40-نومۇر
تېلېفون نومۇرى: 5812314 5812313 (0991)

● كورلا موتسىكلىت تىجارىتى تېخنىكا مۇلازىمىتى شىركىتى
ئادرېسى: كورلا شەھىرى «سايباغ» يولى
تېلېفون نومۇرى: 2022194 (0996)

● شىنجاڭ ماشىنا - ئېلېكتر شىركىتىنىڭ موتسىكلىت شىركىتى
ئادرېسى: ئۈرۈمچى «خېيلوڭجياڭ» يولى 21-نومۇر
تېلېفون نومۇرى: 5855770 5855225 (0991)

● ئاقسۇ ۋىلايەتلىك ماددىي ئەشيا سودا مەركىزى
ئادرېسى: ئاقسۇ شەھىرى «شەرقىي» چوڭ كوچا 48-نومۇر
تېلېفون نومۇرى: 2126698 (0997)

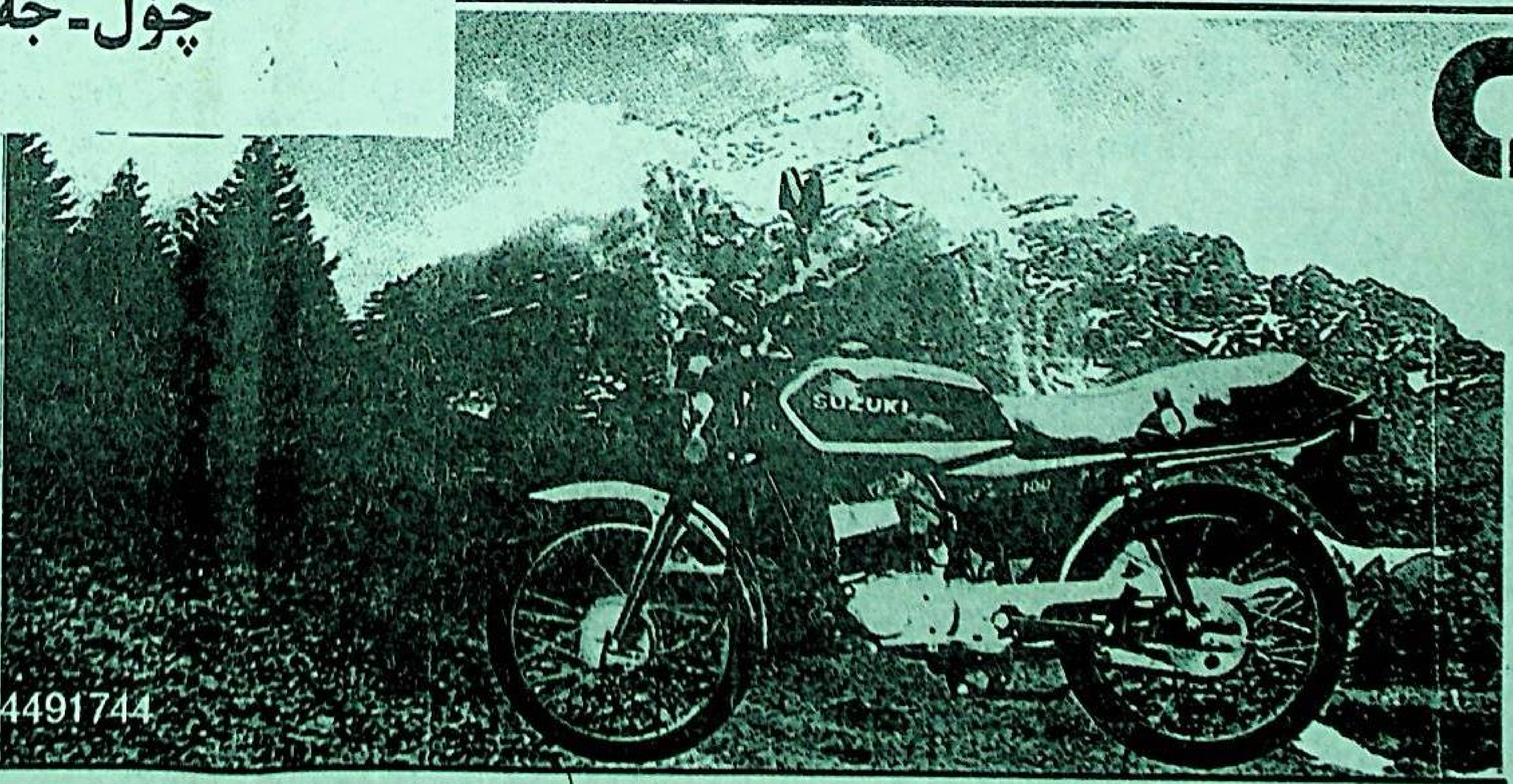

(025)4491744

«جىنچېڭ» موتسىكلىت گۇرۇھى تىجارەت چەكلىك شىركىتى
ئادرېسى: نەنجىڭ شەھىرى شەرقىي جۇڭشەن يولى 518-نومۇر

金城集团
JINCHENG GROUP

يېڭى تىپى
جىنچېڭ .
لىگمۇ
AX100
ھەيۋەت بىلەن
ئوتتۇرىغا چىقتى

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

«863» پىلانىدىكى يېڭى ماتېرىيال تېخنىكىسى

پەن - تېخنىكا يېڭىلىقلىرى

جاڭ مىنخۇا

مەملىكىتىمىز يېڭى ماتېرىيال تېخنىكىسىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى. يېڭى ماتېرىيال تېخنىكىسى ئەڭ ئاۋۋال راۋاجلاندۇرۇلىدىغان ساھە سۈپىتىدە 1956 - يىلدىن بۇيانقى دۆلەتنىڭ پەن- تېخنىكا تەرەققىياتى پىلانىغا كىرگۈزۈلدى. «863» پىلانىغا كىرگۈزۈلگەن يېڭى ماتېرىيال تېخنىكىسى يەتتە چوڭ نۇقتىلىق راۋاجلاندۇرۇلىدىغان تەتقىقات ساھەسىنىڭ بىرى قىلىپ تاللىۋېلىندى. «863» پىلانى ئېلىمىزنىڭ يۇقىرى تېخنىكىلىق يېڭى ماتېرىيال ساھەسىنىڭ تەرەققىياتىنى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈردى، بۇ پىلان يولغا قويۇلغاندىن بۇيان مول نەتىجىلەرگە ئېرىشتى.

1. مۇھىم تەتقىقات ساھەسى ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈلدى. 7 - ۋە 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە يېڭى ماتېرىيال تەتقىقاتى دۆلىتىمىزنىڭ ئەھۋالىغا بىرلەشتۈرۈلۈپ، فوتو ئېلېكترون ماتېرىياللىرى ۋە ئۇنى ياساش تېخنىكىسى، مېتال ئورگانىك خىمىيۋى بىرىكمە (MO) ساھەسى ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈلدى. بۇ ساھەلەردە خەلقئارا ئىلغار سەۋىيىگە يەتكەن ۋە يېڭىلاشقان تەتقىقات نەتىجىلىرى قولغا كەلتۈرۈلۈپ، خەلقئارادا تېگىشلىك ئورۇنغا ئېرىشتى. مەملىكىتىمىزنىڭ يېڭى ماتېرىيال تەتقىقات سەۋىيىسى يۇقىرى كۆتۈرۈلۈپ، دۆلىتىمىزنىڭ ئومۇمىي دۆلەت كۈچىنى ئاشۇرۇش ۋە خەلقئارا رىقابەتكە قاتنىشىشقا ئاساس سېلىندى.

2. ئۈستۈنلۈك يەنىمۇ جارى قىلدۇرۇلۇپ، جۇڭگوچە ئالاھىدىلىككە ئىگە تەرەققىيات ۋەزىيىتى شەكىللەندۈرۈلدى. مەملىكىتىمىز ئانئورگانىك سىزىقسىز ئوپتىك كرىستال تەتقىقاتى جەھەتتە خەلقئارادا ئۈستۈنلۈككە ئىگە بولۇپ، كرىستالنى ھاسىل قىلىشتا ئۆزگىچە ئالاھىدىلىكنى شەكىللەندۈردى. يۇقىرى تېمپېراتۇرىلىق قۇرۇلمىلىق فارفور تەتقىقاتى جەھەتتىمۇ مەملىكىتىمىز خەلقئارادا تېگىشلىك ئورۇنغا ئىگە بولدى. «863» پىلانىنىڭ تۈرتكىسىدە، مۇرەككەپ فارفور تەتقىقاتىدىمۇ ئالاھىدىلىككە ئىگە نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى.

3. ئاچقۇچلۇق تېخنىكىلاردا بۆسۈش ھاسىل قىلىنىپ، كارغا كېلىدىغان ماتېرىياللارنى ئىشلەشكە قەدەم تاشلاندى. بۇ ساھەدىكى تېمىلارنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىش باسقۇچىغا كىردى. كۆپ تىرىشچانلىق كۆرسىتىش ئارقىلىق ئاچقۇچلۇق تېخنىكىلاردا بۆسۈش ھاسىل قىلىنىپ، كارغا كېلىدىغان ماتېرىياللارنى ئىشلەشتە زور ئىلگىرىلەش بولدى. قىسمەن تەتقىقات تېمىلىرى تەتقىقاتىدا يېڭىلىق يارىتىلىپ، خەلقئارا ئىلغار سەۋىيىگە يەتكۈزۈلدى ۋە يېڭىلاشتۇرۇلدى. مېتال ئورگانىك خىمىيۋى بىرىكمە تەتقىقاتىدىمۇ نەتىجە كۆپ بولدى. ھازىر بۇ جەھەتتە 19 خىل مەھسۇلات ئىشلەپ چىقىلماقتا، بۇلارنىڭ بىر قىسمى مەملىكىتىمىز ئىچىدە ئىشلىتىلمەكتە، ئاز بىر قىسمى چەت ئەلگە چىقىرىلماقتا.

دۆلەتنىڭ يېڭى ماتېرىيال مۇتەخەسسىسلىرى كومىتېتى تەتقىقات نەتىجىسىنى كەسىپلەشتۈرۈشكە ئەھمىيەت بەرمەكتە. تەسىرى كۈچلۈك، دائىرىسى كەڭ ۋە نەتىجىسى كۆرۈنەرلىك چوڭ - چوڭ مۇۋەپپەقىيەتلەرنى كەسىپلەشتۈرۈشنى قوللىماقتا. مەسىلەن: نىكېل - ھىدروگېن باتارېيىسى يېڭى ئەۋلاد يۇقىرى ئىقتىدارلىق، بۇلغىنىشسىز، زەرەتلىنىدىغان باتارېيە بولۇپ، ئۇ نىكېل - كادمىي باتارېيىسىنىڭ ئورنىنى ئالالايدىغان يۇقىرى تېخنىكىلىق مەھسۇلات. شۇڭا ئۇنىڭ بازىرى چوقۇم ئىتتىك بولىدۇ.

يېڭى ماتېرىيال ساھەسىدىكى مۇھىم ئاچقۇچلۇق تېخنىكا تۈرلىرى تەتقىقاتىدىمۇ ئىلگىرىلەش بولدى. بۇنىڭ ئىچىدە ئالماس يوپۇق تېخنىكىسى، قورال- سايمان سەپلەش تېخنىكىسى جەھەتتە زور بۆسۈش ھاسىل قىلىندى. قىسمەن مەھسۇلاتلار خەلقئارادىكى ئىلغار سەۋىيىگە يەتتى.

پىلاننى ئورۇنلاشتۇرغاندا مۇناسىۋەتلىك يۇقىرى تېخنىكا ساھەسى ۋە دۆلەت مۇداپىئە قۇرۇلۇشىدىكى ئاچقۇچلۇق يۈرۈشلەشتۈرۈلگەن يېڭى ماتېرىيال ساھەسىگە ئەھمىيەت بېرىلدى. ئالەم قاتنىشىدا ئىشلىتىلىدىغان مېتال ئاساسلىق بىرىكمە مېتال ماتېرىيال ۋە ئارىلىق خىمىيۋى بىرىكمە ماتېرىيال، تاشقى يۈزىنى ئۆزگەرتىش يېڭى تېخنىكىسى قاتارلىق ئاچقۇچلۇق ماتېرىياللارنى تەتقىق قىلىشتىمۇ ئىلگىرىلەش بولدى.

تۇراقلىق توك ئارقىلىق تەڭ ئۈنۈملۈك ئالماس سۇلياۋ يوپۇقنى پۈركۈپ ياساش ئۈسكۈنىسى، ئىسسىق مەنفىي قۇتۇپلۇق تۇراقلىق توك نۇر چىقىرىش تېخنىكىسى قاتارلىقلارنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك ياسىلىشى يېڭى تېخنىكا تەتقىقاتىنى ئىلغار ئۈسكۈنىلەر بىلەن تەمىنلەپلا قالماستىن، يېڭى ماتېرىيال، يېڭى تېخنىكىلارنىڭ ئەمەلىيەتتە ئىشلىتىلىشىنى ئىلگىرى سۈردى.

7 - بەش يىللىق ۋە 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە يېڭى ماتېرىيال ساھەسى تەتقىقاتىدا زور ئىلگىرىلەش بولدى. 9- بەش يىللىق پىلان مەزگىلى ئۆتكەلگە ئومۇميۈزلۈك ھۇجۇم قىلىدىغان ۋە ھوسۇل ئالىدىغان مەزگىل. 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە يېڭى ماتېرىيال ساھەسىنىڭ ئومۇمىي نىشانى ۋە ۋەزىپىسى ماتېرىيال ئىلمى ۋە تېخنىكىسىنى راۋاجلاندۇرۇپ، يېڭى ماتېرىيالدىن پايدىلىنىش تەتقىقاتىنى كۈچەيتىپ، ماتېرىيال تارماقلىرىنىڭ يېڭىلىق يارىتىش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇپ، مەھسۇلاتلارنىڭ رىقابەت كۈچىنى كۈچەيتىپ، يېڭى ماتېرىيال ۋە مۇناسىۋەتلىك ساھەلەرنىڭ كەسىپلىشىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش، يېڭى ماتېرىيال ساھەسىدە مەملىكىتىمىزنىڭ ئۈستۈنلۈكىنى ساقلاپ قېلىپ، ئەسىر ھالقىيدىغان ئىختىساس ئىگىلىرى قوشۇنىنى ھاسىل قىلىپ، مەملىكىتىمىزنىڭ يېڭى ماتېرىيال ساھەسىنىڭ 21 - ئەسىردە داۋاملىق يۈكسىلىشى ئۈچۈن ياخشى ئاساس

كىلىمات ئۆزگىرىشىنىڭ تەسىرىگە دىققەت قىلىڭ

مۇھىت ۋە ساللامەتلىك

بىر نەچچە ئون يىلدىن بۇيان دۇنيا كىلىماتىنىڭ نورمالسىزلىشىشى نۇرغۇن دۆلەتنىڭ ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشى، سۇ بايلىقى، ئېنېرگىيىسىگە ئېغىر تەسىر كۆرسىتىپ، تۇپراقنى قۇملاشتۇرۇپ، قۇرغاقچىلىق ۋاقتىنى ئۇزارتىپ، ئېغىر ئاقىۋەت كەلتۈرۈپ چىقاردى. مەسىلەن: 1972 - يىلى ئامېرىكىدا قاتتىق سوغۇق سەۋەبىدىن يۈز بەرگەن ئېنېرگىيە كرىزىسى 20 مىليارد دوللار ئىقتىسادىي زىيان كەلتۈردى. 60 - يىللارنىڭ ئاخىرىدا ئافرىقىدىكى سەھرايى كەبىر چۆللۈكىنىڭ كىلىماتى جەنۇبقا تەسىر كۆرسىتىپ، 1973- يىلى بۇ رايوندىكى ھۆل - يېغىن مىقدارىنى ئەڭ تۆۋەن دەرىجىگە چۈشۈرۈپ قويدى. 1978- يىلغىچە ئۇدا ئالتە يىل داۋاملاشقان قۇرغاقچىلىقتا 20 مىليون ئادەم ئاپەتكە ئۇچراپ، 100 مىڭدىن ئارتۇق ئادەم، 20 مىليون تۇياق چارۋا مال ئاچلىقتىن ئۆلدى.

كىلىماتنىڭ بۇنداق ئۆزگىرىشكە ئاساسەن مۇنداق ئامىللار سەۋەب بولدى. بىرى، ئاتموسفېرانىڭ تەركىبىي قىسمىدا ئۆزگىرىش بولدى، يەنە بىرى، ئىنسانلارنىڭ پائالىيىتى ئاتموسفېرانىڭ تەركىبىدە ئۆزگىرىش پەيدا قىلدى. 100 يىلغا يېقىن ۋاقىت ئىچىدە دۇنيا نوپۇسى تېز كۆپەيدى، سانائەت ئۇچقاندەك راۋاجلاندى. شۇ جەرياندا يەر شارىدىكى ئۆزگىرىش كىلىماتقا جىددىي تەسىر كۆرسىتىپ، ھاۋا كىلىماتىنى ئىسسىتىۋەتتى.

كىلىماتنىڭ 40 يىلدىن بۇيانقى ئۆزگىرىشىدىن شۇنى كۆرۈۋالغىلى بولىدۇكى، شىنجاڭنىڭ كىلىماتى پۈتۈن مەملىكەت، پۈتۈن دۇنيانىڭ كىلىماتىغا ئوخشاش ئىسسىپ كەتتى. شىنجاڭ كىلىماتىنىڭ ئۆزگىرىشى 80 - يىللاردا ئەڭ گەۋدىلىك بولدى. بۇ ئەھۋالنى قىشتا بەك سەزگىلى بولىدۇ. 80 - يىللاردا شىنجاڭنىڭ كىلىماتى سەككىز يىل ئۇدا يۇقىرى بولۇپ كەلدى. ھالبۇكى 1983 - يىلى ۋە 1987- يىلى قىشتىكى تېمپېراتۇرا 1951- يىلدىن 1989- يىلغىچە بولغان ۋاقىتتىكى قىشلىق ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرىدىن 2.0°C تىن 3.0°C قىچە يۇقىرى بولۇپ، شىنجاڭنىڭ يېقىنقى 50 ئىسسىق يىل بولدى.

تارىخىي پاكىتلار شۇنى ئىسپاتلىدىكى، كىلىماتنىڭ ئۆزگىرىشى بىر شەھەر، بىر رايونغا بالايىئاپەت كەلتۈرىدۇ، ھەتتا ئۇنى بەربات قىلىدۇ، مەدەنىيەت كرىزىسى پەيدا قىلىپ، جانلىقلار نەسلىنى قۇرۇتۇۋېتىدۇ. شىنجاڭدىكى كىرورەن دۆلىتى 2 - ئەسىرنىڭ ئاخىرى 4- ئەسىرنىڭ بېشىدا قۇرغاقچىلىق سەۋەبىدىن يوقالغان. يەنە ئالدىنقى چىن، غەربىي خەن سۇلالىسى دەۋرىدىكى جىگجۇ، چەرچەن قاتارلىق بەگلىكلەرمۇ قۇم ئاستىدا قالغان. ھازىر شىنجاڭدىكى كۆللەرنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى قۇرۇپ كېتىش ۋە يوقىلىش خەۋپىگە دۇچ كەلمەكتە. مەسىلەن: لوپنۇر، ئايدىڭكۆل، ماناس كۆلى قاتارلىق كۆللەرنىڭ بەزىلىرى قۇرۇپ كەتتى، بەزىلىرى قۇرۇپ كېتىش ئالدىدا تۇرىدۇ. ھازىر بار كۆللەرمۇ بارغانسېرى تارايماقتا. كۆللەرنىڭ قۇرۇپ كېتىشى كىلىماتنىڭ قۇرغاقلىشىپ كېتىشى ۋە ئىنسانلارنىڭ پائالىيىتى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك.

يۇقىرىقى مىساللاردىن شۇنى كۆرۈشكە بولىدۇكى، شىنجاڭنىڭ مۇھىتى، ئېكولوگىيىلىك سىستېمىسى جىددىي ۋەزىيەتكە دۇچ كەلمەكتە. بىر مەزگىل ئىچىدە ھۆل - يېغىن مىقدارى، سۇ بايلىقىنىڭ ئازىيىپ كېتىشى، قۇرغاقچىلىقنىڭ كۈچىيىپ كېتىشى، ئىنسانلارنىڭ ئورمانلارنى كېسىشى، دەريا - ئېقىنلاردىن قالايمىقان ئېچىق ئېچىپ، سازلىق پەيدا قىلىشى، شەھەر سانائىتىنى خالىغانچە راۋاجلاندۇرۇشى، نېفىت - تەبىئىي گازنى كەڭ كۆلەمدە ئېچىشى ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىشى قاتارلىقلار شىنجاڭلىقلارغا كەسكىن جەڭ ئېلان قىلدى. بۇنىڭ بىلەن سىجىل تەرەققىيات مۇشكۈل ۋەزىيىتى كىشىلەرنىڭ ئالدىغا قويۇلدى. بىز ئاتموسفېرانى، ئېكولوگىيىنى، يۇرتىمىزنى قوغداش لازىملىقىنى سەگەكلىك بىلەن تونۇشىمىز لازىم. ئاپەتنىڭ كېلىشىنى كۈتۈپ تۇرۇشىمىزغا بولمايدۇ. ئۇنداق قىلمىساق ئەۋلادلىرىمىزنى ئورمان، دەريا، گۈزەل يايلاقلاردىن مەھرۇم قىلىمىز.

مىركامىل ئابلىمىت (ت)

ئۆيىڭىزگە ئوت كەتكەندە...

كۆيۈۋاتقان ئۆيدىن قانداق قۇتۇلۇپ چىقىشنى قارار قىلىۋاتقان ھەر مىنۇت، ھەر سېكۇنت ھايات - ماماتقا مۇناسىۋەتلىك قىممەتلىك ۋاقىت. ئائىلىڭىزدە ئوت ئاپىتى يۈز بەرگەندە قانداق قىلىشىڭىز كېرەك؟ بۇنىڭ ئۈچۈن تۆۋەندىكىلەرگە دىققەت قىلىڭ.

1) تۇرالغۇڭىزنىڭ تەكشىلىك خەرىتىسىنى سىزىڭ. ئۇنىڭدا سىرتتىكى مەنزىرىلەر يەنى دەل - دەرەخ، يوللار گەۋدىلەنسۇن.

2) ھەر بىر ئۆينىڭ بولۇپمۇ ياتاق

3) سىرتتىكى يىغىلىش ئورنىنى بېكىتىڭ. شۇنداق بولغاندا ئوت ئىچىدىن قېچىپ چىققان ئادەم سانىنى ئېنىقلىغىلى بولىدۇ.

4) ھەر بىر ئىشىك ۋە چىقىش ئېغىزى توسالغۇسىز بولۇشى، كارىدوردىكى نەرسىلەرنىڭ قويۇلۇشى رەتلىك بولۇشى لازىم. دېرىزە تورىنىڭ ئېچىلىشىنى تەكشۈرۈپ، توسالغۇنى تۈگىتىڭ.

5) بارلىق ئائىلە ئەزالىرى بولۇپمۇ باللار بىلەن بىرلىكتە ئۆيىڭىزنىڭ خەرىتىسىنى ئۆگىنىڭ، باللىرىڭىزغا ئوت كەتكەندە ئۆيگە سوقۇنۇۋالماي، ئوت ئىچىدىن قېچىپ چىقىپ، بەلگىلەنگەن جايغا يىغىلىش ھەققىدە تەربىيە بېرىڭ.

6) ئوت كەتكەن ئۆيدىن قېچىپ چىققاندا سىرتتىلا تۇرۇڭ، بىرەر سەۋەب بىلەن ئۆي ئىچىگە قايتىپ كىرمەڭ.

7) قۇتۇلۇش لايىھىسىنى بالىنىڭ

خولېسترىن ۋە ئۇنىڭ خۇسۇسىيەتلىرى

ئابلەت مەھەممەت

بىلىۋېلىڭ

خولېسترىن ستروئېدلىق بىرىكمىلەر ياكى ستىرولغا مەنسۇپ ماددا. ئۇ ھاياتلىق پائالىيەتلىرىدە ئىنتايىن مۇھىم رول ئوينايدۇ. خولېسترىن رەڭسىز بولۇپ، ئورگانىك ئېرىتكۈچلەردە ياخشى ئېرىيدۇ، سۇدا تەستە ئېرىيدۇ. خولېسترىن ھايۋاناتلارنىڭ

تەسىرلەر تۈپەيلىدىن ئاستىلاپ كەتسە، قان سۇيۇقلۇقىدىكى خولېسترىن مىقدارى ئېشىپ كېتىدۇ - دە، قان تومۇرنىڭ قېتىشىشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. شۇ سەۋەبتىن دوختۇرلار ياشانغان ۋە ئوتتۇرا ياشتىكى كىشىلەرگە ھايۋانات يېغىنى ئازراق ئىستېمال قىلىشنى تەۋسىيە قىلىدۇ.

تەكشۈرۈشلەردىن مەلۇم بولۇشىچە، ئۆتتە پەيدا بولغان تاشلارنىڭ كۆپىنچىسى

ئىرىتكۈچلەردە ياخشى ئېرىيدۇ، سۇدا تەستە ئېرىيدۇ. خولېسترىن هايۋاناتلارنىڭ هۈجەيرىلىرىدە، مېڭە، ئىلىك هەم نېرۋا توقۇلمىلىرىدا ئومۇمىيۈزلۈك مەۋجۇت بولىدۇ. شۇنىڭدەك ئادەم، هايۋانلارنىڭ قان سۈيۈقلۇقىدىمۇ بولىدۇ. ئۇ دەسلەپ ئۆتتىكى تاش تەركىبىدىن تېپىلغىنى ئۈچۈن ئۇنىڭغا خولېسترىن دەپ نام بېرىلگەن.

ئادەم بەدىنىدىكى خولېسترىن دائىم بەدەندىكى ئالىي دەرىجىلىك ياغ كىسلاتالىرى بىلەن رېئاكسىيىلىشىپ، خولېسترىن ئېسترىنى هاسىل قىلىدۇ. ئادەتتە ئادەم بەدىنىدىكى خولېسترىننىڭ بىر قىسمى هايۋانات ياغلىرى ئارقىلىق توپلانسا، يەنە بىر قىسمى بەدەن توقۇلمىلىرىدىكى هۈجەيرىلەردە سىنتېزلىنىدۇ. بۇنداق خولېسترىن هاياتلىق پائالىيەتلىرى جەريانىدا ئۈزلۈكسىز ئاكتىپ تۇرىدۇ. ئەگەر بەدەندىكى خولېسترىننىڭ ئالمىشىشى مەلۇم

تەكشۈرۈشلەردىن مەلۇم بولۇشىچە، ئۆتتە پەيدا بولغان تاشلارنىڭ كۆپىنچىسى خولېسترىن ياكى ئۇنىڭ بىرىكمىلىرىدىن تەركىب تاپىدىكەن. دېمەك خولېسترىن قان تومۇرنىڭ قېتىشىشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىشتىن سىرت يەنە ئۆتتە تاش پەيدا قىلغۇچى ئاساسلىق ئامىل هېسابلىنىدىكەن. شۇڭا ئادەتتە هايۋانات مايلىرىنى ئاز ئىستېمال قىلىش، تەركىبىدە خولېسترىننى ئېرىتەلەيدىغان ئورگانىك كىسلاتالار ۋە باشقا ئورگانىك ئېرىتكۈچىلەر، مەسىلەن: لىمون، ئاپېلسىن، پەمىدۇر، پالەك، سامساق، پىياز، سەۋزە قاتارلىق يېمەكلىكلەرنى كۆپرەك ئىستېمال قىلىش، مۇۋاپىق هەرىكەتنى كۆپەيتىپ، بەدەندىكى ماددا ئالمىشىشىنىڭ نورمال بولۇشىغا دىققەت قىلىش لازىم. شۇنداق قىلغاندا بەدەندىكى توقۇلمىلاردا ۋە قاندا خولېسترىننىڭ توپلىنىپ قېلىشىنىڭ ئالدىنى ئالغىلى بولىدۇ.

سەۋىيىگە يەتتى.
7 ـ بەش يىللىق ۋە 8 ـ بەش يىللىق يۈكسىلىشى ئۈچۈن ياخشى ئاساس سېلىشتىن ئىبارەت.

قىچە يۇقىرى بولۇپ، شىنجاڭنىڭ يېقىنقى 50 يىللىق ياكى 100 يىللىق تارىخىدىكى ئەڭ

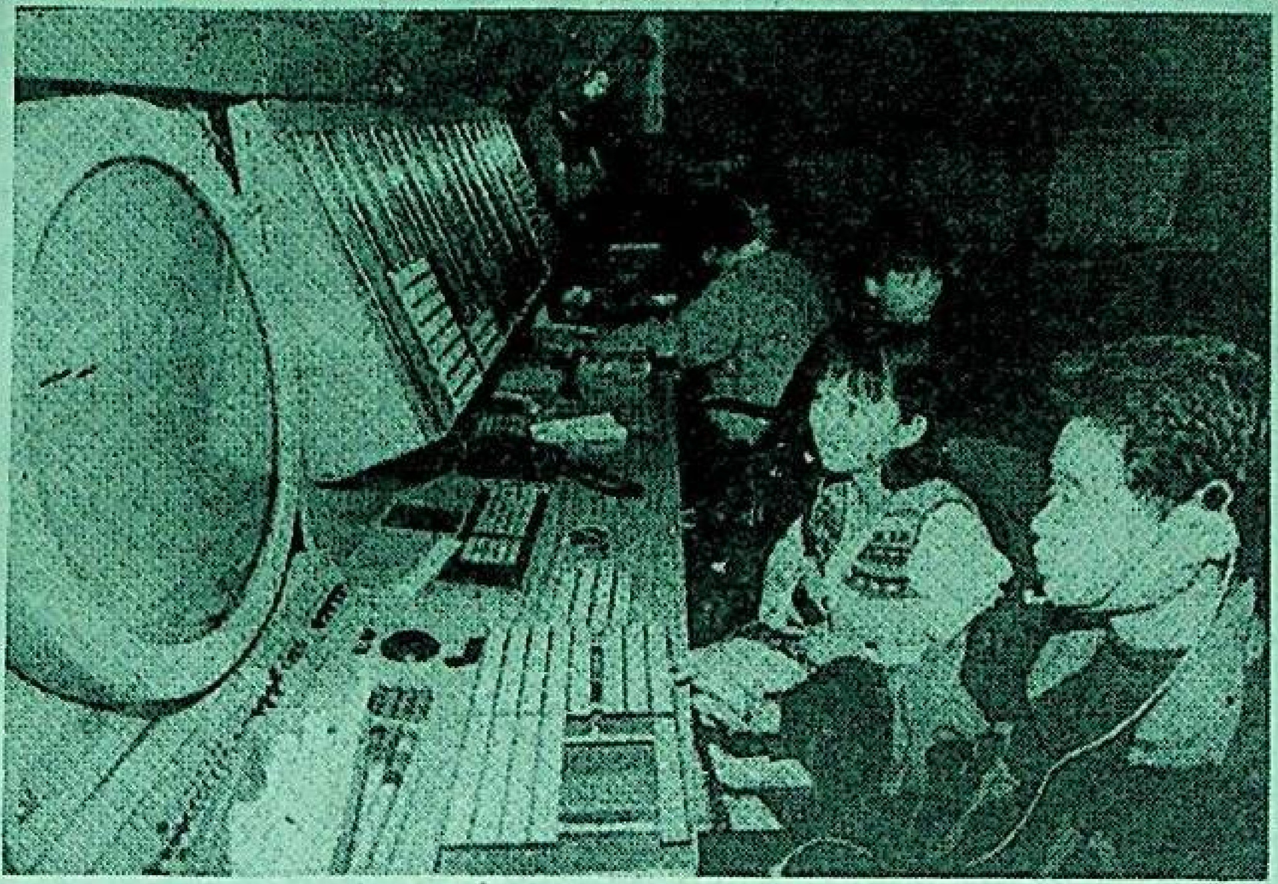

شىمالىي جۇڭگو هاۋا قاتناش ئىدارىسى هەر كۈنى بېيجىڭ رايونىغا كىرىدىغان 180 دىن ئارتۇق نۆۋەتچى ئايروپىلان، 340 تىن ئارتۇق خەلقئارا ئاۋئاتسىيە يولۇچىلار ئايروپىلانىغا يول باشلاش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغان.

سۈرەتتە: خىزمەتچىلەر رادار ئارقىلىق 100 كىلومېتىردىن يىراق جايدىكى يولۇچىلار ئايروپىلانلىرىغا يول باشلىماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى فوتوسى

2) هەر بىر ئۆينىڭ بولۇپمۇ ياتاق ئۆينىڭ 1 ـ، 2 ـ دەرىجىلىك چىقىش ئورنىنى بەلگىلەپ قويۇڭ، چۈنكى كۆپلىگەن ئائىلىلەردە ئوت ئاپىتى كىشىلەر ئۇخلاۋاتقاندا يۈز بېرىدۇ.

7) قۇتۇلۇش لايىھىسىنى بالىنىڭ چوڭىيىشىغا ئەگىشىپ ئۆزگەرتىپ تۇرۇڭ، ئوت كەتكەندە ئۆزىنى ئوتتىن قۇتۇلدۇرۇش هەققىدە داۋاملىق تەربىيە بېرىپ تۇرۇڭ.

ئوت ئاپىتى سىگنالىنى مەلۇم قىلىشتا...

ناۋادا ئوت ئاپىتى يۈز بەرسە كاللا سەگەك بولۇش، جىددىيلەشمەسلىك لازىم. ئوت ئاپىتى سىگنالى تېلېفون نومۇرى «119»نى ئېلىپ، ئوت ئاپىتىنى مەلۇم قىلىش، تېلېفون بەرگەندە سۆزلەر ئاددىي، ئېنىق، كەسكىن بولۇش، هەرگىز دۇدۇقلاپ، مەلۇماتنى ئالغۇچى ئوت ئۆچۈرۈش خادىملىرىغا خاتا تۇيغۇ بېرىپ قويماسلىق لازىم. مەلۇمات بەرگۈچى كىشى ئوت ئۆچۈرۈش خادىملىرىغا ئوت كەتكەن ئىدارە، كونكرېت ئورۇن، مېڭىش يۆنىلىشى، كۆيۈۋاتقان نەرسە، ئوتنىڭ چوڭ ـ كىچىكلىكى، مەلۇمات بەرگۈچىنىڭ ئىسمى، تېلېفون نومۇرىنى تەپسىلىي چۈشەندۈرۈشى كېرەك. شارائىت يار بەرگەن ئەهۋالدا كوچا ئېغىزىغا ئادەم ئەۋەتىپ، ئوت ئۆچۈرۈش ماشىنىلىرىغا يول باشلاش كېرەك.

قانداق كىشىلەرنىڭ بېلىق گۆشىنى كۆپ يېيىشكە بولمايدۇ؟

سالامەت بولۇڭ

بېلىق ئوزۇقلۇق مىقدارى يۇقىرى، تەملىك يېمەكلىك بولۇپلا قالماستىن، مېڭىنى ساغلاملاشتۇرۇش، قاننىڭ ماي تەركىبىنى ئازايتىش، ئارتېرىيە قان تومۇرى قېتىشىشنىڭ ئالدىنى ئېلىشتا رولىمۇ بار.

لېكىن قاناش خاراكتېرىدىكى كېسەللىكلەرگە گىرىپتار بولغانلار، قان پلاستىنكىچىلىرى تۆۋەنلەپ كەتكەنلەر بېلىق گۆشىنى كۆپ يېمەسلىكى كېرەك. چۈنكى بېلىق گۆشى تەركىبىدە قان پلاستىنكىچىلىرىنىڭ قېتىشىشىغا توسقۇنلۇق قىلىدىغان بىر خىل ماددا بولۇپ، بۇ، قان تەركىبىدە زىيادە كۆپ بولغان ماي ماددىسى، خولېسترىن قاتارلىقلارنى قان تومۇرغا يېپىشتۇرمايدۇ. بۇ هالەت تاجسىمان يۈرەك كېسەللىكى بىلەن ئارتېرىيە قېتىش كېسەللىكىگە گىرىپتار بولغانلارغا ئىنتايىن پايدىلىق، شۇڭا ئۇ «قان تومۇر تازىلىغۇچى» دەپ شۆھرەت قازانغان. لېكىن، ئۇ قان پلاستىنكىچىلىرىنىڭ قېتىشىشىنى تۆۋەنلىتىپ، قىل تومۇرلاردا قاننىڭ سىجىپ چىقىپ كېتىشىنى ئېغىرلاشتۇرۇۋېتىدۇ. چەت ئەللىك ئالىملار ئېسكىموسلارنى تەكشۈرۈش ئارقىلىق بۇ قەبىلىلەر ئىچىدە قاناش كېسىلىگە گىرىپتار بولغانلار بىلەن قان پلاستىنكىچىلىرى تۆۋەنلەپ كېتىش كېسىلىگە گىرىپتار بولغۇچىلارنىڭ ئالاھىدە كۆپ ئىكەنلىكىنى، بۇ خىل كېسەللىكنىڭ يىل بويى بېلىق گۆشى يېيىشتىن كېلىپ چىققانلىقىنى ئېنىقلىغان.

شۇنىڭ ئۈچۈن، قاناش كېسەللىكى، قان بۇزۇلۇش كېسەللىكى، قان زەھەرلىنىش كېسەللىكى، قان پلاستىنكىچىلىرى تۆۋەنلەپ كېتىش كېسەللىكىگە گىرىپتار بولغانلار بېلىق گۆشىنى كۆپ يېسە بولمايدۇ.

ئۆمەر سۇلايمان (ت)

نېمە ئۈچۈن مەددە چۈشۈرۈش دورىسى قالايمىقان يېيىشكە بولمايدۇ؟

شارايەت باۋۇدۇن

بالىلارنىڭ قورساقى ئاغرىغاندا ئاتا ـ ئانىلار بالىلىرىنىڭ ئۈچەيدە پولىدا مەددە قۇرتى بار دەپ قاراپ، دورا ـ ساگىتلاردىن مەددە چۈشۈرۈش دورىسى سېتىۋېلىپ بالىلىرىغا يېگۈزىدۇ. باۋتاتاتاڭ هەر بىر دانىسىنىڭ تەركىبىدە 0.2 پىپېرازىننى فوسفاتىس (sitabsohpinizarepip) بولۇپ، بۇ خىل دورىنىڭ زەھەرلىك خۇسۇسىيىتى نىسبەتەن ئاز، ئىچكىدە قولايلىق، بالىلارنىڭ مەددە كېسەللىكىنى داۋالاشتىكى بىر قەدەر بىخەتەر دورىلارنىڭ بىرى بولۇپ هېسابلىنىدۇ. ئەمما ئىشلىتىش مىقدارى بەك كۆپ بولۇپ كەتسە، باش قېيىش، باش ئاغرىش، كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش ئالامەتلىرى پەيدا قىلىدۇ. مەددە چۈشۈرۈش دورىسى قالايمىقان يېيىشتىن كېلىپ چىقىدىغان مۇنداق ئاقىۋەت بەزىدە مەددە قۇرت كېسەللىكىدىنمۇ قورقۇنچلۇق بولىدۇ. بالىنىڭ قورساق ئاغرىقى مەددە قۇرت كېسەللىكىدىن بولغان بولۇشىمۇ ناتايىن. ئەگەر مەددە قۇرت كېسەللىكى بولغان تەقدىردىمۇ مەددە چۈشۈرگۈچى دورىلارنى قالايمىقان يېيىشكە بولمايدۇ. چۈنكى مەددە قوزغالغاندىن قورساق ئاغرىقى ئۈچەي پولىدىكى مەددە قۇرتلارنىڭ ئۈيۈلۈپ ـ بۇيىلغا يۆتكىلىشى ياكى كالالىسلىپ بۇگۈشۈلۈشىدىن كېلىپ چىقىدۇ. بۇ ۋاقىتتا مەددە چۈشۈرگۈچى دورىلارنى يېسە، مەددە قۇرتى قوزغىلىپ، ئۈچەي بوشلۇقىنى توسۇۋالىدۇ ياكى باشقا ئەزالارغا كىرىۋېلىپ، سازاڭ ئۆسمىچىكە ياللۇغى ياكى ئۆت يولى مەددە كېسەللىكى قاتارلىق كېسەللىكلەرنى پەيدا قىلىشى مۇمكىن. شۇڭلاشقا بالىلارنىڭ قورساقى ئاغرىسا ئالدى بىلەن دوختۇرغا كۆرسىتىپ، كېسەللىكنى ئېنىقلاش، ئەگەر مەددە قۇرت بار دەپ قارالسا، دوختۇرنىڭ تاپشۇرۇقى بويىچە مەددە چۈشۈرۈش دورىسى ياكى باشقا مەددە چۈشۈرگۈچى دورىلارنى بېرىش كېرەك.

ئاجايىپ ئىقتىدارلىق پەلەيلەر

پەلەي قەدىمكى گرېتسىيىدە بارلىققا كەلگەن، پەن ـ تېخنىكا تەرەققىي قىلىۋاتقان بۈگۈنكى كۈندە پەلەي ئىشلىتىدىغان كىشىلەر بارغانسېرى كۆپىيىۋاتىدۇ. بۇنىڭ بىلەن كىشىنى هەيران قالدۇرىدىغان كۆپ ئىقتىدارلىق پەلەيلەر مەيدانغا كەلدى.

1) نۇر تالالىق پەلەي: بۇ پەلەي نۇر تالادىن توقۇلىدۇ. قاراڭغۇدا نۇر چاچىدۇ. ئۇنىڭ نۇردا ماتېرىياللارنى كۆرگىلى، يىر شەكلىنى كۆزەتكىلى، تاشقى كېسەللىكلەر ئوپېراتسىيىسى قىلغىلى بولىدۇ. ئۇ هەربىي ئىشلار، قاتناش، داۋالاش، گېئولوگىيە تارماقلىرىدا كەڭ ئىشلىتىلمەكتە.

2) توكتىن مۇداپىئەلىنىش پەلىيى: بۇ پەلەي ئىككى قاتلام ماتېرىيالدىن تەركىب تاپقان بولۇپ، بۇ قاتلاملارنىڭ ئارىسىغا توك سوقۇۋېتىشنىڭ ئالدىنى ئالىدىغان مېتال تور ئورۇنلاشتۇرۇلغان، بۇ مېتال تورنىڭ بىر ئۇچى يەرگە تەگكۈزۈپ قويۇلسا توك سوقۇۋېتىشنىڭ ئالدىنى ئالغىلى بولىدۇ. ئىشلىتىشمۇ بىخەتەر.

3) سىلكىنىشنىڭ ئالدىنى ئالىدىغان پەلەي: بۇ پەلەي ئادەتتىكى پەلەينىڭ ئىچىگە بىر قەۋەت پولىي ئامىنو ئېفىرلىق تالانى تىكىش ئارقىلىق ئىشلەنگەن. ئۇ، پەلەينىڭ سىلكىنىشتىن ساقلىنىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرىدۇ.

4) ئىسسىقلىق هاسىل قىلىدىغان پەلەي: بۇنداق پەلەينىڭ ئىسسىقلىق هاسىل قىلىش ئىقتىدارى ناهايىتى يۇقىرى بولۇپ، سوغۇققا قارشى تۇرىدۇ. بۇ پەلەي بېلىقچىلار قىش كۈنلىرى سۇ ئاستىدا خىزمەت قىلىدىغانلار ۋە سوغۇق مۇھىتتا خىزمەت قىلىدىغانلار ئۈچۈن ناهايىتى پايدىلىق.

5) بېلىق تۇتىدىغان پەلەي: بۇنداق پەلەي سىرتتىن قارىغاندا خۇددى كىرپىگە ئوخشايدۇ. بېلىقچىلار بۇ پەلەينى كىيىۋالسا بېلىقنى ئاسانلا تۇتۇۋالالايدۇ. بۇ پەلەينى ئائىلىلەردە قولدا تۇرمايدىغان سىلىق نەرسىلەرنى پىششىقلاشتىمۇ ئىشلىتىشكە بولىدۇ.

6) سۈت ساغىدىغان پەلەي: بۇ پەلەينىڭ ئىچىگە ئىككى دانە يۇمشاق سۇلياۋ جۈمەك ئورنىتىلغان بولۇپ، ئۇنىڭ ئىچىدە دېزىنفېكسىيە سۇيۇقلۇقى بار. بۇ جۈمەكلەرنى ئىنەكنىڭ ئەمچىكىگە كىيدۈرۈپ قويسا ئەمچەكنى تازىلاپ، دېزىنفېكسىيە قىلىپ، سۈتنى بىمالال ساغىدۇ.

7) ئۇۋۇلاش پەلىيى: بۇنداق پەلەينى تاقىغاندا قول بېغىشىنىڭ هەرقايسى يوللىرىنىڭ سۈركىلىشىنى تېزلىتىپ، قان ئايلىنىشنى ئىلگىرى سۈرىدۇ. نېرۋا ئىقتىدارىنى تەڭشەيدۇ. ئۇنىڭ بىلەن بەدەننىڭ هەرقايسى قىسىملىرىنى ئۇۋۇلىغىلى بولىدۇ.

8) مېتال پەلەي: بۇنداق پەلەي مەخسۇس ئاگاهلاندۇرۇش ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ. يەنى خەنجەر، پىچاق، پالتا قاتارلىق ئۆتكۈر قورال تۇتقان جىنايەتچىلەرگە تاقابىل تۇرۇش ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ. بۇ پەلەيدىن پايدىلىنىپ، مۇداپىئە كۆرگىلىمۇ، جىنايەتچىنى بويسۇندۇرغىلىمۇ بولىدۇ.

9) مۇزىكىلىق پەلەي: ياپونىيە كەشىپ قىلغان مۇزىكىلىق پەلەينىڭ هەر بىر بارماق ئارىلىقىغا بىر قەۋەت يىپنىڭ تېپتىكى ئېلېكترونلۇق ئاۋاز ئەسۋابى ئورنىتىلغان. ئۇنى كىيىۋېلىپ، قاتتىق نەرسىلەرگە ئاستا ئۇرسا، هەر خىل مۇزىكا ئاۋازى چىقىدۇ.

10) سۆز ئۆزگەرتكۈچى پەلەي: ئامېرىكا كەشىپ قىلغان بۇنداق پەلەينىڭ ئىچىگە بىر كىچىك تېپتىكى سېزىش ئەسۋابى ئورۇنلاشتۇرۇلغان بولۇپ، گاس ـ گاچىلارنىڭ قول ئىشارەت سۆزىنى تەبىئىي سۆزگە ئايلاندۇرالايدۇ. بۇ، گاس ـ گاچىلار بىلەن نورمال كىشىلەرنىڭ ئالاقىلىشىشىگە پايدىلىق.

11) تەرسىز پەلەي: بۇ پەلەي داۋالاشتا ئىشلىتىلىدۇ. پەلەينىڭ ئىچىگە بەش تال ئىنچىكە سۇلياۋ ئۆتكۈزگۈچ نەيچە ئورنىتىلغان بولۇپ، بۇلار بارماق ئۇچىغا تۇتاشتۇرۇلغان. ئۇ پەلەينىڭ ئىچىدىكى هاۋانىڭ دائىم ئالمىشىپ تۇرۇشىغا ياردەم بېرىدۇ. بۇنىڭ بىلەن قولدىن چىققان تەر پەلەي ئىچىگە يىغىلىپ قالمايدۇ.

مەگلىك ئابدۇرېشىت (ت)

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ ب د ت نىڭ باش كاتىپى سايلىمى توغرىسىدا بايانات ئېلان قىلغانلىقى مۇناسىۋىتى بىلەن دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ باياناتچىسى سۆھبەت بايان قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 10-ئىيۇل تېلېگراممىسى. دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ باياناتچىسى بۈگۈن جۇڭگو ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ ب د ت نىڭ باش كاتىپى سايلىمى توغرىسىدىكى باياناتىنى چۈشىنىدۇ ۋە قوللايدۇ، دېدى.

بىر مۇخبىر: ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ باشلىقلار يىغىنى بايانات ئېلان قىلىپ، باش كاتىپ غالىنى ئۇدا ۋەزىپە ئۆتەشكە كۆرسەتتى، جۇڭگو ھۆكۈمىتى بۇنىڭغا قانداق پوزىتسىيە تۇتىدۇ؟ دەپ سورىدى.

بۇ باياناتچى مۇنداق دېدى: جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقى بىلەن ئافرىقا دۆلەتلىرى ھۆكۈمەتلىرى ۋە خەلقلىرى ئوتتۇرىسىدا ئەنئەنىۋى دوستلۇق بار، بىز خەلقئارا ئىشلاردا ئىزچىل تۈردە ئۆزئارا ھېسداشلىق قىلىپ، ئۆزئارا قوللاپ، يېقىندىن ھەمكارلىشىپ كەلدۇق. بىز غالى ئەپەندىنىڭ ب د ت غا باش كاتىپ بولغان مەزگىلدە ب د ت نىڭ رولىنى كۈچەيتىش يولىدا ئوينىغان ئىجابىي رولىنى مەدھىيىلەيمىز.

ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ ب د ت نىڭ باش كاتىپى سايلىمى توغرىسىدىكى باياناتىنى چۈشىنىدۇ ۋە قوللايدۇ. ئىشىنىمىزكى، ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ ئارزۇسى ۋە مەيدانى خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ھېسداشلىقى ۋە قوللىشىغا ئېرىشىدۇ.

يېقىندا ۋارشاۋادا ئۆتكۈزۈلگەن خەلقئارا كىتاب كۆرگەزمىسىدە جۇڭگونىڭ مەشھۇر ئەدەبىي ئەسەرلىرى، داڭلىق رەسسام ۋە خەتتاتلارنىڭ ئەسەرلىرى، باللار ئوقۇشلۇقلىرى، خەنزۇچە دەرسلىكلەر نۇرغۇن تاماشىبىننى جەلپ قىلدى.

سۈرەتتە: پولشىلىق تاماشىبىنلار ۋارشاۋا خەلقئارا كىتاب كۆرگەزمىسىدىكى جۇڭگو بۆلۈمىدە جۇڭگو رەسساملىرىنىڭ رەسىملىرىدىن ھوزۇرلانماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ماۋزۇ خەۋەرلەر

△ جياڭ زېمىن ئامېرىكىلىق مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى

△ جياڭ زېمىن شاڭخەي قاتناش داشۆسىنى پۈتتۈرۈپ، چەت ئەللەردە ئىشلەۋاتقان مەكتەپداشلىرى بىلەن كۆرۈشتى

△ لى پېڭ ياپونىيىلىك مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى

△ لى رۈيخۇەن بۇرۇندى دىپلوماتىيە ـ ھەمكارلىق مىنىستىرلىكىنىڭ دۆلەت ئىشلىرى كاتىپى بىلەن كۆرۈشتى

△ چيەن چىچېن لېككېر بىلەن كۆرۈشتى

△ لى لەنچىڭ كوتدىۋا زۇڭلىسى بىلەن كۆرۈشتى

△ رەئىس جياڭ زېمىن ياپونىيە پېشىۋالار يېڭى پارتىيىسىنىڭ باشلىقى بىلەن كۆرۈشتى

△ خۇجىنتاۋ كۇبالىق مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى

△ لوگەن جۇڭگو دوستلۇق ۋەكىللەر ئۆمىكىنى باشلاپ چاۋشيەنگە يۈرۈپ كەتتى

△ جۇڭگو ھەربىي دوستلۇق ۋەكىللەر ئۆمىكى ھىندىستاندا زىيارەتتە بولدى

△ «چاۋشيەن- جۇڭگو دوستلۇق- ھەمكارلىق- ئۆزئارا ياردەملىشىش شەرتنامىسى» ئىمزالانغانلىقىنىڭ 35 يىللىقى مۇناسىۋىتى بىلەن چاۋشيەندە مۇشۇ ئاينىڭ 10-كۈنى كاتتا خاتىرىلەش زىياپىتى ئۆتكۈزۈلدى

ئامېرىكا ھۆكۈمىتى ئامېرىكا، جۇڭگو مۇناسىۋىتى ياخشىلاندى، دەپ ھېسابلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 9-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئامېرىكا ئاقساراي باياناتچىسى مىكرى مۇشۇ ئاينىڭ 9-كۈندىكى بىر قېتىملىق خەۋەرلەندۈرۈش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: ئامېرىكا، جۇڭگو ئوتتۇرىسىدا بەزى ئىختىلاپلار بولسىمۇ، لېكىن ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتى ئۆتكەنكى بىرقانچە ئايدا روشەن ياخشىلاندى.

مىكرى مۇنداق دېدى: «ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ ئومۇمىي كەيپىياتى، شۈبھىسىزكى، ياخشىلاندى. بۇ ئامېرىكا زۇڭتۇڭىنىڭ دۆلەت خەۋپسىزلىك ئىشلىرى بويىچە ياردەمچىسى لېككېر ئەپەندىنىڭ بېيجىڭدا ئىنتايىن سەمىمىي كۈتۈۋېلىنغانلىقى ھەم ئۇنىڭ جۇڭگولۇق كەسىپداشلىرى بىلەن ئىككى تەرەپلىك مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشتا ئىشلىگەن خىزمەتلىرىدە ئىپادىلىنىدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: ئامېرىكا بىلەن جۇڭگونىڭ ئەمەلدارلىرى، جۈملىدىن ئىككى دۆلەت ئالىي رەھبەرلىرى «قەرەللىك يۇقىرى قاتلاملىق ئۇچرىشىشنىڭ يولى»نى تېپىپ چىقىشى كېرەك.

مىكرى مۇنداق دېدى: ئامېرىكا ھۆكۈمىتى ئامېرىكا، جۇڭگو مۇناسىۋىتىنىڭ مۇھىملىقى

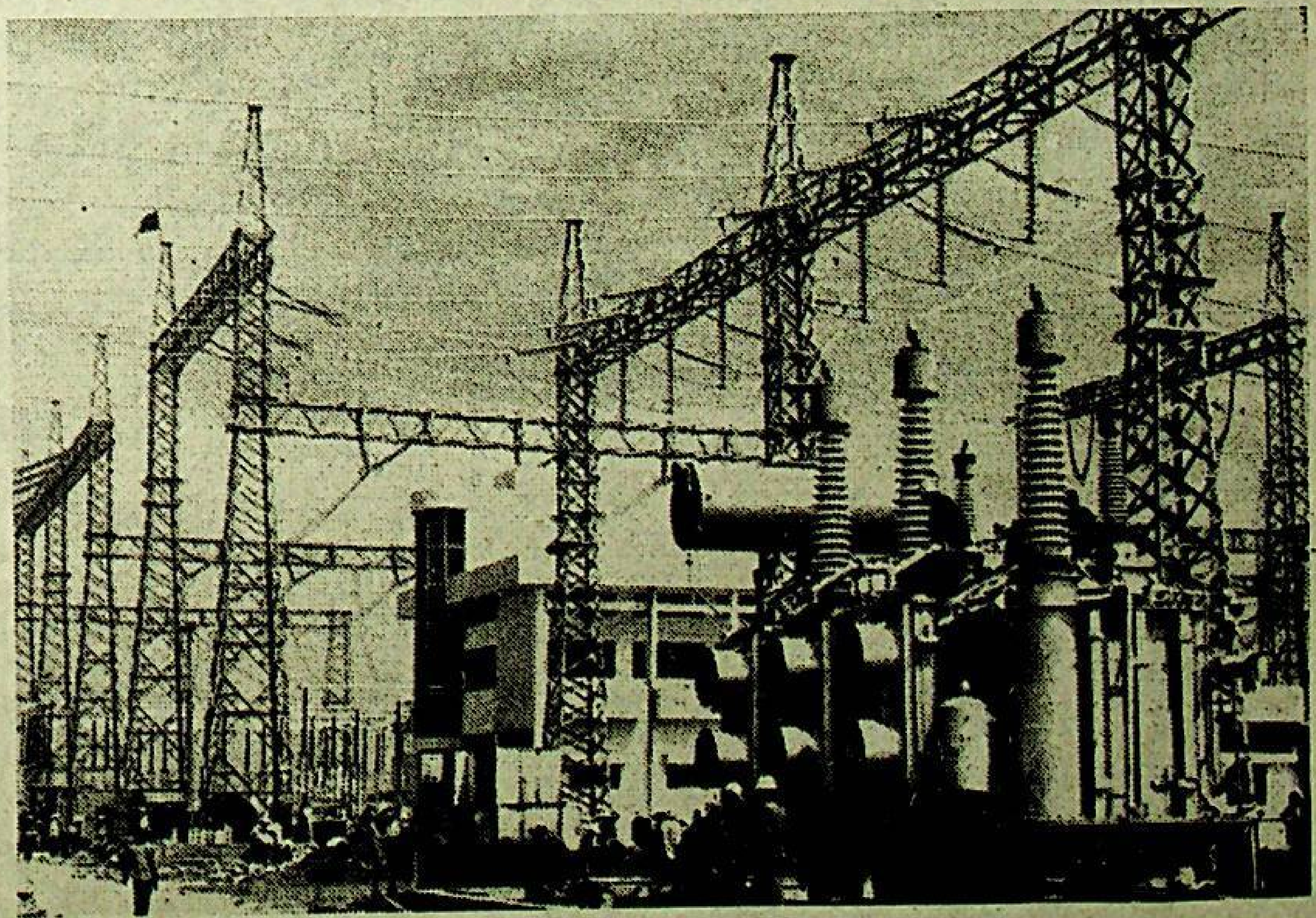

يېقىنقى ئون يىلدىن بۇيان، ۋېيتنام چوڭ، ئوتتۇرا، كىچىك تىپتىكى سۇ، ئىسسىقلىق ـ ئېلېكتر ئىستانسىسىدىن خېلى كۆپ قۇردى. سۈرەتتە: خوجىمىن شەھىرىدىكى «فۇلىن» ترانسفورماتور پونكىتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئامېرىكا، ئىسرائىلىيە رەھبەرلىرىنىڭ سۆھبىتى ئىختىلاپنى تۈگىتەلمىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 9-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون مۇشۇ ئاينىڭ 9-كۈنى ئاقسارايدا زىيارەتكە كەلگەن ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ يېڭى زۇڭلىسى نېتانياخۇ بىلەن ئىككى سائەت سۆھبەتلەشكەن بولسىمۇ، ئىككى تەرەپنىڭ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسى مەسىلىسىدىكى ئىختىلاپىنى تۈگىتەلمىدى.

سۆھبەتتىن كېيىن ئۆتكۈزۈلگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا كلىنتون بىلەن نېتانياخۇ ئىككى دۆلەتنىڭ دوستلۇقى ئۈستىدە يۈزەكىلا توختالغاندىن كېيىن، ئىككى تەرەپنىڭ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىگە دائىر بىر قاتار مەسىلىلەردىكى كۆزقاراشلىرىنىڭ قارىمۇقارشى ئىكەنلىكىنى ئېتىراپ قىلدى.

كلىنتون ئامېرىكىنىڭ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە چىڭ تۇرىدىغان مەيدانىنى شەرھلىگەندىن كېيىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: «تارىخ ئېقىمىنى ئارقىغا ياندۇرغىلى بولمايدۇ، ئارقىغا يانساق خاتالىشىمىز».

نېتانياخۇ كلىنتونغا ئوتتۇرا شەرق تىنچلىقى تىنچلىققا كاپالەتلىك قىلىش»نى ئويلىشىشىمىز كېرەك، دەپ كۆرسەتتى. ئۇ يەنە ئوتتۇرا شەرقتە پەيدا بولغان مالىمانچىلىقنىڭ جاۋابكارلىقىنى پۈتۈنلەي سۈرىيىگە دۆڭگەپ قويدى ھەم مۇشۇنى باھانە قىلىپ، سۈرىيە بىلەن ھەرقانداق سۆھبەت ئۆتكۈزۈشنى رەت قىلدى.

نېتانياخۇ ئامېرىكىنىڭ ئۆزىنى پەلەستىن رەھبىرى ئەراپات بىلەن بىۋاسىتە سۆھبەتلىشىشكە دەۋەت قىلغانلىقى توغرىسىدا مۇنداق دېدى: «سۆھبەت ئىسرائىلىيىنىڭ مەنپەئەتىگە ئۇيغۇن بولغان چاغدىلا» ئەراپات بىلەن كۆرۈشىمەن، ئۇ يەنە ھازىرچە ھېبروندىن قوشۇن چېكىندۈرۈش ئۇيى يوقلۇقىنى ئېيتتى ھەم ئىسرائىلىيە ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مەسىلىسىدە يۈزدەيۈز مۇرەسسە قىلدى، ئەمدى ئەرەبلەرنىڭ يول قويىدىغان ۋاقتى بولۇپ قالدى، دەپ قارىدى.

ئېلېكتىر ئىستانسىسىدىن خېلى كۆپ قوردى. سۈرەتتە: خوجىمىن شەھىرىدىكى «فۇلىن» ترانسفورماتور پونكىتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

مىكرى مۇنداق دېدى: ئامېرىكا ھۆكۈمىتى ئامېرىكا، جۇڭگو مۇناسىۋىتىنىڭ مۇھىملىقى بىزدىن ئىككى تەرەپ ئوتتۇرىسىدىكى ئىختىلاپنى «ئىنتايىن ئەستايىدىل، ئېھتىياتچانلىق بىلەن ياخشى بىر تەرەپ قىلىش»نى تەلەپ قىلىدۇ، دەپ ھېسابلايدۇ.

... خاتالىشىمىز».

نېتانىياخۇ كلىنتونغا ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىنى داۋاملاشتۇرىدىغانلىقى توغرىسىدا ۋەدە بەردى، بىراق ئۇ ھازىر «يەر بەدىلىگە تىنچلىققا ئېرىشىش»نى ئويلىشىش ۋاقتى ئەمەس، بىز ئالدى بىلەن «بىخەتەرلىك ئارقىلىق

ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون 7-ئاينىڭ 9-كۈنى ئاقسارايدا زىيارەتكە كەلگەن ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانىياخۇ بىلەن سۆھبەتلەشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئەرافات ئىسرائىلىيىنىڭ قاتتىق سىياسىتى ئوتتۇرا شەرقنىڭ تىنچلىقىغا خەۋپ يەتكۈزمەكتە، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يائۇندې، 9-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ 32- نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنىغا قاتنىشىۋاتقان پەلەستىن ئاپتونومىيە ھۆكۈمىتىنىڭ رەئىسى ئەرافات بۈگۈن: ئىسرائىلىيە يېڭى ھۆكۈمىتى ئىجرا قىلغان قاتتىق سىياسەت ئوتتۇرا شەرقنىڭ تىنچلىق مۇساپىسىگە بۇزغۇنچىلىق قىلماقتا، دەپ كۆرسەتتى.

ئەرافات ئاگېنتلىقىمىز مۇخبىرىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا مۇنداق دېدى: «ئىسرائىلىيە پەلەستىننى قامال قىلىش ۋە ئىقتىسادىي بېسىش سىياسىتىنى داۋاملىق ئىجرا قىلغاچقا، پەلەستىن خەلقى ئازاب- ئوقۇبەت چەكمەكتە، بۇ تىنچلىق ئۈچۈن كۆرسىتىلگەن بارلىق تىرىشچانلىقلارنى يوققا چىقىرىۋېتىشى مۇمكىن.»

ئەرافات مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيىنىڭ قاتتىق سىياسىتى تۈپەيلىدىن پەلەستىن ئاپتونومىيە رايونى ھەر كۈنى 6 مىليون دوللاردىن 7 مىليون دوللارغىچە زىيان تارتماقتا.

ئەرافات ئىسرائىلىيە بىلەن پەلەستىن سۆھبىتىنىڭ ئىستىقبالى ئۈستىدە توختالغاندا مۇنداق دېدى: «بىز ئىسرائىلىيە خەلقىنىڭ تاللىشىغا ھۆرمەت قىلىمىز. بىز ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ مادرىد ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق يىغىنىنىڭ روھىغا ھەمدە ئوسلو، قاھىرە ۋە ۋاشىنگتونلاردا ئىمزالانغان ئالاقىدار كېلىشىملەرگە ئاساسەن، ئوتتۇرا شەرقنىڭ تىنچلىق مۇساپىسىنى داۋاملاشتۇرۇشىنى ئۈمىد قىلىمىز».

ئەرافات مۇنداق كۆرسەتتى: ئىسرائىلىيە پەلەستىننىڭ زېمىنىنى داۋاملىق ئىشغال قىلىپ تۇرۇۋاتىدۇ، يەھۇدىيلار مەھەللىلىرىنى كېڭەيتىۋاتىدۇ، سولاپ قويۇلغان پەلەستىنلىكلەرنى قويۇپ بېرىشنى رەت قىلىۋاتىدۇ. ھېبروندىن قوشۇن چېكىندۈرۈشنى كېچىكتۈرۈۋاتىدۇ، بۇلارنىڭ ھەممىسى ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىگە ئېغىر دەرىجىدە توسقۇنلۇق قىلدى.

پەلەستىن ئاپتونوم ھۆكۈمىتى ئىسرائىلىيىنىڭ كېلىشىمگە خىلاپلىق قىلغانلىقىنى ئەيىبلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 9-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە رادىئوسىنىڭ ئاڭلىتىشىغا قارىغاندا، پەلەستىن ئاپتونوم ھۆكۈمىتى بۈگۈن ئىسرائىلىيىنىڭ پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيىگە ئالاقىدار كېلىشىملەرگە خىلاپلىق قىلغانلىقى توغرىسىدا ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتى بىلەن سۆزلەشتى ھەم ئىسرائىلىيىنىڭ كېلىشىمگە خىلاپلىق قىلغانلىقىغا دائىر تەپسىلىي مەسىلىلەر تىزىملىكىنى تاپشۇردى.

تىزىملىككە كىرگۈزۈلگەن ئىسرائىلىيىنىڭ پەلەستىن- ئىسرائىلىيىگە ئالاقىدار كېلىشىملەرگە خىلاپلىق قىلغانلىقىغا دائىر مەسىلىلەر ئىئوردان دەرياسىنىڭ غەربىي قىرغىقىدىكى ھېبرون شەھىرىدىن قوشۇن چېكىندۈرۈشنى كېچىكتۈرگەنلىكى؛ ئىئوردان دەرياسىنىڭ غەربىي قىرغىقى بىلەن گازا رايونى ئارىسىدا بىخەتەر يول ئېچىشنى كېچىكتۈرگەنلىكى؛ ئىئوردان دەرياسىنىڭ غەربىي قىرغىقى بىلەن گازا رايونىنى داۋاملىق قامال قىلغانلىقى؛ 5000 دىن ئارتۇق پەلەستىنلىكنى داۋاملىق قاماپ تۇرۇۋاتقانلىقى قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

بۈگۈن 1000 دىن ئارتۇق پەلەستىنلىك گازادا نامايىش قىلىپ، ئىسرائىلىيە دائىرىلىرىنىڭ بىرقانچە مىڭ پەلەستىنلىكنى داۋاملىق قاماپ قويغانلىقىغا نارازىلىق بىلدۈردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، پەلەستىن كومىتېتىنىڭ يەتتە نەپەر ئەزاسى يېرۇسالېم ئىسرائىلىيە ساقچى دائىرىلىرىنىڭ چاقىرتىشىنى رەت قىلدى ھەم يېرۇسالېمدا سىياسىي پائالىيەتلەرنى داۋاملىق قانات يايدۇرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇلار مۇنداق كۆرسەتتى: ئىسرائىلىيە ساقچى دائىرىلىرىنىڭ شەرقىي يېرۇسالېمدىكى پائالىيىتىمىزگە ئارىلىشىشى پەلەستىن- ئىسرائىلىيە ئالاقىدار كېلىشىمگە خىلاپ.

ئوتتۇرا شەرق ۋەزىيىتى

ئوتتۇرا ئافرىقىدىكى 11 دۆلەت تاجاۋۇز قىلىشماسلىق شەرتنامىسى ئىمزالىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يائۇندې، 9-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئوتتۇرا ئافرىقا خەۋپسىزلىكى بويىچە دائىمىي كېڭەشش كومىتېتىغا ئەزا 11 دۆلەتنىڭ دۆلەت باشلىقلىرى ئوتتۇرا ئافرىقا رايونىدىكى دۆلەتلەر ئوتتۇرىسىدا توقۇنۇش بولۇشىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن، بۈگۈن بۇ يەردە تاجاۋۇز قىلىشماسلىق شەرتنامىسى ئىمزالىدى.

بۇ شەرتنامە مۇشۇ ئاينىڭ 8-كۈنى ئېچىلغان 32-نۆۋەتلىك ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتى باشلىقلار يىغىنى مەزگىلىدە ئىمزالاندى.

ھازىر ئوتتۇرا ئافرىقا رايونىدا ھېلىمۇ كرىزىس ۋە ھەر خىل شەكىلدىكى توقۇنۇش مەۋجۇت، خەلق خاتىرجەمسىزلىكنىڭ دەردىنى يەتكىچە تارتتى. تاجاۋۇز قىلىشماسلىق شەرتنامىسىنىڭ ئىمزالانغانلىقى ئوتتۇرا ئافرىقا رايونىدا تىنچلىق ۋە مۇقىملىقنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا پايدىلىق.

ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتى باشلىقلار يىغىنى پەلەستىننى قوللاش توغرىسىدا قارار ماقۇللىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يائۇندې، 9-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ 32-نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنىغا قاتناشقان ھەرقايسى ئەل رەھبەرلىرى بۈگۈن بۇ يەردە قارار ماقۇللاپ، پەلەستىن خەلقىنىڭ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىقىنى قولغا كەلتۈرۈش يولىدىكى تىرىشچانلىقىنى قوللايدىغانلىقىنى تەكىتلىدى.

بۇ قارار يىغىنغا قاتناشقان ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىغا ئەزا 53 دۆلەت ۋەكىللىرىنىڭ بىردەك قوشۇلۇشىغا ئېرىشتى. قاراردا مۇنداق كۆرسىتىلدى: شەرقىي يېرۇسالېم مەسىلىسى «ئەرەب- ئىسرائىلىيە توقۇنۇشىنىڭ يادروسى»، «بۇ مەسىلىنى ھەل قىلىشتا ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ شەرقىي يېرۇسالېمنى پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورگىنىغا قايتۇرۇپ بېرىشتىن باشقا ئامال يوق».

ئافرىقا رەھبەرلىرى مۇنۇلارنى بىلدۈردى: يېقىندا ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىدە ئوڭۇشسىزلىققا ئۇچراش ئالامىتى كۆرۈلگەن بولسىمۇ تىنچلىق مۇساپىسىنى داۋاملاشتۇرۇش كېرەك.

روسىيە مەركىزىي سايلام كومىتېتى زۇڭتۇڭ سايلىمى بويىچە 2-قېتىملىق ئاۋاز بېرىشنىڭ رەسمىي نەتىجىسىنى ئېلان قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 9- ئىيۇل تېلېگراممىسى. روسىيە مەركىزىي سايلام كومىتېتى مۇشۇ ئاينىڭ 9-كۈنى 3-ئىيۇل ئۆتكۈزۈلگەن زۇڭتۇڭ سايلىمى بويىچە 2-قېتىملىق ئاۋاز بېرىشنىڭ نەتىجىسىنى ئېلان قىلدى. ھازىرقى زۇڭتۇڭ يېلتسىن 40 مىليون 200 مىڭ ئاۋازغا ئېرىشىپ، ئاۋاز بېرىشكە قاتناشقان سايلىغۇچىلار سانىنىڭ 53.8 پىرسەنتىنى ئىگىلىگەن، روسىيە فېدېراتسىيىسى كومپارتىيىسىنىڭ رەھبىرى زيوگانوۋ 30 مىليون 100 مىڭ ئاۋازغا ئېرىشكەن، ئاۋازغا ئېرىشىش نىسبىتى 40.3% بولغان. يېلتسىن روسىيە زۇڭتۇڭلۇقىغا يەنە سايلاندى، ئۇنىڭ ۋەزىپە ئۆتەش مۇددىتى تۆت يىل بولىدۇ.

روسىيىنىڭ ئالاقىدار قانۇنىغا ئاساسەن، زۇڭتۇڭ سايلام نەتىجىسى ئېلان قىلىنىپ 30 كۈن ئىچىدە قەسەم بېرىپ ۋەزىپە تاپشۇرۇۋالىدۇ. يېلتسىن مۇشۇ ئاينىڭ 4-كۈنى روسىيە ھۆكۈمىتىنىڭ زۇڭلىسى چېرنومىلىنگە يېڭى ھۆكۈمەت تەشكىللەشنى ھاۋالە قىلدى.

7-ئاينىڭ 9-كۈنى روسىيە قاتناش ساقچىلىرى تەسىس قىلىنغانلىقىنىڭ 60 يىللىق خاتىرە كۈنى. سۈرەتتە: تۆت «كىچىك ساقچى» موسكۋادىكى ياشلار سارىيىنىڭ سەھنىسىدە كىشىلەرگە قاتناش قائىدىلىرىنى تەشۋىق قىلماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

كورىيە دۆلەت مەجلىسى ئەزالىرى ياپونىيە ھۆكۈمىتىدىن «ھال سورىغۇچى ئاياللار»غا تۆلەم بېرىشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خەنچېڭ، 9-ئىيۇل تېلېگراممىسى. كورىيە پارلامېنتىنىڭ 270 ئەزاسى بۈگۈن ياپونىيە ھۆكۈمىتىگە ئىمزالىق مۇراجىئەتنامە سۇنۇپ، ياپونىيە ھۆكۈمىتىدىن ھال سورىغۇچى ئاياللار مەسىلىسىدە جاۋابكارلىقى بارلىقىنى ئېتىراپ قىلىشنى ھەم ئاسىيا ئەللىرى بىردەك قارشى چىققان خەلق فوندىدىن تۆلەم بېرىش پىلانىنىڭ ئورنىغا ھۆكۈمەت تۆلىمى بېرىشنى رەسمىي تەلەپ قىلدى.

بۇ مۇراجىئەتنامىنى كورىيە دېموكراتلار پارتىيىسىدىن بولغان لى مېيچىن قاتارلىق پارلامېنتنىڭ توققۇز ئايال ئەزاسى 6-ئاينىڭ ئاخىرىدا ياپونىيە باش ۋەزىرى چياۋبىن لۇڭتەيلاڭ كورىيىنى زىيارەت قىلغان ھەم جېجۇ ئارىلىدا كورىيە زۇڭتۇڭى جىن يۇڭسەن بىلەن سۆھبەت ئۆتكۈزگەندە چىقارغانىدى، كورىيە دۆلەت مەجلىسىدىكى 290 نەپەر پارلامېنت ئەزاسى ئىچىدە 270 نەپەر پارلامېنت ئەزاسى بۇنىڭغا ئاۋاز قوشقان ھەم مۇراجىئەتنامىگە ئىمزا قويغان.

كورىيە دۆلەت مەجلىسىنىڭ ئەزالىرى بۈگۈن ياپونىيىنىڭ كورىيىدىكى باش ئەلچىخانىسىغا بۇ مۇراجىئەتنامىنى سۇندى. مۇراجىئەتنامىدە مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: ياپونىيە ھۆكۈمىتى دۆلىتىنىڭ ھال سورىغۇچى ئاياللار مەسىلىسىدىكى جاۋابكارلىقىدىن ئۆزىنى قاچۇرماسلىقى، ياپونىيە ھۆكۈمىتى ب د ت نىڭ ئالاقىدار تەشكىلاتلىرى «ئىنسانپەرۋەرلىككە خىلاپ ئۇرۇش جىنايىتى» دەپ قارىغان بۇ جىنايەتنى ئېتىراپ قىلىشى، جاۋابكارلارنى قانۇن بويىچە جازالىشى، ياپونىيە ھۆكۈمىتى زىيانكەشلىككە ئۇچرىغانلارغا بىۋاسىتە تۆلەم بېرىشى لازىم.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com